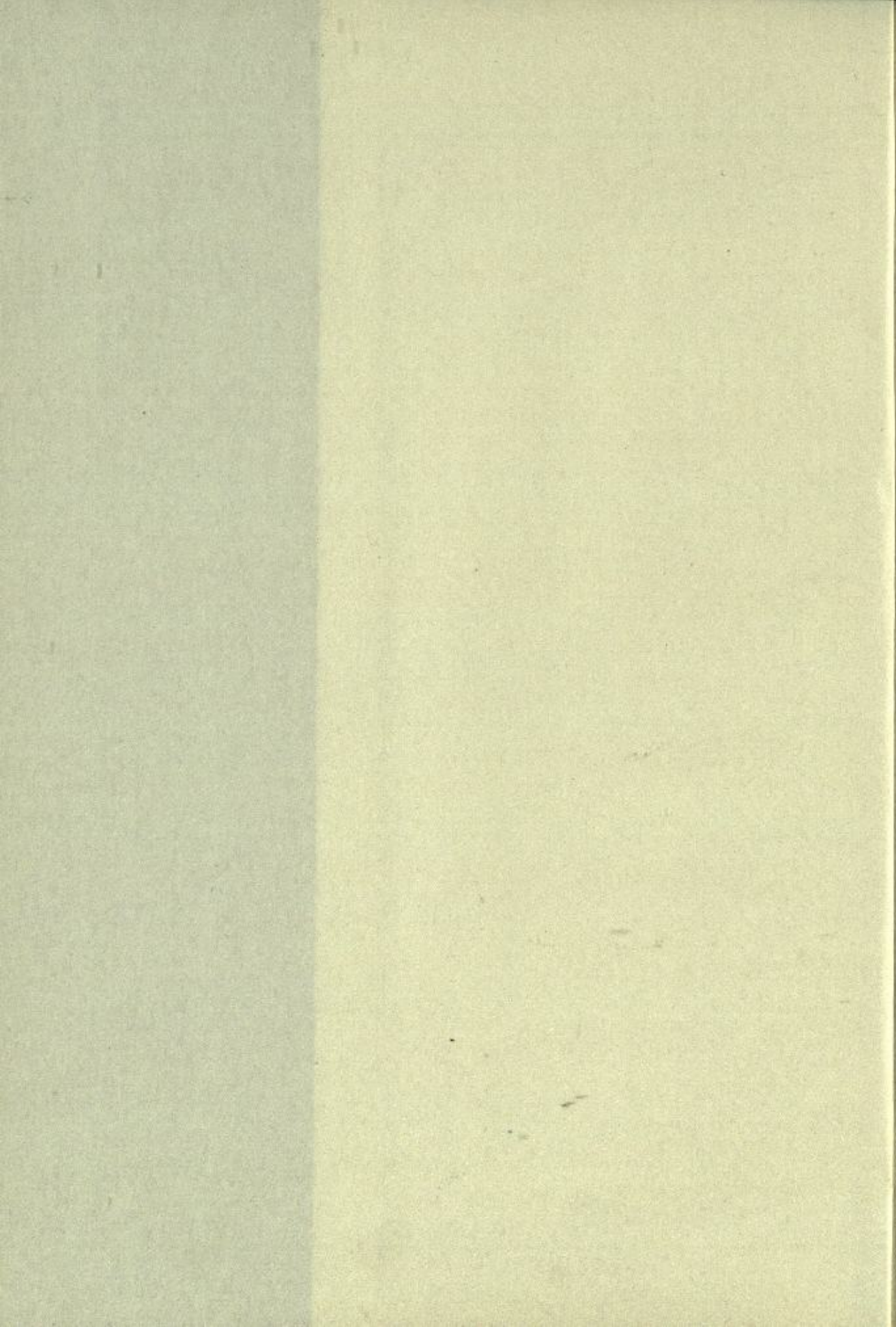

༣༣། །འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ། །

པོད་དང་པོ།

སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟེན་འཛོལ་བསྟུ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་།

༡༡། །འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སྒོ་གྲོ་ས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་བཞུགས་སོ། །

བོད་དང་པོ།

སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྙིང་འཛོལ་བསྟུ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་ནས་བསྐྱུན།

|| རྒྱལ་ཁབ་འཕུལ་པའི་ཆེ་མཆོག་གི་སྐུ་འཕྲུལ་པའི་ཆེ་མཆོག་ || ༡༩༩

|| རྒྱལ་ཁབ་ ||

|| རྒྱལ་ཁབ་འཕུལ་པའི་ཆེ་མཆོག་གི་སྐུ་འཕྲུལ་པའི་ཆེ་མཆོག་ ||

གྲིང་གཞི།

རབ་དཀར་གངས་པའི་ཕྱོད་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཞིང་འཛམ་གླིང་གོ་ལ་ཆེན་པོའི་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་
 ཆགས་པའི་མཐོ་སྒང་བོད་ཅེས་གྲགས་པའི་ས་ཡི་ཐིག་ལེར། ས་སྤྱེལ་ཆུན་དང་། མ་བྲག་སྤོང་གཉིས་
 ནས་མཆེད་པའི་བོད་མིའི་ཐོག་མ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་། སྤྱི་བོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་རྣམ་དཔྱོད་འབྲ་
 མིན་གྱི་རྩལ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པའི་གནས་ཅི་རིགས་གསར་གཏོད་དང་། འཕེལ་བྱས་གཏོང་མུས་སུ།
 ལྷག་པར་དུས་རབས་བདུན་པའི་སྐབས་སུ་ས་གསུམ་ན་སྟན་པའི་གྲགས་པ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱལ་བོ་སྤྱོད་བཅན་སྐམ་བོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་མཆོག་གང་གི་མཁུན་བཅེ་རུས་པའི་བྱེད་ལས་ཉག་གཅིག་
 གི་མཐུ་ལས། བོད་ཀྱི་ས་ཆེན་པོའི་ཁྱོན་ཀྱན་ལ་བྱུང་བར་རུས་ཤིང་། འཛིག་རྟེན་དང་། འཛིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་མཐའ་དག་རི་བཞིན་སྟོན་པར་རུས་པ། ཆེས་ངོ་མཆར་རྒྱ་དུ་
 བྱུང་བའི་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་བཞིན་ཐོག་མར་སྤྱོད་གཏོད་མཛད་ལ། སྤྱི་རྒྱུའི་ཕན་བདེའི་གཞི་རྩ་ནང་
 ཆོས་བོད་དུ་བསྐྱར་འགོ་བཙུགས་པ་དང་། དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་ཆོས་རྒྱལ་བྱི་སྤྱོད་ལྟེ་བཅན་གྱིས་
 བསམ་ལས་སུ་སང་མི་བདུན་གྱིས་ཐོག་དངས་རབ་བྱུང་གི་ཉེ་དང་། སྤྱི་བསྐྱར་སྤྱོད་བྲ་ཐོག་མར་
 བཙུགས་ནས་སྤྱོད་རིག་བཀྲ་བའི་ལོ་ལྔ་བ་དུ་མ་གསོ་སྤྱོད་གནང་སྟེ། ཉེ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནས་ནང་
 རིག་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་རིག་གཞུང་སྤྱི་བཙུན་སྤྱོད་ཆོགས་ལྗོངས་འདིར་དར་སྤྱེལ་མཛད་དེ། ཤེས་
 རིག་མཛོད་བརྒྱུའི་སྒོ་འཕར་ཡངས་པོར་བྱེ་བ་ནས་བཟུང་། དུས་རབས་རིམ་པའི་ནང་ཡུལ་ཁམས་
 འདིར་འཆད་རྩྱུ་རྩྱུ་མ་གསུམ་ལ་མངའ་བཞེས་པའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྟན་གྱི་སྤྱི་ཆེན་དམ་པ་རི་སྟོད་
 རྟོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ཕྱིར་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྐྱར་ཅིང་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། གསར་རྩོམ་མཛད་པའི་
 བརྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཁུ་ཅག་ལྟ་བུས་ཆོ་གང་ངལ་བ་བསྟེན་ནས་བསྐྱངས་ཀྱང་བསྐྱང་བར་དཀའ་
 བས། བོད་ཁུལ་གྱི་གསུང་རབ་སྤྱོད་པམ་ཐམས་ཅད་གཞི་གཅིག་ཏུ་བཅུགས་ན་རི་རྒྱལ་ལྟན་པོའི་

དཔངས་ལའང་སྤྱངས་པ་སྟེ་རུས་སོ་ཞེས་སྒྲིམ་ཀྱང་ཅད་དུ་མི་ཆེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཙུང་ཆེའི་རིག་གཞུང་མོངས་
 པའི་ནད་བརྒྱ་འཛོམས་པའི་སྒྲན་མཆོག་བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་རོ་བརྒྱད་གངས་ཅན་པའི་ལུས་སེམས་
 སུ་ཤོག་བྱ་སྒྲུམ་ཆོས་བཞེན་དུ་སེམས་པ་ནས་བཟུང་། སྤྱེ་བོ་པལ་པ་དག་གི་སྤང་དོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་ཚད་ཀྱང་ཆེས་མཐོན་པོར་སོན་ཏེ་སྒོ་གསུམ་དག་བརྩའི་ལས་ལ་བརྩོན་པ་དང་། བྱམས་དང་སྟོང་
 རྗེས་རྒྱུད་དུ་ལ་ཞིང་། ཡ་རབས་དང་གཤིས་བཟང་གི་མཛེས་སྤྱད་རང་ཆས་སུ་ལྡན་པའི་མི་རིགས་ཁྱད་
 འཕགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་ཡར་རྒྱས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུར། དེར་གི་དུས་སུ་འང་འཛོམས་གླིང་ཤར་རུབ་ལ་
 གནས་པའི་སྤྱི་འབྲོར་རིག་གསུམ་སྤྱི་དང་། ཡང་སྒྲོས་ཚན་རིག་ཅེར་སོན་གྱི་ཡུལ་གྲུ་དག་གི་མི་སྣ་
 གྲགས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་འདི་དང་འདི་ཉིད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་སློ་ཁ་ཕྱོགས་ས་དང་། ཞིབ་འཇུག་བྱ་
 ཡུལ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ལགས།

འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཉམས་དམས་སུ་སོང་བའི་ཉེར་ལེན་ལས། ལོ་
 བརྩའི་གོང་ཆགས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་སྟོང་གསུམ་ལོར་གྱིས་བཀའ་སྟེ་ཡོན་དུ་ཡུལ་ན་ཡང་བྱ་ཐབས་བུལ་བའི་
 གངས་ལྗོངས་ཀྱི་ཁྲོད་ནས་ཏེ། གསུང་རབ་པར་ཤིང་དང་བཅས་པ་པལ་མོ་ཆེ་མེ་ལྟ་དང་རྒྱ་ལྟའི་ཞལ་དུ་
 ཡུལ་ཟེན་དག་ནི་བསྐྱར་གསོ་བྱ་རྒྱའི་རུས་མཐུ་རང་ཅག་སུ་ལའང་མེད་ལ། དུས་ངན་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྲོད་
 བས་སྟེས་དབང་གིས་ད་ལྟ་ས་སྟེང་དུ་ལྷག་ལུས་གསུང་རབ་དག་ཀྱང་པལ་ཆེ་བ་དཔེ་རྒྱན་དཀོན་རིགས་
 ཤ་ལྷག་ཏུ་གྱུར་སྟབས་དེང་སྐབས་རིག་གནས་དངོས་ཇུས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་གཞིར་བཟུང་བདག་སྤྱང་བྱེད་
 དགོས་ཤིང་། རིག་གཞུང་དོན་གཉེར་བའི་སྤྱན་ལམ་དུ་བསྟར་མ་བྱུང་བས་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོས་པ་ནི་
 བཞེན་མ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་བས་ཉན་ཆབས་ཆེ་བ་ནི་འབྱུང་བཞི་སོགས་ཀྱི་གནོད་པས་ས་སྟེང་དུ་ཙུ་བསྐྱུག་
 མི་གཏོང་བའི་ངེས་པ་མེད་གཤིས། འདི་ཀུན་བདག་སྤྱང་གནད་ལེལ་བྱ་རྒྱུ་དེ་གཞན་ལ་འགོལ་ཐབས་
 མེད་པའི་རང་ཅག་ཁོ་ནའི་འགན་འཁུན་ཉིད་དུ་ངེས་སོ། །

དེར་བརྟེན་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དང་ལྟ་ལྡན་གཙུག་ལག་ཁང་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་སེར་གཙུག་
 བུ་བསྟན་དཔེ་རྟེན་འཛོལ་བསྐྱུ་ཕྱོགས་སྤྱིག་ཁང་ཞེས་པའི་ཚན་པ་ཞིག་ཆེད་དུ་བཙུགས་ནས་ད་བར་

བགྲང་བྱ་གསུམ་ལྟག་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་ནས་ཐུན་མོང་དུ་མ་ཐེབས་སྒྲོར་ས་ལ་གསུམ་ལྟག་
 ཙམ་བཏང་སྟེ་དཔེ་དཀོན་ཐུར་སྒྲོབ་དང་། དེར་སྐབས་སྒྲོབ་གཉིར་བའི་ཉེར་མཁོའི་ཆེད་དུ་གངས་ཅན་
 ཟུང་ནོར་ཞེས་པའི་དཔེ་ཚོགས་གསར་དུ་བསྒྲིགས་ཏེ་ད་ཕན་པོད་འཕེང་ཉིས་བརྒྱར་ཉེ་བ་པར་སྒྲུན་ཟིན་
 པ་དང་། དཀོན་སྟེ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་བརྒྱ་ལ་ཉེ་བར་ཆ་ཆང་གཉིས་རེ་རིན་མེད་
 འབུལ་ལམ་ཁྲུས་པ་ལུད། དེ་བྱིངས་མ་གནས་ཙམ་གྱི་ཐོག་ནས་སྤྱི་འཛོམས་ཁྲུས་ཏེ། རྒྱལ་བསྟན་ལ་སྤྱི་
 ལུང་དེས་མེད་སེར་སྒྱ་ཐོས་བསམ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་འདུན་སྒྲོང་ཐབས་ཁུ་མུས་སུ་ཡོད་པ་དང་།

འདས་པའི་ལོ་ལྔའི་ནང་ངོས་ཚའི་ལས་གཞི་ལ་གོང་རིམ་འབྲེལ་ཡོད་ཚན་པ་ཁག་གི་དབུ་ཁྲིད་
 བས་གཟིགས་སྒྲོང་སྤྱན་མེད་པ་གནང་བ་དང་། མཁུན་དཔྱད་མཁའ་ལྟར་ཡངས་ཤིང་། ལྟག་བསམ་
 དུང་ལྟར་དཀར་བའི་སྒྲེས་ཆེན་དུ་མས་ངོས་ཚའི་ལས་ཀར་གདེང་འཛིག་ཆད་མེད་དང་། མ་ནོར་ལམ་
 སྟོན། མ་དཔེ་མཁོ་འདོན་གནང་བ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན། ང་ཚོར་ཐུར་བ་གྲུ་འདེགས་ཀྱིས་ལྟ་དཔྱད་ཐུབ་
 སྒྲོར་རོགས་རམ་གནང་བར་རྗེས་སུ་ཡིད་རངས་དང་། སྟིང་དབུས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ལུ་བ་དང་
 ཆབས་ཅིག །འབྱུང་འབྱུར་ཡང་སེར་གཙུག་ནས་དགེ་ལུགས་གསུང་འབུམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རིས་
 མེད་གསུང་རབ་དཔེ་རྒྱན་དཀོན་རིགས་དང་། ཞིབ་འཇུག་ཚན་པ་ཁག་དང་། སྒྲོབ་གྲུ་ཁག་ལ་ཉེ་བར་
 མཁོ་བའི་རིག་གཞུང་དག་ཀྱང་རིམ་བས་པར་སྒྲུན་ལུ་རྒྱའི་འདུན་པ་སྟིང་བཅངས་སུ་ཡོད་པ་ལགས་ན།
 ལྟག་བསམ་རྣམ་དཔྱད་ཅན་གྱི་རིས་མེད་སེར་སྒྱ་ཀུན་ནས་མ་དཔེ་མཁོ་འདོན་དང་། ང་ཚོའི་ལས་ཀར་
 ཅུ་ཆེའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སྒྲོབ་མུ་མཐུད་ལྟག་སྟེལ་ཡོད་པ་མཁུན་ཞེས་ལུའོ། །

སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟོག་འཛོལ་བཅུ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་ནས།
 སྤྱི་ལོ་༡༩༩༧ལོའི་ཟླ་བ་༤པའི་ཚེས་༡༥ལ།

དཔེ་སྒྲིག་གསལ་བཤད།

དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་དགོན་གྱི་གདན་རབས་བརྒྱད་པ་དང་། སློ་གླིང་གྲྭ་ཚང་གི་གདན་རབས་
བདུན་པ་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སློ་གྲོས་སམ་མཚན་གཞན་ཇི་ཡིགས་པ་ཆོས་འབྱོར་ཞེས་ཡོངས་སུ་
གྲགས་པ་ལྟེ། ཁོང་ནི་སྤྱིད་ཤོད་གུང་ཐང་དུ་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་བྱ་སྟེ་ལོ་ ༡༤༡༩ ལོར་སྐྱུ་འབྱུངས།
སྐྱུ་རྒྱུང་དུ་ནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསང་ལུང་ཆོས་ཁྱགས་མཛད་དེ་རིམ་བཞིན་གསང་ལུང་དཔལ་སློ་
ལས་པར་ཕྱིན་དང་ཚད་མ། སེ་རའི་གདན་རབས་དུག་པ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་གནས་བརྟན་པ་ལས་
འདུལ་མངོན། བ་སོ་ཆོས་ཇི་དང་པཎ་ཆེན་པ་ལས་གསང་སྐགས་ཀྱི་སྒྲོར་བཅས་གསན་པ་དང་། དེ་
བཞིན་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྱུ་ལས་ཀྱང་ཟབ་ཆོས་ཅི་རིགས་པ་གསན་ཏེ་གཞུང་དང་གདམས་ངག་མ་
ལུས་པ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད། དགུང་ལོ་ ༡༩ ལྷ་སྟེ་སྟེ་ལོ་ ༡༤༥༩ ལོར་གསང་ལུང་རབ་སྐྱུང་པའི་འཆད་ཉན་གྱི་
སློབ་དཔོན་མཛད་པ་དང་། དེ་ནས་མདོ་ཁམས་སུ་ཕེབས། ཕྱིར་ཕེབས་ཇིས་འབྲས་སྤངས་སློ་གསལ་
གླིང་དུ་འཆད་ཉན་ལོ་ ༡༩ ལྷ་སྟེ་ལོ་ ༡༤༧༩ ལོར་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་ཁྲིར་
ཕེབས་ཏེ་གཞུང་ཆེན་མོའི་བཤད་པ་གཙོ་བོར་མཛད་པ་མ་ཟད་སློ་གླིང་གྲྭ་ཚང་གི་ཡིག་ཆ་ཡང་བརྩམས་
པར་གནང་། བཟླ་ཤིས་ལྷན་པོར་ཡང་འཆད་ཉན་གནང་སྟེ་དེ་སྐབས་མཛོད་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་ལྷན་
མཛད། ཞལ་སློབ་ལ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཁྲི་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན། ཅེ་གར་གྱི་
ཆོས་ཇི་པཎྜི་ཏ་བཟང་པོ། ཆོས་སྤྱིང་རྒྱ་མཚོ། ཉི་མེད་སྒྲ་མ་དཔལ་ལྷན་འོད་ཟེར། གོ་མལ་རབ་འབྱམས་
སྐྱུ་མཛོད། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོའི་སྐྱ་སྐྱེ་སྒྲོན་ལམ་སློ་གྲོས། བྱེ་རྗེ་མཁན་པོ་རབ་འབྱོར་སེང་གེ། གོ་
རམས་བཟླ་ཤིས་སེང་གེ། གོང་སྟོན་དགོན་མཚོག་འབྱུང་གནས། འོལ་དགའ་དགའ་བརྒྱུ་བ་སློ་གྲོས་
གྲགས་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་འདུས། ལྷུ་ཁྱེད་དཔོན་གྱིས་སྒྲིན་བདག་མཛད་དེ་འབྲས་སྤངས་བྱམས་
ཆེན་གྱི་སྐྱུ་བཞེངས། དགུང་ལོ་དོན་ལྷ་པ་རྒྱ་ལག་སྟེ། སྟེ་ལོ་ ༡༥༠༩ ལོར་འབྲས་སྤངས་སུ་སྐྱུ་གཤེགས།

ཁོང་གིས་མཛད་པའི་ཡིག་ཆ་ནམས་དེ་ཕྱོད་འབྲས་སྤྲངས་སློབ་གླིང་གྲྭ་ཚང་གི་ཡིག་ཆའི་ཕྱི་མོ་ཞིག་
 ཡིན་ཅིང་། རབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ཡས་མས་སུ་འཇམ་དབྱངས་དགའ་སློབ་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་གཞིས་ཀ་
 ལྷེའུ་པས་སྦྱོན་བདག་བྱས་ཏེ་དམ་པ་འདིའི་གསུང་པལ་མོ་ཆེ་ཞིག་པར་དུ་བསྒྱུན་ཡོད་ཆོད་དུ་འདུག་ལ།
 རྒྱལ་བ་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཁྱི་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་སོགས་མཁས་དབང་མང་པོས་རྗེ་འདི་
 ཉིད་ཀྱི་ཡིག་ཆའི་སྟེང་ནས་འཆད་ཉན་མཛད་སྤང་རུང་། བྱིས་སུ་ཁྱི་ཆེན་བཙོ་ལྷ་པ་པཎ་ཆེན་བསོད་
 བཅས་གཤམ་པའི་ཡིག་ཆ་དེ་སློབ་གླིང་གྲྭ་ཚང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡིག་ཆར་གྱུར་པ་ནས་བཟུང་།
 འཇམ་དབྱངས་དགའ་སློབ་ཀྱི་གསུང་པལ་འཆད་ཉན་གྱི་སློབ་དེ་ཡང་རིམ་བཞིན་མེད་པར་གྱུར་པ་མ་ཟད་
 ལྷག་པར་གོད་ཆག་འདྲ་མིན་གྱི་དབང་གིས་སྤར་ཡོད་གསུང་འབུམ་གྲས་པལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཅུ་སྟོང་སུ་
 གྱུར་ཟིན་པ་དང་། ད་ལྟ་མཇལ་དུ་ཡོད་པའི་མ་དཔེ་རེ་བུང་ཡོད་པའང་མིང་ཙམ་དུ་གྱུར་ཏེ་དཔེ་རྒྱན་སྟོང་
 ལ་ཉེ་བར་ཐུག་པར་བརྟེན། རེད་སེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟོག་འཛོལ་བ་སྤྱི་བྱས་སྒྲིག་ཁང་ནས་ད་
 ལྟ་མཇལ་དུ་ཡོད་པའི་ཁོང་གི་གསུང་ 《ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་
 པའི་རྒྱན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་》 དང་། 《ཅེད་ཐང་དགོ་བཤེས་ཀྱི་དྲིས་ལན་འཇམ་དབྱངས་སྤྱི་བའི་སླ་
 མའི་ཐུགས་བརྩུང་དྲི་མེད་རིགས་པའི་གསང་ལམ་》 《ཤེས་རབ་སྟོང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཆོག་དོན་
 རབ་ཏུ་གསལ་བྱེད་》 《རྒྱ་དང་འབྲས་ལུའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་གཏམ་དུ་བྱ་བའི་
 རབ་ཏུ་བྱ་བ་ཐེག་མཆོག་ལུན་པོ་》 《རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་པཤད་ཐར་པའི་ཐེམ་སྐྱས་》 《དུས་ཆོགས་ཀྱི་
 དཀའ་བའི་གནད་ལ་དྲོགས་པ་དབྱེད་པ་དུས་ཆོགས་བཀྲལ་ལན་》 《རྗེ་ཏ་རིའི་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་རྒྱལ་མའི་
 རྒྱུ་ཐབས་》 《ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་ལྷེ་རྒྱན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་ཀྱན་བཟང་མཆོད་སྦྱོན་》 《མཁས་པའི་
 འཇུག་སྒོ་བསྐྱས་པ་ཐུན་མོང་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཤེས་བྱ་ཀྱན་གསལ་》 《ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དགོ་འདུན་
 གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྤྱི་བའི་རྒྱན་》 《དབུ་མ་ཅུ་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་གཞུང་འགྲེལ་རྒྱ་མཚོར་
 འཇུག་པའི་གྲུ་རྗེངས་》 《དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་གཞུང་འགྲེལ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་》 《དབུ་མ་
 འཇུག་པའི་བཀྲལ་ལན་སྐལ་བཟང་ན་རྒྱན་》 《དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱི་ཐལ་འཇམ་དབྱངས་དགའ་

བའི་སློ་གྲོས་ཀྱི་གསུང་རྒྱན་ཟེན་བྲིས་སུ་བཀོད་པ་། འདུ་མའི་ལྷ་བྲིད་ཁག་གསུམ་། འུ་བ་ངན་
 པ་ཐམས་ཅད་ཚར་གཅོད་པའི་བསྟན་བཅོས་གནམ་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་གོ་བོ་བསོད་ནམས་
 མེད་གེ་ཞེས་བྱ་བའི་དགེ་བའི་བསེས་གཉིན་ལ་གདམས་པ་། འཛེ་བཙུན་མི་ལ་ལ་བསྟོན་པ་། བྱམས་
 སྟོན་ཀྱི་འགྲེལ་པ་། འདུ་མ་འཁོར་མདོར་བསྟུས་ཀྱི་དཀའ་གནས་འགྲོ་བ་སྟོང་ཆེན་ཡིག་ལྷ་ཡིག་དུག་
 སོགས་ཀྱི་བཤད་པ། འདཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་འབྱེད་མཁས་པའི་ཞལ་
 ལུང་། འཕྲ་ཆེན་བྱམས་སྒྲིང་པའི་རྣམ་ཐར་། མཛོད་འགྲེལ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་། བཅས་ཁྱོན་པོད་
 གསུམ་བཞི་ཙམ་ཀྱི་མ་ཕྱི་དཔེ་རྙིང་རྣམས། ཐོ་བྱང་པོ་ཏྲ་ལ་དང་། འབྲས་སྤངས་དགོན་པ་སོགས་ནས་
 གཡར་གནང་གི་བཀའ་བྲིན་བསྐྱངས་པ་ལྟར་ཟེར་བྲིས་སུ་དཔར་བའི་ཁོངས་ནས། དཔལ་ལྡན་འབྲས་
 སྤངས་སུ་བཞུགས་པའི་ འདུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་གཞུང་འགྲེལ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་། དང་། འདུ་
 མ་འཇུག་པའི་བཀྲ་ལ་ལན་སྐལ་བཟང་རྣ་རྒྱན་། འདུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྱི་ཐལ་འཇམ་དབྱངས་དགའ་
 བའི་སློ་གྲོས་ཀྱི་གསུང་རྒྱན་ཟེན་བྲིས་སུ་བཀོད་པ་། བཅས་ཁག་གསུམ་ གངས་ཅན་བྱེད་ཅོར་དཔེ་
 ཆོགས་། ཀྱི་པོད་ཐེང་༡༩༩༩ལྟེ་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སློ་གྲོས་ཀྱི་གསུང་འབུམ། པོད་དང་པོ། ཞེས་
 པར་གཞི་གསར་བསྐྱིགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱ་ཆེའི་གཟིགས་པ་པོའི་སྟན་ལམ་དུ་སྤུལ་བ་ཡིན།

འདུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་འགྲེལ་པ་ཁག་གསུམ་པོ་འདི་བཞིན་གཙོ་བོ་འཛེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
 ཀྱི་ཞལ་གདམས། འཕགས་མཆོག་གྲུ་སྒྲུབ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ། དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་རི་ལྟར་
 བཀྲལ་བ་ལྟར་ཀྱི་ཐལ་འབྱུར་པའི་ལྷགས་སྟོལ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་གནང་བའི་གསུང་སྟོས་
 ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་གཞི་བྱས། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ འདུ་མའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་། ཀྱི་རྗེས་སུ་
 འབྱངས་ཏེ། གཞུང་སྒྱུའི་འཆད་ཚུལ་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། སྟོ་གང་ནས་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པར་འགྲེལ་ཚུལ།
 མེམས་བསྐྱེད་སོ་སོས་དོན་ཀྱི་གཙོ་བོ་རི་འདྲ་ཞིག་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ། མེམས་བསྐྱེད་རི་རིས་ཀྱང་
 དིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་ཏུ་རི་ཙམ་བསྟན་པ། དིགས་པ་དེ་རྣམས་ལ་སྟོ་སོ་སོ་ནས་མི་སྟོས་པ་རྩ་
 བའི་དམ་བཅའ་ལ་རེས་པ་འབྲེན་ཚུལ། དེ་དག་ལས་རྩ་བས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་འགྲེལ་པ་སོ་

མོས་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཚུལ། ཟུང་པར་དུ་རིགས་པའི་འབྲུལ་མཚམས་མི་འདྲ་བ་རྣམས་སྐབས་སྟོབས་གང་
 ཏུ་འཇུག་པ་སོགས་ལ་སྒྲར་སྒྲོས་ཀྱི་ཚིག་རྗེས་འབྲངས་པའི་སྒྲ་སྒྲི་ཙམ་དུ་མ་སོང་བར་དོན་གྱི་གོ་བ་
 གཏིང་ཕྱིན་ལ་མཐའ་ཚད་པའི་འཆད་ཚུལ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཞིག་གི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་པའི་དགོངས་པ་
 བཀྲལ་ཅིང་། སྒོ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་གང་གིས་བལྟས་ཀྱང་སོ་སོར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གོ་བ་དེས་
 ཅན་ཞིག་རྟེན་རྒྱ་ཡོད་ལ་ཚོགས་རྒྱུང་དུས་བདེ་བྲག་ཏུ་རྟོགས་རུས་པ་བཅས་ཀྱི་ཟུང་ཚོས་ལྟན་པའི་དབུ་
 མའི་བསྟན་བཅོས་ཞིག་ཡིན་འདུག །

ད་ལམ་པར་དུ་བསྒྲུན་པའི་དཔེ་དེབ་འདི་ཉིད་ཞུ་དག་གི་སྐབས། ཐོག་མའི་ཞུ་དག་དང་། བསྒྲུར་
 ཞུས། ཡང་ཞུས། ཞུས་ཆེན་བཅས་ཞུ་དག་གི་རིམ་པ་བཞི་ཙམ་བརྒྱུད་ཅིང་། མདོན་གསལ་ཅན་གྱི་དག་
 རྟོག་ཆེས་མང་བ་དང་། མ་དཔེའི་ཡིག་འབྲུ་ཆེས་མི་གསལ་བ། དབྱངས་ཡིག་དང་འདོགས་ཅན་ཆད་པ་
 ཆེས་མང་བ། བྱེད་འབྲེལ་དང་། ལྷག་བཅས། ཚིག་ཕྱད། རྒྱན་སྒྲུད་སོགས་ཀྱི་ཕྱད་ལ་དེས་བརྟན་མེད་
 པ་བཅས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་དཔུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྒྲི་སྒྲུད་དང་། དེང་གི་སྐུམ་རྟགས་དག་གསུམ་
 ཀྱི་སྒྲི་འགོས་དང་མཐུན་པར་བཅོས་གང་ཐུབ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རང་སྒྲོས་གང་ཐུབ་ཀྱིས་སྒྲི་ཞུ་བསྒྲུབ་ཞུལ་
 ལགས་ཀྱང་། ད་དུང་ཡིག་རྟོག་སོགས་སྒྲིན་དང་རྟོག་འབྲུལ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་འབྱུང་དེས་བས། རྒྱ་ཆའི་
 གཞུང་ཆེན་འཆད་ཉན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་སྟེལ་ཉེས་འགོག་གི་དགོངས་འཆར་ལྷག་པོར་གནང་རྒྱའི་
 འདུན་པ་སྟིང་དཔུས་སུ་བཅངས་བཞིན་ཡོད་ལ། ང་ཚོས་འཇམ་དབྱངས་དགའ་སྟོའི་གསུང་ལྷག་འཕྲོས་
 གང་ཡོད་དུས་ཚོད་ལྷུར་ཤོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འཇམ་དབྱངས་དགའ་སྟོའི་གསུང་འབུམ་གྱི་པོད་ཕྱིང་དུ་
 བཅུག་སྟེ་དཔེ་སྒྲུན་བྱ་རྒྱ་ཡིན་ན། ཟུང་རྣམ་པས་དེད་དཔེ་སྒྲིག་ཁང་དུ་བསྐྱུ་རུབ་མ་ཐུབ་པའི་ཁོང་གི་
 གསུང་འབུམ་རིགས་གང་ཡོད་ཀྱི་མ་ཕྱིང་ཚོར་མཁོ་འདོན་གནང་རོགས་ཞེས་རེ་བ་ཡང་ཞུ་རྒྱ་ཡིན།

མེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟེན་འཚོལ་བསྐྱུ་ཞུགས་སྒྲིག་ཁང་ནས།

དཀར་ཆག

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་གཞུང་འགོལ་དགོངས་པ་རབ་གསལ།	(1)
མཆོད་བརྗོད་དང་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ།	(1)
གྲང་གི་དོན།	(2)
ཟབ་རྒྱས་གི་སྒྲོན་པ་འཇུག་ཚུལ།	(4)
ཐལ་འགྱུར་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དཀར་གནད་རྣམས་བཤད་པ།	(8)
འདིར་བསྟན་ཆོས་གསུམ་བཤད་པ།	(19)
རྒྱ་བྱང་སེམས་གི་ས་བཤད་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོའི་གཞུང་འགོལ།	(24)
སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པའི་གཞུང་འགོལ།	(33)
སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པའི་གཞུང་འགོལ།	(31)
སེམས་བསྐྱེད་བཞི་པའི་གཞུང་འགོལ།	(35)
སེམས་བསྐྱེད་ལྔ་པའི་གཞུང་འགོལ།	(37)
སེམས་བསྐྱེད་དྲུག་པའི་གཞུང་འགོལ།	(38)
སེམས་བསྐྱེད་བདུན་པའི་གཞུང་འགོལ།	(91)
སེམས་བསྐྱེད་བརྒྱད་པའི་གཞུང་འགོལ།	(92)
སེམས་བསྐྱེད་དགུ་པའི་གཞུང་འགོལ།	(93)
སེམས་བསྐྱེད་བརྒྱ་པའི་གཞུང་འགོལ།	(94)
ས་བརྩའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	(94)
འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་གི་སའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།	(95)

བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་རྩོམ་ཚུལ་བཤད་པ།	(98)
མཛད་བྱང་།	(99)
བསྟན་བཅོས་ཆེན་མོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱི་ཐལ་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སྒོ་ གྲོས་ཀྱི་གསུང་རྒྱན་ཟིན་བྲིས་སུ་བཀོད་པ།	(101)
མཛོད་བཛྲིད་དང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ།	(101)
རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཐར་འདོད་ཀྱི་འཇུག་དོགས་སུ་བསྟན་པ།	(102)
རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།	(104)
ཁྱད་པར་དུ་བསྟན་བཅོས་འདིས་རྩ་བའི་གཞུང་འགྲེལ་ཚུལ་བཤད་པ་ ལས་སྤྱིར་བསྟན་པ།	(115)
བྱེ་བྲག་རྒྱ་གཞུང་སོ་སོའི་འགྲེལ་ཚུལ་བཤད་པ་ལས་བསྟན་བཅོས་འདིའི་འཇུག་བྱའི་ དབུ་མ་ངོས་བཟུང་པ།	(122)
ཉན་རང་ཐུབ་དབང་ལས་འབྱུངས་ཚུལ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཤོས་དང་ བཅས་པ་བཤད་པ།	(134)
སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་ཚུལ་བཤད་པ།	(140)
འདིར་བསྟན་ཆོས་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ངོས་ཚུལ་རྩྱུང་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།	(143)
ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བའི་སྟོང་རྗེ་རྩྱུང་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།	(152)
སྟོང་རྗེ་གསུམ་གྱི་ངོས་འཛིན་དང་། འཛིག་ལྟའི་དམིགས་པ་དང་དང་ཡི་བ་རྩྱུང་སྤྱོད་དང་ བཅས་པ་བཤད་པ།	(157)
ས་དང་པོ་རབ་རྒྱ་དགའ་བ་བཤད་པ།	(168)
ས་དང་པོའི་ངོ་བོ་རྩྱུང་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།	(168)
དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་ཐོས་པ་སོགས་རང་རྒྱུད་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་	

ཡོན་ཏན་བཤད་པ།	(178)
ཉན་རང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།	(191)
ཉན་རང་སྒོའི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།	(193)
སྤྱན་པའི་ཡར་ཕྱིན་གྱི་ངོ་བོ་རྩྱུང་སྤྱང་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།	(204)
ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་བཤད་པ།	(212)
ཚུལ་ཁྲིམས་དག་མ་དག་གྱི་ངོ་བོ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་ལྷག་ཚུལ་རྩྱུང་སྤྱང་དང་ བཅས་པ་བཤད་པ།	(212)
ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བཤད་པ།	(224)
ཁོང་ཁྱོད་ཉེས་དམིགས་དང་། བཟོད་པའི་ཡར་ཕྱིན་ལྷག་ཚུལ་རྩྱུང་སྤྱང་དང་བཅས་པ་ བཤད་པ།	(224)
ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་བཤད་པ།	(242)
བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་སྤྱི་དང་བྱང་ཕྱོགས་སྡེ་ཚན་བདུན་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ དང་། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་ཚུལ་བཅས་ཀྱི་སྒྲུབ་ས།	(242)
ས་ལྔ་པ་སྤྱང་ས་དཀའ་བ་བཤད་པ།	(252)
བདུད་བཞི་དང་བདེན་བཞིའི་ངོས་འཛིན་རྩྱུང་སྤྱང་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།	(252)
ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བཤད་པ།	(268)
འགོག་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་ལྷག་ཚུལ་ རྩྱུང་སྤྱང་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།	(268)
མཐའ་བཞིའི་སྒྱུ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྩྱུང་སྤྱང་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།	(283)
བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྒྲོས་པའི་ཡང་ལོག་གི་བྱུང་པར་ བཤད་པ།	(306)

- སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཚུངས་སྤང་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།(317)
- སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཐུན་ཚུལ་ཚུངས་སྤང་འཕྲོས་དང་
བཅས་པ་བཤད་པ།(322)
- ཀླན་གཞི་འགོག་ཚུལ་དང་། རུས་གསུམ་ཚུངས་སྤང་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།(339)
- ཚུ་འབབ་ཚུངས་སྤང་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།(351)
- ཚད་འགོག་ཚུངས་སྤང་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།(355)
- དང་ངེས་ཀྱི་མདོ་ཚུངས་སྤང་དང་བཅས་པའི་སྐབས།(365)
- བདག་འགོག་ཚུངས་སྤང་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།(376)
- ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བུ་ཚུངས་སྤང་དང་བཅས་པའི་སྐབས།(385)
- བདག་དང་ཤིང་རྟ་ལ་དབྱེད་པ་ཚུངས་སྤང་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།(394)
- སྒྲན་འབྲིན་དང་། ཐལ་འགྱུར། གཏན་ཚིགས་བཅས་བཤད་པ།(397)
- སྤང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ།(415)
- ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སྤང་བ་བཤད་པ།(416)
- ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་བཤད་པ།(419)
- ས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་སློ་གྲོས་བཤད་པ།(428)
- ས་བརྒྱའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།(431)
- ཆོས་སྐུ་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་གནས་དང་སྐུ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།(433)
- སྒྲིབས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཚུངས་སྤང་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།(457)
- དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོག་དོན་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་བཀྲལ་ལན་
སྐལ་བཟང་རྣ་རྒྱན་ཞེས་བྱ།(473)
- མཚོད་བརྗོད་དང་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ།(473)

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་དང་འཇུག་ཚུལ་ལ་དབྱད་པ།	(474)
ཉན་རང་ཐུབ་དབང་དང་། ཐུབ་དབང་བྱང་སེམས། བྱང་སེམས་འདིར་བསྟན་ཆོས་གསུམ་ ལས་འབྱུངས་ཚུལ་བཅས་ལ་དབྱད་པ།	(478)
སྒྲིང་རྗེ་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་དང་བྱད་པར་ལ་དྲོགས་པ་དབྱད་པ།	(483)
སེམས་བསྐྱེད་དང་བོའི་སྐབས།	(492)
དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཉན་རང་རིགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཚུལ་ལ་ དབྱད་པ།	(491)
ས་བདུན་པར་ཉན་རང་སྒྲོའི་སྒྲོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཚུལ་ལ་དབྱད་པ།	(495)
སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པའི་སྐབས།	(500)
སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པའི་སྐབས།	(501)
སེམས་བསྐྱེད་བཞི་པའི་སྐབས།	(506)
སེམས་བསྐྱེད་ལྔ་པའི་སྐབས།	(507)
སེམས་བསྐྱེད་དྲུག་པའི་སྐབས།	(509)
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྟོམས་ལ་དབྱད་པ།	(509)
མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྟགས་གྱིས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ལ་ དྲོགས་པ་དབྱད་པ།	(511)
བདེན་པ་གཉིས་གྱི་རོ་བོ་དང་བྱད་པར་ལ་དྲོགས་པ་དབྱད་པ།	(514)
དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་དྲོགས་པ་དབྱད་པ།	(525)
རྣམ་རིག་འགོག་པའི་སྐབས་གྱི་དྲོགས་དཔྱད།	(530)
རྒྱ་འབབ་ལ་དྲོགས་པ་དབྱད་པ།	(536)
ཚད་འགོག་གི་རྣམ་གཞག་ལ་དྲོགས་པ་དབྱད་པ།	(540)

- དང་ངེས་ཀྱི་མདོ་ལ་དྲོགས་པ་དབྱུང་པ། (554)
 བདག་འགོག་འཕྲོས་དང་བཅས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དྲོགས་དབྱེད། (561)
 སའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ། (583)
 རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཡུལ་མཁྱེན་རྩལ་སོགས་ལ་དྲོགས་པ་དབྱུང་པ། (583)
 མཛད་བྱང་། (587)

༡༡། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་གཞུང་འགྲེལ་དགོངས་
པ་རབ་གསལ་བཞུགས་སོ། །

མཆོད་བཞེད་དང་རྩེ་མ་པར་དམ་བཅའ།

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་གཞུང་འགྲེལ་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྒྲིན་མེ་ཞེས་
བྱ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་པརྟོར་གྲས་པས་
ཕྱག་འཆལ་ལོ། །གང་ཞིག་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་བྲལ་ཀྱན་བྱུང་ཕྱགས་རྗེ་ཆོད་ཀྱིས་གཞུང་ལ་
མེན་ཞིང་། །མཐའ་དག་གིས་བྱའི་གོ་སྐབས་ཀྱན་སྟེར་མཁུན་པའི་ཁྱོན་གང་པ་མཐར་
བལ། །སྒྲིན་པ་མ་ལུས་གདོད་ནས་ཞི་བས་དབྱེངས་ཀྱི་རིག་པ་རོ་གཅིག་པ། །ཁྱུ་སྒྱུབ་
ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་དབྱེད་ལྡན་སུ་ཞིག་འཇུག་མི་བྱེད། །གང་ཞིག་ཡིད་
ཀྱི་ཤར་རིའི་རྩེར། །སྒྲུབ་པའི་ཅོད་པན་འཛིན་པ་ནི། །མྱོངས་པའི་དག་ལས་རྒྱལ་ཁྱུར་
ཅིག །གྲགས་པའི་ཐེང་བ་གསལ་བར་བྱས། །སྒྲོ་བཟང་སྒྲོ་ཡི་ཀྱུ་མུད་ནི། །ཁྱེ་བས་སྤིང་
མཐའི་བར་དུ་ཡང་། །གྲགས་པའི་དྲི་བསུང་འཕྲོ་བ་ཅན། །ཉམས་པ་མེད་པའི་དཔལ་
ལྡན་གྱུར། །དགོ་ལེགས་སྤང་ཅིའི་དགའ་སྟོན་གྱིས། །དཔལ་ལྡན་གདུལ་བྱའི་རྐང་དུག་
པ། །ཆོམ་པས་བཟང་པོའི་འཕྲེན་ལས་ཅན། །གངས་ཅན་ས་ཡི་ཐིག་ལེར་བྱུང་། །དེ་
སྤྲད་འཇམ་དབྱངས་ཕྱགས་ཀྱི་སྒྲོང་། །དགའ་(༡ན)པའི་སྐབས་ཐེང་གཡོ་བ་ཅན། །
ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་གང་། །སྒྲོ་གྲོས་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་གྱུར། །གང་ཞིག་
ཆོག་ཐེང་དོ་ཤལ་ལ་དགའ་སྒྲོ་རྒྱུད་བྱིས་པའི་ངང་རྒྱལ་ཅན། །ཆེན་པོར་སྒྲོ་ཡང་སྒྲོ་མིག་

ཡོངས་པས་དོན་མཆོག་དག་ལས་བྱེ་རེལ་གྱིར། །ཕྱག་དོག་མེ་ཡི་རེག་པས་ཡིད་གདུངས་
གཏོལ་མེད་ཆོག་གིས་བྱང་རྒྱལ་སྤྱ། །དེ་དག་ཅི་དགར་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་ད་ནི་བག་ཡོད་དུས་
ལ་བབ། །རྣམ་དབྱེད་ལུས་མཛེས་བརྩོན་པའི་ཡང་ཆོ་ཅན། །གཟུར་གནས་དོན་གཉེར་
རི་དྲགས་མིག་ཅན་མ། །རྣ་ལུང་མཛེས་བྱེད་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་གྱི། །རྒྱན་འདི་ཁྱོད་
ལ་སྦྱོར་གྱིས་གྲུས་པས་ལོངས། །

ལྷན་གྱི་དོན།

འདིར་ས་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མེ་གཅིག་ཤུ་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཞེས་སྦྱེད་གྲུ་
ཐམས་ཅད་གྱི་གཉེན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་གྱིས། རང་ཉིད་གྱིས་བརྟེན་པའི་གོ་འཕངས་སྤྱ་
ན་མེད་པ་ལ་གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཐབས་སྤྱ། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
ཇི་སྟེད་ཅིག་བཀའ་སྤྱལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྩལ་གསལ་བར་བསྟན་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་ཡང་ཡུམ་འབུམ་པ་ལ་སོགས་པ་
ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་ཡང་སྒོ་གཉིས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་
ཟབ་མོའི་དོན་རྫོགས་པར་བསྟན་དུ་མི་རུང་བ་རྣམས་ལ། རེ་ཤིག་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་
དུ་ཀྱན་བཏགས་པ་ལྟར་གྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་ཙམ་ཞིག་གཏན་
ལ་འབེབས་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་རི་ལྟར་བཀྲལ་བ་དང་། ཡང་།
ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྒྱད་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་པ་ཟབ་མོའི་དོན་རྫོགས་པར་བསྟན་པའི་
སྟོང་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཕྱ་མོ་ལ་
རིགས་(༡བ)པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གྲུ་སྒྲུབ་
ཞབས་གྱིས་བཀྲལ་བའི་རྩལ་ལོ། །

དེ་དག་ལས་རྩལ་དང་པོས་རི་ལྟར་བཀྲལ་བ་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། བཤད་

ཚུལ་གཉིས་པའང་། གྲུ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུ་གཉིས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་དང་། སྐུ་གཉིས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིར་དཔལ་མགོན་གྲུ་སྐྱབ་འདི་ཉིད་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་འགྲེལ་བར་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་རྒྱད་གཉིས་ཀར་ལུང་བསྟན་ཁིང་། ཟུང་པར་དུ་རྒྱུད་སྡེ་དང་བསྟན་ན། རྣལ་འབྱོར་སྒྲོན་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་སྒྲུ་ཆོད་ཉིད་ལ་དོ་རྩེ་འཛིན་པའི་ས་མངོན་དུ་མཛད་པར་སྦྱོན་གསལ་ལས་གསུངས་སོ། །

མགོན་པོ་འདིས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་གཞུང་སྐྱགས་དང་ལར་བྱོན་གཉིས་ཀའི་བྱོགས་ལ་མང་དུ་མཛད་ཅིང་། གསོད་བྱུང་དང་ལྷགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སོགས་རིག་གནས་ཐུན་མོང་གི་གཞུང་མང་དུ་མཛད་དོ། །

དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་རིགས་པས་གཙོ་བོར་སྐྱབ་པ་ལ་གཞུང་དུག་སྟེ། ཡུལ་བདེན་གཉིས་ལ་གནས་ཚུལ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞུང་བཞི་དང་། ཡུལ་ཅན་དེ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་རྩ་བར་སྦྱོན་པ་གཞུང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལའང་། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་འགོག་པ་གཞུང་གཉིས། བདེན་པར་མེད་བཞིན་དུ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་ཚུལ་སྦྱོན་པ་ལ་གཞུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་འགོག་པ་རྩ་ཤེས། སྐྱབ་བྱེད་འགོག་པ་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེན་པར་མེད་ཀྱང་བྱ་བྱེད་སྦྱིར་འཐད་ཚུལ་སྦྱོན་པ་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ། བྱེད་བྱ་ཏུ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འཐད་ཚུལ་སྦྱོན་པ་རྩོད་རྒྱུག་གོ། །དེ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ལམ་གྱི་རྩ་བར་སྦྱོན་པ་(༡༣)ལ། ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ལམ་གྱི་རྩ་བར་སྦྱོན་པའི་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་གྱི་རྩ་བར་སྦྱོན་པ་རིན་ཆེན་ཐོང་བ་སྟེ། རྒྱས་པར་རྩ་ཤེས་གཞུང་འགྲེལ་དུ་བདག་གིས་བཟོད་ཟིན་ཏོ། །

དེ་ནས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་ཐུ་བོ་སྦྱོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟས། འཕགས་པའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཆ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་མཛད་ཅིང་། སྐྱགས་

གྱི་ཕྱོགས་ལ་འང་མང་དུ་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡབ་སྲས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད། ལེགས་ལྡན་འབྱེད། དཔལ་ལྡན་རྩ་བ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་གི་གཙོ་བོར་རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་བ་མཛད་པས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་དབྱུ་མ་བ་གཞན་དང་། སེམས་ཅམ་པ་སོགས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་དུ་གསལ་ཁ་གཏོད་ནས་འགྲེལ་བའི་འགྲེལ་མཛད་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། རྟོང་ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་ཞིག་གི་འཁོར་ནས་ཆེད་དུ་བསམས་ཏེ། འཇམ་བུའི་གླིང་འདིར་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་བྱོན་པ་དཔལ་ལྡན་རྩ་བ་གྲགས་པ་སྟེ། འདིས་སྦྱིར་ས་ལ་གསལ་བ་རྣམ་གཉིས། གནམ་ལ་ཉི་ཟླ་རྩུང་གཅིག་ཅེས་འཕགས་ལུལ་དུ་གྲགས་པ་ལྟར་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐའ་དག་གསལ་བར་མཛད་ཅིང་། ཟུང་པར་དུ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ། གཞན་གཞུང་གི་ཚུལ་དུ་འགྲེལ་བ་ཆོག་གསལ། རང་གཞུང་གི་ཚུལ་དུ་དབྱུ་མ་འཇུག་པ་སྟེ། གཞུང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་འང་ཅི་རིགས་པར་མཛད་དོ། །

ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཚུལ།

དེ་དག་གི་ནང་ནས་འདིར། དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་(༡)རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ། གཞུང་སྔ་ཕྱིའི་འབྲེལ། གཞུང་སོ་སོའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཇི་འདྲ་ཞིག་གཏན་ལ་འབབས་པ། ཟུང་པར་དུ་ལྷགས་འདིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་གཞུང་གི་སྐབས་གང་ནས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཐོན་ཚུལ། དེ་དག་ལྷགས་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་

པར་འགོ་རྩལ་གྱི་གནད་དང་བཅས་པ། རང་ཅག་གི་རྩི་མའི་དགོངས་པ་རི་ལྟར་ཡིན་
པ་རྣམས་ཚེགས་རྒྱུད་དུས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་སྒྲངས་པར་རུས་པའི་ཡི་གེ། ༡༩་ཅང་ཚེག་གིས་
ཁུར་མི་ལྷི་བ་ཞིག་བགྱིད་དགོས་སོ་ཞེས་ནན་གྱི་བསྒྲུལ་བའི་དོན་དུ། ལས་དང་པོ་བའི་
སྒོ་དང་འཆམས་པ་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པར་བགྱིད། །

དེས་ན་འདི་ལ་གཉིས། བསྟན་བཅོས་འདིའི་བཤད་བྱ་ངོས་བཟུང་། དེ་ཉིད་འདིས་
རི་ལྟར་འགྲེལ་རྩལ། དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་འཇུག་པ་འདིའི་བཤད་བྱ་གང་སྟུམ་ན།
འདི་ལ་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ལས། བཀའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བཅོས་ལྟན་
འདས་གྱིས་བཅུ་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་ཏེ། འདིར་ས་བཅུའི་རྣམ་གཞག་
གསུངས་པ་རྣམས་དང་། བྱད་པར་དུ་ས་དུག་པར་ཤེར་ཕྱིན་ལྟག་རྩལ་རྣམས་མདོ་དེ་ལས་
འབྱུང་བ་ལྟར་འདིར་བཀོད་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་གྱི་
ཡང་དགོངས་འགྲེལ་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདིར་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་ཐབ་པ་རྣམས་ཙུ་ཤེའི་དགོངས་
པ་གཙོ་བོར་བཀའ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཙུ་བ་ཤེས་རབ་སོགས་གྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོའི་
དངོས་བསྟན་གྱི་ཆ་རྩལ་དུ་སྟོན་ནས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་བསྟན་བཅོས་འཇུག་པ་
འདིར་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་བསྟན་པ་རྣམས་མདོ་ས་བཅུ་པ་དང་། ཟབ་མའི་སྟོང་པ་ཉིད་
རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་(༤ན)རྣམས་ཡུམ་གསུམ་ནི་མདོའི་རྩིས་སུ་འབྱངས་པས་མདོ་དེ་
གཉིས་ཀ་ཡང་འདིའི་བཤད་བྱའོ། །

བསྟན་བཅོས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ནི་འདིའི་
བཤད་བྱ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་དེ་ལ་འཇུག་པས་ན་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་གྱི་ཐོག་མ་ཉིད་དུ། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རྩོམ་པར་འདོད་པས། ཞེས་དང་། འཇུག་ཏུ་ཡང་དབུ་མའི་
བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་འདི་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེར་མ་

ཟད་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་འདིར་གསུངས་པ་རྣམས་རིན་ཆེན་འབྲེང་བའི་དགོངས་པ་གསལ་
དུ་བཏང་བར་ཡང་མངོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི་འོ་ན་སྤར་བཤད་པའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་བཤད་བྱར་བཀོད་
པ་དེ་དག་བསྟན་བཅོས་འདིས་འགྲེལ་ཚུལ་དེ། གང་སྟམ་ན། འདི་ལ་གཉིས། སྤྱིར་
འགྲེལ་ཚུལ་དང་། བྱེ་བྲག་དུ་གཞུང་སོ་སོར་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་ཚུལ། དང་པོ་ལ། མདོར་
བསྟན། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་བསྟན་བཅོས་འདིས་དབུ་
མའི་བསྟན་བཅོས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་ན། དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་སྒྲོགས་གང་ནས་
འཇུག་སྟམ་ན། གཉིས་ཏེ། ཟབ་པའི་ཆ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆ་གཉིས་བཀྲལ་བའི་སྒྲོགས་
སོ། །དང་པོ། འདི་ལ་ཡང་སྒྲོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཤེའི་དགོངས་པ་
སེམས་ཅམ་པ་སོགས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཀྲལ་བ་དང་། དབུ་མ་པ་གཞན་དང་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཀྲལ་བའི་སྒྲོགས་སོ། །

དེ་ལ་སེམས་ཅམ་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འགྲེལ་ཚུལ་ནི། འདིར་བྱི་དོན་ཐ་
སྟོད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཀྱན་གཞི་དང་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པ་སོགས་(༤བ)སེམས་
ཅམ་བྱེ་བྲག་དུ་བཀག་པའི་སྒྲོགས་ནས་བསྟན་པ་རྣམས་ཡིན་ལ།

ཡང་དབུ་མ་པ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འགྲེལ་ཚུལ་ནི། འདིར་རང་མཚན་
གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྟོད་དུ་ཡང་མི་བཞེད་པ་དང་། བདག་འཛིན་ཉོན་ཐྱིབ་དུ་བཞེད་པ་དང་།
ཉོན་རང་འཕགས་པས་སྟོང་ཉིད་ཐུ་མོ་ངས་པར་རྟོགས་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཞིག་
པ་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་དམ་
བཅའ་རྩལ་དུ་སྟོན་ནས་འགོག་པ་རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་བ་མ་གཏོགས། འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་
དུ་མི་གསལ་ཡང་། འདིར་མཐའ་བཞིའི་སྒྲེབ་པ་འགོག་པ་སོགས་ལ་ཐལ་འགྱུར་དང་
གཞན་གྲགས་མ་གཏོགས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོགས་བའི་སྒྲོགས་གཏན་མི་སྒྲུབ་པས། མདོར་

ན་རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡང་དབུ་མ་པ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཟབ་ཆོ། །
 ལུགས་དེ་དག་འདིར་བཤད་པས་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འགོ་ཚུལ་ནི། དེ་
 ཡང་སློབ་དཔོན་གཉིས་པས་ཅ་གཤེད་དགོངས་པ་ལྟ་བུའི་ཆ་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅམ་དུ་བཀྲལ་
 བར་གྲགས་པ་དང་། གནས་བརྟན་ཆོས་སྒྱུར་གིས་བཞི་བརྒྱ་པ་སེམས་ཅམ་དུ་བཀྲལ་
 བ་ལྟ་བུ། སྤྱིར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་སེམས་
 ཅམ་དུ་བཀྲལ་བ་དང་། ཡང་ལྟ་བུའི་ཆ་ནས་སེམས་ཅམ་ལས་གོང་དུ་གྱུར་པའི་དབུ་མར་
 བཀྲལ་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མང་པོ་ཞིག་སེམས་ཅམ་དང་ཐུན་མོང་དུ་བཀྲལ་བ་
 ཞི་འཇོ་དཔོན་སློབ་ལྟ་བུ་ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། རང་རིག་ཁས་ལེན་པ་སོགས་སེམས་
 ཅམ་དང་སྒྲོ་བསྟན་པ་དང་། ཡང་དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག །རང་རིག་དང་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་
 སེམས་ཅམ་པ་དང་སྒྲོ་བསྟན་པ་སོགས། །སྤྱིར་འཕགས་པ་གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་
 འགྲེལ་བ་ལ་ཚུལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆ་(ལན)ནས་སེམས་ཅམ་དང་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པ་མང་
 པོ་ཞིག་དང་། ཡང་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ལ་སོགས་པས་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་ཁས་ལེན་པ་བདེན་འཛིན་གཤམ་
 སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་པས། ཉན་རང་འཕགས་པའི་ལམ་བཟོད་པ་ལ་སྒྲོང་ཉིད་ལྟ་མོ་རྟོགས་
 མི་དགོས་པར་བཞེད་པ་སོགས་འཕགས་པའི་དགོངས་པར་བཀྲལ་བ་ལྟ་བུ་ནི་དབུ་མ་
 པ་གཞན་ཀྱི་ལུགས་མིན་ལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་
 ཏུ་མི་རུང་བས། འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ནི་དེ་དག་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་
 ཏུ་འདི་ལྟར་འགྲེལ་དགོས་ཞེས་བསྟན་བཅོས་འདིས་གསལ་བར་མཛད་པ་ནི་ཟབ་པའི་
 སྒོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །

གཉིས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིར་སོ་སོ་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་
 གསུམ། འཕགས་པ་སློབ་པའི་ས་བཅུ། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དང་བཅས་པའི་རྣམ་

གཞག་གསུངས་པས་ཏེ། དེ་ཡང་རྩ་ཤེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་
དེས་ཚོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡི་བར་དུ་བགྱོད་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱི་རིན་ཆེན་སྤངས་པ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཡང་སྟོན་ཏོ། །
སྤར་བཤད་པ་དེ་དག་ནི་བསྟན་བཅོས་འདིས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་
ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇམ་ཚུལ་མདོར་བསྟུས་ཏེ་བརྗོད་པའོ། །

ཐལ་འགྱུར་སྤྱོད་མོང་མེན་པའི་དགའ་གནད་རྣམས་བཤད་པ།

གཉིས་པ་དོན་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། འོ་ན་ཟབ་པའི་སྒོ་ནས་འགྲེལ་ཚུལ་
དེ་དག་ཀྱང་རེ་རེ་ནས་ཞིབ་ཏུ་སྤྱོད་དོན་ཚན་དུ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར། དེ་དག་གི་ལྷགས་སྟོགས་
སེམས་ཅམ་པ་དང་དབྱུང་པ་གཞན་གྱིས་ཁས་ལེན་(༡༧)ཚུལ་རྩི་ལྟར་ཡིན། ལྷགས་
འདིས་འགྲེལ་ཚུལ་གཞན་རྣམས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅའ་
བའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་དེ་གང་སྟུམ་ན། དོན་འདི་རྣམས་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ལྷགས་སྤྱོད་
མོང་མ་ཡིན་པ་འཛིན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་རུང་ཟད་བཤད་ན། དེ་ལ་སྒྱིར། ད་ལྟ་
གང་དག །འདིར་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་སྒྲུབ་པས་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་
དམ་བཅའ་བརྒྱད་དེ། དགག་སྟོགས་ནས་བཞི། སྒྲུབ་སྟོགས་ནས་བཞི་ཞེས་ལེགས་པ་
ལྟར་བཤད་དུ་རུང་བ་ཅམ་སྟངས་ཡང་། རྩི་ཉིད་ཀྱི་འཕགས་པའི་གཞུང་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་
རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དུལ་ཅམ་ཡང་མེད་ཀྱང་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཞག་ཚོག་པའི་
འགྲེལ་ཚུལ་གྱི་ལྷགས་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས། རྣམ་པར་དག་པའི་གྲུབ་
མཐའ་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་དང་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་དུ་ཡོད་དེ། དེ་གང་ཞེན། རེ་ཞིག་
གཙོ་བོ་རྣམས་བརྗོད་ན། ཞེས་ཐོག་མར་སྒྲོས་ནས། མཇུག་ཏུ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དུས་

གསུམ་གྱི་འཛིག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སོགས་ཁོངས་ནས་
བསྟུ་རྒྱ་གཅིག་གསུངས་པ་དང་། དེའི་མཇུག་ཏུ་ཡང་། ཤེས་སྒྲིབ་མཚམས་གང་ནས་
སྤྲོད་བའི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱད་པར་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་པས། བརྒྱད་
ཀྱི་གུངས་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དེ་ཙམ་དུ་དགོས་པ་ཚུང་ཞིང་། ལྷག་པར་དུ་རང་མཚན་
གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྟད་དུ་འང་ཁས་མི་ལེན་པ་འདི་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་
ཐོག་མར་སྒྲིམ་ན་དགོས་པ་ཆེ་བས། དེ་དང་བཅས་ཏེ་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོར་དངོས་སུ་
ཟིན་ཆོད་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་གནད་མདོར་བསྟུས་པ་རེ་བཙུན་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་ཐོག་མར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་བྱད་(༥ན)
པར་ནི། བོད་ཀྱི་དབུ་མ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་བ་ལ་
ཐ་རགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་པ་གཏན་མ་དགོངས་ཤིང་། གཞུང་སོ་སོར་ཡང་རང་མཚན་
གྱིས་གྲུབ་པ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་བྱད་པར་གསལ་ཁ་གཏོད་པ་གཅིག་མེད་པའི་གནད་
ཀྱིས་ཐ་སྟད་དུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདོད་པའི་དབུ་མ་བཤད་མེད་པར་དམ་བཅའོ། །
དེའི་ཕྱིར་འདི་གཉིས་ཀྱི་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལའང་ཐ་རགས་
ཡོད་པར་མི་འདོད་དོ། ། གནད་འདི་ལྷ་ལྷ་མ་རྟོགས་པས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་
ཚུལ་མཐའ་དག་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་འདིར་རང་རྒྱད་པས་ཐ་སྟད་དུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་
ཁུངས་ནི། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དབྱེད་ན། ཞེས་པའི་མཚམས་སྒྱུར་དུ།
འདིར་སྒྲིམ་པ། དོན་དམ་པར་སྒྱེ་བ་མེད་པས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྒྱེ་བ་དགག་ལ་
རག་མོད། གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་མདོན་སྒྱུ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་
པ་དག་གིས་དམིགས་པ་དེ་དག་རང་བཞིན་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་གཞན་ལས་སྒྱེ་བར་
འགྱུར་རོ། ། ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཅི་སྟེ་བཙུན་དེ། བདེན་པ་

གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 བ་འདིས་གསལ་བར་གྱེས་ཏེ། དོན་དམ་པར་གཞན་སྐྱེ་འགོག་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་
 སྐྱེ་ཁས་ལེན་པ་གཅིག་གིས་དངོས་སུ་གྲོལ་བར་ནི་གདོན་མི་ཟ་ལ། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་
 བ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པ་ཙམ་གྱིས་རང་མཆོན་ཁས་
 ལེན་པ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་སྟམ་ན། གཞན་སྐྱེའི་དོན། རྒྱ་(༥བ)འབྲས་གཞན་ཡིན་པ་ཙམ་
 ལ་བྱས་ན་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སམ། རང་མཆོན་
 གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་རྒྱ་འབྲས་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། དངས་མ་ཐག་དྲ། དེ་དག་གི་རང་
 བཞིན་གདོན་མི་ཟ་བར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གྱེས་སོ། །
 དེས་ན། གལ་ཏེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་བརྟེན་གྱུར་ན། ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྒྲ་སྒྲ་བ་པོ་དཔེ་
 མ་པ་གཅིག་ཡིན་པ་གྱེས་ཏེ་གསལ་ལོ། །དེར་མ་ཟད། སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་
 གྱི་ཤེར་སྒྲོན་དུ། མེས་ཙམ་པས་ཀྱན་བཏགས་མཆོན་ཉིད་དོ་པོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་
 པའི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་བརྟགས་པ་བྱས་ནས་འགོག་པའི་སྐབས་སུ། ཀྱན་བཏགས་
 འདོགས་བྱེད་གྱི་མིང་དང་རྟོག་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་གཞན་དབང་ལ་སྐྱུར་
 བ་བཏབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་གཞན་དབང་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 རང་ལུགས་ལ་གསལ་བར་བསྟན་ཞིང་། གཞན་ཡང་། རང་རྒྱུད་གྱི་རྟགས་དང་དམ་
 བཅའ་ཁས་ལེན་པ་ཉིད་གྱིས་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པར་ཡང་ཆེས་གསལ་
 བར་འགྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་རང་རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཆོག་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཚུལ་གསུམ་གྱི་གཞི་
 ལྡན་མིང་གིས་ཐ་སྙད་གྱིས་པར་བརྟགས་ནས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་གྱི། ཡུལ་རང་གི་སྤྲོད་
 ལུགས་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་གཅིག་ལ་འདོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་དུ། དགག་རྟགས་དང་སྐྱབ་
 རྟགས་ལ་རྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་རང་མཆོན་ལ་རྒྱུད་ནས་ཐུག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
 དང་། གཞན་དོན་ལུང་། དོན་ལས་དོན་ནི་གྲུབ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

གཞན་ཡང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞན་གྱི་ ། ཞེས་སོགས་དང་། རང་དོན་
ལེའུར། སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟད་བྱས་པའི་རང་ལྟོག་རྟོག་བརྟགས་ཡིན་
ཀྱང་། བརྟན་ནས་(ལྟོན་དོན་རང་མཚན་ལ་འབྲེལ་བས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་རང་
མཚན་ལ་འཇུག་གོ ། ཞེས་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་འཆད་
ཤེས་ན། ཚད་མས་གཞན་གྱི་འཇུག་པ་དང་། རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ཐམས་
ཅད་ལ་རང་མཚན་དང་འབྲེལ་བའོ། ། དེ་ལ་ཐུག་པ་གཅིག་དགོས་པར་བཤད་པའི་
ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་དབུ་མ་གཞན་གྱིས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་གནད་
ནི་དེ་དག་ཡིན་ནོ། ། ཁྱེད་པའི་ཞབས་ཀྱིས་ནི། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན། ཡུལ་རང་ངོས་
ནས་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཐ་མོ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས།
ཐ་སྟད་དུ་མི་བཞེད་དེ་གྲགས་ཆེད། །

ཡང་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། དེ་ཡང་སྤྱིར་ ཀུན་གཞི་འདོད་
པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ཚོགས་དུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། དམིགས་པ་
དང་རྣམ་པར་རིས་སུ་མ་ཆད་པ། བདག་རྟོན་དབང་པོའི་སྟོན་ནས་ཡུལ་ལ་འཇུག་མི་
དགོས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས། དེས་པར་དབྱེད་ནས་འཛིན་པར་སྒྲུང་བས། ལྷགས་
འདིས་འདོད་པའི་བརྟགས་དོན་བཅུ་ནས་འཛིན་པར་སོང་ཞིང་། ཡང་ཀུན་གཞི་དེ་ཉིད།
ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པའི་གཞི་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་སྐྱ་
སོགས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྒྲུང་བ་འདི་རྣམས་ཀུན་གཞིའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲུང་བ་
ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་མེད་དོ། ། ཞེས་འདོད་པས། སྤང་བོ་ལ་བརྟགས་པ་ཙམ་གྱི་
གང་ཟག་མིང་སྟེད་ཙམ་འཛིན་པ་ཤེས་པར། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་མཚན་
གཞི་གཅིག་དགོས་པར་བཟུང་བ་དང་། ཐ་སྟད་དུ་ནང་ཤེས་པ་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་
ཕྱི་དོན་ཙམ་ཞིག་འཛིན་མ་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པས། འདི་ཡང་

ཐ་སྟད་དུ་(ཡ་བ)རང་མཚན་ཁས་ལེན་པ་ལ་ངེས་པར་བྱག་གོ། །སྒྲ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ནི།
ལུང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་གང་ཟག་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་སྒོ་བའི་གཞི་དང་། ལས་བྱས་
པ་ཞིག་གྱང་ལས་ཀྱི་ཞིག་པས་འབྲས་བུ་སྟེད་པས། ཀྱན་གཞི་མི་བཞེད་ཅིང་། མདོ་
ལས་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འགྲེལ་བར་མཛད་དོ། །

ཡང་རང་རིག་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། རང་རིག་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
སྟོན་འཛིན་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་བྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་གཅིག་དང་།
ནང་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒྲེས་པའི་ཆ་གཉིས་སུ་དབྱད་ནས་འཛིན་ཅིང་།
བྱི་མ་རང་རིག་ཏུ་འདོད་ཏེ། ཤེས་པས་རིག་པ་ཙམ་གྱིས་ཡུལ་དང་། ཡུལ་འཇལ་བ་
ཙམ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་འགྲུབ་པའི་ཕན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་འཛིན་མི་ཤེས་ཤིང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་
ཤེས་པ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལ་དེ་ལྟར་དུ་འཇལ་མཁན་གྱི་ཚད་མ་གཅིག་རང་དུས་
དེར་དགོས་པར་འདུག་སྟམ་བཟུང་བ་སྟེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཤད་ཆེན་མོར། གཞན་དབང་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚད་མ་དགག་ །ཅེས་གསུངས་པས། འདི་ཡང་རང་
མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་ལ་བྱག་གོ། །སྒྲ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ནི། སྔོན་སྒྲུབ་པོའི་སྟོན་
འཛིན་གྱིས་སྟོན་པོ་གཞལ་དུས་དེར་ཡུལ་སྟོན་པོ་འགྲུབ་བྱེད་ལས་ལོགས་སུ་ཡུལ་ཅན་
རང་ཉིད་འགྲུབ་བྱེད་གཉིས་པ་བརྩལ་མི་དགོས་ཏེ། ཤེས་པས་ཡུལ་གཞལ་བ་ན། རྒྱ་
མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་གཅིག་ཡོད་པར་འགྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་ཡུལ་
གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡུལ་ཅན་འཛིན་པར་བཞེད་པས། ཡུལ་འཇལ་བྱེད་ལས་ལོགས་
སུ་ཡུལ་ཅན་འཇལ་བྱེད་རང་རིག་མི་བཞེད་ལ། རང་རིག་འགོག་པ་ན་ཡང་། རང་ཉིད་
རང་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་(ཤན)པ་ནི། ངེས་པར་དགག་བྱ་ལ་ལྟོས་པའི་འཕུལ་
མཚམས་ལ་ལྟོས་དགོས་སོ། །

རང་རྒྱད་ཀྱི་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་སྤར་བཤད་

ཟིན་ཅིང་། བྱི་དོན་ཐ་སྟད་དུ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟད་སྟོན་མེད་ལ་བུམ་པ་སྟམ་བུ་སོགས་ནང་གིས་རྒྱད་ཀྱིས་མ་
 བསྟུས་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་བྱི་རོལ་དང་། སྟེས་བུའི་གིས་རྒྱད་ཀྱིས་བསྟུས་
 པ་ལ་ནང་ཞེས་གྲགས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་ཙམ་གྱིས་བྱི་དོན་འཇིག་མ་
 གིས་པར། བྱི་རོལ་དོན་ཞེས་པ་གཅིག་ཡོད་ན། ནང་གིས་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཇས་
 ཡོད་ཀྱི་རྩལ་ཕན་ཆ་མེད་བསགས་པའི་རགས་པ་ལིངས་པོར་གྲུབ་དགོས་སྟམ་དུ་བཟུང་
 ཞིང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་
 ཐམས་ཅད་ནང་གིས་པའི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་བསྟན་ནོ། །ཞེས་འདོད་དེ། འདི་ཡང་
 རང་མཚན་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཐུག་གོ།

དེ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཞབས་ཀྱིས་ནི། བྱི་སྟོད་དང་། ནང་བཅུད་ཅེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་
 སྟད་དུ་རི་ལྟར་གྲགས་པ་ལྟར། ནང་གིས་རྒྱད་ཀྱིས་མ་བསྟུས་པའི་ཀ་བུམ་སོགས་ལ་བྱི་
 རོལ་དོན་དུ་ཐ་སྟད་ཀྱི་དབང་ཙམ་གྱིས་འཇིག་ཅིང་། ལྟར་བཤད་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་
 ཡང་གཞན་དུ་འཆད་དེ། འདི་ཡང་ཐ་སྟད་དུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་
 ལ་ཐུག་གོ།

ཡང་ཉན་རང་འཕགས་པས་སྟོང་ཉིད་སྤྱོད་མོ་ངེས་པར་རྟོགས་དགོས་པར་འདོད་མི་
 འདོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། སྟོབ་དཔོན་ལྷགས་ལྟན་འབྲེད་དཔོན་སྟོབ་ཀྱིས་ནི། དང་པོ་ནས་
 ཐེག་དམན་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དེས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་སྟོང་ཉིད་སྤྱོད་མོ་
 ཡེ་(པ)ནས་མ་རྟོགས་པར་བཞེད་ཅིང་། འཕགས་སེང་སོགས་ཀྱིས་ནི། དང་པོ་ནས་
 ཐེག་དམན་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་འང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་གཉིས་སུ་འདོད་དེ།
 སྟེར་ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་ངེས་པར་རྟོགས་དགོས་པར་མི་
 བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་འདོད་པའི་རྩ་བ་ཡང་། གང་ཟག་རང་སྒྱུ་ཐུབ་པའི་ཇས་ཡོད་ཀྱིས་

སྟོང་པ་ཙམ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཐར་ཐུག་པར་འདོད་པས། དེ་ཙམ་ཞིག་སྟོམ་
པས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་
འདོད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་འཛིན་མ་ཤེས་པར། གང་ཟག་ཐ་སྟད་དུ་རང་མཚན་གྱིས་
གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཐུག་གོ།

ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ནི། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དགག་བྱའི་བདག་ཕྱ་མོར་
བཞེད་པས། དེ་ཆོས་ཅན་གང་ཟག་གི་སྟོང་དུ་བཀག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་
དོན་དུ་འཛིན་དགོས་ཤིང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྟོང་པ་
ལ་དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས། ཉན་རང་གི་
བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལའང་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཕྱ་མོ་
ངེས་པར་རྟོགས་དགོས་པར་བཞེད་པས་ཏེ། འདི་ཡང་ཐ་སྟད་དུ་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་
མ་བཞེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ།

ཡང་བདེན་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་བྱང་པར་ནི། ལྷ་མ་དང་གནད་
ཅིག་སྟེ། དེ་ལ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་
བདག་འཛིན་དུ་མི་འདོད་པར་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བྱས་ནས། ཐེག་
ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་ཆོས་ཀྱིས་བདག་(ལྷན་)འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་
དགོས་ཀྱང་། ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལྷན་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་
འཛིན་ཙམ་སྤངས་པས་ཆོག་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྟོང་མི་དགོས་སོ་ཞེས་འདོད་པ་
དེ། བདག་འཛིན་གཉིས་ལ་ཕྱ་རགས་ཀྱི་བྱང་པར་འདོད་པ། དགག་བྱའི་བདག་ལ་ཕྱ་
རགས་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་བྱའི་བདག་ཕྱ་མོར་
འཛིན་མ་ཤེས་པ་ཡིན་པས། འདི་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཐུག་གོ།

སྒྲ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ནི། ཐ་སྙད་དུའང་རང་མཚན་མི་བཞེད་པས་དགག་བྱའི་
བདག་གཉིས་ལ་ཕྱ་རགས་མེད། དེ་མེད་པས་བདག་འཛིན་ལ་ཕྱ་རགས་མེད་དེ་མེད་
པས་དེ་གཉིས་ལ་སྤོང་དཀའ་སྒྲ་མེད་པས། ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པ་ལ་གཉིས་
ཀ་དེས་པར་སྤོང་དགོས། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་
པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡང་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད།
གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པར་ཐལ།
མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱལ་པ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་ཁས་སྤངས། མ་གྲུབ་ན་དེར་
ཐལ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་སྒྲ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་
པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱལ་པ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་ཁས་སྤངས། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་
བྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་དགག་བྱའི་བདག་ཕྱ་མོ་
ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་སྟེ། འདི་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
མི་བཞེད་པ་ལ་ཐུག་གོ།

ཡང་(ལེ)ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་བྱང་པར་ནི། རང་རྒྱུད་པ་མན་
ཆད་པལ་ཆེ་བས་ལུས་པ་ཞིག་ཅེས་པའི་དོན། སྤར་ཡོད་ཀྱི་ལུས་པའི་ངོ་བོ་ནི་སྒྲིག་།
དངོས་པོ་གཞན་གང་གི་འང་ངོ་བོ་མ་ཐོབ་པར་མེད་དགག་ཅམ་ལ་འདོད་པས་དེས་དངོས་
པོར་འཛིན་མི་ཤེས་ཏེ། དངོས་པོ་ཞེས་པ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་
ལར་བཏགས་པ་ཅམ་མིན་པར་ཡུལ་རང་དོས་ནས་འདིའི་ཞེས་བསྟན་རྒྱ་ཡོད་པ་གཅིག་
ལ་དེས་པར་འདོད་ཅིང་། ལུས་པ་སྤར་ཡོད་སྒྲིག་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་དེ་ལ་དངོས་པོའི་
ངོ་བོ་གང་ཡང་མི་འདུག་པའི་བྱིར་སྤར་དུ་བསམ་སྟེ། འདི་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་
ཁས་ལེན་པ་ལ་ཐུག་གོ།

སྒྲ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ནི། ལུས་པ་ཞིག་པ་ཅེས་པ། ལུས་པའི་ངོ་བོ་སྤར་ཡོད་སྒྲིག་

པ་ཙམ་གྱིས་མེད་དགག་ཉིད་མིན་གྱི། མེད་དགག་དེ་འབྲ་གདགས་གཞིར་བྱས་པ་ལ་
 བུམ་པ་ཞིག་པ་ཞེས་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་མིང་གི་བརྟམ་པར་བཏགས་ནས་འཛིག་
 ཅིང་། དེ་ཡང་བུམ་པའི་འཛིག་རྒྱར་གང་སོང་བའི་རྒྱ་དེས་སྦྱེད་པའི་དངོས་པོར་བཞེད་
 དེ། རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་མིང་རྒྱུ་ཙམ་གྱིས་དངོས་པོར་འཛིག་གེས་པའི་མཁའ་
 བྱང་ཆེན་པོ་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་མི་བཞེད་པ་ལ་ཐུག་གོ། །མ་འོངས་པ་དངོས་པོར་
 བཞེད་པ་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ། །དེའི་བྱིར་འདི་པས་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་
 བརྟན་ཡང་སྦྱིར་དངོས་པོ་དང་། བྱད་པར་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་དུ་འདོད་དེ། འཕྲལ་
 གྱིས་འབྲལ་རྒྱས་བསྐྱད་པའི་དབང་གེས་ཀྱི་སྤྲང་པ་ཙམ་ལ་དངོས་པོར་འཛིག་གེས་པ་
 བློ། ལུགས་འདིའི་ཐ་སྙད་འཛིག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མིན་པ་གོ་བ་ལ་རག་ལས་སོ། །

ཡང་མི་རྟག་སོགས་བརྟུ་དུག་གི་ལམ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་
 མི་འདོད་ཀྱི་བྱད་(༡༠ན)པར་བློ། དེ་ལ་སྦྱིར་རང་རྒྱད་པ་མན་ཆད་གྱིས་འདོད་པ་ལྟར་
 གྱི་རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བརྟུ་དུག་རྟོགས་པའི་ལམ་གཅིག་དང་། འདི་པས་འདོད་
 པ་ལྟར་སྤྲ་བའི་མི་རྟག་སོགས་བརྟུ་དུག་རྟོགས་པའི་ལམ་གཅིག་སྟེ་ཚུལ་གཉིས་གེས་
 དགོས་ཏེ། འདི་ལ་ཀྱན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། སྟག་བསྐལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་པོ་གཉིས་
 ལ་སྤྲ་རགས་ཀྱི་བྱད་པར་བྱར་མེད་ལ་འགོག་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། སྟག་བསྐལ་
 གྱི་རྣམ་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཏེ་བརྟུ་པོ་འདི་ལ་སྤྲ་རགས་གཉིས་གཉིས་སུ་འབྱེད་གེས་དགོས་
 སོ། །དེ་ལྟར་བྱེ་བའི་རགས་པའི་རྣམ་པ་བརྟུ་དུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་ཙམ་
 གྱིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་རུས་པར། དབྱུ་མ་པ་གཞན་དང་སེམས་ཙམ་པ་སོགས་འདོད་
 དེ། སྤར་བཤད་པའི་རང་སྦྱུ་ཐུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་བཀག་ཙམ་གྱི་བདག་མེད་བསྒྲིམ་པའི་
 ལམ་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་བར་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་བདག་མེད་དང་།

དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་བཤེན་དང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་བའི་ས་བོན་སྤངས་
པའི་འགོག་པ་སྟེ། དེ་འདྲའི་རྣམ་པ་བརྩུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་བསྐྱོམ་
པས་ལམོར་བ་ལས་གྲོལ་རུས་པར་འདི་པས་ཀྱང་འདོད་དོ། །འདི་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་རང་
མཚན་ཁས་ལེན་མི་ལེན་ལ་ཐུག་སྟེ་སྤར་བཤད་ཟེན་རྟོ། །

ཡང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ལ་ཕྱ་རགས་གཉིས་སུ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ཁྱད་
པར་ནི། རང་རྒྱད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་སྤྱིར་ཉོན་མོངས་ལ་ཕྱ་རགས་མི་འདོད་པ་མིན་གྱི།
མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་རྩ་ཉོན་དུག་དང་། ཉེ་ཉོན་ལ་སོགས་པ་ལ། དེ་ཉིད་(༡༠བ)
ལས་ཇི་ཙམ་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་དེ་ཉིད་ལས་ཕྱ་ཞིང་སྤྱང་དཀའ་བའི་ཉོན་མོངས་
གཉིས་པ་མི་འདོད་པས་རྟེ། དཔེར་ན། འདོད་ཆགས་ལ་གང་ཟག་རང་སྐྱུ་ཐུབ་པའི་རྩས་
ཡོད་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་ཙམ་གྱིས་དངས་ནས་ཡུལ་ལ་སྟེད་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པ་
དེ་ཙམ་ལས་ཕྱ་བའི་ཆགས་པ་མི་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་གང་ཟག་རང་སྐྱུ་ཐུབ་
པའི་རྩས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་ལས་ཕྱ་བའི་མ་རིག་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
མི་འདོད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་རྟེ། འདི་ཡང་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱི་ཐུབ་པར་འཛིན་
པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་མི་འདོད་པ་ལ་ཐུག་པས་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་ཁས་ལེན་
པ་ལ་ཐུག་གོ། །

སྤྱི་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ནི། འདོད་ཆགས་སོགས་རྩ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
རྣམས་ལ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རགས་པ་རེ་དང་། དེ་ཙམ་མིན་པར་བཤེན་
འཛིན་ཕྱ་མོས་དངས་པའི་ཕྱ་མོ་རེ་རེ་སྟེ་གཉིས་སུ་འཛིན་སྟེ། འདི་ལྟ་བུའི་ཆགས་སོགས་
ཕྱ་མོ་ནི་མངོན་གྱུར་ཙམ་སྤངས་པ་ལའང་སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་དགོས་ཀྱི་འཛིན་
རྟེན་པ་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཙན་གྱིས་སྤྱངས་མི་རུས་པར་བཞེད་དེ། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་
རོལ་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་ན་ཡང་། སྤར་བཤད་

པའི་འདོད་པའི་ཆགས་པ་རགས་པ་དེ་འདྲ་བ་མཛོན་གྱུར་ཙམ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་གྱི། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཕྱ་མོ་དང་བྲལ་མི་རུས་སམ་སྙམ་སྟེ་དབྱད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྤར་བཤད་པ་དེ་དག་ནི། ཐ་སྙད་དུ་རང་མཛོན་ཞལ་གྱིས་བཞེད་མི་བཞེད་གྱི་དབང་གིས་འཛོག་འཚམས་སོ་སོ་བ་སོང་བ་རྣམས་བཛྲོད་པ་ཡིན་ལ། ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་མ་ཟིན་བར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་མི་སྤྲོང་བ་སོགས་ནི། ལྟ་བའི་ཆ་ནས་ཁྱད་ཞུགས་པ་མིན་གྱི། ཐེག་(༡༡)ན་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་བཟོད་ཚུལ་གྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་གནད་དུ་སེམས་གཞན་རྣམས་དང་མི་འདྲ་བའི་འགྲེལ་ཚུལ་ཏེ། དཔེར་ན་དང་པོ་ནས་སྤགས་སྒྲུ་མེད་གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་གདུལ་བྱས། ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་བར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྲོང་བའི་མགོ་མི་རྩོམ་པ་བཞིན་ནོ། །

འོ་ན་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཟིན་པ་ནས་བྱང་སེམས་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྲོང་བའི་མགོ་རྩོམ་མམ་མི་རྩོམ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་མིན་ཏེ། དེ་དམན་ལམ་སྤོར་དུ་སོང་མ་སོང་གང་ཡིན་གྱང་འདྲའི། ལུགས་འདི་ལ་ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྲོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉེན་པོ་སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་སྤང་བྱ་ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་རུས་པ་ལ་གྲོགས་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གིས་ཟིན་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ས་བརྒྱན་པ་མན་ཆད་ཏུ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་གཉིས་གྱི་བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་བསགས་ཟིན་པའི་ཐབས་གྱི་ཆ་ལ་ངེས་པར་སྟོས་དགོས་པའི་གནད་གྱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན། དང་པོ་ནས་སྒྲུ་མེད་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་གདུལ་བྱས། གཞུགས་སྒྲུའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་ཕྱིན་ཆད་རྒྱན་ཆད་མི་སྤྲོད་པ་ཞིག་མ་ཐོབ་གོང་དུ། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་གྱང་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྲོང་བའི་མགོ་མི་རྩོམ་པ་བཞིན་ཏེ། འདི་དག་ཞིབ་པར་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལམ་གྱི་བཟོད་ཚུལ། སྤགས་མཛོན་ཉིད་གཉིས་གྱི་སོ་སོའི་གནད། རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་གྱི་གདམས་པ་རྩེ་སྒྲུ་མ་ནས་བརྒྱད་

པ་རྒྱམས་ཀྱི་གནད་ཇོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་སྤང་སྟེ། དེ་ཙམ་ལས་བྱི་བར་མ་
 ལུས་སོ། །དེ་བས་ན་དམན་ལམ་སྔོན་དུ་སོང་ན་ས་དང་པོ་ནས་ཀྱང་གཤམ་སྒྲིབ་སྤོང་ལུས་
 སམ་སྟམ་དུ་དབྱེད་པ་ནི་(༡༡བ)མཐའ་མ་ཆོད་པའོ། །

གཞན་ཡང་། ལུགས་འདིའི་བཞེད་པས་ཆད་མ་དང་གཞལ་བྱའི་རྒྱམ་གཞག་
 སོགས་ཕྱན་ཆེགས་ཀྱི་ཆ་ནས་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགྲེལ་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ།
 ཐ་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་འཆམས་དབུ་སེམས་གཞན་དང་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་
 ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཟབ་པའི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ། ལུགས་འདིའི་དཀའ་
 བའི་གནས་སུ་གྲགས་པ་རྒྱམས་ཀྱི་གནད་མདོར་བསྟུས་པ་ཙམ་ཞིག་ཐོག་མར་བཞེད་
 པ་སྟེ། འདི་རྒྱམས་མཐའ་རྒྱས་པར་དབྱེད་ཚུལ་བསྟན་བཅོས་སྒྲུལ་བཟང་མིག་འབྱེད་
 དང་། བདག་གི་སྒྲ་མའི་མཐའ་དབྱེད་ཆེན་པོ་ལས་ལྟ་བར་བྱའོ། །

འདིར་བསྟན་ཆོས་གསུམ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་གཞུང་སོ་སོ་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་དོན་ཚན་གསུམ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་
 བརྒྱམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྔོན་འགྲོ་མཆོད་བཞེད་དངོས་གཞི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས།
 འཇུག་བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བརྒྱམས་ཚུལ་སོགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་
 བསྟན་བཅོས་གཞན་ཀྱི་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྟ་བུ་རང་གི་འདོད་པའི་
 ལྟ་ལ་མཆོད་བཞེད་མཛད་པ་ལས། འདིར་ནི། ཐོག་པ་གསུམ་ཀྱི་འཕགས་པའི་གང་
 ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལམ་འདིའི་
 ཕ་བར་གཤམ་པའི་ཆེད་དུ། དེ་ལ་བསྟོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པར་དབུ་མའི་

བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རྩོམ་པར་འདོད་པས།
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པས་ཀྱང་ཐོག་
མར། བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་
པོ། སེམས་ཅན་ལ་ཁོར་བའི་བཅོམ་རར་བསྐྱམས་པ་སྐྱབས་མེད་པ་དཔག་ཏུ་(༡༩ན)
མེད་པ་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ལ་བསྟོད་པར་འོས་པ་ཉིད་ཏུ་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེས་ན་འདི་ལ་གཉིས། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་བསྟོད་པ་དང་། སོ་
སོར་བྱེ་ནས་བྱག་འཆལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། དོན་ཆན་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་
བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་ཆུལ། བྱང་སེམས་སྟོང་རྗེ་ལས་འབྱུངས་ཆུལ་ལོ། །དང་པོ་
ནི། དེ་ཡང་མདོ་ལས། ཆོས་གཅིག་མཆིས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆིས་
པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། གང་ཞེན། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་པ་
གསུམ་གྱི་ངེས་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བྱག་པར་སྟོན་པ་བཞེད་
ནས། ཐོག་མར་ཉན་རང་བྱབ་དབང་དང་། བྱབ་དབང་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་སོ། །
ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས། ཞེས་པ་དང་། སངས་
རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། ཞེས་པའི་རྒྱུ་བ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞེན་བསྟན།

གཉིས་པ་ལ་ཡང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཁོ་བོ་གསུམ་བཤད་པ། གཞན་གཉིས་ཀྱི་
ཡང་རྩ་བ་སྟོང་རྗེ་ཡིན་པས་བསྟོད་པར་འོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་རང་བྱབ་དབང་
དང་། བྱབ་དབང་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་ན་བྱང་སེམས་དེ་རྒྱ་གང་ལས་འབྱུངས་སྟམ་
ན། དེ་ཡང་། འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱིས། བདག་ཉིད་དང་ནི་འཛིག་རྟེན་འདི། །སྒྲ་མེད་བྱང་
ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ན། །དེའི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །
ཐོགས་མཐའ་གཏུག་པའི་སྟོང་རྗེ་དང་། །གཉིས་ལ་མི་རྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱའི་གཙོ་བོ་གསུམ་ལས་འབྲུངས་སོ། །ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི། སྟོང་
 རྗེའི་སེམས་དང་། ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལ་གཉིས་(༡༡བ)ཏེ། གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱའི་
 གཙོ་བོ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཡང་རྩ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ཐུག་པས་བརྩེ་
 བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་བརྟན་བཅས་ཀྱི་ཐོག་མར་བསྟོད་འོས་སོ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་
 པ་ནི། གང་ཕྱིར་བརྩེ་ཉིད་དེ་ཅེས་པའི་སྟོ་ཀའོ། །

དེ་ལ་འདིར་དོགས་པའི་གནད་རྩ་བ་དབྱེད་ན། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་གསུམ་ཀྱི་
 བྱང་ནས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ནི། གུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་
 པའི་སྐབས་ཁོ་ན་ལ་མི་བྱ་སྟེ། བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བ་ཚོགས་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་
 དེའི་ཡང་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པ་གང་ཞེས། །ལམ་མ་ཞུགས་ལ་གུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་
 མཚན་ཉིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་གཅིག་ཐོག་
 མར་ནམ་སྦྱེས་པ་ན་ཐོག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་དུ་ཞུགས་པར་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན། གུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྟོ་སྦྱང་ཞིང་མྱོང་བ་འདོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་
 བསྐྱེད་ཡན་ཆད་ལ་བྱ་དགོས་ལ། མྱོང་བ་ལ་འང་རྩ་བ་བཅས་ཀྱི་མྱོང་བ་ཞེས་པ་ཐོས་
 བསམ་ཀྱི་མྱོང་བ་དང་། རྩ་བ་མེད་ཀྱི་མྱོང་བ་ཞེས་པ་བསྒྲམ་བྱུང་གི་མྱོང་བ་གཉིས་ལས།
 རྩ་མའི་མྱོང་བ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཐོན་པ་ལམ་མ་ཞུགས་ལ་འང་ཡོད་དེ། རྗེའི་གསུང་རབ་
 ལས། ཡིད་འགྱུར་པའི་མྱོང་བ་ཞེས་ཡང་ཡང་དུ་གསུངས་པ་དེའོ། །སེམས་བསྐྱེད་དང་
 སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཤེས་རབ་ལ་རྩ་བ་མེད་ཀྱི་མྱོང་བ་ཐོན་པའི་བསྒྲམ་བྱུང་གི་མྱོང་བ་ཐོན་
 པ་ནི། ལམ་ཞུགས་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་ཏེ། འདི་དག་ནི། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲ་མ་རྗེ་བཙུན་ཆེན་
 པོ་ལ་གདམས་པའི་གསུང་ལས་གསལ་བར་ཤེས་སོ། །

འོན་ཏེ་རྒྱ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་སྟོང་རྗེ་ལ་ཐུག་ཚུལ་དེ་གང་ཞེས། དེ་ལ་གུན་རྫོབ་
 སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ཐུག་པ་ནི། རྒྱལ་བ་མ་(༡༡ན)ལམ་པས། དེ་ཡི་

ཅ་བ་སྟིང་རྗེར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྲགས་ཆེ་ཞིང་། སྟིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཅ་བ་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ཐུག་པའི་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བར་ཡོད་པས་དེ་
བཤད་ན། དེ་ལ་སྟིང་སྟིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉན་རང་ལའང་ཡོད་པས་དེའི་སྟོན་
ཏུ་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་འགོ་དགོས་པ་ག་ལ་ཡིན། འདིར་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣམས་
ཐོག་མར་ལམ་ཏུ་འཇུག་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་དབང་མ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་
ཤེས་ཆོལ་སྟོན་བཏང་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཏུལ་བྱ་དབང་རྣམས་འདིས་ལམ་ཏུ་
མ་ཞུགས་པའི་དུས་ནས་ཀྱང་། ཀྱན་རྗེ་བ་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྟིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐོག་མར་སྟིང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཐག་ཆོད་པ་གཅིག་ལ་སྒོ་སྒྲིང་
ཞིང་། ལྟ་བུ་རྟོགས་པས་རྒྱན་བྱས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་དེས་པར་འོང་ངོ། །དེ་
འདྲ་བའི་ལྟ་བུ་ཆོལ་བའི་སྟོན་ཏུ། གཏུལ་བྱ་དབང་རྣམས་འདི་ལའང་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེས་
པར་འགོ་དགོས་ཏེ། གཏུལ་བྱ་འདི། བརྟེ་བ་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོས་རྒྱན་བྱས་ནས་སྟིང་ཉིད་ཀྱི་
ལྟ་བུ་དེས་པར་འཆོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་རིམ་པ་ཡང་གོ་སླ་བར་བརྗོད་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གཏུལ་བྱ་འདི་སྟིང་ཐེག་
ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་པས་རིགས་སད་པའི་སྒྲ་ལྟས་སུ་ཐོག་མར་སེམས་ཅན་གྱི་སྟུག་
བསྐལ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྒྲིབ་གཅིག་དེས་པར་འོང་། དེའི་རྗེས་སུ་སྟུག་
བསྐལ་སེལ་བའི་ཐབས་ལ་དཔྱོད་པ་གཅིག་དེས་པར་འོང་བ་ནི་དབང་རྣམས་ཡིན་པའི་
གནད་ཀྱིས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དབྱེད་པ་ན། སྟུག་བསྐལ་གྱི་ཅ་བར་བདག་འཛིན་ཡིན་
པར་འོང་དུ་རྒྱུད་ཀྱིས། དེའི་རྗེས་སུ་བདག་འཛིན་སྟོང་རྩམ་མི་རྩམ་དཔྱོད་པར་བྱེད། (༡༣བ)
དེ་ལྟར་དབྱེད་པ་ན་བདག་འཛིན་གྱིས་རི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ནས་
ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྟོད་པ་གཅིག་དུས་དེར་འོང་ཞིང་། དེའི་རྗེས་སུ་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྟུག་བསྐལ་སེལ་བའི་ཐབས་སུ་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་བྱར་སྟོན་ཞིང་སེམས་

བསྐྱེད་ལ་སློབ་སྦྱང་བ་གཅིག་ངེས་པར་འོང་སྟེ། བདག་ཅག་གི་སྤྱི་མཐོང་གདམས་པའོ། །

དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་དབང་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་ནི། གཞན་དོན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་
དམ་མི་བཅའ་བ་དང་། ཐོབ་བྱའི་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་མ་འདྲོངས་པར་དེ་ཐོབ་འདོད་མི་སྦྱང་བ་
སོགས་ཡིན་པས་ཚུལ་དེ་དག་ངེས་པ་གནད་དུ་ཆེའོ། །ཚུལ་འདི་འདྲ་བའི་བཤད་ཚུལ་
མ་ཤེས་ན། རྗེའི་གསུང་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་ཕྱོགས་ཀྱིས་དང་པོར་ལྟ་བ་
བཅའ་ནས་ད་བཟོད་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། འདིར་གདུལ་བྱ་དེ་
འདྲ་བའི་དབང་དུ་བྱས་བཞིན་དུ་ཡང་། ལྟ་བའི་སྟོན་དུ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་འགྲོ་དགོས་པར་
གསུངས་པ་སོགས་ལ་དགོངས་པ་ཕྱ་མོ་ཅི་ལྟར་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟགས་དཀའ་བར་ཡོད་
དོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོར་བྱེ་ནས་བྱག་འཆལ་བ་ནི། དང་པོར་ང་ཞེས། ཞེས་སོགས་དང་།
འགྲོ་བ་གཡོ་བ་ཞེས་དང་། རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ཡི། ཞེས་པས་རིམ་བ་
ལྟར། སེམས་ཅན་དང་། ཆོས་དང་། དམིགས་མེད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་གསུམ་ལ་བྱག་འཆལ་བ་
བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་ཟོ་ཆུན་འཕུན་ལྟར། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་
སྟུག་བསྐལ་གྱིས་མནར་ཚུལ་བཤད་པས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་འདྲན་པའི་ཐབས་བྱན་མོང་མ་
ཡིན་པ་སྟེས་བྱ་འབྲིང་དང་བྱན་མོང་བའི་ལམ་ལ་སློབ་སྦྱང་ཚུལ་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་
པ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་སྟོང་རྗེ་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་ནི། རྣམ་པ་མཚུངས་ཀྱང་དམིགས་པ་མི་འདྲ་
བས་འབྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་(༡༧ན)ངོ་བོ་འགལ་བར་སེམས་ཏེ། ལྟ་བ་རྟོགས་མ་
སྟོང་བའི་རྒྱུད་ལ་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་མེད་ཅིང་། ས་བརྒྱུད་པ་ཡན་ཆད་ནས་བྱི་མ་
གཉིས་མེད། མ་དག་སར་གནས་ལ་གསུམ་ཀ་ཡོད་པར་མངོན་ནོ། །སེམས་ཅན་ཅུམ་ལ་
དམིགས་པ་ལ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཞེས་ཐ་སྟོན་ཟོར་ཡང་བར་བྱས་པ་

ཡིན་པས། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་བསམ་དོན་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟ་
ན་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་འདིར་བྱང་སེམས་སོ་སྤྱིའི་སྐབས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཆོས་གསུམ་
བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ། སེམས་བསྐྱེད། སྤྱིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
གསུམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཀྱང་སྤྱིར་བཤད་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་སོ། །

རྒྱ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་བཤད་པ་ལས་སེམས་ བསྐྱེད་དང་བོད་ཀུའུ་འབྲེལ།

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་ལ་དོན་ཆན་གཉིས་སུ་འདུས་
ཏེ། རྒྱ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སའི་རྣམ་གཞག། འབྲས་ལུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་རྣམ་པར་གཞག་
བའོ། །དང་བོ་ལའང་གཉིས་སྟེ། ས་བརྩ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་དང་། ས་བརྩའི་ཡོན་ཏན་
བསྟན་བའོ། །དང་བོ་ལ་བརྩ་ལས། ས་དང་བོ་རབ་རྩ་དགའ་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
ཁྱད་གཞི་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད། སའི་
ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་འདུག་བསྟུ་བའོ། །དང་བོ་ནི། འདི་ལྟར་བསྟན་བཅོས་
འདིའི་གདུལ་བྱས་སྤྱིར་བཤད་པའི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོས་བྱངས་ཏེ། སྤྱིང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལུ་
ཐག་ཆོད་པ་བཅུལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཐུས་བྱངས་ཏེ་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་མཆོག་རྩ་སེམས་
(༡༤བ)དེ་སྤྱིད་ནས་ཆོགས་སྤྱིར་གཉིས་སུ་བཞུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་གོང་མ་ཅི་
ཞེས་འབྱུང་སྟུམ་ན། བདག་མེད་པའི་དོན་མདོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་
ཞེས་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་ས་དང་བོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་ཁོང་ནས་བྱངས་སོ། །

འོ་ན་ས་དང་བོ་དེའི་ངོ་བོ་རྗེ་ལྟ་བུ་སྟུམ་ན། རྒྱལ་བའི་སྤྱིས་བོ་འདི་ཡི། ཞེས་པའི་

སྒྲིག་གཅིག་གོ། འདིར་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོར་གསར་དུ་ཐོབ་པས་དོན་དམ་
པའི་ས་དང་པོ་ཞེས་བཤད་ལ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། ཐབས་ཁྱད་པར་
ཅན་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གཅིག་ཏུ་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ཟེན་ཅིང་། རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་རྒྱུ་པའི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་
ནམ་རིག་སྟེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་སོང་མ་སོང་གང་ཡིན་ཀྱང་། རྫོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་
སུ་མ་ཐོབ་པོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་རྒྱུད་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན། གཞན་རྒྱུད་
ཟེལ་ཀྱིས་གཏོན་པའི་ཡོན་ཏན། ས་འདིར་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། འདྲ་བོ་ནི།
འོན་དོན་དམ་པའི་ས་དང་པོ་འདིའི་ངོ་བོ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་རི་ལྟ་
བུ་སྟམ་ན། ཐོག་མར་རང་རྒྱུད་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་དང་ལྡན་ནོ་ཞེས་
སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡི། ཞེས་པ་ནས། སོ་སོ་
སྒྲེ་བའི་ས་ནམས་ཐམས་ཅད་ཟད། ཁྱེད་པའི་བར་ཀྱིས་སོ་སོར་བཤད་ནས། འདི་ནི་
འཕགས་པ་བརྒྱུད་པ། ཞེས་པས་དོན་བསྐྱེད་ཏེ་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། བདེན་འཛིན་ཉོན་ཐྱིབ་
ཏུ་འཛིན་པ་ལུགས་འདི་ལ། སྒྲིས་བྱ་བུ་བཞེ་ཡ་བརྒྱུད་ཀྱི་འཛིན་འཚམས་བྱུང་ཐད་
དཀའ་བས་སྒར་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རགས་པ་དེ་ནམས་(༡༥ན)ལ་མཐོང་སྤངས་
དང་སྒྲོམ་སྤངས་གཉིས་སུ་བྱེད་ནས། སྒྲོམ་སྤངས་ནམས་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སས་བསྐྱེད་
གསུམ་དང་། དེ་འདྲ་རེ་རེ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུ་དགུར་བྱེད་ནམས་སྤངས་པའི་རིམ་
པས། རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་ལྟར་ཞུགས་གནས་བརྒྱུད་ཀྱི་ནམ་གཞག་བྱ་དགོས་ལ།
བདེན་འཛིན་ཕྱ་མོ་འདི་ཉོན་ཐྱིབ་ཡིན་ཀྱང་། འདི་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སས་བསྐྱེད་ཆེ་
བར་གྱིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་བདེན་འཛིན་དང་ཁམས་གོང་
མའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་དང་མངོན་གྱུར་བ་གང་ལའང་སྤོང་

དགའ་སྒྲ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཡང་། ས་འདིར་ཉན་རང་གཉིས་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
 ཚུལ་དང་། ས་བདུན་པ་ཉན་རང་སྒྲིའི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 བེ་ས་དང་པོ་བས་རང་རྒྱུ་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་མ་ཟད། ས་འདི་ནས་
 ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་པ་རྣམས་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་
 བོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྟ་དང་པོ། ཞེས་སོ། །རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
 དང་། གུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དང་། ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་
 ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ལུས་པ་རྣམས་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། སྐབས་འདིར་བྱམས་པའི་
 རྣམ་པར་ཐར་པའི་མདོ་བྲངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ས་འདི་ནས། ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ཙམ་ཞིག་
 ལུས་ན། ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་གྱི་ཆེ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་ལུས་སྟམ་
 བ། ས་བདུན་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ལུས་སོ། །ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི། དེ་ནི་རིང་དུ་སོང་(༡༥བ)
 བར། ཞེས་ཏེ། ཆོག་འདིར་ནི་ས་བདུན་པའི་ཡོན་ཏན་འཆད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅིང་། ས་
 དང་པོའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་དོགས་པ་དབྱུང་པའི་ཡན་ལག་གོ། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 སྒོ་ནས་དང་། སྒྲིའི་སྒོ་ནས་དང་། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན།
 ཞེས་པ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་ས་བཅུ་པའི་མདོ་བྲངས་པ་ལྟར་
 རོ། །སྐབས་འདིའི་འགྲེལ་པར། ཉན་རང་འཕགས་པས་སྟོང་ཉིད་ཕྱ་མོ་ངེས་པར་རྫོགས་
 དགོས་པ་དང་། བདེན་འཛིན་ཉན་སྒྲིབ་ཡིན་པ་དང་། རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་
 སྟག་རྫོགས་པའི་ལམ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་མི་ལུས་པ་དང་། ཆགས་སོགས་ཉན་
 མོངས་རྣམས་ལ་མཛོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རགས་པ་དེ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱ་མོ་དེ་
 ཡང་འཛིན་པ་སོགས་ལྷགས་འདིའི་ཟབ་ཁྱད་མང་པོ་ཞིག་ །ཐོས་མར་ཐོན་ཏེ། རྒྱས་པར་

ནམ་བཤད་ཆེན་མོ་དང་། གནད་མདོར་བསྡུས་པ་ཙམ་ཞིག་སྤར་བཅོད་ཟེན་ཏོ། །

ད་ནི་འདི་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ས་བདུན་པ་ནས་ཉན་རང་སྟོང་སྟོབས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་
གཞོན་ཅུས་ཤིང་དེ་མན་ཆད་དུ་མི་ཅུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་སྟམ་ན། དེ་ཡང་སྤྱོད་མ་རྩེ་བཅུན་
ཆེན་པོའི་གསུང་གིས། ས་བདུན་པ་ནས་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སྐད་ཅིག་རེ་
ལ་ཡང་འཇུག་ལྡང་མདོན་སྟམ་དུ་བྱེད་ཅུས་ཤིང་། དེ་མན་ཆད་དུ་མི་ཅུས་པའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཉིད། བདག་ཅག་སྤྱོད་མས་འཐད་པར་བཞེད་དོ། །

འོན་འགོག་པ་དེ་གང་ཡིན་དེ་ལ་འཇུག་ལྡང་བྱེད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེན། དེ་ཡང་།
སེམས་བསྐྱེད་བདུན་པའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པར། འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ན་
ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་པས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགོག་(༡༥ན)
པ་ཞེས་བཅོད་དེ། འདིར་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ས་
བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་འདིར་ནི་ས་དྲུག་པར་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྐད་ཅིག་དང་སྐད་ཅིག་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །རི་སྐད་དུ། གྱེ་
རྒྱལ་བའི་སྤྱུ་དག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་དྲུག་པ་ཡན་ཆད་གྱེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་
གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལ་
ཡང་། འགོག་པ་ལ། སྟོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ལྡང་དོ། །འགོག་པ་མདོན་སྟམ་དུ་བྱས་
ཞེས་ནི་མི་བྱའོ། །ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །ཅིས་དངས་པ་འདིའི་དོན་བཤད་ན་
བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་པས། དེ་ལ་སྟེར། སྟོང་སྟོབས་ཞེས་པ་སྟོ་ཤེས་རབ་ལ་
འཇུག་པར་སྐབས་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་འོང་བ་ལྟར། འདིར་ཡང་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
སྟོང་ཉིད་ཐ་མོ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཐབས་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡ་གྲུལ་དུ་གྱུར་
པའི་ཤེས་རབ་ལ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་འདིར་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཕྱ་མོ་རྟོགས་པ་ལ་ཉན་རང་དང་ས་བདུན་པ་བ་
 གཉིས་ཁྱད་པར་མེད་པས། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ལ། སྟོམས་པར་འཇུག་ལྡང་
 བྱེད་ལུགས་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་གི་སྟོན་ས་ས་བདུན་པ་ན་ལྷག་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་
 བ། སྐབས་འདིར་འགོག་པ་ནི། ས་བདུན་པར་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་དེའོ། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་
 གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་པའི་འགོག་པ་དང་། འགོག་པའི་
 སྟོམས་པར་འཇུག་ཅེས་པ་གཉིས་ཡུལ། ཡུལ་ཅན་དུ་བྱས་ན་ལེགས་པས་འགོག་པ་ནི།
 སྤྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ལ་(༡༩བ)དེ་ཡང་ས་བདུན་པར་གསལ་དུ་ཐོབ་པར་བཤད་པས།
 ས་ལྡ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སྤང་བྱ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཤིང་། ཤེར་བྱིན་
 ལྷག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེ་འདྲ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྟོམས་པར་
 འཇུག་ཅུས་པ་ནི། ས་ལྡ་པ་མན་ཆད་དུ་མི་འོང་བས། ས་བདུན་པ་ནས་འགོག་སྟོམས་ཁྱད་
 པར་ཅན་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་ཡིན་འོ། །འགོག་པ་དེ་ལ་ས་བདུན་པའི་སྐབས་སུ་བྱ་ རྟོགས་
 ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཤིན་ཏུ་བྱང་བུ་ཅམ་ལ་འཇུག་ལྡང་བྱེད་མི་ཅུས་ཤིང་། བདུན་པའི་སྐབས་སུ།
 ས་བདུན་པར་འདྲིས་པར་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགོག་པ་དེ་ལ་བྱ་རྟོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
 མ་བྱང་བུ་ཅམ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་ཅུས་ཤིང་། ཡང་དེ་ཅམ་ལ་དེ་ལས་ལྡང་ཅུས་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་ཕྱལོ། །དེ་བས་ས་བདུན་པར་ཤེར་བྱིན་ལྷག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགོག་པ་
 ཁྱད་པར་བ་དེ་འདྲ་བ་གསལ་དུ་ཐོབ། བདུན་པར་དེ་ལས་དུས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལའང་
 འཇུག་ལྡང་བྱེད་ཅུས། བརྒྱད་པར་དེ་ལྟ་བུའི་འཇུག་ལྡང་བྱེད་པ་ལའང་འབད་ཚུལ་
 རགས་པ་ཞིབས། ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་འགོག་པ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པར་འགྱུར་པའི་ཅུས་
 པ་ཡོད་པས། སྤྱིར་མི་ལྡང་བའི་རྩལ་གྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་སུ་དོགས་ནས། རྒྱལ་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལས་སྟོང་བར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་མེ་སྤང་བར་གདམས་ངག་གི་སྐབས་
 སུ། ས་བརྒྱད་པར། དགོངས་པ་ཅན་གྱིས་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དགག་པར་གསུངས་

པས། འདིར། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་ལས་སྦྱང་བར་མཛད། ཅེས་གསུངས་པ་
དང་། རྫོགས་སྒྲིན་སྤྱངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་མཐའ་མཛོན་དུ་མི་བྱ་བ་གསུངས་
པ་རྣམས་ལུགས་འདི་ལ་དོན་གཅིག་དུ་འཆད་ཤེས་པ་གཅིག་དགོས་པར་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་འདིར་ལྷག་པའི་(༡༥)ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ནི། དེ་ཡང་སྦྱིར། རྫོགས་
ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་ཡར་བྱིན་བརྩམས་
དུག་གི་ནང་དུ་འདུས་པས། ས་བརྩའི་སྒྲུབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷག་ཚུལ་རྣམས་ཀྱང་ཡར་བྱིན་
བརྩམས་ལྷག་པའི་ནང་དུ་འདུས་སོ། །དེ་དག་གི་ནང་ནས་ས་དང་པོ་འདིར་ནི་སྦྱིན་པའི་ཡར་
བྱིན་ལྷག་པར་གསུང་དུ་ཐོབ་པས། བྱང་སེམས་འདིའི་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་སྦྱིན་པའི་ཡར་བྱིན་ལྷག་པའི་མཐུས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའོ། །

དེས་ན་བྱང་སེམས་འདིའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡོན་པས་དེ་ཉིད་འདིར་རྒྱས་པར་
འཆད་པ་ལ། ཐོག་མར་ས་དང་པོ་འདིར། ཡར་བྱིན་བརྩམས་ནང་ནས་སྦྱིན་པ་ཉིད་ལྷག་
པར་ཐོབ་པོ། ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི། དེ་ཆོ་དེ་ལ་རྫོགས་སངས་བྱང་ཆུབ་རྒྱ། ཞེས་
པའི་སྟོ་ཀའོ། འོ་ན་ས་འདིར་སྦྱིན་པ་ལྷག་ན། སྦྱིན་པ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་རིམ་
ལྷན་སྟུང་ན། སྦྱི་བོ་འདི་ཀྱན། ཅེས་པའི། སྟོ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱིན་པས་གནས་སྒྲུབས་
ལའོར་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་ཚུལ་དོགས་དཔྱད་དང་བཅས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །

འོ་ན་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་དམ་སྟུང་ན། མཐར་ཐུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་
བདེ་བའང་། སྦྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པར་རུས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། འདི་ཡང་། ཞེས་
པའི་སྟོ་ཀའོ། །

དེས་ན་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་རབ་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྦྱིན་པའི་གཏམ་ཉིད་
གཙོ་བོར་མཛད་པ་ནི། བྱང་སེམས་དང་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལའོར་
འདས་ཀྱི་ཐུན་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པས་འདྲན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། ཞེས་

སྟོན་པ་ནི། གང་ཕྱིར་བརྟེ་བདག་ ཁྱེས་སོ། །

འོ་ན་རྟེན་དམན་(༡༥)པ་ནམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པའི་འབྲས་ལུ་ཡོངས་སྦྱོད་ཐོབ་ནས་
བདེ་བ་འབྱུང་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྦྱིན་པའི་འབྲས་ལུ་བདེ་བ་དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་
ཐོབ་སྟམ་ན། འབྲས་ལུ་ཡོངས་སྦྱོད་མ་ཐོབ་པའི་སྒྲོ་སྒྲོམ་གྱི་སྦྱོང་བ་པོ་སེམས་ཆེམས་
བ་ཙམ་ལས་སྦྱིན་པའི་འབྲས་ལུ་བདེ་བ་ཐོབ་པོ། ཁྱེས་སྟོན་པ་ནི། འགྲོ་ལ་ཕན་པ་ནི་དམ་
བཅས། ཁྱེས་སོ། །

འོ་ན་དེ་འདྲ་ལ་བདེ་བ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆད་ཇི་ལྟ་བུ་སྟམ་ན་ཇི་ལྟར་བྱིན་ཅིག་ ཁྱེས་སོགས་
སོ། འོ་ན་སྒྲུ་ལུས་བཅད་པ་སྟེར་ཞིང་། ཁྱེས་བཤད་ན། བྱང་སེམས་ཀྱིས་རང་གི་
ག་བཅད་ནས་བྱིན་པ་ལ་རང་ཉིད་ལ་སྟུག་བསྐྱེད་ཡོད་དམ་མེད་སྟམ་ན། ས་མ་ཐོབ་པ་
ལ་ལུས་སྦྱངས་ནས་སྟུག་བསྐྱེད་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་སྦྱིན་པ་ལ་སྟུག་པར་འདུག་གོ། ཁྱེས་
སྟོན་པ་ནི། ལུས་བཅད་སྟེར་ཞིང་། ཁྱེས་སོ། །

དེ་དག་གིས་ནི། ས་འདིར་སྦྱིན་པ་ལྟག་ཚུལ་དང་། སྦྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་དང་།
བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཁྱད་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་ནས། འོ་ན་སྦྱིན་པའི་ཕར་བྱིན་དེ་ལ་
དབྱེ་ན་དུ་ཡོད་ཅེས་ན། སྦྱིན་པ་སྦྱིན་བྱ། ཁྱེས་ཏེ། འཁོར་གསུམ་བདེན་སྦྱོང་དུ་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྦྱིན་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་།
དེ་ལས་སྒྲོག་པར་འཛིག་རྟེན་པའི་སྦྱིན་པའི་དེ་ལ་སྦྱིན་པ་ཙམ་ནི་ཉན་རང་དང་ལམ་མ་
ཞུགས་ལའང་ཡོད་ཅིང་། སྦྱིན་པའི་ཕར་བྱིན་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་
ཡན་ཆད་ནས་ཡོད་ལ། དེའི་ཉམས་ལེན་ནི་ལམ་མ་ཞུགས་ལའང་ཡོད་དོ། ཁྱེས་ལུས་
ཡོངས་སྦྱོད་སོགས་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ནི་གང་ཟག་གང་ལ་
ཡོད་ནའང་སྦྱིན་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་སྟོན་པ་གཏོང་
བའི་སེམས་པ་དེ་དང་མཚུངས་ལྟར་དུ་(༡༥)བྱུང་བའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གཞན་

ནམས་ནི་སྤྱོད་པའི་ཕར་སྤྱོད་ཡིན་ཏེ། གཞན་ནམས་ལ་འད་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་
སྤྱོད་ཀྱི། ཞེས་པའི་སྒོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དང་པོ་འདི་ཡང་མདོར་བསྟུ་ན།
ཟླ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་དང་རྒྱ་མཚན་གསུམ་གྱིས་སྒོ་ནས་ཆོས་མཚུངས་ཏེ། རྟོན་གྱི་བྱང་
པར། རྟོན་དེ་ལ་མཛེས་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་པར། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེལ་བའི་བྱང་པར་
གསུམ་གྱིས་མཚུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་གཞུང་འབྲེལ་
བརྗོད་པའོ། །

སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པའི་གཞུང་འབྲེལ།

ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་བཤད་པ་ལ་ཡང་གཉིས་སྟེ། སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་དང་། རྟོན་བསྟུས་ཏེ་ཟླ་བའི་འོད་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་
པོ་ནི། ས་གཉིས་པ་འདིར་ཕར་སྤྱོད་བརྒྱུད་ནང་ནས་རྒྱལ་བྱིས་པར་སྤྱོད་ལྷག་པར་
ཐོབ་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ་དོན་ཚན་བཞི་སྟེ། ས་འདིར་རྒྱལ་
བྱིས་ལྷག་པར་བསྟན་པ། རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་ཆེ་བ། དེ་ནམ་པར་དག་པའི་དཔེ། དེའི་དབྱེ་
བའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་བཤད་མ་ཐག་གི་ས་དང་པོ་ནས་གཉིས་པར་འཕྲོས་པ་ན་སྤར་
མ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷག་པོ་ཇི་ལྟ་སྟེ་ཐོབ་སྟུང་ན། ཕར་སྤྱོད་བརྒྱུད་ནང་ནས་རྒྱལ་བྱིས་པར་
ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་ཐོབ་པོ་ཞེས་སྟན་པ་ནི། དེ་རྒྱལ་བུན་ཆོག་ས། ཞེས་པའི་རྟེན་པ་
གཉིས་སོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་བའི་རྒྱལ་བྱིས་ལྷག་པའི་མཐུས་གཉེན་པོ་དག་པ་
བརྒྱ་དམ་དམ་གྱུགས་ཀྱིས་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ནི། ལུས་དག་ཡིད་ཀྱི་ཞེས་
སོ། །དག་པ་བརྒྱ་སྟགས་པ་(༡༥)ཙམ་ཞིག་ས་དང་པོ་ནས་ཀྱང་ཡོད་པས་བྱང་པར་ཅི་

ཡོད་སྟུང་ན། ས་དང་པོའི་སྒྲུབས་ལས་ལྟག་པར་ཐོབ་པོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དགོ་བའི་
ལམ་འདི་ཞེས་སོ། །

འོ་ན་ནང་ན་རྩལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིའི་རྟགས་ཇི་ལྟ་བུ་སྟུང་
ན། སྟོན་པའི་རྒྱ་ལྟར་ཞེས་སོ། །འོ་ན་སོ་ཐར་ལས་བརྒྱམས་པའི་བཅས་རང་གི་མ་གོས་
པ་ཅམ་གྱིས་རྩལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རམ་སྟུང་ན། དེ་ཅམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་
ལམོར་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པ་མི་འགྱུར་
གྱི། ས་གཉིས་པ་འདིར་ནི་རྩལ་བྱིམས་ཀྱི་ལམོར་གསུམ་བདེན་སྟོང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་རྩལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྟོན་པ་
ནི། གལ་ཏེ་དེ་ནི། ཞེས་པའི་སྒྲོ་ཀའོ། །འདིར་ཁྱེད་ཀྱི་མི་གསལ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་
རྩལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དགོས་པ་ལ་སྦྱར་བར་
བྱའོ། དེ་ལྟ་མེད་ན། ལྟ་བ་མ་རྟོག་པའི་དགོ་སྟོང་ལ་སོ་ཐར་གྱི་རྩལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་མི་
སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །སྤར་བཤད་པ་དེ་དག་ནི་ས་འདིར་རྩལ་བྱིམས་ལྟག་པའི་རྒྱ་མཚན་
སྟོན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་རྩལ་བྱིམས་དེ་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་སྟུང་ན། སྦྱོར་འབྲས་
ལ་བདེ་འགོར་ལོངས་སྟོང་པ་རྩལ་བྱིམས་ལ་རག་ལས་པ་དང་། དེ་ཡང་སྦྱེ་བ་རྒྱུད་མར་
ལོངས་སྟོང་པ་རྩལ་བྱིམས་ལ་རག་ལས་པ་དང་། ངན་འགོ་ལས་ལྷུང་དུ་ཐར་པ་རྩལ་བྱིམས་
ལ་རག་ལས་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་སྦྱོར་པའི་རྗེས་སུ་རྩལ་བྱིམས་གསུངས་རྩལ་
མངོན་མཐོ་དང་ངས་ལེགས་གཉིས་ཀའི་རྒྱར་རྩལ་བྱིམས་དགོས་པས་ཏེ། ཡོན་ཏན་ལྟ་
དང་ལྡན་ནི་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། སྦྱོར་པས་ལོངས་སྟོང་དག་ནི། ཞེས་པ་ནས། མངོན་
མཐོའི་(༡༩ན)རྒྱ་ནི་རྩལ་བྱིམས་ལས་གཞན་མེད། །ཅིས་པའི་བར་ཏེ་གོ་སྟོང་། །

གསུམ་པ་ནི། ས་གཉིས་པ་བ་དེ་རྩལ་བྱིམས་ཆེས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་ན།

དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཚུལ་འཆལ་གྱི་དྲི་མ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པའི་དཔེ་རིམ་བླ་བ་སྟུང་
ན། རིམ་རྒྱུ་མཚོ། ཞེས་སོགས་སོ། །

བཞི་པ་དེ་ལ་དབྱེ་བ་ནི། འོ་ན་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དེ་ལ་དབྱེ་ན་དུ་ཡོད་སྟུང་
ན། གང་གིས་གང་ཞིག་ཁྱེས་ཏེ་གོ་སྤྲོད། །

དེ་ལ་ཚུལ་བྱིས་ཚུལ་གྱི་ངོ་བོ་ནི། ཉེས་སྦྱོད་སྟུང་ཞིང་སྦྱོང་བའི་སེམས་བྱུང་སེམས་
པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་བྱིས་ནི། གཙོ་བོར་ལུས་དག་གི་ཉེས་སྦྱོད་
སྟུང་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་དང་། བྱུང་སེམས་གྱི་ཚུལ་བྱིས་ནི། གཙོ་བོར་ཡིད་གྱི་
ཉེས་སྦྱོད་སྟུང་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་སྟེ། གསང་སྤྲུགས་གྱི་སྟུང་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །
ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྟོན་སྦྱོང་པའི་སེམས་པ་དང་མཚུངས་
ལྟར་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཞན་ནམས་ནི་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཡིན་
ཏེ། ལམ་མ་ཞུགས་དང་ཉན་རང་ལ་ཚུལ་བྱིས་ཡོད་ཀྱང་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་མེད་
དོ། །

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། རྒྱལ་སྤྱོད་ལྷ་པ་ལས་བྱུང་། ཞེས་ཏེ། སྤར་
ས་དང་པོ་ནི་ལྷ་པའི་དཀྱིལ་ལོར་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་བསྟན་ནས། ས་གཉིས་པ་འདི་
ནི་ལྷ་པའི་འོད་ཟེར་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། གདུང་བ་
སེལ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་སོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པའི་གཞུང་འགྲེལ་བཟོད་པའོ། །

སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པའི་གཞུང་འགྲེལ།

གསུམ་པ་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བཤད་པ་ལའང་དོན་ཆོན་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ།
བྱུང་གཞི་སའི་ངེས་ཆོག་། བྱུང་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད། སའི་ཡོན་ཏན་

(༡༧བ)བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་འཇམ་གྱི་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་བཤད་མ་ཐག་གི་ས་
གཉིས་པར་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པར་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཅི་ཞིག་འབྱུང་
སྟམ་ན། ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཁོངས་ནས་བྱངས་སོ། །

འོན་ས་དེ་ལ་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་པ་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་སྟམ་ན། ཤེས་བྱའི་བྱད་
ཤིང་། ཞེས་པའི་སྒོ་ཀའོ། །ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་སྟེག་པའི་དོན་ནི། མཉམ་བཞག་ཏུ་
ཤེས་སྒྲིབ་མངོན་འགྱུར་བ་མི་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐུས་བྱས་པའི་དོན་ཏེ། འདི་ས་གསུམ་
པ་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་སྦྱང་བར་བཤད་དོ་སྟམ་དུ་མི་བརྩུང་ངོ་ ། །

གཉིས་པ་ལའང་དངོས་དང་། ཞར་ལ་པར་བྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་བྱན་མོང་གི་
བྱད་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལའང་དོན་ཚན་བཞི་སྟེ། འདིར་བཟོད་པ་ལྷག་
པར་བསྟན། བཟོད་པ་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཚུལ། བཟོད་པའི་དབྱེ་བ། འདིར་འབྱུང་བའི་
དག་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གནས་མིན། ཞེས་པས་སྟོང་
རྗེའི་སྒོ་ནས་བཟོད་པ་ལྷག་ཚུལ་དང་། བདག་མེད་མཐོང་བའི་ཞེས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒོ་
ནས་ཀྱང་བཟོད་པ་ལྷག་པར་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལའང་བཟོད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོང་ཁྱོད་དགག་པ་དང་། གཉེན་པོ་
བཟོད་པ་བསྟན་ཚུལ་དངོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཞོད་པ་བྱས་པས། ཞེས་
སྟགས་ཀྱིས་རྒྱ་མཚན་རྣམ་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཁོང་ཁྱོད་མི་རིགས་པར་བསྟན་ལ། གཉིས་
པ་ནི། བཟོད་པས་བཤད་ཅིན་དང་འགལ་ཡོན་ཏན་རྣམས་བྱེད་དོ། །ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་
སྟན་པར་བྱེད་དོ། །

སྐབས་འདི་དག་ཏུ། ཁོང་ཁྱོས་དགེ་ཅ་འཇོམས་ཚུལ་ལ། རང་ལུགས་མདོ་ཙམ་
བརྗོད་ན། འཇོམས་བྱའི་དགེ་ཅ་ནི། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་བྲིམས་སྟགས་བསྟོད་རྣམས་
ཀྱིས་བསྟན་པའོ། །འཇོམས་བྱེད་ཁོང་ཁྱོད་ནི། སྦྱིར་ཡུལ་བྱད་པར་ཅན་ལ་དམིགས་པ་

ཐམས་ཅད་(༡༠ན)ཀྱིས་འཛོམས་ལ། སྐབས་འདིར་ནི་ཡུལ་བྱང་སེམས་ཡན་ཆད་ལ་
དམིགས་པའི་ཁོང་ཁྱོད། གང་ལ་འཛོམས་པའི་རྟེན་ནི། ལུང་བསྟན་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་
སེམས་མན་ཆད་ཏེ། རྟོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ལའང་དགོ་ཅུ་འཛོམས་པའི་ཁོང་
ཁྱོད་མི་འབྱུང་བར་བྱིར་མི་ལྷོག་གི་རྟགས་ལས་ཤེས་ལ། དེས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་
ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཁོང་ཁྱོས་དགོ་ཅུ་འཛོམས་པ་སྟོང་བར་མངོན་ནོ། །

བཅོམ་པའི་དོན་ནི། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤང་བའི་ས་བོན་བཅོམ་པ་ལྟར་མིན་
ཀྱི། དགོ་ཅུ་དེའི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་རུས་པ་དང་། ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་གོང་མ་
བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་འཛོམས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་འཛོམས་པའི་ཚུལ་ཆེ་ཆུང་ཅི་
རིགས་སུ་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་བཟོད་པའི་དབྱེ་བ་ནི། རྟོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། ཞེས་ཏེ།
གོ་སྤོའོ། །

སེམས་བསྐྱེད་བཞི་པའི་གཞུང་འགྲེལ།

བཞི་པ་ནི། ས་གསུམ་པ་འདིར་ཡར་བྱིན་བཅུའི་ནང་ནས་བཟོད་པ་རྣམ་པར་དག་
པར་མ་ཟད། བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ལྷག་པ་ཉིང་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལྷག་པའི་
མཐུས། ཞེ་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་སོགས་རྣམ་
པར་དག་པའང་ཐོབ་བོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ས་དེར་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞེས་ཏེ། དེ་ཡང་ཞེ་
རགས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སོགས་སོ་སོ་སྒྲུ་བོས་ཐོབ་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཉིང་
འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལྷག་པའི་མཐུས་དེ་ལྟ་བུ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཐོབ་རུས་པ་ཡོན་ཏན་དུ་
བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལྟ་བུར་ས་དང་པོར་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སྒྱུད་པའི་རྟེན་ཐོབ།
ས་གཉིས་པར་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལྷག་པར་ཐོབ། ས་གསུམ་པར་ཉིང་འཛིན་གྱི་

བསྐྱབ་པ་ལྷག་པར་ཐོབ། བཞི་པ། ལྔ་པ། རྟལ་པ་ནམས་སུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་
གསུམ་(༡༠བ)རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལྷག་པར་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལ་ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་པར་དུ་དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གིས་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་
པར་མ་སྤངས་པ་ནི། སྐབས་འདིའི་ཤིང་ཆེན་དུ། ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་པར་དུ་ཉོན་མོངས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ཟད་པར་མེད་པར། རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས་བཤད། ཅེས་གསུངས་
པས་གསལ་བར་ཐོན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་། སྐབས་འདིའི་ཤིང་ཆེན་དུ། འདོད་ཆགས་ཞི་
སྤང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ན། དེ་ཡང་སྒྲོམ་སྤངས། ཉོན་
མོངས་ཆེ་འབྱིང་དུག་ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱིས་སྤོང་བའི་ས་འདིའི་སྤང་བྱ་
ལ་དགོངས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་དབྱུད་ན། སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་
བོན་ཆུང་དུ་སྒྲོར་གསུམ་ཡང་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་དག་ས་གང་དུ་སྤོང་བ་
ཡིན་སྟམ་ན། རྩི་སྤྲོ་མའི་གསུང་འདིས། ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་བོར་
སྒྲིམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆུང་དུ་སྒྲོར་གསུམ་ཀ་དུས་གཅིག་ལ་སྤོང་བའི་
ནམ་གཞག་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་འདི་སྟམ་སྟེ་དབྱུད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་སྤར་བཤད་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་པོ་འདི་གཙོ་བོར་རྟེན་
གང་ལ་བསྒྲགས། རོ་བོ་ཆོགས་གཉིས་གང་དུ་གཏོགས། འབྲས་སུ་ཆོས་གཟུགས་གང་
གི་རྒྱ་ཡིན་སྟམ་ན། སྤྱིན་སོགས་ཆོས་གསུམ་དེ་དག་ཅེས་པས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་མཐུག་བསྟུ་བ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་ཉི་མ་ལ་གནས། ཞེས་ཏེ། ས་འདིར་
ཉི་འོད་དང་ཆོས་མཆུངས་པར་བསྟན་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པའི་གཞུང་འགྲེལ་
བརྗོད་པའོ། །

ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ས་འདིར་བརྩོན་འགྲུས་ལྷག་པར་བསྟན།
སའི་ངེས་ཆོག་དང་སྤངས་པའི་བྱེད་པར་(༡༡ན)བཤད་པའོ། །དང་བོ་ནི། ཡོན་ཏན་མ་

ལུས། ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། དེར་ནི་བདེར་གཤེགས། ཞེས་སོགས་ཏེ། གོ་སློའོ། །

དེ་ལྟ་བུར་རྩལ་ཕྱོགས་ལྟག། ཅེས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱང་རྩལ་ཕྱོགས་མཐུན་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ། བདེན་བཞི་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ། རྟོན་འབྲེལ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་རྣམས་ལས། རིམ་པ་ལྟར། ས་བཞི་པ་སོགས་གསུམ་ལ་ལྟག་པར་བཤད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །ཡང་། རང་དུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར། ས་བཅུ་པ་བྱངས་པ་ནི། འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན། རང་རེའི་ཤིག་ཆེན་དུ། ས་འདིས་ངོས་སྒྲུལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་རང་སྒྱུ་ཐུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་ས་བོན་ཡོད་པར་བཤད་དེ། དགོངས་པ་གང་ཡིན་བཟླ་གོ། །སེམས་བསྐྱེད་བཞི་པའི་གཞུང་འགྲེལ་བཟོད་པའོ། །

སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་བུའི་གཞུང་འགྲེལ།

ས་ལྟ་བུ་སྤྱང་དགའ་བ་བཤད་པ་ལ་འང་གཉིས་ཏེ། སའི་ངེས་ཚིག་དང་། བསམ་གཏན་ལྟག་ཅིང་བདེན་བཞི་ལ་མཁས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་ལྟག་ཅིང་། ཞེས་སོགས་རྒྱང་པ་གཉིས་ཏེ། གོ་སློའོ། །

འདིར་འགྲེལ་པར། ཡབ་སྐུས་མཇུག་པའི་མདོ་ལས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་གསུངས་པ་དང་། འདིར་བདེན་པ་བཞིར་བཤད་པའི་གྲངས་ལ་འགལ་སྤོང་མཛད་པ་ན། འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་བཤད་ལ། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཤིག་ཆེན་དུ་བྱས་

པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི། ལྷགས་འདི་ལ་ (༢༡བ)འགོག་བདེན་གང་ཡིན་དོན་
དམ་བདེན་པར་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། འགོག་བདེན་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་
བདེན་པའི་ཆ་གཉིས་འབྱེད་པ་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་འདི་ཡན་ཆད་དུ། ས་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ན། ཡར་བྱིན་སོ་སོའི་
ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བཤད་པའི་གནད་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིའི་གདུལ་བྱས་ས་དེ་དང་
དེ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡར་བྱིན་དེ་དང་དེའི་ཉམས་ལེན་ལྷག་པོ་ལ་ཚུལ་འདི་ལྟར་
སྒྲོབ་དགོས་སོ་ཞེས་གོ་བའི་ཆེད་དུ་དང་། ས་དེ་དང་དེའི་སྐབས་སུ་ཉམས་ལེན་གཙོ་བོ་
འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱུད་དུ་ས་སོ་སོའི་ཡོངས་
སྒྲིངས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུའི་གཞུང་འགྲེལ་བརྗོད་པའོ། །

འདིར་སྒྲུབ་པ། དཔའ་བོ་གང་གིས་དུག་པའི་ས་ཐོབ་ནས། །དེ་ཆེ་རྟོན་འབྱུང་ཆོས་
ཀུན་གཤོད་ནས་ཞི། །མཉམ་ཉིད་མངོན་དུ་འབྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གྱིས། །ལ་རོལ་བྱིན་
ཚུལ་འདི་ནི་གསལ་བར་བྱ། །

སེམས་བསྐྱེད་དུག་པའི་གཞུང་འགྲེལ།

ས་དུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བཤད་པ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། རྟོན་ས་འདིའི་ངེས་ཚིགས་
དང་ཤེས་བྱིན་ལྷག་ཚུལ་མདོར་བསྟན། རྟོན་པ་སའི་ཡོན་ཏན་དུ་ཤེས་བྱིན་ལྷག་ཚུལ་
རྒྱས་པར་བཤད། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་མཇུག་བསྟར་བའོ། །དང་པོ་ནི།
འགྲེལ་འདི་ལྟར། བསྟན་བཅོས་འདིའི་གདུལ་བྱས་ས་ལྟ་བུ་པར་བསམ་གཏན་གྱི་ཡར་བྱིན་
ལྷག་པར་ཉམས་སུ་སྒྲིངས་པ་ལས་ཅི་ཞིག་འབྱུང་སྟམ་ན། ས་དུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་
ཐོབ་པོ། །ཞེས་ཁོང་ནས་དྲངས་སོ། །འོ་ན་ས་དུག་པ་དེ་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བརྗོད་

པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི། ས་དེར་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་གང་ཞིག་ལྷག་པར་ཐོབ་པ་(༡༩ན)
 ཡིན་ཟེར་ན། མངོན་དུ་བྱོགས་པར། ཞེས་པའི་སྒྲོ་ཀམ། དེས་ཚིགས་དང་ཤེར་བྱིན་
 ལྷག་ཚུལ་མདོ་ཙམ་ཞིག་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་འགྲེལ་པར། བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་ས་ལྔ་པར་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པས།
 ས་དྲུག་པར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་ཤིང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་
 བ་ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་མཐོང་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
 ཡོངས་སུ་དག་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི། དེའི་སྒྲོ་རོལ་ཏུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་
 རབ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཐུལ་
 དུ་བྱུང་བ་དང་ལྷན་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ས་འདི་
 རས་སྒྲར་མ་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་བྱང་པར་བ་ཐོབ་པར་བཤད་པ་དང་། འདི་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
 བཤད་ཆེན་མོར། དེའི་བྱིར་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་
 རས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། སྐབས་འདིར་གང་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ལུལ་
 གྱི་འགོག་པ་དང་། དེ་ལ་འཇུག་པའི་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་བྱང་པར་བ་གཉིས་སུ་
 དེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

དེ་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ཇི་ཙམ་ལྷག་པ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་
 ལྷག་པར་འགྱུར་བས། ས་ལྔ་པར་བསམ་གཏན་གྱི་པར་བྱིན་ལྷག་པའི་མཐུས་ས་འདིར་
 ཤེར་བྱིན་ལྷག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་མཐུས་སྒྲར་བཤད་པའི་འགོག་པ་དེ་འདྲ་བ་ལས་སྟོམས་
 པར་འཇུག་རུས་གྱི་གཞན་དུ་མིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ས་འདི་ས་བརྒྱད་པའི་ནང་ནས་ཤེར་བྱིན་(༡༩བ)ལྷག་ན། ཤེར་
 བྱིན་ལྷག་ཚུལ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་སྟུམ་ན། འདི་ལ་གཉིས། ཤེར་བྱིན་འཆད་པའི་སྒྲོ་རྒྱ་
 འགོ་བ་དང་། ཤེར་བྱིན་འཆད་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི་ས་འདིར་ཤེར་བྱིན་ལྷག་

ཅིང་། དེ་ཉིད་བསྟན་ཆོས་འདིར་འཆད་ན། བཤད་བྱ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཆེ་བ་ནི་གང་། ལྷ་བ་
གྲགས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་གང་ལ་རྟེན་ནས་འཆད། དེ་ལ་བཤད་ན་ཡོན་ཏན་ཅི་འབྱུང་ཞེ་ན།
རིམ་པ་ལྟར། རི་ལྟར་ཡོང་བའི་ཆོག་ས་ཀྱན་ཞེས་དང་། རི་ལྟར་དེའི་ཞེས་དང་། སོ་སོ་
སྒྲུ་བོའི་དུས་ན། ཞེས་དང་། དེ་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་འགོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་ན། ཟུ་
མཚན་དེ་བས་ན་རྟེན་འབྱུང་གི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ཉན་པར་རིགས་སོ་
ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི། ཞེས་སོགས་ཏེ་གོ་སྤྱོད། །

གཉིས་པ་ཤེར་ཕྱིན་འཆད་ཚུལ་དངོས་ལ་དོན་ཚན་གཉིས་ཏེ། བདག་མེད་གཉིས་
རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་དང་། དེས་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་
ནས། ཕྱོགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ། ཞེས་པའི་བར་དང་། གཉིས་པ་ནི།
བདག་མེད་འདི་ནི་འགོ་བ་རྣམས་གོ་ལ་ཕྱིར། ཞེས་པ་མན་ཆད་དོ། །དང་པོ་ལའང་། ཆོས་
དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཉིས་ལས། རྣམ་དབྱེད་པ་ནི་ཟུར་དུ་གོ་ལ་བར་འགྱུར། །
ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། ཉན་མོངས་སྟོན་རྣམས། ཞེས་པ་མན་
ཆད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར། དེ་ཡང་། ས་
དུག་པ་འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལྟག་པར་གསུངས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་
གང་སྟུམ་ན། ཕྱིན་པས། ཤེས་པའི་རབ་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟེན་འབྱུང་གི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་(༡༩ན)རྟེན་འབྱུང་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲུ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ས་འདིར་ལྟག་ཚུལ་འཆད་པ་དང་། བྱང་སེམས་འདིས་རྟེན་འབྱུང་རང་
བཞིན་གྱིས་སྒྲུ་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལྟར། བསྟན་བཅོས་འདིར་རྟེན་འབྱུང་
རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲུ་མེད་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་ས་ལྟ་པ་བས་ས་དུག་པ་འདི་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་མཉམ་པ་ཉིད་བརྩམས་སྒོ་

ནས་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་ན་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར། ས་བཙུ་
 པ་ལས། གྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཤིང་། བྱང་རྒྱལ་སྤྱོད་ཤིང་ས་ལྟ་པ་ལ་ལམ་ཤིན་ཏུ་རྩོགས་
 པའི་བྱང་རྒྱལ་སྤྱོད་ཤིང་དེ་བྱང་རྒྱལ་སྤྱོད་ཤིང་ས་ལྟ་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ཆོས་
 མཉམ་པ་ཉིད་བཙུས་འཇུག་གོ། །བཙུག་པ་ཞེས། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་
 མ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟེ་
 བ་མེད་པ་དང་། མ་སྟེས་པ་དང་། དཔེན་པ་དང་། གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་
 དང་། སྟོས་པ་མེད་པ་དང་། སྤང་བ་དང་དོར་བ་མེད་པས་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་སྟེ་མ་དང་མི་ལམ་དང་མིག་ཡོར་དང་བྲག་ཆ་དང་རྩ་རྒྱ་དང་གཟུགས་བརྟན་
 དང་སྤྱལ་བ་ལྟ་བུར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་
 པར་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་རབ་
 ཏུ་རྩོགས་པ་ན་ནི་ཁོང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པས་བྱང་རྒྱལ་སྤྱོད་ཤིང་ས་ལྟ་པ་
 མཛོན་དུ་གྱུར་པ་རྗེས་སུ་ཐོབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་མཉམ་པ་
 ཉིད་ཡན་ཆད་བདུན་དང་། སྤང་དོར་མེད་པ་གཉིས་(༡༣བ)གཅིག་དང་། སྟེ་མ་ལྟ་བུ་
 སོགས་གཅིག་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་
 བཙུའོ། །

དེ་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་བཙུན་པའི་ཡུལ་རྟེན་འབྱུང་གི་གནས་ལུགས་ཡོན་ལ། བཙུ་མཛོན་དུ་
 བྱས་པའི་སྟོན་ས་ས་ལྟ་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི། རྟེན་འབྱུང་གི་གནས་ལུགས་དེ་རྩོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་ལྟ་པའི་སྟོན་ས་འཇུག་པའི་དོན་ཏེ། སྤྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟན་པ་དེ་ལ།
 བྱང་རྒྱལ་སྤྱོད་ཤིང་མཐུན་ཤིང་པའི་ཤེས་རབ། བདེན་བཞི་ཤིང་པའི་ཤེས་རབ། རྟེན་
 འབྲེལ་ཤིང་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་ལས། ས་འདིར་བྱི་མ་ལྟ་པའི་དོན་གྱིས་ཤིང་བྱིན་
 ལྟ་པ་ཡོན་ནོ། །

དེ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནས་ལུགས་མཉམ་པ་ཉིད་བརྩེའི་ནང་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་
མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་ན་གཞན་རྣམས་རྟོགས་སྒྲིབ་ས་སེམས་བསྐྱེད་འདིར་དེ་ཉིད་རྩ་ལ་
དུ་བསྟན་ནས་འཆད་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་རང་འབྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་
འདིར་ཆོས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་རིགས་པས་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་མཉམ་
པ་ཉིད་གཞན་བསྟན་པ་སྒྲིབ་པ་དགོངས་ཏེ། དཔུ་མའི་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་དང་པོར། བདག་
ལས་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེས་ན་འདིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཕྱིར་དུ་རྟེན་འབྲེལ། རང་
བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་དུ་གཏན་ལ་འབབས་པར་བྱེད་པ་ལ། དོན་ཚན་གཉིས་སུ་འདུས་
ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་དུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་
ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ནས། དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྱལ། ཞེས་པ་
ཡན་ཆད་དང་། གཉིས་པ་ནི། གང་གི་སྤྱིན་ཆོགས་དང་མཚུངས་གཏི་མུག་སྟུག་པོ།
ཞེས་པ་མན་ཆད་དོ། །དང་པོ་འདི་ལའང་གསུམ་སྟེ། (༡༧ན)རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་
པའི་དམ་བཅའ་བཞག། །དེ་རིགས་པས་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་བསྟན། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་
ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན། ཞེས་པའི་རྒྱུ་པ་གཉིས་དང་། གཉིས་པ་ནི།
དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན། ཞེས་པ་ནས། མ་བཤད་འབྱུང་བ་འདི་དག་ལྟ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་པ་ཡན་ཆད་དང་། གསུམ་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ན། བདག་དང་། ཞེས་པའི་རྒྱུ་
པ་གཉིས་སོ། །

དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནས་ལུགས་བདག་མེད་གཉིས་ལས།
ཐོག་མར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབབས་པ་དང་། དེ་ལའང་འདུས་བྱས་དང་
འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་ལས། འདུས་བྱས་ཁོ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་དུ་གཏན་
ལ་འབབས་པ་དང་། དེ་ལའང་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཙམ་ཞིག་འགོག་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་

གང་སྟུང་ན། བདེན་ཏེ། ལུགས་འདི་ལ་གང་ཟག་དང་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་ལ་ཕྱ་
 རགས་མི་འདོད་པས་སྤྱི་ལྟོག་ཙམ་ནས་རྟོགས་དཀའ་སྤྱི་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་
 གཏན་ལ་འབས་ནས་རྣལ་འབྱོར་པས་བསྒྲུམས་པའི་ཆེན་ཐོག་མར་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་བསྒྲུམ་པ་ཉིད་དགོས་པ་ཆེ་བར་གཟིགས་ནས། ལུམ་གྱི་མདོ་ལས། བདག་ཅི་འདྲ་བ་
 དེ་འདྲར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤེས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅི་འདྲ་དེ་འདྲར་ཆོས་
 ཀྱན་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འདིར་ཡང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་
 པར་བྱེད། །ཅེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། རི་ལྟར་ཐོབ་མིན་རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་ཁོ་
 བ་རྣམ་པར་དཔྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་
 དེ་ལྟར་(༡༧བ)ཡིན་ཀྱང་། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་བདག་མེད་གཉིས་གཏན་ལ་
 འབབས་པ་ན་ཐོག་མར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབབས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་
 འདིར་ལྟན་སྤྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་འགོག་པའི་ཡན་ལག་གམ་ཐབས་སུ། ཀྱན་
 བཏགས་གྱི་ཞེན་ཡུལ་འགོག་པར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་རང་སྤྲེད་དོས་པོར་སྤྱོད་པ་སོགས་
 འདུས་བྱས་གྱི་ཆོས་བྱ་བ་བྱེད་ཅུས་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་
 པའི་དོགས་པ་ཆེ་ཞིང་། དེ་ཞེགས་ན་དོས་མེད་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་
 དམ་མི་བཅའ་བས། ཐོག་མར་ཆོས་ཀྱིས་བདག་མེད་དང་། དེ་ཡང་འདུས་བྱས་གྱི་ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབབས་དགོས་ལ། འདུས་བྱས་རྣམས་ལ་སྤྱི་
 འཛིན་གནས་གསུམ་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ན།
 ཐོག་མར་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱི་མེད་དུ་གཏན་ལ་འབབས་པར་མཛད་དོ། །འདུས་བྱས་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱི་མེད་དུ་གྲུབ་པ་ལ་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྤྱི་བར་སྟོན་པ་ཡང་། འདུས་
 བྱས་མཐའ་བཞི་གང་ལས་མི་སྤྱི་བ་ཙམ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྤྱི་བའི་དོན་མིན་ཞིང་། མཐའ་
 བཞི་ལས་སྤྱི་བར་འཛིན་པའི་སྤྱོད་ཉིད་སྤྱི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བདེན་

འཛིན་མ་ཡིན་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་ན་སྒྲེ་ཚུལ་བཞི་པོ་གང་རུང་ལས་མ་འདས་
 ཤིང་། དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་བའི་རང་གཞན་གྱི་སྒྲེ་པས་ཀྱང་། སྒྲེ་ཚུལ་བཞི་པོ་གང་རུང་
 ཏུ་དམ་བཅའ་བར་བྱེད་པས། འདིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བར་འགོག་པར་བྱེད་པ་ན་
 མཐའ་བཞིའི་སྒྲེ་བ་འགོག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་གི་ཆོག་དོན་ནི་གོ་སླུལ། །

གཉིས་པ་དེ་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་བཞི་སྟེ། བདག་སྒྲེ། གཞན་(༡༥ན)
 སྒྲེ། གཉིས་སྒྲེ། རྒྱ་མེད་ལས་སྒྲེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ནས། ཉེས་པར་
 ཐལ་བྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་དང་། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས།
 ཞེས་པ་ནས། དེས་དོན་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་པའི་བར་དང་།

གསུམ་པ་ནི། གཉིས་ལས་སྒྲེ་བ། ཞེས་སོགས་དང་། བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་
 རྒྱུས་རྒྱ་མེད་ཁོ་ནར། ཞེས་སོགས་སོ། །དང་པོ་ནི། བདག་སྒྲེ་འདོད་ཚུལ་བཛྟེན་པ་
 དང་། དེ་རི་ལྟར་འགོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུ་སྟགས་གྲངས་ཅན་ཞེས་པ། སྒྲོན་གྱི་བྱང་
 སྒྲོང་སེར་སྒྲུའི་རྗེས་འབྲང་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལཱི་གྲངས་དེས་བྱས་ནས། དངོས་པོ་
 རྒྱུས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་གསལ་བྱེད་ཅེས་གྲགས་པས་འདི་ལྟར་
 འདོད་དེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལཱི་འདུས་པ་ལས། ཉེར་ལྔ་པོ་དེ་ཡང་བཞིར་
 འདུས་ཏེ། རྒྱ་ཁོ་ན་ཡིན་པ། འབྲས་བུ་ཁོ་ན་ཡིན་པ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ།
 གང་ཡང་མིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲི་གཙོ་བོ་ཞེས་པ་རང་བཞིན་ཏུ་འདོད་པ་དེའོ། །
 གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་འགྱུར་བཅུ་དྲུག་སྟེ། དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དང་། དེ་ཅུ་ལྔའོ། །
 གསུམ་པ་ནི། སྒྲོའམ་ཆེན་པོ་དང་། ང་རྒྱལ་སོགས་བདུན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། བདག་
 ཤེས་རིག་ཅེས་པ་སྒྲེས་བུ་ལ་འདོད་པ་ལས། རང་བཞིན་གཙོ་བོ་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་
 གྱི་རང་བཞིན་དང་རྒྱུའི་རྒྱས་པའི་ངོ་བོར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་
 པས། ལུ་གྲུའི་རྒྱ་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་དང་། འབྲས་བུ་ལུ་གྲུ་གཉིས་རང་བཞིན་ནམ་

བདག་ཉིད་གཅིག་དང་། ལྷ་ལྷའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་ཡང་ཡོད་པར་
འདོད་ལ། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་ལས་སྟེ་(༡༧བ)
བར་འདོད་པ་ནི། བདག་སྟེའི་དོན་ཏོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་ཡང་དོན་ཚན་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། འགྲེལ་བ་མཛད་
པའི་རིགས་པས་དགག་པ་དང་། ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིགས་པས་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་
ལའང་གཉིས་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་གངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་དགག་པ་
དང་། གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་འཛིག་རྟེན་རང་ག་བས་ཀྱང་བདག་སྟེ་ཁས་ལེན་
མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་འགྲེལ་བ་མཛད་པ་ནི། བརྟ་ཕྱ་ལི་ཏ་
ཡིན་ལ། དེའི་རིགས་པ་ནི། སྟེ་བ་དོན་མེད་དང་། ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་རིགས་པ་གཉིས་
སུ་གྲགས་པས་ཏེ། འདི་དག་གི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བདག་གིས་ཅུ་ཤེའི་གཞུང་འགྲེལ་དུ་
བརྗོད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ན། ཇི་ལྟར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྣམ་པར་འཛིག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་
པ་ཡན་གྱིས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྟེ་བ་བཀག་ཅིང་། བྱེད་རྒྱུ་ས་བོན་གྱི་ལས། ཞེས་
སྟགས་ཀྱིས། རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་བཀག་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་
ལྷགས་བཀག་ནས། གཉིས་པ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོན་རང་ག་བས་ཀྱང་བདག་སྟེ་ཁས་
ལེན་མི་རིགས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་རྒྱ་ཞིག་ན་ཡང་། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཅུ་ཤེའི་རིགས་
པ་ནི། བདག་ལས་སྟེ་བར་འདོད་ན། ཞེས་སྟགས་ཏེ་གོ་སྟེ། །

གཉིས་པ་གཞན་སྟེ་དགག་པ་ནི། རང་སྡེ་དངོས་པོར་སྦྲ་བ་རྣམས་ན་རེ། བདག་
སྟེ་དགག་ཏུ་ཚུགས་པོ། གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག་ ཅིས་པ་མི་འཐད་དེ། ཕྱི་ནང་གི་
དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་བཞི་ལས་སྟེ་བར་མདོ་ལས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞན་སྟེ་མི་ཡོད་དོ། །ཞེས་འདོད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་

སམ། རང་ངོས་ནས་གཞན་དུ་གྱུར་བའི་རྒྱ་ལས་(༡༥ན)འབྲས་ལུ་སྐྱེ་བ་གཞན་སྐྱེའི་
དོན། རྒྱ་འབྲས་གཞན་ཙམ་ལ་མི་བྱའོ། །

དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་སྐྱེ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སྐྱིར་དགག་པ་དང་། སེམས་
ཙམ་པའི་ལུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ནས། ཡོད་ཅེས་བྱང་དོན་
ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་དང་། གཉིས་པ་ནི། གཟུང་བ་མེད་པ་འཛིན་
བར་མ་མཐོང་ཞིང་། ཞེས་པ་མན་ཆད་དོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་། དེ་
ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྩོད་བ་སྤྱོད་བའོ། །དང་པོ་ལའང་གསུམ་སྟེ། སྐྱིར་དགག་ བྱེ་བྲག་
ཏུ་བྱེ་ནས་དགག་ འབྲས་ལུ་ལ་སྐྱེ་བཞིན་དབྱུང་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་
ཏེ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་པས་དངོས་སུ་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་དང་། དེའི་ཤུགས་ལ་
གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། འདི་
ཡང་རྩ་ཤིང་། རྒྱ་དང་འབྲས་ལུ་གཞན་ཉིད་ན། རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར། །
ཞེས་པའི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་སྒྲོས་ཏེ་བཤད་པའོ། །

དེ་ཡང་། མེ་ལྗེ་ལས་སུན་པ་སྐྱེ་བར་འཕེན་པ་ནི། འགལ་རྒྱུན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཆེ་
ནའང་འབྲས་ལུ་སྐྱེ་བར་འཕེན་པ་དང་། བྱི་མ་ནི་མཐུན་རྒྱུན་མ་ཆང་བའི་ཆེ་ནའང་འབྲས་
ལུ་སྐྱེ་བར་འཕེན་པ་ཡིན་ཏེ། འཕུལ་འཚམས་ནི། ས་སྐྱུག་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་
ཡིན་ན། ཡན་རྩུན་མི་ལྟོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་མ་ལྟོས་བཞིན་དུ་དེ་ལས་སྐྱེད། མེ་ལྗེ་
ལས་སུན་པ་སྐྱུགས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འཕེན་པས་ཏེ། རྒྱས་པར་རྩ་ཤིང་གཞུང་འགྲེལ་དུ་བཤད་
ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཡང་། རྒྱ་འབྲས་སྐྱེ་བའི་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་དང་། དུས་(༡༥བ)
མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷ་གྲུ་ས་བོན་དང་ནི། ཞེས་
སྐྱོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མིག་གི་སྒྲོ་ལ། ཞེས་སྐྱོགས་ཀྱིས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ལ་ཚིག་དོན་གཞན་ནམས་གོ་སླ་ཞིང་། སྐྱེ་བ་འདི་ནི་བྱེད་པོ་མེད་པར་རིགས་པའི་ངོ་
བོའང་མིན། །ཞེས་པའི་དོན་འདི་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། ལྷ་གྲ་སྐྱེས་བཞིན་པའི་དུས་ན་དེ་
སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་ཅིང་། དུས་དེར་བྱེད་པ་པོ་ལྷ་གྲ་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་ཐ་སྟོན་དུ་ཁས་ལེན་
ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱ་བ་དུས་དེར་ཡོད་ན། དུས་དེར་བྱེད་པ་པོ་ལྷ་གྲ་
ཡང་ཡོད་དགོས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱ་བ་དང་། བྱེད་པོར་སྤོང་བྱིན་ཆད་དུས་
ནམ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་འགྱུར་དགོས། དེ་ཡིན་ན། བྱ་བ་ཡོད་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱེད་པ་པོ་
དེ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་དགོས་པ་ལས། ལྷ་གྲ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་དུས་དེར་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་ཀྱི་བྱེད་
པ་པོ་ལྷ་གྲ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱ་བ་རང་མཚན་པ་མེད་པར་སྟོན་པའོ། །གཉིས་པ་
དུས་མཉམ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་མིག་གི་སྒོ་ལ། ཞེས་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུ་
ལ་ལྷ་བཞིར་དབྱེད་ནས་འགོག་པ་ནི། གལ་ཏེ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ། ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ཚུད་པ་སྤོང་བ་ལ། ཚུད་ལན་གཉིས་ལས། ཚུད་པ་
ནི། གང་གི་རང་ལྟ་ལ་གནས། ཞེས་པ། རང་སྤེལ་ངོས་སྤྱོད་པ་ནམས་ན་རེ། བྱེད་ཀྱིས་
གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་འདི་ལ་ས་བོན་ལས་ལྷ་གྲ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་མངོན་
སུམ་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་གྲུབ་པའི་བྱིར་
དེས་ན་གཞན་སྐྱེ་གྲུབ་པ་ལ་མངོན་སུམ་ལས་གཞན་པའི་རིགས་པ་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་
ཟེར་རོ། །འདི་ནི་རང་(༡༧ན)བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ན། སྐྱིར་འབྲས་བུ་སྐྱེ་
བ་ཙམ་བཀག་པས་འཛིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་དོ་སྐྱུ་དུ་བསམ་སྟེ། འབྲས་
བུ་སྐྱེ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བར་འོས་མེད་དུ་བཟུང་བས། བདེན་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་
འདྲ་བར་མི་རུང་བར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟེན་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་འདི་འདྲ་བའི་ཚུད་པ་ལ་
ལན་འདེབས་པ་ན་ཡང་། ཐོག་མར་ཡུལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ནམ་པར་གཞག་པ་རྒྱས་
པར་བརྗོད་ནས་བདེན་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་འདྲ་བའི་ལན་མཛད་དགོས་པ་ལས། འདི་

ཡང་ཐོག་མར་ཡུལ་བདེན་གཉིས་དང་། ཡུལ་ཅན་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་རྒྱས་པར་
བརྗོད་ནས། རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཚད་
མས་མི་གཞོད་ཅིང་། ཐ་སྙད་ཚད་མའི་ཡུལ་ལའང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མི་གཞོད་པ་དཔེའི་
སྒོ་ནས་སྒྲུབ་སྟེ། གཞན་སྒྲུབ་ཀྱི་པ་ཀྱི། འབྲས་ལུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲུབ་དགག་པ་ཡིན་
པས་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་པ་ལ་ཚད་མས་འབྲས་ལུ་
སྒྲུབ་པར་མཐོང་བ་ནི། ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་གྱི་སྒྲུབ་ཡིན་པས། དེས་དེ་ལ་གཞོད་པར་མི་རུས་
སོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ལ་གཉིས། གཞན་སྒྲུབ་ཀྱི་པ་ལ་སྒྲོན་མེད་ཚུལ།
སྒྲོན་མེད་པར་མ་ཟད་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད།
ཅེས་པ་མན་ཆད། གཉིས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་སྒྲུབ་སྟེ་པོན་ལས་གཞན་མིན། །ཞེས་པ་
མན་ཆད་དོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ཏེ། དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་གཞན་སྒྲུབ་
པ་ཀྱི་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་པར་བསྟན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་(༡༧)ཀྱི་ཐ་
སྙད་དུའང་གཞན་སྒྲུབ་པ་ཀྱི་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
གལ་ཏེ་སེལ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་འགྱུར། །ཞེས་པ་ཡན་ཆད་དང་། གཉིས་པ་ནི།
གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན། །ཞེས་པའི་སྒྲོ་ཀའོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ཏེ། གཞན་སྒྲུབ་པ་ཀྱི་
པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མི་གཞོད་པའི་རྒྱ་མཚན། གཞོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའོ། །
དང་པོ་ལ། བདེན་གཉིས་སྒྱུའི་རྣམ་བཞག །སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྱུར་བ། བདེན་གཉིས་
སོ་སོའི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་སྒྲུབ་པ་ཀྱི་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོད་དོ། །
ཞེས་ཆོལ་བ་བྱོད་ནི། བདེན་གཉིས་ཡུལ་ཅན་དང་བཅས་པའི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་
མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་དུ་དོགས་པས། ཐོག་མར་བྱོད་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་
རྣམ་གཞག་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྒྲོན་པ་ལ། དངོས་ཀྱན་ཡང་དག་ཏུ་ལ། །ཞེས་
པའི་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གིས། ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་མཐོང་བ་དང་བརྟན་པ་མཐོང་བ་གཉིས་

གྱིས་སོ། །སོ་སོར་རྟེན་པའི་དོན་དེ་གཉིས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བསྟན་པས། སྤྱིར་ཤེས་
བྱ་ལ་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས། བྱེ་བྲག་ཏུ་རྒྱན་
པ་མཐོང་བའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལའང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི།
ཡང་ལོག་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྟན་པ་ལ། ཐོག་མར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་
ལྟོས་ནས་རྒྱན་པ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི། མཐོང་བ་
རྒྱན་པའང་། ཞེས་པའི་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གོ། །དེར་མ་ཟད་ཤེས་ངོ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ། ཡུལ་
ལའང་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་བསྟན་པ་ནི། གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ།
ཞེས་པའི་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། མདོར་(༡༥ན)བསྟན་སྐབས་འདིར། གནད་འདི་ལྟ་བུ་
གཅིག་བཟུང་བར་བྱ་སྟེ། སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་དེ། བདེན་རྒྱན་
གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པ་དང་བདེན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་གྲང་། ལོག་
པ་དང་རྒྱན་པ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། རི་བོང་རྩ་ལྟ་བུ་སྐབས་འདིའི་ལོག་པ་ཡིན་
གྲང་། རྒྱན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་བདེན་པའམ་ཡང་
དག་པ་དེ་ལ་སྤྱར་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་དབྱེར་མི་རིགས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་
ལྟོས་ནས་གྲང་མི་རིགས། ཡང་དག་མཐོང་བ་རིགས་ཤེས་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་གྲང་
དེ་ལྟར་འབྱེད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱིར་བཤད་པ་རྩ་བའི་
ཡུལ་ཡང་དག་པའམ་བདེན་པ་དེ་ཉིད་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་མི་འཛིག་པའི་
ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གཉིས་པའང་གྲུབ་སྟེ། རིགས་ཤེས་གྱི་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་པའམ་
ཡང་དག་པ་ཁོ་ན་འཛིག་གི། ལོག་པའམ་རྒྱན་པ་དེ་མི་འཛིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱིར་བཤད་པའམ་ཡ་གྲུལ་གཉིས་པ་རྒྱན་པའམ་ལོག་པ་དེ་ལ་སྤྱར་
ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་དམ་སྟུམ་ན། སྤྱིར་ལོག་པ་དེ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མེད་
དེ། རྒྱན་པ་ལ་སྤྱིར་བདེན་རྒྱན་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཤེས་ངོ་

གཉིས་ལས། རྒྱལ་པ་མཐོང་བའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྱིར་ཡུལ་ལོག་
པ་དེ་ལའང་ཡང་ལོག་གཉིས་དང་། ཤེས་ངོ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡུལ་ཅན་རྒྱལ་པ་མཐོང་
བའི་སྒོ་དེ་ལའང་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

རྒྱལ་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལའང་ཡང་ལོག་(༡༥བ)གཉིས་འབྱེད་པ་འདི།
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ཁོན་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་གྱི། རིགས་ཤེས་གྱི་ངོ་འཇམ། སྤྱིར་དེ་ལྟ་མི་
འབྱེད་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། དེའི་ཕྱིར་དེ་
ལྟར་འཛིག་རྟེན་གྱིས་དབང་བོ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པར་དབང་བོ་དུག་ཆར་གྱིས་བཟུང་
བར་བྱ་བའི་དོན་རྟོགས་པ་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་པ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་ལ་
ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་སྟེ། འཕགས་པའི་མཉམ་
བཞག་གིས་གཟིགས་ངོ་འཇམ། ཤེས་ངོ་དང་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ལྟར་མི་འབྱེད་པ་འོ། །

ཁོན་འདིར་བསྟན་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ། ཞེས་པ་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་སྟུམ་ན། འདི་
ལ་རྗེ་ཉིད་གྱི་ལམ་རིམ་རྒྱུད་བར། ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མའམ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ལ། རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག །ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་གྲུབ་
ཅས་པར་གོ་ནས། ཡི་གེ་མ་དག་པར་ཅི་བ་སོགས་སྤང་ནའང་། དོན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ།
དེ་ལ་འདིར་ཡུལ་བདེན་པ་གཉིས་འཛིག་པ་ལ་ཡུལ་ཅན་སྒོ་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པའི་
ཡུལ་ཅན་རྒྱལ་པ་མཐོང་བའི་སྒོ་ཞེས་པ་ནི། ཡུལ་རྒྱལ་པ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་གི་
ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས། འཛིག་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ངོ་ལ་ལྟོས་ན་ཡང་
ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཅས་པའི་དོན་ནི། སྒོ་དེ་ཡུལ་དེ་གཉིས་ལ་སྤྱིར་ཡང་དག་དང་ལོག་
པར་འཇམ་ལུས་ཞེས་པའི་དོན་མིན་གྱི། སྒོ་དེའི་ཤེས་ངོ་སྟེ་དེའི་ངོར། བཞག་པའི་རྒྱལ་
པ་གཞིར་བྱས་ལའང་དེ་གཉིས་ལ་བདེན་རྒྱལ་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད། ཅས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ།
དཔེར་ན་སྤྱིས་བུའི་བྱུང་བཞིན་དང་དེའི་གཟུགས་བརྟན་གཉིས་ལ་སྤྱིར་བདེན་རྒྱལ་གྱི་

ཁྱད་པར་མང་(༡༩ན)ཀྱང་། རྒྱུན་པའམ་ལོག་པ་གཞིར་བྱས་པའི་བདེན་རྒྱུན་གྱི་ཁྱད་
པར་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་སྐབས་འདིར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ཞེས་པ་ལ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དང་།
ཐ་སྙད་པའི་སློ་རང་ག་བ་གཉིས་ཀ་འོང་ཡང་། ཤེས་ངོ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་པ་དང་
ལོག་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས། ཤེས་པ་དེས་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པར་སྦྱར་འཛིག་
ལུས་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ཆུ་པོ་བདེ་བྱང་གི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱད་བཞིན་དང་
གཟུགས་བརྟན་གཉིས་ལ་བདེན་རྒྱུན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་། ཤེས་པ་དེས་དེ་གཉིས་
སྦྱར་བདེན་རྒྱུན་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་འབྲེད་མི་ལུས་པ་བཞིན་ནོ། །སྤར་བཤད་པ་དེ་དག་
གི་དོན་སྤར་ཡང་བསྐྱས་ཏེ་བརྗོད་ན། སྦྱར་ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཡང་
དག་པའམ་བདེན་པ་དེ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་ཤེས་ངོ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་དབྱེར་
མེད་མོད། ལོག་པ་དེ་ལ་སྦྱར་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་འབྲེད་ཀྱང་ཤེས་ངོ་བྱི་མ་ལ་ལྟོས་
ནས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྲེད་དེ། དེ་ཡང་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་ནི་
ཤེས་ངོ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལོག་པ་དང་། སྦྱེས་སུ་བྱད་བཞིན་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་
པ་ཡིན་པར། དེ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་ངོ་དེར་གཟུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་དུ་སྤང་ཡང་སྤང་བ་
ལྟར་མེད་པ་དང་། བྱད་བཞིན་བྱད་བཞིན་དུ་སྤང་བ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་ཤེས་ངོ་
དེ་ཉིད་ལ་ལྟོས་ཏེ་བཞག་ཏུ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་གཟུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་དུ་ཞེན་པའི་བྱིས་པ་རྒྱུད་དུ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་སྦྱར་
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཟུགས་བརྟན་ལོག་པ་ཡིན་
ཞེས་པའི་དོན་གཏན་མིན་གྱི། (༡༩བ)སྦྱར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལོག་པ་འོ། །
དེས་ན་འདིར་བཤད་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་པ་ནི་སྦྱར་སྤྲོད་པ་ཉིད་ལ་སློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་
པའི་ཤེས་པ་རྟེ། དེ་ལ་ཡང་ཚད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་སློ་གཉིས་དང་། གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་

མ་ཞུགས་གྱི་སྒོ་གཉིས་སུ་བྱར་ཡོད་ལ། རྣམ་བཤད་ཆེན་མོར་གྲངས་ཅན་གྱི་བཏགས་
 པའི་སྒྱི་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་བཏགས་པ་ལྟར་མེད་པར་སྒོ་རང་ག་བས་མི་རྟོགས་པར་
 གསུངས་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སྒྱི་བོ་རང་ག་བའི་སྒོ་ལ་དགོངས་སོ། །འོ་
 བ་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ལ་ཡང་དག་པ་དང་རྒྱན་པ་འགལ་བས་ཡང་དག་ཀྱན་
 རྫོབ་མི་འདོད་མོད། ཀྱན་རྫོབ་གང་ཡིན་ལོག་པ་ཡིན་པས་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཅིའི་
 ཕྱིར་ཁས་མི་ལེན་སྟམ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ་བུམ་པ་ལྟ་བུའམ། གཟུགས་བརྒྱན་
 ལྟ་བུ་དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་སྒོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཐ་སྟངས་པའི་ཚད་མས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འཛིག་མི་
 རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྒྱན་པར་དེས་འཛིག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒོ་དེས་དེ་རྣམས་གྱི་
 སྟེང་དུ་བདེན་གྲུབ་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡང་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་དགོས་པར་མཚུངས་སོ་
 སྟམ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྟངས་ཚད་མས་བུམ་པ་ལྟ་བུ་དེ་
 བདེན་འཛིན་གྱི་ངོར་བདེན་པ་ཅམ་ཞིག་གྲུབ་ཀྱང་། ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་དག་ནི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོར་། ཀྱན་རྫོབ་ནི་ཐ་སྟངས་པའི་ཚད་མས་འཛིག་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་འཛིག་ན་ཡང་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་འཛིག་དགོས་ན། མ་རིག་
 བག་ཆགས་གྱིས་བསྐྱད་པ་ནི་འབྲུལ་པར་ཐ་སྟངས་ཚད་མས་མི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་དགོངས་པ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་ཐ་བར་སྤངས་སྟེ། སྒྲོས་(༡༠ན)པས་ཆོག་གོ། །

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལྷག་མ་འབྲལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་བསྐྱད་པའི་དབང་པོ་དུག་གི་ཡུལ་
 རྣམས་འཛིག་རྟོན་ཉིད་ལ་ལྟོས་པའི་ལོག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྟམ་ན། ཤེས་
 པ་དེ་རྣམས་འབྲུལ་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་འཛིག་རྟོན་པའི་ཚད་མས་
 ཀྱང་འགྲུབ་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། དེ་དག་གི་ཡུལ་འཛིག་རྟོན་ཉིད་ལ་ལྟོས་པའི་ལོག་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟན་པ་ནི། མི་ཤེས་གཉིད་གྱི་ ཞེས་སོགས་སོ། །དེས་ན་འཛིག་རྟོན་

ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་པ་འཇུག་པ་ཡིན་པ་མ་སྟེད་དུ་ཡོད་པས་མ་བྱུང་སྟེ།
 བདག་འཛིན་ལྟར་སྒྲིམ་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལོག་པ་ཡིན་པ་མ་སྟེད་
 དུ་ཡོད་པས་མ་བྱུང་སྟེ། གངས་ཅན་གྱི་གཙོ་བོ་དང་། སྒྲིག་སྒྲུའི་སྟེང་དུ་ཁྱེད་ལྟ་བུ་ནམས་
 སོ། །དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་ཞར་བྱུང་གི་དོན་འདི་ནམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། སྒྲུ་མའི་རྟ་
 སྒྲུང་། སྒྲིག་སྒྲུའི་རྒྱ། མི་ལམ་གྱི་མི། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན། ཞེས་སོགས་ནི།
 འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་བ་ཉིད་
 ལ་འཛིན་ཅིང་མ་སྟེད་དུ་ཡོད་ལ། འོན་ཀྱང་སྒྲུ་མ་ལ་རྟ་སྒྲུང་དང་། སྒྲིག་སྒྲུ་ལ་རྒྱ་དང་། མི་
 ལམ་ན་མི་དང་། གཟུགས་བརྟན་ལ་བྱད་བཞིན་སོགས་ནི་སྤར་བཤད་མ་ཐག་གི་མ་སྟེད་
 དུ་མེད་པར་འདོད་པ་ནམས་སོ། །གཉིས་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྱུར་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཡུལ་
 བདེན་པ་གཉིས་དང་ཡུལ་ཅན་ཆད་མ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ནམ་བཞག་རྒྱས་པར་བསྟན་
 བས། གཞན་སྟེ་བཀག་པ་ནི་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་དགག་(༡༠བ)པ་ཡིན་
 པས། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་དང་།
 རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་སྟེ་བ་ཅམ་ནི་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་སོ་སོ་སྟེ་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་
 ཡིན་པས། བྱི་མས་སྤྲ་མའི་ཡུལ་ལ་མི་གཞོད་དེ་ཞེས་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་སྟོན་པ་ནི། མིག་
 ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས། ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་གཟུགས་སྟེ། ཆོག་དོན་གོ་སྟོའོ། །གཞན་སྟེ་
 མེད་ཅམ་རིགས་ཤེས་གྱི་རྟེན་དོན་མིན་ཀྱང་། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ལ་
 རིགས་ཤེས་གྱི་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་སྟེ་བ་བཀག་པ་ཡིན་པས། གཞན་སྟེ་འགོག་པ་ཡང་
 དོན་དམ་ལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་སོ། །

གསུམ་པ་བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་རང་བཞིན་ལ་གཉིས་ལས། ཐོག་མར་ཀུན་རྫོབ་
 བདེན་པ་ནི། གཉི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་བྱིར། ཞེས་པས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་གི་
 རོར་འཛིན་པའི་སྟོ་ཀུན་རྫོབ་པ་ངོས་བཟུང་ནས། དེས་བདེན་པར་མེད་བཞིན་དུ་བཅོས་

པ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དེ་དག་ཀྱང་བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་གང་ཟག་གསུམ་ལ་
བདེན་པར་སྤང་ཡང་བདེན་པར་མི་ཞེན་པའི་རྩལ་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི། རབ་རིམ་མཐུ་ཡིས། ཞེས་པའི་ཤོ་ཀ་
གཅིག་སྟེ། གཞུང་སྤྱི་མར་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱིས། སྒྲིབ་པའི་སྒྲོས་ཡོད་
པར་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་ལམ་གྱིས་བསྟན་ནས། གཞུང་འདིས་རང་
བཞིན་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་དང་བྱལ་བའི་སྒྲོས་སྤྱི་མ་ལ་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་བ་ཉིད་
དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལམ་སེབ་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེའི་སྐབས་སུ།
རབ་རིམ་ཅན་གྱིས་མཐོང་བ་ལྟར་སྒྲིབ་ཤད་ཀྱི་གནས་རྩལ་མིན་གྱི། རབ་རིམ་མེད་པས་
མཐོང་བ་ལྟར་གནས་རྩལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་སྤྱི་མ་(༡)ནས་ཡང་
དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། ཞེས་སོགས་དང་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། བྱུང་པར་
ཡོད་དེ། སྒྲིབ་གཞུང་འདི་རྣམས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དུ་སྒྲིབ་བ་དང་། བྱུང་པར་དུ།
སྤྱི་མ་ཤེས་ངོ་གཉིས་ཀྱི་རང་དོན་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འཛིན་ཅེས་བསྟན་ནས། འདིར་
ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གཉིས་ལ་ཡུལ་སྤང་རྩལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
ནས་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གང་སོང་གི་རྣམ་དབྱེ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་ངོ་སྤྱི་མའི་སྤང་
རྩལ་དེ་བཅོས་མའི་སྤང་རྩལ་ཡིན་པས། རང་བཞིན་མིན་ཞིང་། བྱི་མའི་སྤང་རྩལ་བཅོས་
མིན་གྱི་སྤང་རྩལ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཞུང་སྤྱི་མའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པའི་དོན་ལས་བརྒམས་ཏེ། རྣམ་
བཤད་ཆེན་མོར་ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་
ནི་གོ་བར་ཟད་ལ། སྐབས་འདིའི་འགྲེལ་པར། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ནི་
མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་མིན་ནམ། ཅིའི་བྱིར་ཇི་ལྟར་དེ་དག་གིས་གཟིགས་ཤིན། བདེན་
མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་མ་གཟིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་གཟིགས་སོ། །ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། གོང་དུ་མ་རིག་པ་དང་བྲལ་བའི་མཉམ་བཞག་གིས་རང་བཞིན་གང་གཟིགས་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལ། དེ་འདྲའི་ཡུང་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཟིགས་པར་མི་འབྲད་པར་ཐལ། དེའི་ཆོག་གཉིས་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་རྒྱབ་ནས་ཡུང་སོགས་ཅི་ཡང་གཟིགས་རྒྱུའམ། མཐོང་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲུམ་ན། དེའི་ལན་ནི། སྒྲིན་མེད་དེ། དེའི་ཆོ་ཡུང་སོགས་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་མ་མཐོང་བ་(༡༧)བདེན་ཀྱང་། ཡུང་སོགས་ཀྱི་གཉིས་སྒྲུང་བའམ། ཡུང་སོགས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། འོག་ནས་དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རིག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པར་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་སྟེ། མདོར་ན་ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་གཟིགས་ཀྱང་། གཉིས་སྒྲུང་རྒྱབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་གཟིགས་པར་འཛིག་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ཞེས་པ་ཡང་བདེན་སྒྲུང་ལ་བྱེད་པ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་དང་དངོས་སུ་འགལ་བས་ལེགས་པ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཞན་སྒྲེ་བཀག་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ནི། གཞན་ཡང་གཞན་སྒྲེ་བཀག་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་ན། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཛིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་དགོས་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་འཕགས་ལམ་དགོས་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྒྲིན་པ་ནི། གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི། ཞེས་ཏེ། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ངེས་པར་འཕགས་ལམ་དགོས་པར་རང་སྟེ་དངོས་སྒྲུབ་སོགས་ཀྱང་འདོད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཞན་སྒྲེ་བཀག་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་གཞོད་

ན། དེས་གཞོད་པའི་ཡུལ་དེ་གང་སྙམ་ན། འཇིག་རྟེན་དོན་ནི། ཞེས་པའི་རྟེན་པ་
 གཉིས་ཏེ། རུམ་པ་ལོ་ར་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པ་ལྟ་བུ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མངོན་སུམ་
 གྱིས་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྟོན་པའོ། དེ་ལྟར་ན་འདི་ཡན་ཆད་དུ་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་
 པའི་སྐབས་སུ་གཞན་སྟེ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་(༡༡ན)པར་བསྟན་
 བས། གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཐ་སྟད་དེ་ཡང་གཞན་སྟེ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་
 མི་གཞོད་པར་བསྟན་པ་ནི། གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ས་བོན་ཅམ། ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་
 རྟེ། འདི་ལ་མཚམས་སྦྱར་དུ། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གྲགས་པས་གཞན་ལས་སྟེ་བ་
 ཁས་སྤངས་ནས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལ་
 ཡང་གཞན་ལས་སྟེ་བ་ཡོད་པ་མིན་པས། དེའི་ལྟ་བུ་ལ་གནས་ནས་ཀྱང་གཞན་ལས་སྟེ་
 བ་དགག་པར་འདོད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། ཞེས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་
 བཤད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། རྣམ་བཤད་ཆེན་མོར། འཇིག་རྟེན་གྱིས་
 གྲགས་པས་གཞན་ལས་སྟེ་བ་ཁས་སྤངས་ནས་གཞོད་པ་སྤང་། ཞེས་གསུངས་པའི་
 དོན་ནི། འདི་ཡན་ཆད་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གྲགས་པ་ལ་གཞན་ལས་སྟེ་བ་ཁས་ལེན་པ་
 གཞིར་བཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཞེས་པར་གོ་ན། འཇིག་རྟེན་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་
 ཉིད་གྱིས། ཞེས་གསུངས་པས་གཞན་སྟེ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པར་
 ཁས་ལེན་དགོས་པར་གདོན་མི་ཟ་བར་རང་ཉིད་ལ་ཅོ་འདྲི་བ་ལས་གཞན་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད།
 དེས་ན་འགྲེལ་བ་དང་སྒྲ་མའི་དགོངས་པ་ནི། འདི་ཡན་ཆད་དུ་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པའི་
 སྐབས་སུ་སྟེ་བ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་པར་བསྟན་བས། དེ་ནི་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་ཐ་སྟད་དུ་གཞན་སྟེ་བཀག་པ་ལ་མི་གཞོད་པར་སྟོན། ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། སྤར་
 གཞན་སྟེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་མེད་མ་དབྱེད་པ་ཅམ་ལ། གྲགས་པ་ཁས་སྤངས་
 བས། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞུང་འདིའི་དོན་ནི། རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་སོ་སོ་བར་(༣༡བ)འཛིན་པ་
 འཛིན་ཏེན་རང་ག་བའི་སློ་ལྟན་སྒྲིམ་ལ་མེད་པས་འཛིན་ཏེན་ཐ་སྟངས་དུའང་གཞན་སྒྲི་
 བ་མེད་པར་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟར་ན། དངོས་ཀྱི་ཡང་དག་རྒྱུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །
 ཞེས་པ་ནས། འདི་ཡན་གྱིས་གཞན་སྒྲི་དགག་པ་ལ་འཛིན་ཏེན་གྱིས་གཞན་པའི་སྟོན་མེད་
 ཚུལ་བསྟན་ནས། གཉིས་པ་སྟོན་མེད་པར་མ་ཟད་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལ་
 གཉིས། ཏྲག་ཆད་གྱི་ལྟ་བ་སྤངས་སྤྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལས་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་བ་
 ཆེས་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལའང་། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་
 བཤད། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲི་བ་ལ་རིགས་པའི་གཞན་
 བྱེད་དང་། སྤྱིར་སྒྲི་ཅམ་དུ་འཛིན་ཏེན་གྱི་མདོན་སུམ་ཆད་མས་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ན།
 དངོས་པོ་སྟངས་ཅིག་གཉིས་པར་མ་ཞིག་པའི་ཏྲག་པར་ལྟ་བ་དང་། སྟངས་ཅིག་གཉིས་པར་
 རྒྱན་ཆད་པའི་ཆད་པར་ལྟ་བ་ལས་གྲོལ་ལོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གང་བྱིར་སྤྲུག་ས་བོན་ལས་
 གཞན་མིན། ཞེས་ཏེ། རྒྱ་ཆར་རོལ་པ་ལས། ས་བོན་ཡོད་ན་སྤྲུག་གི་བཞིན་ཏེ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་ །དོན་དམ་པར་གཞན་སྒྲི་
 འགོག་རིགས་མོད། །གཞན་ལས་སྒྲི་བ་འཛིན་ཏེན་ལས་ཀྱང་མེད། །ཅིས་འཛིན་ཏེན་
 ཐ་སྟངས་དུ་གཞན་སྒྲི་འགོག་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་དངོས་པོ་རང་མཆོན་གྱིས་
 སྒྲི་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། བདེན་པ་གཉིས་ལས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཁས་
 མ་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་རང་རྒྱུད་པས་ཏེ། གཞན་སྒྲི་ཀྱན་
 རྫོབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་དང་ཐ་སྟངས་དུ་རང་མཆོན་གྱིས་སྒྲི་བ་ཁས་ལེན་པའི་ཁུངས་གསལ་
 ཤོས་ཡིན་ནོ། །

འདི་དགག་པ་ལ་གཉིས། དངོས་པོ་རང་མཆོན་གྱིས་སྒྲི་བ་(༣༣ན)དགག། རང་
 མཆོན་གྱིས་མི་སྒྲི་ཡང་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སྒྲི་བའི་དཔེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། །

སྒྲོ་ཉིད་དངོས་པོའི་འཛིག་རྒྱུ་ཐལ་བས་དགག། བཟ་སྒྲོ་བདེན་པ་རིགས་པའི་དབྱང་
བཟོད་དུ་ཐལ་བས་དགག། འོན་དམ་པའི་སྒྲོ་བ་མི་ཞེགས་པར་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཉེན་གྱུར་ན། །ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ནི། གང་
ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག །ཅིས་དང་། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་
གིས། །ཞེས་པས་རིམ་པ་ལྟར་འཆད་དེ། རིགས་པའི་ཕུལ་འཚམས་ཅུང་ཟད་དེ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྒྲོ་བའི་སྒྲོ་བ་དཔེ་ཅིས་སྒྲུབ་སྟམ་ན།
དངོས་པོ་སྒྲོ་བ། ཞེས་ཏེ། འདིའི་འགྲེལ་པར། གཟུགས་བརྟན་རང་བཞིན་ཡོད་པའི་
རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་ཤེས་བཞིན་དུ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་གཟུགས་
དང་ཚེར་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དག་པ་ཐ་དད་པ་མེད་པར་གནས་པ་རྣམས་
ཡོད་པ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་དམིགས་པས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་ངེས་པར་བྱེད། དེའི་
ཕྱིར་ཡོད་པར་དམིགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སྐབས་
འདིའི་ཕྱོགས་སུ་མས་གཟུགས་བརྟན་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྒྲོ་བར་ཁས་སྲུངས་ཟིན་པར་འགོད་
པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་མོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྒྲུབ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་སུ་འང་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། །
ཞེས་པའི་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཀར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་
སྒྲོ་བ་བཀག་པས་རྟག་མཐར་མ་ལྷུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་འང་སྒྲོ་བ་ཙམ་ཞིག །ཁས་སྲུངས་
པས་ཆད་མཐར་མི་ལྷུང་བའི་ཡོན་(༡༩བ)ཏན་ཏེ། རང་སྤེལ་དངོས་སྒྲོ་བ་དང་རང་རྒྱུད་པ་
ལྟར། སྒྲོ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོ་དགོས། རང་མཚན་གྱིས་མི་སྒྲོ་ན་གཏན་མི་སྒྲོ་དགོས་སྟམ་
དུ་བཟུང་ན་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་མ་འདའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་ཤེས་ལས། གང་ཞིག་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་རྟག །སྒྲོ་བུང་ད་ལྟ་མེད་ཅིས་པ། །དེས་
ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་པར། དངོས་པོ་

དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྒྲིབ་པའི་ལྟར་ན་ནི། རི་སྒྲིབ་དུ་དངོས་པོ་དེའི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་སྒྲིབ་
 དེ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་ལ། གང་གི་ཆེ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་
 དངོས་པོ་དེ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བོང་བུའི་རྩ་དང་འདྲ་བས་གཉིས་སུ་
 སྒྲིབ་པ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་མངོན་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འགྲིགས་
 དཀའ་བ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ།
 ཁས་ལེན་པ་ལ་ཏྲག་ཆད་གང་རུང་ལས་མ་འདས་པས་ན། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་
 སྒྲེབ་པ་བཀག་པ་འདི་ལ་མཐའ་གཉིས་སྒྲིབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་དོ། །ཞེས་གཞན་སྒྲེབ་
 བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དུ། གང་ཕྱིར་སྒྲུག་ས་བོན་ལས་
 གཞན་མིན། ཞེས་པ་ནས། འདི་བར་གྱི་གཞུང་རྣམས་སྒྲོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེས་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ། དངོས་དང་། ཚུང་
 པ་སྒྲུབ་བའོ། །དང་བོ་ནི། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེབ་པ་བཀག་པ་ལ་སྒྲར་བཤད་
 པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟོན་དུ་ཀུན་གཞི་སྟགས་ཁས་མ་སྒྲུབས་
 ཀྱང་། ལས་དང་འབྲས་བྱུང་འབྲེལ་བ་ཡང་ཆེས་འཐད་དོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གང་ཕྱིར་
 རང་བཞིན་གྱིས་དེ། ཞེས་པས་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་ལས་འབྲས་ཁས་ལེན་པའི་
 ཕྱི་རོལ་བ་(༡༧ན)རྣམས་ཀྱི། སྒྲེབ་པ་ཕྱི་ཕྱིའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟོན་དུ་བདག་ཏྲག་
 གཅིག་རང་དབང་ཅན་དེ་ཉིད་འདོད་ཅིང་། རང་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཐོབ་པ་
 དང་། རྒྱུ་མི་ཟ་དང་། སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་དང་ཀུན་གཞི་དང་། ཆོགས་དུག་གི་ནང་གི་ཡིད་
 ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟགས་ཁས་ལེན་པའི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ནི། དག་མི་དག་བའི་ལས་
 བྱས་མ་ཐག་ཏུ་ཞིག། ཕྱིས་ལོ་དང་བསྐླལ་བ་སྟགས་ལོན་ནས་འབྲས་བུ་འབྱིན་དུས་སུ་
 རྒྱུ་ལས་མེད་པས་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རི་ལྟར་འཐད་སྟམ་པ་ལ། ཐོབ་པ་དང་རྒྱུ་མི་
 ཟ་གཉིས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་བྱེད་དངོས་དང་། གཞན་རྣམས་ལས་འགག་ཁ་མས་

བཞག་པའི་རྩམ་པ་གང་གི་སྟེང་དུ་བགོ་བའི་གཞིར་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་པས་ལས་འབྲས་
 གྱི་རྟེན་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཚུལ་ཡང་རྩ་བ་ནས་ཞིབ་ཏུ་བརྗོད་ན། ཁ་ཆེ་བ་མ་གཏོགས་པའི་བྱེ་
 བྲག་སྤྱ་བས། ལས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དང་རྒྱུ་མི་བླ་གཉིས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་མི་འདོད་
 གྱུང་། གང་ཟག་ཏུ་གང་འདོད་པ་དེའི་སྟེང་དུ། ལས་གཞི་རྗེས་སུ་ཡང་དེ་གཉིས་རྒྱུ་མ་
 ཆད་པར་ཡོད་པས་དག་ཟོད་སྒྲུབས་སུ་བབ་པ་ན་ཐོབ་པ་དང་རྒྱུ་མི་བླ་གཉིས་ལས་འབྲས་
 ལུ་འབྱེན་པར་འདོད་ལ། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་གྲག་པ་དང་ཀུན་གཞི་སོགས་དེ་དག་
 གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་པས། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ལས་འགག་གྱུང་འབྲས་ལུ་
 འབྱེན་པའི་རྩམ་པ་དེ་བཞག་ཡོད་པས་མཐར་འབྲས་ལུ་འབྱེན་པར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི།
 བདག་དང་ཀུན་གཞི་སོགས་དེ་དག་གིས་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་འབྱེན་པར་ག་ལ་འདོད།

དེས་ན་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཅ་བ་ནི། ལས་ཀྱི་ཞིག་པས་འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་པ་དང་། གང་
 ཟག་བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱུ་ཅམ་དུ་འཛོག་མ་(༡༧)ཤེས་པ་གཉིས་ཀས་ལན་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ཡང་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་པར་འདོད་པས་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་
 འཛོག་མ་ཤེས་པའོ། །

རང་ལུགས་ནི། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་སྤྲུང་བཀག་པས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་
 འགག་པར་གྱུ་བ་ཅིང་། རང་བཞིན་གྱིས་མ་འགག་པས་འགག་པའམ་ཞིག་པ་ཞེས་པ་
 བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱུ་ཅམ་ཞིག་ལས་སྤྲུང་ཡོད་ལོག་པའི་ཆ་ལ་བཏགས་ནས་བཞག་
 ཅིང་། དེ་ལས་འབྲས་ལུ་འབྱུང་བར་འདོད་པས། འདི་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྱུ་བ་པའི་བཀག་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །

དེར་མ་ཟད་བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱུ་ཅམ་གྱིས་ངའམ་བདག་དེའི་སྟེང་དུ། ལས་སྤྲུ་
 མས་བཞག་པའི་རྩམ་པ་བར་མ་ཆད་དུ་བརྒྱུད་དེ་ཕྱིས་འབྲས་ལུ་འབྱེན་པའི་རྩམ་པ་མཐུ་
 ཅན་དུ་སོང་བ་དེས་གྱུང་ལས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་འབྱེན་པ་ནི་གདོན་མི་བླ་བར་ཁས་སྤངས་

དགོས་ལ། ཞིག་པ་ནི་འདས་པ་དང་། རུས་པ་ནི་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ནོ། །

སྐབས་འདིར་དོགས་པའི་གནས་ཅུང་ཟད་ཡོད་དེ། དག་པ་དང་མི་དག་པའི་ལས་
 གྱི་ཞིག་པས་སྒྱིར་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ཀྱང་། ལས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་འབྱེན་པར་ཁས་སྤྲངས་
 བ། མཛོད་ལས། རྣམ་སྤྲིན་རྒྱ་ནི་མི་དག་དང་། དག་པ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཁོ་ན། ཞེས་
 དང་། འདི་ཉིད་དུ་ཡང་། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་སྤྲིན་མི་དག་ནག་པོའི་ལས། རྣམ་སྤྲིན་དག་
 ཉིད་དག་ལས་ཡིན་མཐོང་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་ཅུ་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་དང་ཡང་
 བསྟན་ན། དག་པའི་ཞིག་པ་དག་པ་དང་། མི་དག་པའི་ཞིག་པ་དེ་ཉིད་མི་དག་པར་
 འགྱུར་ཏེ། ལུང་མ་བསྟན་དང་ཟག་མེད་ཀྱིས་རྣམ་སྤྲིན་མི་འབྱེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་
 འདོད་དོ་སྟུམ་ན། དག་པའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དག་བའམ་ལས་མིན་པར་
 ཐལ། ད་ལྟར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཛོད་ན། ལུགས་(༣༥ན)འདིའི་རྗེས་འབྲང་
 དག་གིས་ལན་རིམ་ལྟར་གདབ་ཡང་ཐུགས་ལ་ཞོག་ཅིག །

གཉིས་པ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རྣམ་སྤྲིན་འབྱེན་པ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་
 ཚུད་སྤང་དང་། ཀྱན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཚུད་སྤང་།
 དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རྣམ་སྤྲིན་ཕྱུང་ཟེན་པའི་ལས་ཀྱང་སྤྲོད་རྣམ་སྤྲིན་འབྱེན་པར་ཐལ།
 ལས་ཀྱི་ཞིག་པས་རྣམ་སྤྲིན་འབྱེན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེའི་སྒྱུ་མེད་ཅེས་ལན་འདེབས་
 པ་ནི། རིམ་ལྟར་ཡུལ་ནི་ཡོད་ཅེས་ཏེ། འདི་ལ་དཔེར་ན་སྤྱིན་པའི་ལས་གཅིག་གིས་སྤྱེ་བ་
 ལྟ་བུ་ཅམ་གྱི་བར་དུ་རྣམ་སྤྲིན་ལོངས་སྤྱོད་འབྱེན་པ་ཡོད་པས། རྣམ་སྤྲིན་ཕྱུང་ཟེན་པ་ནི།
 ལས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་འབྱེན་རྒྱ་གང་ཡོད་ཕྱུང་ཟེན་པ་ལ་བྱུ་ཡི། ལན་གཅིག་ཕྱུང་
 ཅམ་ལ་མི་བྱའོ། །

ཚུད་པ་འདིའི་བསམ་དོན་ནི། ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་རྣམ་སྤྲིན་ཕྱུང་ཟེན་ནས་ཀྱང་ཡོད་
 བར་བསམས་སྤང་སྟེ་འདི་དབྱེད་གཞི་ཆེར་སྤང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ལས་

འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ན། བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་
གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ནི། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་། ཞེས་པ་ནས།
དང་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་ཏེ། མི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག གཞུང་འདིས་
ཀུན་གཞི་བདེན་གྲུབ་གསུངས་པ་དང་དོན་དུ་བསྟན་གྱི། སྦྱིར་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་
གསུངས་པ་དང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་མ་བསྟན་ཏེ། གང་ཟག་དང་ལུང་པོ་སོགས་
དང་འབྲེལ། ཞེས་ཟེར་ཏེ། རྗེ་བླ་མའི་ལུགས་ལ་རིང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས་ན་ནི་བག་
ཆགས་ངན་པ་དེ་དག་སྦྱར་དུ་སྒྲོག་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་སྦྱེ་འདོད་པའི་ཐྱོགས་སྦྱིར་(༣༥བ)བཀག་ནས། གཉིས་པ་
སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བྲག་རྩ་དགག་པ་ནི། དེ་ལ་འདིར་རང་རེའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་
མོར། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བྲག་རྩ་དགག་ ཅེས་གསུངས་པ་ནི། སྦྱིར་དཔུ་མ་པ་
དང་མི་མཐུན་པའི་སེམས་ཙམ་གྱི་འདོད་པ་འགའ་ཞིག་འགོག་པ་ཙམ་མིན་གྱི། སེམས་
ཙམ་པས་གཞན་སྦྱེ་འདོད་ཚུལ་གྱི་ལུགས་བྱུང་པར་བ་གཅིག་བཀོད་ནས་དེ་ཉིད་འགོག་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ས་དྲུག་པར་ཤེར་ཕྱིན་ལྟ་ཚུལ་སེམས་ཙམ་པ་རང་གི་
སྦྱར་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ལས་བརྒྱམས་ཏེ། གཞན་སྦྱེ་འདོད་ཚུལ་གྱི་ལུགས་ཐོག་མར་
བཀོད་ནས་དེ་ཉིད་འདིར་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་འདི་ལ་གཉིས། སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་བ་མེད་པར་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། ཞེས་པ་ནས། ཡོད་
དང་སྦྱོས་ཀུན་ལུལ་མིན་རང་བཞིན་ཡོད། ཅེས་པའི་བར་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་
ན་རེ། ས་དྲུག་པ་བས་རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཤེར་
ཕྱིན་ལྟ་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ས་དྲུག་པ་བས་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་
ཐམས་ཅད་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྦྱོང་པའི་སེམས་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་

གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤར་བྱིན་ལྷག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

འོན་ཏེ་དོན་མེད་ན། དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་བསྟོན་མེད་དུ་སྒྱེ་བ་འདི་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་
ན། སྒྱེན་མེད་དེ། བྱི་དོན་མེད་ཀྱང་། དོན་སྣང་གིས་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཞིའི་སྟེང་
གི་བག་ཆགས་སྒྲིན་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྱེ་བས་གཞན་སྒྱེ་ནི་ཡོད་དོ། །དེས་ན་གཞན་
དབང་གི་ཤེས་པ་ནི་བྱུང་པར་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། རོ་བོའི་བྱུང་པར་རང་བཞིན་(༥༥ན)
གྱིས་སམ། བདེན་པར་གྲུབ་པ། རྒྱུའི་བྱུང་པར་ཀྱང་གཞིའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བ།
ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱུང་པར་དོན་དམ་པར་སྒྲུ་རྟོག་གི་དབྱེད་པའི་ཡུལ་མིན་པ་དེ་གསུམ་དང་ལྡན་
པའི་བྱིར་། ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ། གཞན་དབང་གི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པའི་བསྒྲུབ་བྱ་དགག། སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་དགག། སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་ལུང་དགག་པའོ། །
དང་པོ་ནི། འདི་ནས། སྒྲོ་ཡང་མེད་ཅེས་དོན་འདི་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་པའི་བར་
དང་། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུང་མེད་འཛིན་པ་ཉིད་བྲལ་ཞིང་། ཞེས་ནས། བྱིས་ནས་
སྟོབས་ལྡན་བདག་གིས་བསྟེན་པར་བྱ། ཞེས་པའི་བར་དང་། གསུམ་པ་ནི། མངོན་
གྱུར་མངོན་ཕྱོགས་ཞེས་མན་ཆད་དོ། །

དང་པོ་འདི་ལའང་གསུམ་སྟེ། དཔེ་དགག། དོན་དགག། དེ་ལ་ལུང་རིགས་དང་
འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལའང་། མི་ལམ་དང་སྒྲུ་ཤད་གྱི་དཔེ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། འོན་ཏེ་རོལ་གྱི་ཡུལ་གཏན་མེད་པར་དེ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྱེ་བའི་
དཔེ་ཇི་ལྟར་བྱུ་ཡོད་ཅེས་དེས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། མི་ལམ་ན་བྱི་རོལ་གྱི་སྤང་ཆེན་མེད་ཀྱང་།
ཁང་མིག་ཆུང་དུར་ཉལ་བའི་ཆེ་དེ་ན་སྤང་ཆེན་གྱི་བྱུ་མིག་པར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་སྒྱེ་བ་
བཞིན་ནོ་ཟེར་ན། སྒྱིར་དེ་འདྲའི་ཤེས་པ་སྒྱེ་ཡང་། རྒྱུན་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་སྒྱེས་པ་ཡིན་
གྱི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྒྱེ་བའི་དཔེར་མི་རིགས་ཏེ། མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དང་

དབང་པོ་དང་ཤེས་པ་གསུམ་ཀ་རྒྱུ་པ་ཙམ་དུ་མཆུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཕྱི་
རོལ་མེད་སེམས། ཞེས་པ་ནས། གཏི་མུག་གཉིད་སད་ལས་དེ་དེ་(༡༥བ)བཞིན་ནོ། །
ཞེས་པའི་བར་ཏེ། འདིར་ཡང་མི་ལམ་གྱི་གྲང་ཆེན་དང་། མི་ལམ་གྱི་དབང་ཤེས། མི་
ལམ་གྱི་མིག་དབང་། ཞེས་པ་ཐ་སྟད་དུ་ཁས་ལེན་ཞིང་། མི་ལམ་ན་གྲང་ཆེན་སྐྱེས་
གསུམ་པོ་ཐ་སྟད་དུ་འདྲ་མེད་པའི་ཚུལ་ཤེས་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྐྱ་ཤད་མེད་བཞིན་དུ་རབ་རིབ་ཙན་ལ་སྐྱ་ཤད་གསལ་
སྐྱ་ཤད་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་སྐྱེ་བའི་མཐུན་དཔེ་ཡིན་ནོ་
སྟམ་ན། དེ་དགག་པ་ནི། དབང་པོ་རབ་རིབ་བཙན་པ་སྒོ་ཞེས་སྐྱེས་སྒོ་ཀ་ལ་གཉིས་
ཏེ། འདི་དང་སྐྱ་མ་གཉིས་ཀར། ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་རྒྱུ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པར་
ཕ་རོལ་པ་ལ་གྲགས་པས། ཡུན་ཙན་ཤེས་པ་ཡང་རྒྱུ་པ་ཙམ་དུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་
རྒྱུ་པ་ལ་ཡུལ་ཙན་བདེན་གྲུབ་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་པས་འབྱུང་པའི་ཆོས་བདེན་
བར་གྲུབ་པ་ནམ་ཡང་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཡང་ཡུལ་འཆོམས་ཅུང་ཟད་ལ་ལྟོས་
དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་དོན་དགག་པ་ལ་གཉིས། རུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལས་རྣམ་
ཤེས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། སྐྱར་ཡང་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ཚུལ་བརྗོད་པ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། །གང་ཕྱིར་མཐོང་བ་དག་ལ་སྒོ་རུས་ནི། །ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་རྒྱུད་
གཅིག་གཏོགས་པར་རིགས་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དེ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། རབ་རིབ་
མེད་པ་ལ་སྐྱར་སྐྱ་ཤད་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་སྒོ་མེད་དེ། དེ་ལ། སྐྱར་སྐྱ་ཤད་ཤེས་པ་སྐྱིན་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟེར་ན། རུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཅིག་ཡོད་ན་དེ་ལས་ཤེས་པ་
བདེན་གྲུབ་བསྐྱེད་ཆུག་ཀྱང་རུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སྟོན་པར་
བྱེད། སྐྱར་འབྲས་བུ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ནས། འདིར་(༡༧ན)

ཤེས་པའི་རྒྱ་རྩལ་པའི་བག་ཆགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའོ། །དེ་ལ་རྩལ་པ་
ཡོད་པ་ཡང་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ད་ལྟར་བ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། འདས་
པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་ལ་རྩལ་པ་སྤྱི་བ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་ཏེ། འདིར་འབྲེལ་པ་
དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་སུ། རྣམ་ཤེས་དང་རྩལ་པ་གཉིས་ལ། རྩལ་པའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་
དུག་པའི་ཚུལ་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དམ། རྩལ་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་ཞེས་ལྟ་བུའི་ཚུལ་
དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད། ཅེས་འདྲི་བ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་
དམ། ཐ་དད་དུ་ཡོད་འདྲི་བ་ཡིན་པས། འདིར་ཡང་གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་འགོག་
པ་ཡིན་ནོ། །ལྟག་མ་རྣམས་གོ་སློའོ། །

གཉིས་པ་ནི། མིག་སྒྲོ་སྒྲེ་བ་རང་རྩལ་གང་ཞིག་ལས། ཞེས་པ་ནས། ཚུང་ཉིད་
སེལ་བྱེད། ཅེས་པའི་བར་ཏེ། དེ་ཡང་། མིག་སྒྲོ་སྒྲེ་བ་རང་རྩལ་གང་ཞིག་ལས། ཞེས་
པའི་གཞུང་འདིས། སེམས་ཙམ་པས་མིག་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རྩལ་པ་ཞིག་མིག་དབང་དུ་
འདོད་པར་བསྟན། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་དག་པས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སེམས་ཙམ་པས། ལྟོ་ལྟོར་
ཞབས་ཞུམ་ཚུ་སྒྱུར་བའི་རྩལ་པ་དེ་ཉིད་བུམ་པ་དང་། གང་བ་སྒྱུབས་པའི་རྩལ་པ་ཉིད་
གོས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཉ་ཅང་བྲལ་ལོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་ལུང་རིགས་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། ལུང་དང་འགལ་བ་
སྤང་། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །
འགར་ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་མ་བསྟན་ནོ། །ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ལ་ཡང་། མི་སྤྲུག་
པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། རབ་རིབ་ཅན་དང་མཚུངས་པའི་(༣༧བ)
ཤེས་པ་གཞན་ཡང་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི།
ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་པ་ནི། རབ་རིབ་དང་ལྡན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་པ། ཞེས་
སོགས་སོ། །དེ་ཡང་སྒྲུབས་འདིར། རང་རེའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་དང་། དེའི་དགོངས་པ་

བ་དང་། འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཅོས་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་སོགས་སུ། རྒྱ་ཁྲི་གི་རྒྱན་
ཕབ་པའི་སྟེང་དུ་ལས་བྱེད་པར་བ་བསགས་པའི་ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་སོགས་ཀྱིས་དུས་གཅིག་
རྒྱ་བསྟན་པའི་ཆོ་ཆ་ཤས་ཀྱི་དངོས་པོ། རྒྱན་ཞིང་བཤེར་བ་གཅིག་གི་སྟེང་ན། ཆ་ཤས་
བདུད་ཅི་རྒྱག་ཁྲག་སོགས་དུས་གཅིག་རྒྱ་སྟེས་པ་གཅིག་སྟོང་པ་གཅིག་གཙོ་བོར་སྐྱབ་
པ་ཡིན་གྱི། རྒྱག་ཁྲག་དང་བདུད་ཅི་སོགས་མེད་བཞིན་དུ་འཕྲལ་གྱི་འབྲལ་རྒྱས་བསྐྱེད་
པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་མིག་ཤེས་ཤིན་རྒྱ་ཡང་བཞེད་ལ། སྐབས་འདིར་དཔེ་
དོན་སྒྱུར་རྒྱུའི་ཤེས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱག་ཁྲག་ལ་མཚན་ཉིད་པ་མེད་བཞིན་དུ་སྤང་བ་
ནི་ཤེས་པ་ཉིད་བྱ་དགོས་ཏེ། སྤང་བཤད་པའི་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་དང་། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་
ཤེས་པ་དང་། ཀེང་རུས་མེད་བཞིན་དུ་སྤང་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱམས་དང་འབྲེལ།

དེ་ལྟར་ན། ཕྱི་རོལ་མེད་སེམས་རྒྱུ་ཞིག་དུ་ཡོད། ཅིས་པ་ནས། འདི་ཡན་གྱིས།
གཞན་དབང་གི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བ་གཤམ་ནས། གཉིས་པ་
སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་དགག་པ་ནི། རང་རིག་འགོག་པ་ཅམ་གྲགས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་
གཞན་དབང་གི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། དེ་འབྲུབ་བྱེད་ཆོད་མ་གང་ཡིན་ཞེས་
དྲིས་པ་ལ་ཁོན་རེ། ཤེས་པ་རང་ཉིད་ལ་ཁ་ནང་དུ་སྒྱུགས་པའི་རང་རིག་འབྲུབ་པོ་ཟེར་ན།
དེ་འགོག་པ་(༡༥ན)ལ་གསུམ། རང་རིག་དགག་པ་དངོས། དེ་ལྟར། ཁས་ལེན་པ་ལ་
གནོད་བྱེད་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུང་མེད།
ནས། གཞན་ལ་མོག་ཤམ་ལུས་གནོད་ཅི་ཞིག་སྟེལ། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ།

འདི་ལ་རྩུང་ཟད་བཤད་ན། རང་རིག་གི་བསྐྱབ་བྱ་བ་དགག་ །སྐྱབ་བྱེད་མ་ངས་
པར་བསྟན། རང་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་པ་རྒྱམས་འབྲུབ་ཚུལ། དང་པོ་ནི། ལང་ཀར་
གཤེགས་པ་ལས། དེ་ལྟར་རལ་གྱི་རང་གི་སོ། །གཙོད་པར་མི་བྱེད་སོར་མོ་ནི། །རང་
ལ་རིག་པར་མི་བྱེད་ལྟར། །རང་གི་སེམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

སྐབས་འདིའི་འགྲེལ་པར། དེའི་སྟེང་དུ། ཡང་ཟླ་བ་གྲིས་སྒྲིས་ལུ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་པ་
ལ་ཞོན་མི་རྩས་པ་དང་། མེས་རང་ཉིད་བསྐྱེད་མི་རྩས་པ་དང་། མིག་ཤེས་རང་ཉིད་
ལྟ་མི་རྩས་པ་བཞིན་དུ། ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཀྲིས་རང་ཉིད་རིག་པའི་རང་རིག་མི་འཐད་
པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རང་རིག་འདོད་པ་པོས། སྟོན་འཛིན་ལྟ་ལུ་རང་ཉིད་ཀྲིས་རང་
ཉིད་རིག་པར་འདོད་པ་མིན་ཀྱང་། སྟོན་འཛིན་གྱི་སྟེང་ན་གཉིས་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་དང་
བྲལ་བའི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་ཡོད་པ་དེ། ཞོ་རང་གིས་ཞོ་རང་རིག་པར་འདོད། དེ་
ལྟ་ནའང་ཤེས་པ་ཞོ་རང་གིས། ཞོ་རང་རིག་པ་ཙམ་ལ་གཞོད་བྱེད་དེ་དག་འཇུག་པ་མ་
ཡིན་གྱི། ཚུར་མཐོང་གི་སྟོན་འཛིན་ལྟ་ལུ་ཤེས་པས་རང་ཉིད་ལ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གྱི་
རྣམ་པ་མི་འཆར་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་རིག་པ་ནི། སྟོན་མོས་རང་གི་རྩེ་ལ་རིག་པ་སྟགས་
བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་སྟགས་འཕེན་པ་ཡིན་ལ། (༡༥)ཤེས་པ་སྒྱི་ཙམ་གྲིས་སྟེང་
ནས་དེ་ལྟར་འཕེན་ན། རྗེ་བླ་མས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་དགག་བྱ་ལ་གཏུག་པའི་
འཇུག་འཆམས་ལ་ལྟོས་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། སྟོན་འཛིན་ཆད་མས་ཡུལ་རང་
དངོས་ནས་རང་ཉིད་ཀྲིས་རང་ཉིད་རིག་ན། དེའི་ཆོ་དེ་གཉིས་སོ་སོ་བར་ཐལ། རང་བཞིན་
གྲིས་གྲུབ་པའི་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། ལྷབ་སྟེ། རིག་བྱ་འདི་ཞེས་
རང་དངོས་ནས་གྲུབ་པ་གཅིག་དང་། རིག་བྱེད་འདིས་ཞེས་རང་དངོས་ནས་གྲུབ་པ་གཉིས་
སུ་འབྱེད་ཅུས་ན་ངེས་པར་གཉིས་དོ་བོ་སོ་སོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་། ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་སྟོང་བྱའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྲིས་མ་གྲུབ་པས་ཀྱང་
རང་རིག་ཁེགས་ཏེ། སྟོང་བྱ་ཤེས་པའི་སྟེང་དུ་སྒྲུར་བཤད་པ་ལྟ་ལུ་རང་རིག་འཛིན་པ་ནི་
ངེས་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་རང་གི་ཡུལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་བཏྲགས་མ་དབྱེད་པར་གྲུབ་པ་ཙམ་
གྲིས་མ་ཆོམ་པར་རང་དངོས་ནས་གྲུབ་ཚུལ་ལ་བཏྲགས་ཏེ་ངེས་པར་འཛིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་སེམས་ཙམ་པ་སྟགས་ཀྱིས་རང་རིག་འདོད་པའི་རྩ་བ་སྤྱད་བྱའི་ཤེས་པ་རང་
མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་གྲག་ཅིང་། ཐལ་འགྱུར་པས་རང་རིག་མི་འདོད་པ་ཡང་
སྤྱད་བྱ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་གྲག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཁར་སང་གི་སྔོན་འཛིན་ལྟ་བུ་ལ་རང་དུས་དེར་སྤྱད་བྱེད་
གཅིག་ཡོད་དེ། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་སྔོན་འཛིན་དེ་དྲན་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཁར་
སང་གི་སྔོན་པོ་ལ་དུས་དེར་སྤྱད་བྱེད་ཡོད་པས་དེ་རིང་དྲན་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་ན།
འདིའི་ལན་ལ་གཉིས། དྲན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྒྲུབ་(མཇུག)བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་
དང་། དྲན་ཙམ་ལ་བྱུང་བ་མ་དེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དུས་ཕྱིས། ཞེས་སྟགས་
དང་། གཉིས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་གང་གིས་ཡུལ་སྤྱད་གྱུར། ཞེས་སྟགས་ཏེ། འདི་ལ་རང་
རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྤྱེ་ཚུལ་སྒྲུབ་པའི་ཞབས་དང་། སྤྱད་འཇུག་མཁན་པོའི་ལྷགས་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། གཞུང་འདིས་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། མདོར་བསྟན་ན། ཁར་སང་གི་སྔོན་
འཛིན་ལ་དུས་དེར་སྤྱད་བྱེད་མེད་ཀྱང་། དེ་རིང་དྲན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྔོན་འཛིན་སྔ་
མ་དེ་དང་ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་པ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་མིན་པར་ཡུལ་སྔོན་པོ་གཅིག་
ལ་མཚུངས་པར་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་དྲན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྔར་སྔོན་པོ་མ་གཏོགས་སྔོན་འཛིན་མ་སྤྱད་ཡང་། ཕྱིས་སྔོན་འཛིན་
ཡང་དྲན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དོ། །ཡུལ་སྔོན་པོ་དྲན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་སྔོན་འཛིན་
ཡང་དྲན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། སྔར་བྱི་བས་སྤྲུག་པ་སྤྱད་གི་དུག་མ་སྤྱད་ཡང་། ཕྱིས་སྤྲུག་
པ་དྲན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དུག་ཞུགས་པ་དྲན་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རང་ལྷགས་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣམས་འགྲུབ་ཚུལ་ནི། འོ་ན་སྔར་གྱི་སྔོན་འཛིན་
ལ་དུས་དེར་སྤྱད་བྱེད་རང་རིག་མེད་ན། སྔོན་འཛིན་དེ་ཡོད་པར་ཅིས་འགྲུབ་སྟམ་ན། ཡུལ་
སྔོན་པོ་གཞན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྔོན་འཛིན་འགྲུབ་སྟེ། ཡུལ་ལ་སྟོས་ནས་ཡུལ་ཅན་དང་།

ཡུལ་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་ཡུལ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། ཚད་མ་དང་
གཞལ་བྱ་ཡན་ཚུན་ལྟོས་ནས་འཛིག་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། སྡོན་པོ་རང་
ཉིད་(༡༧)ཀྱིས་སྡོན་པོ་གཞལ་བའི་བྱགས་ལ་རང་ཉིད་གཞལ་ཞེས་པར་མི་བརྩུང་
ངོ། །དེས་ན་ཚུར་མཐོང་ལྟས་སྡོན་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་ལ་ཡུལ་སྡོན་པོ་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལས་
ལོགས་སུ་སྡོན་འཛིན་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དུས་དེར་བཅལ་མི་དགོས་ཏེ། སྡོན་པོ་
གཞལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྡོན་འཛིན་འགྲུབ་ཅུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར། རང་རིག་པ་བཀག་ནས། གཉིས་པ་དེ་ལྟར། ཁས་ལེན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་
ནི། གཞན་དབང་གི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཀུན་
རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཉམས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཉམས་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟགས་
པའི་ཐབས་མེད་པས། གྲུ་སྐྱབ་ཀྱི་ལུགས་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་ཐར་པ་ཅམ་ཡང་
འགྲུབ་ཐབས་མེད་དོ། །ཞེས་སྡོན་པ་ནི། གཞན་གྱི་ལྟར་ན། ཞེས་པ་ནས། ལམ་ངན་
ལུགས་ཞེས་པའི་བར་རོ། །

གསུམ་པ་རང་ལ་མ་ཚུངས་པ་སྤངས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། བྱེད་ཀྱིས་གཞན་དབང་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཀག་པས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བརྒྱུ་པའི་ཉེས་པ་བྱེད་ཉིད་
ལ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཅས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྣམ་བཞག་
གཅིག་ཁས་མ་སྤངས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་བཞིན་ཏུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་རོ་ཅམ་དུ་རྣམ་
གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་ཁས་ལེན་པས་ན་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སྡོན་པ་ནི། རི་ལྟར་
བྱེད་ཀྱི་གཞན་དབང་། ཞེས་པ་ནས། ཕྱི་ནས་སྟོབས་ལྡན་བདག་གིས་བསྟེན་པར་བྱ། །
ཞེས་པའི་བར་རོ། །

གསུམ་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དགག་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་སེམས་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། ས་བརྩུ་པ་ལས། ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག །

(༤༠ན)དེ་འདི་སྐྱམ་དུ་སེམས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། །ཞེས་
 དང་། ཡང་ཡང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་ཀྱང་ཕྱི་རྩལ་སྣང་བ་ཡོད་མིན་དེ། སེམས་ནི་སྐྱ་
 ཚྭ་གས་རྣམས་སུ་སྣང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་ན། འདི་ལ་
 གཉིས། ས་བརྩ་པའི་ལུང་གི་དགོངས་པ་བཤད། ཡང་ཀར་གཤེགས་པའི་དགོངས་པ་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་བརྩ་པའི་ལུང་དེས་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་བྱེད་པ་པོ་བདག་
 ཏྟག་པ་དོན་གཞན་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པ་བཀག་ནས། རང་གི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཙམ་
 ཞིག་ཏུ་བསྟན་གྱི། ཕྱི་རྩལ་མེད་པར་མ་བསྟན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། མདོན་གྱུར་མེད་ན་
 རྟོགས་ཞེས་པ་ནས། འཛིག་རྟེན་སྟེས་རིགས་བྱ། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ་གོ་སྟོལ། །
 གཉིས་པ་ནི། ཡང་ཀར་གཤེགས་པའི་ལུང་དེས་ཕྱི་རྩལ་མེད་པའི་སེམས་ཙམ་
 གསུངས་ཀྱང་། དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། མདོན་སྡེ་གང་ལས་ཕྱི་
 རྩལ་སྣང་ཡོད་མིན། །ཞེས་པ་ནས། དེས་དོན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དེ་ཡང་
 སྒར་ས་བརྩ་པའི་ལུང་དྲངས་མ་ཐག་པས་ནི། ཕྱི་རྩལ་མེད་པའི་སེམས་ཙམ་གཏན་ཐག་
 པ་ནས་མ་བསྟན་པས། རྣམ་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མདོན་དེའི་དགོངས་པ་ལོག་པར་བཀྲལ་
 པ་ཙམ་དུ་ཟེད་ལ། ཡང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཕྱི་རྩལ་སྣང་བ་ཡོད་མིན་དེ། །སེམས་
 ནི་སྐྱ་ཚྭ་གས་རྣམས་སུ་སྣང་། །ལུས་དང་ལོངས་སྟོད་གནས་འདྲ་བ། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་
 དས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་ཕྱི་རྩལ་མེད་པར་བསྟན་ཀྱང་། ལུང་རིགས་
 གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དྲང་དོན་དུ་འབྲེལ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་ནི། ཕྱི་རྩལ་
 (༤༠བ)ཀྱི་གཟུགས་སོགས་དང་ནང་གི་སེམས་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་ཐ་
 སྟང་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་མཚུངས་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཡང་གཟུགས་སོགས་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་
 པའི་གང་ཟག་གི་ཆགས་པ་སྟོག་པའི་ཆེད་དུ་ཕྱི་རྩལ་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 བསྟན་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། ལུང་ནི། ཡང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་

ལ། །སྒྲན་པས་སྒྲན་ནི་གཏོང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ལ། །སེམས་
ཅན་པ་ཡང་གསུངས་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་འདིས་བསྟན་ནོ། །

འོན་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་ལུང་དེས་དེ་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་དང་དོན་དུ་བསྟན་ནམ་
ཞེན། མིན་ཏེ། རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་ལྟེན་གཞན་ཡང་ནི། །དང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་
གསལ་བར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་འགྲེལ་བར། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་
བུའི་མདོ་ལྟེན་གཞན་ཞེན། རི་རྒྱུད་དུ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས་བདགས་
པ་དང་གཞན་གྱི་དབང་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱའི་རང་བཞིན་གསུམ་བསྟན་པ་
ལས། བདགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱིས་དབང་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ།
ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ལ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཚུ་བའི་རྒྱན་ལྟར་འབབ། །
བདག་དུ་རྟོགས་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་ནི་དེ་མ་བསྟན། །
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ། །སྒྲན་པས་སྒྲན་ནི་གཏོང་བ་ལྟར། །
དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ལ། །སེམས་ཅན་དུ་ཡང་གསུངས་པར་མཛད། །
ཅེས་བྱ་བའི་ལུང་འདིས་དང་དོན་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྷན་
འདས་གྱིས་མདོ་བཟློད་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་(༤)པའི་སྟོང་པོ་གསུངས་པ་
དེ། ཞེས་པ་ནས། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་ལྟེན་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྒྲུབ་རྣམས་གྱིས་
ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་ཁས་སྐྱངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བའི་དོན་ཉིད་ཡིན་པར་ལུང་འདིས་
གསལ་བར་བྱས་ན། ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་རྩུང་ཟད་གོ་སྒྲུབ་པར་བཟློད་ན། འདིར་རི་ལྟར་
ནད་པ། ཞེས་པའི་ལུང་གིས་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་བྱའི་མདོ་ལྟེན་རྣམ་པ་གཞན་ནི་བཞིར་ངེས་
ཏེ། འགྲེལ་བས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་
ཉིད་གྱིས་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་བསྟན་པ་གཉིས་དང་། སོགས་
ཁོངས་ནས་བསྟན་པ་ལ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། མཐར་

ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ཏེ་བཞིའོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་ཅིག་
པས་ངེས་དོན་དུ་ཁས་ལེན་པ་འདི་ལས་ཤང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འགྲེལ་བའི་ལུགས་
སོ། །

འོན་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱན་གཞི་གསུངས་པ་ཤང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་གང་སྟུམ་
ན། དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་མདོ་བརྗོད་པ་ལས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་པར་
བྱེད་དེ། སྟིང་པོར་རྟག་བརྟན་གསུངས་པའི་མདོ་ཤང་དོན་དུ་ཡང་གསལ་གསུངས་ཏིང་ལས་
གསུངས་པས། དེ་ལྟ་ན་ཀྱན་གཞི་སྟོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་ཀྱི་མདོ་ཡང་ཤང་དོན་དུ་
འགྲུབ་པོ། །ཅེས་ཀྱན་གཞི་ཤང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་དབེ་སྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་
ཡང་དགོངས་གཞི་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་སྒྲས་ཟེན་བཞིན་
དུ་སྟོན་པར་མཚུངས་པས་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །

མི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག །དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་པའི་བསྟེན་འཚམས་ཆིག་བྱུབ་(༧)བ)ནས།
འགྲེལ་བའི་སོགས་ཁོངས་སུ་རྟག་བརྟན་གྱི་སྟིང་པོ་སྟོན་པའི་མདོ་ཤངས་ནས། དེ་ཉིད་
རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྟེ་གཞན་གྱི་ནང་དུ་ཅི་བཞི། རྗེ་བླ་མ་ཉིད་ལ་སྟོན་འཛིན་ལུགས་སུ་
སྤང་ནའང་། དཔལ་ལྷན་སྒྲུབ་པ་ལ་ཙོ་འདྲི་བར་བྱེད་པས་རང་ཉིད་བསྒྲས་པ་ཡིན་ཏེ།
འདིར་ཤང་དོན་དུ་འགྲེལ་བྱ་རྣམས་སེམས་ཅམ་པས་ངེས་དོན་དུ་ཁས་ལེན་པར་འགྲེལ་
པས་བཤད་ཅིང་། རྟག་བརྟན་གྱི་སྟིང་པོ་སྟོན་པའི་མདོ་སེམས་ཅམ་པས་མི་ལམ་དུ་འང་
ངེས་དོན་དུ་མི་འདོད་པའི་བྱིར།

འོན་སྟིང་པོ་སྟོན་པའི་མདོ་འདི་དང་། ཀྱན་གཞི་སྟོན་པའི་མཚན་ཉིད་དགོངས་གཞི་
གཅིག་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་སྟུམ་ན། རྒྱ་རྒྱུག་པོ་བཀོད་པ་ལས། ས་རྣམས་སྟོ་ཚོགས་ཀྱན་
གཞི་སྟེ། །བདེ་གསལ་གསུངས་སྟིང་པོ་དག་བའང་སྟེ། སྟིང་པོ་དེ་ལ་ཀྱན་གཞིའི་སྒྲས། །དེ་
བཞིན་གསལ་གསུངས་རྣམས་སྟོན་པར་མཛད། སྟིང་པོ་ཀྱན་གཞིར་བསྒྲག་པ་ཡང་། །སྟོ་ཞན་

ནུམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་སྐབས་འགར་ཀྱན་གཞི་དང་།
སྐབས་འགར་སྟོང་པོའི་མིང་གིས་གསུངས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་ཟབ་མོ་སྟོ་
ཞན་པས་མི་ཤེས་པར་གསུངས་པས་གོ་རུས་སོ། །སྟོང་པོའི་མདོ་སྐབས་འདིར་དགོངས་
པ་ཅན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུ་ནི། རྒྱུད་སྒྲ་མའི་བཤད་བྱ་དེ་བཞིན་གསལ་བ་སྟོང་པོའི་མདོ་དང་
གཏན་མི་གཅིག་སྟེ། སྟོང་གསུམ་དར་ཡུག་ཆེན་པོའི་མདོ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ནུམས་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ལུང་འདིས་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་ནང་གི་སེམས་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་
པར་བཞེད་དེ། འོན་ཀྱང་མདོ་སྟེ་པས་བསྒྲུབས་ཤིང་། སེམས་ཅོམ་པས་(༤༡ན)བཀག་
པའི་རྒྱལ་ཕྱན་ཆ་མེད་བསགས་པའི་ལིངས་པོ་ལ་བྱི་རོལ་ཇུས་སུ་འདོད་པ་ལྟར་གཏན་
ཁས་མི་ལེན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོད་བསྟོན་མེད་ལ་བྱི་སྟོད་དང་ནང་བཅུད་ཅེས་གྲགས་
པ་ལྟར། ལུམ་པ་སྟུམ་བུ་སོགས་ལ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཞེས་ཐ་སྟོད་ཀྱིས་ཕར་བཏགས་ནས་
བཞག་པ་ཅོམ་ཞིག་ཁས་ལེན་པའོ། །

འོན་ལྟགས་འདིས་མདོའི་དྲང་ངེས་ཀྱི་འཛིག་འཆོམས་གང་ལ་འདོད་སྟུམ་ན། དེ་
ལ་སྦྱར་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་པ། ཆོས་གང་དང་གང་གི་རང་བཞིན་ནམ་གསལ་གསལ་ལྟགས་
མ་བཅས་པ་དེ་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། ཆོས་དེའི་རང་བཞིན་དེ་ལས་གཞན་དུ་དྲངས་མི་རུས་
པར་དེ་ཅོམ་ཞིག་ཏུ་ངེས་པའི་བྱིར་རོ། །

དྲང་བའི་དོན་ནི། ཆོས་དེའི་རང་བཞིན་ནམ་གསལ་གསལ་ལྟགས་དེ་མིན་པར་ཆོས་དེའི་
སྟོང་དུ་བཅོས་མའམ་གསར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ནི་དྲང་དོན་ཡིན་ཏེ། ཆོས་འདིའི་
གནས་ལྟགས་སམ་རང་བཞིན་དེ་ཅོམ་དུ་མ་ངེས་པར་ད་དྲུང་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྦྱར་
དྲང་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །

དེས་ན་གཟུགས་ལྟ་བུའི་སྟོང་དུ་དེའི་ངེས་པའི་དོན་ནམ། གསལ་གསལ་དེ་ཉིད་

བསྟན་དོན་གྱི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཏེ། ངེས་
དོན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་ངེས་བཞག་པའོ། །ཡང་གཟུགས་
ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ་དང་པའི་དོན་དམ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་མདོ་རྣམས་
དང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དེའི་དང་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ངེས་བཞག་
པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་འགྲེལ་པར། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་སྒོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་
མདོ་ལ་སོགས་པ་དག་(༤༡བ)ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ཡང་རྟོགས་པར་བྱའོ། །བྱོགས་
ཅམ་ཞིག་ནི་བརྗོད་པར་བྱས་ཏེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་བསྟོགས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་སྤྱུལ་དངོས་ལ་
ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གྲུན་དུ་མ་བཏགས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་ཡང་
གཞན་གྱི་དབང་བྱས་པ་ཅན་ལ་ནི་གྲུན་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་
མིན་དང་། གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་བས་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་བྱས་པ་ཅན་
ཡིན་ནོ། །གཟུང་བཞིན་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བྱས་པ་ཅན་གཟུགས་བརྒྱན་
དང་འདྲ་བ་ལ་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྱུད་ཡུལ་ལ་ནི་དངོས་པོ་
ཡིན་ཏེ། གྲུན་དུ་མ་བཏགས་པའི་བྱིར་རོ། །དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་རང་
བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པས་དེ་ཉིད་ཐུགས་སུ་རྟུང་པའི་བྱིར་རོ། །སངས་
རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེའི་བྱིར་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་དང་གཞན་གྱི་དབང་དང་ཡོངས་སུ་
གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་མདོའི་
དགོངས་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པར་འདིའི་དོན་རྩུང་ཟད་བཤད་ན། ཇི་སྐད་
བཤད་པའི་དང་དོན་དང་ངེས་དོན་གཤམ་པར་འགྱུར་བས་དེ་བརྗོད་ན། ཁོ་ན་རེ། དགོངས་
འགྲེལ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་སྟོན་པ་དང་དོན་ཡིན་ན། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དང་། དེ་སྟོན་པ་

དང་དོན་དུ་འགོ་ལུགས་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་སྟེ་ན། དང་ངེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་སློབ་གྲོས་
མི་ཟད་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟ་བུར་བྱ་ཞིང་། འདིར་ཡང་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་
ཀྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་ཕྱོགས་ཙམ་བཟོད་ན། དཔེར་ན་སྤྱུལ་གྱི་རང་(༤༣)བཞིན་ནི་
ཐག་པ་བསྟོགས་པ་ལ་ཀྱན་བཏགས་པ་དང་། སྤྱུལ་དངོས་ལ་ཡོངས་གྲུབ་དང་། ཐག་
པ་གཞན་དབང་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་ནམ་གཤིས་ལུགས་ངེས་དོན་དེ་ཡང་
འདུས་བྱས་གཞན་དབང་རྣམས་ལ་ཀྱན་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་རྣམས་
རང་བཞིན་ནམ་གཤིས་ལུགས་དེར་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡིན་
ཏེ། བྱས་པ་ཅན་དང་རང་བཞིན་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་། རང་བཞིན་ནམ་གཤིས་ལུགས་སམ་ངེས་དོན་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཇི་
ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་དངོས་ཀྱི་ལུལ་དེ་ལ་ནི་ཀྱན་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་གྲུབ་
དངོས་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་དེར་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ཀྱན་རྫོབ་པ་ལ་མ་
རེག་པར་ཏེ་དེའི་སྤང་བ་རུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་འབའ་ཞིག་གཟིགས་པའི་
ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཏེ། དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་བཞག་གོ། ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། འདིར་དངོས་
པོ་བྱས་པ་ཅན་བདེན་སྤང་གི་ཆ་ལ་བྱེད་པ་དོན་མིན་ཞིང་། མི་རེག་པའི་དོན། རང་བཞིན་
དེ་ཉིད་གཟིགས་པའི་དོར་བྱས་པ་ཅན་གྱི་སྤང་བ་རུབ་པ་ལ་བྱས་ཏེ། མདོར་ན་དེ་བཞིན་
ཉིད་ལ་གཉིས་སྤང་གི་སྒྲོས་པ་རུབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཞེས་བཟོད་
ཅེས་པའི་དོན། དེའི་སྐད་དོད། ཏུ་ཏོ་བུ་ན། ཞེས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་
འཇུག་པས། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་བཟོད་དོ། །ཞེས་པར་འགྱུར་
པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཞེས་པར་སངས་རྒྱས་(༤༣)ཀྱིས་
བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

འདིར་བཤད་པའི་བྱས་པ་ཅན་ཞེས་པ་བདེན་སྣང་ལ་ངེས་པར་བྱེད་ན། ཅ་གེས།
རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་ཞེས་བྱར། །དེ་ནི་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་
པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱས་པ་ཅན་ཡང་བདེན་སྣང་ལ་བྱ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ད་
ལྟར་བཏགས་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། བཤད་ཚུལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམས་
ཞུས་ཀྱིས་ལེའུ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་བསྟན་པ་ངེས་དོན་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ངོ་བོ་
ཉིད་གསུམ་བསྟན་པ་བྱང་དོན་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། བྱམས་ཞུས་
ཀྱི་དོན་མདོར་བསྟུན། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་རེ་རེ་ལའང་གདགས་གཞི་
གཞན་དབང་གི་ཆ་རེ་རེ་དང་། བཏགས་ཆོས་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་རེ་རེ་དང་། དེས་སྟོང་
པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཆ་རེ་རེ་བཞག་ནས་སྟོང་ཉིད་ཤ་མོ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ལ་སྦྱར་དགོས་
ལ། དགོངས་འགྲེལ་དུ་ནི་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པར་
བསྟན་པས། རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་འདིར་དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་ཀྱན་བཏགས་
པར་བཤད་པས་དེའི་རང་བཞིན་ནམ་ངེས་དོན་མིན་ལ། དེས་ནི་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་དགོངས་
འགྲེལ་བྱང་དོན་དུ་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ངེས་དོན་གྱི་རྣམ་གངས་དོན་དམ་བདེན་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་
མདོ་ནི། རེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་། བྱང་དོན་གྱི་རྣམ་གངས་ཀྱན་རྗོབ་བདེན་པ་བརྗོད་བྱའི་
གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མདོ་ནི། བྱང་དོན་གྱི་མདོར་བཞག་སྟེ། ཞི་འཚོ་ཡབ་སྐུས་ལྟར། སྒྲ་ཇི་
བཞིན་པ་ཞེས་སྦྱར་མི་དགོས་སོ། །འདི་དག་རྗེ་སྤྱི་མའི་བཤད་སྟེལ་གིན་ཏུ་འགངས་ཆེ་
བར་སྣང་བས་སྦྱོས་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཙམ་བྱེ་(༧༧ན)བྲག་ཏུ་དགག་པའི་གཞུང་འདི་རྣམས་བསྟན་
བཅོས་འདིའི་དགའ་བའི་གནས་སུ་གཤགས་པ་ལྟར། རྗེ་སྤྱི་མའི་དགོངས་པ་གཉིད་ཕྱིན་
པར་བཤད་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ས་དུག་པར་ཤེར་ཕྱིན་ལྟག་ཚུལ་སེམས་ཙམ་པའི་

འདོད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་སྐྱེ་འགྲུབ་ཚུལ་གྱིས་
 སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་རྣམས། གཞུང་བམེད་པར་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། །ཞེས་
 སོགས་གྱིས་བཟོད་ནས། དེ་འགོག་པ་ནི། ཐོག་མར་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཤེས་
 པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཔེ་དོན་འགོག་པ་དང་། དེ་རྗེས་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་དང་
 ལུང་གཉིས་རིམ་པ་ལྟར་འགོག་པ་ལ་སྦྱར་ཏེ། དེ་ཡང་། གཞུང་བམེད་པར་འཛིན་པ་མ་
 མཐོང་ཞིང་། །ཞེས་པ་ནས། སྒྲིལ་ཀྱན་ཡུལ་མིན་རང་བཞིན་ཡོད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་
 སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་བཟོད། ཕྱི་རོལ་མེད་སེམས་དཔེ་ནི་གང་དུ་ཡོད། །ཅེས་པ་ནས།
 སྒྲོ་ཡང་མེད་ཅེས་དོན་འདི་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་སེམས་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཔེ་དང་དོན་ལ་བརྟགས་ནས་འགོག། །གལ་ཏེ་གཞུང་མེད་
 འཛིན་པ་ཉིད་བྲལ་ཞིང་ཞེས་པ་ནས། སྟོབས་ལྡན་བདག་གིས་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་
 བར་གྱིས་སྐྱབ་བྱེད་ཚད་མ་འགོག། །མངོན་འགྱུར་མངོན་སྟོགས་ཞེས་པ་ནས། དེས་དོན་
 ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་འགོག་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱིས་ནི། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
 བཀའ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་འདོད་དེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་ལས་(༤༤བ)ཤེས་པར་འགྱུར་
 རོ། །དེ་ལྟར་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་བཟོད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ནི། གཅེར་བུ་བ་ན་རེ། རྗེ་བུམ་ལྟ་བུ་ཉེར་
 ལེན་འཛིམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདག་སྐྱེ་དང་། ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་རྗེ་མཁན་སོགས་ལ་ལྟོས་
 ཏེ་གཞན་སྐྱེ་ཡིན་པས། སྟོགས་རེ་བ་ཁས་ལེན་པ་ལ་བཟོད་པའི་སྟོན་རྣམས་མི་འཇུག་གོ་
 སྟམ་ན། དེ་འགོག་པ་ནི། གཉིས་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཏེ་གོ་
 སྒྲའོ། །བཞི་པ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི། རྒྱང་འཕེན་པ་ན་རེ། འབྲས་བུ་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་
 བར་ཁས་ལེན་ན་བདག་གཞན་རེ་རེ་བ་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་མོད་དེ། །ཁོ་བོ་ཅག་རྒྱ་ལ་

མ་ལྟོས་པར་སྒྲིབ་ཁས་ལེན་པས་སྤར་བཤད་པའི་སྒྲིན་གསུམ་པོ་དེ་མི་འཇུག་གོ་སྟུམ་
ན། དེ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་ཁོ་ནར། ཞེས་པ་ནས། མ་བཤད་འབྱུང་བ་འདི་དག་
ལྟ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་དེ། རྒྱུང་འཕེན་འདིས་འབྲས་བུ་རྒྱ་མེད་ལས་
སྒྲིབ་ཡོད་འདོད་ཅིང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུར་འདོད་པ་དང་། ཆོ་འདིའི་རྣམ་ཤེས་པ་མའི་ལུས་
ཀྱི་འབྱུང་བ་བཞི་ལས་སྒྲིབ་སོགས་ཀྱང་འདོད་དེ། འགལ་འདུཁས་ལེན་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། འོ་ན་སྤར་མཐའ་བཞི་ལས་སྒྲིབ་བཀག་པ་འདིས་
ཅི་ཞིག་འགྲུབ་སྟུམ་ན། རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིབ་མེད་པར་འགྲུབ་བོ། ཞེས་སྟོན་
པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་། ཞེས་པའི་རྒྱུང་པ་གཉིས་ཏེ། ཕྱིར་ད་གི་
འདུས་བྱས་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིབ་མེད་དེ། མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་
མི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་(༥༥ན)
གསལ་དུ་འདིར་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲིབ་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་རང་ལས་སྒྲིབ་དང་འབྲེལ་
གྱི་ཡོད་པ་དང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཀག་པར་དོན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་
པའི་དོན་གྱིས་འགྲུབ་ཚུལ་ནི། མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྒྲིབ་པ་རྟགས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་
མི་སྒྲིབ་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱས་པ་འདི་ལ་དགོངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་འདི་ཡན་ཆད་དུ་རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིབ་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབས་
ནས། གཉིས་པ་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བ་ལ། རྣམ་བཤད་ཆེན་མོར་དངོས་ཀྱི་
དོན་དང་། བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཅུང་ཟད་སྤངས་ན་འདི་
ལྟར་མཛོན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འགོག་གིས་སྒྲུབས་འདིར། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་
པའི་ཤུལ་དུ་ཐ་སྟོད་ཅམ་དུ་ཡོད་པར་འཇོག་པའི་བདེན་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་གཅིག་སྟོན་
པར་བཞེད་པ་ལ་འདི་ཡན་ཆད་དུ་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིབ་མེད་དུ་བསྟན་པ་ལ་ཅོད་
པ་སྤང་ཞེ། ཐ་སྟོད་ཅམ་དུ་འདུས་བྱས་སྒྲིབ་ཡོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བཞེན་ནས་

སྒྲིབ་དང་། དེ་ལྟར་གྲུ་ལ་ལན་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་གཞུང་འདི་
རྣམས་སྟོས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་འདི་ལ་བཞི། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་སྒྲིབ་མི་འཐད་
པའི་ཚྱེད་སྤང་། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་ཐ་སྟོད་དུ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཚྱེད་སྤང་།
རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྒྲིབ་གཏན་མི་སྒྲིབ་པར་ཐལ་བའི་ཚྱེད་སྤང་། དེ་ལྟར་གྲུ་ལ་ལན་བྱས་
པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། དངོས་པོ་རྣམས་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་
ན་བྱིས་པ་(༧༧)སོ་སོ་སྒྲིབ་པོ་མཐའ་དག་ལ་བྱིན་དགོས་འདུས་བྱས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོ་གས་
པ་འདི་དག་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་ཚུགས་བྱལ་བ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་འདི་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན།
དེའི་ལན་ནི་གང་གིས་སྒྲིབ་ཚོགས་དང་མཚུངས། ཞེས་སོགས་གྱིས་མ་རིག་པས་བསྟན་
པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་ནས། རྒྱ་མཚན་དེའི་བྱིར་ན་མ་རིག་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདྲ་བྱེད་འབྱུང་བ་དང་། མ་རིག་པ་མེད་པར་འདྲ་བྱེད་མི་འབྱུང་བར་
གསུངས་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་མཁས་པ་དང་མི་མཁས་པའི་གང་ཟག་སོ་
སོ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཏི་མུག་བརྟེན་ནས་ལས་འབྱུང་ཞེས་
པའི་ཤོ་ཀ་གཅིག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཡང་ཁོ་ན་རེ། འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན། མོ་ཤམ་བུ་
བཞིན་དུ་ཐ་སྟོད་དུ་ཡང་མངོན་སུམ་ལ་སྤང་བྱུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་ཚྱེད་པ་
ནི། གལ་ཏེ་དངོས་རྣམས་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ན། ཞེས་པས་བསྟན་ནས་དེའི་ལན་ནི། གང་
དག་རབ་རིབ་ཅན་སོགས་ཡུལ་འགྱུར་བ། ཞེས་པ་ནས། མོ་ཤམ་བུ་དང་མཚུངས་པར་
ཐལ་མི་འགྱུར། ཞེས་པའི་རྟགས་གྱིས་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་བུམ་སོགས་འདི་དག་དེ་
ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་། ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་འདིས། རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིབ་པས་བུམ་པ་དང་སྣམ་
བུ་སོགས་དོན་དམ་པར་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་བཏགས་ཡོད་ཅམ་དུ་ཡོད་པར་

འདྲོད་པའོ། །ཉན་ཐོས་སྡེ་པ། ཁོ་རང་གི་འདྲོད་པ་དབེར་བྱས་ནས་བུམ་སོགས་རང་
བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་འཐད་དོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་
པ་དོན་གསལ་དུ། སྤིང་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་པར། རི་ལྟར་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྟེ་
(༤༦ན)བའི་ལུགས་ལ། ཞེས་སོགས་དོན་སྟེ་བའི་ལུགས་བརྗོད་པ་དང་། འདྲིར་བཤད་
པ་གཉིས་གནད་གཅིག་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི་ཡང་ཁོ་ན་རེ། འདུས་བྱས་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྟེ་ན། གང་ན་མི་སྟེ་
བར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དེའི་ལན་ནི་འདུས་བྱས་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྟེ་བའི་རྒྱ་མཚན་
ཁོ་ནས། བརྟེན་ནས་སྟེ་བ་ཅམ་ཞིག་འཐད་ལ། བརྟེན་ནས་སྟེ་བར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ན་
མཐའ་བཞི་ལས་སྟེ་བར་འཛིན་པའི་ལྟ་རན་གྱི་དབུ་ཡང་གཅོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སྟོན་
པ་ནི། གང་བྱིར་རྒྱ་མེད་པ་དང་དབང་ལྷག་གི། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ག་གསུམ་གྱིས་སྟོན་
པར་བྱེད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བྱོད་དང་རྒྱ་སྟེ་བ་སོགས་གྱིས་དབུ་མའི་བརྟེན་བཅོས་
འདི་རྣམས་སུ་སོ་སོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ལ་རིགས་པའི་དབྱུང་པ་ཞིབ་མོ་
སྟར་བཤད་མ་ཐག་པའི་བཀལ་ལན་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་གང་སྟུམ་ན། མཐར་
འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ལྡོག་པའི་བྱིར་དུ་ཡིན་གྱི། ཡ་རོལ་པོ་བྱིལ་གྱིས་གཞོན་པ་ཅམ་གྱི་ཆེད་
དུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི། སོ་སོ་སྟེ་བ་རྣམས་ནི། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་
དབྱུང་པ་ནི་ལྷུང་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར། ཅེས་པའི་བར་ཏེ། མདོར་ན། དེ་ཉིད་དེ་ལས་
འབྱུང་མིན། ཞེས་པ་ནས། འདི་མན་ཆད་དུ་རིགས་པའི་དབྱུང་པ་བྱས་པས་འདུས་བྱས་
མཐའ་བཞི་ལས་སྟེ་བར་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་མཐར་འཛིན་རྣམས་ལྡོག་
ཅིང་། དེ་ལྡོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་མཐར་འཛིན་རྣམས་ལྡོག་ །དེ་རྣམས་ལྡོག་
པས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་ལྡོག་སྟེ། གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གདམས་

པའོ། །ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་(༤༦བ)པས་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་བཤད་ཟེན་ཏེ། །

གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་སྐྱབ་པ་ལ་གསུམ། ཐར་འདོད་
 གྱིས་ཐོག་མར་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་དགོས་པར་བསྟན་ནས། བདག་
 དང་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱབ་པ་རི་ལྟར་འགོག་པའི་རྒྱལ། བདག་དང་གིང་
 ཏའི་དབྱུང་པ་དངོས་པོ་གཞན་ལའང་བསྐྱའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་མོངས་སྒྲིན་
 རྣམས་ཞེས་སོགས་ཏེ་གོ་སྤྱོད། །

གཉིས་པ་ལ། བདག་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱབ་པ་དགག་པ་དང་། བདག་གི་བ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། བདག་རང་གི་
 རོ་བོས་གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། འདི་ནས་བཟུང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་དངོས་ཚོས་དང་བྲལ་ཕྱིར། །ཞེས་
 པ་མན་ཆད་དང་། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་རང་འཛིན་རྟེན་ནི་དངོས་པོ་མིན། །ཞེས་པ་ནས།
 མ་བཏགས་གྲགས་པར་གཏི་མུག་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་རོ། །དང་པོ་འདི་ལའང་
 གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། བདག་ཕུང་གཅིག་ཐ་དད་སོགས་སུ་བརྗོད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་
 དགག་ །གང་དུའང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱོགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ནས། ཅེ་
 མོ་མཐོ་བར་གྱུར་པ་འདི་དག་གོ། །ཞེས་པ་ཡན་ཆད་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་དེ་
 ཉིད་གཞན་ཉིད། ཅེས་པ་མན་ཆད་དོ། །དང་པོ་འདི་ལ་རྣམ་དབྱུང་ལཱའི་སྒོ་ནས་བདག་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ལས། གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་པོ་གཉིས་
 དགག་པ་དང་། ལྷག་མ་གསུམ་དགག་པའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གྱེ་མ་གཞན་གྱི་རྣམ་
 པོར་འགྱུར་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ཡན་ཆད། གཉིས་པ་(༤༧ན)ནི། ཕུང་པོར་བདག་ཡོད་
 མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་གོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ཏེ། བདག་ཕུང་རོ་བོ་ཐ་དད་པ་གཞན་
 ལུགས་དགག་པ་དང་། རོ་བོ་གཅིག་པ་རང་སྤེའི་ལུགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟ་

པོ་རྟག་དངོས་ཞེས་པས་གཞན་སྡེའི་ལུགས་བརྗོད་ནས། མོ་གམ་བྱ་ལྟར་སྒྲུབ་དང་བྲལ་
 བྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་འགོག་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་གྲངས་ཅན་པས། བདག་ཤེས་
 རིག་གི་སྒྲེས་བྲུ་ཞེས་པ་བྱང་ཆོས་ལྟ་ལྟར་དང་། བྱེ་བྲག་པས་བདག་ཡོན་ཏན་དགྲུ་ལྟ་
 ཏེ། མདོར་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ལུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་ཞིང་དོན་གཞན་པ་
 རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་འདོད་ལ། དེ་འགོག་པ་ཡང་། དེ་འདྲའི་བདག་
 ཡོད་ན་ལུང་པོ་ལས་ལོགས་སུ་ངོ་བོ་དམིགས་དགོས་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་བྱིར།
 ཞེས་པའི་རིགས་པས་འགོག་པར་མཛད་དེ་གོ་སྤྱོད། །

གཉིས་པ་རང་སྡེའི་ལུགས་དགག་པ་ལ་གཉིས། །འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་
 དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ། ཞེས་ཏེ། རང་སྡེ་འདི་དག་གིས་
 བདག་གི་མཚན་གཞི་ནི་མཐར་གཏུག་ན་བརྟགས་གིང་དབྱེད་ནས་འཛིག་ལ་འདི་ཡང་
 ལུང་པོ་ཉིད་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པ་མེད་པས་ལུང་པོ་ཉིད་བདག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་
 དེ། ཁ་ཅིག་གིས་ལུང་པོ་ལྟ་ཆར་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་ལུང་པོ་རེ་རེ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་ལུང་
 པོའི་རྒྱུན་ལ་འདོད་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བདག་བཏགས་ཡོད་དུ་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་ལོག་ནས་
 འབྱུང་བའི་གནས་མ་བྱ་པ་མ་གཏོགས་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། (༤༥)ལུང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་དགག།
 བདག་མེད་རྟོགས་པས་བདག་ལྟ་སྤོང་མི་རུས་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ནས།
 དེའི་བྱིར་རང་འཛིན་སྒོ་དེ་རྣམས་ལ་མིན། །ཞེས་པའི་བར་དང་། གཉིས་པ་ནི། བདག་
 མེད་རྟོགས་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་སྤོང་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་སོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ཏེ།
 ལུང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་བརྗོད་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། སྒྲུབ་ཀྱི་དེའི་ངོ་བོ་རྟོགས་མེད་བྱིར། །ཞེས་པའི་བར་དང་། གཉིས་པ་ནི། གང་
 བྱིར་སྟོན་པས་ལུང་པོ་བདག་གོ་ཞེས། །ཞེས་སོགས་སོ། །དང་པོ་འདི་ལ་ཡང་གསུམ་

སྟེ། བདག་མེད་པ་སོགས་སུ་ཐལ་བ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དྲི་བ་ལ་ལན་མཛད་རིགས་
 བར་ཐལ་བ། ལུང་པོ་མེད་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་
 ཏེ་ལུང་པོ་བདག་ན། ཞེས་ཏེ། འདི་ལ་རིགས་པའི་རྩ་བ་ལྟ་ཡོད་དེ། བདག་མང་པོར་ཐལ་
 བ། བདག་རྣམས་ཡོད་དུ་ཐལ་བ། བདག་འཛིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཐལ་བ། ལྷག་མེད་
 གྱི་ཆེ་བདག་ཆད་པར་ཐལ་བ། ལྷག་མེད་གྱི་སྣ་རོལ་ཏུ་བདག་སྟེ་འཛིན་བྱེད་པར་ཐལ་
 བའོ། །བྱེད་པོ་མེད་པས་དེ་འབྲས་མེད། །གཞན་གྱིས་བསགས་ལ་གཞན་གྱིས་ཟ་བར་
 འགྱུར། །ཞེས་པ་རྣམས་ནི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་ན་དེ་ལྟར་འཕེན་པ་
 ཡིན་པས་རིགས་པ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་འདུས་སོ། །དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་
 ལ་འདོད་ལན་བཏབ་ན། རང་སྡེ་ཉིད་གྱིས་ཁས་ལེན་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱི་ལུང་དང་
 དངོས་སུ་འགལ་བར་འགྱུར་ལ། བཞི་བ་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་ན། བ་རོལ་པོ་འདི་ལ་
 གྲགས་པའི་མཐར་འཛིན་ཁས་སྒྲངས་པས་ཁས་(༤༥)སྒྲངས་འགལ་བར་འགྱུར་ཞིང་།
 གསུམ་པ་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་ན་ཡང་ཁས་སྒྲངས་དངོས་སུ་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ལྟ་
 བ་ལ་འདོད་ན། བདག་སྐད་ཅིག་སྟེ་གཉིས་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོར་བར་
 འགྱུར་བས་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་ཐུད་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་འཇུག་པར་
 འགྱུར་ཏེ། རིགས་པའི་འཕུལ་འཆོམས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཛིན་རྟོག་མཐའ་ལྡན། ཞེས་ཏེ། ལུང་པོ་ཉིད་བདག་ཡིན་ན།
 བདག་དང་འཛིན་རྟོག་མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་སོགས་གྱི་དྲི་བ་ལ། དུས་དེ་ཉིད་དུ་ལན་
 ལུང་སྟོན་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐབས་དེར་རྟོགས་བྱུང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ལུང་པོ་མི་
 ཏྲག་པ་དང་། སྟེ་བ་ཕྱི་མ་ཡང་རྒྱན་འཇུག་པ་སོགས་སུ་སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་རུང་བའི་བྱིར་
 རོ། །རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། བྱེད་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ། ཞེས་ཏེ།
 འདི་འཕུལ་འཆོམས་ཞིབ་ཏུ་མ་ཤེས་ན་ལུང་པོ་ལ་བཏགས་པའི་ང་ཅམ་དང་མཆུངས་པ་

སྒོངས་མི་རྒྱུས་པར་འགྱུར་བས། འདི་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཏེ། སྤར་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པའི་
བདག་གི་འདོད་ཚུལ་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རར་འཛིན་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་
གཉིས་ལས་དམིགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དེ་ཉིད་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
ན་སྤང་བོ་ཉིད་བདག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་མངོན་
སྤྲུལ་དུ་མཐོང་བའི་དོན། སྤང་བོ་མེད་པར་མཐོང་བ་ཙམ་ལ་བྱེད་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ།
དེའི་ཆེ་རར་འཛིན་གྱི་དམིགས་པའི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མཐོང་བ་གང་
ཞིག །སྤང་བོ་ཉིད་(༤༥བ)དེའི་དམིགས་པར་འགྱུར་བའི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པ་དེ་ཡིན་པར་བྱོད་གྱིས་ཁས་སྤངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་རང་སྡེ་ལ་འཕུལ་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་རིགས་པ་བདུན་གྱིས་སྤང་བོ་བདག་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་བརྟེན་ཟིན་
ནས། གཉིས་པ་སྤང་བོ་བདག་ཏུ་འདོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྤང་བོ་
བདག་ཏུ་འདོད་རིགས་དེ། རང་ཅག་གི་སྟོན་པའི་མདོ་ལས། བདག་གི་སྤྲུལ་དུ་ཡང་
དག་པར་ལྟ་བུ་དེ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་བོ་ཁོ་ན་ལ་ལྟ་བར་གསུངས་པ་སོགས་
གྱི་རྟགས་ལས་འགྲུབ་བོ། །ཞེས་པའི་འདོད་པ་བརྟེན་པ་ནི། གང་བྱིར་སྟོན་པས་སྤང་བོ་
བདག་གོ་ཞེས། ཞེས་པས་བསྟན་ནས། དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། མདོ་དེའི་དོན་བཤད་
པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོགས་པ་དང་དབྱིབས་བདག་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །
དང་བོ་ནི། དེ་ནི་སྤང་ལས་གཞན་བདག་འགོག་པས་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། གཉིས་
པ་ནི། དེ་ཆེ་དེའི་ཡན་ལག་ཚོགས་གནས་རྣམས། ཞེས་པ་ནས། བྱེད་བོ་མེད་ལས་
མེད། ཁུས་པའི་བར་གྱིས་སྤང་བོ་ཚོགས་པ་དང་དབྱིབས་བདག་ཡིན་པ་བཀག་ནས།
གང་བྱིར་བྱུང་བས། ཞེས་སོགས་ཤོ་ཀ་གཉིས་གྱིས་དོན་བསྟན་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་འདི་ཡན་གྱི་སྤང་བོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་རྒྱས་པར་བརྟེན་
ནས། གཉིས་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པས་བདག་ལྟ་སྒོངས་མི་རྒྱུས་པར་ཐལ་བ་ནི། གཞན་

ཡང་རང་སྡེ་བྱིད་ཅག་གི་ལྷགས་ལ་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་ཡིན་ན།
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དོན་གང་ལ་བྱེད་ཅིས་དྲིས་པས། ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་
རྟོག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་པར་མཐོང་བ་ཙམ་བདག་མེད་མངོན་(༤༧ན)
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་བྱེད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ཙམ་ཞིག་བསྒོམས་པས་འཛིག་ལྟ་ལྟ་
སྒྲིམ་སྒྲིང་བར་འདོད་པ་ནི། བཞད་གད་གྱི་གནས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བདག་མེད་
རྟོགས་ཆེ་ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་བདག་ཕུང་གཉིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་བཀག་ཟེན་
ནས། གཉིས་པ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་སྐྱེས་ལྷག་མ་གསུམ་དགག་པ་ནི། ཕུང་པོར་བདག་
ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་སྐྱེས་ཤོ་ལོ་ཀ་བཞི་སྟེ། དེ་ལ་རྣམ་དབྱེད་རྣམ་པ་ལྟ་ནི། བདག་ཕུང་
གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་གཉིས། ཕུང་པོ་ལ་
བདག་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟེན་པ། བདག་ལ་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟེན་པ། བདག་
ཕུང་པོ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ལྡན་པས་ཉེ་ལྟ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་ཕུང་པོའི་ཚྭ་གསལ་བ་བདག་
ཡིན་པ་དང་། དབྱིབས་བདག་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དབྱེད་པ་ལ་རྣམ་དབྱེད་རྣམ་པ་
བདུན་ཞེས་བྱ་ཞིང་། བདུན་པོ་འདི་ཡང་གཅིག་ཐ་དད་གཉིས་སུ་འདུས་ཉེ། རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་ངེས་པར་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ལས་འབྱེད་
དགོས་པ་དང་། ལྡན་པ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ལྡན་ཚུལ་དང་། ཐ་དད་པའི་ལྡན་ཚུལ་
གཉིས་ལས་མ་འདས་པ་གཅིག་ཐ་དད་གྱིས་ཕྱོགས་གང་རུང་དུ་འདུས་ཤིང་། ཚྭ་གསལ་པ་
དང་དབྱིབས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་བྱིར་རོ། །

མདོར་ན་འདིར་བདག་ཕུང་གཉིས་རྣམ་དབྱེད་བདུན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཅིག་དུ་
བྲལ་གྱི་མཐའ་རྒྱས་པར་དབྱེད་པའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། མདོར་བསྟུན་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་
རིགས་པར་འདུས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་ཡན་ཆད་(༤༨བ)གྱིས་བདག་ཕུང་གཉིས་གཅིག་

དང་ཐ་དད་སོགས་སུ་བརྗོད་དུ་ཡོད་པའི་སྒྲིགས་ལེགས་པར་བཀག་ནས། གཉིས་པ་
མཐའ་གང་དུའང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་སྒྲིགས་དགག་པ་ནི། རང་སྡེ་གནས་མ་བུའི་སྡེ་པའི་
ནང་ཚན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདག་ཕུང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་ཁས་སྤངས་ན་སྤར་
བཤད་པའི་སྒྲིན་འཇུག་མོད། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལྟར་ན། དེ་གཉིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་རྟག་
མི་རྟག་སོགས་མཐའ་གང་དུའང་བརྗོད་དུ་མེད་ལ། དེ་འདྲ་བའི་བདག་དེ་རྩེ་སུ་ཡང་
ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་འགོག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད། ཅེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་བཞི་སྟེ་གོ་སྤོའོ། །
དེ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་བཀག་ནས། གཉིས་པ་བརྟེན་ནས་
བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ལ། རྣམ་བཤད་ཆེན་མོར། བདག་མཐའ་བདུན་
དུ་མེད་ཀྱང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་གིང་རྟ་དང་འབྲ་བར་བསྟན། ཞེས་སོགས་གསུངས་
པའི་དགོངས་པ་གོ་སྤོའོ་བར་བསྟུས་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། བདག་གིང་རྟ་དང་འབྲ་བར་
བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་མདོར་བསྟན། དཔེ་གིང་རྟ་ཉིད་བཏགས་ཡོད་དུ་སྒྲུབ་ཚུལ་རྒྱས་
པར་བཤད། སྤར་ཡང་དཔེ་དོན་སྒྲུབ་བས་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། བྱིད་
ཀྱིས་བདག་ཕུང་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བསྟུལ་བས་རུང་ཟད་ཀྱང་མ་རྟོག་ན་ཕུང་པོ་ལ་གཏན་
མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། གིང་རྟ་དང་འབྲ་བར་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཏགས་ཙམ་དུ་གྲུབ་པོ། ཞེས་སྟན་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ངར་འཛིན་རྟེན་ནི་དངོས་པོ་མིན། །
ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོགས་པ་དང་དབྱིབས་གིང་རྟ་ཡིན་པ་དགག། ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་
ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བྱས་པ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། རིགས་(༥༠ན)པ་
དེ་གཞན་ལ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། གིང་རྟ་དང་བདག་གཉིས་མཚུངས་པར་
མ་གྲུབ་སྟེ། གིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཆོགས་པའམ། དེའི་དབྱིབས་གང་རུང་གིང་རྟ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟུམ་ན་དེ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆོགས་ཙམ་གིང་རྟར་འགྱུར་ན་ནི།

ཞེས་པ་ནས། ལྷ་ཞིག་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཚོགས་པ་དང་དབྱིབས་གིང་
རྟ་ཡིན་པ་བཀག་ནས། གཉིས་པ་ནི། ཁྱེད་གྱིས་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་དེ་ལྟར། ཞེས་པའི་
ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་གིང་རྟ་གཏན་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་
དེ་ཉིད་དུ་འཇུག་འཇིག་རྟེན་དུ། ཞེས་པས་ཡན་ལག་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་
བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཆ་གསུམ་ཅན། ཞེས་སོགས་གྱིས་ཐ་སྟད་གཞན་
ཡང་བཏགས་ཙམ་གྱིས་གིང་རྟའི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པོ། ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་སྐར་ཡང་དཔེ་དོན་སྐར་བས་དོན་བསྟུ་བ་ནི། གིང་རྟ་ཡན་ལག་ལ་
བརྟེན་ནས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གྲུང་མུང་ཁམས་སོགས་ལ་བརྟེན་
ནས་བཏགས་པ་དང་། དེས་ན་བདག་འདི་ལ་རྟག་མི་རྟག་སོགས་གྱི་མཐའ་གང་དུ་འདི་མ་
གྲུབ་པ། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པས། ཞེས་སོགས་དེས་ན་ངར་
འཛིན་གྱི་དམིགས་པའི་ང་ཙམ་འཆིང་གྲོལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ཙམ་ཞིག་མ་བཏགས་མ་དཔུང་
པར་གྲུབ་པོ། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཀླང་ལ་རྟག་ཏུ་འགྲོ་རྒྱུ་མས། ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་
སྟེ། འདི་ཡན་ཆད་དུ་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལེགས་པར་བཀག་པ་ན། འཆིང་
གྲོལ་གྱི་གཞི་ཙམ་(༥༠བ)ཡང་མ་གྲུབ་པོ་སྟུམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བས་དེ་བཅད་པའི་
ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདག་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་བཀག་ཅིང་བརྟེན་ནས་བཏགས་
ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་ནས། གཉིས་པ་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་དགག་
པ་ནི། གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད། ཅེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་སྟེ། བདག་མུང་པོ་ལ་བཏགས་པ་
ཙམ་གྱིས་ང་ལ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ། བདག་གི་བ་ཞེས་པ་ཡང་བདག་གི་མིག་ན་སོགས་ལ་
བཏགས་ཙམ་གྱི་བདག་གི་བའམ་དེ་ཡིན་པ་ཙམ་བྱས་ཏེ། མིག་ན་སོགས་མཚན་གཞིར་
གསུངས་པ་ཡང་བཏགས་པའི་གཞི་ཞེས་པ་འོ། །

གསུམ་པ་བདག་དང་གིང་རྟེན་དབྱེད་པ་དངོས་པོ་གཞན་ལ་བསྐྱེ་བར་བསྟན་པ་
 བློ་དེ་ཡང་སྒྲར་བདག་དང་གིང་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེད་བདུན་གྱིས་བཅལ་བའི་ཆེ་རང་
 གི་སྤང་བོ་དང་ཆ་གསུམ་གྱིས་སྤེད་དུ་མ་རྟེན་ཅམ་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་ཆེ་སྤང་བོ་དང་ཆ་
 གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་གི་ཐ་སྟོད་བརྟགས་པ་ཅམ་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད། སུམ་
 པ་དང་སྒྲུམ་སྤྱོད་སྒྲུམ་ལ་ཞིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་ལ་འང་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །ཞེས་
 ཐ་སྟོད་བརྟགས་ཡོད་གཙོ་བོར་འཛོག་པ་ལ་གཉིས། སུམ་སྒྲུམ་སྒྲུམ་ལ་བསྐྱེ་བ་དང་།
 རྒྱ་འབྲས་ལ་བསྐྱེ་བའོ། །དང་བོ་ནི། སུམ་པ་སྒྲུམ་སྤྱོད་ལྟེ་ལྟེ་དམག་དང་། ཞེས་སྒྲུམ་རྟེ།
 གོ་སྤྱོད། གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། རང་གི་སྒྲུབ་འབྱེད་ལ་མཚུངས་པ་སྤངས་པའོ། །དང་
 བོ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱུའི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བསྐྱེད་དེ་ལྟ་ན་ཞེས་སྒྲུམ་ཡིན་རྟེ། འདིར་རྒྱ་འབྲས་
 སྤང་མ་སྤང་གི་དབྱེད་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་སྤང་བ་དང་མ་སྤང་བ་གང་ཡིན་བརྟགས་
 པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤང་ན་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་སྤང་དགོས་པས་རང་
 བཞིན་(༡༡)ན་འདྲེས་པར་སོང་ཞིང་། མ་སྤང་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་གཏན་ནས་
 འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བས་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དང་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། སྒྱུར་
 སྤང་མ་སྤང་ཅམ་ལ། ཆོགས་གསལ་དུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱོད་དོད་བྱ་ཏི་ཏ་སམ་སྤང་བྱ་ཏ།
 ཞེས་པ་བརྟེན་ནས་སྤང་ནས་ལྟོས་ནས་འབྱུང་བ་གསུམ་ལ་རྣམ་གྲངས་སུ་འཇུག་པར་
 གསུངས་གིང་། རྟེན་གྱིས་ཀྱང་སྐབས་དེར། སྤང་ལྟོས་རྟེན་གསུམ་རྣམ་གྲངས་སུ་
 མཛད་ལ། ཆོགས་པ་བརྟགས་པའི་རིག་ཆེན་དུ། རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤང་ན་
 ལྟ་ན་ཅིག་ཏུ་འཕུལ་རུས་གིང་། སྤང་ཅམ་ལ་དགག་པ་གཏན་མ་བཟོད་པས་སྤང་ཅམ་དུ་
 ཁས་ལེན་ནམ་དབྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཚོད་ལན་གཉིས་ལས་ཚོད་པ་ནི། སྒྲུབ་འབྱེད་འདིས་སྒྲུབ་དབྱེད་པར་
 བྱ། ཞེས་སྒྲུམ་གྱིས་བསྟན་ནས། དེའི་ལན་ལ་བཞི་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་དང་སྒྲུབ་འབྱེད་གྱི་

དབུ་དང་པ་མཚུངས་པའི་དམ་བཅའ་བཞག། དེའི་སྐབ་བྱེད་བསྟན། རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་མེད་གཉིས་སྐབ་རུས་མི་རུས་མཚུངས་པ། དཔེར་ན་སུན་འབྱེན་ལྷག་མའི་ཕྱོགས་
ཀྱི་ལན་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སུན་འབྱེན་པས་སུན་དབུང་བར་བྱ།
ཞེས་པས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཕྱད་མ་ཕྱད་ཀྱི་དབུང་པ་འཇུག་ཅིང་། དེ་
ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱོགས་ལ་དཔྱོད་པ་དེ་མི་འཇུག་པས་མཚུངས་སོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་
བཞག་ནས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་
འཐད་ཚུལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དེ་མི་འཐད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རི་
ལྷར། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར། ཞེས་པས་དཔེ་དང་། དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་
ཤེས་རབ་(༥༡བ)གདོང་། །ཞེས་པས་དོན་བསྟན་ནོ། །མདོར་ན་གཟུགས་བརྟན་རྒྱན་
པས་བསྐྱབ་བྱ་བྱེད་བཞིན་མཛེས་པར་སྐྱབ་རུས་པ་བཞིན་དུ་གཏན་ཚིགས་རྒྱན་པས་
བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་རུས་ཤིང་། སུན་འབྱེན་རྒྱན་པས་ཀྱང་སུན་འབྱེན་པར་རུས་སོ་ཞེས་པའི་
དོན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་གི་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བྱེད། ཅེས་ཏེ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཕྱད་མ་ཕྱད་ཀྱི་དབུང་པ་བྱས་པས་སྐྱབ་མི་རུས་པར་འགྱུར་རོ། །
ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་སྐྱབ་བྱེད་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ནམ་གཞག་འཐད་
པར་མ་ཟད་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱབ་ཀྱང་རུས་ཏེ། ལ་རོལ་ལ་གྲགས་པའི་མཐུན་དཔེ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱོད་ཀྱིས་ལྷགས་ལ་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཐད་པར་མ་ཟད་
དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྐྱབ་པར་མི་རུས་ཏེ། དབུ་མ་པའི་དོར་འཐུན་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དངོས་རྣམས་མཐའ་དག་ཅེས་སོགས་གོ་སྟོན་ལོ། །

བཞི་པ་ནི། འདིར་སུན་འབྱེན་ལྷག་མ་ཞེས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་དངོས་ཀྱི་

སྐབས་དང་། སྐར་ཚེས་ཀྱི་བདག་འགོག་གི་སྐབས་སུ་ཚེས་དང་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་
སྐབ་པ་འགོག་པ་ལ་མ་བཤད་ཅིང་བུམ་སྐམ་སོགས་གཞན་ལ་རིགས་བསྒྲེ་བའི་སྐབས་
སུ་བཤད་པ་ལ་བྱས་ཏེ། མདོར་ན། རྒྱ་རྒྱུ་མས་འབྲས་བུ་དང་ཕྱད་མ་ཕྱད་དབྱད་ནས་
འགོག་པའི་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་གོང་དུ་བསྟན་པའི་སུན་འབྱེན་ལྷག་མ་ཡང་ནི་ཤེས་
བྱས་ནས་ཞེས་པ་དོན་གྱིས་གོ་དགོས་པས། གོང་དུ་བསྟན་པའི་སུན་འབྱེན་ལྷག་མ་དེ་
ལྟ་བུ་རྒྱུ་མས་པ་རྒྱལ་པོ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། རང་ལ་ཚུལ་མི་མཚུངས་པའི་
ལན་འདེབས་ཚུལ་བཤད་(༥༡ན)མ་ཐག་པ་འདི་ལྟ་བུ་བཏང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སྟོན་པར་
བྱེད་པ་ནི། སུན་འབྱེན་ལྷག་མ་གང་དུ་བསྟན་པ་ཡང་ནི་ཤེས་བྱས་ནས། ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་སྟོན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་བདག་མེད་རིགས་པས་སྐབ་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་དེས་བསྐྱབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་
རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་འདི་ནི། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡང་
བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། སྐར་ཡང་བཞིར་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་དེའི་རང་
བཞིན་དེ། ཞེས་པ་ནས། མི་དམིགས་ཞེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དེ། ཞེས་པའི་བར་ཏེ་གོ་སྟེ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་ལས་འབྱུང་བྱིར་དངོས་རྒྱུ་ལ། ཞེས་སོགས་ཏེ། དངོས་པོ་
དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་
བཞིའོ། །དེ་ལ་འདིར་རང་རྒྱུད་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་སོགས་དང་མི་འདྲ་བར། གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་ལ་ཕྱ་རགས་ཀྱི་བྱེད་པར་མི་འདོད་
པས། དགག་བྱའི་བདག་གཅིག་ཉིད་བཞི་གང་ཟག་གི་སྟོང་དུ་བཀག་པ་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་དང་ཚེས་ཀྱི་སྟོང་དུ་བཀག་པ་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་འཛོག་ལ། དེ་ལྟར་དགག་
བྱ་བ་དེན་གྲུབ་རྒྱུ་པར་བཅད་ཙམ་གྱིས་མེད་པར་དགག་པ་དེ་ཉིད་ལ། སྟོང་གཞི་ཚེས་
ཀྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན། མདོར་བསྟན་པ་གཉིས། འབྲིང་དུ་བཞི། རྒྱས་པར་དབྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་

ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་སའི་ཡོན་ཏན་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཅོམ་ནས། གསུམ་པ་སའི་
ཡོན་ཏན་བཅོམ་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་བསུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་སྒོ་གྲོས་ཟེར་གྱིས་(༥༡བ)སྣང་
བ་གསལ་བྱས། ཞེས་སོགས་ཏེ། ས་འདིར་རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་མེད་དུ་
རྟོགས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་སྤར་མ་ཐོབ་པའི་འགོག་པའི་སྒྲོམས་པར་
འཇུག་པ་བྱུང་པར་བ་ལ་འཇུག་རྒྱས་ཤིང་། དེ་ལྟར་འདི་འགོག་པ་དེས་ཐུགས་ཕྱོག་སྟེ་
ཞིབ་པའི་མཐར་མི་ལྟར་བ་ནི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཐུས་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་
འདབ་གཤོག་རྒྱས་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ལ་རོལ་ཏུ་
སོན་རུས་སོ། །

དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅིས་བྱ་སྟེ། བདེན་གཉིས་འདབ་གཤོག་རྒྱས་པའི་རྒྱུ་ཐུགས་ཅན། །
དཔལ་ལྷན་རང་བའི་རྒྱལ་པོ་སྒོ་ལྷན་བྱེད། །ལེགས་བཤད་མགྲིན་པའི་རྗེ་རྒྱུང་བཞིན་
དུ། །རང་བཞིན་སྒྲེ་མེད་མཁའ་ལ་རོལ་བ་གཅིས། །སྤར་ཡང་འགོག་པའི་དབྱིངས་
ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཏེ། །ཕན་བདེའི་པད་དཀར་འབྲེང་བ་འཛིན་པ་ཅན། །རྒྱལ་པའི་ཡོན་
ཏན་རྒྱ་མཚོ་འདིར་ཞུགས་ལ། །སྐལ་བཟང་རྒྱ་བྱའི་འབྲེང་བ་རྒྱས་པར་མཛོམས། །སེམས་
བསྐྱེད་པ་དུག་པའི་གཞུང་འགྲེལ་བཅོམ་ཟེན་ཏོ། །

སེམས་བསྐྱེད་བདུན་པའི་གཞུང་འགྲེལ།

བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་བཤད་པ་ནི། རིང་དུ་སོང་འདིར། ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་སྟེ།
ས་འདིར་ཕར་ཕྱིན་བཅུའི་ནང་ནས་ཐབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པ་དང་། དུག་པར་ཐོབ་
པའི་འགོག་པ་དེ་ལ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཇུག་ལྟར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་བཤད་དེ།

སྤར་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོར་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །

སེམས་བསྐྱེད་བརྒྱད་པའི་གཞུང་འབྲེལ།

བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བའི་ས་ནི། ཡང་ཡང་སྤར་དགེ་ལས་ལྷག་ ཅེས་སོགས་ཏེ། ས་
 བརྒྱད་པ་ནི། བར་ཕྱིན་བརྩའི་ནང་ནས་སྒོན་ལམ་གྱི་པར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་བྱད་པར།
 འགོག་པ་ལས་སྒོང་བའི་བྱད་པར། ཉེན་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་བྱད་(༥༣ན)པར།
 དབང་བརྩམས་པའི་བྱད་པར་ཏེ་བཞི་དང་ལྷན་པར་བསྟན་པ་ལས། གཞན་རྣམས་གྲགས་
 ཆེ་ཞིང་། འགོག་པ་ལས་སྒོང་ཚུལ་ནི། ས་བརྩུ་བའི་མདོ་ལས། གྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་
 དེ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ས་མི་གཡོ་བ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
 སྒོན་གྱི་སྒོན་ལམ་གྱི་སྒྲོབས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་
 པ་དེ་ལ། སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་དེ་སའི་ཡེ་ཤེས་ཉེ་བར་སྐྱབ་པར་མཛད་
 དེ། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གྱུང་བ་ཀའ་སྟུལ་ཏོ། །ཞེས་པ་ནས། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱུས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་དག་གིས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
 ཡེ་ཤེས་མཛོན་པར་སྐྱབ་པའི་སྒྲོ་རྣམས་སུ་བཞུགས་པར་མཛད་ཟིན་ན། དེ་དེ་ཉིད་ཆེ་ཡོངས་
 སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་ཡང་རྒྱན་ཆད་
 པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་ཉུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། སྤར་བཤད་པ་བཞིན་སྤྲུག་པར།
 འགོག་པ་གསར་དུ་ཐོབ། བདུན་པར་དེ་ལ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་ལྷང་
 བྱེད་ཅུས་པ་ནི། བརྒྱད་པར་འབད་ཚུལ་རགས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་པས་འགོག་པ་དེ་ལ་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་འཇུག་པར་ཅུས་ལ། དེ་
 ཡང་། བྱང་སེམས་འདིས་བསམ་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ། སྤར་མི་ལྷང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་

མིན་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས་སྤྲུལ་མི་ལྡང་བའི་དོགས་པ་ཅམ་ཞིག་ས་འདི་ནས་ཡོད་པས།
 འགོག་པ་ལས་སྤྲོད་བའོ། སྤྲོད་བའི་དགོས་པ་ནི། རྗེས་ཐོབ་བསོད་ནམས་གྱི་(༥༣བ)
 ཆོག་སྐྱེ་ཆེན་པོ་བསོག་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱེལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཡང་ཡུམ་གྱི་མདོར། རྗེས་སྤྲུལ་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་
 པ་ནམས་དོན་གཅིག་ལ། བྱད་པར་ནི། ཡུམ་གྱི་མདོར། ལམ་ཤེས་སྒྲོམ་པ་བོའི་བྱང་
 སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་གདམས་པ་དང་། འདིར་ས་བརྒྱད་པ་བ་འབའ་ཞིག་ལ་
 གདམས་པའི་བྱད་པར་ཅམ་ཡོད་དོ། །དཔེར་ན། ཉི་མི་སྤྲུང་བར། འཕགས་གྲོལ་གྱི་ས་
 བརྒྱད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བཀག་པར་གསུངས་པའི་དོན་
 ཡང་། འདིར་འགོག་པ་ལས་སྤྲོད་བར་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་ལ་དགོངས་ཏེ། དགོངས་
 པ་ཅན་གྱི་བྱང་འདས་དང་འདིའི་འགོག་པ་གཉིས་གནད་གཅིག་ཏུ་འཆད་ཤེས་དགོས་
 ཏེ། འདི་དག་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱིས་ཟབ་གནད་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་ཆོག་སྐྱེ་དུའི་
 ཅམ་གྱིས་མཐའ་མི་ཆོད་ཅིང་ཉ་ཅང་མང་ན་ཡི་གེ་མང་བས་འཛིགས་པར་འགྱུར་བས་
 མ་སྦྱོས་སོ། །

སེམས་བསྐྱེད་དགུ་པའི་གཞུང་འགྲེལ།

སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པ་ནི། དགུ་པ་ལ་ནི་དེའི་སྟོབས་ལྟ་ཞིག་ ཁེས་སོགས་ཏེ།
 སྟོབས་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྟག་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པའི་བྱད་པར་གཉིས།
 བསྟན་ཏེ་རྟོགས་སྤྲོའོ། །

སེམས་བསྐྱེད་བཅུ་པའི་གཞུང་འགྲེལ།

བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་ནི་བཅུ་པའི་ས་ལ་ཞེས་སོགས་ཏེ། ས་འདིར་འོད་ཟེར་ཆེན་
པོའི་དབང་སྐུར་ཐོབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་བྱུང་པར་གཉིས་ཐོབ་ཅིང་།
ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་ཞེས་པའི་སྒྲུའི་དོན་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་རྟོགས་སྤེམ་པོ།

ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་ནི། དེ་ཆོ་འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་བརྒྱུ་མཐོང་ཞིང་། །
ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་ས་དང་པོར་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས། (༡༢ན)གཉིས་
པར་སྟོང་ཕྱག་བཅུ་གཉིས། ས་གསུམ་པར་འབུམ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས། བཞི་པར་བྱེ་བ་
ཕྱག་བཅུ་གཉིས། ལྔ་པར་བྱེ་བ་སྟོང་ཕྱག་བཅུ་གཉིས། སྟག་པར་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་སྟོང་
ཕྱག་བཅུ་གཉིས། བདུན་པར་ཡོན་ཏན་ཐོག་ཐོག་འབུམ་ཕྱག་བཅུ་གཉིས་དང་། བརྒྱད་
པར་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་རྩལ་གྱི་གྲངས་ཚད་ཇི་སྟེད་
ཡོད་པའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ས་དགུ་པར། སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྱག་
བཅུའི་རྩལ་གྱི་གྲངས་ཚད་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ས་བཅུ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་བཟོད་དུ་མེད་པའི་ཡང་བཟོད་དུ་མེད་པའི་ཞིང་གི་རྩལ་གྱི་གྲངས་ཚད། ཇི་སྟེད་ཡོད་
པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། རྩལ་གྱི་གྲངས་ཚད་རྣམས་ནི་འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ན་རྩལ་ཕྱན་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བྱས་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མང་

ཉུང་ངེས་པ་ཡང་མེད་པས། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་རེ་རེ་ཞིང་། དཔག་ཚད་གྱིས་
གཞལ། དཔག་ཚད་དེ་རྒྱུད་གྲགས་དང་། རྒྱུད་གྲགས་གཞུ་འདོམས། གཞུ་འདོམས་བྱ་
གཞལ། བྱ་སོར་མོ་དང་། སོར་མོ་ནས་གྱིས་གཞལ་བའི་རིམ་གྱིས། རྩལ་སྤྱོད་ལ་བྱག་
པར་བརྩིས་ན། ལེགས་པར་མངོན་ལ། ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་པོ་གྲངས་དེ་ཙམ་པ་སྤྱིར་
ཐོབ་པ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི། རྩལ་སྤྱོད་ཅིག་ཐང་གཅིག་ཡུད་ཙམ་གཅིག་ལ་ཐོབ་པའི་གྲངས་
ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན། ས་དང་པོ་བས་རྩལ་སྤྱོད་ཅིག་ཐང་གཅིག་ཡུད་ཙམ་གཅིག་
ལ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུད་གནས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཙམ་ཞིག་ལ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུད་(༥༧བ)
ཡུན་ཚད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་རྩལ་ཡིན་ནམ། ཞེས་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་བརྒྱུད་པ་བས་
སྤྱོད་ཅིག་ཐང་གཅིག་ཡུད་ཙམ་གཅིག་ལ་འང་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་རྩལ་ཚད་
དང་གྲངས་མཉམ་པའི་བསྐྱལ་བ་གནས་རྩལ་སོ་ཞེས་སོགས་ཁས་ལེན་དགོས་ལ།
འདི་དག་ད་ལྟ་རང་ཅག་གི་སྟོ་ལས་འདས་པར་སྒྲུང་ན་འང་མོས་པ་བསྐྱུད་དགོས་སོ། །
ཡང་ཁ་ཅིག་འདི་སྟམ་དུ། སྤྱོད་ཅིག་སོགས་ཡོན་ཏན་བྱི་མ་རྣམས་ལ་མི་སྤྱིར་གྱི་
ས་དང་པོ་རང་ཉིད་ལ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུད་བཞུགས། ཞེས་སོགས་ལ་སྟོ་ཅེ་གཏད་ན། རང་
ཅག་རྣམས་གྱིས་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱིས་འཆང་རྒྱ་བ་ལ། བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་
གསུམ་དགོས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་གིན་ཏུ་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་ལ། དེར་མ་ཟད་
བྱང་སེམས་འཆང་རྒྱ་བ་ལ། ཡུན་རིང་དུ་ཐོགས་པ་ཉིད་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་པར་སོང་བས།
སྤྱོད་ཅིག་དགོས་པར་གོའོ། །རྒྱུད་ས་རྣམས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དེ་ན་

སངས་རྒྱལ་པའི་སྐུ་དང་ཡོན་ཏན་གྱིས་རྣམ་གཞག་། སྐུ་ཡང་སྐུ་ལྟ་འཕྲིན་ལས་མཛད་
པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འོན་རྒྱལ་བཅུ་འཕྲིན་མཐར་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་མཛད་ན། གནས་
གང་དུ་སྐབས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཇི་ལྟར་མངོན་དུ་མཛད་ཅེན་གང་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་
ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གནས་འོག་མིན་སྟག་པོ་བཀོད་པར། ཞེས་དང་། གོ་འཕང་མཆོག་
ཞི་བ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཞི་བའི་ཆོས་སྐུ་མཐར་ཐུག་པའི་གོ་འཕང་དེ་མངོན་དུ་མཛད།
ཅེས་བ་དང་། ཇི་ལྟར་སྟོན་གྱི་དབྱེ་བས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་
(༡༡ན)མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཇི་སྟེད་པ་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་
གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐུ་དེ་མངོན་དུ་མཛད། ཅེས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །

འོན་དེའི་ཆེ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་སོགས་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡུལ་
ཇི་ལྟ་བུ་དང་། ཡེ་ཤེས་གཉིས་རོ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་རྩྭ་བ་
སྟོང་བ་ནི། གང་ཆེ་ཞི་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་ལྟར་གོ་སྟོན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྐུ་འཕྲིན་རྣམ་བཞག་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། ཆོས་སྐུ་དང་། འོངས་སྐུ་དང་། སྐུ་ལ་སྐུ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱའི་བྱང་ཤིང་
སྐམ་པོ་མ་ལུས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྦངས་པའི་ཞི་བའི་དབྱིངས་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངོ་བོ་དང་། སྐུ་འགག་མེད་པ་ངོ་བོ་ཁྱད་པར་དང་། རྣམ་རྟོག་འགོག་པ་ཡུལ་
ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ཏེ། ཆོས་སྐུ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྟར་དུ་བཤད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཁོ་ན་ཡིན་
ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཞི་སྐུ་དཔག་བསམས་ཤིང་ལྟར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་རྟོག་ཞི་བ་
དང་། དཔག་བསམ་ཤིང་དང་ནོར་བུ་ལྟར་འགྲོ་དོན་དུ་གསལ་བ། དུས་འཁོར་བ་ཇི་སྟེད་
བར་གནས་པ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡན་ཆད་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་དུ་
སྦང་བས་ཏེ། འོངས་སྐུ་ཁྱད་པར་བཞི་ལྟར་དུ་བསྟན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཐུབ་དབང་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་དེའི་རྒྱ་མཐུན། ཞེས་པ་ནས། མ་
ལུས་དུལ་གང་དེ་སྟོན་ལ་གྲངས་མེད། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་སྒྲིབ་ཅིག་རེ་རེ་ལའང་སྐྱུལ་
བ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་སྟོན་པ་(༡༡བ)ལའང་འབད་ཚུལ་མེད་པར་
བཞེད་པ་ཅམ་གྱིས་མངའ་བསྐྱར་བར་བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་གྱིས་རྣམ་བཞག་ནི། གནས་དང་གནས་མིན་མཐུན་སྟོབས་
དང་། ཞེས་པ་ནས། ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྟོབས་
བཅུའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད། མཐའ་དག་པར་བརྗོད་མི་རུས་པའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་
ཡང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཟབ་རྒྱ་ཆེ་གཉིས་སུ་འདུས་ཚུལ་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་སྐར་ཡང་སྐྱུལ་སྐྱས་ཕྱིན་ལས་མཛད་ཚུལ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྐར་བཤད་
པའི་སྐྱེད་དག་དང་པོར་མཛོད་དུ་མཛད་ནས་ཆོས་སྐྱེད་ལོངས་སྐྱེད་གཉིས་ཏྲག་ཏུ་བཞུགས་
པར་བཤད་མོད། སྐྱུལ་པའི་སྐྱེད་ལན་གཅིག་བསྟན་པའི་ཚུལ་དེ་ཅམ་དུ་བྱད་དམ་སྟུམ་
ན། མ་ཡིན་ཏེ། བམ་མཁའ་ཇི་སྟེན་བར་སྐྱུལ་སྐྱེད་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་སྟོན་པའི་སྟོན་སྒྲིབ་གསུལ་
བྱའི་དོན་སྟོན་ཆོགས་སྐྱབ་པར་མཛད་དོ། ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་གསུམ། སྐར་ཡང་
སྐྱུལ་སྐྱེད་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་སྟོན་ཚུལ། དེས་གསུལ་བྱ་རྣམས་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་དཀྱི་ཚུལ།
ད་དུང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཆང་རྒྱ་ཚུལ་སྟོན་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའོ། །དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ནི།
སྐར་ཡང་མིག་ཡོ་སྐྱེད་མངའ། ཞེས་པ་ནས། སྟོ་སྐྱེད་སྐྱེད་སྐྱེད་ལ་ལོགས་སུ་གསུངས། །
ཞེས་པའི་བར་གྱིས། སྐར་ཡང་སྐྱུལ་སྐྱས་གསུལ་བྱ་དམན་པ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་དང་།
མཆོག་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉག་གཅིག་བསྟན་ནས་དཀྱི་བར་མཛད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པར་
བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཆང་རྒྱ་ཚུལ་(༡༢ན)སྟོན་པའི་ཡུན་ཆད་ཇི་ཅམ་
ཞིག་སྟུམ་ན། བམ་མཁའ་ཇི་སྟེན་གནས་ཀྱི་བར་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པར་མཛད་

དོ། །ཞེས་པ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པ་མ་ལུས་ཕྱོགས་ཞིང་། ཞེས་སོགས་དང་། འོ་ན་
 ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་མཐའ་ལ་མི་བཞུགས་པར་རྟག་ཏུ་གཞན་དོན་ཁོ་ན་མཛད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྟུམ་ན། མཁའ་མཉམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟག་བསྐལ་ལས་
 སྒྲོལ་བར་བཞེད་པའི་བཙུང་བ་སྟོང་ཇེ་ཆེན་པོའི་མ་མས་བསྐལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་
 བསྐྱངས་པའི་མཐུས་གཞན་དོན་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་སྐྱབས་རུས་པའི་ལུས་སྟོབས་ཡོངས་
 སུ་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི། རྒྱལ་བ་ཇི་སྟིང་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་
 མཆོག་ཏུ་རབ་ཞི་བར། ཞེས་པ་ནས། ཁྱོད་ལ་ཐུང་ན་འདས་མི་མངའ། ཞེས་པའི་བར་
 ཏི་གོ་སྒྲུའོ། །མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་རྒྱན་མི་འཆད་དུ་མཛད་པའི་རྒྱལ་བ་སྟོན་
 བཅོས་ཀྱི་འཇུག་ཏུ་སྐྱབ་བཞེད་ནས་འདི་འདྲའི་རིགས་ཀྱི་བཤད་པ་ཆད་ལྡན་པ་ལ་མོ་ཆེས་
 མཛད་པར་སྣང་ངོ། །

བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་རྩོམ་རྒྱལ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་རྩོམ་རྒྱལ་བཤད་པ་ནི། ལུགས་འདི་དག་
 སྟོང་ལྷ་གསལ་གྱིས། ཞེས་སོགས་གྱིས། རྩོམ་རྒྱལ་དངོས་དང་། འདི་ལས་གཞན་ནི།
 ཞེས་སོགས་གྱིས་ཀྱུ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་གཞན་ནམས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་
 བསྟན་ཅིང་། ཀྱུ་སྐྱབ་སྟོ་མཆོ་ཞེས་སོགས་གྱིས། ཀྱུ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་གཞན་གྱིས་མ་
 རྟོགས་ཀྱང་ལྷ་བས་(ལུ་བ)རྟོགས་རྒྱལ། དེ་ཉིད་བཤད་ཟིན། ཞེས་སོགས་གྱིས་གཞན་
 གྱིས་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚན། སྟོབ་དཔོན་ཀྱུ་སྐྱབ་ལུགས་བཟང་བསྟན་ལས་བདག་གི་
 བསྟོན་ནམས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐའ། ཞེས་སོགས་གྱིས། དེ་ལྟར་བརྩམས་པའི་དག་བ་བསྟོ་
 བའོ། །

དེ་ལྟར་ན་བདག་གིས་སྤར་གང་ཞིག་བཤད་པར་དམ་བཅས་པ་དག་ལས་དང་པོ་
བ་ནམས་ཀྱིས་གོ་སླ་བར་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། རྗེ་སླ་མ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་རི་ལྟར་ཡིན་པ་མ་
ཉམས་ཤིང་ཟུར་བྱིན་པར་བཀོད་དོ། །

གཞུང་ལྔ་ཕྱིའི་འབྲེལ་དང་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ལུགས་འདིས་འབྲེལ་བྱེད་གཞན་དང་
ཐུན་མོང་མིན་པར་འབྲེལ་ཚུལ་གྱི་གནད་ནམས་འོལ་སྤྱི་ཙམ་དུ་མ་བཞག་པ་དེ། དག་
པའི་མིག་ལམ་དུ་བཀྲ་བའི་གཟུགས་བཀོད་པ་ལྟར་ཅེས་གསལ་བར་བྱས་སོ། །

མཛད་བྱང་།

འདིར་སྤྲུལ་པ། གྲུ་སྤྱབ་སློ་མཚོའི་གཏིང་མཐའ་མ་ལུས་པ། རྒྱལ་བར་དཀའ་མོད་
མཐས་པའི་དེད་དཔོན་ལ། །བརྟེན་ནས་འདི་འདྲའི་སློ་མིག་བྱིན་གྱུར་ན། གུས་ལྡན་དོན་
གཉེར་མཐའ་དག་ཅིས་མི་འཇུག །འབྲེལ་བྱེད་རྒྱས་པར་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི། །
ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་རི་བོང་མཚན་མ་ཅན། །སྔོན་མེད་འོད་དཀར་འབྱེད་པའི་སླ་བ་ཞིག །
གྲུ་སྤྱབ་ནམ་མཐའི་དབྱིངས་སུ་མཛེས་པ་མཐོང་། །དེ་ཡི་བཞིན་རས་བདུད་ཅི་འཛག་
པའི་དབལ། །སློ་བཟང་སློ་ཡི་ཀྱ་མུད་ལ་ཆགས་པས། །གྲགས་པའི་དྲི་བསུང་ཕྱོགས་ཀྱི་
མཐར་འགྲོ་བ། །སྐལ་བཟང་ཡིད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་འདི་སྤྲོས་སོ། །མགོ་ལ་དམ་པའི་
ཞབས་རྩལ་ལན་མང་བཀོད། །རྣ་བའི་སློ་ལ་ཐོས་པའི་ལམ་བྱེད་ཞིང་། །སྤྲིང་ནི་ལེགས་
བཤད་བདུད་ཅིས་གང་གྱུར་པ། །དེ་ཡི་ཁ་ལ་འདིར་ཡང་ཆོག་འདི་འབྱུང་། །ཆོས་འདི་
དང་ནི་འདི་སྟོན་(༥༥)སྤྲུལ་དང་། །ལུགས་འདི་གང་ནས་བརྒྱད་པའི་རྗེ་བཙུན་ལ། །
སྤྲིང་ནས་གུས་ཤིང་རིང་ནས་གསོལ་བཏབ་པས། །བདག་གི་ཡིད་ལ་སྐལ་བཟང་འདི་
སྤྲོན་ནོ། །སྤྲུལ་ཡང་ཆོ་རབས་ཀུན་ཏུ་ག་པའི་ལྟ། །རྗེ་བཙུན་གཉིས་དང་སློ་བཟང་དགོ་

བའི་བཤེས། །མདོན་དུ་གྱུར་ནས་རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་ཀྱི། །དེ་དག་རྣམས་དང་མཚུངས་
 བར་འཛིན་གྱུར་ཅིག །ཅིས་དབྱུང་ལ་འཇུག་པའི་གཞུང་འགྲེལ་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་གསལ་
 བའི་སྒོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་གདམས་རྗེ་སྤྱི་མ་ཉིད་ལ་
 དངོས་སུ་གནང་བ་རྣམས། གསུང་བགྲོས་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་རི་ལྟར་བཞུགས་པ་ལ་གཞི་
 བྱས། སྤྱི་མ་དམ་པའི་མན་ངག་གིས་ཅུང་ཟད་ཟུར་ཕྱིན་པར་བཀོད་དེ། ལས་དང་པོ་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དུ། མང་དུ་ཐོས་པའི་བཙུན་པ་འཇམ་དབྱངས་
 དགའ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱིས། དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་
 བཞུགས་པ་འདིས་ཀྱང་། རྒྱལ་བའི་བཙུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་
 ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱེད་ཅུས་པར་གྱུར་ཅིག། ॥མཛུ་ལྟོ། ॥

༣༡། །བསྟན་པའི་ཆེན་མོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱི་ཐལ་འཇམ་དབྱངས་
དགའ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་གསུང་རྒྱན་ཟིན་བྲིས་སུ་
བཀོད་པ་བཞུགས་སོ། །

མཆོད་བཞེད་དང་རྩེ་མ་པར་དམ་བཅའ།

སྤྱི་མ་དང་ལྟག་པའི་ལྟ་མཆོག་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབུ་མ་དབྱངས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོས་
ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆོད། །

རྒྱལ་མཆོད་ཆོགས་གཉིས་དུ་མས་བསྐྱུན་པའི་མཐུས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཐུག་
ཆར་སྐྱེས་ནས། །མཆོད་དཔེ་ཡལ་འདབ་གཞན་པར་འབྲས་སུ་འཛིན། །ཐུབ་དབང་
དཔག་བསམ་དབང་པོ་རྒྱལ་གྱི་ཅིག །ཡིད་འཕྲོག་མཆོད་དཔེ་འོད་ལུང་འཐིགས་པའི་
སྒྲི། །གདངས་སྟན་དུག་ཅུང་སྒྲི་དབྱངས་སྒྲོག་པའི་གསུང་། །སྒྲོན་བྲལ་ཡོན་ཏན་མཐའ་
དག་ཚོགས་པའི་ཐུགས། །འཇམ་དབྱངས་མཐུན་པའི་གཏེར་ལ་གུས་ཕྱག་འཚལ། །
ངེས་དོན་འབྱེད་པར་རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་ཞིང་། །དཔག་ཡས་ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཐུགས་
སུ་ཆུད། །ལྟ་རན་མུ་སྟགས་ཆོགས་རྣམས་པམ་མཛད་པའི། །སྒྲི་རྒྱལ་ཡབ་སྐུ་བརྒྱད་
པར་བཅས་ལ་འདུད། །བསྐྱབ་གསུམ་རིན་ཆེན་ཏོག་གིས་ལེགས་སྐྱས་ཤིང་། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་ཀྱི་སྒྲོག་ཤིང་རབ་བརྟན་ལ། །ཕྱིན་དུག་བསྐྱུ་བའི་རྒྱན་གྱིས་རྣམ་པར་(༡༣)མཛོམས། །
ཡོངས་འཛིན་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོད་དེ་ལ་འདུད། །གནས་ལུགས་གཟིགས་པའི་སྒོ་
གྲོས་སྐྱོན་སྟོང་ལྟ། །མཐའ་བྲལ་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པའི་ལག་ཉལ་གྱིས། །མཐར་འཛིན་
ལྟ་མིན་དབྱང་ཆོགས་པམ་མཛད་པའི། །བཤེས་གཉེན་འཆི་མེད་དབང་པོ་རྒྱལ་གྱི་ཅིག །

འདི་ན་མཐའ་བྲལ་ལམ་ལ་མཁས་ཆོས་མང་། །ཧཱ་ཨྱུའ་དགོངས་དོན་རྟོགས་པ་གིན་ཏུ་
ཏུང་། །དེས་ན་ལམ་བཟང་སྒོལ་འབྱེད་སྒོ་གསལ་གྱི། །པད་མོ་རྒྱས་བྱེད་མཁས་པའི་
གསུང་འདི་བྲི། །

དེ་ལ་འདིར། ས་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་མེ་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཞེས་སྟན་པའི་
བ་དན་ས་གསུམ་ན་གཡོ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་བྱགས་བསྐྱེད།
བར་དུ་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས། མཐར་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཡུང་བོ་ཇི་སྟེད་ཅིག་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རབ་དང་
ལུལ་དང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ནི་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། འདིས་དངོས་བསྟན་
སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་ཐབ་ཅིང་། དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཆོགས་ལམ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་བགྱོད་པར་བྱེད་པའི་སྤྲུལ་དོན་མངོན་
རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡང་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་དཔལ་(༡༧)མགོན་
འཕགས་པ་ཧཱ་ཨྱུའ་ཀྱི་དབུ་མ་རིགས་པའི་ཆོགས་དྲུག་གིས་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་
རིམ་པ་དེ་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་ཐབ་ཅིང་། རིགས་ཆོགས་དྲུག་གི་དགོངས་པ་བྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་བསྟན་བཙུགས་ཆེན་མོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་དེ་འདིར་གང་
བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ། །

རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཐར་འདོད་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་སུ་བསྟན་པ།

དེ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཐར་འདོད་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་སུ་
བསྟན་པ། དེ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་ལྡན་གང་དག་སྒོག་
འདི་ཇི་སྟེད་འཆོ་བ་དེ་སྟེད་ཀྱི་བདེ་བ་སྐྱབ་ཅིང་སྟུག་བསྐྱལ་བསལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་

ལེའུ་ལས། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་བསྟོག་གི་སྟོན་ས་ཚད་མའི་
སྒྲིམ་པར་སྒྲུབ་ཅིང་། རང་གཞན་གྱི་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པའི་སྟོན་ཡོན་དང་རིགས་གཉིས་
གྱི་སྟོན་ས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། ཟུང་པར་དུ་
བསྟན་བཅོས་འདིས་རྩ་བའི་གཞུང་འབྲེལ་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྒྱལ་བའི་
བསྟན་པ་དངོས་དང་། དེའི་དགོངས་འབྲེལ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འོ་ན།
རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཐར་འདོད་ཀྱི་འཇུག་དོགས་ཡིན་ན། དེ་ལ་དུ་ཡོད་སྟམ་ན། དེ་
ལ་ལུང་གི་བསྟན་པ་དང་། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། སྟོན་
པའི་དམ་ཚཱ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དང་པོར་གང་ལ་འཇུག་དགོས་སྟམ་ན། དང་པོར་ལུང་གི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་
དགོས་(ཟུང་)པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་གི་བསྟན་པ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་འཇུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་ལ་སྒྲེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལྟེ་རྒྱན་ལས། འདི་
ན་དང་པོར་ཐོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འབྱུང་། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་ལས་ཀྱང་ཡང་དག་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་ཐོས་པ་ཙམ་
གྱིས་དོན་མཐོང་གྱུར་ན་བསྟོམ་པ་དོན་མེད་འགྱུར། །གལ་ཏེ་མ་ཐོས་པར་ཡང་སྟོམ་བྱུང་
གྱུར་ན་བསྟན་པ་དོན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དེ་ལ་དུ་
ཡོད་སྟམ་ན། དེ་ལ་ཇོ་བོ་ལྟེ་ཚོག་གི་སྟོན་ས་རྒྱས་པར་བྱེ་ན། ཚཱ་ལུང་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་
སྟོང་། དེ་བསྟུན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས། དེ་བསྟུན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་

དགུར་ཡོད། བཟོད་བྱ་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། སྡེ་སྡོད་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་
དེ། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བཟོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་བཀའ།
འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་དང་། ལྷག་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་བཟོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་
ནས་བསྟན་པའི་བཀའ། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་བཟོད་བྱའི་
གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་བཀའ་རྣམས་མདོན་པའི་སྡེ་སྡོད་དུ་འདུས་པའི་བྱིར།
ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གཏུལ་བྱའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་དང་ཐེག་དམན་གྱི་
བཀའ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གཏུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་གཙོ་
བོར་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་བཀའ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཀའ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་
ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་བཀའ་རྣམས་ཐེག་
དམན་གྱི་བཀའ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་བཀའ་དཔོངས་པ་འགྲེལ་པར་བྱེད་པ་ལ། དང་པོར་
དབྱ་བཙམ་པ་བདུན་གྱིས་མཛད་པའི་ཆོས་(༧ན)མངོན་པ་སྟེ་བདུན་དང་། དེ་དག་གི་
དཔོངས་པ་འགྲེལ་པར་བྱེད་པ་ལ་བྱེ་བྲག་བཤད་མཛད་ཆེན་མོ་རྣམས་བྱུང་ཞིང་། དེ་
དག་ལ་འདང་། ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་
དམན་གྱི་བཀའ་རྣམས་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱར་པ་བཏབ་པའི་ནང་སྟེའི་གྲུབ་མཐའ་
སྐྱ་བ་མེད་པས་ཐེག་དམན་ལ་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་དང་། ཐེག་དམན་བཀའ་སྐྱབ་པའི་
རྣམ་གཞག་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མ་ཡིན། །ཞེས་སྐྱར་པ་འདེབས་
པའི་ནང་སྟེ་བྱུང་བས། ཐེག་ཆེན་བཀའ་སྐྱབ་པ་དང་། ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལས་དང་པོ་བས་དང་པོར་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པ་ན། ཚད་ལྡན་གྱི་སྒྲིམ་བུས་དགོངས་
པ་འགྲེལ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་གྱི་རང་དབང་དུ་འཇུག་མི་རྣམས་

ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དང་ངེས་སྒྲ་ཚོགས་སུ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དུ་རུང་སྟེ། བཀའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
བཀའ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། དག་སྤྱོད་དག་གམ་མཁས་
རྣམས་ཀྱིས། །བསྐྱེད་བཅད་བརྒྱུད་པའི་གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་ང་
ཡི་བཀའ། །སྤང་བར་བྱ་ཡི་གྲུས་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཐེག་ཆེན་
བཀའ་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཇི་ལྟ་བུ་སྒྲུམ་ན། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། ཉན་ཐོས་སྟེ་
གཉིས་ཀྱི་བཀའ་དང་ངེས་གཉིས་སུ་འདོད་ཅིང་། ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐེག་
ཆེན་བཀའ་མི་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་བཀའ་མི་འདོད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་
ནས། ཉན་ཐོས་སུ་འདའ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་དུ་
ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་(༤བ)བཀའ་ལ་ངེས་དོན་ཁོ་ནར་འདོད་ཅིང་།
དང་དོན་མི་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་དང་ངེས་གཉིས་སུ་འདོད་པ་རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས་གསུངས་
ཞིང་། དེ་དག་གི་དང་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་དུ་རུང་མི་རུང་
གི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་ལ། དེ་དག་གིས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མི་འདོད་པ། དཔུ་མ་སྤང་བའི་
དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔུ་མ་སྤང་བ་དང་། མདོ་སྟེ་རྒྱན། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ། ཐེག་
བསྐྱེད། སྤྱོད་འཇུག་སོགས་སུ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་སྒྲུབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས།

འོ་ན། ཐེག་ཆེན་ལ་ཤིང་རྩའི་སྒྲོལ་འབྱེད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཐད་ན། དེ་ལ་དུ་ཡོད་
སྒྲུམ་ན། དེ་ལ་གཞན་ཀྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས། དང་
པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཤིང་རྩའི་སྒྲོལ་འབྱེད་དེ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། འཕགས་
པ་ཀྱུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་བཀའི་དགོངས་པ་དཔུ་མར་རང་དབང་དུ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པ་
ལ་དཔུ་མ་རིགས་པའི་ཚོགས་དུག །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་བཀའི་

དགོངས་པ་སེམས་ཙམ་དུ་རང་དབང་དུ་འགྲེལ་པར་བྱེད་པ་ལ་ས་སྡེ་ལྟ་སྡེ་རྣམ་པ་
གཉིས། བྱོམས་གྲུང་གིས་བརྒྱད་སྟོང་པའི་དགོངས་པ་དོན་ཚན་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཀྱི་
སྒྲོ་ནས་རང་དབང་དུ་འགྲེལ་པར་བྱེད་པ་ལ། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟུས་པ། ཁ་ཆེ་མ་ཆེ་
བའི་སྡེས་ཡུམ་གསུམ་ཀྱི་དགོངས་པ་རང་དབང་དུ་འགྲེལ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡུམ་གསུམ་
གཞོད་འཛམས་རྣམས་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མི་རིགས་ཏེ། བྱོམས་གྲུང་གིས་
བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟུས་སུ་འགྲེལ་པ་ནི། ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ལ། ཁ་
ཆེ་མ་ཆེ་བའི་སྡེས་ཡུམ་གསུམ་གཞོད་འཛམས་སུ་འགྲེལ་པ་ནི། གྲུ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། བྱོམས་གྲུང་གིས་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟུས་
སུ་ངོ་ཤོད་གསུམ་གཏན་ལ་ཡབ་པ་(༥༩)ནི། དབུས་མཐའ་དང་ཐེག་བསྟུས་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་གཏན་ལ་ཡབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཁ་ཆེ་མ་ཆེ་བའི་སྡེས་ཡུམ་གསུམ་གཞོད་
འཛམས་སུ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་སྒྲེ་འགག་མེད་པར་གཏན་
ལ་ཡབ་པ་ན་རྩ་གཉིས་ལུང་བྲངས་ནས་གྲུ་སྐྱབ་ཀྱི་རི་ལྟ་བ་བཞིན་གཏན་ལ་ཡབ་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཤིང་རྟའི་སྒྲོལ་འབྱེད་དེ་ལ་གྲུ་སྐྱབ་དང་། དུམས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །
ཟེར་ན། མི་རིགས་ཏེ། ཤིང་རྟའི་སྒྲོལ་འབྱེད་དེ། འཛམ་སུའི་གླིང་པའི་མིའི་རྟེན་ཅན་ཅིག་
གི་སྟེང་དུ་འཛོག་དགོས་པ་གང་ཞིག་། དུམས་པ་ལྟའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དུམས་
པ་ཤིང་རྟའི་སྒྲོལ་འབྱེད་ཡིན་ན། ཉེ་བའི་སྐས་བརྒྱད་ཀ་ཤིང་རྟའི་སྒྲོལ་འབྱེད་དུ་འགྱུར་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་ཤིང་རྟའི་སྒྲོལ་འབྱེད་དེ་ལ་གྲུ་སྐྱབ་དང་། ཐོགས་མེད་གཉིས་
སུ་ངེས་ཏེ། གྲུ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་དབུ་མའི་བཀའི་དགོངས་པ་མཐའ་དག་རིགས་
ཆོགས་རྣམས་སུ་དབུ་མར་རང་དབང་དུ་འགྲེལ་པར་བྱེད་ཅིང་། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཐེག་
ཆེན་ཀྱི་བཀའ་དག་གི་དགོངས་པ་ས་སྡེ་རྣམས་སུ་སེམས་ཙམ་དུ་རང་དབང་དུ་འགྲེལ་

པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས། ལྷོ་ཕྱོགས་པེ་ཏའི་ཡུལ་དུ་ནི། །དགེ་སློང་
དཔལ་ལྷན་ཞེས་གྲགས་པ། །དེ་མིང་གྲུ་ཞེས་འབོད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་
འཛིག་པ། །ང་ཡི་ཐེག་པ་འཛིག་ཏེན་དུ། །སྤྱོད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། །རབ་ཏུ་
དགའ་བའི་ས་བསྐྱབས་ནས། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་སྐུར་འགོ། །ཞེས་གསུངས་ཞིང་། །འཇམ་
དཔལ་ཙ་རྒྱད་དུ། །ང་ནི་ཕྱ་ངན་འདས་འོག་ཏུ། །ཡོ་ནི་དུག་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། །ཐོགས་མེད་
ཅེས་བྱའི་དགེ་སློང་འབྱུང་། །བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ནི་དོན་ལ་མ་ལས། །མདོ་སྡེ་དང་དང་(༥བ)
ངས་པའི་དོན། །རྣམ་པ་མང་པོར་རབ་ཏུ་འབྱེད། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །དེ་གཉིས་
ཀྱི་འགོལ་བྱའི་བཀའ་ལ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུད་གི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། །གྲུ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་བཀའ་
དེ་ལ་དབུ་སེམས་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཅིང་། །ཐེག་ཆེན་ཀྱི་དབུ་མའི་བཀའི་དགོངས་པ་མཐའ་
དག་རིགས་ཆོགས་རྣམས་སུ་དབུ་མར་བཀྲལ་བ་ལྟར་གནས་ཤིང་། །ཐོགས་མེད་ཀྱིས་
སེམས་ཙམ་དུ་བཀྲལ་བ་ནི། །སེམས་ཙམ་དུ་གནས་ཀྱང་དེ་བཀའི་དགོངས་པ་མཐའ་
བྱུག་མ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། །དེ་སྟོང་ཉིད་ཐ་མོ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་སྐྱེས་ལུས་ཉམས་
སུ་ལེན་དུ་རུང་བར་འདོད་དོ། །ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་
པ་ནི། །ཐེག་ཆེན་ཀྱི་བཀའ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་སེམས་ཙམ་དུ་གནས་ཤིང་གྲུ་སྐྱབ་
ཀྱིས་བཀྲལ་བ་ནི་བཀའ་གང་གི་འང་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད། །གང་ཟག་གང་
གིས་ཀྱང་ཉམས་སུ་ལེན་དུ་མི་རུང་བར་འདོད་དོ། །

དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གྲུ་སྐྱབ་ཡབ་སྐུ་ཀྱིས་དང་ངས་འབྱེད་ཚུལ་བཤད་པ་ལ།
གཞི་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱེད་པ་དང་། །རི་ལྟར་འབྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས། །དང་པོ་ནི། །སྒོ་
གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་དང་། །ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱེད་
པ་ཡིན་ཏེ། །སྒོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། །དུང་བའི་དོན་ཀྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་། །ངས་པའི་
དོན་ཀྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་ཞེན། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ཀྱན་རྫོབ་བསྐྱབ་པ་སྟོན་པ་དེ་དག་ནི་དང་

བའི་དོན་ཞེས་པའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་དོན་དམ་པ་བསྐྱབ་པ་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་
 བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཞིང་། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། སྟོང་པ་བདེ་
 བར་གསེགས་པས་བསྟན་པ་ལྟར། །ངེས་དོན་མདོ་སྡེ་གང་གི་བྱེ་བྲག་གསེ། །གང་ལ་
 སེམས་ཅན་སྤྱོད་པ་བྱུང་བ་ཟེར། །ཆོས་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་དུ་གསེ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་(༥ན)ཕྱིར། མདོ་སྡེ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་སྐྱབ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་དྲང་ངེས་
 འབྱེད་རྒྱལ་ནི། མདོ་ལས། གཏུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དྲང་ངེས་སྣ་ཆོགས་
 གསུངས་པས། དྲང་ངེས་དེ་ཡང་གཙོ་བོར་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་སྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་
 ལ། རྒྱལ་དེ་ནི་གཟུགས་ལྟ་བུའི་སྟོང་དུ་མཆོན་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་ལུགས་མཐར་
 ཐུག་པ་ངེས་པ་གཅིག་ནི་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་གནས་
 ལུགས་དང་གཤིས་ལུགས་དང་ངེས་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རྩ་ལ་དུ་སྟོན་ནས་འཆད་པའི་
 གསུང་རབ་རྣམས་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ངེས་དོན་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཅེས་བྱ་ལ། གཟུགས་
 ཀྱི་སྟོང་གི་གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་སྒྲེ་འགག་དང་འགོ་འོང་ལ་སོགས་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་
 དྲང་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གཟུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་ངེས་སམ་སྟམ་པར་
 བྱེད་པ་ན། གཟུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དེར་མ་ངེས་པར་དེ་ལས་གང་དུ་
 དྲང་དགོས་པས་ན་དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་དྲང་དོན་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཉིད་རྩ་ལ་དུ་སྟོན་ནས་
 འཆད་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་དྲང་དོན་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཅེས་བྱ་བ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་ལུགས་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་ན་དེ་གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་དུ་
 འཆད་པ་ལ་དགོས་པ་རི་ལྟ་བུ་སྟམ་ན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་
 རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྒྱལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་པ་ལ། དྲང་ངེས་རིགས་པས་སྐྱབ་པ་དང་།
 ལུང་གིས་སྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མགོན་པོ་ཀྱང་སྐྱབ་ཀྱིས་དཔུ་མ་རིགས་པའི་

ཚོགས་དྲུག་གསུངས་ལ། དེ་དག་གི་ནང་ནས་དགག་བྱ་བ་དེན་གྱུ་གཙོ་བོར་འགོག་
 བར་བྱེད་པ་ལ་ཅ་ཤེ་དང་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་བྱུང་། དེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྱུབ་པ་འགོག་པ་(༥བ)ལ་ཅ་ཤེ། །སྐྱབ་བྱེད་རྟོག་གའི་ཚིག་དོན་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པ་འགོག་པ་ལ་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་གསུངས་སོ། །རང་བཞིན་
 མེད་ཀྱང་བྱ་བྱེད་འཐད་ཚུལ་སྒྱིར་བསྟན་པ་ལ། ཚུད་སྒྲོག་དང་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་
 གསུངས། དེ་ཡང་ཅ་ཤེའི་རབ་བྱེད་དང་པོར། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །རྟེན་
 ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་
 ལ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་ན། དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་པའི་ཚིག་ཀྱང་རང་
 བཞིན་གྱིས་མེད་དགོས། དེས་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པ་འགོག་མི་རུས་ཤིང་
 རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱབ་མི་རུས་སོ། །ཞེ་ན། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཐད་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། ཚུད་བསྒྲོག་གི་གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་
 བྱུང་ངོ་། །རབ་བྱེད་བདུན་པར། །མི་ལམ་ཇི་བཞིན་སྐྱུ་མ་བཞིན། །ཞེས་འདུས་བྱས་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་མི་ལམ་དང་སྐྱུ་མ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ་ལ། འོ་ན།
 དེ་ལྟར་ཡིན་ན། མདོ་ལས། འདུས་བྱས་ལ་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་གསུངས་པ་དང་
 འགལ་ལོ། །སྟུམ་ན། འདུས་བྱས་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་། ཐ་
 རྟེན་དུ་བྱ་བྱེད་འཐད་ཚུལ་སྒྱིར་སྟོན་པ་ལ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་གསུངས་སོ། །རྟོག་
 ཡོད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ལམ་དེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཟད་ཐར་པ་ཐོབ་
 བའི་ལམ་གྱི་ཅ་བར་དགོས་སོ་ཞེས་ཐེག་དམན་རང་གི་ལུང་དང་སྒྱུར་ནས་སྟོན་པར་
 བྱེད་པ་ལ་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོར་དགོས་
 སོ། །ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་རིན་ཆེན་ཕྱེད་བ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེས་དོན་ལུང་གིས་སྐྱབ་པ་ལ་མདོ་ཀྱན་ལས་བདུས་པ་གསུངས་ཤིང་།

དེ་ཡང་ཇི་སྟངས་པག་པའི་ཟབ་མའི་དོན་དང་བཅོམ་ལྷན་འདས་(ཡན)ཀྱིས་གསུངས་
 པའི་མདོ་འདི་དང་། འདིའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དྲང་ངེས་ལུང་སྒྱུར་དུ་སྟོན་པ་ནི། དྲང་
 ངེས་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཐོགས་མེད་སྒྲིབ་མཆེད་ཀྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་ལ།
 གཞི་གང་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་དགོངས་
 འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲེད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་ཁྱས་པའི་
 ལེའུ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་ཁ་ར་རྒྱ་མིར་དྲང་སྟོང་སྒྲུབ་ཅི་དུགས་
 ཀྱི་ནགས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཁྱགས་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་
 བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་པས་ཆོས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་ངོ་མཚར་མདྲ་དུ་བྱུང་བ་སྟོན་
 ལྟར་གྱུར་བའམ་མིར་གྱུར་བ་སྒྲིབ་ཀྱང་མཐུན་པར་འཛིག་ཏེན་དུ་མ་བསྟོར་བ་གཅིག་
 རབ་དུ་བསྟོར་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་རབ་དུ་བསྟོར་བ་དེ་ཡང་སྒྲ་
 ར་མཆིས་པ་སྒྲ་བས་མཆིས་པ་དྲང་བའི་དོན་རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་ལགས།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱམས། སྒྲེ་
 བ་མ་མཆིས་པ་དང་འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱམས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་
 དག་པར་ཁྱགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོས་པའི་རྣམ་པས་ཆོས་ངོ་མཚར་མདྲ་དུ་བྱུང་
 བའི་ཆོས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྟོར་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་
 བསྟོར་བ་དེ་ཡང་སྒྲ་ར་མཆིས་པ་སྒྲ་བས་མཆིས་པ་དྲང་བའི་དོན་རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་
 གྱུར་བ་ལགས་ཀྱི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་
 ལས་བརྒྱམས། སྒྲེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་གཞོན་(ཡབ)མ་ནས་
 ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱམས་ནས་
 ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཁྱགས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་

དང་ལྷན་པ་དོ་མཚར་མད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྒྲོར་ཏེ། བཙུམ་
ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོར་བ་འདི་ནི་སྤྱོད་མ་མཆིས་པ་སྐྱབས་མ་མཆིས་
པ་ངེས་པའི་དོན་ལགས་ཏེ་རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། འདིས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་བྱང་དོན་དང་། མཐའ་མ་ངེས་དོན་
དུ་གསུངས་གིང་། བྱང་ངེས་ཡང་མདོ་དཔེ་དངོས་བསྟན་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དུ་མི་
རུང་བའི་མདོ་ནི་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། མདོ་དཔེ་དངོས་བསྟན་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་
ལེན་དུ་རུང་བའི་མདོ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། མདོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ས་སྡེ་ལྷ།
སྡོམ་རྣམ་པ་གཉིས་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་ངེས་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་དེ་ནི་རྒྱལ་
བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་བཤད་གཞི་སྡེ་སྡོད་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་དུ་བསྟུས་ནས། དང་
པོར་བཤད་གཞི་ངོས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལ་གཞི་བསྟུ་བ། བཤད་གཞི་དེ་དག་གི་བཤད་
བྱའི་དོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་མ་ཆང་བ་མེད་པར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་
བསྟུས་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པ། རྣམ་གྲངས་བསྟུ་བ། བཤད་གཞི་སྡེ་སྡོད་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་
གྱི་བཤད་བྱའི་དོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་འཆད་རྒྱལ་འདི་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་འཆད་དོ། །ཅེས་སྟོན་
པ་ལ། རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྒོ་བསྟུ་བ། བཤད་གཞི་སྡེ་སྡོད་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་གྱི་བཤད་
བྱའི་དོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམ་པ་རྣམས། བཤད་ཐབས་ཡན་
ལག་གི་སྒོ་ནས་འཆད་རྒྱལ་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ནི། སའི་དངོས་གཞི་དང་།
དེའི་འགྲེལ་(པན)པ་ལྟ་བུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་ཡིན་ནོ། །ས་སྡེ་ལྷ་པོས་ཐེག་པ་
ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་མདོན་པའི་ཆོག་དོན་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས།
སྤར་ཡང་གཏུལ་བྱའི་བསམ་པ་དང་བསྟན་ནས་བསྟུས་ཏེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། སྡོམ་
རྣམ་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་མདོན་པའི་

ཆོག་དོན་བཤད་གཞི་བཞི་བཅུར་བསྟུས་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཐེག་བསྟུས་དང་།
ཐེག་པ་ཐུན་མོང་པའི་ཆོས་མངོན་པའི་ཆོག་དོན་བཤད་གཞི་ཕུང་པོ་ལྟ། སྒྲིམ་ཆེད་བཅུ་
གཉིས། ཁམས་བཙུང་ཏེ་སུམ་ཅུ་སོ་ལྷུར་བསྟུས་ནས་བསྟན་པ་ལ་མངོན་པ་ཀྱན་
ལས་བརྟུས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ས་སྡེ་ལྟ་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་བཀའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་
ན། གང་གི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་བཀྲལ་སྟུམ་ན། རྗེ་བཅུན་བྱམས་པའི་མན་ངག་
ལ་བརྟེན་ནས་འགྲེལ་པ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟུས་ལས། དེའི་དོན་དུ་བཙུམ་ལྟ་
འདས་བྱམས་པ་མཉེས་པར་བྱས་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་དགོངས་པ་
འགྲེལ་པར་བྱེད་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་མཛད་ཅིང་།
ཐོགས་མེད་ཀྱིས་དབྱིག་གཉེན་སོགས་ལ་གསུངས་པར་མཛད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ན། རྗེ་བཅུན་བྱམས་པས་བཀའི་དགོངས་
པ་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཙུམ་ཇི་ལྟར་མཛད་སྟུམ་ན། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ལྟ་བུ་དུ་
མའི་ཐོགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆོན་གྱི་བཀའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པར་བྱེད་པ་ལ། རྒྱུད་
སྒྲིམ་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་གཉིས་མཛད་ཅིང་། ལྟ་བུ་སེམས་ཙམ་ཐོགས་སུ་གནས་
པའི་ཐེག་ཆོན་གྱི་བཀའི་(༥)དགོངས་པ་འགྲེལ་པར་བྱེད་པ་ལ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་དང་
འབྲེད་རྣམ་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དང་པོ་རྒྱུད་སྒྲིམས་བཀའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། བཤད་བྱ་ཙུ་
བའི་མདོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ནི་ལྟར་འགྲེལ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
དེའི་བཤད་བྱ་ཙུ་བའི་མདོ་དེ་ལ་ཡང་ལྟ་ཡོད་དེ། གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཐུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་
པའི་མདོ། དཔལ་འབྱེད་སངས་གའི་ང་རོས་ཞུས་པའི་མདོ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྟོང་
པའི་མདོ། གྲུ་མོ་རིན་པོ་ཆེས་ཞུས་པའི་མདོ། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱུན་གྱི་མདོ་དང་ལྟར་ཡོད་

པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེས་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། མདོ་དེ་དག་གི་
 དགོངས་པ་སྤྱད་གཞི་ཁམས་བདེ་བར་གསལ་གསུང་པའི་སྒྲིང་པོ་ཇི་ལྟར་སྤྱད་བའི་ཐབས་
 དེ་སྤྱད་བའི་འབྲས་བུ་དང་གསུམ་དུ་བསྡུས་ནས་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར།
 མདོ་རྟོགས་ཀྱི་བཀའ་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་འཆད་པ་ལ། བཤད་བྱ་ཙུ་
 བའི་མདོ་དོན་བཟུང་བ་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་གཉིས། །དང་པོ་ནི། དེའི་
 བཤད་བྱ་ཙུ་བའི་མདོ་དེ་ལ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་
 རོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། དང་པོར། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ལས་ཀྱང་། ཞེས་
 པ་དང་། མཇུག་ཏུ་ཡང་། ལ་ལ་ལས་རོན་གཞན་ལས་ཚིག་ །གཞན་ལས་རྣམ་གྲངས་
 མིང་གིས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྒྲིང་པོ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་
 པ་ནི། ཞེས་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཞུང་ཤེས་བྱའི་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ཁོ་རྩ་ཆོས་
 ཅན་དུ་བཟུང་བ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེས་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་
 འགྲེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེས་བཀའ་དགོངས་པ་བརྗོད་བྱ་དངོས་པོ་བརྒྱད་དང་། རྗོད་བྱེད་
 (ལེན)སྐབས་བརྒྱད་དུ་བྱེ་ནས་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་སེམས་ཅམ་ཕྱོགས་སུ་གནས་
 པའི་བསྟན་བཅོས་བྱི་མ་གསུམ་འཆད་པ་ལ། དང་པོར། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ནི་
 འཁོར་ལོ་མཐའ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བསྟན་ནས།
 ཏྲག་ཆད་གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བར་བསྟན་ཅིང་། དེ་ནས་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་ལམ་བཟོད་
 ཚུལ་ཡང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གིས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་
 པས་ཏྲག་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་ཞིང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པས་ཆད་མཐའ་དང་བྲལ་བར་བསྟན་པ་ལ་དབུས་མཐའ་རྣམ་
 འབྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད། །

འདི་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། རྟོང་བ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད། རྟེ་ལ་ཡང་ནི་དེ་ཡོད་དོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། །

ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ནི། བསྟན་བཅོས་སྡེ་མ་ལས་བསྟན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་གཞིར་བཞག་པའི་སྟེང་དུ། གུན་བཏགས་ལ་བྱུང་བ་སྟེ་
བའི་གཞི་གཞན་དབང་ལའོར་བ་འགྲུབ་པའི་གཞིའི་ཆོས་དང་། གཞན་དབང་གུན་
བཏགས་ཀྱིས་སྟེང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་
སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གཞིའི་ཆོས་ཉིད་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། རྟེ་ལྟར་
བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལའོར་བ་ཉིས་དམིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་ནས་སྤང་བར་
བྱ་བ་དང་། སྤང་འདས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་མངོན་དུ་བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་
ཏེ། ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ལས། འདིར་གང་ཤེས་ནས་འགའ་ཞེག་སྤངས་བྱ་ཞིང་། (༧བ)
གཞན་འགའ་ཞེག་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་བྱ་བ། རྟེ་བྱིར་དེ་དག་ཆོས་ཉིད་སྒྲོ་ནས་ནི། །
རྣམ་དབྱེ་འདོད་པའི་སྒྲོ་ནས་འདི་བརྩམ་མོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

མདོ་སྡེ་རྒྱུན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་སྡེ་མས་བཤད་པ་གཞིར་བཞག་པའི་སྟེང་དུ། ཐེག་
ཆེན་གྱི་བརྗོད་བྱ་བཞི་བརྩུར་བསྟུས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བྱུང་བར་དུ་བསྟན་བཅོས་འདིས་རྩ་བའི་གཞུང་འགྲེལ་ཚུལ་
བཤད་པ་ལས་སྦྱར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་ངོས་བཟུང་བ། དེས་དེ་རི་ལྟར་འགྲེལ་
པའི་ཚུལ། དང་བོ་ནི། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་དང་མདོ་སྡེ་ས་བརྩུབ་གཉིས་
བསྟན་བཅོས་འདིའི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་འདིས་རྩ་བཤེས་བསྟན་

པའི་སྒྲོང་ཉིད་གཏན་ལ་ཡལ་ཅིང་། ཅ་ཤེ་དེས་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་གྱི་དངོས་བསྐྱར་
 སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་གཏན་ལ་ཡལ་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱར་བཅོས་འདིས་ས་བཅུའི་རྣམ་
 བཞག་དང་ས་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ཡར་ཕྱིན་བཅུ་པོ་རེ་རེས་ལྷག་པའི་ཚུལ་དང་། བྱད་པར་དུ་ས་
 ལུ་པ་ནས་དུག་པ་བར་འཕོ་ཚུལ་རིམ་པ་རྣམས། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་
 ལ་ཡལ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། དེ་གཉིས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་གང་ལ་འཇུག་པའི་
 དབུ་མ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དབུ་མའི་བསྐྱར་བཅོས་གཅིག་ལ་བྱ་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རང་འགྲེལ་ལས། དབུ་མའི་བསྐྱར་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ལ་འཇུག་
 པ་རྩུ་མ་པར་འདོད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་སྤངས་བ་དང་། ཅ་ཤེ་གཉིས་
 བཤད་བྱ་ཅ་བའི་བསྐྱར་བཅོས་ཡིན་ཏེ། བསྐྱར་བཅོས་འདིས་སོ་སོ་སྒྲུ་བོའི་སའི་ཆོས་
 གསུམ་པོ་དེ། རིན་ཆེན་སྤངས་བར། བདག་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདིས། །སྤྱེ་མེད་བྱང་
 རྒྱལ་འཕྲོ་འདོད་ན། །དེ་ཡི་ཅ་བ་བྱང་རྒྱལ་སེམས། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། །
 རྩོགས་མཐས་གཏུགས་པའི་སྒྲོང་རྩེ་དང་། །གཉིས་ལ་མི་(༡༠)བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས། །
 ཞེས་པའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་ལ་ཡལ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅ་ཤེ་དེ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་
 པ་གང་ལ་འཇུག་པའི་དབུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་དབུ་མ་དེ་ཅ་ཤེ་ལས་གཞན་པའི་
 དབུ་མའི་བསྐྱར་བཅོས་ལ་བྱེད་མི་རིགས་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཅ་ཤེས་ཁུངས་སུ་སྒྲོས་
 པ་ན་དབུ་མ་ལས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱར་བཅོས་གཞན་ཁུངས་སུ་མཛད་
 པ་ན་རང་མིང་ནས་སྒྲོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བསྐྱར་བཅོས་འདིས་ཅ་བའི་གཞུང་འགྲེལ་ཚུལ་སྤྱིར་བསྐྱར་
 པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་གཞུང་སོ་སོའི་འགྲེལ་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱ་ཆེ་བའི་
 སྒོ་ནས་འགྲེལ་ཚུལ་དང་། ཟབ་པའི་སྒོ་ནས་འགྲེལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཅ་ཤེ་ལས་རྒྱ་
 ཆེ་བའི་རིམ་པ་མ་བསྐྱར་པས། རྒྱ་ཆེ་བའི་རིམ་པ་མདོ་དང་བསྐྱར་བཅོས་གཞན་གྱིས་

ཁ་བསྐྱངས་པའི་སྒོ་ནས་རྩ་ཤེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་རྩ་ཤེའི་ལས་རྒྱ་ཆེ་བའི་རིམ་པ་མ་བསྟན་ན། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་མ་
 ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། དེའི་སྒྲིན་མེད་དེ། སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དུ་འབྱེད་པ་ནི།
 ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་མིན་གྱི། ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་
 རྟོགས་པ་ཐེག་དམན་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་འབྱེད་
 པ་ནི། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱིས་ཟེན་མ་ཟེན་གྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྱེད་བར།
 ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒོ་ནས་ལམ་དང་། །སྦྱོད་པ་ཡོངས་
 བསྡེ་མ་བཤད་པས། །ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
 ཡིན་ཀྱང་། བསྟན་བཅོས་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་(༡༠བ)དང་ཐེག་དམན་གྱི་བསྟན་
 བཅོས་སུ་འཛོག་པ་དེ། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་སྒོ་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཆེད་དུ་
 བྱ་བ་དེ་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་བསྟན་བཅོས་
 རྣམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་གཙོ་
 བོར་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་བསྟན་བཅོས་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་འཛོག་
 པ་གང་ཞིག །རྩ་ཤེར་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་
 གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཁོ་ནའི་
 ཉམས་ལེན་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་གང་ཞིག །རྩ་ཤེར་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མདོ་དང་
 བསྟན་བཅོས་གཞན་གྱིས་ཁ་བསྐྱངས་ཚུལ་ལ། སོ་སོ་སྒྱེ་བའི་སའི་ཆོས་གསུམ་རིན་ཆེན་
 ཕྱེད་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་འཕགས་པ་སྒྲོབ་པའི་ས་བརྩུ་འབྲས་བུའི་ས་
 དང་བཅས་པ་རྣམས་མདོ་སྡེ་ས་བརྩུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་འདིས་ཟབ་པའི་སྒོ་ནས་རྩ་ཤེའི་དགོངས་པའི་འགྲེལ་
 ཚུལ་ནི། ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་འགྲེལ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་

ཡང་དགག་ཕྱོགས་ནས་དམ་བཅའ་བཞི། སྤྱབ་ཕྱོགས་ནས་དམ་བཅའ་བཞི་དང་བཅས་
 བས་བརྒྱད་ཡོད་དོ། །དང་པོ་བཞི་ནི། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་
 ཁས་མི་ལེན་པ། ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཁས་མི་ལེན་པ། རང་རིག་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་ཁས་
 མི་ལེན་པ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་བཞི་ཡོད་ཅིང་། གཉིས་
 པ་བཞི་ནི། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐ་སྟད་དུ་ཁས་ལེན་པ། འཕགས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་
 སྟོང་ཉིད་ཕྱ་མོ་ངེས་པར་རྟོགས་དགོས་པ། བདེན་འཛིན་ཉོན་སྤྱོད་(༡༡ན)ཏུ་བཞེད་པ།
 དུས་གསུམ་གྱི་འཛིག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཁས་ལེན་པ་དང་བཞི་ཡོད། དེ་ལྟར་བསྟན་
 བཅོས་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། འཕགས་པའི་གཞུང་འགྲེལ་ཚུལ་ལ། རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དུལ་ཙམ་ཡང་མེད་ཀྱང་། བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཞག་པས་ཆོག་
 པའི་འགྲེལ་ཚུལ་གྱི་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་ལ་བདེན་ནས་རྣམ་པར་བཞག་
 པའི་གྲུབ་མཐའ་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་དུ་ཡོད་དེ། དེ་གང་ཞེ་
 བ། རེ་ཤིག་གཙོ་བོ་རྣམས་བཟོད་ན། ཆོགས་དུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀྱན་གཞིའི་
 རྣམ་ཤེས་དང་རང་རིག་འགོག་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བས་བྱི་
 བོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་པ་ཁས་མ་ལེན་པ་དང་། ཤེས་པ་ཁས་ལེན་
 པ་བཞིན་དུ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་ཁས་སྤང་དགོས་པ་དང་། ཉན་རང་ལ་དངོས་པོ་རང་
 བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་འཛིག་པ་
 དང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་མིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་འཛིག་ཚུལ་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པ་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེས། དངོས་པོ་ལ་སྦྱར་པ་འདེབས་བྱེད་
 དང་། དངོས་པོ་འཛིག་པའི་རྒྱར་འགྱུར་པའི་བྱིར། ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། འདི་ཆོས་ཅན།

དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པའི་སྒོ་ནས། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་
 མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་(༡༡)གྲུབ་
 བ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་དམིགས་དགོས་པ་ལས་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དགོས་ཏེ།
 དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་གྲུབ་པ་དེ་དེའི་གནས་ལུགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་
 གྲུབ་པས་སྟོང་ན་སྟོང་པ་དེ་དེའི་གནས་ལུགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་དམིགས་པ་མ་
 གྲུབ་ན། མཉམ་བཞག་དེའི་གཟིགས་ངོར་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། དེས་དངོས་པོ་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་སྒྲུང་ཅན་གྱི་ཤེས་
 པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་ལུལ་དོན་དམ་བདེན་པ་
 ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྒྲོབ་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མ་དམིགས་སོ་ཟེར་ན། མཉམ་བཞག་དེ་དངོས་པོ་འཇིག་བྱེད་དུ་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་
 མཉམ་བཞག་དེའི་སྒྲོ་རྩལ་དུ་ཡོད་ཅིང་། མཉམ་བཞག་དེའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་མེད་པར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་མཉམ་
 བཞག་དེ་དངོས་པོ་ལ་སྐྱར་འདེབས་དང་། དངོས་པོ་འཇིག་བྱེད་དུ་འགྱུར་ན་ཡང་དེ་ནི་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡང་འདི་ལ་རག་ལས་
 རྒྱལ་ནི། དངོས་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་དགོས་ལ། དེ་
 གྲུབ་ན་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་དགོས། དེ་ལྟར་འགགས་ན་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དེ་དངོས་
 པོར་མི་འཐད་པས། དེ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་མི་རིགས་ལ། དེས་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་
 རྟེན་དུ་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་
 ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ། དེ་མ་གྲུབ་པས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་འགགས་སོ། །དེ་
 མ་འགགས་པས་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འཐད་ལ། དེ་འཐད་པས་ལས་འབྲས་ཀྱི་
 རྟེན་དུ་(༡༢)ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 དགོས་ཏེ། རང་གི་སྤང་པོ་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་དེ་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་
 རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཏུ་འཛིག་མི་རུས་ཤིང་། དེས་ན་སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་
 པའི་བདག་ནི་སྤང་པོ་ལ་མི་ལྟོས་དགོས་པ་དེ་འདིར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་པའི་
 རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེགས་པས། དེས་ན་ཀུན་གཞི་ལྷ་སྤུའི་སྤང་པོ་གཅིག་ལས་
 འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཏུ་འཛིག་ལ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་
 དེའི་ཕྱིར། རང་གི་སྤང་པོ་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་དེ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་
 དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཏུ་འཛིག་པས། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཀུན་གཞི་སྒྲིགས་ཁས་མི་
 ལེན་པ་འདི་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ། །

རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡང་འདི་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ན་མཚན་ཉིད་དང་གཞལ་བྱ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་
 འཛིག་མི་རུས་ལ། དེ་མི་རུས་པས་ཚད་མས་ཡུལ་གཞལ་བ་ཙམ་གྱིས་རང་ཉིད་ཡོད་
 པར་འཛིག་མི་རུས་ལ། དེས་ན་ཚད་མས་རང་ཉིད་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་རང་སྤྱོད་རང་
 རིག་མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཅིག་འདོད་པར་བྱེད་ལ།
 དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པས་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་
 ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་འཛིག་རུས་ཤིང་། དེ་རུས་པས་ཚད་མས་ཡུལ་གཞལ་བ་ཙམ་གྱིས་
 ཡུལ་ཅན་རང་ཉིད་ཡོད་པར་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་སྟེ། ཡུལ་གཞལ་བ་ཙམ་གྱིས་
 རང་ཉིད་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲེན་རུས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་
 (༡༡བ)ཡང་འདི་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ནི་རྩལ་གསུམ་གྱི་གཞི་
 ལྟོག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཡང་དམ་
 བཅའ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐ་སྣད་དུ་

ཁས་ལེན་པ་ཡང་འདི་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་
 གྲུབ་པས་ནང་གི་ཤེས་པ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡན་ཚུན་སྟོན་ནས་འཛིན་ཅུས་ཤིང་། དེ་
 ཅུས་པས་ནང་གི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་ཡོད་པར་
 འདོད་དགོས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས། གང་ཟག་དེ་རང་
 གི་ཕྱང་པོ་ལྔ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཁས་ལེན་ཞིང་།
 ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་མི་ལེན་པས། ཕྱི་རོལ་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་
 བ་འདི་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་སད་པའི་དབང་གིས་བྱང་བ་མ་ཡིན་པར་འདོད་
 པའི་བྱིར།

དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་པར་འདོད་པ་ཡང་འདི་ལ་
 རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་དགག་
 བྱའི་བདག་དང་། དེ་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་འཛིན་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་འདོད་
 ཅིང་། དེ་མ་སྤངས་པར་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་སྤྱད་ཀྱང་མི་འདོད་ལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་སྒྲོག་
 བ་ལ་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པའི་བྱིར་དང་། གང་
 ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སྒྲོག་པ་ལ། རིན་ཆེན་འཕྲུང་བར། རི་སྤྱོད་ཕྱང་པོར་
 འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྤྱོད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ཞེས་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་
 ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སྒྲོག་དགོས་ལ། དེ་སྒྲོག་པ་ལ་ཕྱང་པོ་སོགས་ཀྱི་(༡༩ན)
 ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པའི་བྱིར།

འཕགས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ། དེས་པར་སྟོང་ཉིད་ཕྱོད་མོ་རྟོགས་དགོས་པར་
 འདོད་པ་ཡང་འདི་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་དེ་
 ལྟར་གྲུབ་པ་དགག་བྱའི་བདག་ཕྱོད་མོ་ཡིན་ལ། དེ་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་མེད་པ་གང་ཟག་

གི་བདག་མེད་དང་། དེ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་སུས་ཀྱང་
མི་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་པ་འདི་ལ་རག་ལས་ཚུལ་ནི། དངོས་པོ་
རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་དགག་བྱའི་བདག་ཕྱ་མོ་ཡིན་ལ། དེ་ལུང་
སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་
ལ། དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་འདོད་དགོས་པས་སོ། ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་
པ་ཡང་འདི་ལ་རག་ལས་ཏེ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་ལས་རང་བཞིན་
གྱིས་མ་གྲུབ། དེ་མ་གྲུབ་པས། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་འགགས། དེ་མ་འགགས་པས།
ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འཛིན་ཅུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཕྱེ་བྲག་ཏུ་གཞུང་སོ་སོའི་འགྲེལ་ཚུལ་བཤད་པ་ལས་བསྟན་བཅོས་
འདིའི་འཇུག་བྱའི་དཔུ་མ་ངོས་བཟུང་བ།

གཉིས་པ་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་གཞུང་སོ་སོའི་འགྲེལ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། ཐོག་མར་མཚན་
དོན་གྱི་སྐབས་སུ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་རང་ལུགས་བཞག་། དེ་
ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་
དང་བྲལ་བ་དེ་དཔུ་མའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཐ་སྟོད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
བཞིན་ཉིད་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྲོད་ཉིད་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
(༡༣བ)གཞན་ཡང་། གཞི་གྲུབ་ན་དཔུ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན།
རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྟ་བུ་ཡིན་ན་དཔུ་

མའི་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཏྲག་ལྟ་དང་
ཆད་ལྟ་དུ་མ་ཡོད་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་། འདོད་དམ་བདེན་པ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་གང་ལ་འཇུག་པའི་དབུ་མ་
ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པར་ཐལ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་
པ་གང་ལ་འཇུག་པའི་དབུ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། དབུ་མའི་
བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་བྱིར། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་བརྩོན་པར་འདོད་པས།
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། གུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག་། བཀའ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟན་གསུམ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་གང་ལ་འཇུག་
པའི་དབུ་མ་ཡིན་ནོ། ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སུ་ཐལ། དབུ་མ་
ལ་འཇུག་པ་གང་ལ་འཇུག་པའི་དབུ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། བསྟན་བཅོས་ཡིན་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བཀའ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་། རིན་ཆེན་འབྲིང་བ་དེ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་གང་ལ་འཇུག་པའི་དབུ་མ་
ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཕ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་བྱིར།
འདོད་ན། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ན། ཕ་ཤེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
བྱིར། ལྷ་མ་ལ་བྱུང་སྟེ། རང་འགྲེལ་ལས། ཕ་ཤེ་ཁུངས་སུ་མཛད་པ་ན་དབུ་མ་ལས་
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། བསྟན་བཅོས་གཞན་ཁུངས་སུ་མཛད་པ་ན་རང་མིང་
ནས་སྒྲོས་པ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཡོད་པའི་བྱིར།

ཡང་ཕ་ཤེའི་རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་ཆོག་ས་པའི་ཆོག་ས་ཙམ་དེ་ཕ་ཤེ་ཡིན་ནོ། ཟེར་
ན། འོ་ན། གང་ཟག་གི་སྤང་པོ་ལྟ་ཆོག་ས་ཙམ་(༡༧ན)དེ་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་
བཅའ་དེའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་བྱིར་སྤང་པོ་ཆོག་ས་ཙམ་བདག་མ་ཡིན། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དེ་དབུ་མ་པ་མ་ཡིན། ཟེར་ན། དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་
 སུ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཙམ་པ་ལ་རྣམ་བཤེན་རྩལ་
 གཉིས་སུ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་
 བའི་གང་ཟག་ལ་དབུ་སེམས་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཐལ། དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པའི་
 གང་ཟག་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབུ་མ་པ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་
 སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་
 རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་
 བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དངོས་པོ་བཤེན་པར་འཛིན་པའི་བཤེན་
 འཛིན་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་དབུ་མ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འབྲེལ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཤིང་རྩའི་སྒོལ་འབྱེད་དེ་ལ་བྱམས་པ་དང་། གྲུ་སྤྱབ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །
 ཟེར་ན། རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་ཆོས་ཙན། བཀའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་རྒྱལ་བས་ལུང་
 བསྟན་པའི་མིའི་གཟུགས་ཙན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་རྩའི་སྒོལ་འབྱེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིའི་རྩེན་ཙན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལྟའི་རྩེན་ཙན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་བཀའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་དབང་དུ་འགྲེལ་བའི་གང་
 ཟག་ཡིན་ན། ཤིང་རྩའི་སྒོལ་འབྱེད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྩེ་(༡༤བ)བཙུན་བྱམས་པ་
 ཤིང་རྩའི་སྒོལ་འབྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོན་པ་ཤུག་བྱུང་བ་ཆོས་ཙན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བཀའ་བར་པ་མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་
 གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་དབང་དུ་འགྲེལ་
 བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་རང་དབང་དུ་གསུངས་

པ་པོའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སངས་འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། བཀའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་
དབང་དུ་འགྲེལ་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡིན་ན། ཤིང་རྩའི་སྒྲོལ་འབྱེད་ཡིན་དགོས་
པར་ཐལ། བྱམས་པ་ཤིང་རྩའི་སྒྲོལ་འབྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤ་རིའི་སྤྱོད་ཆས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་མངོན་
པའི་བཀའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་དབང་དུ་འགྲེལ་
བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་འཕགས་གང་ཞིག་ཆོས་
མངོན་པ་སྡེ་བདུན་པོ་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་མངོན་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་
བྱེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་དབང་དུ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་པའི་ཆེན་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུ་བཟུང་བའི་གང་ཟག་ཅིག་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཤིང་རྩའི་སྒྲོལ་འབྱེད་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཀྱིས་མ་ལ་འཇུག་པ་འདི་ཡུལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གནས་རྒྱུ་རྒྱས་པར་
གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཅུ་ཤེད་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཅུ་ཤེ་ལ་ཟབ་
པའི་སྒྲོ་ནས་(༡༥ན)འཇུག་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཟེར་ན། དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཡུལ་བདེན་
གཉིས་ཀྱི་གནས་རྒྱུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་འཇུག་པ་ལས་ཅུ་ཤེ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ལྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་རྒྱུ་འཇུག་པ་ལས་ཅུ་ཤེ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཅུ་ཤེད་རབ་འབྱེད་རེ་རེས་ཀྱང་ལྟོང་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་
སྒྲོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་བརྗོད་པར་
འདོད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཅུ་ཤེ་ནས་རྒྱ་ཆེ་བའི་རིམ་པ་བསྟན་
ན། ཟེར་ན། འོ་ན། ཅུ་ཤེར་དུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རིམ་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པར་ཐལ།

དམ་བཅའ་དེ་གང་ཞིག །དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། འཇུག་པ་དེས་
 རྒྱ་ཆེ་བའི་རིམ་པ་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གཞན་གྱིས་ཁ་བསྐང་ནས་རྩ་ཤེའི་དགོངས་པ་
 འགྲེལ་པ་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རིན་ཆེན་སྤེང་
 བ་དང་། ས་བཅུ་པའི་མདོ་གཉིས་པོ་དེ་དབུ་མ་འཇུག་པའི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་གཞུང་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། རྩ་ཤེས། སྟོང་ཉིད་ཕྱ་མོ་དངོས་སུ་བསྟན་
 པའི་ཤུགས་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རིམ་པ་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩ་ཤེན་ས་
 དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྟོང་ཉིད་ཕྱ་མོ་ཆོས་ཅན། མེད་དགག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཉིད་
 བརྗོད་པའི་སྒྲིམ་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་འཕེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 རང་ཉིད་བརྗོད་པའི་སྒྲིམ་རང་གི་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་རྒྱ་
 ཆེ་བའི་རིམ་(༡༥བ)པ་འཕེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྩ་ཤེ་དུ་སྟོང་ཉིད་ཕྱ་མོ་བསྟན་པའི་
 ཤུགས་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རིམ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མེད་དགག་ཡིན་པར་ཐལ།
 དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྩ་ཤེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་ཕྱ་མོ་
 རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་རིམ་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་ཐལ། རྩ་ཤེ་དུ་
 སྟོང་ཉིད་ཕྱ་མོ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རིམ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེ་འབྲའི་རྗེས་དཔག་དེའི་ཤེས་ངོར་རྒྱ་ཆེ་བའི་རིམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཤེས་ངོར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྒྲུང་ངོར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡོད་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་བདེན་སྒྲུང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་
 ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀུན་རྫོབ་སྒྲུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཤེས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱོད་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་ཤེས་པ་གང་ཞིག །བྱོད་གྱི་སྒྲུང་
 ངོར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟག་བཅས་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ།

འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
བསྟན་བཅོས་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་སུ་འཛོག་པར་དེ་བརྗོད་བྱའི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་
དགོས་པར་ཐལ། ཅུ་ཤེ་དུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་འདི་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་འདི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་(༡༦ན)སུ་
འཛོག་པ་དེ་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆེད་
དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་
བསྟན་བཅོས་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་དགོས། གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་
རིགས་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ན། ཐེག་དམན་
གྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དབུ་མ་འཇུག་པའི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་གཞུང་ཡིན་ན། དབུ་མ་འཇུག་པ་
གང་ལ་འཇུག་པའི་དབུ་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པོ་ཟེར་ན། བཀའ་རྒྱུ་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། འཇུག་པ་དེ་རྩ་ཤེ་ནས་
བསྟན་པའི་སྟོང་ཉིད་ལྷ་མོ་དེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་བསྟན་བཅོས་གང་ཞིག །རྩ་ཤེ་དེ་
བཀའ་རྒྱུ་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་གྱི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་གཏན་
ལ་ཕབ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྩ་ཤེ་དེ་དབུ་
མ་ལ་འཇུག་པ་གང་ལ་འཇུག་པའི་དབུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ།
མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་དེ་བཀའ་རྒྱུ་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་གྱི་སྐས་དོན་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་
རིམ་པ་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དབུ་མའི་
བསྟན་བཅོས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སངས་(༡༥བ)རྒྱུ་
ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་མི་འགལ་ཟེར་
ན། དེ་འགལ་བར་ཐལ། བཀའ་གསུང་བ་པོའི་གང་ཟག་དང་། བསྟན་བཅོས་རྩུམ་པ་

པོའི་གང་ཟག་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་འགལ་བའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བཀའ་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བརྩམས་པའི་དག་རྣམ་དག་དེ། བསྟན་བཅོས་
 གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཕྱི་རྩལ་པའི་རིགས་བྱེད་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་
 དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རྩལ་པའི་
 བསྟན་བཅོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་རྩལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། ཕྱི་རྩལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བཀའ་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བརྩམས་པའི་དག་རྣམ་དག་དེ། བསྟན་
 བཅོས་རྣམ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བཀའ་བར་བ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་
 འཁོར་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་དགོངས་འགྲེལ་ཞེས་
 བཤད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བསྟན་བཅོས་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། བཀའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། འདི་ནི་དང་སྤྱང་གསུང་ཡིན་
 བསྒྲིག་པ་གཞན། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ཡང་དང་སྤྱང་གསུང་བཞིན་སྒྱི་བོས་བསྟེན། །ཞེས་
 བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལྡན་སོ་སོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་རྒྱ་སྐད་དུ་སྒྲིག་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། སྒྲི་ཏའི་སྐད་ལ་བག་ཆགས་བཞག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྟན་
 བཅོས་ཀྱི་མཚན་བོད་སྐད་དུ་སྒྲིག་པ་ལ་ཆོས་(༡༥ན)ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལོ་རྒྱུ་བ་
 རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་
 བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། དཔུ་མའི་མཚན་ཉིད། དཔུ་མ་ལ་འཇུག་པ་གང་ལ་འཇུག་
 པའི་དཔུ་མ་ཡིན་ན། ཅ་ཤེ་ཡིན་པས་ཟུབ་པོ། །

འཇུག་པ་འདིས་ཅ་ཤེ་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་པ་དང་སེམས་ཅན་པ་སོགས་དང་

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྒོ་ནས། ཕ་ཤེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་
འཇུག་པ་དེ། ཕ་ཤེ་ལ་ཟབ་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་ཡིན་ནོ། ཕ་ཤེ་ལས་རྒྱ་ཆེ་བའི་
རིམ་པ་མ་བསྟན་ཀྱང་། འཇུག་པ་འདིས་རྒྱ་ཆེ་བའི་རིམ་པ་མདོ་སྡེ་དང་བསྟན་བཅོས་
གཞན་གྱི་ཁ་བསྐངས་པའི་སྒོ་ནས་ཕ་ཤེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་འཇུག་པ་དེ། ཕ་
ཤེ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་ཡིན། གང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། ཞེས་
པ་ནས། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་ཚོགས་པའི་ཚོགས་པ་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་བཏགས་
པའི་བསྟན་བཅོས་དེ། ཕ་ཤེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། འཇུག་པའི་བཤད་བྱ་ཕ་བའི་གཞུང་
དེ་ལ་མདོ་བསྟན་བཅོས་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་བ་དང་། རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་
གསུམ་པོ་དེ་བཤད་བྱ་ཕ་བའི་མདོ་དང་། རིན་ཆེན་ཐེང་བ་དང་། ཕ་ཤེ་གཉིས་འདིའི་
བཤད་བྱ་ཕ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ནོ། །

ཤིང་རྟེན་སྒྲིལ་འབྲེད་དེ་ལ་གཉིས་སུ་ངས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབྱེ་མའི་བཀའི་དགོངས་
པ་འགྲེལ་བའི་ཤིང་རྟེན་སྒྲིལ་འབྲེད་དུ་ལུང་བསྟན་པ་ཀྱུ་སྟུབ་ཏུ་ངས་ཤིང་། ཐེག་ཆེན་
གྱི་བཀའི་དགོངས་པ་སེམས་ཅམ་དུ་འགྲེལ་པར་ལུང་བསྟན་པ་ཐོགས་(༡༥)མེད་དུ་
ངས་པ་ཡིན་ནོ། གཤུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་འདུལ་བའི་ཐབས་སྟོན་པ་གཞན་ལ་
མ་སྟོས་པར་རང་དབང་དུ་བརྩམས་པའི་ངག་རྒྱུ་དག བཀའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་
ན། རྗེས་སུ་གནང་བའི་བཀའ། དྲིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ། ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་
བཀའ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་སྣང་པོའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འདི་སྐད་བདག་
གིས་ཐོས་པ་ཞེས་སོགས་ལྟ་བུའོ། གེ་བཞིན་དུ་རིམ་པ་བཞིན་གྱི་རིའི་བྱ་དང་། རྒྱུན་རས་
གཟིགས་ཀྱི་བྱི་བྱི་ལན་དང་། ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ལ་སྦྱར། རྩོམ་པ་པོ་རྣམ་གཡེང་མེད་
པའི་ཡིད་ཅན་གྱིས་སྟོན་པ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བཀའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་དུ་
བརྩམས་པའི་འཆོས་སྦྱོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ངག་རྒྱུ་དག་དེ། བསྟན་

བཅོས་རྣམ་དག་གི་མཚན་ཉིད།

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། དཔུ་མ་ཡིན་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ།
 ཏྲག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བུལ་བའི་དཔུ་མ་ཡིན་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་མ་
 ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཐུམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་
 ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅིང་ཐ་སྟོད་དུ་ཡོད་པའི་དཔུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 དཔུ་མ་ཡིན་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དཔུ་མ་དེ་ལ་གཞི་དཔུ་མ།
 ལམ་དཔུ་མ། འབྲས་སུ་དཔུ་མ་དང་གསུམ་དུ་(༡)ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་
 རྒྱད་སྟ་ཅ་འགྲེལ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ཆོས་ཅན། ཅ་
 ཤེ་ཡིན་པར་ཐལ། དཔུ་མ་ལ་འཇུག་པ་གང་ལ་འཇུག་པའི་དཔུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 དེར་ཐལ། དེ་འཇུག་པའི་བཤད་བྱ་ཅ་བའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་དེས་སོ་
 སོ་སྒྲིམ་བའི་སའི་ཆོས་གསུམ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་ལ་ཡབ་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དཔུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ན། ཅ་ཤེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཆོས་ཅན། ཅ་ཤེ་ཡིན་པར་ཐལ། དཔུ་མ་ལ་འཇུག་
 པ་གང་ལ་འཇུག་པའི་དཔུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇུག་པ་དེས་ཁྱོད་གཙོ་
 བོར་གཏན་ལ་ཡབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། འདིར་མ་ཁྱབ།
 མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། དེ་དཔུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀྱན་
 རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། དཔུ་མ་འཇུག་པ་དེས། ཅ་ཤེའི་
 དགོངས་པ་རང་རྒྱད་པ་དང་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གཏན་ལ་ཡབ་པའི་སྒོ་ནས་ཅ་ཤེའི་
 དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཅ་ཤེ་ལ་ཟབ་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོབ་དཔོན་ཤེའི་པས་ཀྱང་ཅ་ཤེ་ལ་ཟབ་པའི་

སྒྲོ་ནས་འཇུག་ཅུས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱི་པས་ཅ་ཤེའི་
 དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཅ་ཤེའི་
 དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། ཅ་
 ཤེའི་ལྷ་སྤྱོད་གཉིས་ཀ (༡༥)སེམས་ཅམ་དུ་བཀྲལ་བའི་ཅ་ཤེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་
 པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅ་ཤེའི་དགོངས་པ་སེམས་ཅམ་དུ་འགྲེལ་བའི་བརྗེ
 ཏ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཇུག་པ་དེ་ཅ་ཤེའི་ཐབ་པའི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་པ་དེ་འདིའི་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 འཇུག་པ་འདིས་ཅ་ཤེའི་དགོངས་པ་སེམས་ཅམ་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གཏན་
 ལ་ཕབ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཅ་ཤེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་འཇུག་པ་དེ། ཅ་ཤེའི་ཐབ་པའི་
 སྒྲོ་ནས་འཇུག་ལྷུ་ཡིན་པར་ཐལ། འདིས་ཅ་ཤེའི་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། སེམས་
 ཅམ་པ་གཉིས་ཀ་དང་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཅ་ཤེའི་
 དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན། འདིར་མ་ཁྱབ་པོ། འདོད་ན། ལེགས་
 ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས་ཅ་ཤེའི་ཐབ་པའི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །
 ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱི་ཅ་ཤེའི་དགོངས་པ་སེམས་ཅམ་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་
 གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཅ་ཤེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན། མ་
 ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེས་ཅ་ཤེའི་དགོངས་པ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
 བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་ཅིང་། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་དང་།
 ཀྱན་གཞི་དང་། རང་རིག་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཅ་ཤེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་
 པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པའི་བརྗེ་ཏ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། དཔལ་ལྷན་སྒྲོ་བ་གྲགས་པ་དེས་ཅ་ཤེའི་ཐབ་པའི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་པ་དེ། དཔལ་
 ལྷན་སྒྲོ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་

ཡང་། འཇུག་པ་འདིས་ཅུ་ཤེའི་དགོངས་པ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྒོ་ནས་ཅུ་ཤེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་འཇུག་པ་དེ། ཅུ་ཤེ་
 ལ་ཟབ་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇུག་པ་དེས་ཅུ་ཤེའི་དགོངས་(༡༩ན)
 པ་རང་རྒྱད་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྒོ་ནས་ཅུ་ཤེའི་དགོངས་
 པ་འགྲེལ་པ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ཅུ་ཤེ་ལ་ཟབ་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། འཕགས་སེང་གཉིས་པོས་ཅུ་ཤེའི་དགོངས་པ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་
 དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྒོ་ནས་ཅུ་ཤེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། འཕགས་སེང་གཉིས་པོས་ཅུ་ཤེའི་
 དགོངས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཅིང་། རང་རིག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྒོ་ནས་ཅུ་
 ཤེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་
 པའི་པར་ཉི་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ནས། གཞན་ཡང་། ཅུ་ཤེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་བསྟན་བཅོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒོན་ལམ་དང་
 བསྟོ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་རིམ་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 སྟེ་སྟོད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་དང་། བསྟོ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་བསྟན་
 པས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིན་ཆེན་
 ཐེང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒོན་ལམ་དང་། །
 སྟོད་པ་ཡོངས་བསྟོ་མ་བཤད་པས། །ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཅུ་ཤེའི་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་དེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་རིམ་པ་བསྟན་
 བཅོས་གཞན་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ། དེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་རིམ་པ་
 རྟོགས་དགོས་པ་གང་ཞིག །ཅུ་ཤེ་ལས་རྒྱ་ཆེ་བའི་རིམ་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 མ་གྲུབ་ན། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེས་རྒྱ་

ཆེ་བའི་རིམ་པ་རྟོགས་པ་དེ་འཇུག་པས་རྒྱ་ཆེ་བའི་རིམ་པ་མདོ་དང་(༡༩བ)བསྟན་
བཅོས་གཞན་གྱི་ཁ་བསྐངས་པའི་སྒོ་ནས་རྩ་ཤེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་ལྟོས་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྩ་ཤེའི་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱི་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་དེས་ཟབ་མོའི་རིམ་
པ་རྟོགས་པ་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལ་ལྟོས་པར་ཐལ། རྩ་ཤེའི་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་
དེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་རིམ་པ་རྟོགས་པ་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཆོས་ཅན། འགྲེལ་བྱེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་བཀའི་དགོངས་
པ་རང་དབང་དུ་འགྲེལ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་རྟེན་སྒོལ་འབྱེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བཀའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་བྱམས་པའི་
ཆོས་ལུ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲེལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱམས་མགོན་བསྐྱབས་ནས་མཉེས་
པར་བྱས་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བསྟན་བཅོས་མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྟོན་པ་གཞན་གྱི་
རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས་བཀའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བརྩམས་པའི་ངག་རྒྱུ་དག་ཡིན་པར་
ཐལ། བསྟན་བཅོས་རྒྱུ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་གི་སྟོན་པའི་རྗེས་
སུ་འབྱངས་ནས་བཀའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བརྩམས་པའི་ངག་རྒྱུ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་ཁྱབ། གཞན་ཡང་། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་མི་འགལ་བར་ཐལ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་
མདོ་དེ་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསྟན་བཅོས་ཆེན་མོའི་རྒྱུ་བཤད་
མཛད། ཁྱེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྐབས་
ནས་བསྟན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བཀའ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་
གསུམ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་ཡིན་པར་ཐལ། འཆོས་སྒྲོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་

ལྷན་(༡༠ན)པའི་དག་རྒྱུ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། བྱུང་པར་ཐལ། རྒྱུ་
བཤད་རིགས་པར། འཛོམས་སྒྲོབ་ཡོན་ཏན་ཕྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་ཏེ། །གཉིས་པོ་འདི་དག་
གཞན་གྱི་ལྷགས་ལ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་ན་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། བཀའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཉན་རང་ཐུབ་དབང་ལས་འབྱུངས་ཚུལ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
སྒྲོབ་ཤད་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།

ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱུ་འབྲིང་རྒྱུ་མས་ཞེས་པའི་སྒྲོབ་སྒྲོབ་དག་གི་བཞག་སྒྲུངས་གསུམ།
དང་བོ་ནི། །ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་དང་སངས་རྒྱུ་འབྲིང་བོ་རང་སངས་རྒྱུ་རྒྱུ་མས་ཆོས་
ཅན། ཐུབ་དབང་གི་གསུང་ལས་འབྱུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་དབང་གིས་རྟོག་འབྲེལ་ཟབ་
མོའི་དོན་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱོད་འབྱུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རང་སངས་རྒྱུ་
དེ་སངས་རྒྱུ་འབྲིང་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། སངས་རྒྱུ་ལ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུ་གསུམ་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
རུས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་ཡིན་ན། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བརྒྱའི་སྒྲོབ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་ན། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲོབ་འཇུག་པའི་
གཞི་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རང་རྒྱུ་དེ་སངས་རྒྱུ་འབྲིང་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། སྒྲོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། དེར་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
སྒྲོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱུ་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་སོ། །

ཁ་ཅིག །ཉན་རང་གཉིས་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱ་ཐུབ་དབང་གི་གསུང་ལས་ལུངས་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་དབང་གིས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མའི་དོན་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱོད་
 ལུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་གཉིས་རང་རྒྱ་ཐུབ་
 དབང་ལས་ལུངས་ཤིང་(༡༠བ)སྤྱིར་ཐུབ་དབང་ལས་མ་ལུངས་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐབས་འདིར་རང་རྒྱ་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། ཉན་རང་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཐུབ་དབང་ལས་ལུངས་པར་ཐལ། ཐུབ་དབང་གི་
 གསུང་ལས་སྒྲིས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་དབང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མའི་དོན་བསྟན་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཁྱོད་ལུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཉན་རང་གཉིས་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱ་ཐུབ་
 དབང་ལས་ལུངས་ཏེ། རང་རྒྱ་ཐུབ་དབང་གིས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མའི་དོན་བསྟན་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ལུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། ཉན་རང་གཉིས་ཐུབ་དབང་ལས་མ་
 ལུངས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐབས་འདིར་རང་རྒྱ་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། གང་ཕྱིར་བཅེ་ཉིད། ཅེས་སྐགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་སྟོང་རྗེ་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་
 གཞན་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱར་རྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་རྗེའི་སེམས་
 དང་། ཞེས་སྐགས་ཀྱི་གཞུང་དང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྒྱའི་གཙོ་བོ་གསུམ་ལས་
 ལུངས་པར་རྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་
 འབྲིང་རྣམས། ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་ཉན་རང་གཉིས་ཐུབ་དབང་ལས་ལུངས་པར་
 མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་ཉན་རང་གཉིས་ཐུབ་དབང་ལས་ལུངས་པར་ཐལ།
 མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཞུང་འདི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་
 འདོད་ན། གཞུང་འདིས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཐོག་ཐུན་ཆོགས་བསྐྱེད་པ་ལ་
 དང་པོར་གལ་ཆེ་བར་མ་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ས་བོན་
 དང་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་སངས་རྒྱལ་དེ་རང་ལམ་དུ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤང་
 རུས་པས་ཉན་ཐོས་ལས་ལྷག །རང་ལམ་དུ་ཤེས་པ་ལ་བདེན་འཛིན་སྤང་མི་རུས་པས་
 སངས་རྒྱལ་ལས་དམན་པ་ན་འབྲིང་པོར་བཤད་དོ་ཟེར་ན། (༡༡ན)འོ་ན། རང་རྒྱལ་
 སྤྱོད་པ་དེས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤང་བར་
 ཐལ། ཉན་ཐོས་ལས་ལྷག་ཚུལ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་རྒྱལ་དེ་གཟུང་
 འཛིན་གཉིས་སྤང་བསྒྲུལ་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྒྲུལ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དེས་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་ཀྱིས་སྤང་བའི་སྤང་ཉིད་བསྒྲུལ་
 བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྒྲུལ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྟར་བསྒྲུལ་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤང་རུས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་བོན་སྤང་བ་ལ་ཡང་། གང་ཟག་
 རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྤང་བ་ལ་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 གང་ཟག་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་
 པའི་ཉན་མོངས་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དེས་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་དུ་འཛིན་
 པའི་རྟོག་པ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་རྩལ་
 ཡོད་ཀྱིས་སྤང་བའི་སྤང་ཉིད་བསྒྲུལ་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྒྲུལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། རགས་པའི་མི་རྟོག་སྟགས་བརྩུ་དུག་རྟོགས་ཟེན་བསྒྲུལ་བར་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་
 འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་རུས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རང་རྒྱལ་དེ་རང་
 ལམ་དུ་ཤེས་པ་ལ་བདེན་འཛིན་སྤང་མི་རུས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱལ་ལས་དམན་པའི་
 ཚུལ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཙུན་དེ་བདེན་འཛིན་མ་
 ལུས་པར་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དགྲ་བཙུན་པ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པ་དེ་བདེན་(༡༧)འཛིན་ས་བོན་
དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་རིག་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་དང་འགལ་བྱེད་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
སུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་རྒྱལ་དཔལ། སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆོ་སྒྲོབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་
ངག་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གི་བྱང་རྒྱལ་མངོན་དུ་བྱེད་རུས་པས། ཉན་ཐོས་ལས་ལྟག་པ་
ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བྱེད་རུས་པའི་ཉན་ཐོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟོན་ལ་རང་གི་བྱང་རྒྱལ་མངོན་དུ་བྱེད་རུས་པའི་ཉན་ཐོས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་དཔལ་བསྟན་བཅོས་རྩམ་པའི་ཐོག་མར་
སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་པར་འདོད་ནས་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་བསྟོད་
བྱས་གི་ཡུལ་དུ་འོས་པར་སྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དཔལ་འཇགས་པའི་གང་
ཟག་བཞིའི་རྩ་བར་སྐྱབ་པར་འདོད་ནས་ཐོག་མར་ཉན་རང་གཉིས་སྐབ་དབང་ལས་
འབྱུངས་རྒྱལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱང་། དག་དོན་ནི། ཉན་རང་གཉིས་ཆོས་
ཅན། སྐབ་དབང་གི་གསུང་ལས་འབྱུངས་པ་ཡིན་ཏེ་སྐབ་དབང་གིས་རྟོན་འབྲེལ་ཟབ་
མོའི་དོན་བསྟན་པ་ལས་ཁྱོད་འབྱུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་གཞན་
ལས་ཉན་ནས་བསྒྲུབ་པས་འབྲས་བུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པ་ན། དོན་དེ་གཞན་
ལ་ཐོས་པར་བྱེད་པས་ན་ཉན་ཐོས། ཐོས་པར་བྱེད་རྒྱལ་ནི། མདོ་ལས། འདི་ལྟར་བྱ་བ་
བྱས་སོ། །འདི་ལས་སྤྱིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱ་བ་བྱེད་རྒྱལ་
ཡང་རབ་རྒྱ་བྱང་བའི་བྱ་བ་ནི། ཉན་མོངས་སྟོང་བ་ཡིན་ལ། དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་

ནས་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པ་སྤངས་སོ། །ཞེས་བྱའོ། །སྤྱིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་པའི་ཚུལ་
 ཡང་། དག་(༡༡ན)བཅོམ་ཐོབ་པ་ནས། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྤྱིད་པ་གཞན་དུ་ཉིང་
 འཇམས་མི་སྒྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །འོ་ན། གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་ཉན་ཐོས་ལ་སྒྱ་
 བཤད་མེད་པས་ཉན་ཐོས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲུམ་ན། སྒྱུན་མེད་དེ། སྒྱ་དངོས་སུ་
 འཇུག་པ་ལ་སྒྱ་བཤད་དུ་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན། སྒྲུམ་ལས་སྒྱུས་པའི་བདྲུ་ལ་
 མཆོ་སྒྱུས་ཀྱི་སྒྱ་དངོས་སུ་འཇུག་ཀྱང་། དེའི་སྒྱ་བཤད་དུ་མེད་པ་དེ་བཞིན་ཡིན་པའི་
 བྱིར། དེའི་ལམ་བགོད་ཚུལ་ཡང་མི་དགོ་བཅུ་སྤྱིད་གི་ཚུལ་ཁྱིམས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་
 ཉིད་གཅིག་པའི་བྱིར་དུ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས། ལམ་བསྐྱབ་པ་
 གསུམ་ལ་སྒྲོབ་ན། ཆོགས་ལམ་དང་། སྒྱུར་ལམ་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། སྒྲུམ་
 ལམ་བཞི་བགོད་དེ་དག་བཅོམ་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེ་
 ཚུང་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཐེག་པ་ཚུང་དུའི་གང་ཟག་ཏུ་དམིགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཆོན་
 ཉིད། རང་རྒྱལ་དེ་ལ་འབྲིང་པོ་ཞེས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དེས་རང་ལམ་དུ་རང་
 གི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བཟོད་པ་གོང་
 འཕེལ་དུ་བྱེད་ཅུས་ཤིང་། དེའི་དབང་གིས་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་བའི་ཆོ་སྒྲོབ་དཔོན་གཞན་གྱི་
 གདམས་ངག་ལ་མ་ལྟོས་པར་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་རང་གི་བྱང་ཚུབ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅུས་
 པས། ཉན་ཐོས་ལས་ལྷག་ །དེའི་རྒྱུད་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཁྱུང་པར་
 ཅན་དང་། རྒྱུམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་
 ལས་དམན་པས་ན། འབྲིང་པོར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །རང་རྒྱལ་གསུམ་པོ་ཆོགས་
 བསོག་ཚུལ་གྱི་ཁྱུང་པར་ཡོད་དེ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་ཆོགས་
 ལམ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ནས་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱར་སངས་རྒྱས་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་
 ནས་བསོད་ནམས་(༡༡བ)དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བསོག་པར་བྱེད་ཅིང་། སྒྲོན་ལམ་

ཁྱད་པར་ཅན་གསུམ་འདེབས་སོ། །གསུམ་པོ་ནི། སངས་རྒྱུ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཞིང་
ཁམས་སྟོང་པར་སྒྲེ་བར་ཤོག །ཅིས་དང་གདུལ་བྱ་ལ་སྒྲུ་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་
ནས་ཆོས་སྟོན་རུས་པར་གྱུར་ཅིག །ཅིས་དང་། སྤྱིད་པ་ཐམ་པའི་ཆོ། སྟོབ་དཔོན་གཞན་
གྱིས་བསྟན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་གི་བྱང་རྒྱུ་མཛོན་དུ་བྱེད་རུས་པར་གྱུར་ཅིག །
ཅིས་པ་གསུམ་འདེབས་སོ། །ཆོགས་སྟོད་ཆེ་བ་དེས་རང་རྒྱལ་གྱི་སྟོར་ལམ་མན་ཆད་
ལ་གནས་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད། ཆོགས་སྟོད་རྒྱུང་བ་དེས་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་མན་ཆད་
ལ་གནས་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཉན་རང་གཉིས་སྟབ་དབང་ལས་མ་འབྱུངས་པར་ཐལ།
སྟབ་དབང་ཉན་རང་གཉིས་ལས་འབྱུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟབ་དབང་སེམས་ཅན་ལས་
འབྱུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྟབ་དབང་ཉན་རང་ལས་འབྱུངས་པར་ཐལ། ཉན་
རང་གི་ཐེག་པ་དེ་སྟབ་དབང་གི་ཐེག་པ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱད་
སྒྲམ་ར། ཐེག་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །སྟེ་བའི་དོན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་
བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་དེ་སྟབ་དབང་
གི་ཐེག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པར་ཐལ། ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་དེ་གནས་སྐབས་
ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། སྟབ་དབང་གི་ཐེག་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་། ཉན་རང་གཉིས་ཉན་ཐོས་དབང་པོ་རྣེས་པར་ཐལ། ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་བྱ་བྱང་
རྒྱུ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་གང་ཞིག །རང་རྒྱལ་དེས་རང་ལམ་དུ་རང་གི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་
པའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུར་ཆོགས་བསོག་དགོས་ཤིང་། ཉན་ཐོས་དེས་དེ་ལྟར་མི་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤང་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པས་ཀྱང་། ཉན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་སྤངས་(༡༩ན)
ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྤང་བྱའི་ས་པོན་རྩད་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས། ཉན་ཐོས་དགྲ་

བཙུག་པས་ཀྱང་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེས་ཤེས་
 སྒྲིབ་གྱི་ས་བོན་རྩུང་ཟད་སྤངས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ་ཐེག་
 དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཉན་
 ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་དེ་རྩུང་དུ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་དེ་འབྲིང་པོར་བཤད་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་
 ཤེས་གྱི་ཚོགས་ཁྱད་པར་ཅན་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ལས་
 དམན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 ཚོགས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རང་
 རྒྱལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས་འབྲུངས་རྒྱལ་བཤད་པ།

སངས་རྒྱས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྲུངས་ཤིང་། ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་
 སུདགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཚས་ཅན། བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའ་ལས་འབྲུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྒྲོབ་ལམ་རྟུ་ལམ་ཉམས་
 སུ་བྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱོད་འབྲུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སངས་རྒྱས་ཚས་ཅན།
 ཁྱོད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལས་
 འབྲུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་
 ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སངས་འཕགས་ཚས་ཅན། ཁྱོད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
 ལས་འབྲུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་རྟུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་གྱིས་ཉེར་ལེན་

དང་། རང་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་(༡༣བ)བདག་རྒྱུན་བྱས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱོད་ལུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་
སངས་འཕགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སངས་
འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་འཕགས་ཀྱི་
འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱལ་བའི་སྤྲས་སྤྲུ་གྱུར་པའི་
བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་དེ་ལ་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ཞེས་བཤད་པ་ལ་རྒྱ་
མཚན་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སངས་
འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་གྱུར་
པའི་སངས་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། ཁྱོད་དེ་ལས་མ་ལུངས་པར་
ཐལ། ཁྱོད་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཉན་རང་
གཉིས་ཐུབ་དབང་ལས་ལུངས་པར་བསྟན་པ་ལ། འོ་ན། ཐུབ་དབང་གང་ལས་ལུངས་
སྟུང་ན། ཐུབ་དབང་བྱང་སེམས་ལས་ལུངས། ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་གཞུང་འདི་
བྱུང་། དག་དོན་ནི། སངས་འཕགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱང་སེམས་ལས་ལུངས་པ་ཡིན་
ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ལམ་ཉམས་སུ་བྱངས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཁྱོད་སྦྱོར་བུ་མཐར་ཐུག་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་བྱང་སེམས་ལས་མ་ལུངས་པར་
ཐལ། བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལས་ལུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
རྒྱལ་བ་ལས་ལུངས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་བ་ལས་ལུངས་པར་
ཐལ། རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་སྤྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། གཞན་ཡང་།
བྱང་སེམས་སངས་འཕགས་ལས་ལུངས་པར་ཐལ། སངས་འཕགས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་

ཟབ་མོའི་ཆོས་བསྟན་པའི་དོན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་(༡༤ན)ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་བྱང་
 རྒྱུ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་གྲུབ། དེར་ཐལ། དེ་འབྲའི་ཉན་ཐོས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། ཐུབ་དབང་ལས་འབྱུངས་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་ན། བྱང་
 སེམས་ཐུབ་དབང་ལས་འབྱུངས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཐུབ་དབང་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་
 བས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་དོན་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་ན། བྱང་སེམས་དེ་ཐུབ་དབང་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་
 བས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་དོན་བསྟན་པའི་དོན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་
 གི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཉན་རང་ལས་འབྱུངས་
 པའི་ཐུབ་དབང་ཡོད་ན། ཐུབ་དབང་ཉན་རང་ལས་འབྱུངས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདྲོད་
 པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་
 ཐལ། ཉན་རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཐུབ་དབང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཉན་
 རང་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཐུབ་དབང་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་
 གྱེས། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཤད་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲོ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་ན། དེའི་སྒྲོ་བཤད་པའི་གཞི་
 ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱས་སྤྱོད་ཡིན་ན། རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་
 ན། རྒྱལ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
 ན། དེར་ཐལ། རྒྱལ་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་ན། རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། རྒྱལ་བ་ལས་
 འབྱུངས་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་(༡༤བ)རུས་ཏེ། དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོ་བཤད་

པའི་གཞི་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་སྒྲི་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་ན། རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་སྒྲི་བཞུགས་པའི་གཞི་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞུགས་མེད་ཁམས་པའི་ཉན་ཐོས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་གཞན་ལ་ཉན་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་མེད། གཞན་ལ་སྒྲིགས་པའི་ངག་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུགས་མེད་ཁམས་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདིར་བསྟན་ཆོས་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ་ ཚུངས་སྤང་དང་བཅས་པ་བཞུགས་པ།

སྒྲིང་རྗེའི་སེམས་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགག་བཞག་སྤངས་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་སྒྲིང་རྗེའི་སེམས་དང་མཐའ་གཉིས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཤེས་རབ་ཀྱན་རྫོབ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་གསུམ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་སྤྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་གཙོ་བོར་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དེ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་མཚན་ཉིད་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲིར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་ཡོད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་རྒྱའི་གཙོ་བོ་དངོས་སུ་སྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མ་མཐའ་དེ་ཆོགས་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་བྱང་སེམས་ལ་བྱེད་རིགས་པ་གང་ཞིག་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་སྟན་གྱི་ལྗོན་ཤིང་གི་སྒྲི་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་

པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག གཞན་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་
 (༡༧ན)པའི་འདོད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོའི་ནུམ་རིག་དེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་
 བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། འོ་ན། གཞན་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་
 ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སེམས་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྤྱོད་བ་
 ཐོན་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སེམས་ལ་སྒྲུབ་བྱུང་གི་སྤྱོད་
 བ་ཐོན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་དུ་འཇུག་པ་དུས་མཉམ་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་
 སྒྲུབ་བྱུང་གི་སྤྱོད་བ་ཐོན་པ་ལ། དེ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྤྱོད་བ་ཐོན་པ་སྤོན་དུ་འགྲོ་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐོས་བསམ་སྒྲུབ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་རིམ་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཅ་
 བར་འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །
 གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་རབ་རྩ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཙོ་བོའི་
 ནུམ་རིག་དེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་
 ཀྱི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། མ་
 གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཐོག་ལྷན་ཆོགས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐོག་མར་གལ་ཆེ་བར་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་ཐོན་པའི་སེམས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ས་མཚམས་ཆོགས་ལམ་ནས་ས་བརྩའི་བར་
 དུ་ཡོད་དོ་ཟེར་ན་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པར་ཐལ། སངས་འཕགས་ཀྱི་
 རྒྱུད་ལ་ཡང་དེ་(༡༧བ)མེད། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་

ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ས་མཚམས་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། བྱང་འཕགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་
 པ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་ལ་ས་མཚམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་
 བ། སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་སྐྱེད་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱུ་ལས།
 སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྒྱམས་ལ། །མོས་དང་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། །རྒྱུ་པར་སྒྲིན་
 པའང་གཞན་དོན་དུ། །དེ་བཞིན་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གང་ཞིག །སྟོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་
 ཟེན་པ་ལ་ལྷོས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན།
 མཚན་ཉིད་དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་དེ་ཁྱོད་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་དགོས་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན།
 འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་
 པར་ཐལ། སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གང་ཞིག །སྟོད་པ་ཉམས་ལེན་
 ཀྱི་བྱ་བས་ཟེན་པ་ལ་ལྷོས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན།
 དེར་ཐལ། དེ་སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་འགལ་བའི་
 ཕྱིར། སྒྲོན་སེམས་ལ་སྡུ་མ་དང་འདྲ།

ཁ་ཅིག །འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ས་མཚམས་ཚོགས་ལམ་ནས་ས་བརྩུ་པའི་
 བར་དུ་ཡོད་དོ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ན་འཇུག་པ་སེམས་
 བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲོན་སེམས་ཀྱི་
 ས་མཚམས། ཚོགས་ལམ་(༡༥)ནས་ས་བརྩུན་པའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །ཟེར་ན། མི་
 འཐད་པར་ཐལ། སར་གནས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྒྲོན་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སར་གནས་ཀྱི་
 རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན། སྟོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱིས་དངོས་སུ་ཟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དེར་ཐལ། དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། ས་ཐོབ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་སྦྱོང་པ་ནན་ཏན་
དང་བུལ་བ་མི་སྦྱོང་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། འཇུག་སྒྲིམ་མ་ཐོབ་
པའི་སར་གནས་ཡོད་པར་ཐལ། སྒོན་སེམས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སར་གནས་ཡོད་པའི་བྱིར།
བྱབ་སྟེ། འཇུག་སྒྲིམ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན།
འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲིམ་རིམ་ལས། དེ་ཕན་ཆད་
སྒྲིམ་པ་གཟུང་ནས་ཚོགས་ལམ་རྣམས་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་འཇུག་པའི་སེམས་སོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མྱོང་བས་བྱབ་ཟེར་ན།
མ་བྱབ་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་རག་མ་ལས་པར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རང་རྒྱུད་
ལ་སྦྱོབ་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་རག་མ་ལས་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྒོ་
སྦྱངས་པས་དེ་ལ་སྒྲིམ་བྱུང་གི་མྱོང་བ་ཐོན་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་སྒོ་སྦྱངས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་དེ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་མྱོང་བ་ཐོན་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་
ཅན་དབང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་རྒྱ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དེ་རྗེས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་
ལྟ་བུ་བཅུལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས་ཡང་དག་དད་པའི་རྗེས་འབྱང་བ། །
རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །ཐུབ་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་སྦྱངས་བྱས་ཏེ། །
དེ་ནི་ཡང་དག་ཤེས་འཚོལ་བརྩོན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མ་བྱབ་
པར་(༡༥བ)ཐལ། བྱང་སེམས་དང་སེམས་ཙམ་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་
ཐལ། སྒྲོབ་དཔོན་གསེར་གླིང་པ་གཞི་གྲུབ་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་ཤིང་། ཞེས་སོགས་
ཀྱི་སྒྲུབས་སུ། ཐུབ་དབང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འབྱུངས་པར་བསྟན་པ་ལ། བྱང་
སེམས་གང་ལས་འབྱུངས་སྟུང་ན། དེ་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་གསུམ་ལས་འབྱུངས། ཞེས་སྟོན་

པར་བྱེད་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱུང་། ངག་དོན་ནི། སྤྱིང་རྗེའི་སེམས་དང་མཐའ་གཉིས་སུ་
མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཤེས་རབ་དང་། ཀྱན་རྫོང་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོ་
གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་སྤྱིས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་
གཙོ་བོར་ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་འདོད་
པའི་འདོད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བྱུང་པར་ཅན་དེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་
ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དེ་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲེ་བ་ལ་གཞན་དོན་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲུང་བ་དང་། བྱང་
རྩལ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲུང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་མཐུན་
བ་དང་། དེ་བསྐྱེད་པ་དངོས་གཉིས། དང་པོ་ལ། སེམས་ཅན་ལ་སེམས་མཉམ་པར་སྒྱུ་བ་
བ་དང་། ཡིད་འོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒྱུ་བ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་མཉམ་པ་ནི་ཆགས་སྣང་
གི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འགའ་ཞིག་ལ་གཉེན་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཆགས་པ་
སྒྲེ་ཞིང་འགའ་ཞིག་ལ་དགྲ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་སྣང་བ་སྒྲེ་བའོ། །དེ་གཉིས་འགོག་
པ་ལ་གཉེན་ལ་ཆགས་པ་འགོག་པ་དང་། དགྲ་ལ་སྣང་བ་འགོག་པའི་རྩལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། དེ་དག་གིས་རང་ལ་གཞོད་པ་བསྒྱུ་བའི་རྩལ་སྟོན་པས་མ་པའི་སྒྲོ་ནས་
འགོག་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་གིས་རང་ལ་ཕན་གདགས་པའི་རྩལ་སྟོན་པས་
བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་འགོག་པར་བྱེད་ཅིང་། བྱང་པར་དུ་གཉེན་ལ་ཡང་ཡིད་བརྟན་མི་
རུང་(༡༥)ཞིང་། དགྲ་ལ་ཡང་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བའི་རྩལ་བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆགས་
སྣང་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། མར་ཤེས་པ། དྲིན་དྲན་པ། དྲིན་གཞོ་བ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྱུ་བ་བ་
ཡིན་ལ། དང་པོར་མར་ཤེས་པའི་རྩལ་ནི། ལམ་པ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པའི་རྩལ་བསམ་
ཞིང་རེས་པར་བྱས་ལ། དེ་བྱས་པ་ན། དེ་ལ་ཐོག་མཐའ་མེད་པས། དེར་སྐྱེས་པ་ལ་
ཡང་གུངས་ལས་འདས་ཤིང་། དེར་སྐྱེས་རེས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་མ་

བྱས་པ་ལ་ཡང་གྲངས་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་རྣམས་བསམ་པ་ཡིན་ནོ། ། དྲིན་དྲན་པའི་
 ཚུལ་ཐོག་མར་ཆེ་འདིའི་མ་ལ་དམིགས་ནས་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་ཚུལ་རྣམས་བསམ་
 ཞིང་། དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་ཚུལ་དཔག་
 ཏུ་མེད་པ་བསམ་ཞིང་། དེ་ཡང་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཡང་བསྐྱངས་ཚུལ་བསམ་པ་
 ཡིན་ནོ། ། དྲིན་དྲན་ནས་དྲིན་གཙོ་དགོས་པས། དེ་གཙོ་བ་ལ་མ་དྲིན་ཅན་འདི་དག་ཡལ་
 བར་འདོར་བ་ནི་བདག་གི་ཆ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་པའི་དྲིན་གཙོ་བའི་སྒོ་སྒྲེས་སྒྲེས་ཀྱི་བར་
 ཏུ་བསྒྲེལ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བྱམས་པ་བསྒྲེལ་ཚུལ། སྙིང་རྗེ་བསྒྲེལ་ཚུལ། ལྷག་བསམ་
 བསྒྲེལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དམིགས་ཡུལ་ནི་བདེ་བས་ཐོངས་པར་གྱུར་པའི་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ནི་བདེ་བ་དང་ལྡན་ན་སྟེ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། བསྒྲེལ་
 ཚུལ་ནི་བདེ་བ་དང་ལྡན་ན་ཅི་མ་རུང་བར་བདེ་བ་དེ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །བདེ་བ་
 དང་ལྡན་པར་བདག་གིས་བྱའོ་སྟེ་པའི་བསྒྲེལ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པའི་དམིགས་ཡུལ་
 ནི། ལྷག་བསམ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ནི་ལྷག་བསམ་
 དང་བྲལ་ན་སྟེ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། བསྒྲེལ་ཚུལ་ནི་ལྷག་བསམ་ཞེས་བརྗོད་པ་མ་
 གཏོགས་སྟེ་དང་འདྲ། གསུམ་པ་ནི། (༡༧)སྟེ་པའི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་
 དམིགས་རྣམ་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁུར་ཏུ་
 འཁུར་བའི་སྒོ་སྒྲེས་ཀྱི་བར་ཏུ་བསྒྲེལ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་དག་པར་རྗོགས་
 པའི་སངས་རྒྱུ་སྒྲུ་མཚན་བཟང་པོ་སྟེ་པའི་ཚུ་སོ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་
 ཅུས་བརྒྱན་པ་དང་། རང་གི་སྒྲུ་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུའི་བཞོན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་
 པ་སྟོན་ཅུས་པ་དང་། སྒྲིར་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དུག་ཅུ་དང་། ཟུང་པར་དུ་གསུང་
 གཅིག་གིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དྲི་བ་མི་

འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ལན་སྟོ་སྟོར་འདེབས་རྒྱས་པ་ལ་སྟོགས་པ་དང་། ཐུགས་མཆིན་པ་དང་། བརྟེ་བའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལས། མཆིན་པའི་ཡོན་ཏན་དུས་གཅིག་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། བརྟེ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི་མ་སུ་གཅིག་པ་ལ་བརྟེ་བ་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབད་མེད་ལྟུང་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱན་མི་ཆད་པ་དང་། དུས་གཅིག་ལ་གདུལ་བྱ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲིན་གྲོལ་ལ་འགོད་རྒྱས་པ་ལ་སྟོགས་པ་མདོར་ན་སྒྲི་གསུང་ཐུགས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་དད་པར་བྱེད་ཅིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྒྲི་ལྟར་དུ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ས་མཆོམས་ནི། ཆོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས། འཇུག་སྒྲི་ཐོབ་པ་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ས་མཆོམས་སྒྲར་དང་འབྲ། འཇུག་སྒྲི་ཐོབ་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ། སྒྲིན་པ་(༡༥ན)སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ས་མཆོམས་ནི་ཆོགས་སྒྲི་ཁོ་ན་ན་ཡོད་དོ། །བྱང་སེམས་ཡིན་ན། སྒྲི་ཉིད་རྟོགས་ཐྱོང་བས་མ་ཁྱབ་བོ། །

གསུམ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྒྱའི་གཙོ་བོ་གསུམ་ལས་འབྱུངས་པའི་བྱང་སེམས་མེད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་བཟུན་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་མཆོན་ཉིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བཟུན་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་སྒྲི་པའི་སྒོ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཡིན་ན་རྒྱའི་གཙོ་བོ་གསུམ་ལས་འབྱུངས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཞན་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་

སེམས་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གཞན་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཐོབ་པར་འདོད་པའི་འདོད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་ཞིག །སེམས་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གཞན་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ།
 སེམས་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་ན། དེར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་
 བར་དགོན་པའི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྤར་ཡང་། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
 འཇུག་སྒོམ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཏྲགས་བྱུང་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་འཇུག་སྒོམ་ཐོབ་པའི་དུས་འདས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། འཇུག་པའི་སྒོམ་པ་དེ་ཇི་སྲིད་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཁས་བླངས་པའི་སྒོམ་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔ་ཐར་གྱི་སྒོམ་པ་དེ་ཇི་སྲིད་འཆོའི་བར་དུ་ཁས་བླངས་པའི་སྒོམ་པ་ཡིན་
 ན། འཆི་བའི་འོག་ཏུ་སྔ་ཐར་གྱི་སྒོམ་པ་གཏོང་བས་(༡༥བ)བྱུང་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་།
 གཞན་ཡང་། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་
 བསྐྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱུང་།
 འདོད་ན། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། བྱུང་ཐབས་ཤེས་
 གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་
 བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་
 གྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
 སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དམིགས་རྣམ་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་
 པར་ཐལ། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་
 ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་

ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་ན། དེའི་
རྒྱུད་ལ་ཀྱན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་གཉིས་སྒྲུང་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
ལུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་གཞན་དོན་དུ་རང་ཉིད་རྫོགས་པུང་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་
ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྒྲེ། རྒྱུན་དུ།
སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་པུང་རྒྱུ་འདོད། །ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱལ།

གཞན་ཡང་། སྒྲོན་སེམས་ཀྱིས་མཆོམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། སར་གནས་ཀྱི་གང་
ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་སྒྲོན་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་
དངོས་སུ་ཟེན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་སར་(༡༩ན)གནས་ཀྱི་གང་ཟག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོད་པའི་གཙོ་བོ་སྒྲོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་མ་
ཟེན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་སར་གནས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན།
མ་བྱལ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་དེ་འདྲ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འཇུག་སེམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཇུག་སྒྲོམ་ཐོབ་
ལ་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་ཡིན། སྒྲོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟེན་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
འཇུག་སྒྲོམ་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་གཉིད་འཐུག་པོ་ལོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན།
མ་བྱལ་བོ། །

ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བའི་སྟིང་རྩེ་

རྩོད་སྟིང་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་བརྟེན་ཉིད། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་
 བློ། ཁ་ཅིག། དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་སྟུག་བསྟུལ་
 དང་བྲལ་བར་འདོད་པས་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་སྟིང་རྩེ་དེ། སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་མཆན་ཉིད། ཟེར་
 བ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟིང་རྩེ་ཆད་མེད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་གང་ཞིག །
 རྣམ་པ་སྟུག་བསྟུལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྟིང་རྩེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ།
 སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཆད་མེད་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་དེར་ཐལ། སྟིང་རྩེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ཆད་མེད་བཞི་ཀ་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དེ་འདྲའི་བྱེ་རྩལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཆི་འཕོས་མ་ཐག་རྩ་ཆངས་ཆེན་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་
 བར་ངེས་པའི་བྱེ་རྩལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་སྟིང་རྩེ་ཡིན་ན།
 (ཨ་ཁུ་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟིང་རྩེ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཟེར་ན། འོ་ན། སྟིང་རྩེ་ཆེན་
 པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། གང་ཕྱིར་བརྟེན་ཉིད། ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདིས་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དེ་རྒྱལ་བའི་ལོ་རྟོག་ལུན་ཆོགས་བསྐྱེད་པ་ལ་
 ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟིང་རྩེ་དེ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ།
 སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱལ་བའི་ལོ་རྟོག་

ཕུན་ཚོགས་བསྐྱེད་པ་ལ་མཐའ་མར་གལ་ཆེ་བའི་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག །དམིགས་པ་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་སྟུག་བསྟུལ་
མཐའ་དག་དང་བྲལ་བར་འདོད་པས་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་རྣམ་པར་མི་འཆོལ་བའི་སེམས་བྱུང་དེ།
སྟོང་རྩེའི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་ན། སྟོང་རྩེ་ཡིན་ན་སེམས་བྱུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ།
སྟོང་རྩེ་དང་གཙོ་བོའི་སེམས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་
རྒྱད་ལྔ་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་གཙོ་བོའི་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ། སྟོང་རྩེ་
ཆེན་པོ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་སྟུག་བསྟུལ་ལས་སྦྱོབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་
པོ་ཟེར་ན། དེ་ཁྱབ་པར་ཐལ། འཇུག་པའི་མཆོད་བརྗོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྟོང་རྩེ་ཡིན་
ན། སེམས་ཅན་སྟུག་བསྟུལ་ལས་སྦྱོབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། སྐབས་འདིར་མཆོད་བརྗོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྟོང་རྩེ་ནི།
སེམས་ཅན་སྟུག་བསྟུལ་ལས་སྦྱོབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས། ཉན་རང་གི་སྟོང་རྩེ་ལས་
ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཁྱབ་པར་ཐལ། རང་
འགྲེལ་ལས། སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་བཅོན་རར་བསྐྱེད་པ་སྐབས་མེད་པ་མ་ལུས་
པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོབ་པའི་མཆོན་(༣༠ན)ཉིད་ཅན་གྱི་བཅོམ་ལྔ་འདས་མ་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་
ལ་བསྟོད་པར་འོས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་སྟུག་བསྟུལ་ལས་སྦྱོབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་དགོས་
པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་སྟུག་བསྟུལ་གྱིས་མནར་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྒོ་
ཤུགས་དག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན། རང་འབྲས་སྟུག་བསྐྱེད་པ་རྣམ་དག་དངོས་
སུ་འབྱེན་ཅུས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྒྱལ་བའི་ལོ་ཉོག་ཕུན་ཚོགས་བསྐྱེད་པ་ལ་
ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བའི་སྟོང་རྩེ་དེ། བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཆོད་བརྗོད་
ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཡུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་ན། སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།

དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ། འདོད་ན་ཡུམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 མཁུན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ལམ་མ་ཞུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། སྙིང་རྗེའི་སེམས་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་བས་སྟ། བྱང་སེམས་དེ་རྒྱུའི་
 གཙོ་བོ་གསུམ་ལས་འབྱུངས་པར་བསྟན་པ་ལ། འོ་ན། དེ་དག་གི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་
 གྱུར་པ་དེ་གང་ཡིན་སྟེ་མ་ན་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རྩ་
 བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྟན་པར་བྱེད་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱུང་། དག་དོན་ནི། དཔལ་ལྡན་སྒྲ་
 བ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་བརྩམ་པའི་ཐོག་མར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟོད་ཐུག་མཛད་
 པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་རྒྱལ་བའི་ལོ་འོག་ལུན་ཆོགས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐོག་
 མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དང་བོར་གལ་ཆེ་རྒྱལ་ཡོད་དེ། སྙིང་
 རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེས་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བར་མཐོང་
 བས་དེ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྒོ་(༣༠བ)ཤུགས་དྲག་སྒྲེས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
 དུ། བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་འབྱུང་ལ། སེམས་བསྐྱེད་པའི་དམ་བཅའི་དོན་
 ཡང་ལྟ་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྟོད་པ་ལར་ཕྱིན་དུག་ལ་སྟོབ་དགོས་པར་མཐོང་ནས་སྙིང་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་འཆོལ་བ་དེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་རྒྱལ་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་
 རང་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེས། སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བ་ལ་མི་
 བཟོད་པའི་སྒོ་ཤུགས་དྲག་སྒྲེས། དེ་དབང་ནོན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་སྟུག་བསྐྱེད་དེ་
 ལས་འབྲལ་རུས་མི་རུས་གྱིས་བརྟགས་པ་བྱེད་པ་འབྱུང་། དེ་འབྱུང་བ་ན་སྟུག་བསྐྱེད་
 རང་བཞིན་མེད་པར་སེམས་ལས་འབྲལ་རུང་གི་སྒོ་བྱུར་བ་ཡིན་པར་མཐོང་ནས་བྱང་
 རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བའི་
 སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་སྟུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བར་

འདོད་པའི་སྟིང་རྩེ་ཡང་ཡིན། རང་འབྲས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་འདྲེན་ནུས་ཀྱི་རིགས་
སུགས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་ཡིན་ན།
སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱེད་ལས་སྒྲོབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་བྱུང་བོ། །སྐབས་འདིར་
བསྟན་ཀྱི་སྟིང་རྩེ་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལམ་མ་ཁྱགས་ཀྱི་སྟིང་རྩེ་ལ་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་མཆན་ཉིད་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟིང་རྩེ་
ཡིན་ན། སེམས་བྱུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱམས་པ་ཡིན་ན། སེམས་བྱུང་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱམས་པའི་ལོག་ཕྱོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོང་ཁྱོ་
ཡིན་ན། སེམས་བྱུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱུང་། གཞན་ཡང་། སྟིང་རྩེ་ཡིན་ན།
སེམས་བྱུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ལྷག་བསམ་ཡིན་ན། སེམས་བྱུང་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞན་དོན་དོན་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་ཡིན་ན། སེམས་བྱུང་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱུང་། དེར་ཐལ། (༡༡)དོན་གཉིས་ཀྱི་འདྲན་པ་ཡིན་ན། སེམས་
བྱུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྟིང་རྩེ་དང་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གཉིས་ལ་
བྱུང་བར་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་བྱུང་བར་མེད་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་
ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་བྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་རྣམ་པ་སེམས་
ཅན་སྟུག་བསྐྱེད་ལས་སྒྲོབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱུང་། ཕྱི་མ་དེར་
ཐལ། དེ་གཉིས་ཀ་དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པར་མཆུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་
འདོད་ན། སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་བར་དུ་ལྷག་བསམ་རྣམ་
དག་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ཁུར་དུ་ལུར་བའི་སྒོ་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱེད་ལས་སྒྲོབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཡང་། སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གཉིས་

ལ་བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱལ། གཞན་ཡང་། སྡིང་རྩེ་ཆེན་པོ་
ཡིན་ན་རང་འབྲས་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་དངོས་སུ་འབྲེན་ཅུས་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ།
སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་སྡིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པར་ངས་པའི་སྡིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཐོག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལས་ཉམས་པར་
ངས་པའི་ཐོག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་དང་པོར་སྡིང་རྩེ་རང་རྒྱུད་ལ་
བསྐྱེད་ནས། དེའི་རྩིས་སྡིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། བྱོད་
གྱི་སྡིང་རྩེ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བའི་ལོ་རྟོག་ལུན་ཆོགས་བསྐྱེད་པ་ལ་དང་པོར་གལ་ཆེ་ཚུལ་དེ་
འཆད་རིགས་ལ་གཞུང་འདི་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་ལམ་བཟོད་ཚུལ་
སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། བྱི་མ་དེར་ཐལ། གཞུང་(༡༧)འདི་
འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལམ་བཟོད་ཚུལ་
སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
གདུལ་བྱས་དང་པོར་སྡིང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས། དེའི་རྩིས་ཀྱན་རྩོད་
བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་སྡིང་རྩེ་ཆེན་པོ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཐོག་
ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྩོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དབྱུང་བ་རྒྱན་ནས། ཡང་དག་
ཤེས་འཚོལ་སྟོན་བཏང་ནས། །དོན་རྣམ་རྣམ་པར་ངས་གྱུར་ཏེ། །ལྟ་བུ་ཐབས་གནས་
འཇིག་རྟེན་ལ། །སྡིང་རྩེ་ཀྱན་དུ་བསྐྱེད་ནས་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
གང་ཕྱིར་བཅེ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྡིང་རྩེ་ཡིན་
ན། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྡིང་རྩེ་ཡིན་པས་མ་བྱལ་བར་ཐལ། འདིའི་སྐབས་ནས་
བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་སྡིང་རྩེ་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་
རྒྱུད་ཀྱི་སྡིང་རྩེ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། དེ་འབྲའི་སྡིང་རྩེ་ཡིན་ན།

བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 མཆོད་བཟོད་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
 གསུམ་པོ་དེ། བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་བའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲལ།
 གཞན་ཡང་། དེ་འདྲའི་སྒྲི་རྩེ་ཡིན་ན། ལམ་མ་ཁྲལ་གྱི་སྒྲི་རྩེ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་
 ལོ། །སྒྲི་རྩེའི་སེམས་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
 སྒྲི་རྩེ་ཡིན་ན། ལམ་མ་ཁྲལ་གྱི་སྒྲི་རྩེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་
 སུ་བསྟན་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ན། ལམ་མ་ཁྲལ་གྱི་སེམས་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྐབས་ནས་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་དེ་བྱང་
 རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་མཆོད་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲིམ་པའི་སྒྲོ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ།

སྒྲི་རྩེ་གསུམ་ཀྱི་ངོས་འཛིན་དང་། འཛིན་ལྟའི་དམིགས་པ་
 ད་དང་ང་ཡི་བ་ཚུད་སྒྲི་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།

དང་པོར་ང་(༡༣༣)ཞེས་བདག་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགག་གཞག་སྤང་
 གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །དམིགས་པ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ང་ལ་
 དམིགས་ནས། རྒྱུ་པ་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་དེ་འཛིན་ལྟའི་
 མཆོད་ཉིད། ཟེར་ན། དམིགས་པ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ལྟའི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ལ་
 དམིགས་ནས་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་མིའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་
 ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྟའི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
 འཛིན་པའི་མིའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྟའི་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་

པར་འཛིན་པའི་མི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱ་བར་འདོད་ན། དེ་ངར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྷ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་འཇིག་ལྷ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འབྲ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ངའོ་སྙམ་
པའི་སྒོ་ཡིན་པར་ཐལ། ངར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྷ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་དང་
རྒྱུད་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་ལྷ་འི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་དེ་མིའི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཡིན་པར་ཐལ། རང་དང་རྒྱུད་
གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་ལྷ་འི་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པར་འཛིན་པའི་མིའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་དེ། ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

ཁ་ཅིག །དམིགས་པ་རང་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ། ངར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྷ་འི་མཆོན་ཉིད། འོན། ང་ཡི་བར་འཛིན་
པའི་འཇིག་ལྷ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ང་ཡི་འོ་སྙམ་
དུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ང་ཡི་བར་
འཛིན་པའི་འཇིག་ལྷ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །
དམིགས་པ་རང་རྒྱུད་(༡༡བ)ཀྱི་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྷ་འི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན།
དམིགས་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྷ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་
ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྷ་པོ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཡི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་དེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། འཇིག་ལྷ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕུང་
པོ་ལྷ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཕུང་པོ་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་
ཅིག །ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྷ་དེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། དེ་ཆོས་

ཅན། བྱོད་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམིགས་པ་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དམིགས་པ་རང་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་དེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡང་མ་ཡིན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་པོ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདག་འཛིན་ཕྱ་མོ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་པའི་དོན་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པར། ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིར་སེམས་ཅན་ཟླ་ལྔ་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། (༣༣ན)སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་ཚུལ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྟིང་ཇེ་ཆེན་པོ་རྒྱད་ལ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བ་མཐོང་བ་ན་དགའ་སྟོ་སྟེ། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བ་ན་བཏང་སྟོ་མས་ཀྱི་སྟོ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་བརྟེ་ཉིད། ཅས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྟིང་ཇེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་བསྟོད་པ་ལ། འོན། བསྟོད་ཡུལ་གྱི་སྟིང་ཇེ་ལ་དུ་ཡོད་སྟུམ་ན། དེ་ལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་ཇེ་ཆེན་པོ་སོགས་གསུམ་དུ་ཡོད། བྱས་པ་ལ། དེའི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུ་སྟུམ་ན། དེའི་ངོ་བོ་དང་སྟིང་ཇེ་ཆེན་པོ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྟེད་པའི་ཐབས་བསྟན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱང་། དག་དོན་ནི། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བཅོས་ཅན། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་ཇེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་ཕྱ་རགས་གང་གི་བྱུང་བར་དུ་མ་བྱས་པར་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་

པ་སྟག་བསྐལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པས་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་སྟིང་རྩེ་ལ་བྱག་འཛལ་བ་ཡིན་
 བའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་སེམས་ཅན་ཐོ་ཆུན་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་
 བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་རང་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བའི་ཐབས་སུ་གསུངས་
 བའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ། འཛིག་ལྟའི་མཚན་ཉིད། དམིགས་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་
 ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་རང་སྟུམ་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་
 དེ། ངར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟའི་མཚན་ཉིད། དམིགས་པ་ང་ཡི་བའི་རང་ལྟོག་ལ་དམིགས་
 ནས། རྣམ་པ་ང་ཡི་སྟུམ་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ང་ཡི་བར་
 འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟའི་མཚན་ཉིད། འཛིག་ལྟ་ཡིན་ན། གང་ཟག་(༣༣བ)བདག་འཛིན་
 ཡིན་པས་བྱབ་པོ། །

གསུམ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དམིགས་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་གཙོ་བོ་སེམས་ཆོས་ཅན། འཛིག་ལྟ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གཙོ་བོ་
 སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་བྱུང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་
 རྟེ། མ་རིག་པ་ཡིན་ན། སེམས་བྱུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་ཆགས་
 ཡིན་ན། སེམས་བྱུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་རྟེ། དེ་གཉིས་ཅ་ཉོན་དུག་གི་ནང་
 ཚན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཙོ་བོ་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་
 པར་ཐལ། དམིགས་པ་ལུང་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་རྟེ། དམིགས་པ་གང་ཟག་ལ་དམིགས་
 ནས། རྣམ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་

བདག་འཛིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཅུ་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ།
 དམིགས་པ་ང་ཡི་བའི་རང་ལྷོག་ལ་དམིགས་པ་གང་ཞིག །ང་ཡི་བའི་རང་ལྷོག་དེ་ཆོས་
 དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ལུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས།
 ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ང་ཡི་བ་ང་
 ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་གི་བ་བདག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ངར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་དང་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་གཉིས་
 པོ་དེ། དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་མི་འབྱེད་པར་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་འབྱེད་
 པར་ཐལ། དེ་གཉིས་དམིགས་པ་ང་ལ་དམིགས་པར་མཆུངས་ཤིང་ངར་འཛིན་པའི་འཛིན་
 ལྟ་དེ། ངའི་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་(༣༤)ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་
 ལྟ་དེ་ང་ཡི་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེ་རྣམ་པའི་སྒོ་
 ནས་ཁྱད་པར་མི་འབྱེད་པར་ཐལ། དེ་རྣམ་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་པར་མཆུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཟེར་ན། འོ་ན། ངར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་
 ཐལ། དམིགས་པ་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
 འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམིགས་པ་ང་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ང་ཡི་སྒྲུབ་དུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། འཛིན་
 ལྟ་ཡིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་
 ལུང་པོ་ལྷན་བསྐྱུས་པའི་ང་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
 འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཛིན་ལྟ་འཛིན་ལྟར་འཛིན་པའི་འཛིན་

ཚོགས་དེ་ཡང་པོ་ལྷ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་དང་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་
གཉིས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་བྱུང་བར་མ་འབྱེད་པར། རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་བྱུང་བར་འབྱེད་
པར་ཐལ། དེ་གཉིས་དམིགས་པ་ང་ལ་དམིགས་པར་མཚུངས་པ་གང་ཞིག །དང་པོ་དེས་
རྣམ་པ་ངོ་སྟོན་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན། ཕྱི་མ་དེས་རྣམ་པ་ང་
ཡི་ངོ་སྟོན་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་
གཉིས་འཛིན་ལྟར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གཉིས་དམིགས་པའི་སྒོ་
ནས་བྱུང་བར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་བྱུང་བར་མ་འབྱེད་(༣༧བ)
པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་དེ། ང་ཡི་བའི་རང་ལྟོག་ལ་
དམིགས་པ་གང་ཞིག །དང་པོ་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་དེ་ང་ཡི་བའི་རང་ལྟོག་ཙམ་ལ་ཡང་མ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་བྱུང་བར་མ་འབྱེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྣམ་པ་
བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མ་རིག་པ་ཡིན་ན། སེམས་བྱུང་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པར་ཐལ། མ་
རིག་པ་དང་གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་བདེན་པར་འཛིན་
པའི་གཙོ་བོའི་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མ་རིག་པ་དང་གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་
གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། ལའོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་གཙོ་བོ་སེམས་
ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱིར་བའི་ས་བོན་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

འགྲོ་བ་གཡོ་བ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ནི།
ཁ་ཅིག །དམིགས་པ་བདག་མེད་ལྟ་རགས་གང་གིས་ཀྱང་བྱུང་བར་དུ་མ་བྱས་པའི་
སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་སྟུག་བསྟུལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པས་རབ་རྟུ་བྱེ་

བའི་སྤྱིང་རྗེ་དེ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མི་འཐད་
 པར་ཐལ། བདག་མེད་ཕྱ་རགས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་
 གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཡིན་ན་བདག་མེད་ཕྱ་མོས་ཁྱད་པར་དུ་
 བྱས་པས་ཁྱབ། སེམས་ཅན་ཡིན་ན། བདག་མེད་རགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པས་
 ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཡིན་ན། བདེན་སྟོང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་
 ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པས་ཁྱབ་པའི་
 ཕྱིར། དམིགས་པ་བདག་མེད་རགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
 བྱས། རྣམ་པ་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པས་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་སྤྱིང་རྗེ་དེ། ཆོས་ལ་
 དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེའི་(༡༥ན)མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་
 རྗེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བདག་མེད་རགས་པས་ཁྱད་
 པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་གང་ཞིག །རྣམ་པ་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་བྲལ་
 བར་འདོད་པའི་སྤྱིང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་
 ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད། དེ་ཡིན་ན་བདག་མེད་རགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་
 བྱས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྤྱིང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་
 མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྤྱིང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་
 དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དམིགས་པ་བདག་མེད་ཕྱ་མོས་ཁྱད་
 པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་བྱས། རྣམ་པ་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་
 འདོད་པའི་སྤྱིང་རྗེ་དེ། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན།
 ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དྲགས་སྒྲུབ་ཚུལ་སྤྲུལ་
 བཞིན་ནོ། །

ཁ་ཅིག །དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་བདེན་སྟོང་དུ་

རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ལམ་མ་ཁྱལ་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དམིགས་
མེད་ཀྱི་སྟིང་རྗེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། དམིགས་མེད་ཀྱི་སྟིང་རྗེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ལམ་མ་ཁྱལ་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་བདེན་སྟངས་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་མ་ཁྱལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་
ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་ཚོན་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་སྟངས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བཙལ་
ནས། དེ་རྗེས་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། སེམས་ཅན་བདེན་
སྟངས་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་ཡིན་པར་(༣༥)ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཡིན་པར་ཐལ།
སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་ལྡེལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་མ་ཁྱལ་གྱི་སྒོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལམ་མ་ཁྱལ་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་རང་ཡུལ་གཏན་ལ་ཡལ་
པ་ལ་སྒོའི་རྣམ་པ་གིན་ཏུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལམ་མ་ཁྱལ་གྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྗེ་དེས་སེམས་ཅན་མི་
རྟག་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྟིང་རྗེས་སེམས་ཅན་བདེན་
སྟངས་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ལྷུང་དང་འབྲ། གཞན་ཡང་། སྟིང་རྗེ་
གསུམ་པོ་དེ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་མ་འབྱེད་པར་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་
འབྱེད་པར་ཐལ། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྗེ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་མི་རྟག་པའི་རྣམ་
པ་ཅན་ཡིན་དགོས། དམིགས་མེད་ཀྱི་སྟིང་རྗེ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་བདེན་སྟངས་གི་རྣམ་པ་
ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་དངོས། དང་པོ་བྱི་མ་ལ་སྒྲོགས། ཅུ་བར་འདོད་ན།
བདག་མེད་གཉིས་པོ་དེ་སྟངས་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་མི་འབྱེད་པར་རྣམ་
པའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་འབྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་མེད་འདི་ནི་
འགོ་བ་རྣམ་དགོལ་ཕྱིར། །ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །ཞེས་
བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་རྗེ་གསུམ་ཀ་ཡོད་དོ། །ཟེར་ན། དེ་མེད་
 པར་ཐལ། དེའི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་ན། དམིགས་མེད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་
 ན་སེམས་ཅན་བདེན་སྟོང་དེ་རྟོགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དག་
 ས་ལ་སྟོང་རྗེ་གསུམ་ཀ་ཡོད་དོ་ཟེར་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། དག་སའི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་
 ན། དམིགས་མེད་སྟོང་རྗེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་
 བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དག་སའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་
 ཤེས་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་བདེན་(༣༦ན)སྟོང་དུ་རྟོགས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་
 ན། གཟུགས་སོགས་རྒྱུ་པར་རྟོགས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་
 སོགས་དག་སའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཀྱན་རྫོབ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཅས་མར་
 རྒྱུར་བའི་དངོས་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དམིགས་པ་
 བདག་མེད་རགས་པས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས། རྣམ་པ་སྟུག་
 བསྟུལ་དང་བྱལ་བར་འདོད་པའི་སྟོང་རྗེ་ཡང་ཡིན། རང་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་གང་ཟག་སེམས་
 ཅན་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། ཆོས་ལ་
 དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་
 པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སངས་འཕགས་དེ་སེམས་
 ཅན་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 དམིགས་མེད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ན། བདེན་སྟོང་གིས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་
 སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པས་མ་བྱུང་བོ། །ཟེར་ན། བྱུང་བར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བྱུང་བ་
 དཔལ་ལྡན་སྟེ་བས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔལ་ལྡན་སྟེ་བས་སེམས་ཅན་ལ་

དམིགས་ན་རང་བཞིན་མེད་པའི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པས་
བྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔལ་ལྷན་སྟེ་བས་སེམས་ཅན་ལ་ཚད་མར་
སོང་ན། རང་བཞིན་མེད་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཚད་མར་སོང་བས་
བྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་མེད་
པར་སྐྱབ་པའི་ཆེ། དཔལ་ལྷན་སྟེ་བ་གྲགས་པས་སྤར་བཤད་པའི་བྱབ་པ་ཁས་ལེན་
ཅིང་། རང་རྒྱད་པས་བྱབ་པ་དེ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཆེ་
ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀ་(༡༩བ)སྟེ་བ་གྲགས་པས་ཆོས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་
སྤང་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དང་པོར་ང་ཞེས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སེམས་ཅན་ལ་
དམིགས་པའི་སྟིང་རྗེའི་ངོ་བོ་བསྟན་པ་ལ། འོ་ན། ཆོས་དང་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་
པའི་སྟིང་རྗེའི་ངོ་བོ་རྗེ་ལྟ་བུ་སྟུམ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱང་། དག་
དོན་ནི། དཔལ་ལྷན་སྟེ་བ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་
ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་རགས་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ཏེ་སེམས་
ཅན་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་སྟུག་བསྟུལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པས་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་སྟིང་
རྗེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བའི་ཕྱིར། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛིག་གོ། །ཡང་དེ་ཆོས་ཅན།
དམིགས་མེད་ཀྱི་སྟིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་བདག་མེད་ཕྱ་མོས་
བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ཏེ། རྣམ་པ་སྟུག་བསྟུལ་དང་བྲལ་བར་
འདོད་པས་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་སྟིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བའི་ཕྱིར། དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛིག་
གོ། །དག་ས་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྟིང་རྗེ་ཡིན་ན། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྗེ་ཡིན་
པས་བྱབ་པོ། །ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱད་ལ་སྟིང་རྗེ་གསུམ་ཀ་ཡོད་ཀྱང་། སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་
དེ། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ཡང་སྟིང་རྗེ་གསུམ་ཀ་ཡོད་ཀྱང་སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་དོ། །

དམིགས་མེད་ཀྱི་སྙིང་རྩེ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་བདེན་སྙིང་དུ་རྟོགས་པས་མ་བྱལ་བྱང་།

དེ་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་བདེན་སྙིང་དུ་རྟོགས་པས་བྱལ་བོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁོན་དེ། སྙིང་རྩེ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྙིང་རྩེ་གསུམ་པོ་དེ་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་དམན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དངོས། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་(༡༥)དག་བཅོས་པའི་རྒྱུད་ལ་སྙིང་རྩེ་གསུམ་ཀ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་སྙིང་རྩེ་གསུམ་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྙིང་རྩེ་ཡིན་ན། དམིགས་མེད་ཀྱི་སྙིང་རྩེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་བདེན་སྙིང་དུ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོས་པའི་རྩེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོར་གཟུགས་སོགས་ཀྱན་རྒྱུ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། སྙིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དག་སའི་རྩེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། སྙིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དག་སའི་སྙིང་རྩེ་ཡིན་ན། སྙིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱལ་བའི་རྩེས་ཡོད་ཀྱིས་སྙིང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྙིང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །རང་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཞན་དབང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་ས་བརྒྱད་པའི་རྩེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྙིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པར་ཐལ། དག་སའི་རྩེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚེས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་རང་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཚེས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་
ཤེས་ཡིན་(༡༧བ)པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་དམིགས་མེད་གྱི་སྟོང་
རྗེ་ཚེས་ཅན། བདག་མེད་ཐ་མོས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་
སྟོང་རྗེ་ཡིན་པར་ཐལ། དམིགས་མེད་གྱི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་
བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན།
སེམས་ཅན་བདེན་སྟོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
ཏེ། སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱལ་དང་བྲལ་འདོད་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་སྒྲོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་སྒྲོ་གཅིག་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ།
མི་མཐུན་པ་དུ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ས་དང་པོ་རབ་རྟུ་དགའ་བ་བཤད་པ།
ས་དང་པོའི་ངོ་བོ་རྩོད་སྟོང་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།

རྒྱལ་བའི་སྒྲུ་པོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་
པོ་ནི། ཁ་ཅིག་སྤྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དེ། ས་དང་པོའི་
མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། ས་གཉིས་པ་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་
དེར་ཐལ། ས་དང་པོ་དེ་དེ་འབྲུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་ཁ་ཅིག་སྤྱིན་པའི་
ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པས་རབ་རྟུ་ཕྱེ་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དེ། ས་དང་པོའི་མཚན་

ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། ས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ཙམ་ལྟག་པར་ཐོབ་པར་ཐལ།
 མཆན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ས་དང་པོར་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་
 ལྟག་པར་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆེ་འདིས་ནི་སངས་
 རྒྱུས་བརྒྱ་མཐོང་ཞིང་། །ཞེས་སྟགས་ཀྱིས། བསྟན་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་ཀྱི་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་སས་སའི་གོ་ཆོད་དོ་ཟེར་ན། འོ་ན། བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་དེ་སར་གནས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དམན་པའི་སས་སའི་གོ་ཆོད། ཟེར་ན། འོ་ན། དམན་པའི་ས་ལ་ནས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སར་གནས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །(༡༥ན)
 དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུ་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཐལ། བརྒྱད་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བྱང་འཕགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ཡིན་ན། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པོ། །ཟེར་
 ན། འོ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ཡིན་ན། མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
 དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 སྟོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། མ་རིག་པའི་བསྐྱེད་པ་དང་བྲལ་པའི་
 ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་བརྒྱུ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་གཞི་མ་གྲུབ་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡིན་
 ན། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་
 འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་རགས་གང་རུང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོ་ཡིན་

ན་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན། བདག་མེད་
ཕྱ་མོ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། གང་ཟག་རང་
རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ས་བརྒྱད་པའི་མཉམ་
བཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་
དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་ཡུལ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྒོ་ཡིན་ན། མཉམ་
བཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་བྱུང་བེར་ན། སངས་འཇགས་ཀྱི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སངས་འཇགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། (༡༥)འདྲོད་ན། མ་
ཡིན་པར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འོག་སའི་སྒྲིན་དང་གོང་སའི་
ཡོན་ཏན་ལ་དམིགས་ནས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱི་རྩལ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྒོ་
ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་ལ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་
དེ་དེའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འོག་སའི་སྒྲིན་དང་གོང་
སའི་ཡོན་ཏན་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་
ཕྱི་རྩལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོག་སའི་སྒྲིན་དང་གོང་སའི་ཡོན་ཏན་ལ་དམིགས་པའི་
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱི་རྩལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ལམ་ཡིན་
པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ཕྱི་རྩལ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཡིན་པས་བྱུང་བེར་
ན། འོ་ན། ས་བརྒྱུ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
དེར་ཐལ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲོབ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་
ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ན། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་དྲུག་དང་
འབྲེལ་བས་བྱལ་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲོན་སྒྲུ་མ་འཕེན་ནོ། །

ཁ་ཅིག །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། བདག་མེད་ཕྱ་
རགས་གང་རུང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པས་བྱལ་བར་ན། དམན་ལམ་སྒྲོན་
དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྒྲུར་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་རྒྱུ་མཉམ་པར་
བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་
ཐལ། སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་རྒྱུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དམན་ལམ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྒྲུར་ལམ་པས་མཉམ་བཞག་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཆོག་པ་བསྟོན་(༡༧ན)ཅིང་། རྗེས་ཐོབ་རྒྱུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་པ་བསྟོན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། བདག་མེད་ཕྱ་མོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་འཕགས་
ལམ་འཛོལ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་རུབ་པའི་ཐེག་
ཆེན་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་དེ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱང་
སེམས་ཆོག་པ་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་
གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོག་པ་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་
ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོག་པ་ལམ་པ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁའ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཚྭ་གས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁའ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ། རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་རུབ་པའི་ཐེག་
ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་
འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཚས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ།
ཚས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ། རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་རུབ་པའི་ཐེག་ཆེན་
འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁའ་པ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་
ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཚས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སྟེ།
འདོད་ན། གཙོ་སེམས་ཡིན་པར་ཐལ། (༡༧)འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། སེམས་
བསྐྱེད་ཡིན་ན། གཙོ་བོ་སེམས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་ཁྱི་སྒྲུབ་བ་ལས། སེམས་
བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་རྣམ་པར་རིག་པའོ། རྣམ་པར་
རིག་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དེ། དཀར་བའི་ཚས་ཐམས་ཅད་ལ་
དམིགས་པ་ནི་འདི་ལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་
ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་རུབ་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིད་
ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་
སེམས་བསྐྱེད་ཚས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཚས་ཅན་དེའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་
རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མ་ལ་བྱུང་སྟེ། ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་དང་ཤེས་རབ་
བྱུང་པར་ཅན་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚྭ་གས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་གས་འགལ་

བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་དོན་ཆོས་སྤྱོད་དང་། གཞན་དོན་གཟུགས་སྤྱོད་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ། གཉིས་སྤང་རྒྱུ་བའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་
ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞིག། ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་རིགས་སུ་
གནས་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མཚན་ཉིད་དེ་ཀའི་ཆོས་ཅན། ཆོས་དེ་བྱུང་ཡིན་ན།
ཆོས་དེ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱུང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། སངས་
འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པར་ཐལ།
དེ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་གཉིས་སྤང་རྒྱུ་བའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་
པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གང་ཞིག། ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་རིགས་སུ་
གནས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་ཆུལ་གོང་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཞེས་པ་ནས། སྤྱོད་པར་མཐོང་
བ་ཡིས། །ཞེས་པའི་བར་(༤༠ན)ཀྱི་གཞུང་འདི་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཆོགས་སྤྱོད་
གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་གསུམ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བསྟན་པ་ལ། འོ་ན། དེ་ལྟར་
ཉམས་སུ་བྱངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་གོང་མའི་བྱུང་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཐོབ་སྟམ་ན། ས་
དང་པོ་རབ་རྟུ་དགའ་བ་དེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱས་པ་ལ། དེའི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུ་སྟམ་
ན། དེའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་གྱི་ཆུལ་གྱིས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱུང་། དག་
དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ས་དང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནས་
དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་སྤྱོད་མ་ཐོབ་པ་གསུང་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
སྤྱོད་པའི་ལམ་ཕྱིན་ལྟག་པར་ཐོབ་པའི་ཆ་ནས་རང་ཉིད་སར་བཞག་པས་རབ་རྟུ་བྱེ་
བའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དེ། ས་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་མཉམ་རྗེས་གཉིས།
འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། བདག་མེད་ཕྱ་རགས་གང་རུང་མདོན་

སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱལ་བྱང་། མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་པས་མ་བྱལ་
 རྟེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཚྭ་ལམ་པའི་རྒྱད་ལ་སྟོང་ཉིད་ལ་
 རྟོན་སྒྲིའི་རྒྱལ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་བྱིར། མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་
 ཆགས་གང་རུང་གི་བསྐྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། དེ་
 དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པར་འདོད་དོ། །སྟོབ་ལམ་གྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་
 ཤེས་པ་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་
 བྱལ་བོ། །རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་ལུ་བའི་ཐེག་ཆེན་
 འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གཙོ་བོའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན། ཤེས་རབ་བྱུང་
 བར་ཅན་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། རྟོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་
 ཀྱི་མཚན་ཉིད། ས་མཚམས། ས་དང་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། (༤༠བ)ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚྭ་ལམ་ཚས་ཅན། ས་དང་པོའི་
 མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། ས་དང་པོ་དེའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དང་པོ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། བྱལ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་འཕགས་ལམ་དང་པོ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་དང་
 པོ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱལ། ཅ་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ཚྭ་ལམ་དུ་དང་པོར་ཞུགས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་དང་པོར་ཞུགས་པ་དུས་
 མཉམ་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། བྱང་སེམས་ཚྭ་ལམ་པ་དེ་སྒྲིན་པའི་ཕར་བྱིན་
 ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་འཕགས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚྭ་ལམ་ཚས་ཅན། ས་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ།
 ས་དང་པོ་དེའི་བྱིར། དམན་པ་ས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་ས་དང་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱལ་སྟེ།
 རྒྱའི་ས་བརྒྱའི་ནང་ནས་ས་དང་པོ་ཡིན་ན། ས་དང་པོ་ཡིན་པས་བྱལ་བའི་བྱིར་ན་མ་

ཁྱབ། འདྲེན་ན། ཉན་ཐོས་ཆོག་པ་ལམ་པ་དེ་སར་གནས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདྲེན་པའི་ཕྱིར། འདྲེན་ན། དེ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲེན་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། ས་ཡིན་ན། མཁྱེན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ས་དང་པོ་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། འདྲེན་ན། དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། འབྱུང་བཞིའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁྱབ་སྟེ། འབྱུང་བཞིའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་ཡིན་ན། རྒྱ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 ཁྱབ། འདྲེན་མི་རུས། གཞན་ཡང་། ཁམས་དེ་ལ་དུག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ། སའི་ཁམས་
 ཀྱིས་ཁམས་ཀྱི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། འབྱུང་བཞིའི་ནང་ཚན་དུ་
 གྱུར་པའི་ས་ཁམས་ཀྱིས་སའི་ཁམས་ཀྱི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ།
 འབྱུང་བཞིའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་(༢༡)ན་པའི་སས་སའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར། འདྲེན་མི་
 རུས་ཏེ། མདོ་ལས། སྤྱི་སྤྱུག་གང་ཟག་འདི་ནི་ཁམས་དུག་འདུས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དེ་ལ་མཉམ་རྗེས་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཐལ།
 བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ཡིན་ན། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
 ཡིན་ན། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་རྗེ་ལ་སོགས་པས་ཡོངས་སུ་
 ཟིན་པ་ཉིད་ནི་ཆར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ན་ས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་འཕྲོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་
 གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ། གཞན་ཡང་། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་
 མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། བདག་མེད་ཕྱ་རགས་གང་རུང་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཡང་ཡིན། བདག་མེད་ཕྱ་
 རགས་གང་རུང་མདོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་ལ་དོན་སྤྱིའི་རྒྱལ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་

བཞག་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ལ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་
 བཞག་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡོད་པ་གང་ཞིག་། དེ་ཡིན་ན། ཡེ་ཤེས་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པ་ལ་དེའི་སྟོན་དུ་སྟོང་ཉིད་ལ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱི་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་
 པ་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པ་དེ་འབད་ཚུལ་རགས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ས་བརྩ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་
 ཆོས་ཅན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་གང་
 རུང་གིས་བསྐྱད་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གུན་རྫོབ་སྣང་
 ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་(༤༡)ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཟག་མེད་གང་ཞིག་། ཤེས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ལམ་བཤེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། མཛོད་ལས། ཟག་
 མེད་ལམ་གྱི་བཤེན་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། གཞན་ཡང་། ཟག་
 བཅས་སྒོམ་ལམ་ཡིན་ན། ཟག་བཅས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཤེས་པ་
 ཡིན་ན། ཟག་བཅས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཟག་མེད་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གུན་འབྱུང་བཤེན་པ་དང་སྟུག་བསྐྱེད་པ་གང་རུང་
 ཡིན་ན་ཟག་བཅས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ།

གཞན་ཡང་། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རིགས་མཐུན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ངོ་བོ་
 ཐ་དད་པ་གཉིས་ཅིག་ཆར་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་གུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་།
 དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་གཅིག་ཆར་ཡོད་པ་གང་ཞིག་། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། བྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། འོ་ན། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གུན་རྫོབ་
 སེམས་བསྐྱེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་གཉིས་སྣང་རུབ་པའི་ཆ་ནས་

དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་འཛིན་ཅིང་། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་ཕྱང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་
ཆ་ནས་ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་འཛིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་
ཐ་དད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་སེམས་
བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྫོགས་པའི་ཕྱང་རྒྱུ་
ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་གཉིས་སྤང་རྒྱུ་བའི་ཆ་ནས་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་བཞག་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཕྱང་
སེམས་ཀྱི་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་ས་དང་། དམན་པའི་སས་སའི་གོ་མི་ཆོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་
གནས་པའི་གང་ཟག་གིས་སར་གནས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
སར་གནས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་ཕྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ཆོས་
ཅན། ཕྱང་རྒྱུ་སེམས་དབའ་རྒྱམས་ཀྱི་ཟག་པ་(༤༡ན)མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་སོགས་
ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ས་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱང་སེམས་ཀྱི་ས་གང་ཞིག་། ཟག་མེད་ཡེ་
ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་མཁུན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྦྱོན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་ཆ་ནས། རང་ཉིད་སར་བཞག་པའམ།
རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཆ་ནས་རང་ཉིད་སར་བཞག་པ་
གང་རུང་དུ་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་། ཕྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་
གཉིས་ཀ་ཁས། འདོད་ན་སྤྱ།

གཞན་ཡང་། ཕྱང་སེམས་ས་བདུན་པ་བ་དེ་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ། དུས་སྐད་ཅིག་
མ་ཤིན་ཏུ་ཐུང་བ་དེ་ལ་སྟོམས་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་རུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་
སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པ་ལ་དེའི་སྟོན་དུ་སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་རྒྱལ་གྱིས་རྫོགས་
པ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པ་དེ་འབད་ཚུལ་རགས་

བ་ལ་ལྷོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་བདུན་པར་མཚན་མེད་ཚུལ་བཅས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བརྒྱད་པར་མཚན་མེད་ཚུལ་མེད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཚས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་
 ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་ཡུལ་དོན་དམ་
 བདེན་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་འཕགས་
 ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་ཐོབ་པ་སོགས་རང་རྒྱུད་མཛེས་ བར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

དེ་ནས་བརྒྱུད་ཤེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ནི།
 ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བཙུག་ཅན། དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་
 དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པའི་བྱང་རྒྱུ་(༤༡བ)སེམས་དཔལ། ཞེས་པའི་སྐྱུས་
 བཤད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དོན་དམ་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་ཞེས་པའི་སྐྱུས་
 བཛྲིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་སྐྱུས་བཛྲིད་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་སྐྱུས་
 བཛྲིད་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་སྐྱུས་ལྟ་བུ་ན་ཡོད་
 པ་དེ། རི་བོང་ཅན་ལྷ་སྐྱུས་བཛྲིད་རུང་དུ་སྐྱུབ་པར་བྱེད་པའི་གྲགས་པའི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་མཚན་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ས་དང་པོ་ལ་
 གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཏེ། ས་དང་

པོ་ཐོབ་པ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་གང་
 ཟག་དེ་ལ་རང་མིང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། ས་དང་པོ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་ན་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་དེ་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་འཕགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་
 གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སངས་འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཡིན་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་བཏགས་མིང་དང་དངོས་མིང་འགལ་ལོ་ཟེར་ན། མི་
 འགལ་བར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སང་གེ་ཞེས་པའི་
 སྐྱ་དེ་དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དངོས་མིང་གང་ཞིག །
 བཏགས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སང་གེའི་
 དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སང་གེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་བྱོད་
 ཀྱི་དངོས་མིང་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དུམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ཁ་ཆེ་སྣ་ཉག་གི་བཏགས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བཏགས་(༤༩)པའི་བཏགས་མིང་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གང་ཟག་དེ་དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དོན་
 དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ། གང་ཟག་དེ་ལ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་
 པས་བྱུབ་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་དམ་པའི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ། བྱང་སེམས་ས་གཉིས་པ་བ་ལ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་
 པར་ཐལ། ས་གཉིས་པ་བ་དེ་དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བྱང་སེམས་ས་གཉིས་པ་བྱན་
 མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་

པར་ཐལ། དེ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ས་དང་བོ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བྱེད་གྱི་མིང་
ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ས་དང་བོ་བ་ལ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པའི་
བྱིར་ཏེ། ས་དང་བོ་བ་དེ་དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་བྱང་
འཕགས་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་འདིའི། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ས་དང་བོའི་ངོ་བོ་མདོར་
བསྟན་པ་ལ། དེའི་ངོ་བོ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དེ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དཔའ་ས་ཡིན་ཏན་
གྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཐོབ་སྟུང་ན། དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ནོ། །
ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱང་། དག་དོན་ནི། བྱང་སེམས་ས་དང་བོ་བ་ཆོས་
ཅན། དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་
ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཆོས་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བྱེད་གྱི་
མིང་དེ་ཆོས་དེའི་དངོས་མིང་གི་མཚན་ཉིད། ཆོས་དེ་ཐུན་མོང་མ་(༤༣བ)ཡིན་པར་གོ་
བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དེའི་མིང་དེ། ཆོས་དེའི་བཀྲགས་མིང་གི་མཚན་ཉིད།

གསུམ་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དོན་དམ་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་ན། དོན་དམ་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱི་སྦྱར་བ་དེ་འཐད་པའི་བྱིར།
འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་
པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དོན་དམ་པའི་གང་ཟག་
དང་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། དེ་དོན་
དམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན།
དེ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེ་བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། དངོས་མིང་དང་བཀྲགས་མིང་འགལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་དེའི་

དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་འགལ་བའི་བྱིར་ན་མ་བྱལ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་
དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་། ཆོས་དེ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གོ་བྱེད་མ་
ཡིན་པའི་མིང་གཉིས་འགལ་བའི་བྱིར། བྱལ་སྟེ། བྱེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་བྱིར།
ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་དབང་བཅོམ་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་པ་
ཆོས་ཅན། བྱང་འཕགས་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་དང་འཕགས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་
པའི་བྱིར།

འདི་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགག་བཞག་
སྤང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་
ཡོན་ཏན་དེ། ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་
བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་(༧༧ན)ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་བྱང་
སེམས་སྦྱར་ལམ་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་རིགས་ངེས་པའི་
ཉན་ཐོས་སྦྱར་ལམ་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་དེ་ལ་རིགས་ཀྱི་སར་
བཤད་པ་ལ་རྒྱ་མཆོན་ཡང་དག་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་བྱང་སེམས་སྦྱར་
ལམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གྲ་མེད་རྟོགས་བྱང་ལས་བྱིར་མི་ལྷག་པའི་རྟོགས་ཐོབ་པའི་བྱང་
སེམས་སྦྱར་ལམ་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་པ་དབང་རྣམས་ཡོད་
པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ས་དང་པོ་བ་དེ་དོན་
ལྡན་ཀྱི་མཆོན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་ལ། ཡོན་ཏན་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་
དོ་སྟམ་ན། དེར་མ་ཟད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགྲོ་བར་ངེས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཀྱི་
ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱང་། དག་དོན་ནི། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ཆོས་

ཅན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྒྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་བྱང་པར་ཅན་རྣམས་
དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་དང་། ཉན་རང་གི་ས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་གིང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགྲོ་བར་ངེས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི་ཁོན་རེ། སོ་སོ་སྒྲེ་བོའི་ས་དང་། ཉན་རང་གི་ས་ཐམས་ཅད་ལས་འོངས་
གིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགྲོ་བར་ངེས་པ་དེ། ས་དང་བོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་ཐལ། བྱུང་གི་སྒྱུར་བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་
འདྲའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་སྒྱུར་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་
ཐོས་དག་བཙུང་གི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྒྱུར་ལམ་པ་དེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགྲོ་བར་ངེས་
པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག །ཉན་རང་དང་(༧༧བ)སོ་སོའི་སྒྲེ་བོའི་ས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་སྒྱུར་ལམ་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱི་མ་དེར་ཐལ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག །བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་བྱུང་། འོ་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཙུང་པའི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྒྱུར་
ལམ་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་སོ་སྒྲེའི་ས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ།
དེ་སོ་སྒྲེའི་ས་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཐེག་
ཆེན་གྱི་རྟོགས་སྒྱུར་གྱི་ས་ལས་འདས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱང་སེམས་སྒྱུར་ལམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལ་ཞི་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་སྤྲོས་མི་བྱིད་པར་ཐལ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགྲོ་བར་ངེས་པའི་ཡོན་ཏན་བྱང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞི་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་ལ་འདྲིས་
པར་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན།
 ཉན་རང་གི་ས་ལས་འདས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་རང་
 ལམ་ནས་ཐེག་དམན་ལམ་དུ་ལྷུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་
 བསྐྱེད་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་ཐེག་དམན་ལམ་དུ་འཇུག་
 པར་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

འདི་ནི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །ས་དང་པོ་བ་ཡིན་ན།
 མཐོང་སྤངས་ཀུན་སྦྱོར་སྤངས་པས་བྱུང་བོ། །ཟེར་ན། འོ་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་པ་(༧༥)ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སྟེ། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། དེའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་པར་ཐལ། མཐོང་སྤངས་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན་སྟེ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། མཐོང་སྤངས་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྟེ།

ཁ་ཅིག །འཛིག་ལྟ་ཐེ་ཆོམ་ཉན་མོངས་ཅན་དང་ཚུལ་བྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་
 འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་གསུམ་པོ་མཐོང་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་ཀུན་སྦྱོར་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། འཛིག་
 ལྟ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲིབ་པ་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། མཐོང་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་ཀུན་
 སྦྱོར་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ས་བདུན་

པ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ས་དང་པོ་བ་དེ་
རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་ལ། འོ་ན། སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་རི་ལྟ་བུ་
དང་ལྡན་སྟམ་ན། མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྦྱར་གསུམ་སྤངས་པའི་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་
ལྡན་ཞེས་སྟན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱང་། དག་དོན་ནི། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ཆོས་ཅན།
སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྦྱར་གསུམ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་
པའི་ཕྱིར། མཐོང་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་ཀྱན་སྦྱར་དེ་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དེར་གྱུར་པའི་
འཛིག་ལྟ། དེར་གྱུར་པའི་ཐེ་ཆོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། དེར་གྱུར་པའི་བརྟུལ་(༧༥བ)
ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་དེ་གསུམ་
གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བགེགས་
བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྦྱིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ས་དང་པོ་བ་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྦྱར་གསུམ་
སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་དང་དེ་གསུམ་མ་སྤངས་
པའི་གང་ཟག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན།
མཐོང་ལམ་རྣམ་གྱོལ་ལམ་ཐོབ་ཟིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། མཐོང་སྤངས་ཀྱན་
སྦྱར་གསུམ་པོ་སྤངས་ཟིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་དང་
མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་ཁྱབ།

གཞན་ཡང་། སྦྱིབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྦྱར་གསུམ་པོ་དེ་ཙམ་

ཅིག་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བགའས་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྱི་བ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བགའས་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྱི་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཉོན་སྤྱི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཇི་ལྟ་དེ་ལྟ་ཉེ་བར་བསྟན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་
སྤྱ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བཙོས་ཅན།
ཁྱོད་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་སྤངས་ཏྲོགས་ཆོས་མཐུན་ཅི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་
ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཇི་ལྟར་ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་དེ་(༤༦ན)ས་དང་པོ་ལ་བྱེད་
རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱུན་ཞུགས་
ཞུགས་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་འདི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དེ་ས་དང་པོ་བས་
འཕགས་ཆོས་ཐོབ་ཚུལ་དཔེར་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་འདིའི་བསྟན་
དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དེ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་ཐལ།
ས་དང་པོ་བ་དེ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་སྤངས་པ་ཆོས་མཐུན་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པའི་
རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
གེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་དགོ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཡིན་པར་

ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ཡང་། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྦྱར་གསུམ་
སྤངས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་གསུམ་གྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་
ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྦྱར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་དགོ་སྦྱང་ཚུལ་
གྱི་འབྲས་སུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་བཞིན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་དེ། རྒྱན་ཞུགས་
ཞུགས་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། རྒྱན་ཞུགས་གྱི་འབྲས་སུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་བཞིན་
པའི་ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། (༤༦བ)མ་གྲུབ་ན། དེར་
ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་གྱི་འབྲས་སུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་བཞིན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་བཅོམ་པའི་
འབྲས་སུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་བཞིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། ཐར་པ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་བཞིན་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདྲོད་ན།
འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་
ཆོགས་ལམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱན་ཞུགས་གྱི་འབྲས་སུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་
བརྩོན་བཞིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཉན་ཐོས་སྦྱར་ལམ་
པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྦྱར་གསུམ་སྤངས་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་
ནས་སྦྱང་བའི་ཉན་ཐོས་སྦྱར་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གསུམ་སྤངས་པའི་
ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྦྱར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་དགོ་སྦྱང་ཚུལ་གྱི་
འབྲས་སུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་བཞིན་པའི་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་
ན། འོ་ན། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཡིན་ན། མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྦྱར་སྤངས་པས་རབ་

ཏུ་བྱེ་བའི་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
ཁྱོད་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཡིན་ན།
དེ་གསུམ་ཙམ་སྤངས་པའི་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་བཞིན་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདོད་པའི་སྒྲིམ་སྤངས་ལྷ་
པོ་སྤངས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བྱིར་འོང་ཞུགས་པ་
དང་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་བྱིར།

ཡང་། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་ས་མཚམས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་སྟན་གཅིག་
པ་ནས་ཡོད་དོ་ཟེར་ན། (༤༧ན)མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་ན།
འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཡིན་
དགོས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་ཡིན་ན། འཕགས་པ་ཡིན་པས་
མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་
བྱིར་ཏེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་
ཏེ། ཆོས་དགོན་མཚོག་ཡིན་ན། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁའ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་
ཐལ། དེ་ཡིན་ན། འགོག་ལམ་གང་རུང་གིས་བསྟུས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་དགོས་པའི་
བྱིར། གཞན་ཡང་། ས་དང་པོ་བ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་
ཐལ། ས་དང་པོ་བ་འཕགས་ཆོས་ཐོབ་ཚུལ་གྱི་དཔེར་སྟོན་པའི་གང་ཟག་དེ་ཡིན་ན། ཐེག་
ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་
པས་མ་ཁྱབ་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། རོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་རྒྱལ་ལ་ཞུགས་གནས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མི་འཐད་དོ། །ཟེར་ན། རང་
རྒྱལ་དེ་ཉོན་སྤྱིབ་སྤངས་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་

དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཉོན་སྒྲིབ་ལས་གཞན་པའི་སྤངས་བྱའི་སྡོད་བཅུད་སྤོང་བར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་སྡོད་བཅུད་སྤོང་བར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ས་དང་པོ་བ་དེ་རང་རྒྱད་
མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པར་བསྟན་པ་ལ། ཡོན་ཏན་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་དམ་
སྟམ་ན། དེར་མ་ཟད་མདོར་བསྟུས་ན་འཕགས་ཆོས་ཐོབ་ཚུལ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་
དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། །(༤༧བ)ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱུང་། དག་དོན་ནི།
ས་དང་པོ་བ་ཆོས་ཅན། འཕགས་ཆོས་ཐོབ་ཚུལ་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་
པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དེ་འཕགས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པ་ལས་རང་དང་རྗེས་སུ་
མཐུན་པའི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་རུས་པ་དེ་བཞིན་དུ།
ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ནས། ས་དང་པོའི་སྒྱོན་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྣམས་གོང་
འཕེལ་དུ་བྱེད་རུས་པའི་ཕྱིར། མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྒྱུར་གསུམ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་རང་
ཉིད་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུར་བཞག་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་བཞིན་པའི་
ཞུགས་པའི་གང་ཟག་དེ། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མཚན་ཉིད། ས་འཚམས་ནི་ཐེག་
དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཁོ་ནར་ཡོད་དོ། །འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཡིན་
ན། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་བྱལ་བོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། གཞུང་འདིའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་འཕགས་པ་བརྒྱད་
པ་ཡིན་ན། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་དེ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་དགེ་འདུན་དགོན་མཚན་ཡིན་ན། རྒྱན་
ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་ན། དེ་
ཡིན་ན། མཚན་བྱེད་དཔའི་དགེ་འདུན་དགོན་མཚན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་

པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། འདིའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་མཆོན་ཕྱོད་ནི་དགོ་འདུན་མེད་
 པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དབང་པོ་རྩལ་དང་རྩོན་པོ་དག །ཅེས་པའི་
 སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་མཆོན་ཕྱོད་ནི་དགོ་འདུན་མེད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དགོ་འདུན་དགོན་
 མཆོག་ཡིན་ན། མཆོན་ཕྱོད་ནི་དགོ་འདུན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་ཆོས་ཅན། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་
 པར་ཐལ། འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཡིན་(༤༥ན)པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་
 ཞུགས་པ་ནས་བགྲང་བའི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། དག་བཅོམ་
 འབྲས་གནས་བགྲང་བའི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཡིན་ན། འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། གཞན་ཡང་། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་ས་འཆོམས་དེ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀྱན་བརྟུས་ལས། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་ས་འཆོམས་སྟོན་པ་ན།
 གང་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྟན་གཅིག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྒྱན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་གཉིས་ཀའི་འབྲས་སུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་
 བཞིན་པའི་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐོང་
 སྤངས་ཀྱན་སྒྱུར་གསུམ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་རང་ཉིད་དགོ་སྒྱུར་རྩལ་གྱི་འབྲས་སུ་བཞག་
 པའི་འབྲས་སུ་དེ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་བཞིན་པའི་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་སུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་བཞིན་པའི་ཞུགས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
 འདྲའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་སུ་བཞི་ཀ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་

བཞིན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བཞི་རིམ་གྱིས་བསྐྱོད་
ནས་མཐར་ཐུང་འདས་ཐོབ་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་
མི་རུས་ཏེ། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་
ཕྱིར་དུ་བརྩོན་བཞིན་པའི་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་པ་འགྲིག། ཁ་གྲུབ་
ན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དམན་(༤༥བ)པའི་སའི་ནང་ནས་བརྒྱད་
པའི་ས་དང་དག་བཙོམ་གྱི་མངོན་རྟོགས་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དག་བཙོམ་པ་
དང་འཕགས་པ་བརྒྱད་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དག་བཙོམ་
དེ་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཐོང་བའི་ས་དང་དག་བཙོམ་པའི་
མངོན་རྟོགས་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱན་ཞུགས་
འབྲས་གནས་གྱི་མངོན་རྟོགས་དང་དག་བཙོམ་པའི་མཁྱེན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དག་བཙོམ་འབྲས་གནས་དེ་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྒྱད་པའི་ས་དང་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མངོན་རྟོགས་གཉིས་དོན་
གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་བའི་ས་དང་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་
གནས་གྱི་མངོན་རྟོགས་གཉིས་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་སའི་མཚན་
གཞི་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མཐོང་ལམ་ཤེས་བཞེད་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་བཙོ་ལྷ་ལ་གནས་པའི་
རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གྲུན་བརྟུས་ལས། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་གྱི་
སྐད་ཅིག་མ་བཙོ་ལྷ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་པ་ཁས།
འདོད་ན། ལྷག་བསྐུལ་ཆོས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ།

འདྲི་བའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་
རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲི་བའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པ་
དང་། རྒྱུན་ལྷགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲི་བའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། (༤༧ན) ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཞེད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་
པོར་ཟམ་པ་ལ་སྦྱང་བ་ལྟར། དེམ་ཅན་ཁོ་ནར་སྦྱེ་བར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་
ཤེས་བཞེད་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་བཙུ་ལ་གནས་པའི་རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། རྒྱགས་ཁས། འདྲི་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཞེད་པ་
བརྒྱད་པོ་དོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་
ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན། དེ་བརྒྱད་ཀ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཉན་རང་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཐེམས་ལྟ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ། དགག་བཞག་སྤངས་
གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
ཅུས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ། ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཐུན་མོང་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། ཟེར་ན།
དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། བྱང་ཐེམས་ཚོགས་ལམ་པས་ཀྱང་། ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་རིགས་
ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེ་ཀྱན་རྫོགས་ཐེམས་བསྐྱེད་
ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་
མདོ་ལས། ཐེམས་བསྐྱེད་སྟོད་པ་ནན་ཏན་དང་བྲལ་བས་ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་རིགས་
ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅུས་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག ཁ་ཐོབ་ནས་ཐེམས་བསྐྱེད་
སྟོད་པ་ནན་ཏན་དང་བྲལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། སྟོད་

པ་ནན་ཉན་དང་བྲལ་ཡང་། ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་བསྐྱལ་བར་ཚད་པར་སྤྱད་པ་ཡང་ཟེལ་
 གྱིས་གཞོན་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ་འཁོར་བའི་དབྱལ་བ་
 ཐམས་ཅད་བསྒྲིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྒྱལ་པོའི་བྱ་སྤྱེས་མ་ཐག་ཏུ་སྒོན་པོའི་ཚྭ་སྤྱེས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་
 གཞོན་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚྭ་སྤྱེས་ལམ་(༤༧བ)ནས་ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་
 རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ།
 ས་བརྩུ་བའི་མདོ་ལས། གྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྱེས་དག །འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། རྒྱལ་པོའི་རིགས་
 སྤྱེས་པའི་རྒྱལ་པོའི་མཚན་དང་ལྡན་པ་ནི། སྤྱེས་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱལ་པོའི་བྱིན་གྱིས་སྒོན་
 པོའི་ཚྭ་སྤྱེས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་། རང་གི་སྒོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱང་
 བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ས་དང་པོ་བས་ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་སྒོའི་སྟོབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་
 གཞོན་རྒྱས་སོ། །ཟེར་ན། འོ་ན། དེས་ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་སྒོ་སྟོང་ཉིད་རྟགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། རྩབ་སྟེ། ཉན་
 རང་སྒོའི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་པའི་སྒོ་དེ་སྟོང་ཉིད་རྟགས་པའི་སྒོ་ལ་བྱེད་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲའི་སྒོ་དེ་ཡུལ་འགོག་པ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་མཐའ་ཤེས་ཚུལ་ཁྱད་
 པར་བཅིག་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་བརྩུ་བའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་པས་ནི། རང་གི་ཡུལ་ཤེས་
 པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པའི་ཉན་རང་གི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པས་སྟོང་ཉིད་མ་རྟགས་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ནི་རིང་ཏུ་སོང་བ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་རྟགས་པའི་བྱང་ཆུབ་

སེམས་ལྟ་ཞེས་སོགས་ལས་འབྲེས་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་དང་པོ་འདི་
ས་དང་པོ་བས་ཉན་རང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རུས་པར་བསྟན་པ་ལ། འོ་
ན། སྒྲིའི་སྒོ་ནས་དུས་ནམ་གྱི་ཆོ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རུས་སྟམ་ན། ས་བདུན་པ་ཐོབ་པ་
ནས་སྒྲིའི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རུས་སོ་ཞེས་སྟན་པ་ལ། དེ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་
རྣམས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་དང་པོ་ནས་ཉན་རང་སྒྲིའི་(༥༠ན)སྒོ་ནས་
ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

གཉིས་པ་ནི། གོང་དུ་ས་དང་པོ་བ་དེ་རང་རྒྱད་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་
ལྡན་པར་བསྟན་པ་ལ། ཡོན་ཏན་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་དམ་སྟུག་ན། དེར་མ་ཟད་དེ། ཉན་
རང་དགྲ་བཙུག་རིགས་ཀྱི་སྟོན་ས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རུས་སོ། །ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་
ལ་གཞུང་ལདི་བྱང་། དག་དོན་ནི། ས་དང་པོ་བ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་དགྲ་བཙུག་
རིགས་ཀྱི་སྟོན་ས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རུས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་རྫོང་
སེམས་བསྐྱེད་དང་། སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོའི་སྟོན་ས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
ཡིན་ཀྱང་སྟོང་སྟོན་ས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་རུས། གསུམ་པ་ནི། ས་དང་པོ་བས་ཉན་
རང་དགྲ་བཙུག་སྟོང་སྟོན་ས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རུས་པར་ཐལ། དེས་དེ་སྟོ་ཀྱན་རྫོང་
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོན་ས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རུས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། གཞན་ཡང་། དེ་
རུས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་ཉན་རང་དགྲ་བཙུག་སྟོང་སྟོན་ས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཉན་རང་སློང་སློ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡན་ཏན་བཤད་པ།

དེ་ནི་རིང་དུ་སོང་བའི་སྒོ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། |ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ།
དགག་བཞག་སྤང་ག་སུམ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག |ས་དང་པོ་བ་ཆོས་ཅན། ཟླ་དྲུག་གིས་

ཉན་རང་དག་བཅོམ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་པའི་དུས་ཡོད་དེ། བྱོད་གྱིས་
ས་བདུན་པ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་བྱོད་ཀྱི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན་ས་དང་པོ་བ་ཆོས་ཅན། བྱོད་གྱིས་ས་བདུན་པ་ཐོབ་པ་དེའི་
ཆེ་བྱོད་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་བྱོད་གྱིས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ནས་ཟེལ་གྱིས་
གཞོན་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཏགས་ཁས། འདོད་ན། ལྷ་གྲུའི་དུས་སུ་ས་པོན་ཡོད་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག གཞུང་འདི་ས་དང་པོ་བའི་ཡོན་ཏན་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་ནོ། ། ཟེར་
ན། འོ་ན། ས་དང་པོ་བས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་(༡༠བ)སློང་སློན་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རུས་
པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སློའ། ཉན་རང་དག་བཅོམ་སློང་སློན་ནས་
ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རུས་ཚུལ་ལ། ཁ་ཅིག ས་བདུན་པ་བ་དེས། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཐོད་ཀྱིས་
དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་རུས་པས། ཉན་རང་སློང་སློན་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རུས་པ་ཡིན་
ནོ་ཟེར་ན། འོ་ན་ས་དྲུག་པ་བས་ཉན་རང་སློང་སློན་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རུས་པར་ཐལ།
དེས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཐོད་ཀྱིས་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་རུས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ས་དྲུག་
པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡར་སོང་གཟུགས་མེད་བཞི་ལ་
འགོག་པ་སྤེལ་ཆོས་སུ་བྱས་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག ཁམ་འོངས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་
འདོད་སེམས་སྤེལ་ཆོས་སུ་བྱས་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོད་ཀྱིས་
ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལྟར་རུས་
པ་ལ་ས་བདུན་པ་དེས་པར་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རིང་དུ་སོང་བའི་སློ་ཡང་ལྷག་པར་
འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ས་བདུན་པ་བ་དེས་ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་བའི་རུས་པ་ཐོབ་པའི་སྟོན་ས་ཡིན་ནོ་
ཟེར་ན། དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་ས་བདུན་པ་བས། ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་བའི་རུས་པ་ཐོབ་

པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་མ་སྤངས་པར་ཐལ།
 དམན་ལམ་སྒོན་མ་སོང་གི་མ་དག་སར་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེས་དེ་སྒྲོང་
 བའི་རུས་པ་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། གཉོན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་ཤེས་
 སྒྲིབ་སྒྲོང་བ་ལ་ངེས་པར་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲོང་བ་ལ་ཉོན་
 སྒྲིབ་མ་ལུས་སྤངས་ཤིང་། བསྐལ་པ་བྱངས་མེད་གཉིས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་
 ལྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ས་བདུན་པ་བ་དེས་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་(༡༡ན)འདོན་རུས་
 པ་ཡིན་ནོ། ཟེར་ན། འོ་ན། ཉན་རང་སྒྲོའི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་རུས་པའི་ས་
 བདུན་པ་བ་དེ་ཡིན་ན། ས་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐ་མ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ས་བདུན་པ་བ་ཡིན་ན། དེ་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བདུན་པ་
 ལ་གནས་པའི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ས་བདུན་པ་བ་དེས་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་ཡང་
 དག་པའི་མཐའ་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་རེ་ལ། མདོན་སུམ་དུ་འཇུག་ལྷང་བྱེད་རུས་
 པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། དུས་མཐའི་བྱང་མཐའ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མེད་པར་ཐལ།
 སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ན་ཆ་བཅས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱང་
 མཐའ་ཡོད་པར་ཐལ། དུས་ཀྱི་བྱང་མཐའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་ལས་རྒྱང་བའི་
 གཟུགས་མེད་པའི་གཟུགས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 གཟུགས་ཡིན་ན། བྱོགས་བཅུའི་ཆ་དང་བཅས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེས་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་སྟོབས་ཀྱི་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་
 དེ་ལ་དུས་སྐད་ཅིག་མ་རེ་ལ་འཇུག་ལྡང་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་རུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན།
 འོ་ན། ས་དྲག་པས་ཉན་རང་སྒྲིའི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རུས་པར་ཐལ། དེ་དག་
 ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དེ་ལ་དུས་སྐད་
 ཅིག་མ་རེ་ལ། སྟོམས་པར་འཇུག་ལྡང་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་རུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དེས་དེ་ལ་བྱ་རྒྱུ་གས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ལྡང་བྱེད་རུས་པ་
 གང་ཞིག །སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ན། བྱ་རྒྱུ་གས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 (༡༡)བ)དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེས་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་
 ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། རང་གི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་རྒྱུ་གས་
 པར་བྱེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན་སྟེ། ཁ་ཅིག །དེས་
 མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉན་
 རང་སྒྲིའི་སྒོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྒོ་དེ། འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཤེས་
 ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་གཅིག་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འཕགས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པོ་ཟེར་ན། བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་
 དུ་རྒྱད་ལ་ལྡན་པའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 དེར་ཐལ། མཐོང་ལམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དེ་འདྲའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་མོངས་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱད་ལ་
 ལྡན་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ལས་ཉན་
 གྱི་དབང་གིས་འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྒྲིབ་ལེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱན་
 ལྷགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་གྱི་དངོས་པོ་
 བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།

ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དངོས་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དང་། དངོས་པོ་བདེན་མེད་དུ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་གཉིས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས། འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །མི་རྟག་སྐགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་མི་རུས་སོ། །ཟེར་ན། དེ་རུས་པར་ཐལ། ལྷ་བའི་མི་རྟག་སྐགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལྷ་མོ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་(༥༡ན)ཐར་པ་ཐོབ་རུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འཕགས་སེང་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ལ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡོད་དོ་ཟེར་ན། འོ་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟོམ་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་མདོ་ཡིན་ན། རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོང་བའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་བདེན་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་དམན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་

གང་ཟག་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་དོ། །ཟེར་ན། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་
 དང་པོ་ནས་ཐེག་དམན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱད་ཀྱི་རིགས་ལ་དམིགས་
 རས་བསྒྲུལ་པས་རང་རྒྱད་ཀྱི་རིགས་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་རང་རྒྱད་ཀྱི་རིགས་ལ་དམིགས་རས་བསྒྲུལ་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་ཅུས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 (༥༡བ)གཏུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་པོ་དེ་རང་རྒྱད་ཀྱི་རིགས་ལ་དམིགས་རས་བསྒྲུལ་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྒྲུབ་པ་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་ཅུས་པའི་སྒོ་ནས་གནས་སྐབས་རིགས་
 གསུམ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལས་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གི་།དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་
 སུ་བརྗོད། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་སྟོང་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་མེད་དོ། །ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་
 ལྷགས་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་པ་རང་ལམ་ནས་ལོག་ནས་ཐེག་
 དམན་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། དེ་འདྲ་བ་དེ་རང་ལམ་ནས་ལོག་ནས་
 ཐེག་དམན་ལམ་དུ་འཇུག་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལས་ཉམས་པའི་དབང་གིས་
 ཡིན་གྱི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་ལས་ཉམས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྷ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ས་དང་
 བོ་བས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅུས་པར་བསྟན་པ་ལ།
 འོ་ན། སྒྲོའི་སྒོ་ནས་ནམ་ཞིག་གི་ཆོ་གཞོན་པར་ཅུས་སྟུམ་ན། ས་བདུན་པ་ཐོབ་པ་དེའི་
 ཆོ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅུས་པར་ཅུས་སོ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱང་། དག་
 དོན་ནི། ས་དང་བོ་བ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ཀྱི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་སྒྲོའི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་
 གཞོན་ཅུས་པའི་དུས་ཡོད་དེ། བྱེད་ཀྱི་ས་བདུན་པ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆོ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་
 སྒྲོའི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་འདི་ས་དང་བོ་བའི་ཡོན་ཏན་

འཆད་བྱེད་གྱི་གཞུང་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལས་འབྲོས་པའི་གཞུང་ཡིན་ནོ། །ས་བདུན་པ་
བ་དེས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྒྲོ་བས་གྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་ཡང་དག་མཐའ་དེ་ལ་བྱ་རྒྱུ་གས་
གྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཤིན་ཏུ་བྱང་བ་རེ་ལ་འཇུག་ལྡང་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པས་ཉན་རང་དག་
བཅོམ་སྒྲིའི་སྒྲོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ལུས་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་(༥༩ན)པའི་གང་ཟག་
ཡིན་ན། སྒྲོ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་སྒྲོ་ཡིན་པས་བྱུང་ཀྱང་། མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པས་མ་བྱུང་བོ། །འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྒྲོ་ཉིད་སྒྲོ་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་
མདོ་མེད་དོ། །རགས་པའི་མི་རྟག་སྒྲོ་གས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་ཟེན་གོམས་པར་བྱས་ཅམ་
གྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་མི་ལུས་ཏེ། རགས་པའི་མི་རྟག་སྒྲོ་གས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་སོ་སོའི་སྒྲོ་བོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། གཞུང་འདི་ས་དང་པོ་བའི་ཡོན་ཏན་འཆད་བྱེད་གྱི་གཞུང་
ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་འདི་ས་དང་པོ་བའི་གཞན་རྒྱུད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་
འཆད་བྱེད་གྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་བསྐྱེད་དང་པོའི་གཞུང་འདི་
རྣམས་གྱི་ས་དང་པོའི་རང་རྒྱུད་མངོན་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཟེལ་
གྱི་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་བཤད་པ་ལས། གཞན་རྒྱུད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡོན་
ཏན་འཆད་པ་ལ། རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ལྟ། ཞེས་སྒྲོ་གས་གཞུང་འདི་རྣམས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། དེར་ཐལ། རང་རྒྱུད་མངོན་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་འཆད་
པ་ལ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྐྱེད་ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་
རྣམས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་བདུན་པ་བ་ཡིན་ན། ཉན་རང་སྒྲིའི་སྒྲོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ལུས་
པས་བྱུང་པར་ཐལ། ཉན་རང་སྒྲིའི་སྒྲོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ལུས་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ས་བདུན་པ་བ་ཡིན་ན། ཉན་རང་སྒྲིའི་སྒྲོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྒྲོ་མངོན་

གྱུར་དུ་རྒྱད་ལ་ལྷན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར་ན། མ་བྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན།
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱད་ལ་ལྷན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར་
འདོད་མི་རུས་ཏེ། བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱད་ལ་ལྷན་པའི་ས་བདུན་པ་བ་ཡོད་
པའི་བྱིར་ཏེ། (༡༩བ)ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ལ་མ་དག་པའི་ས་ཞེས་བཤད་པ་ལ་རྒྱ་
མཚན་ཡང་དག་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་བདུན་པ་བ་དེས་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གྱིན་ཏུ་བྱང་བ་གཅིག་ལ། ཤེར་
བྱིན་ལྷག་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་ཡང་དག་མཐའ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་
རུས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེས་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གྱིན་ཏུ་བྱང་བ་རེ་
ལ་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་རུས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྟོང་
པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་འབད་ཚེ་ལ་རགས་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་བྱིར་ན། མ་བྱབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འབད་ཚེ་ལ་རགས་པ་ཞི་བའི་འགོག་པ་ས་
བརྒྱད་པ་ནས་ཐོབ་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་བ་དེ་ལ་འགོག་པ་ལས་སྟོང་བར་
མཛད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་བདུན་པ་བ་དེས་བྱ་རྟོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གྱིན་ཏུ་བྱང་བ་རེ་ལ་
ཤེར་བྱིན་ལྷག་སྟོབས་ཀྱི་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་དེ་ལ་འཇུག་ལྷང་གཉིས་ཀ་
མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་རུས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། དེས་དུས་སྐད་
ཅིག་མ་གྱིན་ཏུ་བྱང་བ་གཅིག་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་རུས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་
ན། དེས་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གྱིན་ཏུ་བྱང་བ་རེ་ལ་དེ་འབྲའི་འགོག་པ་དེ་ལ་སྟོམས་པར་
འཇུག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ལྷང་རུས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ས་བདུན་
པ་བའི་གནས་སྐབས་སུ། མཉམ་ཆེས་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར།
འདོད་ན། དེས་སྟོ་གཅིག་གིས་དུས་ཅིག་ཆར་དུ་བདེན་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་

ལ་བགའ་ས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་(༥༢)བྱིར། དེར་ཐལ། རྫོང་གཙོན་པ་ལས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་སྤྱད་དུའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མ་བྱུང་ན། བྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདིའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་འདུས་མ་བྱས་དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་བྱིར་ན་ཡང་མ་བྱུང་བོ། །

གཞན་ཡང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་། དེར་ཐལ། ཐེག་དམན་འཕགས་པས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །ཐེག་ཆེན་འཕགས་པས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། འོ་ན། ས་དང་པོ་བས་ཀྱང་ཉན་རང་དགྲ་བཙུམ་སྒྲོའི་སྒྲོ་ནས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཏུས་པར་ཐལ། ས་དང་པོ་བས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཅིང་ཉན་རང་འཕགས་པས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་བྱིར། བྱི་མ་ཁས། དང་པོ་དེར་ཐལ། ས་བདུན་པ་བས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ཉན་རང་དགྲ་བཙུམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་བདེན་འཛིན་ས་བོན་དང་བཙས་པ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མ་སྟོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དེ་མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་

རྫོགས་པར་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྫོགས་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ས་དང་པོ་བས་ཕྱི་རོལ་པའི་ཆགས་བྲལ་ནམས་སྒྲིའི་སྒྲོན་ནས་ཟེལ་
གྱིས་གཞོན་(༥༧བ)རུས་ཤིང་། ཉན་རང་དག་བཅོམ་སྒྲིའི་སྒྲོན་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་
རུས་པའི་བྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་དང་པོ་བས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་
པ་གང་ཞིག །ཕྱི་རོལ་པའི་ཆགས་བྲལ་དང་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་སྟོང་ཉིད་མངོན་
སུམ་དུ་མ་རྫོགས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གང་ཟག་དེ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན།
དེའི་རྒྱད་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་སྒོ་མངོན་གྱུར་བ་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ།
འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པས་མ་བྱལ་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དམིགས་མེད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་རྒྱད་ལྔ་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རང་རྒྱད་ལ་སྟོང་ཉིད་
རྫོགས་པའི་སྒོ་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱད་ལ་ལྔ་ཀྱི་ཐས་བྲལ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་
རྫོགས་པས་བྲལ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བདེན་སྟོང་གི་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་
སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམིགས་མེད་ཀྱི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་ན།
སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བྲལ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་མངོན་སུམ་
དུ་རྫོགས་པའི་སྒོ་སྒྲུ་ཡོད་པར་ཐལ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྲལ་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་
མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་སྒོ་སྒྲུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་
ཏེ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པ་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱིས་
བ་ལག་མཐིལ་ལྟ་བུ་ཡི། །འདུ་བྱེད་སྒྲུག་བསྐྱལ་སྒྲུ་མི་རིག། འཕགས་པ་མིག་དང་འདྲ་
བ་ཡི། །དེ་ཡི་ཡིད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འཁོར་བ་འདི་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུའི་སྒྲུག་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མངོན་

སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲི་ཡོད་པར་ཐལ། ཟུབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲི་བལ་ལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་
ཉེར་ཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་རྒྱུད་ལ་འཁོར་
བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་(༡༡ན)མ་རིག་པ་རྒྱུན་འབྱུང་ནས་སྒྲི་མི་སྤྱིད་པའི་ཉན་ཐོས་
ཆོགས་ལམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་
རྒྱུན་འབྱུང་ནས་སྒྲི་མི་སྤྱིད་པའི་ཉན་ཐོས་སྦྱར་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་སྒྲི་ཡོད་པར་ཐལ། རགས་པའི་
མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
འདོད་ན། ལམ་བདེན་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་སྒྲི་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཟུབ།
གཞན་ཡང་། འཕགས་སངས་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་ཐེག་དམན་ཀྱི་མདོ་
ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་དང་པོ་ནས་ཐེག་དམན་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་པའི་
ཐེག་དམན་ཀྱི་གང་ཟག་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་ཐེག་དམན་ཀྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་དང་པོ་ནས་ཐེག་དམན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་
ཐེག་དམན་ཀྱི་གང་ཟག་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། ཤེས་སྒྲིབ་
ཀྱི་ས་བོན་ཕྱ་རགས་གང་རུང་སྟོང་བའི་རྣམ་པ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་གང་
རུང་གི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཉན་རང་
དབང་བཅོམ་སྒྲིའི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རྣམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཉན་རང་སྒྲིའི་
སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རྣམས་པའི་སྒོ་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ས་བརྒྱུད་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་
པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སྤྲ།

གཞན་ཡང་། ས་བརྒྱུན་པ་བ་ཡིན་ན། ཉན་རང་སྒྲིའི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རྣམས་
པས་ཟུབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། ཤེས་ཕྱིན་ལྷག་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་ཡང་དག་

པའི་མཐའ་ལ་བྱ་ཚྲོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གྱིན་(༡༡༧)ཏུ་བྱང་བ་གཅིག་ལ་འཇུག་ལྟར་
མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ཅུས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཉན་རང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅུས་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་ན། དེའི་རྒྱད་ལ་ཉན་རང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅུས་པའི་སྒོ་མངོན་
གྱུར་དུ་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། ཉན་རང་སྒྲིའི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅུས་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་ན། དེའི་རྒྱད་ལ་ཉན་རང་སྒྲིའི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅུས་པའི་སྒོ་མངོན་
གྱུར་བ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་འཇགས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྒྲུའོ། །

སྦྱོར་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ངོ་བོ་རྩྱུང་སྤྲོད་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།

དེ་ཆེ་དེ་ལ་ཚྲོགས་སངས་བྱང་ཆུབ་རྒྱ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་
སྤང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །ས་དང་པོ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཚྲོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་དང་པོ་སྦྱོར་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིའི་ཡོ་བྱད་དང་ནང་
གི་ཤ་བཅད་ནས་སྟར་བ་ལ་སེར་སྟེའི་ཀུན་འཛིན་མེད་པར་མ་བཟད་ཆོས་གྱི་ཏུ་གྲུས་པ་
དང་ལྟན་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། ས་དང་པོ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་
སྦྱོར་པའི་ཕར་ཕྱིན་དེ་ཚྲོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་དང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྦྱོར་
བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་དང་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་ཆོགས་སྦྱོར་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་

ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཁ་དང་པོ་བ་ཆོས་ཅན། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་དང་པོ་སྦྱོར་པའི་ཡར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་
 རྩ་མ་དེའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། ས་དང་པོ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་སྦྱོར་པའི་ཡར་ཕྱིན་དེ་འཛིག་
 རྟེན་ལས་(༥༦ན)འདས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་དང་པོ་
 ཡིན་པར་ཐལ། སྦྱོར་བ་དེའི་ཕྱིར། འོ་ན། ས་དང་པོ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་
 ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དག་བཅོམ་པར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ཁ་ཏྲོང་བའི་སེམས་སྦྱོར་པའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། སྦྱོར་
 པ་ཡིན་ན། ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། སྦྱོར་བ་དང་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྦྱོར་
 པ་དང་། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུས་ཀྱི་
 སྦྱོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྦྱོར་བ་ཡིན་ན། ཡིད་ལས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་མཆོན་
 ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལས་ཡིན་ན། ཡིད་ལས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ལས་ཡིན་ན། སེམས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལས་དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་ལས་དང་། བསམ་པའི་ལས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཛོད་ལས། ལས་ནི་སེམས་པ་དང་དེས་བྱས། སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་
 ལས་ཡིན་ཏེ། རྟེན་བསྐྱེད་ལུས་ངག་གི་ལས། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ལུས་ངག་གང་རུང་གི་ལས་ཡིན་ན། གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་
 པས་བྱུང་ཟེར་ན། ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་བཞིན་པའི་གཏྲོང་བའི་སེམས་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ལུས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

སྦྱོན་པ་གང་ཞིག་ཡིད་ལས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། གཏོང་བའི་(༥༦བ)
 སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་བཞིན་པའི་ལས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། བྱང་གི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྦྱོན་པའི་
 བར་ཕྱིན་ཚྭ་གས་པ་དེ་སྦྱོན་པ་གཏོང་ཡུལ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དབུལ་བ་བོར་བ་ལ་
 རག་ལས་སོ་ཟེར་ན། འོ་ན། སྦྱོན་བྱོན་ཟེན་པའི་སྦྱོབ་པ་ཚེས་ཅན། སྦྱོན་པའི་བར་ཕྱིན་མ་
 ཚྭ་གས་པར་ཐལ། ད་དུང་འགྲོ་བ་དབུལ་བོ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་སྟེ། སྦྱོད་འཇུག་
 ལས། ད་དུང་འགྲོ་བ་གཉན་ཡོད་ན་སྟེ། སྦྱོབ་པ་ཇི་ལྟར་པ་རོལ་ཕྱིན། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྦྱོན་པའི་བར་ཕྱིན་ཚྭ་གས་པ་དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐལ། དེ་ཚྭ་གས་པ་
 གཏོང་སེམས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་ལས།
 བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བཅས་ཏེ། སྦྱོ་བོ་ཀུན་ལ་གཏོང་སེམས་ཀྱི། སྦྱོན་པའི་པ་
 རོལ་ཕྱིན་གསུངས་ཏེ། །དེ་ལྟ་དེ་ནི་སེམས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱོད་བསྐྱོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཟེན་
 པའི་གཏོང་བའི་སེམས་པ། སྦྱོན་པའི་བར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། སྦྱོན་པའི་
 བར་ཕྱིན་ཡིན་ན། སྦྱོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པས་ཟུབ་པར་ཐལ། མཚན་
 ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ཡིན་ན། སྦྱོང་ཉིད་རྟོགས་སྦྱོང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་
 ལོ། །

ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟེན་པའི་གཏོང་བའི་སེམས་དང་མཚུངས་
 པར་ལྟར་པའི་མཁུན་པ་དེ། སྦྱོན་པའི་བར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་

པའི་རྒྱུད་ལ་གཏོང་སེམས་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། (༥༧ན)
 འདོད་ན་སྤྱ། ཁ་ཅིག །བྱ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་ནང་གི་ག་བཅད་ནས་སྟེར་བ་ལ་སེར་སྤྱའི་
 ཀྱན་འཛིན་མེད་པའི་སྒོ་ནས། སྤྱིན་པ་ལ་སྒོ་བ་རྒྱས་པ་དེ་ས་དང་པོར་སྤྱིན་པའི་ཡར་ཕྱིན་
 །ལྷག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། འོ་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་ཀྱང་སྤྱིན་པའི་ཡར་
 ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིའི་ཡོ་བྱད་དང་ནང་གི་ག་བཅད་ནས་སྟེར་བ་ལ་
 སེར་སྤྱའི་ཀྱན་འཛིན་མེད་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱིན་པ་ལ་སྒོ་བ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྟེར་
 བ་ལ་སེར་སྤྱའི་ཀྱན་འཛིན་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེར་སྤྱའི་
 ཀྱན་འཛིན་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སར་གནས་ཀྱི་
 གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་འཕེལ་ཞེས་པའི་བར་
 ཀྱིས་ས་དང་པོ་བ་དེ་རང་རྒྱུད་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་
 ལ། ཡོན་ཏན་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་དམ་སྟམ་ན། དེར་མ་ཟད་སྤྱིན་པའི་ཡར་ཕྱིན་ལྷག་པར་
 ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱང་། དག་དོན་
 བོ། ས་དང་པོ་བ་ཆོས་ཅན། སྤྱིན་པའི་ཡར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱིའི་ཡོ་བྱད་
 དང་ནང་གི་ག་བཅད་ནས་སྟེར་བ་ལ་སེར་སྤྱའི་ཀྱན་འཛིན་མེད་པ་མ་ཟད། ཆེས་གིན་
 ཏུ་གྱས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་དང་པོར་སྤྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་
 གཞན་ལ་སྒོགས་སྡུལ་ཡོད་དེ། ཕྱིའི་ཡོ་བྱད་དང་། རང་གི་ག་བཅད་ནས་སྟེར་བ་ལ་
 སེར་སྤྱའི་ཀྱན་འཛིན་མེད་པ་མ་ཟད་ཆེས་གིན་ཏུ་གྱས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ། ས་དང་པོ་བ་
 རང་དུ་ས་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་
 ཏུགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏོང་བའི་སེམས་དང་། དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་
 ལུས་དག་གི་བྱ་བ་རྣམས་(༥༧བ)སྤྱིན་པའི་ངོ་བོ་དང་། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་

ཟེན་པའི་གཏོང་བའི་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཁུན་
པ་དེ། སྦྱོན་པའི་ཡར་བྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ས་འཚམས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་
ལམ་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད་དོ། །ཕྱིའི་ཡོ་བྱད་དང་ནང་གི་ཤ་བཅད་ནས་
སྟར་བ་ལ་སེར་སྒྲུའི་ཀྱན་འཛིན་མེད་པར་མ་ཟད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གྲུས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ།
ས་དང་པོར་སྦྱོན་པའི་ཡར་བྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་དོན་ཡིན།

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྦྱོན་པའི་ཡར་བྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རིགས་གནས་
སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྦྱོན་པའི་ཡར་བྱིན་གཏོང་སེམས་དང་མཚུངས་
པར་ལྡན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྫོགས་པ་གཏོང་སེམས་ལ་རག་ལས་པའི་བྱིར། མ་
གྲུབ་ན། དེ་རྫོགས་པ་གང་ལ་བཏང་བའི་འགྲོ་བ་དཔུལ་བ་བོར་བ་ལ་རག་ལས་པར་
ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྒྲུབ་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་
ཚོགས་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། སྦྱོན་པའི་ཡར་བྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པར་ཐལ། ཕྱིའི་ཡོ་བྱད་
དང་ནང་གི་ཤ་བཅད་ནས་སྟར་བ་ལ་སེར་སྒྲུའི་ཀྱན་འཛིན་མེད་པར་མ་ཟད། ཆེས་
ཤིན་ཏུ་གྲུས་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟར་བ་ལ་སེར་སྒྲུའི་
ཀྱན་འཛིན་མེད་པ་གང་ཞིག །ཆེས་ཤིན་ཏུ་གྲུས་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
བྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སེར་སྒྲུའི་ཀྱན་འཛིན་མ་ལུས་པར་སྦངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
པའི་བྱིར་ཏེ། དག་བཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་
ཚོགས་ལམ་པ་དེ་དེ་ལྟར་སྟར་བ་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གྲུས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔལ་
ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ལྟར་སྟར་བ་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩོན་པའི་བྱིར་ན་
མ་ཁྱབ། དེར་ཐལ། དེ་སྦྱད་བྱིར་སྦྱར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩོན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ལྟར་(༥༥ན)སྟར་བ་ལ་སེར་སྒྲུའི་ཀྱན་འཛིན་མེད་པར་མ་ཟད།

ཤིན་ཏུ་གྲུས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ། བད་དུ་ས་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྲས་བུ་
 ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། བད་དུ་ས་ཐོབ་
 པ་དང་དེ་ལྟར་སྟེར་བ་སེར་སྤེལ་གྱི་འཛིན་མེད་པར་མ་ཟད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གྲུས་པ་དང་
 ལྡན་པ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དང་སྦྱིན་པའི་ཕར་
 བྱིན་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་སྟེར་བ་ལ་སེར་སྤེལ་གྱི་འཛིན་མེད་པར་
 མ་ཟད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གྲུས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་ཕར་བྱིན་ལྷག་པའི་དོན་
 ཡིན་པའི་བྱིར།

སྦྱིན་པ་སྦྱིན་བྱ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་
 བློ། ཁ་ཅིག་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྦྱིན་པ་དེ། འཛིན་རྟོན་ལས་
 འདས་པའི་སྦྱིན་པའི་ཕར་བྱིན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་
 བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཕར་བྱིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་དེའི་བྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་བྱིར། བྱུང་སྟེ། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡིན་ན།
 སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བྱོང་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
 དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དང་
 པོར་ཐོབ་པ་དང་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་བྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་དེར་འཕོས་པའི་ས་འཆོམས་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་དུས་མཉམ་པར་ཐལ། དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་བྱང་སེམས་
 སྦྱོར་ལམ་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པ་དུས་མཉམ་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་དེར་འཕོས་པའི་ས་འཆོམས་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར། ཅུ་
 བར་(༥༥)འདྲོད་ན། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཕར་བྱིན་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་
 བྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། སྦྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱིན་པའི་ཕར་བྱིན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །

སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སྦྱོར་པའི་ཡར་ཕྱིན་དེ། འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་སྦྱོར་པའི་ཡར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན་སྤར་ལྟར་རོ། ཁ་ཅིག་སྟོང་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཡར་ཕྱིན་དེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་སྦྱོར་པའི་ཡར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེས་དངོས་སུ་མ་ཟེན་པའི་སྦྱོར་པའི་ཡར་ཕྱིན་
དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྦྱོར་པའི་ཡར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། བདེན་
འཛིན་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་པའི་
ཡར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ།
བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་པའི་ཡར་ཕྱིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
མ་གྲུབ་ན། བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་པའི་ཡར་ཕྱིན་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་
ཀྱི་འཕགས་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་
ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྟེ།

གཉིས་པ་ནི། གོང་དུ་ས་དང་པོར་སྦྱོར་པའི་ཡར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་ཅིང་སྦྱོར་པ་
དེ་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་ལ། འོ་ན། དེ་ལ་དབྱེ་ན་དུ་ཡོད་སྟུང་ན། དེ་
ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱང་། དག་དོན་ནི།
སྦྱོར་པའི་ཡར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྦྱོར་
པའི་ཡར་ཕྱིན་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྦྱོར་པའི་ཡར་(༡༩ན)ཕྱིན་གཉིས་སུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་རིགས་སུ་
གནས་པའི་སྦྱོར་པའི་ཡར་ཕྱིན་དེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྦྱོར་པའི་ཡར་ཕྱིན་གྱི་
མཚན་ཉིད། དེས་དངོས་སུ་མ་ཟེན་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་སྦྱོར་པའི་ཡར་ཕྱིན་དེ།

འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་མཆན་ཉིད།

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱད་ལ་ལྟན་པའི་བྱང་སེམས་
མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་ལ་སྤྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཡོད་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་སྤྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
དངོས་སུ་ཟེན་པས་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རྟོགས་
གནས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱད་ལ་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ།

གཞན་ཡང་། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་
ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྟན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྟོང་
ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྤྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་
ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་ལམ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ། འདོད་ན་སྟེ།

ས་གནིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་བཤད་པ།
 ཚུལ་ཁྲིམས་དག་མ་དག་གི་ངོ་བོ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་གི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་
 ཚུལ་ཚད་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།

དེ་ཚུལ་ཕུན་ཚོགས་ཞེས་སོགས་གི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་
 བོ་ནི། ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་ས་གནིས་པ་བ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་ཁྲིམས་གི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་
 པར་ཐོབ་(༡༩བ)ཡིན་ཏེ། གནིད་སད་པའི་སྐབས་གནས་སྐབས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་
 པའི་དྲི་མས་མ་གོས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་
 གི་རྟོགས་པ་སྒྲིན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྒྱུར་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་དྲི་མ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དག་བཅོམ་པ་དང་བྱང་སེམས་གི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། སར་གནས་གི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཞུང་འདི་གནིད་སད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མ་ཟད། མི་ལམ་གི་
 གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་དྲི་མས་མ་གོས་པ་དང་ལྷན་པ་དེ། ས་
 གནིས་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་གི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་གཞུང་
 ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གི་སྒྱུར་བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཞུང་འདི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་གི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པ་དེ། ས་གནིས་པར་གནིད་སད་པའི་གནས་སྐབས་
 སུ་མ་ཟད། མི་ལམ་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་དྲི་མས་མ་གོས་
 པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡོན་ཏན་དག་
 ལྷན་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྤྱིང་བའི་སེམས་ཚུལ་བྱི་མཆན་ཉིད། ཟེར་ན། འོ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་བྱི་མཆན་ཡིན་ན། ཉེས་སྤྱོད་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བྱི་མཆན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དག་བ་ཆོས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བྱི་མཆན་སྒྲོམ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ཚུལ་བྱི་མཆན་ཡིན་ན། སྤྱིང་སེམས་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཚུལ་བྱི་མཆན་དང་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ལུས་དང་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ལུས་ཀྱི་ལས་ཡོད་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །(༥༠ན)སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བ་སྤྱིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སྤྱིང་བའི་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་མཐུན་པ་དེ་ཚུལ་བྱི་མཆན་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ཟེར་ན། འོ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ན། སྤྱིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། ཚུལ་བྱི་མཆན་ཀྱི་མཆན་ཡིན་ན། དེས་ཟེན་པས་བྱུང་བའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆན་བྱ་དེའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱིང་སེམས་མཐོང་གྱུར་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན་སྤྱོད།

འདིར་ཚུལ་བྱི་མཆན་ཀྱི་མཆན་བྱི་ལྟག་པའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག །གཉིད་སང་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མ་ཟད། མི་ལམ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཚུལ་བྱི་མཆན་འཆལ་བའི་དྲི་མས་མ་གོས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཚུལ་བྱི་མཆན་ལ་སྤྱོད་རུས་པ་དེའི་དོན་ནི་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་ཀྱང་དེ་ལྟག་པར་ཐོབ་པར་ཐལ། དེས་དེ་ལྟར་སྤྱོད་རུས་པའི་བྱིར། མ་གྱུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཚུལ་འཆལ་ཀྱི་དྲི་མ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་གང་

ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགྲ་བཙམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཐེག་ཆེན་
འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག རྒྱལ་བྱིམས་འཆལ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བསྐྱབ་པ་ཁས་ལེན་གྱི་གང་
ཟག་ཡིན་པས་བྱུང་བོ། ཟེར་ན། དེ་མ་བྱུང་པར་ཐལ། བསྐྱབ་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་གང་
ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་རྒྱལ་བྱིམས་འཆལ་བ་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་
སྒྲིག་པ་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག བྱུང་བ་དེ་ལ་འཇུག་ཙམ་གྱི་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པ་བཙམ་ལྟར་འདས་གྱི་བཙས་
པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དེ། བཙས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལྟར་མི་
ལྟོས་པའི་(༥༠བ)ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དེ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན།
དེ་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཉིས་པོ་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདྲོད་
མི་རུས་ཏེ། དགོ་སྤྱོད་གིས་མི་བསད་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་
གྲུབ། དེ་ཆོས་ཅན། བཙས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡམ་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲིག་གཅོད་ཀྱི་ཡམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་
དེའི་ཕྱིར། ཞིབ་ཆ་སྒྲོན་དགོས་སོ། །དེ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་
པར་ཐལ། མི་དགོ་བ་བཅུ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲིག་གཅོད་ཀྱི་ལས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དགོ་སྤྱོད་གི་སྤྲོམ་པ་དེ་སྤྱོད་བ་བདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྤྲོམ་པ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགོ་སྤྱོད་སྤྲོམ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་
ན། བཙས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དགོ་སྤྱོད་གི་རྒྱུད་ལ་
རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་འབྱུང་བ་མེད་པར་ཐལ། དགོ་སྤྱོད་གི་སྤྲོམ་པའི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན།

བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །བྱ་བ་དེ་ལ་འཇུག་ཙམ་གྱི་སྤྲིག་ཏུ་འབྱུང་བ་བཅོས་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཅས་
པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དེ། བཅས་རྒྱུད་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་མཆན་ཉིད། དེ་ལྟར་
མི་ལྟོས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དེ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་མཆན་ཉིད། ཟེར་ན། ལྷ་
མ་ལ། དགེ་སློང་གི་སྒྲིག་གཙོད་པའི་ལྷུང་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། མ་གྲུབ་
ན། དེར་ཐལ། དགེ་སློང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིག་གཙོད་ཀྱི་ལྷུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་དེར་ཐལ།
དེ་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་
ཐལ། སྒྲིག་གཙོད་ཀྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་ལ། དགེ་སློང་གི་བསམ་བཞིན་
དུ་མི་ཆོས་(༥༡)ན་སྒྲུ་མའི་རྩན་སྒྲུ་བའི་ཕམ་པའི་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་
བྱ་དེའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མི་དགེ་བཅུ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
རྩན་སྒྲུས་པའི་ལས་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་འབྱུང་བ་བཅོས་ལྡན་
འདས་ཀྱི་བཅས་པ་ལ་ངས་པར་ལྟོས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཕམ་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། བཅོས་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཅས་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་
ལ་སྒྲིག་གཙོད་ཀྱི་ལྷུང་བ་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དགེ་སློང་གི་རྒྱུད་ལ་སྒྲིག་གཙོད་ཀྱི་
ལྷུང་བ་འབྱུང་བ་དེ་བཅོས་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཅས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བྱིར། འདོད་ན་སྒྲུ།

ཁ་ཅིག །སློབ་པ་གྱི་སྤྲོ་བ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲོ་བའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་དོ་
ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྲོ་བ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་
ཟག་གི་བའི་འོག་ཏུ་སྒྲོང་པར་ཐལ། སློབ་པ་གྱི་སྤྲོ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱང་སྤྱོད་། སློབ་པ་
གྱི་སྤྲོ་བ་ཡིན་ན་ཇི་སྤྱིད་འཆོ་བའི་བར་གྱི་སྤྲོ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། ཅ་རྟགས་མ་
གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་
པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲོ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱང་སྤྱོད་། བྱང་

སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན། ཇི་སྲིད་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར་དུ་ཁས་ལེན་པའི་སྒྲུབ་པ་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 ཀྱི་གཞི་མཐུན་མེད་དོ་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དགོ་སྤྱོད་གི་སྒྲུབ་པ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་རྒྱད་ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་དགོ་སྤྱོད་གི་སྒྲུབ་པ་
 དེ་འདྲའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །
 བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། (༡)བྱང་སེམས་ཉེས་
 སྤྱོད་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་མི་དགོ་
 བ་བདུན་སྤྱོད་བ་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་
 རྒྱ། དགོ་སྤྱོད་གི་སྒྲུབ་པ་དེ་སྤྱོད་བ་བདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེའི་རྒྱད་ལ་ཉེས་སྤྱོད་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་པར་ཐལ། དེའི་
 རྒྱད་ཀྱི་དགོ་སྤྱོད་གི་སྒྲུབ་པ་དེ་ཉེས་སྤྱོད་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཡིན། ལུས་ངག་གི་
 མི་དགོ་བ་བདུན་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་བ་དེ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཆོ་དེ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ས་དང་པོར་སྦྱོར་པའི་ཕར་
 ཕྱིན་ལྷག་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བསྟན་པ་ལ། འོ་ན། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་བྲངས་པ་ལ་
 རྟེན་ནས་ལམ་གོང་མའི་བྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཐོབ་སྟུང་ན། ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་དེ་
 ཐོབ་པོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། འོ་ན། ས་གཉིས་པ་འདིར་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱད་པར་ཇི་ལྟ་
 བུ་ཐོབ་སྟུང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་ནོ། ཞེས་
 སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱད་། ངག་དོན་ནི། ས་གཉིས་པ་བ་ཆོས་ཅན། གཉིད་སང་པའི་
 གནས་སྐབས་སུ་མ་ཟད། མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་དྲི་
 མས་མ་གོས་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་
 སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་བ་དེ་ས་གཉིས་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་

པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་པའི་སེམས་པ་དེས་ཀྱན་ནས་བྱངས་པའི་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་
 རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་
 གཞི་མཐུན་དང་ལུས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་རུང་ཡིན་ན། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
 ཡིན་པས་བྱབ་བོ། །བྱ་བ་དེ་ལ་འཇུག་ཅམ་གྱི་སྤྱི་ཏུ་འགྱུར་བ་བཅོམ་ལྡན་(༥༡ན)
 འདས་ཀྱི་བཅས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དེ། བཅས་རྒྱུད་
 གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་མཆོན་ཉིད། དེ་ལྟར་མི་ལྟོས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་
 བ་དེ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་མཆོན་ཉིད། སོ་ཐར་གྱི་སྤྲོམ་པ་དང་། བྱང་སེམས་
 ཀྱི་སྤྲོམ་པ་ཅིག་ཅར་དུ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྤྲོམ་པ་དང་།
 དེ་དང་རིགས་འཐུན་པའི་མི་དགོ་བཅུ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་
 སྤྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ནོ། །དགོ་སྤྱོད་གི་སྤྲོམ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་
 རྒྱུད་ཀྱི་མི་དགོ་བཅུ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉེས་སྤྱོད་སྤྲོམ་པའི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྟེན་ནས་ཕྱིན་དུག་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དེ་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་དགོ་བ་ཆོས་བསྟུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྟེན་ནས་དོན་བྱ་ལུལ་གྱི་
 སེམས་ཅན་བཅུ་གཅིག་པོ་གང་རུང་གི་དོན་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་
 སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ནོ། །བྱང་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྤྱོད་
 པའི་སེམས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཐུན་པ་དེ། ཚུལ་
 ཁྲིམས་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་གྱི་མཆོན་ཉིད།

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཕྱིའི་ཡོ་བྱད་དང་ནང་གི་ག་བཅད་ནས་སྟེར་བ་ལ་སེར་
 སྤའི་ཀྱན་འཛིན་མེད་པར་མ་ཟད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གྲུས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ། ས་དང་པོར་
 སྤྱིན་པའི་ཡར་ཕྱིན་ལྟག་པར་ཐོབ་པའི་སྤྱུབ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། གཉིད་སང་པའི་གནས་
 སྐབས་སུ་མ་ཟད། མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ། ཚུལ་(༥༡བ)ཁྲིམས་འཆལ་བའི་དྲི་

མས་མ་གོས་པར་ལྡན་པ་དེ། ས་གཉིས་པར་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་
པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
རྟེ། དེས་ས་དང་པོར་སྒྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལྷག་
པར་ཐོབ་པར་ཐལ། གཉིད་སད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མ་ཟད། མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་
སུ་ཡང་ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བའི་དྲི་མས་མ་གོས་པའི་སྒོ་ནས་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སྒྲོབ་རུས་
པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེའི་རྒྱད་ལ་ཚུལ་འཆལ་འབྱུང་བ་སྤྱད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱད་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་འབྱུང་སྤྱད་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱད་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་འབྱུང་
སྤྱད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱད་ལ་ཉོན་མོངས་འབྱུང་སྤྱད་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། གཞན་ཡང་། དགོ་སྒྲོང་གི་དུད་འགོ་གསོད་པའི་ལྷང་
བ་དེ་བཅས་རང་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
(༤༩ན)བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཅས་པ་ཁས་མ་སྤངས་པའི་རྒྱད་ལ་ལྷང་བ་འབྱུང་བ་
ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཅས་
རྒྱད་གི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཉེས་པ་ཁྱོད་ལ་འབྱུང་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་
བཅས་པ་ལ་ལྷོས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

གཞན་ཡང་། དགོ་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གཉིས་གཅིག་ཆར་
དུ་རྒྱད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་
སྒྲོང་པར་ཐལ། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་རྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་

ཁྱིམ་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། ཤི་འཕོས་པ་དེའི་སྟོང་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་།
ཅ་རྟགས་དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉེས་སྒྱུད་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་
ཀྱི་ཚུལ་ཁྱིམ་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་འཕེན་
བྱེད་ཀྱི་ལས་འབྱུང་བ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཉན་མོངས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་སྤངས་
པའི་ལས་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་
ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་ཀྱང་། གསོས་འདེབས་ཀྱི་རྟེན་དང་བྲལ་བས་ལས་ཉན་ཀྱི་
དབང་གིས་སྟེ་བ་མི་ལེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྤྱིད་
པའི་སྤྱིད་ལས་རྣམ་བཤུལ་བས། །ལས་གཞན་འཕེན་ཅུས་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཉན་མོངས་ཀྱི་ཀྱན་ནས་བསྤངས་པའི་ལས་འབྱུང་བ་
ཡོད་པར་ཐལ། ལས་ཀྱི་ཀྱན་འབྱུང་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་བདེན་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མའི་ལས་ཉན་གྱིས་འཕངས་པའི་
ལུང་པོ་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་དེ་(༤༣བ)ཡོད་པའི་ཕྱིར། དག་བཅོམ་ཐོབ་ནས་སྐྱེ་ཆོའི་འདུ་བྱེད་
སྟོང་མ་སྟོང་བའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཚུལ་འཆལ་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ།
དེའི་རྒྱུད་ལ་ལུས་དག་གི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། ཉན་ཐོས་
དག་བཅོམ་པ་ལུས་སྤྱེའུ་ལྟར་འཆོང་བ་དང་དཔེ་གཅིག་ན། དག་གིས་གཞན་ལ་མྱངས་མོ་
ཞེས་བརྗོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བའང་འདུག་ལགས། དག་གིས་གཞན་ལ་དམའ་དོ། །
ཞེས་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་དེ་ནི། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁ་

ཅིག །སྔ་ཐར་ལས་བརྒྱམས་པའི་ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་ན། ཚུལ་བྱིམས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པས་བྱབ། ཟེར་ན། དེ་མ་
བྱབ་པར་ཐལ། དགོ་སྒྲོང་འགའ་ཞིག་སྔ་ཐར་ལས་བརྒྱམས་པའི་ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་པར་
དག་པ་དང་ལྡན་ན་ཡང་། ཚུལ་བྱིམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལམ་གསུམ་བདེན་པར་འཛིན་
པའི་གང་ཟག་དེ། ཚུལ་བྱིམས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
གལ་ཏེ་དེ་ནི་བྱིམས་དག་རང་བཞིན་ལྟ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཚུལ་བྱིམས་དག་མི་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་མ་བྱབ་པར་ཐལ། སྔ་ཐར་ལས་བརྒྱམས་པའི་ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་
པར་དག་པ་ཡང་ཡིན། ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་བ་ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྡན་པ་ལྟར་བཅོས་པ་
ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། དགོ་
སྒྲོང་འགའ་ཞིག་སྐྱུངས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་གཉིས་དང་ལྡན་ཡང་དང་དང་ཡིར་འཛིན་
པ་ཡོད་ན། ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་བར་ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྡན་པ་ལྟར་བཅོས་པ་བཞི་པོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྔ་ཐར་ལས་བརྒྱམས་པའི་ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་
པའི་བྱེ་བྲག་སྐྱུ་བའི་དགོ་སྒྲོང་ཡོད་པར་ཐལ། སྔ་ཐར་ལས་བརྒྱམས་པའི་ཚུལ་བྱིམས་
རྣམ་(༥༧ན)པར་དག་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། ཚུལ་བྱིམས་ཀྱིས་
བསྐྱུས་པའི་ལམ་གསུམ་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
རུས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་གང་
ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ནི་རྟག་ཏུ་གསུམ་ཆར་ལའང་། ཞེས་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་འདིས་ས་

གཉིས་པ་བ་བཅས་རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་མ་གོས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཚུལ་བྱིམས་དག་པར་
མ་ཟད། ཚུལ་བྱིམས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ལམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་
ཚུལ་བྱིམས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དག་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཅས་རང་གི་ཁ་ན་
མ་ཐོ་བས་མ་གོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཚུལ་བྱིམས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་པར་དག་པར་འགྱུར་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སོ་ཐར་ལས་བརྩམས་པའི་ཚུལ་བྱིམས་རྒྱུ་པར་དག་པ་
དང་ལྡན་ན་ཚུལ་བྱིམས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ བྱང་སེམས་ལས་བརྩམས་པའི་ཚུལ་བྱིམས་རྒྱུ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་
ན། ཚུལ་བྱིམས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་པར་དག་པས་བྱུང་བོ། །ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། བྱང་
སེམས་ཀྱི་ཚུལ་བྱིམས་རྒྱུ་པར་དག་པར་ལྡན་པའི་སེམས་ཅམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་རྒྱུ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅམ་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྟུས་པའི་ལམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་
སེམས་ཅམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དེ་ཚུལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ས་གཉིས་པ་བ་དེ་ཚུལ་བྱིམས་
འཆལ་པའི་དྲི་མས་མ་གོས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཚུལ་བྱིམས་རྒྱུ་པར་དག་པར་བསྟན་པ་ལ།
ཚུལ་བྱིམས་རྒྱུ་པར་དག་ཚུལ་དེ་ཅམ་དུ་ཟད་(༥༧)དམ་སྟུམ་ན། དེར་མ་ཟད་ཚུལ་
བྱིམས་ཀྱི་བསྟུས་པའི་ལམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས། ཚུལ་བྱིམས་
ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པར་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱུང་། དག་དོན་ནི།
བྱང་སེམས་ས་གཉིས་པ་བ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་བྱིམས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་པར་དག་པ་ཡིན་
ཏེ། ཚུལ་བྱིམས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ལམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་སྒྲོ་ནས་ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་བ་ཀྱན་ནས་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་ཉན་མོངས་དང་མི་ལྡན་པའི་
སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོ་ཐར་དང་བྱང་སེམས་ལས་བརྩམས་པའི་ཚུལ་བྱིམས་

རྣམ་པར་དག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཚུལ་བྱིས་ཆེས་གིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་མ་
བྱུང་བོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཚུལ་བྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཚུལ་
བྱིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། བྱོད་
ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚུལ་བྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་གང་ཟག་
ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་པ་རྣམ་
པར་དག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། སྟོང་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་ཅམ་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་
ཅན། ཚུལ་བྱིས་ཆེས་གིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུལ་བྱིས་
ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཚུལ་འཆལ་ཀྱན་ནས་
སྟོང་བྱེད་ཀྱི་ཉན་མོངས་དང་དུ་མི་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚུལ་
བྱིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །ཚུལ་འཆལ་
ཀྱན་ནས་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་ཉན་མོངས་དང་དུ་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་
དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། (༧༥ན)ཉན་མོངས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་པར་བྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་།

གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ལས་བརྒྱུམས་པའི་ཚུལ་བྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་
ལྡན་ན། ཚུལ་བྱིས་ཆེས་གིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། ཚུལ་
བྱིས་ཀྱི་བསྐྱུས་པའི་ལམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན།
བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མ་གོས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་

ཡིན་ན། འཇུག་སྒོམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱིས་མ་གོས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར།

སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་རྣམས་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ།
དང་བོ་ནི། ཁ་ཅིག །ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་གཉིས་ཀའི་རྒྱར་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་མཐོ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་
རང་སངས་རྒྱས་དང་། དྲང་རྒྱུ་ཐེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་ལེགས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་རྒྱལ་
ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། དྲང་རྒྱུ་ཀྱི་ཐེམས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་
སྒྱིན་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་རྒྱར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་
མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་
མེད་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་ཁས་འདོད་ན། དྲང་རྒྱུ་ཀྱི་ཐེམས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་
ལྟར་དུ་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཆང་བར་ཉམས་
སུ་ལེན་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཐབས་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་
སོང་། དེར་ཐལ། དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། (༥༥བ)དེ་ཐོབ་
པའི་རྒྱ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་ཁས་འདོད་ན། ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། སྤྱིང་ཉིད་ཉུགས་པའི་ཤེས་རབ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། དེའི་རྒྱ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་
བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྒྱིན་པ་བཏང་བ་ལ་ཉེན་ནས་
ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་མཐོའི་རྒྱ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ས་གཉིས་པ་བ་དེས་ རྒྱལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྟག་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བསྐྱེད་པ་ལ། འོ་ན། རྒྱལ་ཁྲིམས། དེ་

ཡོན་ཏན་རི་ལྷ་བྱ་དང་ལྷན་སྐྱམ་ན། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་གཉིས་ཀའི་རྒྱར་རྒྱལ་
 བྱིས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱང་། ངག་དོན་ནི།
 མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་གཉིས་ཀའི་རྒྱར་རྒྱལ་བྱིས་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། རྒྱལ་བྱིས་སྐྱེས་དང་བྱལ་བ་ན་དེ་དག་ཐོབ་དཀའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རྒྱལ་བྱིས་སྐྱེས་དེ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་གཉིས་ཀའི་
 རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་དེ་གཞུང་འདིའི་དོན་སྒྱུར་ནམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྱུང་། འདོད་ན། དེ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། ངེས་ལེགས་ཆོས་ཅན།
 བྱོད་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་བྱིས་སྐྱེས་དེ་བྱོད་ཀྱི་རྒྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་འབྲས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཐར་བ་བྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བཤད་པ།

ཁོང་ཁྱོད་ཉེས་དམིགས་དང་། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་

ལྷག་རྒྱལ་ཚུད་སྤོང་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།

ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་མ་ལུས་བསྐྱེད་པའི་མེ། ཞེས་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ། དགག་
 བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག ས་གསུམ་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་འོད་བྱེད་པ་
 ཞེས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཉམ་བཞག་རྩ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་བ་བྱད་པར་ཅན་
 འབྱུང་བ་ལ་རྟེན་ནས། རྗེས་(ལེན)ཐོབ་རྩ་འོད་དམར་སེར་གྱི་སྤྱང་བ་འབྱུང་བའི་ས་
 ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། སྤོང་ཉིད་ལ་གཉིས་
 སྤྱང་རྩལ་བའི་ས་གསུམ་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་བ་བྱད་པར་ཅན་འབྱུང་

བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྦྱར་བ་དེ་གཞུང་དེའི་དོན་སྦྱར་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྤང་བ་འབྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། ཁྱོད་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
རང་ཡུལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་གཉིས་སྤང་རུབ་པའི་སྦྱོབ་པའི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་དེ། ཉོན་སྦྱིབ་ལ་ཤེས་སྦྱིབ་
ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། ཉོན་ཐོས་དག་བཙམ་པས་ཤེས་བྱའི་བྱད་
ཤིང་སྤངས་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བ་དེ་ཉོན་སྦྱིབ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བདེན་སྤང་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། མ་སྤངས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་རང་ཡུལ་བདེན་པར་སྤང་བའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རང་ཡུལ་བདེན་
པར་སྤང་བར་ཐལ། ཁྱོད་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཤེས་སྦྱིབ་ཀྱི་ས་བོན་སྐབས་འདིར་ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་ཡིན་ནོ། །ཟེར་
ན། འོ་ན། ས་གསུམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡང་ཡིན། ཤེས་སྦྱིབ་ཀྱི་ས་བོན་སྤྲོད་རུས་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
ཏེ། གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་སྤེལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྦྱིབ་ཀྱི་ས་
བོན་སྤྲོད་བ་ལ་ངས་པར་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་རྒྱལ་
ལུན་ཆོག་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ས་གཉིས་པར་(༥༥)རྒྱལ་བྱིས་ཀྱི་པར་བྱན་
ལྟ་བུར་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བསྟན་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལ་རྟེན་ནས་
ལམ་གོང་མའི་བྱད་པར་རི་ལྟ་བུ་ཐོབ་སྟམ་ན། ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་དེ་ཐོབ་བོ། །
ཞེས་བྱས་པ་ལ། དེ་ལ་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་རི་ལྟ་བུ་སྟམ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་
སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱུང་། དག་དོན་ནི། ས་གསུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་

འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཉམ་བཞག་ཏུ་སྒྲོང་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་
ཏུ་གཉིས་སྒྲུང་ལུབ་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་རྗེས་སྐྱོབ་དུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་འཆར་ཚུལ་འོད་དམར་
སེར་གྱི་སྒྲུང་བ་འབྱུང་བའི་ས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར།
གཉིས་སྒྲུང་འབྱུལ་བའི་ཆ་དེ་སྐྱབས་འདིར་བསྐྱུན་པའི་ཤེས་བྱའི་བྱུང་ཤིང་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཤེས་སྒྲིབ་མངོན་གྱུར་བ་སྤངས་པའི་ས་གསུམ་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་དངོས་གཉེན་
དུ་གྱུར་པའི་ས་གསུམ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་གསུམ་པའི་དངོས་སྐྱལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མངོན་
གྱུར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། ས་གསུམ་པའི་བར་ཆད་
མེད་ལམ་གྱི་དངོས་སྐྱལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མངོན་གྱུར་བ་ཡོད་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེའི་དངོས་སྐྱལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེའི་དངོས་སྐྱལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་སྒྲོམ་
སྤང་ཡོད་པར་ཐལ།

གཞན་ཡང་། ས་གསུམ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱི་དངོས་སྐྱལ་གྱི་
སྤངས་བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲོམ་སྤངས་ཉན་མོངས་ཆེན་པོའི་
འབྲིང་གི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ས་གསུམ་པའི་བར་ཆད་
མེད་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དངོས་སྐྱལ་གྱི་སྤང་
བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་པར་ཐལ། ས་(༥༡)ན་གསུམ་པའི་དངོས་སྐྱལ་གྱི་སྤང་བྱར་
གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་དངོས་སྐྱལ་གྱི་སྤངས་
བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲིབ་པ་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐེག་

ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་བརྟགས་
ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ན་ལྟན་སྒྲེས་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ས་གསུམ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་མངོན་
གྱུར་པ་འགོག་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ས་གསུམ་
པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་མངོན་གྱུར་པ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡིན་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་གནས་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་
པོ་ནི། ཁ་ཅིག །མི་འབྲུགས་པའི་སེམས་བཟོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན།
བཟོད་པ་ལ་སྤྲུལ་བསྐྱེད་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ། གནོད་པ་ལ་ཇི་མི་སྦྱུང་པའི་བཟོད་པ་
དང་གཉིས་སུ་ངེས་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ལ་ངེས་
པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་
ཁྱིམ་པའི་རྟོན་ལ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པའི་བཟོད་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲིན་སོགས་ཆོས་གསུམ་དེ་དག་ཡལ་མོ་ཆེ། །བདེ་བར་གཤེགས་
པས་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བསྐྲུགས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བཟོད་པའི་ཡར་བྱིན་རྟོགས་པ་དེ་གང་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲོམ་པས་
སེམས་ཅན་མི་སྒྲུན་པ་མེད་པར་བྱས་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། སྒྲོན་བྱོན་ཟིན་
པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བཟོད་པའི་ཡར་བྱིན་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། ད་དུང་སེམས་
ཅན་མི་སྒྲུན་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དམ་བཅའ་(༤༧)དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བཟོད་པའི་ཡར་བྱིན་
རྟོགས་པ་སེམས་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་

སྒོ་ནས་མི་འབྲུགས་པའི་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཁུན་
 བ་དེ། བཟོད་པའི་ཡར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་མི་འབྲུགས་པའི་སེམས་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རིགས་གནས་སྒོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་
 ཐལ། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་བཟོད་པའི་བཟོད་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ས་གསུམ་པ་བ་དེ། ཁོང་ཁྱོད་གནས་མིན་ནོ། ཟེར་ན། འོ་ན། ས་གསུམ་
 པ་ལ་དམིགས་ནས་ཁོང་ཁྱོད་སྒྲེ་བ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་གསུམ་
 པ་བ་དེ་གཞན་གྱིས་རང་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་ལ་དམིགས་ནས་བཟོད་པ་ལྷག་པར་སྒྲེ་
 བ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བཟོད་པ་གཅོད་པར་བྱེད་ལ་
 ལྷག་པར་སྒྲེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་ལ་གནོད་བྱེད་གྱིས་ཤིང་བཅད་པ་སོགས་ལ་རྒྱད་མི་འབྲུགས་པར་
 བཟོད་པ་སྒྲོབ་རུས་པ་དེ། ས་གསུམ་པར་བཟོད་པའི་ཡར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན།
 ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་ཀྱང་བཟོད་པའི་ཡར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པར་ཐལ། དེས་གནོད་
 བྱེད་གྱི་རང་གི་ཤིང་བཅད་པ་སོགས་ལ་རྒྱད་མི་འབྲུགས་པའི་སྒོ་ནས་བཟོད་པ་ལ་སྒྲོབ་
 རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཁོང་ཁྱོད་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་འཕགས་
 པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱའི་བྱེད་ཤིང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ། ས་གསུམ་པ་ལ་འོད་
 བྱེད་པ་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་ལ། འོ་ན། ས་གསུམ་པར་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེད་པར་རི་
 ལྟ་བུ་ཐོབ་སྟམ་ན། ཡར་ཕྱིན་ལྷག་མ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་བཟོད་པའི་ཡར་ཕྱིན་ལྷག་པར་
 ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། (༥ན)གཞུང་འདི་བྱང་། དག་དོན་ནི། བྱང་

སེམས་ས་གསུམ་པ་བ་ཆོས་ཅན། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། གཞོད་
བྱེད་ཀྱི་རང་ལ་ག་བཅད་པ་སོགས་ལ་རྒྱད་མི་ལུགས་པར་མ་ཟད། དེ་ལ་དམིགས་ནས་
བཟོད་པ་ལྷག་པར་འཕེལ་བའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ས་གསུམ་པར་བཟོད་
པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་མི་ལུགས་
པའི་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད།
ས་གསུམ་པ་བ་དེ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པར་འཆད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
དེ་གཞན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་
ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་གཏོང་བའི་སེམས་
པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། སྤྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་
ཐལ། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གོང་ནས་ཤེས་སོ། །

ཡང་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་བ་ཆོས་ཅན། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པར་
ཐལ། གཞོད་བྱེད་ཀྱིས་རང་ལ་ག་བཅད་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱད་མི་ལུགས་པར་མ་ཟད།
དེ་ལ་དམིགས་ནས་བཟོད་པ། ལྷག་པར་འཕེལ་བའི་སེམས་པ་ཡིན་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་
རྒྱད་མི་ལུགས་པར་མ་ཟད། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཆེས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་རུས།

གཞན་ཡང་། ས་གསུམ་པ་བ་དེ་ཁོང་ཁྱོད་པའི་གནས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཁོང་ཁྱོད་པའི་
གནས་མ་ཡིན་པར་འཆད་པ་དེ་སྒྲི་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལས་གཞན་དུ་
བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གལ་ཏེ་གནས་མིན། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །

གང་ཕྱིར་རྒྱལ་སྤྱོད། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་སྤྱོད་དགག་བཞག་(༦༥བ)སྤྱང་གསུམ།

དང་པོ་ནི། ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་ནས་ཁོང་ཁྱོད་སྒྲིག་མ་གཅིག་སྒྲིམ་པས་བསྐལ་བ་
བརྒྱར་བསགས་པའི་དགོ་ཅུ་འཛམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་
གང་ལ་དམིགས་ནས་ཁོང་ཁྱོད་སྒྲིག་མ་གཅིག་སྒྲིམ་པས་བསྐལ་བ་བརྒྱར་བསགས་
པའི་དགོ་ཅུ་འཛམས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་ངས་པར་བྱང་སེམས་ཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གང་ཕྱིར་རྒྱལ་སྐས་རྣམས་ལ་ཁྱོས་པ་ཡིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྤྱད་འཇུག་ལས་བྱང་སེམས་ལ་དམིགས་ནས་ཁོང་ཁྱོད་བསྐལ་བ་སྟོང་
དུ་བསགས་པའི་དགོ་ཅུ་འཛམས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཟེར་ན། མི་འགལ་
བར་ཐལ། སྤྱད་འཇུག་ལས་གསུངས་པ་ནི། བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ལ་
དང་། བྱང་སེམས་སྟོ་དམའ་བས་སྟོ་མཐོ་བ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་སྒྲིག་མ་གཅིག་སྒྲིམ་པས་
བསྐལ་བ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་དགོ་ཅུ་འཛམས་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་སྟོ་མཐོ་བས་དམའ་བ་ལ། ཁོང་ཁྱོད་སྒྲིག་མ་གཅིག་སྒྲིམ་
པ་ལ་བསྐལ་བ་བརྒྱར་བསགས་པའི་དགོ་ཅུ་འཛམས་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱང་
སེམས་མིན་པ་ལ་མ་ཕྱུང་ཞིང་མས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱམས་པ་སེང་གོ་སྒྲིས་ཁུས་པའི་
མདོ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུས་པ་དང་རྒྱལ་བ་
སོགས་བྱས་ཀྱང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་མ་འབྱུང་ཞིང་མས་པར་མི་འགྱུར་ལ་བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་སྒྱུས་པ་དང་རྒྱལ་བ་
སོགས་བྱས་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་མ་འབྱུང་ཞིང་མས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུང་བསྟན་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཡུང་
བསྟན་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་དམིགས་ནས་ཁོང་ཁྱོད་ན། ཁོང་ཁྱོད་སྒྲིག་མ་ཇི་སྟེད་

སྒྲིམ་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་(༥༧ན)གྲངས་དང་མཉམ་པའི་བསྐྱལ་བར་གཞི་ནས་ལམ་སྒྲིམ་པ་
ལ་འབད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟན་པ་ལས། ལུང་བསྟན་མ་ཐོབ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་
དཔའ་གང་ཞིག་གིས། ལུང་བསྟན་ཐོབ་ལ་སེམས་ཁྲོས་ཅུང་པ་བཙུམ་བྱེད་ན། ཐལ་
བ་སྒྲོན་ལྷན་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཅིག་ངེས་ཏེ་ཕྱིར་ཕྱོད་པ། དེ་སྟེད་བསྐྱལ་བར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་
དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཁོང་ཁྲོས་འཛམ་བྱར་གྱུར་པའི་དགོ་རྩ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚྭ་སྒྲིམ་སུ་ངས་
སོ་ཟེར་ན། དེ་མ་ངས་བར་ཐལ། ཁོང་ཁྲོས་འཛམ་བྱར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚྭ་སྒྲིམ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེས་འཛམ་བྱར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱིས་བསྟན་པའི་དགོ་རྩ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཁོང་ཁྲོ་སྟོབས་ཅན་སྒྲིམ་པས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཁྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་དགོ་རྩ་ཁོང་ཁྲོས་འཛམ་པ་ཡོད་དོ། །ཟེར་ན།
དེ་མེད་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་དགོ་རྩ་ཁོང་ཁྲོས་
འཛམ་མི་བྲིད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདིར་ཡང་། སྤྱིན་དང་ཁྲིམས་བྱུང་དགོ་བ་བསྐྱལ་
བ་བརྒྱུར། ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་དུ་ཡང་། སྤྱིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། །
ཞེས་བཤད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཁང་རྒྱུད་ལ་ཁོང་ཁྲོ་སྟོབས་ཅན་སྒྲིམ་པས་དགོ་རྩ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་སུ་
འབྱེན་པ་རྒྱུད་བསྐྱེད་བར་བྱེད་པ་དེ། ཁོང་ཁྲོས་དགོ་རྩ་འཛམས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །
ཟེར་ན། འོ་ན། མི་དགོ་བ་སྟོབས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགོ་རྩ་འཛམས་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ།
མི་དགོ་བ་སྟོབས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགོ་རྩ་འཛམ་སྤྲིན་འབྲས་སུ་འབྱེན་པ་རྒྱུད་བསྐྱེད་
བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མདོ་ལས། ལས་ཀྱི་འཁོར་
བ་ལྟེ་གང་དང་། ཉེ་བ་གང་དང་གོམས་པ་གང་། སྤྲོན་བྱས་གང་ཡིན་དེ་དག་ལས། །

སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་རྣམས་སྒྲིན་འགྱུར། །ཞེས་(༥༧བ)གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་བཟོད་ལས་
གཞན་སྤྲིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མི་དགེ་བ་སྟོབས་ཆེ་བ་རྣམས་མི་དགེ་བ་སྟོབས་རྒྱུད་བ་རྣམས་འཛོམས་
བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། མི་དགེ་བ་སྟོབས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་སྟོབས་རྒྱུད་བ་
རྣམས་ཀྱི་རྣམས་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་ལུ་འབྱིན་པ་རྒྱུད་བ་སྤྱིང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲར་
ལྟར་རོ། །འདོད་ན་མི་དགེ་བ་སྟོབས་རྒྱུད་བ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་རྣམས་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་ལུ་
འབྱིན་མི་རུས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁ་ཅིག །རང་རྒྱུད་ལ་ཁོང་ཁྱོ་
སྟོབས་ཅན་སྒྲིས་པས་རང་རྒྱུད་ལ་དགེ་ཙུག་མེད་དུ་བྱས་པ་དེ། ཁོང་ཁྱོས་དགེ་ཙུག་
འཛོམས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། དགེ་ཙུག་ལ་མི་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པར་
ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་རུང་གི་རུས་པ་རྒྱུད་ལ་
མི་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་
རིགས་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་
འཆང་རྒྱུ་མི་སྤྱིང་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཁོང་ཁྱོས་དགེ་ཙུག་འཛོམས་མ་སྤྱིང་། ཟེར་ན། སྤྱིང་པར་ཐལ། བསགས་
པ་སྒྲིད་ཅིག་གིས་འཛོམས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལས་དེའི་
རུས་པ་བཅོམ་ན་ལས་དེའི་ས་བོན་བཅོམ་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་བཟོད་པ་ཆོས་ཅན། ལས་ཉན་གྱི་དབང་གིས་ངན་སོང་
དུ་སྒྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་ཀྱི་ས་བོན་བཅོམ་པར་ཐལ། དེའི་རུས་པ་བཅོམས་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེ་ལས་ཉན་གྱི་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་སྒྱེ་བ་མི་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དེ། མཛོད་ལས། བཟོད་ཐོབ་ངན་སོང་ཡོངས་མི་ལྟུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཕགས་པའི་གང་ཟག་(༡༠ན)ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་ནས་ཁོང་ཁྱོད་ཅིག་མ་གཅིག་སྒྲིམ་པས་དགོ་ཅུ་འཛོམས་
 པའི་ཡུལ་དེ་ལ་ངེས་པར་བྱང་སེམས་ཡིན་པས་བྱབ་བོ། །ཟེར་ན། དེ་མ་བྱབ་པར་ཐལ།
 བྱང་སེམས་མིན་ཀྱང་གྲོགས་ཚངས་པ་མཚུངས་པར་སྟོད་པ་ནུམས་ལ་དམིགས་ནས་
 ཁོང་ཁྱོད་ཅིག་མ་གཅིག་སྒྲིམ་པས་དགོ་ཅུ་འཛོམས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡུང་
 ལས། དགོ་སྟོང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ལ་ཕྱག་འཆལ་བའི་དགོ་ཅུ་
 གྲོགས་ཚངས་པར་མཚུངས་པར་སྟོད་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཁོང་ཁྱོད་ཅིག་མ་གཅིག་
 སྒྲིམ་པས་འཛོམས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོ་ལས། ཐ་ན་འགལ་སྐྱུ་
 ཅམ་ལ་ཡང་ཁོང་ཁྱོད་ཅིག་མི་བྱ་ན། རྣམ་པར་གཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་
 མིན་ཀྱང་གྲོགས་ཚངས་པར་མཚུངས་པ་སྟོད་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཁོང་ཁྱོད་སྒྲིམ་པས་
 དགོ་ཅུ་འཛོམས་པ་དེ་ཐོས་པ་དང་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱིས་སྟོབ་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟླ་
 བ་སྟོན་མས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། དན་ཚུན་གནང་བའི་སེམས་སུ་གང་བྱས་པ་དེ་ལ་
 ཚུལ་བྲིམས་ཐོས་པས་སྟོད་མི་རུས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཞོད་པ་བྱས་པས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཞོད་བྱེད་ལ་ཁོང་
 ཁྱོད་སྒྲིམ་པས་ཆེ་འདི་ལ་ལྟོས་པས་དགོས་པ་མེད་ཅིང་། ཆེ་བྱི་མ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཉེས་དམིགས་
 ཆེ་བར་བརྟན་པ་ལ། སྟོན་དེ་ཅམ་དུ་ཟད་དམ་སྟུམ་ན། དེར་མ་ཟད་ཡུལ་བྱང་སེམས་
 ལ་དམིགས་ནས་ཁོང་ཁྱོད་ཅིག་མ་གཅིག་སྒྲིམ་པས་བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་བསགས་
 པའི་དགོ་ཅུ་འཛོམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱང་། དག་དོན་ནི།
 མི་(༡༠༠)བཟོད་ཁོང་ཁྱོད་ལས་སྟོབས་ཆེ་བའི་སྤྲིག་པ་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོང་
 ཁྱོད་སྒྲིམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་སུ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་མ་ཟད། ཡུལ་བྱང་སེམས་ལ་དམིགས་

ནས་ཁོང་ཁྱོད་སྒྲིད་ཅིག་མ་གཅིག་སྒྱེས་པས། བསྐྱལ་པ་བརྒྱུ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་དགོ་
 ཅུ་འཛམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བརྒྱུ་སྟོང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་བྱང་སེམས་སྟོད་མའ་བས་
 སྟོ་མཐོ་བ་ལ་དམིགས་ནས་ཁོང་ཁྱོད་སྒྲིད་ཅིག་མ་གཅིག་སྒྱེས་པ་དང་། བྱང་སེམས་མིན་
 བས་བྱང་སེམས་ལ་དམིགས་ནས་ཁོང་ཁྱོད་སྒྲིད་ཅིག་མ་གཅིག་སྒྱེས་པས་བསྐྱལ་པ་སྟོང་
 དུ་བསགས་པའི་དགོ་ཅུ་འཛམས་ཤིང་། བྱང་སེམས་སྟོ་མཐོ་བས་སྟོད་མའ་བ་ལ་དམིགས་
 ནས་ཁོང་ཁྱོད་སྒྲིད་ཅིག་མ་གཅིག་སྒྱེས་པས། བསྐྱལ་པ་བརྒྱུར་བསགས་པའི་དགོ་ཅུ་
 འཛམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་ནས་ཁོང་ཁྱོད་སྒྲིད་ཅིག་མ་གཅིག་
 སྒྱེས་པས་དགོ་ཅུ་འཛམས་པའི་ཡུལ་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཀྱང་།
 བསྐྱལ་པ་བརྒྱུ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་དགོ་ཅུ་འཛམས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་བྱང་སེམས་ཡིན་
 བས་ཁྱབ་བོ། །བཙུམ་བུའི་དགོ་ཅུ་ལ་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚཱགས་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བཙུམས་
 པའི་དོན་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་ཁོང་ཁྱོད་སྒྱེས་པས་དགོ་ཅུས་འབྲས་བུ་འབྱེན་པའི་རྣམ་པ་བཙུམ་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོང་ཁྱོད་འཛམས་བྱུར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚཱགས་ཡོད་ཀྱང་སྟོང་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དགོ་ཅུ་ཁོང་ཁྱོད་འཛམས་མི་རུས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་ནས་ཁོང་ཁྱོད་སྒྲིད་ཅིག་མ་གཅིག་སྒྱེས་
 བས་བསྐྱལ་པ་བརྒྱུར་བསགས་པའི་དགོ་ཅུ་འཛམས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་ངེས་པར་བྱང་སེམས་
 མི་དགོས་པར་ཐལ། ཡུལ་སངས་འཕགས་ལ་དམིགས་ནས་ཁོང་ཁྱོད་སྒྲིད་ཅིག་མ་གཅིག་
 སྒྱེས་པས་བསྐྱལ་པ་བརྒྱུར་བསགས་པའི་དགོ་ཅུ་འཛམས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་གང་ཞིག །བྱང་སེམས་དང་
 སངས་འཕགས་གཉིས་སངས་འཕགས་ཤིན་ཏུ་ཡུལ་གཉན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་གི་དོ་ཚུལ་དཔོན་ལ་

དམིགས་ནས་ཁོང་ཁྱོད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྒྲིས་པས་དེ་ལྟར་འཛམས་པའི་བྱིར། སྒྲུབ་
རྒྱལ་སྒྲུ་མ་དང་འདྲ། གཞན་ཡང་། སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་དགོ་རྩ་ཁོང་ཁྱོས་འཛམས་པ་
ཡོད་པར་ཐལ། དེས་དེ་ཉམས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་
ཉམས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་བདེན་འཛིན་གྱིས་ཉམས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། སྤྱོད་ཉིད་
རྟོགས་པའི་གང་ཟག་སྤྱོད་ཉིད་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ཁོང་ཁྱོས་འཛམས་བྱུང་གྱུར་པའི་དགོ་རྩ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་
སུ་ངེས་པར་ཐལ། འདིར་ཡང་། སྦྱིན་དང་བྲིམས་བྱུང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། སྦྱོད་འཇུག་དུ་ཡང་། སྦྱིན་དང་བདེ་
གཤེགས་མཆོད་ལ་སོགས། ཞེས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་
དག་གི་འབྲེལ་པར་ཡང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་དགོ་རྩ་ཞེས་བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཚོགས་ཀྱི་དགོ་རྩ་ཁོ་ནར་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ཁོང་ཁྱོས་དགོ་རྩ་འཛམས་མི་སྤྱོད་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་
ཀྱིས་སྤྱོད་བྱའི་ས་བོན་སྤོང་མི་སྤྱོད་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། འོ་ན། སོ་སྦྱོས་སྟོབས་བཞི་
ཆང་བའི་བཤགས་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྱིག་པའི་རྣམ་སྦྱིན་གྱི་འབྲས་ཁུ་འབྲིན་
པའི་རྒྱས་པ་འཛམས་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་ཁོང་ཁྱོ་
སྒྲིས་པས་དགོ་རྩ་འཛམས་སྦྱིན་གྱི་འབྲས་ཁུ་འབྲིན་པའི་རྒྱས་པ་འཛམས་མི་རྒྱས་པའི་བྱིར།
རྟོགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་རྒྱས་པར་ཐལ། མདོ་ལས། (༡༡)བྱམས་པ་ཆོས་བཞི་དང་
ལྷན་ན་བྱས་ཤིང་བསགས་པའི་སྤྱིག་པ་ཡང་སྤྱིག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ང་མི་སྦྱོའོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར།

ས་དེར་རྒྱལ་སྒྲུས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ། དགག་བཞག་སྤྱོད་གསུམ། དང་པོ་
ནི། ཁ་ཅིག་མཛོན་ཤེས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་

པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། བདེ་བ་ཅན་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་
 པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བདེ་བ་ཅན་གྱི་རྟེན་ཅན་ ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་རང་གི་སྐྱེ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་མངོན་
 ཤེས་ལྡན་དང་ལྡན་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་བདག་སངས་མི་རྒྱལ། །ཞེས་དམ་བཅས་པའི་
 དམ་བཅའ་མཐར་ཕྱིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།
 །ཁ་ཅིག །ཆད་མེད་བཞི་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་
 ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། སྤར་ལྟར་རོ། །

ཡང་། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་
 རས་བསྟན་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་གང་ལ་བྱེད་བྱས་པས།
 །ཁོ་ན་རེ། ས་གསུམ་པའི་དོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་བྱེད་ཟེར་ན།
 དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དག་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་
 འགགས་པ་དེ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་གསུམ་པ་ལ་ལྟག་པར་ཐོབ་པའི་ཞི་རགས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་བྲལ་བྱར་གྱུར་པའི་
 ཉོན་མོངས་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་འདིའི་ཐད་ཀྱི་མདོ་ལས། ལྟ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤར་ནས་རུབ་བོ། །ཞེས་
 པའི་དོན་ལ། །ཁ་ཅིག །ལྟ་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཐ་མ་གསུམ་མཐོང་ལམ་ནས་སྤངས་པ་ལ་
 བྱེད་དོ། ཅེས་ན། འོ་ན། དེ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ན། མཐོང་སྤངས་(ཡ་ཤན)ཡིན་དགོས་
 པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཀྱན་བརྟགས་
 ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མཐར་ལྟ་ལྟན་སྦྱེས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་འདིའི་ཐད་ཀྱི་མདོ་ལས། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་མུག་ལ་

སོགས་པ་རྣམས་བསྐྱལ་པ་འབུམ་ཕྱག་དུ་མར་འགྲིབ་པར་དགའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་
ཁ་ཅིག །སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་དེ་ལ་ཆེ་འབྲིང་དུག་ཏུ་ངེས་པས། ས་གསུམ་པའི་ངོས་
སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་བྱེད་དོ། །ཟེར་ན། འོ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་
ལམ་ཆེན་པོ་སྒྲོར་གསུམ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་སྤང་བྱ་སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་རྒྱང་དུ་
སྒྲོར་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་དེ་ལ་ཆེ་
འབྲིང་དུག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག །ས་བདུན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་རྒྱང་དུ་སྒྲོར་
གསུམ་གྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ས་དང་པོ་དུག་གི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
དུག་དང་། སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ཆེ་འབྲིང་དུག་སྤང་གཉེན་དུ་སྒྱུར་ནས་བཤད་པ་དེ་
མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་རྒྱང་དུ་རྒྱང་དུ་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་
ས་བདུན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།

གཉེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གནས་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ས་གསུམ་པར་བཟོད་
པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པ་ལ། ཡོན་ཏན་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་དམ་སྟུམ་ན། དེར་མ་ཟད།
ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལྷག་པའི་མཐུས། བསམ་གཏན་བཞི་དང་ཆད་མེད་དང་མངོན་
ཤེས་ལྡེ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་ཅིང་། དེ་དག་གི་དབང་གིས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་
མོངས་རགས་པ་མངོན་གྱུར་པ་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་(༧༩)དང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་
པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱུང་། དག་དོན་ནི། བྱང་སེམས་ས་གསུམ་པ་བ་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་
ལྷག་ཚུལ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་མ་ཟད་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་
བསྐྱབ་པ་ལྷག་པའི་མཐུས། བསམ་གཏན་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་ཅིང་། དེ་དག་གི་
དབང་གི་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་རགས་པ་མངོན་གྱུར་པ་ཟད་པའི་ཡོན་
ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་ཆགས་སོགས་རྣམས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་

ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་ཐད་ཀྱི་མདོ་ལས། ལྷ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྒྲ་ནས་རྒྱབ་བོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། ལྷ་བ་ཀྱན་བརྟགས་ལྷ་མཐོང་ལམ་ནས་སྤངས་པ་ལ་བྱེད་དོ། །བསྐྱལ་བ་འབུམ་ཕྱག་དུ་མར་འགྲུབ་པ་དཀའ་བར་གསུངས་པའི་ཉོན་མོངས་ནི་སྒྲིམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ལ་ཆེ་འབྱིང་དགྲུང་ངེས་ལ། སྒྲིམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ཆེ་འབྱིང་དུག་དང་། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་དུ་སྤངས་གཉེན་སྤྱར་བས། ས་གསུམ་པའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤངས་བྱར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་འདོད་དོ། །ས་གསུམ་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་ཆེར་ལྷའི་དབང་བོའི་ཚུལ་བཟུང་ནས། སེམས་ཅན་རྣམས་འདོད་པའི་འདམ་ནས་འདོན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྒྲིམ་སྤངས་རྒྱུད་དུ་སྒྲིམ་གསུམ་དག་པ་ས་གསུམ་གྱིས་ངེས་ཅན་དུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་གྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་ས་བདུན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱུ་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤངས་བྱར་གྱུར་པའི་སྒྲིམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤངས་བྱ་ཡིན་ན། ཤེས་སྒྲིབ་ཕྱ་ཁིང་ཕྱ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

(༥༣)གཞན་ཡང་། དེ་ལྟར་དུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དག་ས་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་ཙམ་སྤྱོད་པའི་མགོ་བརྒྱམས་པ་གང་ཞིག། དེ་སྤྱོད་པའི་མགོ་བརྒྱམ་པ་ལ་སྒྲིམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་སྤངས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་སྒྲིམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་རྒྱུད་དུ་སྒྲིམ་གསུམ་གཅིག་ཆར་དུ་སྤྱོད་པའི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་གྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པ་གང་ཞིག། ས་དགྲུ་བ་ཡན་ཆད་དུ་ཡང་དེ་

མེད། བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་ནས་ཀྱང་འདོད་དེ། འོ་
ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དེས་དེ་གསུམ་གཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་པའི་དངོས་
གཉེན་བྱེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་བོ། །

སྤྱིན་སྒྲོགས་ཆོས་གསུམ་དེ་དག །ཞེས་སྒྲོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་
གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །རང་ཉིད་དེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གཟུགས་སྒྲུའི་ཐུན་མོངས་མ་
ཡིན་པའི་ལག་རྩེས་འཛིག་བྱེད། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། རང་ཉིད་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲུའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་རྩེས་འཛིག་བྱེད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཆོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། སྤྱི་མ་ལ་ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་
ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཆོགས་ཡིན་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཆོས་སྒྲུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དེ་
ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འོ་(༢༣བ)པོ་
ཉིད་སྒྲུ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་ཆོས་སྒྲུའི་
ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་ལག་རྩེས་འཛིག་བྱེད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་
ན། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེ་དེར་
ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱུད་ལ་ལྟན་པའི་
ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཆོགས་ཡིན་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་སྤྱིན་སྒོགས་དང་པོ་གསུམ་དེ་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
 ཁྱིམ་པའི་རྟེན་ལ་སྐྱབ་སྐྱབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཁྱིམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་བསྐྱགས་པ་ཡིན་ནོ་
 ཟེར་ན། ཁྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཁྱིམ་པ་ཚུལ་ཁྱིམས་བསྐྱང་སྐྱབ་པར་
 ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚེས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ལ་རབ་བྱུང་གཙོ་
 བོར་བསྐྱགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། སྤྱིན་སྒོགས་དང་པོ་གསུམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཁྱིམ་པས་སྐྱབ་སྐྱབ་
 བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཁྱིམ་པས་བཟོད་པ་སྐྱབ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱིམ་པ་དེར་དབྱ་འདུལ་གཉེན་སྦྱོང་གི་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར།
 རབ་བྱུང་དེ་དག་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གོང་དུ་ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་ལ། འོ་ན།
 གསུམ་པོ་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་སྟམ་ན་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ལྡན་
 རོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱུང་། དག་དོན་ནི། སྤྱིན་སྒོགས་དང་པོ་གསུམ་ཚེས་ཅན།
 ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། རོ་བོའི་བྱང་པར། འབྲས་སུའི་བྱང་
 པར་དང་། རྟེན་གྱི་བྱང་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཕར་ཕྱིན་དུག་གི་ནང་ནས་
 དང་པོ་གསུམ་དེ་ཁྱིམ་པས་སྐྱབ་སྐྱབ་པ་ལ་དགོངས་ནས། ཁྱིམ་པའི་རྟེན་ལ་(༥༣ན)
 གཙོ་བོར་བསྐྱགས་པ་དང་། རོ་བོ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་
 ཡིན་པ་འབྲས་སུ་སྤྱིན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཟུགས་སྐྱབ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའོ། །
 ཁྱིམ་པས་སྐྱབ་སྐྱབ་པའི་སྤྱིན་པ་ནི། ཟང་ཟིང་གི་སྤྱིན་པ་དང་། བཟོད་པ་ནི་ཚེས་ལ་ངས་
 སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ། ཚུལ་ཁྱིམས་ནི། དག་བསྟེན་དང་བསྟེན་གནས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྱིམས་
 རྣམས་ཡིན་ནོ། །རང་གི་ཐོབ་བྱུང་གྱུར་པའི་ཚེས་སྐྱའི་ཕུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་ལག་རྩེས་
 འཛིག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཚོགས་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་ནིད། རང་གི་

ཐོབ་བྱུང་གྱུར་པའི་གཟུགས་སྒྲིའི་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་ལག་རྒྱུ་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་
སུ་གནས་པའི་ཚོགས་དེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ།
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རིགས་གནས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་
མེད་པར་ཐལ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ན། བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པས་
ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱལ་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། རང་རྒྱལ་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བསོད་ནམས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཚོགས་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ལས་དམན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན། རྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་དུ་བསྐྱེད་བཅོས་
མིག་འབྱེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྤྱིན་སོགས་དང་པོ་གསུམ་པོ་དེ་རབ་བྱུང་གི་རྟེན་ལ་གཙོ་བོར་
བསྐྱེད་པར་ཐལ། རབ་བྱུང་ནམས་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་དུག་གི་ནང་ནས། དང་པོ་གསུམ་སྒྲུབ་
སྒྲ་བའི་ཕྱིར། སྤྱིར་ཡར་ཕྱིན་དུག་གི་ནང་ནས་དང་པོ་གསུམ་སྒྲུབ་སྒྲ་བའི་ཕྱིར། ཡར་ཕྱིན་
དུག་པོ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་རགས་ཅིང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། རགས་དང་
སྒྲ་བའི་རིམ་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་བཤད་པ།
བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་སྤྱི་དང་བྱང་ཕྱོགས་སེ་ཚན་བདུན་གྱི་བརྩོན་
འགྲུས་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་དང་། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་
ཀྱི་བདག་རྩ་འཛིན་ཚུལ་བཅས་ཀྱི་སྐབས།

ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བརྩོན་འགྲུས་རྗེས་འགོ་ཞིང་། །ཞེས་སྐགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགག་
བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་(༥༧)ནི། །ཁ་ཅིག །ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་
རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། འོ་ན། སྤྱིན་སྐགས་ཚས་གསུམ་པོ་དེ་དག་བརྩོན་
འགྲུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གསུམ་ལ་
རྟེན་ནས་སྦྱེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཡར་
ཕྱིན་དེ་ཡར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་ལ་རྟེན་ནས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡར་ཕྱིན་དུག་
པོ་དེ་སྤྲུམ་ལ་རྟེན་ནས་བྱི་མ་བྱི་མ་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས། སྤྲུམ་ལ་རྟེན་བྱི་མ་
སྦྱེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བརྩོན་འགྲུས་དེ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན།
དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་དོན་ཚས་སྤྱད་དང་
གཞན་དོན་གཟུགས་སྤྱེ་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚྲིགས་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ།
ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་དང་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གྲུག་
རྩྭ་བ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་འགལ་བའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྤྱོད་པའི་སེམས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
སྤྱོད་པའི་སེམས་དང་ལེ་ལོའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱ་བ་ངན་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་སེམས་

དང་ལེ་ལོའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག །དགོ་བ་ལ་སྒྲོ་བའི་སེམས། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་
ཡང་། མི་འཐད་པར་བལ། བརྩོན་འགྲུས་དང་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོའི་གཞི་མཐུན་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་ནས་སྒྲོང་བའི་ལུས་ངག་བྱ་བ་ལ་འཇུག་བཞིན་
བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གནས་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ས་གསུམ་པར་
བཟོད་པའི་ཡར་ཕྱིན་ལྟག་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བསྟན་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤངས་
པ་ལ་ཉེན་ནས་ལམ་གོང་མའི་བྱང་པར་རི་ལྟ་བུ་ཐོབ་སྟམ་ན། ས་བཞི་བ་འོད་འཕྲོ་བ་དེ་
ཐོབ་པོ། །བྱས་པ་ལ། འོ་ན། ས་བཞི་བ་འདིས་ཡོན་ཏན་(༥)ཀྱི་བྱང་པར་རི་ལྟ་བུ་
ཐོབ་སྟམ་ན། ཡར་ཕྱིན་ལྟག་མ་བདུན་གྱི་ནང་ནས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་ལྟག་པར་
ཐོབ་པོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱང་། ངག་དོན། བརྩོན་འགྲུས་དེ་ཡོན་ཏན་བྱང་པར་
ཅན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་རང་དང་རང་ལ་སྒྲོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་
ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་ཞིང་བརྩོན་འགྲུས་དེ་ལ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ཆ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ས་
བཞི་བ་འདིར་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་ཡར་ཕྱིན་ལྟག་པར་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
བརྩོན་འགྲུས་དང་པོ་ས་གང་དུ་ལྟག་པའི་ས་དེ་ལ་ས་བཞི་བ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བཤད་
པའི་ཕྱིར། བརྩོན་འགྲུས་དེ་ལ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཀའི་བརྩོན་འགྲུས་ཡོད་དོ། །དགོ་
བ་ལ་སྒྲོ་བའི་སེམས་དང་། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་རྣམས་
བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །

བྱང་རྒྱུ་ཕྱོགས་ལྟག ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་
པོ་ནི། ཁ་ཅིག །བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་པོ་དེ་རྗེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་བཅུར་འདུས་སོ། །
ཟེར་ན། འོ་ན། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་དེ་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་སུ་འདུས་པར་བལ།

དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུན་པ་ཉེར་བཞག་ཡིན་ན་དུན་པ་དང་ཤེས་རབ་གང་
 རུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དུན་པ་ཉེར་བཞག་དང་
 མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དུན་པ་ཉེར་
 བཞག་ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀྱན་བརྟམ་ལས། དུན་པ་ཉེར་བཞག་གང་ཞེན།
 དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དུན་པ་ཉེར་བཞག་ཡིན་ན། སེམས་བྱུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་
 ཡིན་ན། དུན་པ་དང་ཤེས་རབ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་
 ལམ་ཡན་ལག་ཡིན་ན། སེམས་བྱུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། (ལ་བ)ནམ་མཁུན་ཡིན་ན། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག །འཕགས་ལམ་གྱི་ཆ་ཤས་ཡིན་ན། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་ཡིན་པས་བྱུང་བོ་
 ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པ་དེས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་མ་ཐོབ་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་དེ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་
 ཤེས་ནས་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེའི་འོག་ཏུ་རི་ལྷ་
 བར། །རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྒྲེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་བརྩུར་འདུས་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་པོ་རྣམས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྟོབས་ལྡེ་པོ་གང་
 རུང་ཡིན་ན་སེམས་བྱུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དུན་པ་ཉེར་བཞག་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྟོབས་བརྩུར་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་

དགོས་པར་ཐལ། འདྲ་པའི་ཕྱིར། འདྲ་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་མཁུན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག །དམིགས་པ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོས་བཞི་པོ་གང་
 རུང་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་གཉིས་གཉིས་སུ་བརྟགས་ནས་
 ཉམས་སུ་སྤངས་པའི་མཁུན་པ་དེ། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་ན། དྲན་པ་
 ཉེར་བཞག་གི་དམིགས་ལུལ་ཡིན་ན། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོས་
 བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདྲ་པའི་ཕྱིར། འདྲ་མི་རུས་ཏེ། གཞི་གྲུབ་
 བ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གི་དམིགས་ལུལ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན།
 རྣམ་མཁུན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དམིགས་པ་ལུས་ཆོར་སེམས་(ཡུན)ཆོས་བཞི་པོ་གང་རུང་ལ་དམིགས་
 བ་རྣམ་པ་རང་སྤྱི་གང་རུང་བརྟགས་ནས་བསྒྲམས་པའི་མཁུན་གསུམ་གྱི་ཉམས་
 ལེན་དེ། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་ན་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲན་པ་
 ཉེར་བཞག་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ།
 དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུན་
 མོངས་ཀྱི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲ་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲུབ་པའི་སྦྱར་
 བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲ་པའི་ཕྱིར། འདྲ་ན། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་བ་བཞི་
 ཡོད་པར་ཐལ། འདྲ་པའི་ཕྱིར། འདྲ་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་མཁུན་ཡིན་ན་དེ་བཞི་པོ་གང་
 རུང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བདེན་བཞིའི་སྤང་དོར་ལ་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དེ། ཡང་དག་སྦྱང་བའི་
 མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་བཞིའི་སྤང་དོར་ལ་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་
 འགྲུས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 བདེན་བཞིའི་སྤང་དོར་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལམ་ཞུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་

ཐལ། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་རྒྱད་ལྟན་གྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་
སེམས་བསྐྱེད་རྒྱད་ལ་སྒྲེ་བ་ལ་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་རྒྱད་ལ་སྒྲེ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རང་རྒྱད་ལ་སྒྲེ་བ་ལ་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་
ལས། དེ་ཡི་རྩ་བ་སྟོང་རྩེར་འདོད། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། ལམ་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཡང་དག་སྟོང་བ་ཡིན་ན། བརྩོན་འགྲུས་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ།
དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་སྟོང་
བར་འཛིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། གྲོགས་གང་ཞེ་ན། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་
ལྟན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །རྩུ་འཕྱལ་གྱི་རྒྱུ་བ་ཡིན་ན། ཏིང་འཛིན་(ཡེ་བ)ཡིན་པས་བྱབ་
ཟེར་ན། རྩུ་འཕྱལ་གྱི་རྒྱུ་བ་ལ་སྟོན་པའི་རྩུ་འཕྱལ་གྱི་རྒྱུ་བ་སོགས་བཞི་མེད་པར་
ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དབང་པོ་ལྟ་དང་སྟོབས་ལཱའི་བྱུང་པར་རང་གི་
མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཛོམས་པའི་རྩུ་བ་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱེད་དོ། །ཟེར་ན། འོ་ན།
དད་པའི་དབང་པོ་དང་དད་པའི་སྟོབས་འགལ་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་རྩུ་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་སྟོར་ལམ་བཟོད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དད་པ་དེ་གཉིས་ཀ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡན་ཆད་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དད་པའི་དབང་པོའི་
མཚན་གཞི་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འཕགས་རྒྱད་ལ་དད་པའི་དབང་པོ་མེད་པར་ཐལ། དད་པའི་དབང་
པོ་ལ་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་དད་པ་སོགས་འཛོམས་པའི་རྩུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེའི་བྱུང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་མཐོང་ལམ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གསར་དུ་ཐོབ་
ཅིང་། བསྒྲུལ་ལམ་ནས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། མི་
འཐད་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་ཀའི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ནས་འཕགས་ལམ་ཡན་
ལག་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་མཐོང་ལམ་ཡན་ཆད་གྱི་དྲན་པ་དེ་དྲན་པ་ཡང་དག་
བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་གི་ངོ་བོར་བྱེད་དོ། །ཟེར་ན། འོ་ན། དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་གྱི་
ཡན་ལག་ཡིན་ན། དྲན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདྲོད་པ་གང་ཞིག །ཆོས་རབ་རྒྱ་རྒྱུ་
འབྱེད་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ན། སེམས་བྱང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་
མ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། ཆོས་རབ་རྒྱ་རྒྱུ་འབྱེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་འགྲིག །འདྲོད་ན། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཡིན་ན། སེམས་བྱང་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །མཉམ་གཞག་རྒྱ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་རྗེས་ཐོབ་རྒྱ་སོ་སོར་སྦྱོད་པར་བྱེད་པའི་
མཁྱེན་པ་དེ། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཡང་དག་པའི་
ལྟ་(༧༧ན)པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། མཚན་ཉིད་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཕགས་ལམ་
ཡན་ལག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་
ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲོད་ན། འཕགས་ལམ་ཡིན་པར་
ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་དང་སོ་སྦྱེའི་ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་ ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དང་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་ཤེས་
པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་ལ་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །མཉམ་གཞག་རྒྱ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་རྗེས་ཐོབ་རྒྱ་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་
པའི་དག་ཀུན་ནས་སྦྱོང་བྱེད་གྱི་མཁྱེན་པ་དེ། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་གྱི་ནང་

ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཡང་དག་པའི་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱད་
 ཀྱི་ཡང་དག་པའི་རྟོགས་པ་ཚུལ་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། མ་
 གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་འཕགས་ལམ་ཡན་
 ལག་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱད་ལ་ཀུན་སྒྲིབ་གི་རྩ་ལ་བ་ཡོད་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱད་ལ་རྟོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་དུ་རྟོགས་པའི་
 ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ངག་དེ། འཕགས་ལམ་ཡན་
 ལག་གི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཡང་དག་པའི་ངག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། ། ཟེར་ན། དེ་ཚུལ་ཅན།
 ཁྱོད་འཕགས་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་
 མཁྱེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི་བཞི་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ས་བཞི་པ་དེ་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་
 བཤད་པ་ལ། (༡༢བ)དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ལྟ་བུ་སྟུམ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་
 པར་བྱེད་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱུང་། ངག་དོན་ནི། ས་བཞི་པ་བ་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་ལ་འོད་འཕྲོ་
 བ་ཞེས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་བྱང་རྒྱུ་ཕྱོགས་མཐུན་ཤེས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལྟག་པའི་མཐུས། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་འོད་དམར་སེར་གྱི་སྒྲུང་བ་
 དེ་ལས་ལྟག་པར་འབྱུང་བའི་ས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་
 སོ་བདུན་པོ་དེ་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་ལ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཚུལ་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཟད་མི་སྦྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་བྱང་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པ་དང་
 རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་
 ལུས་ཚོར་སེམས་ཚོར་བཞི་པོ་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་བརྟགས་
 ནས་སྒྲོམ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཁྱེན་པ། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གི་མཚན་ཉིད།

ཡང་དག་སྤྱོད་བ་ནི་གཙོ་ཆར་བརྩོན་འགྲུས་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་
 པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པའི་སྤྱོད་པར་འཛོག་གོ། ཐེག་
 པ་གསུམ་ཀའི་སྤྱོད་ལམ་དྲོད་ནས་དབང་པོ་ལྟ་བུ་ཅིང་། བཟོད་པ་ནས་སྟོབས་ལྟ་
 བུམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་སྤྱོད་ལམ་ཅེ་མོ་མན་
 ཆད་ཀྱི་དད་སོགས་ལྟ་ནི། རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཛོམས་པའི་རྒྱས་པ་བྱུང་པར་
 ཅན་མ་བུམ་པའི་དབང་པོར་འཛོག་ཅིང་། བཟོད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་དད་སོགས་ལྟ་ནི་རང་
 གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཛོམས་པའི་རྒྱས་པ་བྱུང་པར་ཅན་བུམ་པས་སྟོབས་སུ་འདོད་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་མཐོང་ལམ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བྱུང་པ་དེ་བྱུང་པ་ཡང་དག་ཡིན་
 ལ། དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱུང་པ་ཡང་
 དག་བྱུང་རྒྱུ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན། ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་མཐོང་ལམ་རྗེས་བུམ་པ་ཡན་ཆད་
 ཀྱིས་མཉམ་(༥༥)གཞག་ཏུ་ཏྲོགས་པའི་ལྟ་བུ་དེ་རྗེས་བུམ་པ་སོ་སོར་དབྱེད་པར་བྱེད་
 པའི་མཐུན་པ་དེ། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡང་དག་
 པའི་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དག་གི་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་མཐུན་པ་ནི་དེའི་ནང་
 ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡང་དག་པའི་དག་དང་། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ལས་རྣམ་པར་དག་
 པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ལས་དག་གཉིས་ཀའི་ལས་རྣམ་པར་དག་པ་
 ནི། ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། བྱུང་པ་ཉེར་བཞག་གི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 བྱུང་པ་ཉེར་བཞག་ཡིན་ན། བྱུང་པ་དང་གཤམ་རབ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། བྱུང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་པོ་དེ་རྗེས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་ལྔ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་
 ལས། མིང་གི་སྒྲོ་ནས་རྗེས་སུ་བཅུ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་དགོས་པར་ཐལ། མཛོད་ལས། བྱུང་པ་ཉེར་བཞག་བཤད་པའི་

སྐབས་སུ་དན་པ་ཉིར་བཞག་གེས་རབ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། །ཀུན་བརྟུས་
ལས། དན་པ་ཉིར་བཞག་ །གང་ཞེ་ན། དན་པ་དང་གེས་རབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། སྒྲ་བྱི་ལ་མ་བྱལ།

གཞན་ཡང་། ཡང་དག་སྟོང་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཡང་དག་སྟོང་བར་འཛིག་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཡང་དག་སྟོང་བ་ཡིན་ན། བརྩོན་
འགྲུས་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། མཛོད་ལས། བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་འཛིག་ཅེས་བྱ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། མ་བྱལ།

གཞན་ཡང་། རྩུ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་བ་ཡིན་ན། ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་པས་བྱལ་བར་
ཐལ། མཛོད་ལས། རྩུ་འབྲུལ་རྒྱུ་བ་ཉིང་འཛིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱལ།

གཞན་ཡང་། ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་སྟོར་ལམ་ཅེ་མོ་མན་ཆད་གྱི་དད་སྟོགས་ལྡ་པོ་
དེས་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཛམས་པའི་རྩུས་པ་(ཡ་པ)ཐོབ་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་
ཀའི་སྟོར་ལམ་དྲོད་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གེས་རབ་དེས་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
བདེན་འཛིན་འཛམས་པར་རྩུས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ནས་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་
འཛིན་ཐོབ་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། དན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཁུབ་གྱི་ཡན་ལག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་
སེམས་བྱུང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཁུབ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འཛིག་མི་རིགས་
པར་ཐལ། དན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཁུབ་གྱི་ཡན་ལག་དང་ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱུ་འབྲེལ་བྱང་ཁུབ་
གྱི་ཡན་ལག་འགལ་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དན་པ་དང་ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱུ་འབྲེལ་གྱི་སྟོ་
གཉིས་འགལ་བའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ནས་འཕགས་ལམ་ཡན་
ལག་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་དེ་གསུམ་ཀའི་སྟོ་ལམ་ནས་

ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། མཐོང་དང་སྒྲོམ་ལ་རབ་རྒྱ་ཆེ། །ཞེས་གསུང་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །

རང་དུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ།
དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་
ན། འཛིན་ལྟ་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་བོ་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ས་བཞི་པ་
ཐོབ་མ་ཐག་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྩོས་ལྟ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་
ཐུབ་པའི་རྩམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྩོས་ལྟ་གྱི་སྤང་བྱར་
གྱུར་པའི་འཛིན་ལྟ་རགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་བཞི་པ་བ་དེས་དེའི་རྩོས་ལྟ་
གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་འཛིན་ལྟ་ཕྱ་རགས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། རང་དུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དུང་རྒྱུབ་ཕྱོགས་ལྟ་གཞིས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ་ས་བཞི་པ་བ་དེ་རྟོགས་
པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་ལ། འོ་ན། ཡོན་ཏན་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་དམ་སྟུམ་ན།
(ལེན)དེར་མ་ཟད་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ་
གཞུང་འདི་བྱང་། དག་དོན་ནི། ས་བཞི་པ་བ་ཆོས་ཅན། སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་
ཅན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བཞི་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྩོས་ལྟ་གྱི་
སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་འཛིན་ལྟ་ཕྱ་རགས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་
ཕྱིར། ཕྱ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་དེའི་རྩོས་ལྟ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་
ཐུབ་པའི་རྩམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་རགས་པ་དང་། དམིགས་པ་ང་ལ་དམིགས་
ནས་རྣམ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཕྱ་མོ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ས་བཞི་པའི་རྩོས་ལྟ་གྱི་སྤངས་བྱར་གྱུར་པའི་འཛིན་ལྟ་ཕྱ་
རགས་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་

རྟོག་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། འཇིག་ལྷ་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། གང་ཟག་སྤང་པོ་དང་རྣམ་པ་མི་མཐུན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། དེ་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་སྤང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་འཛིན་
པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་
དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་བཞི་པ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ས་བཞི་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་བར་ཆད་
མེད་ལམ་གྱི་ངོ་སྒྲལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་འཇིག་ལྷ་ཐྱ་རགས་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་
གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྤངས་
པའི་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་
མི་རུས་ཏེ། ཁྱེད་དང་དེའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་
གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་བཞི་(ཡེབ)པ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ས་ལྷ་པ་སྤངས་དགའ་བ་བཤད་པ།

བདུད་བཞི་དང་བདེན་བཞིའི་ངོས་འཛིན་ཅོད་སྤྲོད་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།

བདག་ཉིད་ཆེ་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ནི།
ཁ་ཅིག །བདུད་གཞན་གསུམ་ལས་འདའ་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་དགའ་རབ་དབང་
ལྷག་གི་རུས་པ་དེ། ལྷའི་སྤུའི་བདུད་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཡིན། ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་
གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱེད་ལྷའི་སྤུའི་བདུད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་སྤྲེ། ཉན་ས་ལས།
ལྷའི་སྤུའི་བདུད་གང་ཞེ་ན། ལྷའི་སྤུ་དབང་ལྷག་ཐོབ་པ་ཉེ་བར་འོངས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདྲོད་ན། ལྷའི་སྤྱི་དགའ་རབ་དབང་ལྷག་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཀྱི་
སྤྱི་དགའ་དེ་འདྲའི་རྒྱུས་པ་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ལྷའི་སྤྱི་དབྱང་དགའ་རབ་དབང་ལྷག་དེ་ལྷའི་བདུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྷའི་སྤྱི་དབྱང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དམ་
བཅའ་དེའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲོད་ན། རྟག་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་ལྷ་སྤྱན་རྒྱུ་ལྷའི་
སྤྱི་དབྱང་ཀྱི་འཁོར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། བདུད་ཕྱོགས་གཞན་གསུམ་ལས་འདའ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོ་བོ་བྱེད་ཀྱི་དགའ་
རབ་དབང་ལྷག་གི་རྒྱུས་པ་དེ་ལྷའི་སྤྱི་དབྱང་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་
འཐད་པའི་བྱིར། འདྲོད་ན། ལྷའི་སྤྱི་དབྱང་ཕྱོགས་བཅོམས་པ་དང་སངས་རྒྱུས་པ་དུས་
མཉམ་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་བྱིར། འདྲོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་མཐོང་ལམ་
ནས་དེ་བཅོམས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ནས་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ལ་ཐེ་ཆོམ་མ་ལུས་པ་
སྤངས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ནས་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་ཐོབ་པའི་
བྱིར།

ཁ་ཅིག །ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་ཀྱི་སྤང་བོ་དེ་སྤང་བའི་བདུད་རྟགས་པ་དང་། མ་
རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་རྟོན་ནས་སྤང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཀྱི་ལུས་དེ་སྤང་བའི་བདུད་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། (༥༠ན)མ་རིག་བག་ ཆགས་
ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་དད་པ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཡིན་
པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་བྱིར། འདྲོད་ན། ཉོན་སྦྱིབ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་བྱིར།
ཁྱབ་སྤྱེ། འཆི་བདག་གི་བདུད་ཡིན་ན། འཆི་བ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར།
འདྲོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ཤེས་སྦྱིབ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་ས་བརྩུ་བ་བའི་
རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་དབང་མེད་པར་སྒྲིག་དབང་འགག་པའི་ཆ་དེ། འཆི་བདག་གི་བདུད་
 གྱིང་བོ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། དེ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམས་
 པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་དང་པོ་བ་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྒྲེ་འཆི་
 སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྒྱུད་སྒྲུབ། འཕགས་པས་རྒྱ་དང་ན་བ་དང་། །འཆི་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅུང་ནས་སྤངས། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཆི་མེད་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་འཕགས་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། འཆི་བ་མཆོན་ཉིད་པ་བྱེད་པའི་ས་དང་པོ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲེལ་ས་བརྩ་
 པ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་རྟེན་ནས་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་འཆི་འཕོ་བྱེད་པའི་ས་བརྩ་པ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྒྲེ་འཆི་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་འཆི་བ་ཡིན་ན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་
 འཆི་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འཆི་བ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྒྲེ་བ་ཡིན་ན།
 ལས་(༥༠བ)ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྒྲེ་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་རུས།

ཁ་ཅིག །ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་བཅོམས་པའི་ས་འཆོམས། ས་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་
 གྲོལ་ལམ་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། ས་བརྒྱུད་པ་ནས་དེ་བཅོམས་པར་འཇོག་
 མི་རུས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་བརྒྱུད་པ་ལ་བྱི་མ་དེ་དག་ཅ་
 བཅས་ཉེ་བར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི། ས་བརྒྱུད་པའི་ཡོན་ཏན་འཆད་

བྱེད་ཀྱི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །ཕུང་པོའི་བདུད་བཅོམས་པའི་ས་འཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན།
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ནས་འཛིག་ཅིང་། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དག་བཅོམ་
ཐོབ་ནས་འཛིག་གོ་ཟེར་ན། དང་པོ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་དང་པོ་ནས་ཕུང་པོའི་བདུད་
བཅོམས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ནས་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་ཕུང་པོ་སྤངས་པའི་བྱིར།
བྱི་མ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་ཕུང་པོ་དང་བཅས་པའི་དག་བཅོམ་
ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་སྒྲོམ་ལམ་པ་དང་ལུས་རྟེན་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་དག་བཅོམ་
པ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་རྟེན་ནས་
ལའོར་བར་ལའོར་རྩལ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུག་ཉིས་མཚན་ཉིད་པ་ཁས་ལེན་
རིགས་པར་ཐལ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་དང་། དེ་དང་
ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་རྟེན་ནས་སྤངས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་དེ་ཕུང་པོའི་བདུད་
ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲོད་ན། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་
བརྩུག་ཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་བྱིར། འདྲོད་
ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་བྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ཤེས་
སྒྲིབ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ས་བཞི་པ་བ་(༥)ན་
དེས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཡར་བྱིན་ལྷག་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བསྟན་པ་ལ། དེ་ལྟར་
ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལ་རྟེན་ནས་ལམ་གོང་མའི་བྱུང་པར་རི་ལྟ་བུ་ཐོབ་སྟམ་ན། ས་ལྟ་
པ་སྤངས་དཀའ་བ་དེ་ཐོབ་པོ་ཞེས་བྱས་པ་ལ། དེ་ལ་སྤངས་དཀའ་བ་ཞེས་བཤད་པའི་
རྒྱ་མཚན་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱུང་། དག་དོན་ནི། ས་ལྟ་

པ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྤྱངས་དགའ་བ་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་གནས་པའི་
བྱང་སེམས་དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་ལྷའི་བྱའི་བདུད་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕམ་པར་མི་རུས་ན། དེའི་བཀའ་ཉན་བྱན་ལ་སོགས་པ་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལྷའི་བྱ་དགའ་རབ་དབང་ལྷག་
ལྷའི་བྱའི་བདུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་། དེའི་བཀའ་ཉན་བྱན་ལ་སོགས་པ་ནི། དེའི་ལམ་
ཡིན། དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པ་ནས་དང་ཐེག་
དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ནས་བཙུམ་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིག་དབང་
འགག་པའི་ཆ་དེ་འཆི་བདག་གི་བདུད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། དེ་ལ་སྤྱ་རགས་གཉིས་ལས། རང་
དབང་མེད་པར་སྒྲིག་དབང་འགག་པའི་ཆ་དེ་རགས་པ་དང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་
ས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་རྟེན་ནས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་སྒྲིག་དབང་འགག་
པའི་ཆ་དེ་སྤྱ་མོ་ཡིན། དང་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ས་དང་པོ་དང་། ཐེག་དམན་
གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤང་པོ་ལྷག་མེད་ནས་བཙུམ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བཙུམ་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་དུས་མཉམ་མོ། །ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་
སྤང་པོ་དེ་སྤང་པོའི་བདུད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་དང་འཆི་བདག་གི་བདུད་རགས་པ་སྤྱངས་
རྒྱལ་འདྲའོ། །ཉོན་སྒྲིབ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། དེ་
ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ས་བརྒྱད་པ་དང་། ཐེག་(༡༧)དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
ན་དག་བཙུམ་ཐོབ་པ་ནས་བཙུམ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག །འཆི་མེད་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ལ་སྤྱ་རགས་གཉིས་སུ་མེད་པར་
ཐལ། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་བདུད་བཞི་པོ་དེ་ལ་སྤྱ་རགས་གཉིས་
སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱབ། མ་གྱུབ་ན། ལྷའི་བྱའི་བདུད་ལ་སྤྱ་རགས་གཉིས་
སུ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས།

གཞན་ཡང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་རྟེན་ནས་
སྤངས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་དེ་སྤང་བའི་བདུད་ཡིན་པར་ཐལ། མ་རིག་བག་
ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་རྟེན་ནས་སྒྲོག་དབང་འགག་པའི་ཆ་དེ་འཆི་
བདག་གི་བདུད་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། བྱབ་སྟེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གི་སྒྲོག་
དབང་འགག་པའི་ཆ་དེ་འཆི་བདག་གི་བདུད་རགས་པ་ཡིན་ན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་
སྤངས་པའི་སྤང་བོ་དེ་སྤང་བའི་བདུད་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱལ། འདོད་ན།
དངོས།

གཞན་ཡང་། དེ་སྤང་བའི་བདུད་ཡིན་པར་ཐལ། ལོངས་སྒྲུ་ཐོབ་པ་དང་དེ་སྤངས་པ་
དུས་མཉམ་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཡིན་པར་ཐལ།
མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སྒྲོག་དབང་འགག་པའི་ཆ་དེ་
འཆི་བདག་གི་བདུད་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་སྒྲོག་དབང་
འགག་པའི་ཆ་དེ་འཆི་བདག་གི་བདུད་ཡིན་ན། མ་རིག་པ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཡིན་
དགོས་པའི་བྱིར།

བསམ་གཏན་ལྟག་ཅིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ།
དང་བོ་ནི། ཁ་ཅིག ཁྱི་རྟག་སྟུག་བསྐྱེད་སྤང་བདག་མེད་བཞིའི་ཚྷགས་པའི་ཚྷགས་དོན།
སྟུག་བསྐྱེད་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་བོ་ཚས་ཅན།
མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཚས་ཅན་དེའི་བྱིར། འདོད་ན།
(༡༩)ཚས་དང་ཚས་ཅན་གྱི་ཚྷགས་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་
རུས་ཏེ། ཚས་ཅན་ཡན་གར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། སྒྲ་དེ་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་
ཚྷགས་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་བོ་དེ་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་

ཕུང་པོ་དང་མི་རྟག་པའི་ཚོགས་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་རྟག་སྟུག་བསྐལ་སྟོང་
བདག་མེད་བཞི་ཚོགས་པའི་ཚོགས་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྒྲ་དེ་
སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་ཐ་མལ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ཀུན་
འབྱུང་རབ་སྒྲེ་རྒྱུན་བཞིའི་ཚོགས་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བྱུང་པ་འགྲིག་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཚོགས་པའི་ཚོགས་དོན་ཡིན་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བར་གྱུར་པའི་གཞི་གྲུབ་ཡིན་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཞིག་ ཟག་བཅས་རྒྱ་བསྐྱས་ཀྱི་
ཆར་གྱུར་པ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད། ཟེར་ན། མཆན་ཉིད་དེ་ཆོས་ཅན།
ཆོས་དེ་ཁྱོད་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱ་
ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲེ་བོ་ཐ་མལ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་
ཉོན་མོངས་ཆོས་ཅན། ཉོན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་
པོ་དེ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྒྱ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བདེན་པ་གང་
ཞིག་ ཟག་བཅས་རྒྱ་བསྐྱས་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། སྟུག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟག་(༡༡བ)བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། སྟུག་བདེན་ཡིན་ན། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཉོན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་

ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་ཡང་སྤྱི་ཕྱི་མའི་རྣམ་སྤྲིན་དང་། བདག་པོ་གང་རུང་གི་རྒྱ་ཡིན་
 བར་ཐལ། ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་ཟག་
 བཅས་རྒྱ་བསྟུས་ཞེས་བཤད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་
 ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ལས་ཉན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྦྱེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྟུག་བདེན་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་འགལ་ཟེར་ན། མི་འགལ་བར་ཐལ།
 དེ་འབྲའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སོ་སྦྱེ་ཐ་མལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉན་མོངས་དེ་དེ་འབྲའི་
 གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་
 གང་ཞིག །སྟུག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྦྱབ་ཟེར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཟག་
 བཅས་ཉར་ལེན་གྱི་ལུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཉན་མོངས་ཡིན་ན་ཉན་མོངས་ཀྱི་ཀྱན་འབྱུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་
 ལོ་ཟེར་ན། ས་དང་པོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་
 གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 རང་འབྲས་ཡང་སྤྱི་ཕྱི་མའི་རྣམ་སྤྲིན་དང་། བདག་པོ་གང་རུང་གི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཡིན་ན། ལས་ཀྱི་ཀྱན་འབྱུང་ཡིན་པས་
 ཁྱབ་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་རྒྱུད་
 (༥༩)ལ་ལྡན་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྒྱུད་
 ལ་ལྡན་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྒྱུད་ལ་ལྡན་ཁྱུང་། སྤྱི་
 ལེན་གྱི་གསོས་འདེབས་བྱེད་མེད་པས་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ལས་ཉན་གྱིས་འཁོར་བར་

སྒྲིབ་མི་ལེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྤྱིད་པའི་སྤྱིད་ལས་རྣམ་
བརྒྱལ་བས། །ལས་གཞན་འཕེན་རྒྱས་མ་ཡིན་ཏེ། །ལྟན་ཅིག་བྱེད་པ་ཟད་ཕྱིར་རོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ཡིན་ན། སྤྱག་བསྐལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པོ་ཟེར་ན།
ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚེར་བ་བདེ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ།
འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚེར་བ་
སྤྱག་བསྐལ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྒྲིབ་ཀྱི་གཟུགས་སྤང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་
གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་
པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྒྱ་ཟག་བཅས་ཀྱི་དགོ་བ་བྱས་པ་ལས་འབྲས་སུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་
བ་འབྱུང་བ་མེད་པར་ཐལ། ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡིན་ན། སྤྱག་བསྐལ་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱ་དགོ་བ་བྱས་པ་ལ་རྟེན་ནས་འབྲས་སུ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་མེད་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་
མཁྱེན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འགོག་བདེན་གྱི་བྲལ་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་རྣམ་བྱང་བདེན་པ་དེ། ལམ་
བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་
དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འགོག་
བདེན་(༡༩བ)སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་བྲལ་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྣམ་བྱང་བདེན་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲིབ་པའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པར་ཐལ།

འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁུན་པ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་
དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁུན་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཐེག་དམན་གྱི་འགོག་བདེན་གྱི་བྲལ་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྣམ་བྱང་
བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ཐེག་ཆེན་གྱི་འགོག་བདེན་གྱི་བྲལ་རྒྱུར་
གྱུར་པའི་རྣམ་བྱང་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་
གྱི་མཁུན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་འགོག་བདེན་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་
བར་བྱེད་པའི་བྲལ་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྣམ་བྱང་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར།
འདོད་ན། དེས་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་
ན། སྒྲིབ་པའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། འགོག་བདེན་གྱི་བྱི་ལྷགས་སུ་བྱུང་བའི་ལམ་བདེན་ཆོས་ཅན། མཆོན་
ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་
ཐལ། བྱང་འདས་ཀྱི་བྱི་ལྷགས་སུ་བྱུང་བའི་ལམ་བདེན་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དག་
བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྒྲིན་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་
ན། འགོག་བདེན་གྱི་སྒྲི་ལྷགས་སུ་བྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
འགོག་བདེན་གྱི་བྱི་ལྷགས་སུ་བྱུང་བའི་བྱིར། དེས་འགོག་བདེན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ལ་ཡང་
ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཁ་ཅིག །རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བདེན་གྱི་བྲལ་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་བྱང་བདེན་
པ། འགོག་བདེན་གྱི་མཆོན་ཉིད། རང་གི་ཐོབ་བྱུར་གྱུར་པའི་འགོག་བདེན་གྱི་བྲལ་
རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྣམ་བྱང་བདེན་པ་དེ། (༥༤ན)ལམ་བདེན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། བྱི་མ་
ལ་རྣམ་མཁུན་གྱིས་བཤགསོ། །

ཁ་ཅིག །འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ།
དགག་གཞི་ཚུས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ། དགག་བྱ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་ཕྱ་མོ་ཅི་
རིགས་བཀག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེར་ཐལ། དགག་
གཞི་ཚུས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་གཉིས་སྒྲུང་ཕྱ་མོ་བཀག་ཅུམ་དེ་དོན་
དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་གཅིག་ཡོད་
པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་བདེན་པ་གཉིས་སྒྲུམ་འདུས་པར་
ཐལ། འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པ་འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་པས་བཞི་པོ་དེ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བཤད་པ་
ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སྟེ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྒྲུག་བདེན་ཀྱི་སྟེང་གི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་སོ་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་སོ་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྒྲུག་བདེན་ཀྱི་སྟེང་གི་མི་རྟག་པ་ལ་ཕྱ་རགས་གཉིས་སྒྲུམ་ཡོད་དོ། །ཟེར་
ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། སྒྲུག་བདེན་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པ་ལ་
ཕྱ་བའི་སྒྲུག་བདེན་ཀྱི་སྟེང་གི་མི་རྟག་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་གང་གི་
ལྷགས་ལ་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་དེ་ལས་ཕྱ་བའི་མི་རྟག་པ་
གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པ་
ལས་ཕྱ་བའི་མི་རྟག་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྒྲུག་བདེན་ཀྱི་སྟེང་གི་བདག་མེད་དེ་ལ་ཕྱ་རགས་(༥༧)གཉིས་མེད་
དོ། །ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་ཕྱ་རགས་

གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་འཛིན་ལ་ཕྱ་མོའི་ཉན་མོངས་སུ་བྱས་པའི་ཉན་མོངས་གཅིག་དང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱབ་པའི་རྩལ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་རགས་པའི་ཉན་མོངས་སུ་བྱས་པའི་ཉན་མོངས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྤྱག་བདེན་གྱི་སྟངས་གི་བདག་མེད་དེ་ལ་ཕྱ་རགས་གཉིས་སུ་མེད་དོ་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། སྤྱག་བདེན་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བས་བྱན་མོངས་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པའི་སྟངས་གི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་ལ་ཕྱ་རགས་གཉིས་སུ་མེད་དོ་ཟེར་ན། ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་བྱན་མོངས་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱ་མོ་གཅིག་དང་། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པའི་རགས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟངས་པ་དེ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱ་བྱབ་པའི་རྩལ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་བྱངས་ནས་སྦྱེས་པའི་སྟངས་པ་གཅིག་དང་། དེ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་བདེན་འཛིན་ཕྱ་མོས་བྱངས་ནས་སྦྱེས་པའི་སྟངས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ལ་ཕྱ་རགས་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་གཙོ་བོ་ཉན་མོངས་ཀྱི་ཀྱན་འབྱུང་དེ་ལ་ཕྱ་རགས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་མོངས་དེ་ལ་ཕྱ་རགས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འགོག་བདེན་གྱི་སྟངས་གི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ལ་ཕྱ་རགས་གཉིས་སུ་མེད་དོ། །ཟེར་ན། དེར་ཐལ། དེའི་དགག་བྱ་སྦྱིབ་པ་དེ་ལ་ཕྱ་རགས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་སྦྱིབ་དེ་ལ་ཡང་ཕྱ་རགས་གཉིས་སུ་ཡོད། ཤེས་སྦྱིབ་ལ་ཡང་ཕྱ་རགས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་བྱན་མོངས་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱ་མོ་གཅིག་དང་། རང་རྒྱུད་པ་དང་བྱན་མོངས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་རགས་པ་གཉིས་(༥༥)སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བས་བདེན་འཛིན་ཕྱ་མོ་ཉན་སྦྱིབ་ཏུ་འདོད་

ཅིང་། རང་རྒྱུད་པས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་
ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱ་མོ་གཅིག་དང་རང་རྒྱུད་
པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཐུན་མོངས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་རགས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། རང་རྒྱུད་པས་བདེན་འཛིན་ཕྱ་མོ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་ཅིང་། ཐལ་འགྱུར་བས་
དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འཕོག་བདེན་ལ་ཕྱ་རགས་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་
ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བས་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་ཅིང་། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་
རྫོབ་བདེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ལ་ཕྱ་རགས་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐར་པ་དེ་ལ་ཕྱ་རགས་
གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་རགས་པའི་མི་རྟག་
སོགས་རྟགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་རྟེན་ནས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་
ཅིང་། ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ལམ་བདེན་གྱི་སྒྲིབ་གི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་ལ་ཕྱ་རགས་གཉིས་སུ་མེད་དོ་
ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ལམ་བདེན་གྱི་གཙོ་བོར་སྒྲིབ་རྟེན་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་ཕྱ་
རགས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲིབ་རྟེན་ལ་ཕྱ་རགས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེ་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ། ས་ལྡ་པ་དེ་ལ་སྤྱངས་
དགའ་བ་ཅེས་བཤད་པ་ལ། ས་ལྡ་པ་འདིར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཐོབ་སྟུང་ན།
ལྟག་མ་དུག་གི་ནང་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་ཡར་ཕྱིན་ལྟག་པར་ཐོབ་ཅིང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་
བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་བདེན་བཞི་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལྟག་པར་
ཐོབ་བོ། ཞེས་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱང་། དག་དོན་ནི། བྱང་སེམས་ས་ལྡ་པ་བ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་(༥༥)བསམ་གཏན་གྱི་ཡར་ཕྱིན་ལྟག་པར་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བཞི་པར་

བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་བྱེན་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། ཉེས་པ་མཐའ་དག་སྤངས་
 པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བདེན་བཞི་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 བསྐྱབ་པ་ལྷག་པར་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་ཀྱི་ཕར་བྱེན་ལྷག་པའི་མཐུས་བདེན་
 བཞིའི་ངོ་བོ་དང་ཕྱ་རགས་ལ་ཤེས་པ་ཞིབ་མོས་རྟོག་པ་ལ་མཁས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བདེན་པ་ཡང་ཡིན། ཟག་བཅས་འབྲས་བུས་ཀྱི་
 ཆར་གྱུར་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། ལྷག་བདེན་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་
 ལྷག་བསྐྱལ་གྱི་ལྷག་བསྐྱལ། འགྱུར་བའི་བསྐྱལ། རྩབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལྷག་བསྐྱལ་དང་
 གསུམ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་ལྷག་བསྐྱལ་ནི་དང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
 དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ལྷག་བསྐྱལ་དུ་སྒྲུབ་ཞིང་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་
 མེད་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། བདེ་བ་ལྟར་སྒྲུབ་ཡང་རིགས་
 འདུ་བྱེ་མ་ལྷག་བསྐྱལ་ལས་མི་འདས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར། ཟག་བཅས་ཉེར་
 ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་གསུམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་
 ཡོད་དེ། ལས་ཉོན་གྱིས་འདུས་བྱས་ཤིང་སྤྱི་ཅེ་ནས་མནར་མེད་ཀྱི་བར་དུ་རྩབ་པས་དེ་
 ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བདེན་པ་ཡང་ཡིན། ཟག་བཅས་རྒྱ་
 བུས་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད།
 དེ་ལ་དབྱེ་ན་ལས་ཀྱི་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་གཉིས།
 སོ་སྤྱི་ཐ་མལ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་རྣམས་དང་པོ་དང་། དེའི་ཉོན་མོངས་
 རྣམས་གཉིས་(༥༦)པ་ཡིན་ནོ། །དགག་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་སྟོ་
 བུར་གྱི་དྲི་མ་ཅི་རིགས་པ་གཉེན་པོས་བཅོམ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། འགོག་བདེན་གྱི་
 མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་འགོག་བདེན་དང་ཐེག་དམན་གྱི་འགོག་བདེན་གཉིས།

དེ་ཡིན་ན། རྟོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པོ། །ཐར་པའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པར་བྱེད་
པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཆོན་པ། ལམ་བདེན་གྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེན་ཐེག་དམན་དང་།
ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་བདེན་གཉིས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་ནས་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ལ་སྤ་
རགས་གཉིས་སུ་མེད་ལ། གཞན་རྣམས་ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པར་
ཁས་ལེན་པའི་སྤ་མོ་རེ་དང་། འོག་མ་རྣམས་དང་ཐུན་མོངས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་རགས་
པ་རེ་དང་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྤྱུག་བདེན་དང་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་འགལ་བར་ཐལ།
ཁྱོད་གྱི་མཆོན་ཉིད་དེ་འཐད་པ་གང་ཞིག། ཟག་བཅས་རྒྱ་བསྐྱས་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པ་དང་།
ཟག་བཅས་འབྲས་བསྐྱས་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཡང་
སྤོད་ཕྱི་མའི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་། དེའི་རྒྱ་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་རང་ལ་
འགལ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཀྱན་འབྱུང་གི་མཆོན་གཞི་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་
ཀྱན་འབྱུང་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་
གིས་འདོད་པར་སྒྲེ་བ་ལེན་པར་ངས་པའི་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེར་
ཐལ། རྒྱན་ཞུགས་སྤོད་པ་ལན་བདུན་པ་བཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཀྱན་འབྱུང་ཡིན་ན། སྤ་སྒྲེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་
མི་དགོས་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་གང་རུང་ཡིན་ན། ཀྱན་
འབྱུང་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་(༥༦)ལ་རྟེན་ནས་སྤངས་
པའི་ཕུང་པོ་ཡིན་ན། སྤྱུག་བདེན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འཁོར་བ་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་སྒྲོ་དེ་ལོག་ཤེས་ཡིན་
པར་ཐལ། འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཡིན་ན། སྤྱུག་བསྐྱལ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། ཀྱན་འབྱུང་སྤང་བྱར་ཤེས་པའི་སྒྲོ་དེ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པར་

ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས།

གཞན་ཡང་། མདོ་ལས། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ནི་སྤྱག་བསྐལ་ལོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་སྤྱག་བསྐལ་མ་
ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་།

གཞན་ཡང་། ལམོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ཡིན་ན་སྤྱག་བསྐལ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
ལམོར་བའི་བདེ་བ་ཡིན་ན། བདེ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། མ་གྱུབ་ན། བདེ་བ་ཡིན་ན་
ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མ་གྱུབ་པ་དེའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པའི་སྟངས་གི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་ལ་སྤྱ་རགས་གཉིས་
སུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་སྟེད་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་
པའི་སྟངས་གི་རྣམ་པ་བཞི་ཀར་ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་།

གཞན་ཡང་། ལམ་བདེན་གྱི་སྟངས་གི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་ལ་སྤྱ་རགས་གཉིས་སུ་མེད་
པར་ཐལ། སྟངས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ལམ་བདེན་གྱི་སྟངས་གི་རྣམ་པ་བཞི་ཀར་ཐལ་རང་
གཉིས་པོས་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར། །འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ལ་སྤྱ་རགས་གཉིས་
སུ་མེད་པར་ཐལ། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དེ་འགོག་བདེན་གྱི་སྟངས་གི་རྣམ་པ་
བཞི་ཀར་ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་།

གཞན་ཡང་། འགོག་བདེན་གྱི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྲིད་པར་ཐལ། འགོག་བདེན་
དོན་དམ་བདེན་པ་གང་ཞིག །དོན་དམ་བདེན་པའི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྲིད་པའི་བྱིར་
ན་མ་བྱུང་། མ་གྱུབ་ན། དེར་ཐལ། (༡༢༣)བདེན་གྱུབ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྲིད་པའི་བྱིར།
འདོད་ན། དེའི་དགག་བྱ་སྒྲུབ་པ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྲིད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། ཟེར་ན།
འོ་ན། སུམ་མེད་གྱི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྲིད་པར་ཐལ། སུམ་མེད་རི་བོང་རུ་མེད་
པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །རི་བོང་རུ་མེད་པའི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྲིད་པའི་བྱིར། བྱུབ་

པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རི་བོང་རུ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུས་
པ་ཤེས་བྱར་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ས་དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བཤད་པ།

འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་ལྷག་ཚུལ་

ཅོད་སྤོང་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།

མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ།
དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །ས་དྲུག་པ་ཆོས་ཅན། མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ས་ཡིན་ཏེ། སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་སའི་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་སོགས་ཐོབ་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། ས་བརྩུ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
དེར་ཐལ། ས་དྲུག་པ་ཐོབ་པ་ནས་དེ་ཐོབ་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། ས་དྲུག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་ས་དྲུག་པ་བ་ཆོས་ཅན། ལུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པའི་
སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཟེར་ན། ས་དྲུག་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ས་དྲུག་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
ས་ལྟ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐ་མ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དེས་ཤེར་ཕྱིར་ལྷག་པར་ཐོབ་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་སྟེ། ལུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་
དེ་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤེས་རབ་གནས་པས་
འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་ལྟ་པའི་ཡེ་ཤེས་

ཐ་(༥༧)མ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེས། ས་དྲུག་པ་ཐོབ་ཟེན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་ཅིང་དགག་གཞི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་དགག་བྱ་གཉིས་སྤང་ཕྱ་མོ་བཀག་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་དེ། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་ཐལ། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོངས་ལུས་མངོན་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མངོན་ལས། འགོག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང། ལུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་བྱེད་པར་འདྲོད། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན། ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཏགས་ཁས། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ཐུན་མོངས་པའི་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་པ་གོང་འོག་ནས་བཤད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རང་གི་སེམས་རྟེན་སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་ལ་རྟེན་ནས་དགག་གཞི་ཡེ་ཤེས་ཕྱ་མོའི་སྤྲེང་དུ་དགག་བྱ་ཆོགས་དྲུག་རགས་པ་ལ་ལོར་བཅས་བཀག་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དེ། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། ས་དྲུག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་

ཅན། ལྷན་མིན་འདྲ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། འགོག་(༥༥ན)པའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཡིན་པའི་
 བྱིར། དེར་ཐལ། ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།
 ཆོས་ཅན་དེའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་
 ཐོབ་པར་འགྱུར། ཁེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འགོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་
 ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། གཞུང་འདིའི་བསྟན་དོན་གྲུབ་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཤེས་
 པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །དགག་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་གཉིས་སྒྲུང་ཕྱ་མོ་བཀག་
 པའི་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ། ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་
 འགོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། སྟེང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར།
 མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྟེང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །དགག་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་གཉིས་སྒྲུང་ཕྱ་མོ་བཀག་
 པའི་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ། དེའི་མཆན་
 ཉིད་ཟེར་ན། སྟེང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་
 ཅན་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱིན་ལྷག་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 བྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པས་ཤེས་བྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྷག་པར་ཐོབ་པས་
 རྒྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །ཤེས་བྱིན་ལྷག་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་

མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ། དེའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། (༥༥)འོ་ན། གང་ཟག་རང་རྒྱ་
 ཐུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ས་བདུན་པ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་
 མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ས་
 བདུན་པ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཆོན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་ཅིང་དགག་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་
 དགག་བྱ་གཉིས་སྒྲུང་སྤྱོད་མོ་བཀག་པའི་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་ས་དྲུག་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མཉམ་
 བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་དེའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ས་དྲུག་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་གསལ་
 ལ་སྒྲུང་དང་འདྲ།

ཁ་ཅིག །ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་ཅིང་དགག་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ།
 དགག་བྱ་གཉིས་སྒྲུང་སྤྱོད་མོ་བཀག་པའི་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་
 ཤེས་པ་དེ་དེའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་འཕགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དགག་གཞི་ཡིད་ཤེས་སྤྱོད་མོའི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་ཆོགས་དྲུག་རགས་པ་
 འཁོར་བཅས་བཀག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྟོམས་ཀྱི་
 མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་འགོག་

སྟོམས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྟོམས་ཀྱི་སྟོམས་
འཇམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་གི་སེམས་རྟེན་སྤྱི་ཆེད་སེམས་(ཡེན)ལ་རྟེན་ནས་དགག་གཞི་ཡིད་
ཤེས་ཕྱ་མོའི་སྤྱི་དགག་བྱ་ཆོགས་དུག་རགས་པ་ལའོར་བཅས་བཀག་པའི་སྟོམས་
འཇམ་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྟོམས་ཀྱི་སྤྱི་ཆེད་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇམ་
དག་པ་བ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་
ཐལ། རང་གི་སེམས་རྟེན་སྤྱི་ཆེད་སེམས་ལ་རྟེན་པ་གང་ཞིག །དགག་གཞི་ཡིད་ཤེས་
ཕྱ་མོའི་སྤྱི་དགག་བྱ་ཆོགས་དུག་རགས་པ་ལའོར་བཅས་བཀག་པའི་སྟོམས་འཇམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྤྱི་
ཆེད་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་ཀྱི་སྟོམས་འཇམ་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྟོམས་ཀྱི་སྟོམས་འཇམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་འདྲའི་འཕགས་ཀྱི་སྟོམས་འཇམ་དེ་ཐུན་མོངས་པའི་འགོག་པའི་
སྟོམས་འཇམ་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འཕགས་ཀྱི་སྤྱི་ཆེད་དངོས་གཞི་སྟོམས་
འཇམ་དག་པ་བ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཐུན་མོངས་པའི་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇམ་ཤེས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། ཤེས་
བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་
པ་གོང་འོག་དང་ཐུན་མོངས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇམ་དེ་ལྡན་མིན་
འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀ་དང་ཐུན་མོངས་པའི་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇམ་

ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཏུ་བཤད་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་དང་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དང་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཐུན་པའི་(༥༧)གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་དང་དེའི་ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་དང་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྟོམས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལྷ་པར་བསམ་གཏན་གྱི་ལར་བྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་ཅིང་བསྐབ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས། བདེན་བཞི་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐབ་པ་ལྷག་པར་བསྟན་པ་ལ། འོ་ན། ལམ་གོང་མའི་བྱེད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཐོབ་སྟམ་ན། སངས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཐོབ་ཅེས་བྱས་པ་ལ་དེ་ལ་མངོན་གྱུར་པ་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན། ས་འདིར་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཐོབ་སྟམ་ན། སའི་ངེས་ཆོག་དང་ཤེར་བྱིན་ལྷག་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། གཞུང་འདི་བྱུང་། དག་དོན་ནི། ས་དྲུག་པ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལ་མངོན་དུ་བྱོགས་པའི་ས་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སའི་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་ཐོབ་པ་ལ་མངོན་དུ་བྱོགས་པའི་ས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར། ས་དྲུག་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱུང་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྟོམས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཤེར་བྱིན་ལྷག་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བྱིར། དགག་གཞི་ཤེར་བྱིན་ལྷག་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྡེ་དུ་དགག་བྱ་གཉིས་སྤངས་པ་མོ་བཀག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྟོམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་སེམས་རྟེན་སྤྱི་ཆེད་སེམས་ལ་རྟེན་ནས་དགག་གཞི་ཡིད་ཤེས་པ་མོའི་སྡེ་དུ་དགག་བྱ་ཆོགས་དྲུག་རགས་པ་བཀག་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ལྷན་

མིན་འདུ་བྱེད་དེ། ཐུན་མོངས་པའི་འགོག་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད།

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ས་བརྩུ་བ་ཆོས་ཅན། (༧༠ན)དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ཁྱོད་མཛོན་དུ་བྱོགས་པའི་སར་འཛིག་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཡོད་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་ན། མཛོན་དུ་བྱོགས་པའི་སར་འཛིག་པ་ལ་
འཛིག་བྱེད་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཛོན་སུམ་དུ་བྱོགས་
པའི་ས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་རྒྱུ་པའི་རྩལ་གྱིས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་
པར་གཞག་བཞིན་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན།
ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྒྲོམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།
མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་འགོག་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་
ཐལ། ཐེག་ཆེན་དག་བཅོམ་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འདྲའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་འགོག་པའི་
སྒྲོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྒྲོམས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་དག་
བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་དེ་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འགོག་བདེན་དེ་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་
གང་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་འགོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་དུག་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་འགོག་
བདེན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་བདུན་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་འགོག་བདེན་དེ་དེ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་བདེན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ལ་གཉིས་སྣང་རྒྱུ་པའི་རྩལ་གྱིས་ཅེ་
གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་ཡིན་ན། ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་
པའི་འགོག་སྒྲོམས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དག་

བཅོས་པའི་རྒྱད་ལ་སྤྱན་མོངས་མ་ཡིན་(༧༠བ)པའི་འགོག་སྟོམས་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་
རྒྱད་ལ་རང་རྒྱད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ལ་གཉིས་སྤང་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་
པར་བཞག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྤྱན་མོངས་པའི་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་ཆོས་ཅན། ལྷན་མིན་
འདྲ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་པོ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་འཕགས་རྒྱད་ཀྱི་དེ་དགུ་པོ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡེ་
ཤེས་ཆོས་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་ལས། སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཡི་བདག་
ཉིད་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་།

གཞན་ཡང་། མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་པོ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་
ཐར་བརྒྱད་པོ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་པོ་ཤེས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་།

གཞན་ཡང་། སྤྱན་མོངས་པའི་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་
པར་ཐལ། རང་གི་སེམས་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན།
མ་བྱུང་། རང་གི་སེམས་རྟེན་སྤྱི་ཅེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་སྟོམས་འཇུག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀྱན་བཏུས་སུ།
དེ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ། སྤྱི་པའི་ཅེ་མོ་ལས་གྱུར་དུ་སྒྱུད་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཟེར་ན། རང་རྒྱད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་པའི་ཉན་
ཐོས་དག་བཅོས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་སྤྱན་མོངས་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཀྱང་མ་ཡིན། སྤྱན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་
འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྤྱི་ཉིད་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱད་ཀྱི་འགོག་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་

རྟོགས་པའི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཇུག་པའི་(༧)ན་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་འགོག་སྟོམས་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་འགོག་སྟོམས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་ཕྱིན་ལྷག་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ས་བྱག་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཤེས་ཕྱིན་ལྷག་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་ཐལ། ས་བདུན་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཤེས་ཕྱིན་ལྷག་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒར་བསྐྱབས་ཟེན།

གཞན་ཡང་། ཀྱན་བདུས་སུ། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ་ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་ཏུ་མ་བཤད་པར་ཐལ། དེར་ཐུན་མོངས་པའི་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཐུན་མོངས་པའི་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ས་ཞེས་པའི་སྐྱབས་དུ་ཡོད་པའི་གཞི་ཡིན་ན། དེའི་སྐྱབས་འཇུག་ཏུ་ཡོད་པའི་གཞི་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ས་བཅུ་པ་དེ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ས་ཞེས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་ན། དེ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་སར་འཇོག་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཁས། འདོད་ན། ས་བཅུ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་སོགས་ཐོབ་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཇི་ལྟར་ཡོང་བའི་ཆོག་ས་ཀྱན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །བྱེད་ཆོས་བཞི་ལྷན་གྱི་མཐུན་པ་མཐར་ཐུག་དེ། ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མཚན་

ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། ཤེར་བྱིན་ཡིན་ན། རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་རྒྱད་ལ་
ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། (༧༡)བ)མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྒྲོབ་ལམ་
ན་ཤེར་བྱིན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ས་དྲུག་པར་ཤེར་
བྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། ས་དྲུག་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་
བྱང་སེམས་དེས། ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་མ་ཐོབ་པར་ཐལ།
མ་གྲུབ་པ་དེའི་བྱིར། ཁྱབ་སྒྲེ། ཤེས་རབ་གནས་པས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་དྲུག་པར་ཤེར་བྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པར་ཐལ། དེར་ཤེས་རབ་ཀྱི་
བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཀ་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་བྱིར། ས་ལྔ་པར་བདེན་བཞི་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལྷག་པས། ས་བཞི་པར་བྱང་རྒྱུ་ཕྱོགས་མཐུན་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
བསྐྱབ་པ་ལྷག་པའི་བྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྒྲོ་བཟང་བདེན་རང་བཞིན། ཞིབ་མོར་
རྟོགས་ལའང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་ཐོབ། ཁྱེད་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱི་མ་དེར་ཐལ།
བྱང་རྒྱུ་ཕྱོགས་ལྷག་ ཁྱེད་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ཤེར་བྱིན་ཡིན་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པས་ཟེན་པའི་ལམ་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་དགོས་
པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྒྲིན་པའི་ཕར་བྱིན་ཡིན་ན་སྒྲིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ལམ་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འོ་ན་སྒྲིན་པའི་ཕར་བྱིན་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་དང་
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲིན་པའི་ཕར་བྱིན་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
བྱིར། འདོད་ན། སྒྲིན་པ་སྒྲིན་བྱ་ཅེས་སོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ཕར་བྱིན་དྲུག་པོ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་སྒྲེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཕར་བྱིན་དྲུག་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དང་སངས་རྒྱས་པ་དུས་མཉམ་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་

ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྡེ་མ་ལ་རྟེན་བྱི་མ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། བར་བྱིན་དུག་པོ་དེ་ལ་ཕྱ་རགས་ཀྱི་བྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ།
དེ་དུག་(༧༡ན)པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། རྣམ་མཁུན་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། འདོད་ན།
སྡེར་བཀག་ཟིན།

ཁ་ཅིག ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྒོ་གང་ཞིག །སྤྱི་ཞེའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་ཟིན་
པའི་མཁུན་པ། ཤེར་བྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཤེར་བྱིན་ཡིན་ན། ཤེས་རབ་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྒོ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར།
དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན། སེམས་བྱུང་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སངས་འཇགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དམ་
སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། རྟགས་གསལ་སྟེ།

ཁ་ཅིག །སྤྱིན་སྟགས་དང་པོ་ལྔ་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྦྱོད་པར་བྱེད་པ་སྦྱང་ཉིད་
རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་རག་ལས་སོ། །ཟེར་ན། འོ་ན། སྤྱིན་སྟགས་དང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་
ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པར་འཇོག་པ་སྦྱང་ཉིད་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་རག་ལས་པར་ཐལ།
དམ་བཅའ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས།
ཤེས་རབ་དེས་མ་ཟིན་ཀྱང་བྱུང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྟོས་པས་ཟིན་པ་ནི་ལམ་དེ་ཕ་རོལ་ཏུ་
འགོ་བ་ཞེས་པ་ལ་བཞག་པའི་བྱིར། ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མིང་ཐོབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་གནས་པས། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ས་དུག་པར་ཤེར་
བྱིན་ལྟག་པར་བསྟན་པ་ལ། འོ་ན། ཤེར་བྱིན་དེ་ཡོན་ཏན་རི་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་སྟམ་ན། སྤྱིན་
སྟགས་དང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྦྱོད་པར་བྱེད་པ་ཤེར་བྱིན་ལ་རག་ལས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱུང་། དག་དོན་ནི། སྤྱིན་སྟགས་དང་པོ་ལྔ་པོ་སངས་

རྒྱུ་ཀྱི་སར་སྒྲོད་པ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་འབྱེད་པ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱོད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཁུན་པ་དེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་(༧༡བ)ཉིད། ས་འཚམས་ཚོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་དེ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱེད་ཀྱི་ས་འཚམས་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སར་བསྒྲོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ལམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཚས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཚས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁུན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྒོ་བ་ལམ་ན་ཤེར་ཕྱིན་མེད་པར་ཐལ། ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ན། འབྲས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་མ་ལྷ་སུ་ནི་དངོས་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་།

གཞན་ཡང་། ཇི་ལྟར་ཡོང་བའི་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་ཀྱི་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི། ཤེས་རབ་གནས་པས། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ། སོ་སོ་སྤྱོད་པའི་དུས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོས་ནས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི། ཤེས་རབ་གནས་པས། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་དེ་གང་ལ་བཤད་པའི་སྟོང་དོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་འདིའི་བསྐྱེད་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་མ་ལྷ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སར་བསྒྲོད་པ་དེའི་སྐབས་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་ཟེན་པ་ལ་རག་ལས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེ་དག་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སར་བསྒྲོད་པ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་རག་

ལས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བསྐྱོད་པ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་ལ་རག་ལས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་(༧༩ན)ཁྱབ། འདོད་
མི་རྒྱས་ཏེ། དམན་ལམ་སྟོན་མ་སོང་གི་ཚོགས་སྦྱར་གྱི་ལམ་རྒྱམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་
བསྐྱོད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བསྐྱོད་པར་བྱེད་པ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་ལ་རག་ལས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་བདག་འཛིན་ཕྱོགས་སྟུན་ཕྱིན་པར་
འཛིན་པ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་རག་ལས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སོ་སོ་སྒྲུབ་པའི་དུས་ནའང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ།
དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་རུང་གི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
གཏམ་ཐོས་པ་དང་གོ་བ་གཉིས་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཀྱི་བ་སྒྲུབ་ལྡང་བ་སོགས་
རྟགས་མི་ལྟུལ་བ་དང་། ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པོ། ཟེར་ན། འོ་ན། སྟོང་
ཉིད་སྟོན་རུང་གི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བག་ཆགས་སང་པས་ཁྱབ་
པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་རྒྱས་
མང་པོ་གསར་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་དགོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་རྒྱས་མང་པོ་གསར་དུ་འཛིན་དགོས་ཀྱི་གདུལ་
བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དམ་བཅའ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུས་ཀྱི་བ་སྒྲུབ་ལྡང་བ་སོགས་
རྟགས་མི་ལྟུལ་བ་དང་མི་ལྡན་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ལ་མོས་པར་བཤད་པ་དང་ལྡན་ཞིང་།
སྒྲུམ་དམ་པས་བསྒྲོ་བ་ལས་མི་འདའ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་ལ་ཡང་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་
དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། (༧༩བ)བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར་དེ་རང་གི་མཐུན་པའི་
རྒྱུན་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས། རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ལ་དད་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་

ལྷར་བྱ་ཁིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཟུ་ཤེན་ས་བསྟན་པའི་སྟོང་ཉིད་ཕྱ་མོ་རྟོགས་པར་འཇུག་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣམས་དེ། འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཟུ་ཤེན་ས་བསྟན་པའི་སྟོང་ཉིད་ཕྱ་མོ་དེ་རྟོགས་པར་འཇུག་པའི་དགོངས་པ་རང་འགྲེལ་གྱིས་བཀྲལ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟུ་ཤེན་ས་བསྟན་པའི་སྟོང་ཉིད་ཕྱ་མོ་རྟོགས་པར་འཇུག་པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། འཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་གཞན་གྱིས་བཀྲལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་འདྲ་དབུ་མ་འཇུག་པའི་དགོངས་པ་རང་འགྲེལ་གྱིས་བཀྲལ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྷར་ཡོང་བའི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤྱག་པར་ཐོབ་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་ལ། ཤེར་ཕྱིན་དེའི་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་དེ་སྟོང་ཇི་ལྷ་བྱུང་ལ་བསྟན་སྟུམ་ན། སྟོང་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་བསྟན་ན་དོན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས། སྟོང་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ལ་བསྟན་པར་བྱའོ། ཞེས་བྱས་པ་ལ། འོ་ན། (༧༤ན)སྟོང་དང་ལྡན་མི་ལྡན་ཇི་ལྷར་ཤེས་སྟུམ་ན། ལུས་ངག་གི་རྟགས་བྱང་པར་ཅན་ལ་རྟེན་ནས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱང་། དག་དོན་ནི། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་ཐོས་པ་དང་གོ་བ་གཉིས་ཆོགས་པ་ལ་རྟེན་ནས་ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱི་ལྡང་བ་སོགས་རྟགས་མི་འབྱུང་བ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་ཏེ་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་བག་ཆགས་རུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་གདུལ་བྱ་དེ་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་རུང་དུ་ངེས་པའི་

གདུལ་བྱའི་མཚན་ཉིད། སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་རུང་གི་གདུལ་བྱ་དེ་ལ། སྟོང་ཉིད་དངོས་
སུ་སྟོན་རུང་དུ་ངེས་པའི་གདུལ་བྱ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིགས་རྒྱུས་མང་པོ་གསར་དུ་འཛོག་
དགོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་གཉིས། ཅུ་ཤེས་བསྟན་པའི་སྟོང་ཉིད་ཕྱ་མའི་དོན་རྟོགས་པ། འཇུག་
པ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། འཇུག་པའི་དགོངས་པ་བསྟན་བཅོས་གཞན་གྱིས་བཀྲལ་བ་ལ་
མི་ལྟོས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་རྣམས་དེ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་
བྱའི་མཚན་ཉིད།

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཇུག་པའི་གདུལ་
བྱ་ཡིན་ན། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་
ན། དེ་གང་གི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ།

གཞན་ཡང་། སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་རུང་གི་(༧༧བ)གདུལ་བྱ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་
མེད་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་རུང་གི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་དུ་ངེས་པའི་
གདུལ་བྱ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། སོ་སའི་སྒྱུ་བོའི་དུས་ན། ཞེས་སོགས་
ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུང་དེ་དེ་འདྲའི་
གདུལ་བྱ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ།

གཞན་ཡང་། སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་རུང་གི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་དུ་ངེས་
པའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་དུ་ཆད་མས་ངེས་པའི་
གདུལ་བྱ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྟོང་ཉིད་ལ་བག་ཆགས་བཞག་པའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན། སྟོང་ཉིད་
དངོས་སུ་སྟོན་རུང་གི་གདུལ་བྱ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་
རུང་གི་གདུལ་བྱ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་
གསུང་རབ་ཐམས་ཅད། གདུལ་བྱས་སྟོང་ཉིད་ལ་བག་ཆགས་བཞག་པའི་ཕྱིར་དུ་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད། གདུལ་བྱས་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་དངོས་དང་རྒྱུད་པའི་སྒྲོ་ནས་མཐར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ལ་གཞིལ་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གསུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མཐའ་བཞིའི་སྒྲེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྩོད་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།

དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ།
དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ བྱིན་གཉིད་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱི་སྒྲེ་བ་མེད་དེ།
མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་(ལྟན)
མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྒྲེ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་
ནས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་མེད་དམ་བཅའ་བར་འཇོག་པའི་གཞུང་ཡིན་པར་
ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་
མིན། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྒྲེ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས།
དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲེ་མེད་དམ་བཅའ་བར་འཇོག་པའི་གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་མ་ཡིན་ཞེས་བ་འདིས་དངོས་པོ་རང་
བཞིན་གྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
རང་འབྲེལ་ལས། འདིར་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་རང་ལས་སྒྲེ་བ་
དང་འབྲེལ་གྱི། ཡོད་པ་དང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དགག་པ་དོན་གྱིས་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཞུང་འདི་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྒྲེ་བ་དེ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་
གྱི་སྒྲེ་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་

དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞུང་འདི་ལས་ལོགས་སུ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་
གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེས་དང་། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གང་གི་ཕྱིར་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་དངོས་པོ་མཐའ་བཞི་གང་
རུང་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་གྲུབ་དོན་བསྟན་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཉིད་
དེ་ལས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་དངོས་པོ་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་བར་
དམ་བཅའ་བའི་དམ་བཅའ་ཙམ་ཞིག་འཛིན་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་
སོང་། དེར་ཐལ། གཞུང་(༧༥བ)འདི་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དེ་དངོས་པོ་རང་
བཞིན་གྱི་སྐྱེ་མེད་དུ་བསྟན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
གཞུང་འདིའི་བསྟན་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་ན། སྐྱེ་བ་
དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
རྒྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ས་
བོན་གྱི་དུས་གྲུབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི། དེ་ནི་དེ་ལས་ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་བདག་སྐྱེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་
པར་ཐལ། ཁྱེད་ཀྱི་སྦྱར་བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་འདིའི་གསལ་བའི་
ལྷོག་དོན་གྲངས་ཅན་ཁོ་ནའི་ཁས་ལེན་དང་འབྲེལ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། ལྷ་གྲུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་གྲངས་ཅན་ཁོ་ནའི་ཁས་ལེན་དང་འབྲེལ་བར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་ལྷགས་ལ་དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་ལྷགས་ལ་ལྷ་གྲུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ།

འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཞུང་འདིས་བདག་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པ་ལ། ཁས་ལེན་འགལ་བ་བཟོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གཞོན་ཕྱིད་བསྟན་ཟེན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྦྱར་བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། (༧༥ན)འདོད་ན། གཞུང་འདི་ལས་ལོགས་སུ། དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན། ཞེས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཞན་དག་ལས་ལྷ་ག་ལ་ཞིག་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་སྦྱོན་བཟོད་པའི་གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ། སྦྱར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞུང་འདི་ལས་ལོགས་སུ་གཞན་ལ་རྟེན་ནས་གལ་ཏེ། ཞེས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཞུང་འདི་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་དམ་བཅའ་ཙམ་ཞིག་འཛིག་པའི་གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ། འདི་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་སྦྱོན་བཟོད་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བདག་ལས་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་དམ་བཅའ་ཙམ་ཞིག་སྦྱོན་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་དམ་བཅའ་ཙམ་ཞིག་བཟོད་པའི་རྩ་ཤེའི་གཞུང་ཆོག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ནི་དེ་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་དམ་བཅའ་བཞི་པོ་དེའི་སྒྲུབ་ཕྱིད་སྦྱོན་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ནི་དེ་ལས་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་དམ་བཅའ་ཙམ་ཞིག་སྦྱོན་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

གང་གི་ཕྱིར་ན་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་གཞུང་འདི། དེ་ཉིད་དེ་ལས། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་
ཀྱི་གྲུབ་དོན་སྟོན་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདི་
མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱུབ་པའི་གྲུབ་དོན་བསྟན་པའི་(༧༥བ)གཞུང་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ལྷ་གུ་དེ་ཉིད་དེ་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་བདག་སྐྱེའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། འོ་ན།
གྲངས་ཅན་པས་ལྷ་གུ་དེ་ཉིད་ལས་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེ་བདག་ལས་
སྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་ལྷ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་
བར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ལྷ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་གུ་ཆོས་ཅན། ས་བོན་ལས་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ས་
བོན་གྱི་དུས་སྐབས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདིའི་གསལ་པའི་སྒྲོག་དོན་
གྲངས་ཅན་ཁོ་ནའི་ཁས་ལེན་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཆོགས་གསལ་ལས། ཐལ་བར་
འགྱུར་བ་སྒྲོག་པའི་དོན་དང་ལྷ་མ་རོལ་བོ་ཉིད་དང་འབྲེལ་གྱི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། རང་ལ་དམ་བཅའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག བདག་སྐྱེ་མེད་ཀྱང་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་དོ་ཟེར་ན། ལྷ་གུ་རང་དང་ངོ་
བོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། དཔལ་ལྷན་
ཟླ་བས། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་སྐབས་སུ། ལྷ་གུ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་
སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ལ། རྒྱ་མཆོན་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བདག་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་དགོས་
པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་དངོས་བོ་ཡིན་ན། བདག་སྐྱེ་ཡོད་
དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བདག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་

བདག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དབུ་མ་པ་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ཁས་ཁས་མི་ལེན་པས་ཁྱབ་
 ཟེར་ན། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ།
 གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་(༧༥ན)ཕྱོགས་
 གཅིག་དང་། དམ་བཅའ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན་བདེན་མེད་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཏྲགས་ཀྱི་དགག་བྱ་སྤྱོད་མཐའ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་
 རྒྱུད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དཔལ་ལྡན་སྤྱོད་པ་ཐལ་འགྱུར་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར།

གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེ་རང་
 མཆོན་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གལ་ཏེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཉེན་གྱུར་ན། ཁེས་
 པའི་གཞུང་གི་ཕྱོགས་སྤྱོད་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། རང་མཆོན་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། གཞན་སྤྱོད་ཁས་ལེན་
 པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་པ་ཡིན་པས་
 ཁྱབ་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། སེམས་ཅམ་པ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅམ་པ་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐོབ་པའི་སེམས་ཅམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྤྱོད་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་ན། གཏན་ཆོག་ཁས་ཡང་
 དག་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མཐའ་བཞི་གང་
 རུང་ལས་མི་སྤྱོད་པ་དེ། དངོས་པོ་བདེན་པའི་སྤྱོད་མེད་དུ་སྤྱོད་པའི་གཏན་ཆོག་ཁས་ཡང་དག་དུ་
 ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། ཁེས་པའི་གཞུང་འདི་འཇུག་པའི་རང་གཞུང་རྣམ་

དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འདུས་བྱས་བདེན་པའི་སྒྲོ་བ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ས་ལྷ་པ་བ་དེས་མཉམ་པ་ཉིད་བརྩམ་པོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོ་ནས་(༧༥)ས་དུག་པར་འཇུག་བཤད་པའི་མཉམ་ཉིད་བརྩམ་ནང་ནས། སྒྲོ་བ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཇུག་པའི་མཉམ་ཉིད་བརྩམ་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་ལྷ་པ་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ས་དུག་པར་འཇོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྒྲོ་བ་དེ་དངོས་པོ་བདེན་པའི་སྒྲོ་མེད་དུ་སྒྱབ་པའི་དོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཆོག་ས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐའ་བཞི་གང་རུང་གིས་མི་སྒྲོ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་བདེན་པའི་སྒྲོ་མེད་དུ་སྒྱབ་པའི་བསྒྱབ་བྱ་ཡང་དག་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཆོག་དང་། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཆོག་རྣམས་འདུས་བྱས་བདེན་པའི་སྒྲོ་མེད་དུ་སྒྱབ་པའི་དོན་དམ་ལ་དབྱེད་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དེའི་ཆེ་འདུས་བྱས་བདེན་པའི་སྒྲོ་མེད་དུ་རྒྱས་པར་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་བདེན་པའི་སྒྲོ་བ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཐུ་མོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དེའི་ཆེ་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྒྲོ་བར་སྒྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་བདེན་པའི་སྒྲོ་མེད་དུ་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བདེན་མེད་རྟོགས་པ་ལ་དགག་བྱ་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་མི་དགོས་སོ་ཟེར་
ན། དེ་དགོས་པར་ཐལ། དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་གཏན་
ལ་ཡབ་པ་འདི་ལ་བདེན་པར་གྱུབ་ཚུལ་དེ་རིམ་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། བདེན་པར་འཛིན་
པའི་ཚུལ་ལེགས་པར་མ་ཤེས་ན། དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེས་པར་འཇུག་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། (༢༥ན)གཞན་ཡང་དེ་དགོས་པར་ཐལ། གཞི་དེར་སྤྲོམ་པ་མེད་པར་
དེས་པ་ལ་སྤྲོམ་མེད་ལ་མེད་རྒྱུའི་སྤྲོམ་པ་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་དགོས་པའི་བྱིར། དེ་དགོས་
པར་ཐལ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བརྟགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་
འཛིན་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་སྤྲོ་རགས་
ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་དོ་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བས་རང་མཚན་ཐ་སྟོད་དུ་
མི་འདོད་ཅིང་། རང་རྒྱུད་པས་རང་མཚན་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་དེར་ཐལ། དེས་
གཞན་སྤྱེ་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར། ཁྱབ་སྤྱེ། ཆོག་གསལ་ལས། རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་གྱི་
ཀྱན་རྫོབ་གྱུབ་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ཕྱོགས་བཞི་ཁས་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྤྲོ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པའི་རྒྱ་
གཞན་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པའི་འབྲས་སུ་གཞན་སྤྱེ་བ་གཞན་སྤྱེའི་དོན་
ཡིན་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། དགག་བྱ་འགོག་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ཐལ་འགྱུར་འབའ་ཞིག་
གི་སྒོ་ནས་བྱེད་པའི་དབུ་མ་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་འདྲ་བ་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་
གི་སྒོ་ནས་བྱེད་པའི་དབུ་མ་པ་དེར་རང་རྒྱུད་པར་འཛིན་རིགས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་
ལྟ་བུ་ལ་སྤྲོ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་བས་གཏན་

ཚིགས་ཡང་དག་ཁས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲ་པའི་བྱིར། འདྲ་མི་རུས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མདོན་དུ་བྱོགས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱང་སེམས་ས་དྲག་པ་
བ་དེ་མཉམ་ཉིད་བརྩམ་པོ་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་ཤེར་བྱིན་ལྷག་པ་བསྟན་པ་ལ། མཉམ་
པ་ཉིད་བརྩམ་པོ་དེ་རིམ་སྟུང་སྟུང་། བརྩམ་ཉིད་ནས་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མཉམ་པ་
ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་ན། གཞན་རྣམས་རྟོགས་སྒྲིབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་གཏན་(༤༥བ)ལ་
ཕབ་པའི་བྱིར་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་དམ་བཅའ་ཅམ་
ཞིག་འཛོག་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱུང་། དག་དོན་ནི། བྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཚས་ཅན།
མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ལ་སྐྱེ་བ་འོག་ནས་འཆད་པའི་རིགས་པས་གཞོན་
པའི་བྱིར། འབྲས་སུ་རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་བདག་སྐྱེའི་དོན་དང་དེ་
དང་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ཡིན་
པས་མ་ཁྱབ་བོ། །སྐབས་འདིའི་དམ་བཅའ་བཞི་ཞེན་དོན་མེད་དགག་ཡིན་པར་མ་ཟད།
དེ་ལྟར་པའི་བདེན་མེད་སྐྱབ་པའི་དམ་བཅའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེན་དོན་མེད་དགག་ཡིན་ནོ། །
ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་ཕྱ་རགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། སྒོ་གཞོན་མེད་ལ་སྣང་
བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར། ཡུལ་རང་གི་སྟོན་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་
གཅིག་ཡོད་ན། དེ་རང་རྒྱུད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཕྱ་མོ་དང་། རྟོགས་པས་བརྟགས་
ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཡོད་པ་གཅིག་བྱུང་བ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཕྱ་མོ་
ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ནི་ཁོ་ན་རེ། གཞུང་འདི་བྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་ཀྱི་སྐྱེ་མེད་
དུ་སྐྱབ་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདི་དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་
མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གཞུང་འདི་དངོས་པོ་རྣམས་
མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་དམ་བཅའ་ཞིག་བཟོད་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་བྱིར།

རྟགས་ཁས། འདྲེན། དེ་འདྲེན་ཕྱོགས་ཆོས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
འདྲེན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱུང།

གཞན་ཡང་། གཞུང་འདི་དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྟེ་བར་
སྐྱབ་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདིས་དངོས་པོ་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྟེ་བར་
སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་(༢༧ན)ཀྱང་མ་བཞུགས། མཐའ་བཞི་གང་རུང་དུ་སྟེ་བ་ལ་གནོད་
བྱེད་ཀྱང་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྟེ་བར་
དམ་བཅའ་ཙམ་ཞིག་འཇོག་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། འོ་ན། གཞུང་
འདིས་བདག་ལས་སྟེ་བ་ལ་སྟེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཀྱི་གནོད་བྱེད་བསྟན་པར་
ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདྲེན་མི་རུས། རྩ་བར་འདྲེན་ན། གང་གི་ཕྱིར་ན། ཞེས་
སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱི་སྟེ་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དངོས་སུ་
བསྟན་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲེན་པའི་ཕྱིར། འདྲེན་ན། ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་གཞུང་འདི་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྟེ་བར་དམ་བཅའ་ཙམ་ཞིག་
འཇོག་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདི་དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་
མི་སྟེ་བར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་ལས་མ་ཡིན་
གཞན་ལས་མིན། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི། དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་
མི་སྟེ་བར་སྐྱབ་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྟེ་བ་
འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་
འདི། བདག་ལས་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་རྣམས་ཀྱི་གཞན་སྟེ་བཀག་པ་
ལ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་འབྲས་སུ་རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྟེ་བར་ཡོད་པར་ཐལ།
འབྲས་སུ་རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང། དེར་ཐལ། འབྲས་སུ་

རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་བདག་ལས་སྒྲེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། བདག་ལས་འབྲས་ཁུ་སྒྲེ་བ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། མ་ཁྱབ་ན་བདག་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་འབྲས་ཁུ་སྒྲེ་བ་(༧༧བ)ཡོད་
པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲེ་མེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་
འབྲས་ཁུ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་དཔུ་མ་བ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིག་ཁས་མི་ལེན་པས་ཁྱབ་པར་
ཐལ། དེ་ཡིན་ན། ཁས་ལེན་མི་རིགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིགས་གསལ་ལས།
རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དབག་པ་ཁས་སྤངས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐོགས་གཞན་རང་
མཚན་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་དཔུ་མ་བ་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཁས་མི་ལེན་པས་མ་
ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། དེ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཏྲགས་
དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། རང་མཚན་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་
མཚན་ཏྲགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཕྱ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཐོ་ཡོར་སྟེང་དུ་བཏགས་པའི་མི་དང་། སྤང་པོའི་སྟེང་དུ་བཏགས་པའི་
མི་གཉིས་ལ་མིང་གི་བཏགས་ཚུལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། མིང་གི་བཏགས་ཅམ་མ་
ཡིན་པའི་ཡོད་པ་དེ་དགག་པའི་ཚད་ཕྱ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་
པར་ཡོད་པར་ཐལ། ཐོ་ཡོར་གྱི་སྟེང་དུ་བཏགས་པའི་མི་དེ་ཇི་ལྟར་བཏགས་པ་ལྟར་དུ་
མ་ཁྱབ། སྤང་པོའི་སྟེང་དུ་བཏགས་པའི་མི་དེ་ཇི་ལྟར་བཏགས་པ་ལྟར་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་ཕྱ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་
ཐལ། སུམ་བ་བདེན་གྱུབ་དེ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་དགག་བྱ་ཕྱ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
རང་རྒྱུད་པའི་དགག་བྱ་ཕྱ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རང་རྒྱུད་པའི་དགག་བྱ་ཕྱ་མོར་ཁས་

ལེན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། རང་རྒྱུད་པས་སྤྲུལ་པ་བདེན་མེད་དེ་དོན་
དམ་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ན། འོ་ན། དེ་ལྟ་(༡༠༠ན)མ་པ་ཡིན་ན། རང་མཚན་
ཁས་མི་ལེན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། ཁས་ལེན་མི་རིགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས། ཁྱབ་པ་འགྲིག། འདོད་ན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེས་དེ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འཇུག་པས་གཟུགས་ནས་
རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་གཏན་ལ་
ཕབ་པའི་སྒྲོ་ནས་རྩ་ཤེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་དེ། རང་རྒྱུད་པ་དང་སྤྲུལ་མོངས་མ་ཡིན་
པའི་ཟབ་ཁྱད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། ལྷགས་འདི་ནི་སྤྲུལ་མོངས་
མིན་པའོ། ཁྱེད་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེས་པར་བྱའོ། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཡང་། སྤང་བའི་སྤྲུང་དུ་གང་ཟག་མིང་གིས་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤང་བའི་
སྤྲུང་དུ་གང་ཟག་མིང་གིས་བཏགས་པ་དང་། ཐོ་ཡོར་གྱི་སྤྲུང་དུ་གང་ཟག་མིང་གིས་བཏགས་
པ་གཉིས་མིང་གིས་བཏགས་ཅམ་དུ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤང་བའི་སྤྲུང་
དུ་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྤྲུལ་པའི་སྤྲུང་དུ་རང་རྒྱུད་པས་འདོད་པའི་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་ན། སྤྲུལ་
པའི་སྤྲུང་དུ་བདེན་གྲུབ་ཕྱ་མོ་ཁེགས་དགོས་པར་ཐལ། སྤྲུལ་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ་
ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་སྤྲུལ་པ་བདེན་པར་གྲུབ་ཆད་ཕྱ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
འདོད་ན་སོང་། སྤྲུལ་པའི་སྤྲུང་དུ་སྒྲོ་གཞོན་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་
ཡིན་པར། ལྷལ་རང་གི་སྤྲོད་ལྷགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཁེགས་ན། སྤྲུལ་པའི་སྤྲུང་དུ་
བདེན་གྲུབ་ཕྱ་མོ་ཁེགས་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤྲུལ་
པའི་སྤྲུང་དུ་བཞག་གྱང་། སྒྲོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་མ་ཁེགས་
པའི་(༡༠༠བ)ཕྱིར།

དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ།
 དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག་ཚིག་གསལ་ལས། སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་སྒྲིག་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
 དང་། དེའི་ཆོས་ལྷོག་པའི་དོན་མངོན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྦྱེ་བ་དང་། སྦྱེ་
 བ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་དང་། སྦྱེ་བ་ཐུག་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བྱུ་བ་
 པའི་མཐའ་དང་འགལ་ཞེས་པའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་
 ཡང་དག་ཡིན་ན། སྦྱུ་བ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་
 ལེན་པས། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཡང་། སྦྱུ་བ་བྱེད་
 འཕེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྟགས་སྒྲིག་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ལོག་རྟགས་
 སུ་འགྱུར་བས། རང་ལུགས་ལ་སྦྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་། ཐུག་བཅས་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་
 འགལ་ཞེས་སྦྱོན་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་བས་ལན་བཏབ་པ་ན། རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིག་ཁས་མི་ལེན་པས་སྦྱུ་བ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཁས་
 མི་ལེན་པ་ངེས་ན། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཡང་སྦྱུ་བ་བྱེད་མི་འཕེན་པས་
 སྦྱོན་མེད་དོ། །ཅིས་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལེགས་ལྡན་
 འབྱེད་ཀྱིས། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན། སྦྱུ་བ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་
 ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལེགས་
 ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་སྦྱུ་བ་བྱེད་འཕེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྒྲེ། དེས་ཐལ་
 འགྱུར་དེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་བྱས་པ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་
 པའི་སྦྱུ་བ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་དཔལ་(༡༠༡)ན་ལྡན་སྒྲ་བས་སྦྱུ་བ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་
 ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་སྦྱུ་གུ་ཆོས་ཅན།

རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་བྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེས་
སྤྱབ་བྱེད་འཕེན་པར་འདོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་སྤྱུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་སྤྱབ་
པའི་གཏན་ཆོག་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལ་རང་ལུགས་ལ་སྦྱོ་བ་
དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་འགལ་ཞེས་སྦྱོན་བརྗོད་པ་དེ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་རང་ལུགས་ལ་སྦྱོ་བ་དོན་བཅས་
དང་ཐུག་བཅས་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འདིས་སྦྱོ་
བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་རྟགས་སུ་མ་བཤོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་བདག་གི་
བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི། ཞེས་པ་ནི་དེ་དག་གི་ཅས་པའི་རྒྱས་བཤད་དུ་བྱས་
ནས་དེ་ཉིད་རྟགས་དང་། ཡང་སྦྱོ་བ་དགོས་པ་མེད་དོ། ཅིས་པ་ནི། སྦྱོ་བ་དོན་མེད་པ་
ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་དང་། ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྦྱོ་ན་ནི་རྣམ་ཡང་མི་
སྦྱོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་པ་ནི་གིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར། ཞེས་པའི་རྒྱས་
བཤད་དུ་བྱས་ནས་ཐལ་ཆོས་སུ་བྱས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག གཞུང་འདིས་བདག་སྦྱོ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་སངས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་
པར་སྦྱོར་ངག་ཙམ་ཞིག་འགོད་པར་འདོད་དོ། ཟེར་ན། འདིས་བདག་སྦྱོ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་
སྦྱོར་ངག་འགོད་པར་ཐལ། འདིས་བདག་སྦྱོ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་སངས་དང་། དཔེ་
མ་བརྗོད་པར་སྦྱོར་ངག་ཙམ་ཞིག་འགོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། འདིས་གཏན་ཆོག་སངས་
དང་དཔེ་མ་(༡༠༧)བ་བརྗོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་རང་ལུགས་ལ་གཞན་
སྦྱོ་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་འགལ་ལོ། ཞེས་སྦྱོན་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། ཟེར་ན་དེ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་གཞན་སྦྱོ་ཁས་མི་ལེན་པ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་མ་

དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱི་དགོངས་
པ་གཞན་སྒྲེ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་
གཞན་སྒྲེ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་བདག་སྒྲེ་འགོག་
དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྐྱ་གུ་ཚེས་ཅན། སྐར་ཡང་སྒྲེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། བདག་ལས་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། དེ་ཉིད་སྒྲོག་པ་ནི་བདག་ལས་སྒྲེ་བ་
མེད་དེ། སྐར་ཡང་སྒྲེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་སོང་ལ།
སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་སྐར་ཡང་སྒྲེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་འགལ་
ལོ། །ཞེས་སྒྲོན་བཅོད་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་
ཚིག་གསལ་ལས་སྐར་ཡང་གི་ཚིག་ཡོད་པར་མ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཚིག་འདི་ལ་སྒྲོན་
བཅོད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ཚིག་འདི་གཉིས་ཀ་
མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དུ་མ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་སྒྲོན་བཅོད་ཚུལ་དེ་
ནི་སྒྲེ་བ་དོན་མེད་དང་། ཐུག་མེད་གཉིས་སུ་མ་བཀོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་རུས་
པས་སྒྲེ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ། བདག་ལས་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར། སྒྲེ་བ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། བདག་
ལས་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལས་སྒྲོག་པ་སྒྲེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་
བཅས་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་རང་ལྷགས་ལ་དམ་བཅའ་བཞིའི་ཞེན་དོན་(༡༠༩ན)མེད་
དགག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་དང་འགལ་ཞེས་སྒྲོན་བཅོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་ལས་
སྒྲེ་བ་མེད་དེ། ཅེས་པ་དམ་བཅའ་བར་བྱས་པས་བདག་སྒྲེ་འགོག་ལ། སྒྲེ་བ་དོན་བཅས་
དང་ཐུག་བཅས་ཁས་སྐྱེད་པས་དངོས་པོ་རྣམས་སྒྲེ་ཞིང་བདག་ལས་མི་སྒྲེ་ན། གཞན་
ལས་སྒྲེ་བ་ཐུགས་ལ་འཕངས་པས་དམ་བཅའ་བཞིའི་ཞེན་དོན་མེད་དགག་ཏུ་ཁས་

ལེན་པ་དང་འགལ་ཞེས་སྒྲིན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཐལ་འགྱུར་བས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ཁས་མི་ལེན་པས་སྒྲུབ་བྱེད་
འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་བས་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་
པའི་ཐལ་འགྱུར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། རང་འགྲེལ་དུ། གཞན་ལ་ཉེན་ནས་གལ་ཏེ་
གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། འོ་ན་མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་འབྲུག་པོ་འབྱུང་བར་
འགྱུར་ཞིང་སྟེ། གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མཐོང་བའམ་མ་རིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
དེའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་དུ། །
ནམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་དང་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་
འགྱུར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། ཡང་ཇི་ལྟར་ས་ལུ་མུ་གུ་གཞན་དུ་གྱུར་
པ་ས་ལུའི་ས་བོན་ལ་བཞེན་ནས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ལུས་པ་དང་སྦྱུ་བུ་ལ་སོགས་
པ་ཡང་འབྱུང་བ་ཞིག་ནི། དེའི་ཕྱིར་མཐོང་བའི་མ་རིག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དབུ་མ་པས་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་བདག་སྒྲིབ་འགོག་མི་རུས་པར་འདོད་ཟེར་
ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོག་ས་གསལ་ལས། རང་གིས་ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་འགལ་
བས། རྩོད་པས་མི་ལྡོག་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རྟེན་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་(༡༠༡བ)ལས། དངོས་ཟེན་གྱི་རྟགས་སྒྲོག་
དགོས་ན་དངོས་ཟེན་གྱི་དམ་བཅའ་ཡང་སྒྲོག་དགོས་ཏེ། མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྒྱ་
མཚོ་མཚུངས་པ་ལ་བྱེད་དོ་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དངོས་ཟེན་གྱི་རྟགས་སྒྲིབ་
དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་པ་ལྟར། བདག་སྒྲིབ་མེད་
པ་དམ་བཅའ་བར་བྱས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིབ་དོན་མེད་དང་ཐུག་
མེད་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྲིད་ཅིང་། བདག་སྒྲིབ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འགྲུང་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱིན་དག་གི་
 དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྟེ་བར་དམ་བཅའ་བཞག་པ་ལ། འོ་ན།
 དེ་ལྟར་སྟེ་བ་ལ་གནོད་བྱེད་ཇི་ལྟ་བུ་ཡོད་སྟུང་ན། དེ་ལ་ཐོག་མར་བདག་ལས་སྟེ་བ་ལ་
 ཁས་སྒྲུངས་འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྲུར་གཉིས་ཀྱིས་གནོད་བྱེད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་
 ལ་གཞུང་འདི་བྱུང་། འདི་ལ་གཞན་གྱིས་སྟོན་བརྗོད་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་
 བས་ལན་བཏབ་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི་ཆོགས་གསལ་ལས། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་
 གིས་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་བྱིར། རང་གཞན་
 ཀྱིས་སྒྲུས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་བྱིར་རོ། །ཐལ་བར་འགྲུར་བའི་ཆོག་ཡིན་པའི་
 བྱིར། སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་ལྷོག་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་དེའི་ཆོས་བརྒྱུག་པའི་དོན་
 མངོན་པས། དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྟེ་བར་འགྲུར་བ་དང་། སྟེ་བ་འབྲས་སུ་དང་
 བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྲུར་བ་དང་། སྟེ་བ་ཐུག་པ་ཡོད་པར་འགྲུར་བའི་བྱིར་གྲུབ་པའི་མཐའ་
 དང་འགལ་བར་འགྲུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེའི་དོན་ཡང་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་
 ཀྱིས་བཤད་པའི་སྟོར་བ་དེ་བདག་སྟེ་འགོག་རུས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་
 དམ་བཅའ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་བྱིར་དང་། དེ་ལ་གཞན་གྲངས་ཅན་གྱིས་རྒྱ་དུས་སུ་མངོན་
 པར་མི་གསལ་བའི་(༡༠༣ན)བདག་ཉིད་ལས་སྟེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པ་ཡིན་ནམ། འབྲས་
 སུ་མངོན་པར་གསལ་ཟིན་གྱི་བདག་ཉིད་ལས་སྟེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་པ་གང་ཡིན། དང་
 པོ་ལྟར་ན་ཁྱབ་པ་འགལ་ཞིང་། བྱི་མ་ལྟར་ན། གྲུབ་ཟིན་སྐབ་པའི་སྟོན་དུ་འགྲུར་རོ་
 ཞེས་པའི་སྟོན་བརྗོད་མ་གསལ་བའི་བྱིར་དང་། ཐལ་བར་འགྲུར་བའི་ཆོག་ཡིན་པའི་
 བྱིར། ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་སྟོན་མར། གྲགས་དང་བཅས་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་
 བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལ་གྲགས་ཡོད་ཚུལ་ཡང་། སྟོར་བའི་ཆོག་ལ་བདག་སྟེ་
 མེད་པ་དམ་བཅའ་དང་། སྟེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཏུགས་སུ་བཀོད་ནས་བྱོགས་

ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། བདག་ལས་སྒྲེན་དོན་མེད་དང་། ཐུག་མེད་
 དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཏྲགས་སུ་འགོད་ན་ཕྱོགས་ཆོས་གྲུབ་ན། བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་པའི་
 སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བས་དངོས་ཟེན་ཏྲགས་སུ་འགོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་བསྒྲིག་
 དོན་གཉིས་ཏྲགས་སུ་འགོད་པས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་
 དུ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སྒྲོན་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དཔལ་ལྡན་སྒྲུབས་ལན་
 འདེབས་ཚུལ་ནི། ཁྱེད་ཀྱིས་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དེ་རང་
 རྒྱད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ། གཞན་གྲགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གང་ཡིན།
 དང་པོ་ལྟར་ན་བདག་སྒྲེན་འགོག་པའི་སྐབས་སུ། རང་རྒྱད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་མ་བཀོད་
 པའི་སྒྲོན་མེད་དེ། སྐབས་འདིར་རང་རྒྱད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་ཚུལ་གང་
 ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་ཁས་སྐྱངས་འགལ་
 བར་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཀྱི་འགོག་ཚུལ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེས་འགོག་
 མི་ཚུས་ན་རང་རྒྱད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་བཀོད་པས་ཀྱང་འགོག་མི་ཚུས་(༡༠༩བ)པར་
 ཐལ། ཁྱེད་མཛོན་སུམ་ལ་བསྒྲོན་འདོད་པ་གང་ཞིག། མཛོན་སུམ་ལ་བསྒྲོན་པ་དང་ཅོད་
 རྒྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རང་རྒྱད་ཀྱི་ཏྲགས་ལ་གཞན་གྲངས་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པའི་ཉེས་པ་
 མ་བསལ་བའི་སྒྲོན་མེད་དེ། དབུ་མ་པས་རང་རྒྱད་ཀྱི་ཏྲགས་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རང་མཚན་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་འགོད་མི་དགོས་པ་དང་། འགོད་
 དགོས་ན་ཡང་བཀོད་པར་བསྟན་པ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ། བདག་སྒྲེན་འགོག་པའི་
 སྐབས་འདིར། གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་འགོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། བདག་སྒྲེན་
 འདོད་པའི་ཆོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས། བདག་སྒྲེན་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་
 བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲངས་ཅན་པས་སྐུ་གུ་ཆོས་ཅན། རང་གི་བདག་

ཉིད་ལས་སྒྲེ་སྒྲེ། སྒྲེ་བ་གང་ཞིག་རང་གི་རྒྱུ་དུས་སུ་མེད་པར་མི་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་
འདི་ལས་ལྷག་པ་བཞོད་རྒྱུ་མེད་ལ། འདི་ལ་ནི། གཉིས་ཀ་ལ་གྲགས་པའི་མཐུན་དཔེ་མ་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི་འགའ་ཞིག་ལ་བརྗོད་དགོས་ན་ཡང་མ་བརྗོད་པའི་སྒྲིན་མེད་དོ། །སངས་
རྒྱུ་བསྐྱེད་སྒྱུ་ཀྱི་འགྲེལ་བ་དེས་དངོས་པོ་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་སྒྲེ་བ་
དགོས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ནི། དེ་དག་གི་སྒྲེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་བཤད་དུ་བྱས་ན་ཡོད་པ་རྣམས་སུ་ཐལ་ལ་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་
པས། དེས་ན་ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། སྤྲུལ་ཡང་སྒྲེ་བ་དོན་མེད་དེ། རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་ཟེན་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་མངོན་པར་གསལ་ཟེན་གྱི་བུམ་པ་འདི་བཞིན་ཞེས་བཞོད་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལ་གཞན་གྲངས་ཅན་གྱིས་སྒྲས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྒྲིན་མེད་དོ། །གྲངས་
ཅན་གྱིས་རང་གི་རྒྱུ་བའི་ངོ་བོར་(༡༠༧ན)ཡོད་པའི་ལྷ་གྲུ་དེ། སྤྲུལ་ཡང་སྒྲེ་ཞིང་
མངོན་པར་གསལ་ཟེན་གྱི་བུམ་པ་དེ་སྤྲུལ་ཡང་མི་སྒྲེ་བར་ཁས་སྤངས་པས། དང་པོ་
ཆོས་ཅན་དང་ཕྱི་མ་མཐུན་དཔེར་བྱས་ཟེན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་ཐལ་བར་འགྱུར་
བའི་སྒྲིན་མེད་དེ། ལེགས་ལྷན་འབྱེད་གྱིས་ཐལ་བའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྒྱུ་
ཀྱི་འགྲེལ་བའི་དོན་མ་ཡིན་ལ། འགྲེལ་བ་དེས་དངོས་སུ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གཉིས།
ཤུགས་ལ་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གཉིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བ་བརྒྱ་པ་ལི་ཏ་
ལས། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྒྲེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྒྲེ་
བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དངོས་
པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྒྲེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ། ཅི་སྟེ་
ཡོད་ཀྱང་སྒྲེ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྒྲེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་
ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། སྤྲུལ་ཡང་སྒྲེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར།

དེ་དག་གི་སྒྲིབ་བྱུང་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲིབ་ཟིན་སྐྱར་ཡང་སྒྲིབ་པ་དགོས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དེ་གཉིས་ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྒྲིབ་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་། བཟླ་བཅའ་
འདི་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། དངོས་
ཟིན་གྱི་རྟགས་ལྡན་དགོས་ན། དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་བཅའ་ཡང་ལྡན་དགོས་ཏེ་མཚུངས་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ནི་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲིབ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་
རྟགས་གཉིས་སུ་བཀོད་ན་བདག་སྒྲིབ་རྒྱུ་ལ་བར་བཅད་ཅུ་གྱི་མེད་དགག་ལས་སྒྲིབ་
པའི་མ་ཡིན་དགག་བསྐྱབ་བྱར་(༡༠༧)ལས་ལེན་དགོས་པར་མཚུངས་ཞེས་པའི་དོན་
ཡིན་ནོ། །

གཞན་ལ་རྟོན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་ཀྱིས་སྐྱབས་སུ་དགག་བཞག་
སྤང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལ་མེ་ལྷེ་དམར་འབར་བ་ལས་
གསལ་བྱ་ཐུན་པ་འཐུག་པོ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་
གཞན་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་འབྲས་སུ་གཞན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་
ན། འོ་ན། གཞུང་འདི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་འབྲས་སུ་གཞན་འབྱུང་བ་དེ། གསལ་བྱེད་མེ་ལྷེ་དམར་འབར་བ་
ལས་གསལ་བྱའི་ཐུན་པ་འཐུག་པོ་འབྱུང་བ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་གཞུང་
ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཞུང་འདི་གཞན་
སྒྲིབ་པས་བྱེད་སྒྲིབ་པས་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའི་གཞོན་བྱེད་སྒྲིབ་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་གསལ་བྱེད་མེ་ལྷེ་དམར་འབར་བ་ལས་གསལ་བྱའི་ཐུན་པ་འཐུག་པོ་འབྱུང་
བར་ཐལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པའི་འབྲས་སུ་གཞན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་ཟེར་ན། འོ་ན། ཐལ་འགྱུར་དེ་
སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཞུང་དེའི་དག་དོན་

རྒྱལ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གསལ་བ་ཚད་
མས་བསལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། གསལ་བྱེད་མི་ལྟེ་དམར་འབར་བ་ལ་གསལ་བྱེད་མུན་པ་འབྲུག་པོ་མི་འབྱུང་
བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤང་བ་ལས་མུན་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
ཉིན་མོ་ལས་མཚན་མོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ལྷ་གུ་རང་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་གཞན་སྐྱེའི་དོན་ཡིན་ནོ་
ཟེར་ན། འོ་ན། གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཐལ། ལྷ་གུ་རང་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་
བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་(༡༠༥ན)ཡོད་པ་གང་ཞིག ཁ་ཅིག་གཉིས་ངོ་
བོ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཛིག་ཏེན་ལས་ཀྱང་
མེད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། ལྷ་གུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་
མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྷ་གུའི་
གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། ལྷ་གུ་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་རྟོགས་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་ན། ལྷ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་
རྟོགས་གྱིས་ལྷ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་དུ་སྐྱབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ཡང་
དག་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་
མི་སྐྱེ་བའི་རྟོགས་གྱིས་ལྷ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་ཚད་མས་
ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཚོས་ཅན་
དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་ལྷ་གུ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་ཡིན་ན། ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་

ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྟེ་བ་དེ་ཡང་
 ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྟུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཞིག་། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་
 གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་། དེ་ལྟར་སྟུབ་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྟུབ་ཀྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། ལྷ་གྲུ་(༡༠༧)གཞན་ལས་
 མི་སྟེ་བ་དེ་ལྷ་གྲུའི་གནས་ལྷགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེར་
 ཐལ། ལྷ་གྲུ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལྷ་གྲུའི་གནས་ལྷགས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ལྟར་སྟུབ་པའི་དེ་སྟུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟེན་འབྲེལ་ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་སྟུབ་པའི་དེ་སྟུབ་
 ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟེན་འབྲེལ་ལྷ་གྲུ་
 བདེན་མེད་དུ་སྟུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག་། ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་གཞན་སྟེ་
 བཀག་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རང་ཉིད་རང་ལས་སྟེ་བ་མི་འཐད་པས། བདག་སྟེ་མེད་ཅིང་དེ་
 མེད་པས་གཉི་ཀ་ལས་སྟེ་བ་མེད་ལ། རྒྱ་མེད་ལས་སྟེ་བ་ནི་གིན་ཏུ་ཐ་ཆད་པས་མི་རིགས་
 གྲང་། གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག་། ཅེས་གཞན་སྟེ་དགག་པ་མི་རིགས་ཏེ། བཅོམ་
 ལྟན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུན་བཞི་གཞན་དུ་འགྱུར་
 བ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་སུ་རྒྱུ་མས་སྟེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། གཞན་སྟེ་
 ཡིན་ན། འབྲས་སུ་རྒྱུ་མས་སྟེ་བ་ལ་འགལ་རྒྱུན་གྱིས་ཟེན་བཞིན་དུ་སྟེ་བ་དང་། མཐུན་
 རྒྱུན་མ་ཆད་བཞིན་དུ་སྟེ་བར་ཐལ་བའི་གཞོན་བྱེད་རྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་གཞུང་འདི་
 བྱུང་། དག་དོན་ནི། (༡༠༧)ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གསལ་བྱེད་མེ་ལྷེ་དམར་འབར་བ་
 ལས། དེའི་གསལ་བྱར་གྱུར་པའི་མུན་པ་འབྲུག་པོ་འབྱུང་བར་ཐལ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པའི་འབྲས་སུ་གཞན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཐལ་བ་ལས། རང་གི་མཆོན་

ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་འབྲས་སུ་གཞན་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། གསལ་བྱེད་མེ་ལྷེ་དམར་འབར་བ་ལས་དེའི་གསལ་བྱར་གྱུར་པའི་ཕྱན་པ་འབྲུག་པོ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཆོན་གསལ་བྱེད་མེ་ལྷེ་དམར་འབར་བ་ལས་དེའི་གསལ་བྱར་གྱུར་པའི་ཕྱན་པ་འབྲུག་པོ་མི་འབྱུང་བའོ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་འབྲས་སུ་གཞན་མི་འབྱུང་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །

ཡང་རྒྱ་ཡིན་མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལས། འབྲས་སུ་ཡིན་མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་འབྲས་སུ་གཞན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འགལ་བ་ལས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་འབྲས་སུ་གཞན་མི་འབྱུང་སྟེ། རྒྱ་ཡིན་མ་ཡིན་ཐམས་(༡༠༥བ)ཅད་ལས། འབྲས་སུ་ཡིན་མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་ཆོན་རྒྱ་ཡིན་མ་ཡིན་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་བའོ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་འབྲས་སུ་གཞན་མི་འབྱུང་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་འབྲས་སུ་གཞན་སྐྱེའི་དོན་ཡིན་ནོ། །གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ལྷ་གྲུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི་ཁོན་རེ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་འབྲས་སུ་གཞན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དམ་བཅའ་ལ་སྒྲག། འདོད་ན། ལྷ་གྲུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷ་གྲ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ལྷ་གྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཐའ་བཞི་གང་
 རུང་ལས་མི་སྤྱོད་པ་དེ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་མེད་དུ་སྒྱུབ་པའི་རྟགས་(༡༠༥)མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལྷ་གྲ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ལྷ་གྲའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷ་གྲ་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་
 པ་ལྷ་གྲའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ལྷ་གྲ་ཐ་སྙད་དུ་སྤྱོད་པ་
 དང་ཐ་སྙད་དུ་གཅིག་ཡིན་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་གྲ་ཐ་སྙད་དུ་གཅིག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པའི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་
 ཀྱིས། ལྷ་གྲ་བདེན་པའི་དུ་སྒྱུབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་བྱི་རྒྱུ་ཡང་དག་ཆས་ཅན། ཁྱོད་
 ལྷ་གྲ་བདེན་པའི་དུ་སྒྱུབ་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་རྒྱུ་ལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་གྲ་བདེན་
 པའི་དུ་ཆད་མས་ངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་གྲའི་གནས་ལུགས་ཆད་
 མས་ངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ལྷ་གྲ་བདེན་
 པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་ལྷ་གྲའི་གནས་ལུགས་གང་ཞིག་ཁྱོད་ལྷ་གྲ་བདེན་པའི་གཅིག་
 ཏུ་མེད་པར་ཆད་མས་ངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། བྱི་མ་དེར་ཐལ།
 ཁྱོད་སྒྱུར་བ་དེ་སྒྲོར་གྱི་རྒྱུ་གསུམ་ཆད་མས་ངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆས་
 ཅན་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཞན་སྤྱོད་པར་ཐལ། ལྷ་གྲ་རང་དང་ངོ་བོ་གཞན་པའི་རྒྱུ་ལས་
 སྤྱོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་གྲ་དང་ས་བོན་ངོ་བོ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སེལ་བྱེད་མེ་ལྷེ་དམར་འབར་བ་ལས་དེའི་གསལ་བྱར་གྱུར་པའི་

མུན་པ་འབྲུག་པོ་མི་འབྱུང་བ་དེ། ཤེས་བྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གཞན་
ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་
དག་ཡིན་(༡༠༥)བ་ར་ཐལ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
རྒྱ་གཞན་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་མི་འབྱུང་སྟེ། སེལ་
བྱེད་མེ་ལྷེ་དམར་འབར་བ་ལས་དེའི་གསལ་བྱར་གྱུར་པའི་མུན་པ་འབྲུག་པོ་མི་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་སྟོར་འདི་རྟགས་སྟོར་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།
འདོད་ན་དེ་འདྲ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཤེས་བྱ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་ལས་མི་
སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེར་ཤེས་
བྱ་རང་གི་རྒྱ་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་རྗེས་སྐབ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། རང་གི་རྒྱ་ལས་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ། སེལ་བྱེད་མེ་ལྷེ་དམར་འབར་བ་
ལས་དེའི་གསལ་བྱར་གྱུར་པའི་མུན་པ་འབྲུག་པོ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། འཛིན་ཉེན་ཤེས་ངོ་ལ་
ལྟོས་པའི་ཡང་ལོག་གི་བྱུང་པར་བཤད་པ།

དངོས་ཀྱན་ཡང་དག །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ།
དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མའི་རྟོག་དོན་དེ་དོན་
དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་རྟོག་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་
ཉིད་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། ཐུམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་
ཐལ། དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་ལྟ་བུ་མ་ཁྱེན་པའི་རྣམ་མ་ཁྱེན་གྱི་གཞལ་བྱ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གྲུབ་རྗེས་བདེན་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་ལ། ལུས་པའི་གནས་ལུགས་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་
གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་སྟོང་པ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཐུན་
གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དོན་(༡༠༥ན)དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མའི་རྗེད་དོན་གང་ཞིག །དེ་ཁྱོད་
ལ་ལྟོས་ཏེ་མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མར་སོང་བ་དེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་
མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། མཚན་ཉིད་དེ་ཀ་ཚས་ཅན། ཚས་དེ་ཁྱོད་ཡིན་ན་ཚས་དེ་དོན་
དམ་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཚས་ཅན། ལུས་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་
ཐལ། ལུས་པ་མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མའི་རྗེད་དོན་གང་ཞིག །དེ་ཁྱོད་
ལ་ལྟོས་ཏེ་མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མར་སོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
ཁྱོད་ལ་ལྟོས་ཏེ་དེར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན་སྟེ།

ཁ་ཅིག །ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་རྟེན་དོན་གང་ཞིག །དེ་བྱུང་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཐ་སྙད་
པའི་ཚད་མར་སོང་བ་དེ། གྲུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མཚན་ཉིད་དེ་ཀ
ཚས་ཅན། ཚས་དེ་བྱུང་ཡིན་ན། ཚས་དེ་གྲུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
བྱུང་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གྲུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཚས་ཅན། ལུས་པའི་
གནས་ལུགས་གྲུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུས་པའི་གནས་ལུགས་ཐ་སྙད་པའི་
ཚད་མའི་རྟེན་དོན་གང་ཞིག །ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དེ་བྱུང་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཐ་སྙད་ཚད་མར་
སོང་བའི་ཕྱིར། ལྷུང་ཚུལ་སྤར་དང་འདྲ།

གཞན་ཡང་། རོན་དམ་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གཉིས་སྒྲིམ་པ་ལ་དགོས་
པ་མེད་པར་ཐལ། མཐར་ཐུག་དགྲོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མ་དེ། ལུས་པའི་གནས་

ལྷགས་ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མར་སོང་བར་ཚད་མས་ངེས་(༡༠༥བ)
པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ལུས་པའི་གནས་ལྷགས་དོན་དམ་བདེན་པར་ཚད་མས་ངེས་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གཉིས་སྒྲིམ་པ་ལ་དགོས་
པ་མེད་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་དེ། ལུས་པ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མར་སོང་བར་
ཚད་མས་ངེས་ན། ལུས་པ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་ཚད་མས་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ ཁྱོད་གང་གིས་རྟོག་པའི་ཚད་མ་དེ། ཁྱོད་ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་
ཤེས་ཚད་མར་སོང་བ་དེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན། མཚན་ཉིད་དེ་ཀ་
ཚས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་
མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རི་བོང་རྩ་ཚས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདིས་ཀྱན་རྫོབ་
བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་རིགས་འདྲེའོ། །

ཁ་ཅིག་ མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་
ཤེས་ཚད་མར་སོང་བའི་ཡུལ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། ལུས་པའི་གནས་ལྷགས་དེ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མ་མཐར་
ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མར་སོང་བའི་ཡུལ་དུ་ཚད་མས་ངེས་ན། ལུས་པའི་
གནས་ལྷགས་དོན་དམ་བདེན་པར་ཚད་མས་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཚད་མས་ངེས་
ན་དེའི་གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་ཚད་མས་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཚད་མས་ངེས་
ན། དེ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་ཚད་མས་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མར་སོང་བའི་ཡུལ་དེ། ཀྱན་རྫོབ་
བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུས་པ་ཐ་(༡༠༦ན)སྙད་པའི་ཚད་

མའི་ཡུལ་དུ་ཆད་མས་ངེས་ན། བུམ་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཆད་མས་ངེས་དགོས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེར་ཆད་མས་ངེས་ན། དེ་རྒྱུན་པར་ཆད་མས་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བདེན་པ་ཙམ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་
པ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། དེ་རྒྱུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་མ་ངེས་སོ་ཟེར་ན། དེ་ངེས་པར་ཐལ། དེ་ལ་
བསྐྱེམ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསྐྱེམ་བྱ་གཉིས་ནམ་བཙད་ཡོངས་
གཙོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒོ་ངོར་ལུང་གསུམ་མི་སྤྱིད་པའི་འགལ་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་ཐལ། ཡང་སྤྱོད་མཇུག་པའི་
མདོ་ལས། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདིར་ཟད་དོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། འོ་ན། སེམས་དེ་སེམས་
བདེན་པས་སྒྲོང་བ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཙའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། སེམས་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མ་སེམས་
ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཞིག །
སྤང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དེ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན།
མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཞིག །སྤང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པ་དེ། ལོག་
པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་(༡༠༧)མི་འཐད་པར་ཐལ། ལོག་པའི་ཀུན་
རྫོབ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་

ན་ཡང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བཞག་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ །དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་དོ། །ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་
ཐལ། དེ་ལ་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
དེ་ལ་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག ། འབྲིང་དུ་
དབྱེ་ན་སྟོང་ཉིད་བཞི། བསྐྱེད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཉིས་
སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་གཉིས་
སུ་འབྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་དེ་སྔོ་མཐའ་དག་ལ་བྱེད་དོ། །ཟེར་ན། འོ་ན། ཉན་ཐོས་
སྦྱར་ལམ་པའི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དེ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་
རིགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ལ་ཀུན་
རྫོབ་བདེན་པ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ །དེ་འདྲའི་འཇིག་རྟེན་པ་དེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་སྦྱང་བའི་སྔོ་མཐའ་དག་ལ་
བྱེད་དོ། །ཟེར་ན། འོ་ན། བར་ལ་མ་སྦྱང་བའི་བྱིས་པ་རྒྱུད་དུའི་ཤེས་ངོ་ལ་ཡང་ཀུན་
རྫོབ་བདེན་པ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དེའི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལོག་པ་ཡིན་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བར་ལ་མ་སྦྱང་བའི་བྱིས་པ་རྒྱུད་དུ་དེས། མེ་ལོང་
ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་དུ་སྦྱང་ཡང་བྱད་བཞིན་དུ་མི་བདེན་
པར་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་(༡༡༠ན)བར་ལ་སྦྱང་བའི་གང་
ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ །དེ་འདྲ་བའི་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་ན། གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བའི་གང་ཟག་ཡིན་

པས་ཁྱབ་བོ་ཟེར་ན། གྲུབ་མཐའ་ལ་སྒྲོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཆན་པོ་བད་སྒྲུངས་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་
 བརྟན་དེ་དེའི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་
 གྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་ཡང་བྱད་བཞིན་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་ལྟར་བའི་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་ན། གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་བོ་མ་ཡིན་པས་
 ཁྱབ་བོ་ཟེར་ན། གྲུངས་ཅན་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལོག་པ་ཡིན་ན། མེད་པས་ཁྱབ་ཟེར་
 ན། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་ཅིང་།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གྲུངས་ཅན་པས་བཏགས་པའི་སྒྲིབ་
 གཙོ་བོ་དང་། སྒྲུབ་པའི་རྟ་གྲུང་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཡིན་ན། ཡོད་པས་ཁྱབ་བོ་ཟེར་
 ན། ལུས་པ་བདེན་གྲུབ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན། མེད་པས་ཁྱབ་ཟེར་
 ན། ལུས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དེ་ལ། ཡང་དག་
 ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ་ཟེར་ན། སྒྲིབ་སུའི་བྱད་བཞིན་དེ་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དེའི་ངོར་ལོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་(༡༡༠བ)མི་རུས་
 ཏེ། དེའི་ངོར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། གཞན་སྒྲིབ་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་
 ཆོད་མས་གཞོད་དོ། ཟེར་ན། དེ་ལྟར་ཟེར་བ་ནི། བདེན་གཉིས་ཡུལ་ཅན་དང་བཅས་

པ་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པས། ཐོག་མར་བདེན་གཉིས་ཡུལ་ཅན་དང་
བཅས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ། གཞུང་འདི་བྱང་། དག་དོན་ནི། བྱི་ནང་གི་དངོས་
པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ། ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་དག་
གི་སྟེང་དུ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་དང་། ཐ་
སྟེན་པའི་ཆད་མས་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཤེས་བྱ་ཙམ་དབྱེ་གཞིར་
བྱས་ནས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཅིང་དེ་ལ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་
པ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པ་ཙམ་དུ་འདོད་དོ། །རང་མངོན་སུམ་རྟོགས་
པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མས་གཉིས་སྒྲུབ་ཅུབ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། དོན་
དམ་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད། དེས་གཉིས་སྒྲུབ་དང་བཅས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་པར་
བྱ་བ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད། དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་
པར་མེད་ཀྱང་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ །འཕྲིང་
གི་སྒྲོ་ནས་བྱེད་ན་སྟོང་ཉིད་བཞི། བསྐྱེད་པ་བདག་མེད་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །ཀྱན་རྫོབ་
བདེན་པ་ལ་སྦྱར་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མེད་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྷོས་ཏེ་
ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། གཟུགས་བརྟན་དེ་དེ་ལ་ལྷོས་ཏེ་ཡུལ་ལོག་པ་དང་། བྱད་
བཞིན་དེ་ལ་ལྷོས་ཏེ་ཡུལ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྷོས་ཏེ་
ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་དེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཕྱིང་གིང་བརྟུ་ལ་
སྒྲུབ་(༡༡༡ན)པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་གྲུབ་མཐས་སྟོ་བསྐྱུར་མ་བསྐྱུར་གཉིས་
ཡོད་ལ། དེའི་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཆད་མ་དང་ཆད་མེན་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཐ་སྟེན་པའི་ཆད་མའི་རྟོག་ཡིན་ན། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་
པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་ཡིན་ན། དོན་
དམ་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱད་ཀྱི་སྦྱར་བ་དེ་གཞུང་དེའི་དོན་སྦྱར་རྣམ་

དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གོང་ནས་ཤེས་སོ། །

གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཙམ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོན་དམ་བདེན་པ་སློབ་གང་གི་ཡང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱིང་འཇུག་ལས་རྟོན་དམ་སློབ་ཡི་སྤྱིང་ཡུལ་མིན། །སློབ་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་དེ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཐལ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལ་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། འགོག་བདེན་རྟོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འགོག་བདེན་གྱི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྱིང་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

གཞན་ཡང་། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། རྟོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱུ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། དེ་དེས་རང་དང་ཐ་དད་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སྟེ། ཅ་བར་འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་(༡༡༡བ)སྟར་བཞིན། གཞན་ཡང་། རྟོན་དམ་བདེན་པ་ལ་ངོ་བོའི་སློབ་ནས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་ཐལ། ས་གོང་མའི་འགོག་བདེན་རྣམས་ས་འོག་མ་འོག་མའི་མཉམ་བཞག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དེར་ཐལ། མདོ་ལས། སྤྱིན་མཐོང་མཁའ་ལ་ཉི་གཞོན་འདིར་ཁྱོད་སློབ་གྲོགས་ཕྱོགས་གཅིག་ཅན། །སློབ་མིག་དག་པའི་འཕགས་མཚོག་གིས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་མ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་འོག་མ་འོག་མའི་མཉམ་བཞག་གིས་ས་གོང་མ་གོང་མའི་འགོག་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བར་ཐལ། ས་བརྩ་བའི་མཉམ་བཞག་གིས་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྱུ་མངོན་སུམ་དུ་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྒྱུ་དེ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ནང་ལན་རྒྱན་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྱུད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་ངོ་ཡང་ཡིན། ཐ་སྙད་ཙམ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དེས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་ན། དེ་འདྲ་བའི་ཚད་མ་དེས་དེ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་གྱུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་གྱུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཡུལ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྣང་བ་ཡིན་ན། ཡུལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པའི་སྒོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཡུལ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་ཡུལ་ཅན་རྣམ་མཁྱེན་ཐ་དད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྣང་བ་ཡིན་ན། ཡུལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པའི་སྒོ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་(༡༡)པའི་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཇི་སྟེད་པ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྱུབ་ན། དེར་ཐལ། ཡུལ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་ཡུལ་ཅན་རང་ཉིད་ཐ་དད་དུ་རང་ཉིད་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྱུབ་ན། དེ་གཉིས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། རྣམ་ངེས་ལས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གཟིགས་པ་ལ་ལོག་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ཁོ་ནར་གོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྒྲ།

གཞན་ཡང་། ཡུལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པའི་སྒོ་ཡིན་ན་གཉིས་

སྤང་མེད་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། གཉིས་སྤང་རྒྱུ་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ན། གཉིས་
 སྤང་མེད་པའི་སྒྲོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རི་སྟེང་པ་མཁུན་པའི་རྣམ་མཁུན་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་གཉིས་
 སྤང་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དེ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་རིགས་པར་
 ཐལ། དེ་ལ་སྤང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་རུས་པ་དང་། མི་རུས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བདེན་གཉིས་ལས། སྤང་དུ་འབྱེད་པར་དོན་བྱེད་དག རུས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་རུས་ཕྱིར། །
 ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡོད་པར་ཐལ། ལོག་པ་དང་ཀྱན་རྫོབ་པའི་
 གཞི་འཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དེ་དེ་འབྱེད་
 པའི་གཞི་འཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་
 བློ། ཁ་ཅིག གྲངས་ཅན་གྱིས་བཏགས་པའི་སྤྱི་གཙོ་བོ་དང་། སྤྱི་མའི་(༡༡༥)རྟ་གྲང་
 དང་སྤྱི་གྲུ་མའི་རྟ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟོད་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཁྱེད་ཡོད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟོད་པའི་ཆད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
 བ། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་མེད་པར་ཐལ། སྤྱི་མའི་རྟ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱི་གྲུ་
 བདེན་མེད་དུ་སྤྱབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། སྤྱི་གྲུ་ཆོས་
 ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྙན་
 བཞིན་ཞེས་པའི་རྟགས་སྤྱིར་འདི་རྟགས་སྤྱིར་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཡོད་པར་ཐལ། མེ་

ཡོང་གི་གཡའ་དག་པ་དང་སྒྲིས་པའི་བྱད་བཞིན་གཉིས་ཚྭ་གས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་
བརྟན་སྒྲི་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཚྭ་གས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་བརྟན་
བྱད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྒྲུ་མའི་རྟ་ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲུ་མ་ལྡན་གྱིས་མིག་བསྐྱད་པའི་དབང་
གིས་དེུ་ཤིང་རྟར་སྒྲུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲུ་མ་མཁན་གྱིས་དེུ་ཤིང་རྟར་སྒྲུ་ལ་བ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲུ་མ་མཁན་གྱིས་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མ་ཚྭ་གས་སུ་སྒྲུ་ལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མི་ལམ་གྱི་གཟུགས་མེད་པར་ཐལ། སྒྲུ་མའི་རྟ་མེད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ཚེས་ཀྱི་སྒྲི་མཆོད་པའི་གཟུགས་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཀྱིས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་མི་ལམ་ཡིན་ནོ། ཟེར་ན། དེ་
ཚེས་ཅན། ཁྱོད་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མི་ལམ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ།
སྒྲུང་ཉིད་རྟོགས་མ་སྒྲུང་བའི་གང་ཟག་དེས་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་(༡༡ ནན)ལྟར་མེད་པ་རྟོགས་མི་
རུས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྒྲུ་མ་ལྡན་གྱིས་མིག་བསྐྱད་པའི་མིག་ཤེས་དེ་སྒྲུ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚེས་ཅན། སྒྲུ་མའི་རྟ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲི་མཆོད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མཐོང་བ་རྟུན་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ལོག་པའི་རྣམ་
བཞག་དུ་མ་ཞེས་བསྟན་པའི་ནང་ནས། རང་གི་ངོ་བོ་བཞག་ཏུ་མེད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཀར་
ནས་གཏན་ལ་འབབས་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱང་། དག་དོན་ནི། གྲངས་ཅན་པས་
བཏགས་པའི་སྒྲི་གཙོ་བོ་དང་། སྒྲུ་མའི་རྟ་སྒྲུང་དང་། སྒྲིག་སྒྲུ་ལ་ཁུ་ལ་སོགས་པ་ཚེས་

ཅན། ཁྱོད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཡོད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་
 པའི་ཐ་སྟད་པའི་ཚད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། གཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཤེས་པ་ལ་རི་རྩ་
 བ་ཁང་བྱིས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྟང་བའི་སྟང་བ་དེ། མི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། སྒྲ་མ་ལ་
 དེས་འདྲེ། སྒྲ་མའི་རྟ་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲ་མ་ལ་རྟ་མེད་དོ། སྒྲིག་སྒྲུ་ལ་དེ་དང་འདྲའོ། །

སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཅོད་སྟོང་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།

གཉི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགག་གཞག་སྟངས་
 གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག ཀྱུན་རྫོབ་རྟ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཀྱུན་རྫོབ་དང་། ཀྱུན་རྫོབ་
 བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཀྱུན་རྫོབ་གཉིས་ལ་བྱད་པར་མེད་དོ་ཟེར་ན། འོ་ན། ཀྱུན་རྫོབ་རྟ་ཡོད་
 ཅེས་པའི་ཀྱུན་རྫོབ་ཡིན་ན། སྒྲོ་ཀྱུན་རྫོབ་པ་གཉི་མུག་བདེན་འཛིན་ཡིན་དགོས་པར་
 ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཐ་སྟད་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟད་ཡིན་ན། (113བ)
 ཡོག་ཤེས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དངོས་རྣམས་སྒྲིབ་ཀྱུན་རྫོབ་རྟ། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་
 པའི་ཀྱུན་རྫོབ་དང་། དེ་ནི་ཡང་དག་ཀྱུན་རྫོབ་འདོད། ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་
 པའི་ཀྱུན་རྫོབ་གཉིས་ལ་བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། དེ་ནི་ཡང་དག་ཀྱུན་རྫོབ་འདོད། ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཀྱུན་རྫོབ་ཡིན་ན།
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཀྱུན་
 རྫོབ་བདེན་པའི་སྒྲ་བཤད་པའི་གཞི་ཡིན་ན། ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བོ་ཟེར་
 ན། ལུས་པའི་གནས་ལུགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ།

སྒོ་ཀྱན་རྫོབ་པ་གཏི་མཁུ་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་བདེན་པར་སྣང་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རྟེ། ལུས་པའི་གནས་ལུགས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་བདེན་
པར་སྣང་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གཟུགས་བརྒྱན་ལ་སོགས་པ་རྣམས། ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་དང་། དག་
སའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོར་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་རྣམས་དེ་དག་གི་ངོ་བོར་ཀྱན་རྫོབ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་པ། ཉན་སྒྲིབ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་
ན། ཤེས་སྒྲིབ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བྱང་འདས་
ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་ཐོབ་པ་
ལ་གོགས་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་
བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་རྟེ། ཆོས་ཅན་
དེའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་པ། ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་མཆོན་
ཉིད་ཟེར་ན། ཉན་སྒྲིབ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་(༡༡༧)རྗེས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་
དངས་པར་གྱུར་པའི་རྩ་ཉོན་དང་ཉེ་ཉོན་རྣམས་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་པ་འོག་མ་རྣམས་དང་
ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
དེ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཡིན་ན། རང་གི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་གང་
ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། གང་ཟག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་རང་དང་
རྣམ་པ་མི་མཐུན་པའི་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རིན་ཆེན་
ཐེང་བ་ལས། ཇི་སྟིང་ཐུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྟིང་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ངར་

འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་དེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྦྱེ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གང་ཟེག་དང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་དྲངས་
པར་གྱུར་པའི་རྩ་ཉོན་དང་ཉེ་ཉོན་རྣམས། ཐལ་འབྱུར་བས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཁས་
ལེན་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། འོག་མ་རྣམས་དང་
ཐུན་མོང་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཉོན་མོངས་པས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་ན། ཤེས་སྦྱིབ་ཡིན་པས་
བྱུང་ཟེར་ན། དེ་མ་བྱུང་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་པས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་དང་།
ཉོན་མོངས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཤེས་སྦྱིབ་དང་ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་དོ་ཟེར་ན། མེད་པར་ཐལ། སྦྱིབ་
པ་དང་ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ན། ཉོན་སྦྱིབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཡུལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་
སྦྱིབ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་སྤང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་
ན། ཤེས་སྦྱིབ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་(༡༡༤བ)པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྦྱིབ་པ་
དང་ལམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དངོས་ཀྱི་ཡང་དག །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་
པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟངས་དུ་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལ།
འོ་ན། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་རི་ལྟ་བུ་སྟུམ་ན། དེའི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱུང་། དག་
དོན་ནི། གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྒྲོ་ཀྱན་རྫོབ་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་
མཆོན་ཡོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་ལ་སྦྱིབ་བྱེད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་
དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་
པ་ཞེས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། སྒྲོ་གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོར་བདེན་པའི་རྒྱ་

མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚེས་ཅན། ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པ་དང་དག་
སའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཀྱན་རྫོབ་ཙམ་ཡིན་གྱི། བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་
གིས་ཁྱོད་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཟད་པར་སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་
པའི་ཀྱན་རྫོབ་དེ། གཉི་མཁའ་བདེན་འཛིན་ལ་བྱེད་དོ། །ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ།
ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཀྱན་བཏགས་དང་ལྟན་སྒྲིབ་གཉིས། ཉོན་སྒྲིབ་དང་
མཐོང་སྤངས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། མངོན་གྱུར་དང་། ས་བོན་
གཉིས། ཉོན་སྒྲིབ་དང་སྒྲོམ་སྤངས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་དེ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན།
མངོན་གྱུར་དང་ས་བོན་གཉིས། ཐར་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས།
ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་
མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མངོན་གྱུར་དང་ས་བོན་གཉིས། རང་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པས་
བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱང་ཡིན། བདེན་འཛིན་བསྐྱེད་མི་རུས་ཤིང་། བདེན་སྤང་ཙམ་
བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
འཇམ་(༡༡༥ན)ཤེས་བྱག་པོ་ལ་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བའི་
གཉིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་ཆ་དེ། ཤེས་སྒྲིབ་མངོན་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད། རང་རྒྱ་གྲུབ་པའི་
རྗེས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་དངས་པར་གྱུར་བའི་རྩ་ཉོན་དང་ཉེ་ཉོན་ལ་སོགས་
པ་ནམས་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་པ་འོག་མ་ནམས་དང་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཉོན་མོངས་
དང་དེ་ལ་ཉོན་པ་མེད་པར་བདེན་འཛིན་ཕྱ་མོས་དངས་པར་གྱུར་པའི་རྩ་ཉོན་དང་། ཉེ་
ཉོན་ལ་སོགས་པ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཉོན་མོངས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཁོན་རེ། ལུས་པའི་གནས་ལུགས་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཀྱན་རྫོབ་

བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲོ་ཀུན་རྗོད་པ་གཏི་མུག་བདེན་
འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་བདེན་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ། འདོད་ན། ཀུན་རྗོད་
བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ།

གཞན་ཡང་། གཏི་མུག་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོར་བདེན་པའི་ཆོས་ཡིན་ན། ཀུན་རྗོད་
བདེན་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཀུན་རྗོད་བདེན་པའི་སྒྲ་བཤད་པའི་གཞི་ཡིན་ན། དེའི་
སྒྲ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རོན་དམ་བདེན་པའི་སྒྲ་བཤད་པའི་གཞི་
ཡིན་ན། རོན་དམ་བདེན་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

གཞན་ཡང་། གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ལུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཉམ་རང་
དག་བཅོམ་པ་དང་། དག་སའི་རྗེས་སྐྱོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཀུན་རྗོད་ཅམ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེ་དག་གིས་ཁྱོད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་
ངོར་རྒྱན་པ་ཅམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་ངོར་བདེན་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གང་
ཟག་ཏྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་མཐོང་སྤང་དུ་ཆད་མས་ངེས་
ན། དེ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་སུ་ཆད་མས་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤང་བྱར་ཆད་མས་ངེས་ན། དེ་དེར་(༡༡༥)ཆད་མས་
ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཉོན་སྒྲིབ་ལྟན་སྒྲིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུམ་པ་
བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་སྒྲོམ་སྤང་དུ་ཆད་མས་ངེས་ན། དེ་ཉོན་སྒྲིབ་ལྟན་
སྒྲིས་སུ་ཆད་མས་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྒྲལ་
གྱི་སྤང་བྱའི་སྒྲིབ་པར་ཆད་མས་ངེས་ན། དེ་དེར་ཆད་མས་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འཇུག་ཤེས་
 ཏུག་ལ་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་སྣང་བ་འདི་འཐད་དོ་སྟུམ་དུ་འཛིན་པའི་
 ཉོག་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲིབ་པ་
 གང་ཞིག་ ཤེས་སྒྲིབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། འཇུག་ཤེས་ཏུག་
 ལ་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་སྣང་བའི་ཆ་དེ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། འཇུག་ཤེས་ཏུག་ལ་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་སྣང་བ་དེ་ཉོན་སྒྲིབ་
 ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་།

གཞན་ཡང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ན། ལྷན་སྒྲེས་ཡིན་པས་མ་བྱུབ་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་
 དག་བཅོམ་གྱི་ཉོགས་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་
 སྒྲོང་བར་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་འདྲའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉ། དེ་འདྲའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་སྐད་ཅིག་
 མཐའ་མ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་མཐོང་ལམ་དུ་འཕོས་པའི་ཆོ་མཉམ་བཞག་ནས་
 མཉམ་བཞག་ཏུ་འཕོ་བའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་འདྲ་བའི་ས་གནིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་
 བའི་ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲ་བའི་ས་གནིས་
 པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་།

སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཁུན་ཚུལ་

ཚུངས་པ་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།

རབ་རིབ་མཐུ་ལས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་
པོ་ནི། ཁ་ཅིག རི་ལྟ་བུ་དྲོགས་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱིས་གཉིས་སྤང་རུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་
དྲོགས་པར་བྱ་བ་ཆོས་ཅན། རོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཛིན་བྱེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རི་ལྟ་བུ་དྲོགས་པའི་རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། རོན་(༡༡༥ན)
དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རི་ལྟ་བུ་དྲོགས་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱིས་གཉིས་སྤང་རུབ་
པའི་ཚུལ་གྱིས་དྲོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རི་ལྟ་བུ་དྲོགས་
པའི་རྣམ་མཁུན་དེས་རི་ལྟ་བུ་དྲོགས་པའི་རྣམ་མཁུན་རང་དང་ཐ་དད་པའི་སྤང་བ་རུབ་
པའི་ཚུལ་གྱིས་དྲོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་ལྟ་བུ་དྲོགས་པའི་རྣམ་མཁུན་
གྱིས་རི་ལྟ་བུ་དྲོགས་པའི་རྣམ་མཁུན་རང་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་དྲོགས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རི་སྒྲིབ་པ་མཁུན་པའི་རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། རི་སྒྲིབ་པ་མཁུན་པའི་
རྣམ་མཁུན་གྱིས་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དྲོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་འགྲིག རྟགས་གསལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཤེས།

ཁ་ཅིག རྣམ་པའི་གནས་ལྷགས་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལ་རོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་
པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། སྒོ་རོན་དམ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་
བདེན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། རོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་
རོན་དམ་དེ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཆོག་གསལ་ལས། རྟོན་ཡང་ཡིན་ལ། དམ་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་ན་རྟོན་དམ་པའོ། རེ་
ཉིད་མི་སྐྱ་བས་ན་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྟོན་དམ་བདེན་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྟོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་རྟོན་དམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
རྒྱས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག རྟོན་དམ་བདེན་པའི་སྐྱ་བཤད་པའི་གཞི་ཡིན་ན། རྟོན་དམ་བདེན་པའི་
སྐྱ་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པས་མ་བྱལ། ཟེར་ན། བྱལ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། གནས་
ལྷགས་དམ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་མཆོམས་སྒྱུར་དུ་རྟོན་དམ་པའི་རྟོན་དམ་
བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་གིས་ཀྱང་ལུལ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་རྟོན་ལ། ཁ་ཅིག །
རྟོན་དམ་བདེན་པ་དེ་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་གང་གིས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་རྒྱས་ཤིང་། དེའི་རྗེས་
སུ་འབྲངས་པའི་རྟོག་པ་གང་གིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་མི་རྒྱས་པ་དེ་དེའི་རྟོན་ཡིན་ན་ཟེར་
ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེས་རྟོན་གྱི་མདོ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྟོན་དམ་བདེན་པ་
དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་མདོ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
མ་གྲུབ་ན་སོང་། (༡༡༥བ)དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རྟོན་དམ་བདེན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མི་མཁྱེན་
བཞིན་དུ་གཞན་ལ་བསྟན་པར་ཐལ། རྟོན་དམ་བདེན་པ་སྒོ་གང་གིས་ཀྱང་རྟོགས་མི་
རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག སྐྱ་ཤད་ཀྱི་དེ་ཉིད་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་བ་དེ་མ་ཡིན་གྱི། རབ་རིབ་
དང་བྲལ་བས་མཐོང་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། འོ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྐྱ་
ཤད་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དེ་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། རབ་
རིབ་དང་བྲལ་བས་མཐོང་བ་དེ་དེའི་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན།

སྒྲིག་པ་འཇམ་གྱི་དབང་གིས་དེ་ལོག་གིས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་བ་དེ་སྒྲིག་པ་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཇི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་སྤངས་སྟགས་མ་གཟིགས་པའི་
ཚུལ་གྱིས་སྤངས་སྟགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་གཟིགས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་ཇི་
ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གཟིགས་དོར་སྤངས་སྟགས་མེད་པ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་ནོ། །
ཟེར་ན། འོན་ཀྱང་། ཇི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་སྤངས་སྟགས་མ་གཟིགས་པར་
ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤངས་སྟགས་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཇི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམ་མཁྱེན་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་སྤངས་སྟགས་ཀྱན་རྫོབ་པ་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་གྱི་
གཟིགས་དོར་སྤངས་སྟགས་ཀྱན་རྫོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་ལ་ཇི་ལྟ་
ཇི་སྟེང་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་དེ་སྒོ་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་གཅིག་ཅར་དུ་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་བཟང་པར་སྤངས་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཇི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དེ་ལྟར་སྤངས་པའི་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ཟེར་འདོད་དེ་རྟོགས་དེ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཏི་མུག་རང་བཞིན་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་
པའི་ངོ་བོ་བསྟན་པ་ལ། འོན་ཀྱང་། དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་སྤྲུལ་ན། དེའི་ངོ་བོ་
སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱུང་། དག་དོན་ནི། (༡༡)ལ་རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
མངོན་སུམ་ཆད་མས་གཉིས་སྤངས་ཐུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཆོས་ཅན། དོན་

དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེའི་འཛིག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
གནས་ལུགས་དམ་པ་ཡང་ཡིན། མི་སྒྲུབ་ཡང་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་
པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་བདེན་པའི་སྒྲུབ་ཤད་པའི་གཞི་ཡིན་ན། དེའི་སྒྲུབ་འབྲུག་པའི་གཞི་
ཡིན་པས་བྱུང། འདིའི་མཚན་སྒྲུབ་དུ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་གི་
ཡང་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་གང་གིས་ཀྱང་བརྗོད་
རྒྱུ་རྗོགས་པར་བརྗོད་མི་རུས་ཤིང་སྒྲུབ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་རྟོག་པ་གང་གིས་
ཀྱང་རྟོགས་རྒྱུ་རྗོགས་པར་རྟོགས་མི་རུས་པ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟ་བུ་མ་མཐུན་
པའི་རྣམ་མཐུན་གྱིས་ལུང་སོགས་མ་གཟིགས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ལུང་སོགས་ཀྱི་གནས་
ལུགས་གཟིགས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཐུན་གྱིས་རི་
ལྟ་བུ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ལུང་སོགས་མེད་པ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ལུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མི་བསྐྱུ་བ་མ་
ཡིན་པར། སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་རྒྱུ་དང་གནས་རྒྱུ་མི་མཐུན་པའི་
ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་རྒྱུ་ལ་བདེན་པར་སྤང་ཞིང་གནས་རྒྱུ་ལ་བདེན་མེད་དུ་
གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་སྤང་རྒྱུ་བདེན་
པར་སྤང་ཞིང་། གནས་རྒྱུ་བདེན་མེད་དུ་གནས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།
མ་བྱུང་། མ་གྱུབ་ན། དེར་ཐལ། གཞི་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དོན་དམ་བདེན་
པ་དེ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་མཚན་ཉིད་བརྗོད་མི་རུས་པར་ཐལ། དེ་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་རྗོགས་
པར་བརྗོད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེས་དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་
ཉིད་རྗོགས་པར་བརྗོད་མི་རུས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དོན་དམ་
བདེན་པ་བརྗོད་མི་རུས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེས་དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་རྟོགས་མི་རུས་པར་
ཐལ། དེས་དོན་དམ་བདེན་པ་(༡༡)ཡང་)རྫོགས་པར་རྟོགས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
ཁས། འདོད་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་མི་རུས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཇི་ལྟ་བུ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གཟིགས་ངོར་ལུང་སོགས་ཡོད་
ཅིང་། ཇི་ལྟ་བུ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་ལུང་
སོགས་མེད་པའི་བྱུང་པར་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཇི་ལྟ་བུ་
རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ལུང་སོགས་མ་གཟིགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ལུང་སོགས་ཀྱི་
གནས་ལུགས་གཟིགས་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་ལུང་སོགས་གཟིགས་
པའི་ཕྱིར། དེའི་གཟིགས་ངོར་ལུང་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་
པོ་ནི། ཁ་ཅིག་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འཕགས་ལམ་
འཚོལ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཐོང་བ་ཚད་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་འཚོལ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། སོ་སོ་སྒྲུབས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་འགྲིག་། ཁ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སོ་སྒྲུབ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་
སྟེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་ན་སོ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཀྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་ལམ་འཚོལ་བ་ལ་དགོས་
པ་མེད་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཟེར་ན། འོ་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་ལམ་འཚོལ་བ་ལ་དགོས་

པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་བྱིར།
མ་གྲུབ་ན། ཡུལ་དེ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྟོགས་ན། ཡུལ་དེ་མངོན་སུམ་(༡༡)པོ་ཚད་
མས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་
པར་ཐལ། རྟོགས་པ་དང་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་བྱིར། གཟུགས་
འཛིན་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཟུགས་འཛིན་དབང་སྣོན་གྱིས་
དངས་ནས་སྐྱེས་པའི་གཟུགས་དོན་མཐུན་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་
པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་
མས་གཞོད་པ་མེད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་མཐོང་བ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་
བྱིར། ཟེར་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་
མས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་དེས་གཞོད་པ་མེད་པའི་བྱིར། རྟོགས་ཁས། འདོད་ན།
ལྷ་གྲུབ་དེན་མེད་དུ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་
པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་ལྷ་
གྲུབ་དེན་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་བྱིགས་ཚོས་འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་
ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གོང་དུ་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་
སུམ་ཚད་མས་གཞོད་དོ། ཟེར་ན། །དེ་ལྟར་གཞོད་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་
མཐོང་བ་ཚད་མར་འགྱུར་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་
འཕགས་ལམ་འཚོལ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་
གཞུང་འདི་བྱུང་། དག་དོན་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་
འཕགས་ལམ་འཚོལ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་མཐོང་

བ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོན་དམ་དུ་གཞན་སྒྲུབ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་
སྤྲུལ་ཚད་མས་མི་གཞོད་དེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་
མཐོང་བ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རྟོན་དམ་(༡༡༥བ)པར་སྒྲུབ་མེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོན་
དམ་པར་གཞན་སྒྲུབ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་སྤྲུལ་ཚད་མས་གཞོད་ན། དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་མཐོང་བ་ཚད་མ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
གཞན་སྒྲུབ་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞན་སྒྲུབ་རྟོན་
དམ་པར་མེད་པ་གཞན་སྒྲུབ་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།
རྟོན་དམ་པར་གཞན་སྒྲུབ་མེད་པ་རྟོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་སྒྲུབ་རྟོན་དམ་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐའ་བཞིའི་སྒྲུབ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་
དུ་བཀག་པའི་ཕྱིར།

འཇིག་རྟེན་རྟོན་ནི། ཞེས་སྐད་ཀྱི་སྒྲུབ་སྤྲུལ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་
པོ་ནི། ཁ་ཅིག །ལུས་པ་རྩས་སུ་མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའི་ཞེན་རྟོན་ལ་
འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་སྤྲུལ་ཚད་མས་གཞོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་པ་རྩས་སུ་གྲུབ་པ་འཇིག་
རྟེན་ན་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ལུས་པ་རྩས་སུ་གྲུབ་པར་ཐལ། ལུས་པ་
རྩས་སུ་མ་གྲུབ་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ཞེན་རྟོན་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་
སྤྲུལ་ཚད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཁས། འདོད་ན། ལུས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ལུས་པ་རྩས་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའི་ཞེན་རྟོན་ལ་
འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་སྤྲུལ་ཚད་མས་གཞོད་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་པ་རྩས་ཡིན་པར་འཇིག་
རྟེན་ན་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ལུས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྩས་གཅིག་དང་

ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྩལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་སྟེ། ཡོད་ན་གཅིག་དང་
 ཐ་དད་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩལ་སྲ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། ཟུབ་སྟེ། གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་ཡོད་ན་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལུས་པ་ཞོར་རྩལ་མ་ཡིན་
 པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གཞོད་(༡༡༧ན)
 པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་པ་ཞོར་རྩལ་ཡིན་པར་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།
 དེ་འདྲ་བའི་དམ་བཅའ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་མངོན་
 སུམ་ཚད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུབ་ཡིན་ན་མེད་པས་
 ཟུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་གི་ཞེན་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་དེ། དམ་བཅའ་ཡང་
 དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་མ་ངེས་བཞིན་དུ་དམ་བཅས་པའི་དམ་
 བཅའ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་དམ་
 བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་སྟེ། གཞི་གྲུབ་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་ཞེན་དོན་རང་སྒྲ་བ་པོས་ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། དམ་
 བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། དམ་བཅའ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དམ་
 བཅའ་ལྟར་སྒྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་དང་དམ་
 བཅའ་རྒྱས་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་འབྱེད་ལས། རྒྱས་པ་མཚུངས་ཕྱིར་
 གོགས་བྱེད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཞན་སྟེ་བཀག་པ་ལ་
 འཛིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་མི་གཞོད་པར་བསྟན་པ་ལ། འོ་ན། དེས་གཞོད་

པའི་དོན་རི་ལྟ་བུ་སྟུམ་ན། འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་གིང་གྲུབ་པའི་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་
སེལ་ན། དེས་གཞོད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱང་། དག་དོན་ནི། ལུམ་པ་ཆོས་
ཅན། བྱོད་ལོར་རྩེས་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ལ་འཛིག་རྟེན་
པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གཞོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་ལོར་རྩེས་ཡིན་པ་འཛིག་རྟེན་ན་
གྲགས་གིང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ཞེན་དོན་རང་སྤྱོད་པ་པོས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དམ་
བཅའ་དེ་དམ་བཅའ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། དེས་པ་སྤྱོད་དམ་བཅའ། རྫོང་
པ་ཆོག་གི་དམ་བཅའ་གཉིས། རང་གི་ཞེན་(༡༡༧བ)དོན་རང་སྤྱོད་པ་པོས་ཚད་མས་མ་
གྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་དེ། དམ་བཅའ་ལྟར་སྤྱང་གི་མཚན་ཉིད།

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ལུམ་པ་ཆོས་ཅན། རྩེས་ཡིན་པར་ཐལ། ལོར་རྩེས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་ན། རྩེས་གཅིག་དང་རྩེས་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྤྱོད་དག་ཡིན་ན། དག་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་ཡིན་
ན། དག་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་པ་སྤྱོད་དམ་བཅའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
མི་རུས་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། རང་གི་དམ་བཅའ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་དག་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། ལོར་རྩེས་དང་ལྟན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རྩེས་ཡོད་ཀྱི་གང་
ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ལོར་རྩེས་ཡིན་ན། རྩེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
རུས་ཏེ། རྩེས་ཡོད་ཀྱི་གང་ཟག་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེས་པ་སྤྱོད་དམ་བཅའ་ཡོད་པར་ཐལ། དོན་དེ་ཡོད་པར་དེས་ན་དེ་
ཐོབ་བྱང་དམ་བཅའ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྟེན་གྱུར་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་
སྤང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །སེམས་ཅམ་པ་དེ་གཞུང་འདིའི་ཕྱོགས་སུ་སྤྱོད་པ་པོ་

ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཙམ་པ་དེ་གཞན་སྒྲི་དོན་དམ་པར་
མེད་ཅིང་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་གཞན་སྒྲི་
དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་
ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེས་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་ཅིང་། ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་
ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལམོར་ལོ་མཐའ་མའི་མདོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། (༡༡༠ན)ལམོར་ལོ་མཐའ་མའི་
མདོ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་སྔ་བ་པོ་ཡིན་
ན། རང་སྟོང་ཁས་ལེན་པས་བྱལ། སེམས་ཙམ་པས་དེ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་
ཐལ། དེའི་ཐད་གྱི། རང་འགྲེལ་ལས། དཀོན་ཆེགས་མདོ་གཉིས་དངས་པར། འོད་སྤང་
གཞན་དབྱུ་མའི་ལམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་དཔྱོད་པ་ན། གང་སྟོང་ཉིད་གྱི་ཆོས་རྣམས་
སྟོང་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། སེམས་ཙམ་པས་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་སྔ་བ་པོ་ཡིན་
ན། རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། གཞན་སྒྲི་དོན་དམ་པར་
མེད་ཅིང་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་
ཕྱིར་དངོས་པོ་ཞེས་པའི་མཚན་སྟོར་དུ། དོན་དམ་པར་སྒྲི་བ་མེད་པས་བདག་དང་
གཞན་ལས་སྒྲི་བ་དགག་པ་ལ་རག་མོད། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་

བཞག་ཡེ་ཤེས་དེས། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་སྒྱུར་བ་བཏབ་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་
པོའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་མཉམ་བཞག་
དེས་མ་དམིགས་དགོས་པ་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མཉམ་བཞག་དེས་
དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་དེས་རང་མཚན་ཁས་ལེན་པའི་རང་རྒྱད་
པ་ལ་གཞོད་བྱེད་མི་འཇུག་པར་ཐལ། རང་རྒྱད་པས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་
པའི་མཉམ་བཞག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་
ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཐལ་(༡༡༠བ)འགྱུར་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་མཉམ་
བཞག་དེས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོའི་རི་ལྟ་བུ་མཁྱེན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་
གྱིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། དེས་གཟིགས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་རྒྱད་པས། གཞི་གྲུབ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་བྱབ་པ་ཁས་
ལེན་ནོ་ཟེར་ན། འོ་ན། རང་རྒྱད་པས། གྲུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན། ཡང་དག་གྲུན་
རྫོབ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་དེ་ཡིན་ན། ལྷང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་
རུས་པ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན།
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་བྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
རང་རྒྱད་པས་གྲུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ལས། ལྷང་དུ་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དག །ཞེས་སོགས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེས་གཞི་གྲུབ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱབ་པ་ཁས་མི་ལེན་
པར་ཐལ། དེས་གྲུན་རྫོབ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ལུས་པ་ལུས་པས་སྟོང་བ་རང་སྟོང་གི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། ལུས་པ་ལུས་

པ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་
གང་ཞིག། །དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་ཡང་བུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གོང་དུ་གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་སྒྲགས་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་གཞན་སྐྱེ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་ན་སྟོང་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དེ་དངོས་པོའི་གནས་
ལྷགས་ལ་སྐྱར་འདེབས་དང་། དངོས་པོའི་འཛིག་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ་
གཞུང་འདི་བྱུང་། ངག་དོན་ནི། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པ་འཕགས་
པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པའི་སྒོ་ནས་
དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་མཉམ་

(༡༡༣)བཞག་དེས་མ་དམིགས་དགོས་ལ། དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པར་མཉམ་བཞག་དེས་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་མ་དམིགས་སོ། །ཟེར་ན། མཉམ་
བཞག་དེ་དངོས་པོའི་འཛིག་བྱེད་དུ་ངས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་མཉམ་བཞག་
དེའི་སྒྲ་རོལ་དུ་ཡོད་པ་ལས་མཉམ་བཞག་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་མེད་པར་སོང་བའི་ཕྱིར།
དེས་ན་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་སྟོང་ཉིད་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་བཞག་དེ། དངོས་པོའི་འཛིག་བྱེད་དང་དངོས་པོའི་གནས་
ལྷགས་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་དགོས་ན་ཡང་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདིའི་ཕྱོགས་སྒྲ་བ་པོ་ཡིན་ན། རང་རྒྱད་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བོ། །རང་རྒྱད་པས།
དངོས་པོ་ཡིན་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་བྱུང་བ་ཁས་ལེན་ཀྱང་གཞི་གྲུབ་
ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་བྱུང་བ་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །བུམ་པ་རང་གི་ངོ་བོས་
གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དེ་རང་སྟོང་གི་དོན་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རང་རྒྱད་པས་རང་སྟོང་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དེས་

བུམ་པ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། རང་སྟོང་གི་དོན་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེས་བུམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེས་བུམ་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟགས་པའི་སྟོབ་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་དངོས་པོ་འཛིག་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་མཉམ་བཞག་དེའི་སྤྲོ་རོལ་དུ་ཡོད་པ་ལས། མཉམ་བཞག་དེའི་སྟོབས་གྱིས་མེད་པར་སོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་མཉམ་བཞག་དེའི་སྤྲོ་རོལ་དུ་ཡོད་པ་ལས། མཉམ་བཞག་དེའི་གཟིགས་ངོར་མེད་པར་སོང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་མཉམ་བཞག་དེའི་གཟིགས་ངོར་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རང་རྒྱུད་པས་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱུང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དེ་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པར་(༡༡༡)ཐལ། དེས་དེ་དངོས་པོར་འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། རང་རྒྱུད་པས། ཤེས་པ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས། ཤེས་པ་ཡིན་ན། ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས། ཤེས་པ་ཡིན་ན། ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེས་གཟུགས་བརྟན་དེ་སྟེས་བུའི་བྱུང་བཞིན་དང་། མེ་ལོང་གཡའ་དག་གཉིས་ཚོགས་པ་ལ་བརྟན་ནས་སྟེ་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྟེ་བ་འཛིག་ཏེན་རང་འགའ་བས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོགས་ལ་ལྟོས་རྣམས་མ་གྲགས་པ་ཡང་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེས་དེ་ལྟར་དུ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དེས་དེ་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ལུགས་ལ་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་མཆོན་ཉིད་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམས་དབྱུང་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ། དགག་
བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ བྱུང་འདས་བདེན་པར་གྲུབ་པོ་ཟེར་ན། འོ་
ན། བྱུང་འདས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་དེ་མེད་པའི་ལྟ་བར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཅ་ཤེ་ལས། གང་དག་སྟོང་པ་
ཉིད་ལྟ་བ། །དེ་དག་སྒྲུབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བྱུང་འདས་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཇི་ལམ་ལྟ་བུ་
སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་ལས། བྱུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཇི་ལམ་
ལྟ་བུ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ། སྒྲུས་པ། བྱུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཇི་ལམ་ལྟ་བུ་སྒྲུ་མ་ལྟ་
བུ་འོ། །གལ་ཏེ་བྱུང་ན་ལས་འདས་པ་ལས་ལྟག་པ་གཅིག་ཡོད་ན། དེ་ཡང་ཇི་ལམ་ལྟ་
བུ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་མེད་པར་ཐལ། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་མེད་
པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རྩབ་སྟེ། བདེན་པར་མེད་པ་དེ་ཕྱི་སྟོང་པ་(༡༩༩ན)ཉིད་མ་ཡིན་ན། ཕྱི་སྟོང་པ་
ཉིད་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉགས་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་གཞུང་འདིའི་ཕྱོགས་སུ་སྒྲུབ་པོ་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་
པོ། །ཟེར་ན། དེ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། གཞན་སྟེ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཐ་སྟོད་
དུ་ཡོད་པར་འདོད་པས་ཁྱབ། ཐལ་འགྱུར་བས་གཞན་སྟེ་ཐ་སྟོད་དུ་ཡང་མི་འདོད་ཅིང་།
སེམས་ཅམ་པས་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་སྒྲུ། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན།
དེར་ཐལ། འདིའི་མཚམས་སྟོར་དུ་དོན་དམ་པར་སྟེ་བ་མེད་པས་བདག་དང་གཞན་
ལས་སྟེ་བ་དགག་པ་ལ་རག་མོད། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མ་གཉིས་

གྱིས་དམིགས་པ་འདི་དག་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། ཅི་སྟེ་
 དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན། བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཅི་སྟེ་བཟོད་དེ། བདེན་པ་ནི་གཅིག་ཁོ་ནར་
 འགྱུར་རོ། དེའི་ཕྱིར། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 འདིའི་དོན་ཡང་རང་རྒྱུད་པས་གཞན་སྐྱེ་མེད་ན་བདེན་པ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྒྲིན་
 བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་ན། ཡང་
 དག་ཀྱན་ཚྱུ་བ་མེད་དགོས། དེ་མེད་ན་ཀྱན་ཚྱུ་བ་བདེན་པ་མེད་དགོས། དེ་མེད་ན་
 བདེན་པ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲིན་བཟོད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ལན་
 ཏུ། བདེན་མོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་མེད། ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་།
 དོན་དམ་པར་ནི་ཞེས་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་
 བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ངོར་བདེན་པ་གཉིས་སུ་མེད་དོ། །ཞེས་
 པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན་འོ་ན། དེའི་ངོར་ཀྱན་ཚྱུ་བ་བདེན་པ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་
 ངོར་བདེན་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་ངོར་ཀྱན་ཚྱུ་བ་བདེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གོང་དུ་གཞན་སྐྱེ་བ་གསུངས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། གཞན་སྐྱེ་ཡོད་དེ། རང་
 གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་(༡༡༡བ)པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྟུམ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཐ་སྟོད་བདེན་པ་རིགས་པའི་དབྱུང་བཟོད་
 ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱང་། དག་དོན་ནི། ཐ་སྟོད་བདེན་པ་རིགས་
 པའི་དབྱུང་བཟོད་དུ་ཐལ། གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 སོང་། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན། རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་ཡོད་དེ།
 རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་ན། མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་དབྱུང་པའི་ཆོ་དེ་
 བཞི་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་བ་རྟོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་གིས་རང་ཉིད་སྐྱེ་ན། མཐའ་བཞི་

གང་རུང་ལས་སྒྲེད་གོས་པའི་ཕྱིར། དབྱང་མ་དབྱང་གྱི་དོན་ཡང་རིགས་པས་དབྱང་
 ཅམ་ལ་མི་བྱེད་པར་དོན་དམ་དབྱོད་བྱེད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཟུགས་སྟགས་
 མིང་གིས་བཏགས་ཅམ་དུ་མ་ཚེམ་པར་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཟུགས་སྟགས་གྱི་སྔོན་
 ལུགས་ལ་དབྱང་པ་ནས། གཟུགས་སྟགས་གྱི་དོན་དམ་ལ་དབྱོད་པ་ཡིན་ལ། རི་ལྟར་
 དབྱང་པ་ལྟར་གྱི་རྟེན་རྒྱ་གཅིག་བྱུང་ན། དེ་རིགས་པས་དབྱང་བཟོད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་
 རོ། །རང་རྒྱུད་པས་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱེད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་དངོས་པོར་མི་འདོད་
 དེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲེན་ཡང་དག་ཀྱང་རྫོང་ཡིན་པས་བྱུང་པར་འདོད་ཅིང་།
 གཟུགས་བརྒྱན་ལོག་པའི་ཀྱང་རྫོང་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཐད་གྱི་འགྲེལ་པར།
 བདེན་མོད་གྱི་ཞེས་སྟགས་གྱི་དོན་ཡང་ཚེས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོབ་པའི་
 མཉམ་བཞག་གི་དོར་བདེན་པ་གཉིས་སུ་མེད། །ཅེས་པའི་དོན་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་པ་དོན་དམ་དེ་ཚེས་ཉིད་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོབ་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དོན་དམ་པ་
 ཞེས་པའི་དམ་པ་དེ་དེ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་
 གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རང་རྒྱུད་པས་གཟུགས་སྟགས་མིང་གིས་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་
 དེ་ལས་གཞན་པའི་སྔོན་ལུགས་གྱི་དོས་ནས་གྲུབ་པ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དེས་རིགས་
 (༡༩༩ན)པས་དབྱང་བཟོད་ཁས་མི་ལེན་པ་གང་ཞིག །དེ་རིགས་པས་དབྱང་བཟོད་གྱི་
 དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དངོས། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེས་བདེན་གྲུབ་ཁས་མི་ལེན་
 པའི་ཕྱིར། ལྷ་མ་ལ་མ་བྱུང་། འདོད་ན། དེས་གཟུགས་སྟགས་མིང་གིས་བཏགས་ཅམ་
 དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་གཟུགས་སྟགས་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

ཀུན་གཞི་འགོག་ཚུལ་དང་། དུས་གསུམ་

ཚུངས་སྤངས་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤངས་
གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་ལེན་མི་
དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཀྱི་ཞིག་པས་རང་འབྲས་རྣམས་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་སུ་སྦྱེད་རུས་པའི་
ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། དག་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པས་རང་འབྲས་རྣམས་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་སུ་
བདེ་བ་འབྱིན་རུས་པར་ཐལ། ལས་ཀྱི་ཞིག་པས་རང་འབྲས་རྣམས་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་སུ་
བསྦྱེད་རུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དག་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། དག་བ་ཡིན་
པར་ཐལ། རང་འབྲས་རྣམས་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་སུ་བདེ་བ་འབྱིན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། ད་ལྟར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ ལས་ཀྱི་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་མ་ཡིན་
ན་ཟེར་ན། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་ཐལ། ལས་
ཞིག་ནས་བསྐྱལ་བར་ལོན་པའི་འོག་དུ་ལས་ཀྱི་ཞིག་པས་ལས་ཀྱི་འབྲས་སུ་དངོས་སུ་
བསྦྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དུས་
སུ་ལས་ཀྱི་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་དེ་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དེའི་དུས་སུ་ལས་
ཀྱི་དང་པོའི་ཞིག་པ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དུས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ད་ལྟར་བ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
འདས་མ་འོངས་གཉིས་པོ་དེ་ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོ་གཙོག་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དེ་ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོ་གཙོག་ལ་ལྟོས་

ནས་ཞིག་པར་འཛིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ལས་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞིག་པར་
འཛིག་པར་ཐལ། (༡༢༣བ)མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་ཡིན་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལས་ཀྱི་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་དེ་ལས་ཀྱི་ཞིག་
པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་དེ་ལས་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་
ཕྱིར། དེ་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ལ་ལྟོས་དགོས། ལས་
ཀྱི་ཞིག་པ་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་དེ་ལས་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ རྒྱུས་ལ་མ་འགག་པ་ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད། རྒྱ་ཡོད་ཅིང་མ་རྒྱུས་པ།
མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། དང་པོ་ལ། ལུས་པའི་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལུས་པ་རང་གྲུབ་
དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པ་དེ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ལུས་པའི་འཛིག་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ལུས་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ལུས་པ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པ་དེ་དངོས་
པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུས་པ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མ་བསྟན་པ་དངོས་
པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལུས་པ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པ་ལས་
རྒྱུས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལུས་པའི་འདས་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱུ་ལ་འགགས་པ་ཡིན་པར་
ཐལ། འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལུས་པའི་མ་འོངས་པ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་མ་རྒྱུས་པ་ཡིན་པར་
ཐལ། མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ །རང་ཉིད་དུས་གང་དུ་བཞག་པ་ཆོས་དེའི་རང་དུས་ལ་ལྟོས་ཏེ་བཞག་པའི་

ཆོས་དེའི་དུས་སྤྱི་མ་སྤྱི་བ་ལ། མ་འོངས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ལུས་པའི་མ་འོངས་
 པ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ལུས་
 པའི་མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ལུས་པའི་དུས་སྤྱི་མ་སྤྱི་བ་ར་ཐལ། །
 འདོད་པ་གང་ཞིག། ཁྱོད་ལུས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་འོངས་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 དངོས། བྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། ལུས་པའི་མ་འོངས་པ་དེ་ད་ལྟར་བའི་
 (༡༡༤ན)དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་འོངས་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། དེ་དེའི་དུས་སྤྱི་བ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུས་པ་སྤྱི་བ་ཞིན་པའི་གནས་
 སྐབས་དེ་ལུས་པའི་དུས་སྤྱི་བ་ཟེན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་ཉིད་དུས་གང་དུ་བཞག་པ་དེའི་རང་དུས་ལ་ལྟོས་ཏེ་བཞག་དགོས་
 པའི་ཆོས་དེའི་དུས་སྤྱི་མ་སྤྱི་བ་ཟེན་པ། འདས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། ལུས་པའི་ཞིག་པ་
 ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སྤྱི། འདོད་ན། ལུས་
 པའི་དུས་སྤྱི་མ་སྤྱི་བ་ཟེན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག། ཁྱོད་ལུས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞིག་
 པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུས་པ་དེ་རང་དུས་སྤྱི་མ་སྤྱི་བ་ཟེན་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཞིག་པ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། མིའི་ཞིག་པ་
 དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིའི་ཞིག་པ་རང་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་ཤི་བ་རང་
 རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་རང་གི་སྤྱི་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་བཅུ་
 པ་ལས། སྤྱི་བའི་རྒྱུ་གྱིས་ཤི། ཞེས་པ་དང་། ཤི་བ་ནི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་
 པ་ཡིན་ཏེ། འདུ་བྱེད་འཇིག་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་རྒྱུ་མི་ཆད་
 པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུས་པ་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུ་མ་གྱི་ཞིག་པས་མེད་ཞིག་པ་བསྐྱེད་ཅུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིགས་པ་
དུག་ཅུ་པ་ལས། རྒྱ་ཟད་ཉིད་ལས་ཞི་བ་ནི། །ཟད་ཅེས་བྱ་བར་དམིགས་པ་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལུ་མ་པ་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུ་མ་པ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་
དང་། ལུ་མ་པའི་ཞིག་པ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོར་མེད་པ་གཉིས་ཀ་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཅུ་ཤེས་ལས། དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདྲ་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞན་སྒྲིབ་གཤམ་པ་ལ་
རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤངས་སྤོང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པར་བསྟན་པ་ལ། ཡོན་ཏན་དེ་ཙམ་
དུ་ཟད་དམ་སྟམ་ན། དེར་མ་ཟད་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེས་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་
དང་ལྟན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱུང་། དག་དོན་ནི་(༡༥༧)ལས་འབྲས་
གཉིས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་ལེན་མི་དགོས་ཏེ། ལས་འབྲས་གཉིས་ཞིག་
ནས་བསྐྱལ་པར་ལོན་པའི་འོག་དུ་ལས་ཀྱི་ཞིག་པས་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིབ་ཀྱི་འབྲས་སུ་
དངོས་སུ་སྒྲིབ་ཅུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་འགག་པའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་
དུས་གང་དུ་བཞག་པ་ཆོས་དེའི་རང་དུས་ལ་ལྟོས་ཏེ་བཞག་དགོས་པའི་ཆོས་དེའི་དུས་
སུ་མ་སྒྲིབ་པ། མ་འོངས་པའི་མཆོན་ཉིད། དཔེར་ན། ལུ་མ་པའི་མ་འོངས་པ་ལྟ་བུའོ། །
རང་ཉིད་དུས་གང་དུ་བཞག་པ་ཆོས་དེའི་དུས་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཞག་དགོས་པའི་ཆོས་དེའི་
དུས་སུ་ཐལ་ཟེན་པ། འདས་པའི་མཆོན་ཉིད། དཔེར་ན། ལུ་མ་པའི་ཞིག་པ་ལྟ་བུའོ། །
སྒྲིབ་ལ་མ་འགག་པ་ཡང་ཡིན། རང་གི་སྒྲིབ་འཆར་བ་འདས་མ་འོངས་གང་གི་ཡང་སྒྲིབ་འཆར་
བ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། ད་ལྟ་བའི་མཆོན་ཉིད། དཔེར་ན། ལུ་མ་
པ་ལྟ་བུའོ། །ལུ་མ་སོགས་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ཀྱང་། དངོས་པོ་ཡིན་ན་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པས་
མ་བྱུང་བོ། །ལས་ཀྱི་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་རྣམས་ནི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་ཡིན་ནོ། །ལས་ཀྱི་ཞིག་

བས་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་ལུ་བསྐྱེད་མི་རུས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ལས་ཞིག་ནས་བསྐྱལ་བར་ཡོན་པའི་འོག་ཏུ་ལས་ཀྱི་
ཞིག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྦྱར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁ་སང་གི་ལས་ཀྱི་
ཞིག་པ་དེ་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མེད་པར་
ཐལ། དེ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འགག་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུབ།
ལས་ཀྱི་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཐལ། ཁྱོད་
ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་ཡོན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུབ། འདོད་ན། ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དེ་ལས་ཀྱི་སྐད་
ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་ཟེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དེ་
རང་དུས་སུ་ཞིག་ཟེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལུས་པའི་འདས་པ་ཆོས་ཅན། འདས་པའི་མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ།
འདས་པ་ཡོན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་སྒྲ། འདོད་ན། ལུས་པ་རང་དུས་སུ་ཐལ་ཟེན་པར་
ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ལུས་པའི་ཞིག་པ་དེ་ལུས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞིག་པར་འཛོག་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུས་པ་རང་དུས་སུ་ཞིག་ཟེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ལུས་པ་ཆོས་(༡༡༥ན)ཅན། རང་དུས་སུ་མ་ཞིག་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡོན་
པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་དངོས་འགལ་ལ་མི་འགྲོ་བའི་རྩྱལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མ་འོངས་པའི་
མཆན་ཉིད་ལ་ལུས་པའི་མ་འོངས་པས་བཤད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་རྣམ་སྤྲིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་གཞག་སྤང་གསུམ། དང་
པོ་ནི། ཁ་ཅིག །སྦྱིས་ལུ་དམ་པས་སྤང་བྱར་འོས་པའི་ཆོས། དགོ་བའི་མཆན་ཉིད།
ཟེར་ན། འོངས་སྒྲ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྦྱིས་ལུ་
དམ་པས་དོན་དུ་གཉེར་བྱར་འོས་པའི་ཆོས་ཡོན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་དུ་གཉེར་བྱར་འོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གང་ཟག་ཡོན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྒྲིས་བུ་དམ་པས་དོར་བྱར་འོས་པའི་ཆོས། མི་དགོ་བའི་མཚན་ཉིད་
 ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རང་ཉིད་གཅིག་པུ་ཞི་བདེ་དོན་གཉེར་གྱི་
 སྒོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔས་དོར་བྱར་འོས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གོགས་ཀྱི་
 གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལམ་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རང་འབྲས་
 རྒྱུ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱིན་བྱེད་དེ། དགོ་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཟག་མེད་ཀྱི་
 དགོ་བ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཟག་མེད་
 ཀྱི་དགོ་བས་དགོ་བའི་གོ་མ་ཆོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟག་མེད་ཀྱི་
 བདེ་བས་བདེ་བའི་གོ་མ་ཆོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡིད་གཏན་སྤུབ་
 པའི་བདེ་བ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་བ་གང་ཞིག་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་ཡིད་
 གཏན་སྤུབ་པའི་བདེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་སོ། རྩ་བར་འདོད་ན། ཟག་
 བཅས་ཀྱི་དགོ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། སྤུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། རྒྱུ་སྒྲིན་
 ཀྱི་རྒྱ་ནི་མི་དགོ་དང་། །དགོ་བ་ཟག་བཅས་རྒྱམས་ཁོ་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 སྒྲིས་བུ་དམ་པས་སྒྲུང་དོར་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ་བའི་ཆོས། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་མཚན་
 ཉིད། ཟེར་ན། ཁམས་གོང་མ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་མ་དེག་བ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ།
 (༡༡༥)མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྒྲིས་བུ་དམ་པས་དོར་བྱར་འོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་
 མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དཀར་བའི་ཆོས། དགོ་བའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་
 ན། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་
 གྲུབ་ན། ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །
 ཡང་། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ནག་པའི་ཆོས། མི་དགོ་བའི་མཚན་ཉིད། ཟེར་ན།

ཁམས་གོང་མའི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ།
མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཡུལ་གཉིས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་
སྒྲུབ་ཤད་མཐོང་གི། །འོང་ལུང་རྩ་མི་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་སྒྲིན་ཕྱུང་མ་ཟེན་པའི་
ལས་ལས་རྣམ་སྒྲིན་འབྱེན་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་སྒྲིན་ཕྱུང་ཟེན་པའི་ལས་ལས་རྣམ་སྒྲིན་
འབྱེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བསྟན་པ་ལ། དཔེ་དེས་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་མཆོན་སྟུང་ན། དག་
མི་དགའི་ལས་རང་བཞིན་མེད་པར་མཆུངས་ཀྱང་རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནི་དག་བའི་
ལས་ལས་འབྱུང་ཞིང་། རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ནི་མི་དག་བའི་ལས་ལས་འབྱུང་བར་
མཆོན་ནོ། ཞེས་སྟོན་པ་ལ། གཞུང་འདི་བྱུང་། དག་དོན་ནི། དག་མི་དགའི་ལས་རང་
བཞིན་མེད་པར་མཆུངས་ཀྱང་རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནི། དག་བའི་ལས་ལས་འབྱུང་
ཞིང་། རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ནི་མི་དག་བའི་ལས་ལས་འབྱུང་བར་གཤམ་པར་བྱེད་
རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། མེད་པར་མཆུངས་ཀྱང་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་ཤད་མཐོང་གི། །འོང་
ལུང་རྩ་མི་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིས་སུ་དམ་པས་སྒྲུང་བྱར་འོས་པའི་ཆོས་
ཀྱང་ཡིན། རང་འབྲས་རྣམ་སྒྲིན་འབྲས་སུ་བདེ་བ་འབྱེན་བྱེད་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་
པ། དག་བའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། དོན་དམ་དག་བ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དག་བ།
མཆུངས་ལྡན་གྱི་དག་བ། དེ་ཀྱན་སྒྲོང་གི་དག་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། ཐར་པ་ལྟ་བུ་
ལ་འདོད། གཉིས་པ་ནི། དད་པ་སོགས་སེམས་བྱུང་དག་བ་བཅུ་གཅིག་ལ་འདོད། དེ་
དག་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དག་བ་ཞེས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། དེ་དག་སྒྲིས་(༡༥ན)ཅུ་
ནས་དག་བའི་རོ་བོར་སྒྲེ་ཡི་མི་དག་བའི་རོ་བོར་སྒྲེ་མི་སྤྱིད་ཅིང་། ཀྱན་སྒྲོང་གང་གིས་
ཀྱང་བསྒྱུར་དུ་མེད་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དག་བའི་སེམས་དང་
མཆུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ལ་འདོད་པ་ནི་དག་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཀྱན་

ནས་སྤངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་རྣམས་ལ་འདོད། དེ་དག་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། ལུས་ངག་གི་བདུན་པོ་དེ་ཀུན་སྤྱོད་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་དེ་ལྟར་བཤད་
པའི་ཕྱིར།

སྦྱོར་བྱ་དམ་པས་དོར་བྱར་འོས་པ་ཡང་ཡིན། རང་འབྲས་རྣམ་སྒྲིན་འབྲས་བུ་
སྤྲུག་བསྐལ་འབྱེན་བྱེད་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། མི་དགོ་བའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་
ན། དོན་དམ་པ། རོ་བོ་ཉིད། མཚུངས་ལྡན། ཀུན་སྤྱོད་གི་མི་དགོ་བ་དང་བཞི། དང་པོ་
ནི། འཁོར་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི། སེམས་བྱུང་དགོ་བ་བཅུ་གཅིག་གི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ལ་འདོད། རྒྱ་མཚན་ནི་སྤྲུལ་ལས་ཤེས། གསུམ་པ་ནི། མི་དགོ་བའི་
སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བྱུང་ལ་འདོད། བཞི་པ་ནི། མི་དགོ་བའི་
སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་སྤངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་རྣམས་ལ་འདོད། རྒྱ་མཚན་སྤྲུལ་
དང་འདྲ། སྦྱོར་བྱ་དམ་པས་སྤང་དོར་བྱར་སྒྲིམས་སུ་བྱ་བའི་ཆོས་ཡང་ཡིན། རང་འབྲས་
རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ལུང་མ་བསྟན་
གྱི་མཚན་ཉིད།

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། བདེན་བཞིན་སྤང་དོར་ལ་བདེན་པར་འཛིན་བཞིན་པའི་རང་
ནས་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བྱ་དམ་པས་སྤང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ།
དགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
མངོན་ཏྲོགས་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྦྱོར་བྱ་དམ་པས་དོར་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དོར་
བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

(༡༥)གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་ཉིད་གཅིག་པུ་ནི་
བདེ་དོན་གཉིར་གྱི་སྒོ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བྱ་དམ་པས་སྤང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དགོ་བ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་བཤེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤྱེས་སྤྲུང་པས་དོར་
བྱར་འོས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་དོར་བྱར་འོས་པའི་ཆོས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། རང་འབྲས་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་སྤྱོད་བ་
འབྱེན་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པར་ཐལ། དགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་དགོ་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་འབྲས་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་སྤྱོད་མི་འབྱེན་པར་
ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མི་དགོ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རིགས་གནས་སྒྲོས་པ་ལ་དགོས་
པ་མེད་པར་ཐལ། མི་དགོ་བ་ཡིན་ན། རང་འབྲས་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་སྤྱོད་སྤྲུག་བསྐྱེད་
འབྱེན་བྱེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དགོ་བའི་བསམ་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་པའི་རླུང་སྤྱོད་བའི་དགའ་གི་
ལས་ཆོས་ཅན། དགོ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀྱན་སྒྲོང་དགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་
དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་དམ་བཅའ་ལ་སྒྲིགས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མི་དགོ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རླུང་སྤྱོད་བའི་དགའ་གི་ལས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ལུས་དགའ་གི་ལས་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་འདྲ། ཟེར་རོ། །

ཀྱན་གཞི་ཡོད་ཅིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ། དགའ་ག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་
པོ་ནི། ཁ་ཅིག །གཞུང་འདིས་ཀྱན་གཞི་བཤེན་གྱུ་བ་ཏུ་རྒྱུན་པའི་ལུང་དང་དོན་དགོངས་
པ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ཀྱན་གཞི་མེད་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པས། ཀྱན་གཞི་ཡོད་
ཟེར་ན། འོ་ན། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དུག་ཏུ་མ་ངེས་པར་ཐལ། ཀྱན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱེད་གསུམ་གྱི་འགྲེས་
རྒྱུ་དེ་ལ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུར་མ་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེ། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཁས་ལེན་རིགས་
 བར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཀུན་གཞི་
 ཁས་མི་ལེན་གྱང་། (༡༥༡) ལས་ཞིག་ནས་བསྐལ་བར་ལོན་པའི་འོག་ཏུ་ལས་ཀྱི་
 ཞིག་པས་ལས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་དངོས་སུ་སྒྱེད་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་
 མི་འགགས་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཕྱི་རོལ་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བ་འདི་ནང་ཀུན་གཞིའི་སྒྲུང་གི་བག་ཆགས་
 སད་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཅམ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཕྱི་
 རོལ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ནང་གི་ཤེས་པ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་ཁས་ལེན་རིགས་
 བར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་སྒོ་
 རས་འཛོག་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རིགས་པའི་དབྱུང་བ་བྱོད་
 ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་ལུང་པོ་རེ་རེ་བ་གང་ཟག་ཡིན་
 བར་ཐལ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁ་ཅིག་ཁ་ཅིག་ལྟའི་
 རྟེན་དུ་ལུང་པོ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་འཇུག་པའི་རང་གཞུང་རྣམ་དག་ཡིན་པར་
 ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཀུན་གཞི་
 མེད་པར་བསྟན་པ་ལ། འོ་ན། ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་
 ན། དེའི་སྒྱུར་མེད་དེ། ལུང་དེ་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ།
 འོ་ན། ལུང་དེ་གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་སྟམ་ན། རེ་ཞིག་སྒྲིང་ཉིད་ཕྱ་མོ་
 དངོས་སུ་སྒྲིན་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 སྒྲིན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱུང་། དག་དོན་ནི། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལ་

སོགས་པའི་ལུང་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་གདུལ་བྱའི་
ངོ་བོ་བཞག་ཏུ་ཡོད་ཏེ། སྤར་བཤད་པའི་གདུལ་བྱ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན། གུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་ལུང་རྣམས་དང་དོན་
དགོངས་པ་ཅན་ཡང་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། གུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་པར་སྟོན་
པའི་ལུང་(༡༡༥)དང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གུན་
འབྱུང་གི་ཆོས་རྣམས་སྒྲིབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཞུང་འདིས་གང་ཟག་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་ལུང་དང་མུང་བོ་ཡོད་
པར་སྟོན་པའི་ལུང་དང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པར་ཐལ། འདིས་གུན་གཞི་
ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ལུང་དང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
གང་ཟག་དང་མུང་བོ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་གུན་གཞི་ཡོད་པར་ཐལ། བྱང་རྒྱུ་མེས་ལ་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་
ཁས་ལེན་དང་ཉེ་བ་ཞེས་སོགས་ལ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།

འཇིག་ཆོགས་ལྟ་དང་བྲལ་ཡང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་
གསུམ། དང་བོ་ནི། ཁ་ཅིག ཁངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ང་དང་ང་ཡིའོ་སྟུང་པའི་སྒྲིབ་
མེད་དོ་ཟེར་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་ངའི་ཉན་ཐོས་སྟུང་པའི་སྒྲིབ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སངས་འཕགས་ཀྱིས་ངའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་དེང་ནས་བཟུང་
སྟེ་སྒྲིག་བཅད་པར་མི་བྱའོ། ཞེས་བསྟན་པ་བཅས་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྟོན་པས་གུན་དགའ་བོ་ལ་ངའི་ཆོས་གོས་དང་ལྷུང་བཟེད་ལོང་ཅིག་
ཅེས་གསུངས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྟོན་པའི་རྒྱུད་ལ་ངའི་ཆོས་གོས་སོ་སྟུང་པའི་སྒྲིབ་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སངས་འཕགས་དེ་མི་འཛིགས་པ་བཞི་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། སངས་འཕགས་ཀྱིས་ངན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཛོན་པར་
རྫོགས་པ་སངས་རྒྱས་པའོ། །ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལ་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཆོལ་བ་མེད་པའི་
མི་འཛིགས་པ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་འཕགས་ཀྱིས་ངན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའོ། །ཞེས་དམ་བཅས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྤང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤང་པོ་
བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་སྟོན་པའི་ལུང་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ལ། འོ་ན། (༡༡༥ན)
དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡོད་སྟུང་ན། དེའི་དཔེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་གཞུང་འདི་
སྤང་། དག་དོན་ནི། སྤང་པོ་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་སྟོན་པའི་ལུང་། དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་
འགྲེལ་པའི་དཔེ་ཡང་ཡོད་དེ། སངས་འཕགས་ཀྱིས་འཛིག་ཆོགས་སུ་ལྟ་བ་མ་ལུས་པ་
སྤངས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་དང་ང་ཡིས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པ་ལྟར་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ང་དང་ང་ཡིའོ་སྟུང་པའི་སྒོ་ཡོད་ཀྱང་། ང་
དང་ང་ཡིས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ནི་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁ་ཅིག །སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ང་དང་ང་ཡིའོ་སྟུང་པའི་སྒོ་
མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ང་དང་ང་ཡིའོ་སྟུང་པའི་སྒོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་
ལྟར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ང་ཡི་ཆོས་གོས་སྟུང་པའི་སྒོ་ཡོད་པར་
ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་སྒྲིབ་གི་རྩལ་བ་ཡོད་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྟོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁྱུ་འབབ་ཚུད་སྒྲོང་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།

རབ་རིབ་དང་ལྷན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགག་
བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག ཁྱུ་ཁྱུང་ནག་ཁྲག་ཏུ་སྤང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་
མིག་ཤེས་དང་ཚད་མའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་དོ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་
འདིར་ཁྱུ་ཁྱུང་ནག་ཁྲག་ཏུ་སྤང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཡིན་ན། ལོག་ཤེས་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཡིན་ན། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཤེས་པ་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རབ་རིབ་དང་ལྷན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་པ། ཁྱུ་འབབ་ཁྱུང་
ལ་ཡི་དྲགས་ནག་སྒོ་ཡང་། ཞེས་(༡༡༥)གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཁྱུ་ཁྱུང་གཤེར་བ་ཐོར་བ་གང་གི་སྤྱིང་དུ། ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་གྱིས་
གཅིག་ཆར་བལྟས་པ་དེའི་ཆེ། ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ནམ་པ་ཀྱུ་ཏུ་དེའི་སྤྱིང་གི་ནག་
ཁྲག་གི་ཁྱུ་ལ་ཚད་མར་སོང་བས་བྱུང་བོ་ཟེར་ན། དེ་མ་བྱུང་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ན། ཡི་
དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དེའི་སྤྱིང་གི་བདུད་རྩིའི་ཆ་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
རྟེ། དེའི་ཆེ་ན་ཐོར་བ་གང་པོའི་ཆ་ཤས་གཅིག་གི་ཉེར་ལེན་དང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ལས་བཟང་
པོའི་བདག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལ་རྟེན་ནས་དེའི་སྤྱིང་དུ་བདུད་རྩིའི་ཆ་གསར་དུ་སྒྲེ་བ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཡི་དྲགས་ཀྱིས་ལས་བཟང་པོའི་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་སྒྱུང་བ་མེད་པར་
གྱུར་ན། ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། དེ་མ་བྱུང་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བལྟས་པ་དེའི་ཆེ་ན། ཐོར་བ་གང་པོ་
དེའི་སྤྱིང་ན་ནག་ཁྲག་མེད་པའི་དུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ནག་ཁྲག་གིས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་
སུ། དེ་ལྟར་བལྟས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དུད་འགྲོས་ལས་བཟང་པོའི་འབྲས་ལུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མེད་པར་
 ཐལ། ཡི་དྲགས་ཀྱིས་ལས་བཟང་པོའི་འབྲས་ལུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
 དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕེན་བྱེད་མི་དག་བས་འཕངས་ནས་རྫོགས་བྱེད་
 དག་བས་རྫོགས་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག རྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་ཕོར་བ་གང་པོའི་སྤྲེང་དུ་ལྟ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་གྱིས་
 གཅིག་ཅར་བལྟས་པ་དེའི་ཆེ་ན། ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་རྣལ་ཞུག་ཕོར་གང་ཆད་
 ལོངས་ལ་ཆད་མར་སོང་བ་མེད་དོ་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་ན། དེ་གསུམ་
 ཀས་དེ་ཆད་ལོངས་ལ་ཆད་མར་སོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་ཆེ་ན་བལྟ་གཞི་དེ་རྣལ་
 ཞུག་ཕོར་གང་ཆད་ལོང་དུ་སོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། (༡) ༡༧ན)དེའི་ཆེ་བལྟ་གཞི་དེ་ཡི་
 དྲགས་ཀྱི་ལས་ལས་གྲུབ་པའི་རྣལ་ཞུག་གི་རྒྱུ་དེའི་ནང་ནས་བཅུས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 རྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་ཕོར་གང་གི་སྤྲེང་དུ་གང་ཟག་གསུམ་གྱིས་གཅིག་ཆར་བལྟས་པའི་
 ཆེ། ལྟའི་མིག་ཤེས་བདུད་རྩི་ཕོར་གང་ཆད་ལོངས་ལ་ཆད་མར་སོང་། མིའི་མིག་ཤེས་ལྟ་
 ཕོར་གང་ཆད་ལོངས་ལ་ཆད་མར་སོང་། ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་རྣལ་ཞུག་ཕོར་གང་ཆད་
 ལོངས་ལ་ཆད་མར་སོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། དེའི་ཆེ་བལྟ་གཞི་དེའི་སྤྲེང་
 དུ་དངོས་པོ་དེ་གསུམ་པོ་སོ་སོ་ནས་ཕོར་གང་ཆད་ལོངས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་ཕོར་གང་གི་གོ་ས་ན། དངོས་པོ་དེ་གསུམ་སོ་
 སོ་ནས་ཕོར་གང་ཆད་ལོངས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱན་
 ཞིང་གཤེར་བ་ཕོར་བ་གང་བ་དེ་རང་གི་གོ་ས་འགོག་རུས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཁེའི་རེག་བྱ་གང་རེག་ཏུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ལུས་ཤེས་ཆད་མ་
 ཡོད་དོ་ཟེར་ན། ཉི་མའི་རེག་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གང་རེག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གང་རེག་

ཏུ་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བའི་ལུས་ཤེས་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆ་རེག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཆ་རེག་ཏུ་བཅས་པའི་ལུས་
ཤེས་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གོང་དུ་བྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྒྲོང་བའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
བཀག་པས། ཁོ་ན་རེ། དེ་གྲུབ་སྟེ། དེའུ་ཤིང་རྟ་སྒྲུང་བའི་མིག་ཤེས་དང་། རྒྱ་རྒྱུང་
ནག་ཁྲག་ཏུ་སྒྲུང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ནམས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་
ཡིན་པའི་(༡༡༧བ)ཕྱིར་རོ། །སྟམ་ན། དེ་དག་གྲང་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་
མཚུངས་པར་ལོག་ཤེས་སུ་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱུང་། དག་དོན་ནི། དེའུ་ཤིང་རྟ་སྒྲུང་
ཏུ་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་དང་རྒྱ་རྒྱུང་ནག་ཁྲག་ཏུ་སྒྲུང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་བྱི་རོལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མ་
ཡིན་ཏེ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
སྐབས་འདིར་རྒྱ་རྒྱུང་ནག་ཁྲག་ཏུ་སྒྲུང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་དང་ཚད་མའི་གཞི་
མཐུན་མེད་དོ། །རྒྱ་ཁིང་ག་ཤེར་བ་ཕོར་གང་གི་སྟེང་དུ་ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་གསུམ་གྱི་གཅིག་
ཆར་བལྟས་པ་དེའི་ཆེ་ན་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ནག་ཁྲག་ལ་ཚད་མར་སོང་ཁིང་།
ལྷའི་མིག་ཤེས་བདུད་ཅི་དང་། མིའི་མིག་ཤེས་ལྷ་ལ་ཚད་མར་སོང་གྲང་། དུས་རྟག་ཏུ་
དེ་ལྷར་སོང་བས་ནི་མ་ཁྱབ་པོ། །དེ་ལྷར་བལྟས་པ་དེའི་ཆེ་ན། དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱ་རྒྱུང་
བདུད་ཅི་གསུམ་ཀ་ཕོར་གང་ཚད་ལོངས་གཅིག་ཅར་དུ་མེད་གྲང་། དེ་ལྷར་བལྟས་པ་དེའི་
ཆེ་ན། དེའི་སྟེང་དུ་དེ་དག་ཕོར་གང་ཚད་ལོངས་སུ་ཡོད་པ་སྟིན་དོ། །ཉི་མའི་རེག་བྱ་ཆ་
རེག་ཡིན་གྲང་། ཉི་མའི་རེག་བྱའི་ཆ་ཤས་དང་། གྲང་རེག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཆ་རེག་དང་གྲང་རེག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། ཆ་
རེག་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་གྲང་རེག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གང་རེག་གི་སྟེང་དུ་ཆ་རེག་གསར་དུ་སྟེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། སྐྱོ་གཏི་དུས་སུ། གང་རེག་གི་ཆ་ཤས་འགའ་ཞིག་གི་ཉེར་ལེན་དང་། ཡི་དྲགས་ཀྱིས་ལས་ངན་པའི་བདག་སྟེན་བྱས་པ་ལ་རྟེན་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་ཆ་རེག་གསར་དུ་སྟེ་བ་ཡོད་(༡༣༠ན)པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སྐྱོ་གཏི་དུས་སུ། ལྷ་བའི་རེག་བྱའི་ཆ་གཅིག་གི་ཉེར་ལེན་དང་། ཡི་དྲགས་ཀྱིས་ལས་ངན་པའི་བདག་སྟེན་བྱས་པ་ལ་རྟེན་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་ཆ་རེག་གསར་དུ་སྟེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱ་དང་གཅིག་གང་ཞིག་ །ཡི་དྲགས་རྣམས་ལ་སྐྱོ་གཏི་དུས་སུ་ནི། ལྷ་བའང་ཆ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྒྱུ་ཁིང་གཤེར་བ་ཕོར་གང་གི་སྟེང་དུ་གང་ཟག་གསུམ་གྱིས་གཅིག་ཅར་བལྟས་པ་དེའི་ཆོན། དེའི་སྟེང་དུ་ལྟས་ལོངས་སྟོང་བྱར་གྱུར་པའི་བདུད་ཅི་ཕོར་གང་ཆད་ལོངས་དང་མིའི་ལོངས་སྟོང་བྱར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་ཕོར་གང་ཆད་ལོངས་དང་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ལོངས་སྟོང་བྱར་གྱུར་པའི་རྣལ་ཞག་ཕོར་གང་ཆད་ལོངས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བལྟས་པ་དེའི་ཆོན། དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱུ་བདུད་ཅི་རྣལ་ཞག་གསུམ་ཕོར་གང་ཆད་ལོངས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྟེང་དུ་དེ་གསུམ་གཅིག་ཅར་རྒྱུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཟུགས་ཅན་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་གོ་འགོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྒྱུ་ཁིང་གཤེར་བ་ཕོར་བ་གང་གི་སྟེང་དུ་གང་ཟག་གསུམ་ཕོར་གཅིག་ཅར་བལྟས་པའི་ཆོན། དེའི་སྟེང་དུ་རྒྱུ་བདུད་ཅི་རྣལ་ཞག་ཕོར་གང་ཆད་ལོངས་སུ་མེད་ཅེས་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ས་རུལ་གྱི་གོ་སར་རྒྱ་རུལ་ཡོད་པ་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སའི་སྟོང་རྒྱས་བསྐྱང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རི་རབ་གཅིག་གི་གོ་ས་ན་མཛོན་པ་གོང་འོག་

གཉིས་ཀ་ནས་བཤད་པའི་རི་རབ་གཉིས་གཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་(༡༣༠བ)པའི་ཕྱིར། མ་
གྲུབ་ན། གང་འགོག་སྟེ་མས་ཤིག །

ཆད་འགོག་ཅུང་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་གང་གི་ཡུལ་སྤྱོད་། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་སུ། དགག་བཞག་སྤང་
གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །ཁ་སང་གི་དུས་ཀྱི་སྔོན་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་རང་དུས་སུ་རང་
ལ་སྤྱོད་བྱེད་རང་རིག་མེད་ཀྱང་། རང་ཉིད་དུས་ཕྱིས་དྲན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤྱི་
སྔོན་འཛིན་ཤེས་པ་དང་། ཕྱིས་ཀྱི་སྔོན་པོ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་གཉིས་པོ་དེ་རང་བཞིན་
ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་སྔོན་པོ་གཅིག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། སེམས་ཙམ་པས་དབུ་མ་པའི་
ངོར་རང་རིག་སྒྲུབ་པ་དེའི་ཆེ་ཁ་སང་གི་དུས་ཀྱི་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་
དུས་སུ་རང་ལ་སྤྱོད་བྱེད་རང་རིག་ཡོད་དེ། རང་རིག་དུས་ཕྱིས་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་དྲགས་སུ་བཀོད་ནས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དེ་གཞུང་དེའི་དོན་
སྦྱོར་ནམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་ལྟར་བཀོད་པ་དེའི་ཆེ་ན། ཆོལ་ཕྱི་
ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲགས་པའི་དྲགས་ཆོས་གཉིས་ལྟན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་དེའི་ཆེ་ན། དབུ་མ་པས་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པར་སེམས་
ཙམ་པས་ཤེས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་གི་སྤང་བ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཐེག་
ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀྱན་རྫོབ་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་

ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གཉིས་སྒྲུང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། (༡༣༡ན)རང་གི་སྒྲུང་བ་ལ་ཚད་མ་
ཡིན་པས་བྱལ་བོ་ཟེར་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་སྒྲུང་ཅིག་མ་ཤིན་ཏུ་ཐུང་བ་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། འཕགས་པ་དང་སོ་སྒྲིག་གཉིས་རང་ཡུལ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་བྱུང་བར་མེད་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་གི་ཚད་མར་སོང་བའི་ཡུལ་ཡོད་ན། ཚད་མ་ཡིན་པས་བྱལ་བོ་ཟེར་
ན། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་སྒྲུང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་འཛིན་སྒྲུངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་
མི་སྒྲུབ་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲུང་བ་བདེན་པར་
གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གསར་དུ་མི་སྒྲུབ་པའི་རིག་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྔ་འཛིན་དབང་
མངོན་གྱིས་དབངས་ནས་སྒྲིས་པའི་སྔོན་པོ་དོན་མཐུན་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཆོས་ཅན།
མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྔོན་པོ་ངེས་པའི་ངེས་
ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྔོན་པོ་ལ་གསར་དུ་མི་སྒྲུབ་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་སྔོན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་དབངས་ནས་སྒྲིས་པའི་སྔོན་པོ་ངེས་པའི་
ངེས་ཤེས་དེ་སྔོན་པོ་(༡༣༡བ)རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་སྒོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཁས།

འདོད་ན། སྟོན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག །རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་རིག་པ་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན།
འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་པ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རང་གི་སྤང་བ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་
ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྟོན་འཛིན་ཤེས་པ་ཡུལ་སྟོན་པོ་ངེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་རང་
ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་རང་དུས་སྤྱི་རང་
ལ་སྤྱོད་བྱེད་རང་རིག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག །དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་གི་མཆན་
ཉིད་མི་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་དུ་རང་རིག་མི་འདོད་པ་མིན་ནོ། ཟེར་ན། དཔལ་ལྷན་
རྒྱ་བས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། རྗེས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རང་རིག་མེད་པ་མ་ཟད། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་རིག་མེད་
པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་སྤྱི་དོན་མེད་པར་བཞེད་པར་ཐལ། དེས་ཆད་མ་
དང་གཞལ་བྱ་ལ་སྟོན་ནས་གྲུབ་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཆད་མས་ཡུལ་གཞལ་
བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་རང་ཉིད་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རང་རིག་འདོད་
པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་གི་རྟོན་རྟགས་ལ་རྟོན་ནས་རང་གི་འཛིན་སྤངས་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་
པའི་གཞལ་བྱ་སྟོག་གྱུར་བ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་རིག་པ་དེ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མའི་
མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་(༡༣༡ན)དཔག་པའི་ཆད་མ་ཡིན་ན།
རང་གི་རྟོན་རྟགས་ལ་རྟོན་ནས་སྤྱི་བས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁས་ལེན་འགལ་བ་བརྗོད་

པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པ་ལ་རྟེན་ནས་བདག་སྒྲེ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གསར་དུ་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཇམ་པར་བདག་སྒྲེ་འགོག་པའི་སྐབས་འདིར་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཀྱི་གཞོད་བྱེད་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་དེ་ལས་གཞན་བ་མ་བསྟན་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཁས་ལེན་འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པ་ལ་རྟེན་ནས་བདག་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་འགོག་མི་རུས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཕངས་པ་ལ་རྟེན་ནས་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྒྲེ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འབྲའི་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་གི་རྟེན་རྟགས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར། རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་བ་ལ་མི་སྒྲུབ་པའི་རིག་པ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་ལྟོག་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་དེ་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལྟོག་གྱུར་ལ་མི་སྒྲུབ་པའི་རིག་(༡༩༡བ)པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱར་གྱུར་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་མངོན་གྱུར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱེད་ལྟོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ ཁྱོད་ཀྱི་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་ལུལ་བའི་རིག་པ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་
མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆས་ཅན། མ་
ལུལ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་དེ་མ་ལུལ་བའི་རིག་པ་གང་ཞིག་ ཁྱེད་ལ་གཟུགས་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ལ་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཟུགས་སྒྲུབ་པུ་
བྱེད་པའི་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ ཁང་གི་ཕུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཀྱི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་
ངེ་འཛིན་ལ་རྟོན་ནས་རང་གི་འཛིན་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་ཕྱ་རགས་
གང་རུང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་སྔ་སྒྲུབ་མེད་པར་ཐལ། དེ་
ཡིན་ན། (༡༩༩ན)འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
འདོད་ན། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྒྱས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་སྔ་སྒྲུབ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གང་ཟག་རང་བཞིན་
མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྒྱས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་གང་ཞིག་ གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་
པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། བདག་མེད་ཕྱ་མོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་དེའི་སྟོན་དུ་

བདག་མེད་རགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཕྱོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་
སྒྲེ་མེད་པར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྒྱད་ལྔ་གྱི་སྒོ་སྒྲེ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་
ཅམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་གོལ་རུས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
འཁོར་བ་ལས་གོལ་བ་ལ་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་གི་བདག་རྟེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་
འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་པ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་རིག་པ། དབང་
པོ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། (༡༩༩བ)མ་གྱུབ་ན། དེར་ཐལ། རང་གི་བདག་རྟེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་
པ་ལ་རྟེན་ནས་བྱུང་བ་གང་ཞིག །རང་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་པ་ལ་མི་
སྤྱི་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ།
མངོན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དབང་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྟེན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ལ་མ་རྟེན་པར། རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་
ཞིང་རང་གི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་པ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་རིག་
པ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྤྱན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྟེན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐལ།
ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྟེན་ཡིད་

དབང་ལ་རྟེན་ནས་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་ལ་
མི་སྤྱོད་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུབ་སྟེ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་སྟེན་
མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་
གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་ལ་མི་སྤྱོད་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་མ་གྱུབ་ན། དེར་
ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་
མེད་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག རྗེས་དཔག་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་(༡༣༧)
གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། ཟེར་ན། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་
རྗེས་དཔག་དེ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཡུལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་ཞུགས་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡུལ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞུགས་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་མི་འགལ་ལོ་ཟེར་ན། འགལ་བར་ཐལ། དེ་
སོ་སོ་སྤྱོད་པ་ལ་སྟོས་ཏེ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་མངོན་སུམ་མིན་པ་འདི་དག་
ནི། བརྟགས་པ་པོ་གཅིག་ལ་སྟོས་པའི་ཕན་ཚུན་འཆོལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ཁྱེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མངོན་སུམ་དང་སྟོག་གྱུར་མི་འགལ་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁུན་མངོན་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
གཞི་གྱུབ་ན་མངོན་གྱུར་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷ་གྲུ་
བདེན་མེད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྟོག་གྱུར་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུར་མཐོང་ལ་སྟོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གོང་དུ་གཞན་སྤྱོད་གི་སྒྲུབ་བྱེད་རང་རིག་བཀག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ།
 རང་རིག་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་དུས་ཕྱིས་དན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དན་པ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནམ། དན་པ་ཙམ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་
 གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་སྤྱོད་མཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ལན་གོང་དུ་བཏབ་ཟེན་ལ། ཕྱི་མ་
 ལྟར་ན། མ་ཁྲབ་པའི་ལན་བརྟན་པ་ལ་གཞུང་(༡༣༧)འདི་བྱུང་། དག་དོན་ནི། ཁ་
 སང་གི་དུས་ཀྱི་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་རང་དུས་སུ་རང་ལ། རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་
 སྤྱོད་བྱེད་མེད་ཀྱང་། རང་ཉིད་དུས་ཕྱིས་དན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁ་སང་གི་དུས་ཀྱི་
 སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་། དེ་རང་གི་དུས་ཀྱི་སྔོན་པོ་དན་པའི་དན་ཤེས་གཉིས་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་སྔོན་པོ་གཅིག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྗེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 ཀྱང་རང་རིག་མེད་ཅིང་ཐ་སྟོད་དུ་ཡང་རང་རིག་མེད་དོ། རྒྱུ་མཐོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་སྔོན་
 འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་ཡུལ་སྔོན་པོ་གཞལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་རང་ཉིད་གྲུབ་པའི་
 རྒྱལ་ཡོད་དེ། དེས་ཡུལ་སྔོན་པོ་གཞལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བར་དུ་ཆད་མ་གཞན་མ་རྒྱད་
 བར་སྔོན་པོ་དན་པའི་དན་ཤེས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲན་ཅུས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 རང་ཡུལ་གཏན་ལ་འབབས་ཅུས་ཀྱི་གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། རང་གི་སྤང་
 བ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཀྱང་། རང་གི་སྤང་བ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ན། ཆད་མ་ཡིན་པས་མ་
 ཁྲབ་པོ། རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་མི་སྒྲུབ་པའི་རིག་པ་ཆད་མའི་མཚན་
 ཉིད། དབྱེན། རྗེས་དབག་ཆད་མ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་གཉིས། རང་གི་རྟེན་རྟགས་
 ཡང་དག་ལ་རྟེན་ནས་རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལྟོག་གྱུར་ལ་
 མི་སྒྲུབ་པའི་རིག་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་རྟེན་རྟགས་ཡང་
 དག་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་

གྱུར་ལ་མི་སྤྱི་བའི་རིག་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན།
 (༡) ༡༥(ན)དབང་མངོན། ཡིད་མངོན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་གསུམ། རང་གི་སྤྱན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་འཛིན་
 སྤངས་ཀྱི་གོ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་ལ་མི་སྤྱི་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ།
 དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། མིག་སྟོན་དབང་པོ་ལ། རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་
 གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་ལ་མི་སྤྱི་བའི་རིག་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་སྤྱན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་ཞི་ལྷག་རྒྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་
 འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་བདེན་པའི་རྣམ་པའམ། བདག་མེད་ཐ་
 རགས་གང་རུང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད།

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་པ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་
 འཛིན་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྤྱང་བ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་གཏན་ལ་འབེབས་
 རུས་ཀྱི་གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་གཤམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། རང་གི་སྤྱང་བ་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱང་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པ་གང་ཞིག །རང་གི་སྤྱང་བ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆད་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། (༡) ༡༥(བ)ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱང་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་གི་སྤྱང་བ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་
 ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་

ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས་སུ་
གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། ཆོག་གསལ་ལས། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་དཔེ་ཉར་
འཇལ་གྱི་ཚད་མ། ལུང་ཚད་མ་དེ་བཞིར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ།

གཞན་ཡང་། རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། གསར་དུ་མི་སྒྲུབ་པའི་རིག་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་
པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན།
རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དམན་ལམ་སྒོན་མ་སོང་གི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ་ལམ་དེ་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྗེས་
དཔག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐོས་
བསམ་གྱི་སྒྲོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དངོས་པོ་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་
ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་རང་གི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་
བྱ་མངོན་གྱུར་ལ་མི་སྒྲུབ་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཕ་བར་འདོད་ན། མ་ཡིན་(༡༩༦ན)པར་ཐལ། དེ་ལྟོག་
གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དངོས་པོ་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་ལྟོག་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་
བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་དེ་རང་གི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་
གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལྟོག་གྱུར་ལ་མི་སྒྲུབ་པའི་རིག་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་སྒྲིག་གྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཚུར་མཐོང་ལ་སྒྲིག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
མ་གྲུབ་ན། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སྒྲེ་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སྒྲེ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་
དོན་དམ་བདན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་ན། རང་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞན་ཀྱང་མངོན་གྱུར་ལ་མི་
སྒྲུ་པའི་རིག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དང་རྟོགས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་འཛིན་དབང་
མངོན་གྱིས་དྲངས་ནས་སྒྲེས་པའི་སྟོན་པོ་ངས་པའི་ངས་ཤེས་དེ་སྟོན་འཛིན་ཆད་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ཡིད་ཀྱི་
མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་མཆོན་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ།
རང་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་(༡ ༣༦བ)ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེས་པ་གང་
ཞིག །རང་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་ནི་ལྷག་ཟུར་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མ་བརྟེན་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དྲང་ངས་ཀྱི་མདོ་ཅོད་སྟོང་དང་བཅས་པའི་སྐབས།

རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྟངས་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ནི། ཁ་ཅིག །བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་རྟག་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་དེ། སྐབས་འདིར་

རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། མདོ་དེ་སེམས་ཅམ་པས་སྒྲི་རི་བཞིན་པར་ཁས་
ལེན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅམ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་
རྒྱད་ལ་མཚན་དབེས་སྒྲིས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲི་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཟེན་པར་ཁས་ལེན་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་སེམས་ཅམ་པས་བྱས་པ་དེ་སྒྲི་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་
དག་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དེས་བྱས་པ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེས་དངོས་པོ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་བདེ་
གཤེགས་སྒྲི་པོ་རྟག་དངོས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན་སྒྲི།

གཞན་ཡང་། དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་
མདོ་ཡིན་ན། དགོངས་འགེལ་གྱི་མདོ་ཚིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགེལ་ལས།
རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་དེ་གང་ཞེ་ན། རི་སྐད་དུ་དགོངས་པ་དེས་པར་འགེལ་བ་(༡༩༧)ན།
ལས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་ལ་བཞིན་དེས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད་ཅེས་པའི་ལུང་དེ་ལ་ཚན་པ་གསུམ་དུ་དེས་
པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད་ཅེས་པའི་ལུང་དེ་ལ། རི་ལྟར་ནད་པ་ནད་
པ་ལ་ཞེས་པའི་ལུང་འདིར་དེས་སོ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་ལུང་དེ་ལ་
གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལུན་
འདས་ཀྱི་མདོ་བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འདིར་བསྟན་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་ལ་བྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་པའི་

མདོ་དེར་ངེས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
འདིར་བསྟན་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་ལ་བཞིན་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བདེ་གསེགས་སྟོང་པོ་རྟགས་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
སེམས་ཙམ་པས་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་
བུའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་
སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ལུང་དང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པར་མ་ཟད། སྒར་
བཤད་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་དེ། རྣམ་རིག་པས་སྒྲིའི་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲངས་པ་
ལས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སེམས་ཙམ་པས་སྒྲིའི་
བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སེམས་ཙམ་པས་དང་ངེས་
ཀྱི་ཁྱད་པར་སྒྲི(༡༣༧)འི་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲངས་དུ་རུང་མི་རུང་པའི་སྒྲོན་ས་བྱེད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཙམ་པས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དང་དོན་དང་། མཐའ་མ་
ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འདིར་བསྟན་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུའི་མདོ་ཡིན་ན། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་
ཆོག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་དེ་གང་ཞེ་ན། འི་
སྐད་དུ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ལས། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་བསྟན་པ་ལས།
ཀྱན་བརྟགས་མེད་པ་དང་གཞན་དབང་ཡོད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དྲིས་པ་རྣམས་ལ་
ངས་ནི་དེ་མ་བསྟན་ཞེས་པའི་བར་དངོས་སུ་སྟོན་པ་གཉིས་དང་། དེའི་ལྷགས་ལ་ཕྱི་
དོན་མེད་པར་སྟོན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྟོན་པ་དང་བཅས་པས་བཞིན་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། སོགས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་དགོངས་
འགྲེལ་ལས། ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་
བསྟན་པ་གཉིས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་དོན་དེར་སྟོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་

གྱི་ཚིག་ཡོད་དེ། བྱམས་པས་གསོལ་བ། བཙམ་ལྟན་འདས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་
 གཟུགས་ཅན་འདི་ནི། སེམས་ལས་ཐ་དད་པའམ་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ནམ། བཙམ་ལྟན་
 འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་བཞིན་
 དུ་མདོ་བཟློག་པ་ལས་ཀྱང་ཞེས་པས་དེ་བཞིན་གྱི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་
 བོ་རྟག་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་དང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཀུན་གཞི་
 ཡོད་པར་སྟོན་པའི་ལུང་དང་(༡༩༩)དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཀུན་
 གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་ལུང་དང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཞེས་བཟློག་པའི་དོན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་དོན་བྱི་དོན་མེད་པར་བསྟན་པའི་ལུང་
 དང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་བོ་རྟག་དངོས་
 སུ་སྟོན་པའི་ལུང་དང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པས། དེས་ན་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་
 པའི་ལུང་དང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་གྲུབ་བོ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ཇི་ལྟར་ནད་པས་ནད་པ་ལ་ཞེས་པའི་འཇམ་ཐོག་དེ་མ་ཐག་དུ། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་
 བཟློག་པ་ལས་ཀྱང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་བོ་རྟག་དངོས་
 སུ་སྟོན་པའི་ལུང་དང་དོན་དུ་བསྟན་པས། ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དང་དོན་
 དུ་གྲུབ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་ཚུལ་ཡོད་དེ་མདོ་དེ་གཉིས་དགོངས་གཞི་གཅིག་དགོངས་
 པ་གཅིག །དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་དགོངས་གཞི་ཚེས་ཉིད་
 ལ་དགོངས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོངས་པ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་གསུངས་པའི་ལྟ་བ་
 ལ་གོམས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཁ་དངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་བྱི་རོལ་
 པས། སངས་རྒྱས་པའི་བདག་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་རིགས་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་
 དེ་དང་། བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་བོ་རྟག་དངོས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་མཚུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྟེ་གང་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ས་བཅུ་པའི་མདོའི་

དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། (༡༣༥)ལང་གཤེགས་ལས། བྱི་རོལ་སྤང་བ་ཡོད་མིན་ཁོང་། །
 ཞེས་བྱི་དོན་བཀག་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། དེའི་སྒྲིབ་མེད་དེ་ལུང་དེ་དང་དོན་དགོངས་པ་
 ཅན་ཡིན་པར་བཅས་པ་ལ། ལུང་དེ་ཅམ་ཞིག་དགོངས་པ་ཅན་དུ་ཟད་དམ་སྟམ་ན། དེར་
 མ་ཟད་དགོངས་འགྲེལ་ནས་གསུངས་པའི་ལུང་བཞི་པོ་དེ་ཡང་དང་དོན་དགོངས་པ་
 ཅན་ཡིན་ཞེས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱུང་། དཔེ་དོན་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ནས་
 བཤད་པའི་ལུང་བཞི་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། དང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དང་དོན་
 དགོངས་པ་ཅན་ཉིད་དུ་ལང་གཤེགས་ནས་བཤད་པའི་ལུང་གསུམ་པོ་དེས་གསལ་བར་
 བྱེད་པའི་བྱིར། དགོངས་འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་ལུང་དེ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། གཞན་དབང་
 བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲིབ་པའི་མདོ་དང་། བྱི་དོན་མེད་པར་སྒྲིབ་པའི་མདོ། གྲུག་གཞི་ཡོད་པར་
 སྒྲིབ་པའི་མདོ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་སྒྲིབ་པའི་མདོ་དང་བཞིར་ཡོད་
 པའི་བྱིར། ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད་ཅིས་པའི་ལུང་འདི་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། ཇི་
 ལྟར་ནད་པ་ནད་པ་ལ་ཞེས་པའི་ལུང་འདིས་བྱི་དོན་མེད་པར་སྒྲིབ་པའི་ལུང་དང་དོན་
 དགོངས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་བཟོད་པ་ལས་ཀྱང་། ཞེས་པས་
 གྲུག་གཞི་ཡོད་པར་སྒྲིབ་པའི་ལུང་དང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 དུ་སྒྲིབ་པའི་ཆེན་མོ་མི་གཉིས་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་པའི་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲིབ་
 པའི་མདོ་དང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་བྱིར། འདིར་བསྟན་ནམ་པ་འདི་ལྟ་
 སུའི་མདོ་ཡིན་ན། སེམས་ཅམ་པས་སྒྲིབ་པའི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་ཅིང་། དགོངས་འགྲེལ་
 གྱི་ཆོག་ཡིན་པས་བྱུང་བོ། །

(༡༣༦)གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་
 ཅན་དུ་འགྲེལ་བའི་མདོ་ཡིན་ན། རྩ་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། འདིར་
 བསྟན་ནམ་པ་དེ་ལྟ་སུའི་མདོ་ཡིན་ན། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར།

རྟགས་ཁས། འདྲ་ན། བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་རྟག་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་བསལ་སྒྲ། ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་ལྟར་ལུང་གི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་བས་སྒྲ། དགག་གཞག་སྒྲ་གསུམ། དང་པོ་ནི།
ཁ་ཅིག །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་ཕྱི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་
མདོ་དེ། དང་དོན་གྱི་མདོའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། བཀའ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདྲ་མི་རུས་ཏེ། དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ཕྱ་
མོ་བསྟན་ཕྱི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅུ་བ་ཤེས་
རབ་དེ་བཀའ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་གཏན་ལ་འབབས་
པའི་བསྟན་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲ་ན་སོང་། འདྲ་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དང་
དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེའི་མཆན་ཉིད་འཐད་པའི་
ཕྱིར། ལྷབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་དོན་མདོན་པར་རྟགས་པ་བརྒྱད་པོ་
དེ་ཉིད་དངོས་བསྟན་བསྟན་ཕྱི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། མདོན་རྟགས་རྒྱུད་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་དངོས་བསྟན་བསྟན་ཕྱི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་
སྟོན་པའི་བསྟན་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

གཞན་ཡང་། །བཀའ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་སྤྲེལ་དོན་ཡིན་ན། །དེའི་(༡)མཇུག་སྟགས་
བསྟན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བཀའ་བརྒྱད་སྟོང་པ་དེ་མདོན་རྟགས་བརྒྱད་དངོས་བསྟན་
བསྟན་ཕྱི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲ་ན། མདོན་རྟགས་
བརྒྱད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ། འདྲ་ན། དེས་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་
བསྟན་པའི་སྟགས་ལ་བརྒྱད་པོ་དེ་བསྟན་པར་ཐལ། འདྲ་པའི་ཕྱིར། འདྲ་མི་རུས་
ཏེ། བཀག་ཟེན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་ཕྱི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་

པའི་མདོ་དེ། དང་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། གྲུག་གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་
 མདོ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། དང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་དོན་
 དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གྲུག་གཞི་ཡོད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་
 པ་དེའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གྲུག་རྫོབ་
 བདེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གྲུག་གཞི་དེ་མདོ་དེའི་དངོས་
 བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གྲུག་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་
 གང་ཞིག། གྲུག་གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་དགོས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་ངོར་གྲུག་གཞི་ཡོད་པ་དེ་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱུང་། འོ་ན། གྲུག་གཞི་དེ་དོན་སྒྲི་དེ་དེ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་བྱུང་
 པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མདོ་དེའི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དེའི་སྤང་བའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་བོང་རུའི་དོན་
 སྒྲི་དེ་རི་བོང་རུ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤང་བའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རི་
 བོང་རུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རི་བོང་རུ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ཀྱི་དོན་སྒྲི་ཁྱོད་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་དུ་ཐལ། ཁྱོད་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་རྟགས་ཕྱི་(༡༧༠ན)མ་གྲུབ་ན། དེ་མདོ་དེའི་སྤྱི་ཟེར་གྱི་བསྟན་
 བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་དེ་སྤྱི་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་
 ལེན་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག། གྲུག་གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་དགོས་ཀྱི་གདུལ་
 བྱའི་ངོར་གྲུག་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གྲུག་གཞི་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག། མདོ་དེའི་དགོངས་གཞི་དེ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
 གྲུག་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། བྱབ་
 རྟེ། རང་འགྲེལ་དུ། གྲུག་གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བདེ་གཤེགས་སྟོང་བོ་རྟགས་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ། དང་དོན་

དགོངས་པ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་འདི་ལ་དགོས་པ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མདོ་ཆོས་ཅན། སྤང་དོན་གྱི་མདོའི་མཆན་ཉིད་
དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གཞུགས་འཛིན་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ།
མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་དམ་བདེན་
པ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ནང་
ཆན་དུ་གྱུར་པའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་
པའི་སྐྱུག་བསྐལ་ཤེས་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
སྐྱུག་བསྐལ་ཤེས་པར་བྱ་ཤེས་པར་བྱར་མེད་ཞེས་པའི་མདོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་
དེ་བསྟན་མ་ཐག་ཏུ་གྱུར་ཤེས་ཀོ་ལུ་འདི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་སྟེ། མཐོང་ལམ་སྤར་མ་སྐྱེས་པ་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་
པའི་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་མདོ་དེ་ངེས་དོན་(༡༧༠བ)གྱི་མདོའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། བཀའ་
བརྒྱུད་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་
ཐལ། འཁོར་ལོ་བར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་མཆན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
མ་ཁྱབ་ན། བརྒྱུད་སྟོང་པའི་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་
པའི་མདོ་དེ་མཆན་ཉིད་དེ་ཡིན་ཅིང་བརྒྱུད་སྟོང་པ་དེ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་
པར་ཐལ། མ་ཁྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱུང་གཞུགས་ནས་རྣམ་
མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་བློགས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཁྱུང་འཁོར་ལོ་བར་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་
ནས་གསུངས་པའི་སྤང་ངེས་དཔྱོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་དེ་བདག་

མེད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་དབང་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་
འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཀྱན་རྩོམ་བདེན་པ་དངོས་བཟུན་
བཟུན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག། དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ན། སྤྱི་ཐལ་བཞིན་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་བོ་ཟེར་ན།
འོ་ན་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ན་མདོ་དེའི་དངོས་བཟུན་སྤྱི་ཐལ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་མི་རུང་
བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དྲང་དོན་
གྱི་མདོ་དང་དེས་དོན་གྱི་མདོའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།
ཤེས་རབ་སྟོང་པོའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་མེད་ཅེས་པའི་མདོ་དེ་སྤྱི་ཐལ་བཞིན་
དུ་ཁས་ལེན་མི་རུང་བའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་མེད་པ་དེ་མདོ་དེའི་བཟུན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་དེས་རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་གཟུགས་མེད་པར་སྟོན་
པ་སྐབས་སུ་བབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་
བའི་གདུལ་བྱ་ལ་གཟུགས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག།
བཀའ་ཡིན་ན།

(༡༧༡)ན། དགོངས་འགྲེལ་ནས་གསུངས་པའི་ལམ་ལོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་
པས་ཁྱབ་བོ། ཟེར་ན། འོ་ན། བཀའ་ཡིན་ན། དགོངས་འགྲེལ་ནས་གསུངས་པའི་
དྲང་དེས་དབྱེད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ལམ་ལོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བཀའ་ཡིན་ན། བདག་མེད་ཕྱ་རགས་གང་
རུང་གཏན་ལ་ཡབ་པའི་བཀའ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་བྲང་བ་ལས། བདག་མེད་གཏན་ལ་ཡབ་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བཀའ་ཡིན་ན། ལྟ་བའི་ཆ་གཙོ་བོར་

བསྟན་པའི་བཀའ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བདག་མེད་སྒྲ་
རགས་གང་རུང་བསྟན་ཕྱི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་མདོ་ཡིན་ན། དགོངས་
འགྲེལ་ནས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན།
དེ་ཡིན་ན་དགོངས་འགྲེལ་ནས་གསུངས་པའི་དྲང་ངེས་དཔྱོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་འཁོར་
ལོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་
ཡིན་ན་བདེན་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཏན་ལ་
འབེབས་པའི་བཀའ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། བསྐལ་
བཟང་མིག་འབྱེད་དུ། བདེན་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་དབང་དུ་
བྱས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཡིན་ན། བདེན་གྱུ་བ་མ་བཀག་པར།
གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཚྭ་གསལ་གཅིག་ཏུ་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་
སྟོན་པའམ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཚྭ་གསལ་གཅིག་ཏུ་
བདེན་མེད་དུ་བསྟན་པའམ། བདེན་པར་གྱུ་བ་མ་གྱུ་བ་སོ་སོར་བྱེ་ནས་བསྟན་པའི་མདོ་
གང་རུང་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། འཁོར་ལོ་
དང་པོའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་བདེན་གྱུ་བ་(༡༧)བ)ཏུ་སྟོན་པའི་མདོ་འདི་
གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཚྭ་གསལ་གཅིག་ཏུ་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་
སྟོན་པའི་མདོ་མ་ཡིན། བར་པའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་རང་བཞིན་མེད་པར་
བསྟན་པའི་མདོ་དེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་
དུ་ཚྭ་གསལ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པའི་མདོ་མ་ཡིན། མཐའ་མའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་ཀྱན་
བརྟགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྱུ་བ་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་
གྱུ་བ་མ་གྱུ་བ་སོ་སོར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འཁོར་ལོ་བར་པའི་མདོ་ཡིན་ན། འཁོར་ལོ་བར་པ་ཡིན་པས་བྱབ་བོ།

ཟེར་ན། ལམ་ལོ་བར་པའི་མདོ་ཆོག་ཡིན་ན། ལམ་ལོ་བར་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་
ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ལམ་ལོ་བར་པའི་མདོ་ཆོག་ཡིན་ན། ལམ་
ལོ་བར་པའི་མདོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བརྒྱད་སྟོང་པའི་མདོ་ཆོག་ཡིན་ན་
བརྒྱད་སྟོང་པའི་མདོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། བརྒྱད་སྟོང་པའི་ནང་
ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོག་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བརྒྱད་སྟོང་པའི་མདོ་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། གོང་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་གང་ལས་ཕྱི་རོལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལང་ཀར་གཤེགས་
པའི་མདོ་ལས། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་སེམས་ཅམ་དུ་གསུངས་པ་དང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་
དུ་གསུངས་པ་ལ། འོ་ན། དྲང་ངེས་ཀྱི་བྱང་པར་རི་ལྟ་བུ་སྟུམ་ན། དེའི་བྱང་པར་སྟོན་
པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱུང་། དག་དོན་ནི། དྲང་ངེས་ཀྱི་མདོའི་བྱང་པར་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ།
དོན་དམ་བདན་པ་སྐྱེ་རི་བཞིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་
པའི་མདོ། དེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་དོན་དམ་བདན་པ་སྐྱེ་རི་བཞིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་
བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་མདོ་རྣམས། དྲང་དོན་གྱི་མདོར་འཛིག་
པའི་ཕྱིར། དེ་དེའི་མཚན་(༡༤༡ན)ཉིད་དུ་འཛིག་གོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདན་པ་
བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་མདོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱིད་ཀྱི་དྲང་དོན་གྱི་
མདོའི་མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་དེའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་
པའི་ཀུན་རྫོབ་བདན་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་གཙོ་བོ་གཞི་
མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་དོན་དམ་
བདན་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། ཕྱི་མ་སྤྱ། འདོད་ན། དེའི་ཞེན་པའི་

བརྗོད་བྱ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་
པའི་བརྗོད་བྱ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བཀའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟུང་སྟེ། ཟུང་སྒྲུ་མ་ལས་
བཀའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ། གང་ཞིག་དོན་ལྡན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
མ་ཟུབ་ན། འོ་ན། ལུང་འདི་སྒྲུང་བའི་བརྗོད་བྱ་ཅམ་ལ་དགོངས་པར་ཐལ། མ་ཟུབ་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུ་ཡིན་ན། རང་གི་སྒྲུང་བའི་བརྗོད་བྱ་
ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ཚེས་ཅན། དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་
མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་དང་
དོན་གྱི་མདོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཤེས་རབ་སྟོང་པོའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་མེད། ཅེས་པའི་
མདོ་ཚིག་ཚེས་ཅན། སྒྲུ་ཇི་བཞིན་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཤེས་རབ་སྟོང་པོ་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། གཟུགས་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཟུང་སྟེ། གཟུགས་མེད་པ་དེ་
མདོ་དེའི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲུར་གཟུགས་མེད་པར་
གཟུགས་མེད་ཅེས་པའི་སྒྲུ་དེའི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར།

བདག་འགོག་ཚུད་སྟོང་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།

ཉོན་མོངས་སྟོན་(༡༧༥)ནུམས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྒྲུང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་། འཛིག་ལྟ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པར་
བསྟན་པ་དང་། ལུང་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་

པའི་མ་རིག་པར་བསྐྱེད་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་མི་འགལ་བར་འཛིག་
ལྟ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་གང་ཞིག །ཡུང་པོ་བདེན་འཛིན་ཡང་འཁོར་
བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། འཛིག་ལྟ་དེ་རང་
དང་རྣམ་པ་མི་མཐུན་པའི་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཉོན་མོངས་སྒྲིན་རྣམས་མ་ལུས་འཛིག་ཆོགས་ལ། །ལྟ་ལས་བྱུང་བ་སྒྲོ་ཡི་མཐོང་འགྱུར་
ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་ཡང་རང་དང་རྣམ་པ་མི་མཐུན་
པའི་ཉོན་མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་
ལས། རི་སྤྱོད་ཡུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྤྱོད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་ཀ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྒྲིན་ན་འཆི་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་རྣམས་མ་ལུས་པ་
འཛིག་ལྟ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཡུང་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་གང་ཟག་
གི་བདེན་འཛིན་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཉིས་ལ་རྟོགས་
དཀའ་སྤྱི་ཁྱད་པར་མེད་དོ་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། གནས་མ་བྱ་པའི་སྤྱེ་བ་མ་
གཏོགས་པའི་ནང་སྤྱེ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི། དེ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་རྟོགས་དཀའ་སྤྱི་ཁྱད་པར་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་སྤྱི་དུ་བཏགས་ཡོད་རྟོགས་སྤྱི་ཞིང་།
ཡུང་པོའི་སྤྱི་དུ་བཏགས་ཡོད་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་གང་ཟག་
བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་ཅིང་ཡུང་པོ་རྣམས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་རྟོགས་དཀའ་སྤྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་ཐལ།
ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་པས་དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་

ཕབ་ནས་བསྒྲུབས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་
བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དེ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མོངས་པའི་མ་རིག་
པ་དང་། ལས་འབྲས་ལ་མོངས་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་
བར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མོངས་པའི་མ་རིག་
པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་
ཟླ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་རིག་པ་ཡིན་ན།
དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ མ་རིག་པ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་
ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ་ཟེར་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དེ། མ་
རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དང་ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་
ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་སྒྲིབ་དང་། ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་
ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཇུག་ཤེས་དྲུག་ལ་ཡུལ་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པའི་གཉིས་སྒྲུབ་ལ་ཡུལ་པའི་ཆ་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
པ་གང་ཞིག །ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་དང་ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་
དེར་ཐལ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་ན། རང་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པས་བཞག་པའི་བག་
ཆུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདེན་སྒྲུབ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་དབྱེད་པ་ནི་ཟུར་དུ་
གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་རྣམས་(༡༤༩བ)ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ། འོ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་རྒྱལ་ཇི་ལྟ་སུ་

སྒྲུལ་ན་ཐོག་མར་རྣལ་འབྱོར་པས་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་
བསྒྲུལ་དགོས་སོ། །ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱུང་། དག་དོན་ནི། ཐར་པ་
དོན་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཐོག་མར་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་
ནས་བསྒྲུལ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྒྲེ་རྒྱ་ན་འཆི་ལ་
སོགས་པའི་སྒྲོན་རྣམས་མ་ལུས་པ་འཛིག་ཏུ་ལས་བྱུང་བའི་བྱིར། བཟུན་བཅོས་སུ་དང་
པོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ནི། ལྷག་ཏྲོག་འགོག་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ།
རྣལ་འབྱོར་པས་བསྒྲུལ་པའི་ཆེ། དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་
བསྒྲུལ་པ་ནི། དགོས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་རིག་པ་ཡིན་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་
ཀྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བོ། །བདག་མེད་གཉིས་པོ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
རྟོགས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རྣལ་འབྱོར་པས་དང་པོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་
ཕབ་ནས་བསྒྲུལ་དགོས་པར་ཐལ། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྒྲེ་རྒྱ་ན་འཆི་ལ་
སོགས་པའི་སྒྲོན་རྣམས་ལུང་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལས་བྱུང་བའི་བྱིར་
ཏེ། རི་སྤྱིད་ལུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཁྱེད་རང་ལ་
འགལ།

གཞན་ཡང་། བདག་མེད་གཉིས་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་སྒྲུབ་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཆོལ་བ་འགའ་ཞིག་གི་ངོ་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་དཀའ་
ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་
པར་སྒྱུབ་པ་སྐབས་སུ་མ་བབས་གིང་། ལུང་པོ་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྱུབ་པ་
སྐབས་སུ་བབས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྟེན་(༡༧༩ན)འབྲེལ་གྱི་རྟོགས་ཀྱིས་ལུང་སོགས་
རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྱུབ་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཆོལ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྟེན་

འབྲེལ་དེ་ཡུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བདག་མེད་གཉིས་པོ་ལ་སྤྱ་རགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་རྟགས་དཀའ་སྤྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། ཡུང་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པ་གཉིས་ལ་སྤྱ་རགས་ཀྱི་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་བདེན་འཛིན་གཉིས་ལ་སྤྱི་དཀའ་སྤྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པར་ཐལ། བདག་མེད་གཉིས་ལ་རྟགས་དཀའ་སྤྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་ན། གང་ཟག་གི་བདེན་འཛིན་སྤྱི་མི་སྤྱི་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདེན་འཛིན་སྤངས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་སྤངས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དག་བཙུམ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མ་རིག་པ་ཡིན་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བཏུས་སྤྱུ་འདིར་རྫོངས་པ་གཉིས་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྫོངས་པ་དང་། འབྲས་ལུའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ལ་རྫོངས་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

གཞན་ཡང་། རང་རྒྱ་ལུ་ཕྱི་ལ་རྫོངས་པའི་རྟགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟགས་པ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་རྟགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྷན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་རིག་པ་རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་(༡༧༧བ)འཛིན་རགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤྱི་མི་ཡིན་པའི་

མང་པོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་མང་པོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཁ་བདག་གཅིག་ཉིད་ལ་བདག་མང་པོར་ཡོད་པར་ཐལ། སྤང་བོ་བདག་གང་ཞིག་ཁ་བདག་གཅིག་ཉིད་ལ་སྤང་བོ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། ཟེར་ན། བདག་གཅིག་ཉིད་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་བདག་མང་པོར་ཡོད་པར་ཐལ། བདག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་རང་གི་གདགས་གཞི་དུ་མ་ལ་བཏགས་པའི་བདག་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་བདག་གི་གདགས་གཞི་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཡིད་དེ་བདག་གི་མཚན་གཞི་ཡིན་ནོ། ཟེར་ན། སྤང་བོ་བདག་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་སྤང་བོ་ནི། ལྷ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་འཇུག་པའི་རང་གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གལ་ཏེ་སྤང་བོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི། ལྷ་བ་རང་ལུགས་ལ་གནོད་བྱེད་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་སོ། །

གཞན་ཡང་། བདག་དེ་རྣམ་དབྱེད་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཅའ་བའི་ཆོ་ན་རྟེན་པར་ཐལ། སྤང་བོ་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གོང་དུ། ལྷ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་ཅིག་འདོད། ཅིས་པའི་སྐབས་སུ་ནང་སྡེ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤང་བོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱུང་། དག་དོན་ནི། གང་ཟག་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་བདག་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་མང་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤང་བོ་བདག་(༡༧༥བ)ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། བདག་ཇུས་སུ་གྲུབ་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤང་བོ་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། འཇིག་ལྷ་སྒོ་ཕྱིན་

པར་ཁས་ལེན་ན། དེའི་ཆོ་བདག་རྒྱན་ཆད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷག་མེད་མུང་འདས་དང་ལྷག་བཅས་མུང་འདས་གཉིས་པོ་དེ་དང་
པོར་ལྷག་མེད་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མུང་འདས་དང་
པོར་མངོན་དུ་བྱས་མ་ཐག་པའི་མུང་འདས་དེ་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། མུང་འདས་དང་པོར་མངོན་དུ་བྱས་མ་ཐག་པའི་མུང་འདས་ལ་ཅེ་གཅིག་
ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་སྒྲུང་གི་
སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྒྱུད་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་རྒྱུད་གཞན་གྱིས་ཟ་བ་ཡོད་
པར་ཐལ། དཔལ་བསགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། ལ་ནོར་ལུར་དབང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བདག་པོར་གྱུར་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་རྣམས་
གྲུབ་ཏུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་སྒྲ་མོར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་འཛིག་ལྷ་ཡུལ་རྣམས་སྒྲུབ་
པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་ཁས་ལེན། དེས་འཛིག་ལྷ་སྒྲོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་འགྱུར་པར་ཁས་ལེན་
པའི་ཕྱིར། ཏུགས་ཁས། འདོད་ན། དེས་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དེས་དངོས་པོ་རྣམས་
གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་མུང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་མུང་
འདས་ལ་ཞུགས་པ་དེའི་ཆོ། མུང་པོ་རྒྱན་ཆད་པར་ཁས་ལེན་ན། དེའི་ཆོ་བདག་རྒྱན་
(༡༩༦བ)ཆད་པར་ཁས་ལེན་དགོས། རྒྱ་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་མུང་པོའི་
ལྷག་མ་མེད་པའི་མུང་འདས་དེ་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ། གྲུབ་
མཐའ་སྒྲ་བ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་མུང་པོ་ལྷག་མ་
མེད་པའི་མུང་འདས་དེ་ལྷག་མེད་མུང་འདས་སུ་ཁས་ལེན་ན། དེ་ལྷག་མེད་མུང་འདས་

ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ལྟག་མེད་མུང་འདས་ཡིན་པར་ཐལ། འོག་མ་
རྒྱམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འོག་མ་རྒྱམས་ཀྱིས་ལྟག་མེད་མུང་འདས་
མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་དེའི་སྒྲོན་དུ་ལྟག་བཅས་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་འགོ་དགོས་
པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བས་བསགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་
པ་ཡོད་ན། རྒྱུད་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་རྒྱུད་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ཡོད་པས་མ་
ཁྱབ་པར་ཐལ། བའི་ལོངས་སྤྱོད་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་པ་དེ་ལུ་དེའི་སྒྲོན་གྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་
ལུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་སྒྱུན་པ་བཏང་བའི་འབྲས་ལུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་ཅོད་སྤྱོད་དང་བཅས་པའི་སྐབས།

འཇིག་རྟེན་མཐའ་ལྡན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ།
དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །འདིར་བསྟན་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་པོ་དེ་དག་མི་དག་
ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས། ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་བཤད་
པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་
བཞི་པོ་དེ་དག་མི་དག་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་མི་དག་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
འདིར་བསྟན་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དྲི་བ་བཅུ་བཞི་པོ་དེ་མི་དག་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
རྒྱམས་ཀྱན་སྤྱོད་ངན་པས་ཀྱན་ནས་སྤངས་པའི་དྲི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འདིར་བསྟན་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་པོ་དེ་དག་མི་དག་ལུང་
མ་བསྟན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ལུང་མ་བསྟན་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདིར་
བསྟན་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་(༡༧ཡན)བ་བཅུ་བཞི་པོ་དེས་ཀྱན་ནས་སྤངས་པའི་དྲི་བ་

བཙུ་བཞི་པོ་དེ་ལ་དེའི་ཚེ། སྟོན་པས་ལན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལྟ་བ་
 དེ་རྣམས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྟོན་པས་དེ་དག་ལ་
 ལན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་པ་འགའ་ལོ། །ཞེ་ན།
 མི་འགའ་བར་ཐལ། དེ་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ཁོ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་གྲེས་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་ནམ་ཞེས། །
 ལུས་ཚེ་རྒྱལ་བ་མི་གསུངས་བཞུགས། །གང་གི་ཕྱིར་ན་ཟབ་མོའི་ཆོས། །སྟོང་མིན་འགོ་
 ལ་མི་གསུངས་ལྟར། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་མཁས་རྣམས་གྱིས། །ཀྱན་མཁྱེན་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པར་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བདག་དང་འཛིག་རྟེན་མི་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་།
 གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་བཞི་པོ་དེ། ལུང་
 མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཙུ་བཞིའི་ནང་ཚན་གྱི་མཐའ་ལ་རྟེན་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། འོ་
 བ། བདག་དང་འཛིག་རྟེན་མི་རྟག་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་
 འབྱུལ་བའི་ལོག་གེས་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བའི་ནང་ཚན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བདག་དང་འཛིག་རྟེན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་
 དང་ལུང་པོ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བདག་དང་འཛིག་རྟེན་མི་རྟག་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ཆོས་ཅན། རྟོང་
 ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བའི་ནང་ཚན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ལྟ་བ་བཀའ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འཛིག་རྟེན་(༡༩༥)རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་
 བ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་བའི་ལོག་གེས་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་མ་

བསྟན་གྱི་ལྟ་བའི་ནང་ཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་འཛིན་
སྤངས་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་མི་
རྟག་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག གང་ཟག་གི་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པར་ལྟ་བ། རྟག་པར་ལྟ་བ།
གཉིས་ཀར་ལྟ་བ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་བཞི་པོ་དེ། སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་རྟེན་པའི་
ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། ཟེར་ན། འོ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་གམ་མི་རྟག་
གཉིས་ཀ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དྲི་བ་བཞི་པོ་དེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དྲི་བ་བཅུ་བཞིའི་
ནང་ཚན་ནས་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་རྟེན་པའི་དྲི་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་མི་ལེན་
པར་ཤེས་བཞིན་དུ་དྲི་བ་དེ་འདྲི་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་
སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་མི་ལེན་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་
པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་དེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འཛིན་སྤངས་དོན་
མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྟན་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ། མི་ལྟན་པར་
ལྟ་བའི་ལྟ་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་
བཞི་པོ་དེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞིའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་
རྟེན་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། འོ་ན་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་མི་ལྟན་པར་ལྟ་
བའི་ལྟ་བ་ཚོས་ཅན། ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་མ་བསྟན་
གྱི་(༡༤༥ན)ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་
དང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་སྒྲེ་བ་སྒྲིམ་པན་ཆད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཏེ། བདག་དང་ཡུང་པོ་སྒྲེ་བ་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུང་པོ་དང་བཅས་བའི་
སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲེ་བ་ཕྱི་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲེ་བ་ཕྱི་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སེམས་ཅན་ཡིན་ན། ཁྱོད་གྱི་སྒྲེ་བ་ཕྱི་མ་ཁས་ལེན་པས་བྱུང་བའི་ན།
འོན་ཏེ་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བཟོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་འཕགས་ཡིན་ན་སྒྲེ་འཆི་མ་ལུས་པ་
སྤངས་པས་མ་བྱུང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་
པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་དེ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བའི་ལྷག་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མ་
བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་སྟགས་སུ་ལྟ་བ་བཞི་པོ་
དེ་དེ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་
དང་ལྡན་མི་ལྡན་སྟགས་སུ་དྲི་བའི་དྲི་བ་བཞི་པོ་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་གྱི་དྲི་བ་བཅུ་བཞི་
པའི་ནང་ཆོད་དུ་གྱུར་པའི་དྲི་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
ཏེ། ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པས་སྤྱུ་སྤུབ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་མི་ལེན་པར་ཤེས་
པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་
བ་དེ་ལྷག་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དེ་སྒྲེ་བ་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་མི་འབྱུང་བར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་དེ་ལྷག་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་སྒྲེ་བ་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་
(༡༤༥)ཟག་གི་བདག་གཞི་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཁྱོལ་བའི་བདག་གྲོང་ཕན་ཆད་བྱང་བར་ལྟ་བ། མི་འབྱུང་བར་ལྟ་བ།

གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ལྟ་བ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་བཞི་པོ་དེའི་ནང་ཚན་
 དུ་གྱུར་པའི་བྱང་འདས་ལ་རྟེན་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཚས་ཅན། གྲོལ་
 བའི་བདག་གྲོང་ཡན་ཆད་འབྱུང་བར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་དེ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་བའི་ལོག་
 ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་
 འཛིན་སྟངས་དོན་མཐུན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། གྲོལ་བའི་བདག་གྲོང་ཡན་ཆད་འབྱུང་བའི་
 བྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲེ་བ་བྱི་མ་ཡན་ཆད་འབྱུང་བའི་བྱིར་ཏེ། དག་བཅོམ་བ་སྒྲེ་བ་བྱི་མ་ཡན་
 ཆད་འབྱུང་བའི་བྱིར་ཏེ། དག་བཅོམ་བ་སྒྲེ་བ་བྱི་མ་ཁས་ལེན་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དག་
 བཅོམ་བ་བསམ་བཞིན་དུ་འཁོར་བར་སྒྲེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། གྲོལ་བའི་བདག་གྲོང་ཡན་ཆད་འབྱུང་མི་འབྱུང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་
 པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་དེ་ལོག་ཤེས་སུ་ཐལ། དེ་ལྟར་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་
 མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་ཁག་ཟག་གི་བདག་ཏུ་གྱུར་པའི་
 གྲོལ་བའི་བདག་ཞེས་སོགས་ནི། གོང་ལྟར་ཤེས་སོ། །

ཁ་ཅིག་ཁག་དང་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ། རྟག་པར་བདེན་
 པར་ལྟ་བ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་བདེན་པར་
 ལྟ་བའི་ལྟ་བ་བཞི་པོ་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞིའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་
 གྱི་མཐའ་ལ་རྟེན་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པར་བདེན་
 པར་ལྟ་བ་ཚས་ཅན། ཁྱོད་ལྟར་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་
 མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་
 པར་བདེན་པར་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མི་
 རྟག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། བདག་(༡༥༩ན)དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་

བདེན་པར་མེད་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་
ཡུལ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་
བདེན་པར་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྟན་པར་བདེན་པར་ལྟ་བ་ཅེས་སོ་ཟེར་ན།
གོང་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤང་བོ་བདག་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤང་བོ་བདག་ཏུ་
འདོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པ་ལ། འོ་ན། སྤང་བོ་བདག་ཏུ་འདོད་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་
མཚན་རི་ལྟ་བུ་སྟམ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་སྤང་། བག་དོན་ནི། སྤང་
བོ་བདག་མ་ཡིན་ཏེ་ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་ནམས་ཀྱང་རང་རེའི་སྟོན་པ་ལ་དྲི་བ་མི་འདྲ་
བ་བཅུ་བཞི་ཞུས་པ་དེའི་ཆེ་སྟོན་པས་ལན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་དང་། དེས་ཀྱན་ནས་སྤངས་པའི་དྲི་
བ་བཅུ་བོ་དེ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལ་སྟོན་པས་
ལན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་པས་བྱང་
པར་དུ་བྱས་པའི་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རང་རྒྱ་བྱབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་ལྟ་བའི་ལྟ་བ།
རྟག་པས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་དེ་ལྟར་དུ་ལྟ་བའི་ལྟ་བ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་བྱང་པར་
དུ་བྱས་པའི་དེ་ལྟར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་དེ་ལྟར་
ལྟ་བའི་ལྟ་བ་བཞི་བོ་དེ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞིའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་
གྱི་མཐའ་ལ་རྟེན་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །ལུས་སྒོག་རྣམས་གཅིག་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་དང་། རྣམ་ཐ་
དད་དུ་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་གཉིས་ལུས་སྒོག་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རྟག་པས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་
རང་རྒྱ་བྱབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདེན་འཇིན་ཡིན་པར་

ཐལ། བྱིད་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྷ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་ན། བྱིད་ཀྱི་ཞེན་
 ཡུལ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་
 ཐས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་(༡༧༩བ)ཡོད་
 ཀྱིས་སྟོང་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རྟག་
 བས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་
 གནས་ལུགས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་
 པའི་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བདག་
 དང་ཐུང་བ་ཡིན་ན། མི་རྟག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟག་པ་དེ་བདེན་
 འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རང་རྒྱ་
 ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་ལྷ་བའི་ལྷ་བ་དེ་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཞེན་
 ཡུལ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་
 རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་རྟག་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་
 པ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་རུས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རགས་
 པའི་མི་རྟག་སྐགས་བརྩུ་དུག་རྟགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་
 གྲོལ་རུས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་འདྲའི་
 ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདེན་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ན། བདེན་
 འཛིན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་སྤངས་པའི་དྲི་བ་
 ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་གྱིས་ཀུན་ནས་སྤངས་པའི་དྲི་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དྲི་བ་བཅུ་བཞི་པོ་དེ་བདེན་འཛིན་གྱིས་ཀུན་ནས་སྤངས་པའི་དྲི་བ་
ཡིན་པར་ཐལ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་
དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་འཛིན་ཀུན་
བརྟགས་གྱི་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་གྱི་ཞེན་
ཡུལ་མེད་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་
ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྤོང་བ་དེ་དོན་དམ་(༡༥༠ན)བདེན་པ་ཡིན་པར་
ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་
དཔའ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་རགས་པ་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་རགས་པས་ཀུན་ནས་སྤངས་པའི་དྲི་བ་ཡིན་ན། བདེན་
འཛིན་གྱིས་ཀུན་ནས་སྤངས་པའི་དྲི་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལུང་མ་བསྟན་
གྱི་དྲི་བ་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་གྱིས་ཀུན་ནས་སྤངས་པའི་དྲི་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་
གང་ཟག་གི་བདེན་འཛིན་སྤྱོད་མོ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་གང་ཟག་གི་
གནས་ལུགས་སྤྱོད་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྟེ།

ཁྱེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ། །ཞེས་སྟགས་གྱི་སྐབས་སུ། དགག་
བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁཅིག །དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོ་ན་མུང་པོའི་ངོ་བོ་མེད་པ་ཅམ་ཞིག་རྟོགས་པར་ཐལ། མུང་པོ་

བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་ཟེར་ན། འོ་ན་རྣལ་འབྱོར་པས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པ་དེའི་ཆེ་ན་དེ་ཙམ་མེད་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། དེ་ཙམ་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་
པོ་ལ་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་
བདག་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁས་མྱོངས་ཀྱི་འཆིང་གྲོལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་
གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ང་ཙམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་མེད་པར་
རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པ་དེའི་ཆེ་ཁྱོད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། (༡༥༠བ)འདོད་ན་སྒྲ།

གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་མཐའ་ལྡན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་བས་སྟ། སྤང་པོ་བདག་
མ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པ་ལ། སྤང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་རི་ལྟ་བུ་
ཡོད་སྟམ་ན་སྤང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་གཞན་ཡོད་ཅེས་སྟན་པ་ལ་གཞུང་
འདི་བྱུང་། དག་དོན་ནི། རྣལ་འབྱོར་པས་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེའི་ཆེ་
ན་སྤང་པོའི་ངོ་བོ་མེད་པ་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤང་
པོ་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། སྤང་པོ་ལ་རྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་
བདག་གི་མཆོན་གཞི་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། བདག་གི་མཆོན་གཞི་མེད་པར་ཐལ། བདག་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན། བདག་མེད་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ། གཞན་ཡང་།
སྤང་པོ་ལྷ་ལ་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་མ་
གྲུབ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བདག་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
ཁས་ཞེས་ཟེར།

བདག་དང་ཤིང་རྩ་ལ་དབྱུང་བ་ཚུད་སྤོང་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།

གལ་ཏེ་ཚྲོགས་ཙམ་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་
བོ་ནི། ཁ་ཅིག་ཤིང་རྩ་ཞིག་པའི་ཡང་ལོ་དང་གཟེར་བྱ་རྣམས་ཤིང་རྩའི་ཡན་ལག་ཡིན་
ན་ཟེར་ན། འོ་ན། ཤིང་རྩ་ཞིག་པའི་སྤང་བོ་དང་གཟེར་བྱ་རྣམས་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཤིང་
རྩའི་གདགས་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་རྩའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཤིང་
རྩ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་བཏགས་ཚེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་
ཀྱི་སྤྲོད་དུ་ཤིང་རྩ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཤིང་རྩ་ཞིག་ནས་ཡན་
ལག་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ན་གནས་པའི་སྤྲོད་དུ་ཤིང་རྩ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
བྱིར། འདོད་ན། སེལ་བྱ་གནས་ལ་ཤིང་རྩ་ཉིད་ཡོད་པ་མི་འགལ་བར་ཐལ། འདོད་
པའི་(༡༥༡)ན་བྱིར།

གཞན་ཡང་ཤིང་རྩ་ཞིག་པའི་ཡང་ལོ་དང་། གཟེར་བྱའི་སྤྲོད་དུ་ཤིང་རྩའི་དབྱིབས་
ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་སྤྲོད་དུ་ཤིང་རྩ་ཡོད་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཤིང་རྩ་
ཞིག་པའི་དུས་སུ་ཤིང་རྩ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག་ནང་སྤེའོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཤིང་རྩ་ཁས་མི་ལེན་ན་
ཟེར་ན། དེ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིང་རྩ་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
དེ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་ཤིང་རྩའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་ཤིང་རྩར་འདོད། ཁ་ཅིག་ཤིང་རྩའི་ཡན་
ལག་ཚྲོགས་པ་ཤིང་རྩར་འདོད་པའི་བྱིར་ཏེ། འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་སྤང་བོ་ལྷ་ཅར་
བདག་རྩ་འདོད་ཅིང་། ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་སུ་བདག་རྩ་འདོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཁ་
ཅིག་བདག་རྩའི་རྩེན་དུ་སྤང་བོ་ནི། ལྷ་ཅར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད། །

ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་ནང་སྡེ་འོག་མ་རྒྱམས་ཀྱིས་ཤིང་རྟ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེ་རྒྱམས་ཀྱིས་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་དེའི་ཡན་ལག་དང་དེ་དག་ཚོགས་པ་ཤིང་རྟར་འདོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གོང་དུ་སྤང་བོ་ཉིད་བདག་རྩ་འདོད་པ་དང་། སྤང་བོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་དང་། བདག་སྤང་བོ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་པ་དང་། བདག་དང་སྤང་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་ལྡན་པ་བཀག་པ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་སྤང་བོའི་ཚོགས་པ་བདག་ཡིན་ཅོ་ཟེར་ན། དེ་ལ་རིགས་པའི་གཞོན་བྱེད་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་སྤང་། དག་དོན་ནི། ཤིང་རྟ་ཞིག་ནས་ཡན་ལག་རྒྱམས་ཕྱོགས་གཅིག་རྩ་ཚོགས་པའི་སྤང་དུ་ཤིང་རྟ་ཡོད་པར་ཐལ། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་དང་། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཤིང་རྟ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་སོང་། ཤིང་རྟའི་དབྱིབས་དང་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཤིང་རྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཤིང་རྟ་མེད་པས་(༡༥༡)བའི་ཡན་ལག་ཀྱང་མེད་དགོས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཤིང་རྟ་ཞིག་ནས་ཡན་ལག་རྒྱམས་ཕྱོགས་གཅིག་རྩ་གནས་པའི་སྤང་དུ་ཤིང་རྟ་ཡོད་པར་ཐལ། ཤིང་རྟ་ཞིག་ནས་ཡན་ལག་རྒྱམས་ཕྱོགས་གཅིག་རྩ་གནས་པ་དེ་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཤིང་རྟ་ཞིག་ནས་ཡན་ལག་རྒྱམས་ཕྱོགས་གཅིག་རྩ་གནས་པ་ལ་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་གོ་སྟོམ་པའི་སྒྲི་བྱེད་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ཤིང་རྟ་ཞིག་ནས་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་རྒྱམས་ཕྱོགས་གཅིག་རྩ་ཚོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཤིང་རྟ་གཉིས་ཞིག་ནས་ཡན་ལག་ཕྱོགས་གཅིག་རྩ་གནས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཤིང་རྟ་ཞིག་ནས་ཡན་ལག་རྒྱམས་ཕྱོགས་གཅིག་རྩ་ཚོགས་པའི་དུས་ཀྱི་མང་ལོ་དང་། གཟེར་བུ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྤྱིང་དུ་གིང་རྟ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གི་ཡན་ལག་ན་བ་དང་གསོས་པ་ལ་རྟེན་ནས། གང་ཟག་
ན་བ་དང་གསོས་པའི་ཐ་སྟད་འཛིག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བའི་ཤ་བོས་
བས་གང་ཟག་གི་ཤ་བོས་པར་འཛིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གང་ཟག་གི་
བའི་ཤ་དེ་གང་ཟག་གི་ཤ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གང་
ཟག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྤྱིང་དུ་གང་ཟག་
ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བའི་འོག་ཏུ་གང་ཟག་ཡོད་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། གང་ཟག་ན་བ་དང་གསོས་པའི་ཐ་
སྟད་འཛིག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལྷག་མགོ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། ལྷག་གི་
བའི་མགོ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་ལྷག་མགོ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་འཛིག་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལྷག་གི་བའི་མགོ་དེ་ལྷག་མགོ་(༡༥༡ན)ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྷག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དེའི་སྤྱིང་དུ་ལྷག་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དངོས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ཤིང་རྟ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཤིང་རྟ་ཁས་མི་ལེན་པར་
ཐལ། དངོས་སྒྲུབ་པའི་ལྷག་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཤིང་རྟ་མེད་པས་དེའི་ཡན་ལག་ལྷན་
མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་ཤིང་རྟ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དངོས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ཤིང་རྟ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དེས་ཤིང་རྟའི་ཡན་
ལག་ཚོགས་པ་ལས་གཞན་དུ་ཤིང་རྟ་བཟོད་མི་ཤེས་པ་གང་ཞིག། དེ་དག་ཤིང་རྟ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དངོས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པའི་གཞི་གྲུབ་ན་ཤིང་རྟ་ཁས་མི་ལེན་པས་བྱུང་བར་ཐལ།

དངོས་སྤྱི་བའི་ལུགས་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཤིང་རྩ་མེད་པས་དེའི་ཡན་ལག་གྲུང་མེད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དངོས་པོ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། དེས་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་འཛིག་མི་ཤེས་པ་གང་ཞིག །རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེས་དངོས་
 པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན། དངོས་པོ་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།
 རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དངོས་པོ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དངོས་སྤྱི་
 བའི་ལུགས་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཤིང་རྩ་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་པར་ཐལ། དངོས་སྤྱི་
 བ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིང་རྩའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་དང་། ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ལས་གཞན་དུ་
 ཤིང་རྩ་འཛིག་མི་ཤེས་པ་གང་ཞིག །དེ་དག་ནི་ཤིང་རྩ་ཡིན་པ་གོང་དུ་བཀག་ཟིན་ཅིང་།
 (༡༥༡བ)ད་དུང་ཡང་བཀག་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྤྱི་འབྲིན་དང་། ཐལ་འགྱུར། གཏན་ཆོགས་བཅས་བཤད་པ།

སྤྱི་འབྲིན་པས་སྤྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་
 པོ་ནི། ཁ་ཅིག །སྤྱི་འབྲིན་ཡིན་ན་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པས་བྱུང་ཟེར་ན། འོ་ན། ལུས་པ་
 རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་ལུས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པོ་ཅེས་པའི་ཆོག་དོན་དེ་
 ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ལུས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་སྤྱི་འབྲིན་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་
 ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཆོག་ཡིན་ན་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་བུམ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་དམ་བཅས་པའི་ཚིག་ཚུལ་
ཅན། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། བུམ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པར་དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅས་སུན་འབྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། ཚུལ་ཅན་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས།

གཞན་ཡང་། བུམ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་དམ་བཅས་པའི་ཚིག་དེ་
ཚུལ་ཅན། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཐལ། སུན་འབྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་ཟེན་སྔ་
མས་གཤམ།

ཁ་ཅིག་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པས་བྱུང་བོ་ཟེར་ན། སྒྲ་
ཚུལ་ཅན། བུམ་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཚུལ་ཅན། དེར་
ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་ན་བུམ་
པས་བྱུང་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ལན་གྱིས་སྒྲོག་པར་མི་རུས་པའི་ཐལ་དག་རྣམ་དག་དེ། ཐལ་འགྱུར་
ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། ལྷ་གྲུ་ཚུལ་ཅན། རྟན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཚུལ་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ།
མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་
དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། རྟན་(༡༥༣ན)འབྲེལ་དེ་ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་
པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚུལ་ཅན། ལན་གྱིས་བསྒྲོག་པར་
མི་རུས་པའི་ཐལ་དག་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་
ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་དེ། ལྷ་གྲུ་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་གི་འཕང་བྱར་གྱུར་པའི་ཐལ་དག་ལ་གཞན་གྱིས་ཐལ་བ་མཚུངས་
པའི་སུན་འབྱེན་དེ། སུན་འབྱེན་ལྟར་སྒྲུབ་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། སུན་འབྱེན་

ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། ཐལ་ངག་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་རང་གིས་འཕངས་པའི་ཐལ་ངག་ལ་གཞན་གྱི་ཐལ་ངག་
མཚུངས་པའི་ཐལ་ངག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སུན་འབྱེན་ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་ན། སུན་འབྱེན་ལྟག་ཆད་ཡིན་དགོས་
པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་
ཡིན་ན། སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་
ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་པ་དེ་སྒྲ་མ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་
དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་གི་ཆོས་སྒྲོག་དེ་རང་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་གི་
རྟགས་སྒྲོག་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དེ། སྒྲུབ་བྱེད་
འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་
ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་
དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བྱས་པ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་
དག་ཡིན་པའི་(༡༥༣བ)ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་པ་དེ་སྒྲ་མ་བྱས་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་
ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་དེ་ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཤེས་
འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་དེ་རང་གང་
ལ་འཕངས་པའི་སྒྲོལ་བ་དེས་སྒྲ་མ་བྱས་པ་ལ་ཤེས་འདོད་ཞུགས་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་དེ་རང་གང་ལ་འཕངས་པའི་སྒྲོལ་བའི་ངོར་
མི་འདོད་པའི་ཆོས་ཐལ་བར་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་

འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་སྐབས་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་
དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རང་གི་ཆོས་སྒྲོག་རང་གི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟངས་དུ་རང་གི་རྟགས་སྒྲོག་སྐབས་
པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཐལ་ངག་དེ། སྐབས་ བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ མཚན་
ཉིད་ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་སྐྱེ་མ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།
རྟགས་སྒྲོ། འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཆོས་སྒྲོག་དེ་སྐྱའི་སྟངས་དུ་ཐལ་འགྱུར་དེའི་
རྟགས་སྒྲོག་སྐབས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་ཆོས་
ཅན། བྱེད་ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཆོས་སྒྲོག་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཆོས་སྒྲོག་དེ་
བྱེད་ཀྱི་སྟངས་དུ་ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་སྒྲོག་སྐབས་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། སྐྱ་དེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབས་པའི་ཆོས་སྐྱ་གཟུང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རུས་རྟེ། དེ་དེའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བྱས་པ་དེ་སྐབས་ཀྱི་
རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྐྱ་མི་རྟག་པ་དེ་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡིན་ཟེར་ན། འདོད་ན།
སྐྱ་མི་རྟག་པ་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབས་པའི་བསྐབས་བྱའི་ཆོས་སྐྱ་གཟུང་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ།
དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་ཞིག །ཐལ་འགྱུར་དེ་སྐབས་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་
དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་རྟེ། དེ་དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐབས་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རྟེ། བྱས་པ་དེ་དེ་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་བྱེད་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྐྱ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་དེ་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡིན་ནོ་
ཟེར་ན། འདོད་ན། སྐྱ་དང་མི་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐབས་པའི་
བསྐབས་བྱའི་ཆོས་སྐྱ་གཟུང་བྱ་(༡༥༣)ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེ་གང་ཞིག །ཐལ་
འགྱུར་དེ་སྐབས་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་

དེ། སྒྲ་སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་
པར་ཐལ། དུས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། སྒྲ་དང་མི་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་དེ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་བསལ་
བ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་དེ་དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་ཡིན་
པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་དང་དུས་པའི་གཞི་མཐུན་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་
ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །ཐལ་འགྱུར་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་འཕེན་པའི་
ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དང་དུས་
པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་སྒྲ། འདོད་ན། སྒྲ་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་འབྱེན་འདིས་རྒྱུན་འབྱུང་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་བས་སུ་རང་གི་
རྒྱུན་འབྱེན་ལ་ཕ་རོལ་པོས་ཐུང་མ་ཐུང་གྱི་བརྟག་པ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྱུར་བཅོང་བ་
ལ། སྒྱུར་དེ་རང་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་
ཁས་ལེན་ན་འཇུག་པས། རང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་འབྲས་དང་རྒྱུན་འབྱེན་བྱ་འབྱེན་བྱེད་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་བྱས། རང་ལྷགས་ལ་རྒྱུན་འབྱེན་
དང་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་འཐད་ཅེས་སྒྲོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱུང་། དག་དོན་ནི། རང་ཉིད་
ཀྱི་རྒྱུན་འབྱེན་ལ་ཐུང་མ་ཐུང་གྱི་(༡༥༧)བརྟག་པ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྱུར་བཅོང་བ་དེ་
མི་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་རྒྱུན་འབྱེན་བྱ་འབྱེན་བྱེད་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་
གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར།

གཞན་གྱི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ལ་གཞོད་བྱེད་བཅོང་པའི་དག་དེ། རྒྱུན་འབྱེན་གྱི་
མཆོན་ཉིད། དབྱེན་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྒྲུང་གཉིས། གཞན་གྱི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ལ་

སུན་འབྱེན་རུས་ཀྱི་ངག་སུན་འབྱེན་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། སུན་འབྱེན་ཡིན་ན། ཐལ་
འགྱུར་ཡིན་པས་མ་བྱལ་སྟེ། གཞན་གྱི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ལ་སུན་འབྱེན་པའི་ངག་ཡིན་
ན། ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པས་མ་བྱལ་པའི་ཕྱིར། རང་གང་ལ་འཕངས་པའི་སྒྲོལ་བ་དེས་
ལན་གྱིས་སྒྲོག་པར་མི་རུས་པའི་ཐལ་ངག་དེ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་
ན་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་། སྐྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་
དག་གཉིས། སྒྲོག་དོན་ཚུལ་གསུམ་འཕེན་པའི་ཐལ་ངག་དེ། དང་བོའི་མཆན་ཉིད།
མཆན་གཞིན། སྒྲུ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
རྟག་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་ཡིན། སྒྲོག་དོན་ཚུལ་གསུམ་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་ངག་
རྣམ་དག་དེ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། མཆན་གཞི་སྒྲུ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ།
བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུའོ། །བྱས་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་
ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སུན་འབྱེན་ཡིན་ན། ཐལ་ངག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
སུན་འབྱེན་ལྟར་སྤང་ཡིན་ན་ཐལ་ངག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྟག་ཆོད་དུ་
(༡༥༥ན)གྱུར་པའི་ཐལ་ངག་སུན་འབྱེན་ཡིན་ན། རང་གི་འཕངས་པའི་ཐལ་བ་ལ་
གཞན་གྱིས་སྒྲོན་བརྗོད་པའི་སྒྲོན་བརྗོད་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཐལ་ངག་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འབྱུང་བཅར་ན། ཡང་། སྒྲོག་དོན་ཚུལ་གསུམ་འཕེན་པའི་ཐལ་ངག་
རྣམ་དག་དེ། སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་དུ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། ལྟ་གུ་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་སྒྲོག་དོན་ཚུལ་གསུམ་འཕེན་པའི་ཐལ་ངག་རྣམ་དག་ཏུ་ཆོད་མས་
ངས་ན། དེ་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་ཆོད་མས་ངས་དགོས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྒྲོག་དོན་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཚུལ་གསུམ་འཕེན་པའི་ཐལ་ངག་རྣམ་དག་

ཏུ་ཚད་མས་ངེས་ན། དེ་སྐབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་ཚད་མས་ངེས་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲོག་དོན་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཚུལ་གསུམ་འཕེན་པར་ཚད་མས་
ངེས་ན། དེ་སྐབ་བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པར་ཚད་མས་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་
འགྱུར་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་གྲུབ་པར་ཐལ། རྟག་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་བྱུབ། འོ་ན། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྟག་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་
དེའི་རྟགས་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་འདེབས་པ་དེའི་ཆོ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྟགས་མ་
གྲུབ་ཀྱི་(༡༡༡བ)ལན་བཏབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆོ་ལན་འདེབས་པ་པོ་དེས་སྒྲ་རྟག་པ་
མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མ་བྱས་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་དེའི་བསལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་དེ་
ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཚད་
མའི་བསལ་བ་ཞུགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་དེའི་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་
སྟེ། སྐབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ན། རང་གི་བསལ་བ་ལ་ཚད་མས་བསལ་
བ་ཞུགས་པས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན། རང་གི་བསལ་བ་ལ་ཞུགས་པས་བྱེད་
པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན། རང་གི་བསལ་བ་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པས་བྱེད་པ་
ཚད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། རྟགས་པ་རྩལ་པོས་ཁས་ལེན་པ་སྟགས་ཁྱེད་ཆོས་གསུམ་
དང་ལྡན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་པ་ལ་ཚད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟག་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དཔལ་ལྡན་སྒྲ་བའི་ངོར་དངོས་སྒྲ་བའི་ཞུགས་ལ་ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན།
རྟོན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཆོས་

ཅན། ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཁྱོད་རང་གང་ལ་འཕངས་པའི་
 སྒྲོལ་བ་དེས་ལན་གྱིས་སྒྲོག་པར་མི་རུས་པའི་ཐལ་ངག་རྒྱུ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་
 གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་དེར་ཐལ། (༡༥༦)ཐལ་འགྱུར་དེའི་རྟགས་བསལ་
 རྩལ་གསུམ་གང་ལ་ཡང་། དཔལ་ལྷན་སྒྲོ་བས་ལན་དོན་མཐུན་མི་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། དེའི་
 རྟགས་ལ་དེའི་ལན་དོན་མཐུན་མི་ཐེབས་པར་ཐལ། དངོས་སྒྲོ་བའི་ལྷགས་ལ་ལྷ་གྲུ་
 བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་དེའི་བསལ་བ་ལ་ལན་དོན་མཐུན་མི་ཐེབས་པར་
 ཐལ། དངོས་སྒྲོ་བའི་ལྷགས་ལ་ལྷ་གྲུ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྩལ་བ་ལ་ལན་མི་
 ཐེབས་པར་ཐལ། དེས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ན། རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པས་རྩལ་བ་ཁས་
 ལེན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དཔལ་ལྷན་སྒྲོ་བས་ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་དམ་བཅའ་
 བ་ལ། དངོས་སྒྲོ་བས་ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར།

ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གཞོན་བྱེད་འཇུག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། དཔལ་ལྷན་སྒྲོ་བས་ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་དམ་བཅའ་བའི་དམ་བཅའ་དེ་
 དམ་བཅའ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམ་བཅའ་དེ་རང་གི་ཞེན་དོན་རང་དམ་བཅའ་
 བ་པོའི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་གྲུ་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་དཔལ་ལྷན་སྒྲོ་བས་
 ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན། རྟེན་འབྲེལ་ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་
 པའི་ཚུལ་གསུམ་དུ་ཆད་མས་ངེས་ན། དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་(༡༥༧)རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཆད་
 མས་ངེས་དགོས་པར་ཐལ། སྒྲོ་ཆོས་ཅན་མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་
 ཐལ་འགྱུར་འདི་སྒྲོག་དོན་ཚུལ་གསུམ་འཕེན་པའི་ཐལ་ངག་རྒྱུ་དག་ཏུ་ཆད་མས་ངེས་
 ན། འདིའི་སྒྲོག་དོན་གཏན་ཆོགས་འཕེན་པའི་ཐལ་ངག་རྒྱུ་དག་ཏུ་ཆད་མས་ངེས་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་

ཡིན་པ་དེ། སྒྲུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། དེ་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྒྲུ་མ་བྱས་པ་དེ། སྒྲུ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། རྟག་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་བསལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་བྱས་པ་དེ་དེའི་བསལ་བ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲུ་མ་བྱས་པ་ལ་ཆད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲུ་མེད་པ་ལ་ཆད་མས་བསལ་བ་ཞུགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲུ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ།
སྒྲུ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།

(༡༥༥ན)ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་ཉི་མའི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྒྲང་
གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་
གི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཇི་བོང་རྩ་ཆོས་ཅན། སྒྲུ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲུ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་
ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་
ཐལ། བྱས་པ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་
སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་
འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཇི་བོང་རྩ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བྱས་པ་དེ་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་
ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་
ལྟར་སྒྲུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གང་ཞེས།
ཁྱོད་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེ་དེར་ཐལ། ཁྱོད་

སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་
ཚང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་(༡༥༥)ཚུལ་གསུམ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་
ཉིད་ཟེར་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་ན། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
དག་ཡོད་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་པར་
སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
སྒྲུབ་ཟེར། འདོད་ན། སྒྲ་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གྱི་སྟངས་ཏུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་
ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་ཆད་མས་ངེས་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྒྲ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་
པར་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྟོན་མེད་ཀྱི་སྟངས་ཏུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་
པ་ཉིད་ཏུ་ཆད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་
པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྟོན་མེད་གང་ཞིག །ཁྱོད་སྒྲའི་སྟངས་ཏུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་
པར་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་ཆད་མས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐལ། སྒྲ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཏུ་བརྒྱུང་
བ་གང་ཞིག །སྒྲ་དེ་ཁྱོད་ཏུ་ཆད་མས་ངེས་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཆོས་ཟེ་བའི་
གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དེ་སྒྲའི་རྟགས་ཀྱི་དེ་
སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཏུ་བརྒྱུང་(༡༥༥)པར་ཐལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ།
སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་སྟུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ།
སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཆོས་ཟེ་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་བྱི་མ་མ་གྲུབ་ན།

སྒྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲའི་སྤྱི་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཆད་མས་
 དེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་ཚུལ་ཡིན་སྒྲུབ་དང་།
 འགོད་ཚུལ་ཡིན་འགོད་ཡིན་པ་གང་ཞིག། ཁྱོད་སྒྲའི་སྤྱི་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཆད་མས་དེས་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྒྲའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་
 ཚུལ་ཡིན་སྒྲུབ་དང་། འགོད་ཚུལ་ ཡིན་འགོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་
 ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་
 བ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སྒྲ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། (༡༥༥བ)ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་
 ཆོག་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲ་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྒྲོན་མེད་གང་ཞིག། ཁྱོད་ཆོས་
 དེའི་སྤྱི་དུ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཆད་མས་
 དེས་པ་དེ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་
 ཆོས་ཅན་སྒྲོན་མེད་གང་ཞིག། ཁྱོད་སྒྲའི་སྤྱི་དུ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགོད་ཚུལ་དང་
 མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཆད་མས་དེས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། བྱས་པ་དེ་སྒྲ་ མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་
 མ་གྲུབ་ན། མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲ་དང་ཐ་དད་གང་ཞིག། ཁྱོད་སྒྲའི་
 (༡༥༦ན)སྤྱི་དུ་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཆད་མས་དེས་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་སྒྲ། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཚུལ་ཡིན་
 སྒྲུབ་དང་། འགོད་ཚུལ་ཡིན་འགོད་གང་ཞིག། སྒྲ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན།

དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་ཐ་དད་མེད་ནས་མ་
གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཆོས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྒྲིན་མེད་
གང་ཞིག ཁྱོད་ཆོས་དེའི་སྤྲོད་དུ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགོད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་
ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཆད་མས་ངེས་པ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱིས་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། མི་
རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་པས་ལ་གཞན་ནམས་སྤར་དང་འདྲ།
རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། སྐྱ་དེ་མི་རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མི་རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་
བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་སྒྲུབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སུན་འབྱེན་པས་སུན། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་ལྷགས་སུན་
འབྱེན་བྱ་འབྱེན་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པ་བསྟན་པ་ལ། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་འཐད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་སེམས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་གཞུང་
འདི་བྱུང་། དག་དོན་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་ལ། བསྐྱབ་
བྱ་སྐྱབ་བྱེད་འཐད་ཚུལ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྒྱན་བརྟུན་པ་ལ་རྟེན་ནས་བྱུང་
བཞིན་གྱི་ཁྱད་པར་རྟོགས་རུས་པ་དེ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་སུན་འབྱེན་གྱིས་
སུན་དབྱུང་བྱ་སུན་འབྱེན་རུས་པའི་ཕྱིར། རོ་བོའི་དོན་སྟགས་ཆོས་ལྷ་ཆང་བ་གཞན་དོན་
བསྐྱབ་བྱ་ཡང་(༡༥༧)དག་གི་མཆན་ཉིད། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ། དེ་སྐྱབ་
ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། ཆོས་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཤེས་འདོད་
ཆོས་ཅན་སྒྲིན་མེད་གང་ཞིག ཁྱོད་ཆོས་དེའི་སྤྲོད་དུ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགོད་ཚུལ་
དང་མཐུན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཆད་མས་ངེས་པ་ཁྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པའི་

མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །
 ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་ཀྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད།
 ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་དེ་དང་འབྲེལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་
 ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་བྱུང་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་
 ན། བྱས་པ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་བྱུང་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁྱོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་
 དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡོད། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་
 དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་བྱ་དེ་དང་འབྲེལ། ཁྱོད་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་
 ན་ལ་མེད་པར་ངེས་པ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བྱུང་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བྱས་པ་
 སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་བྱུང་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ལུས་པ་བདེན་མེད་ཆོས་ཅན། རོ་བོའི་དོན་སྐྱེས་ཆོས་
 ལྡེ་ཚང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་དོན་བསྒྲུབ་བྱ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་དེར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལུས་པ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་
 ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར་
 ན་མ་བྱུང་།

གཞན་ཡང་། སྒྲ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་
 ལྟ་བུ་གསུམ་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་པ་ཡོད་པ་
 གང་ཞིག །དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་བྱུང་ཡིན་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་མ་(༡༦༠ན)བྱུང་། དང་པོ་མ་
 གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བྱས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མི་
 འཇིག་པའི་ཆོས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མི་འཇིག་པའི་ཆོས་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
 པའི་བྱིར། འོ་ན། རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་

པའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
 དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཁྱོད་དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཁྱབ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་
 ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཁྱོད་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་ན། རི་བོང་རྩ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། མི་འཇིག་པའི་ཆོས། རྟག་པའི་མཆན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ལུས་པའི་ལྷོག་པ་མི་འཇིག་པའི་ཆོས་སུ་ཆད་མས་ངེས་ན། དེ་རྟག་པར་ཆད་མས་ངེས་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་པ་འཇིག་པར་ཆད་མས་ངེས་ན། ལུས་པ་མི་རྟག་པར་ཆད་
 མས་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

བདག་མེད་དེ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་
 ནི། ཁ་ཅིག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་བསྒྲུབས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་
 ཟག་མེད་དོ་ཟེར་ན་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྒྲུབ་བྱའི་གཙོ་བོར་
 བྱས་ནས་བསྒྲུབ་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉོན་སྐྱབ་སྤང་
 བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྒྲུབ་བྱའི་གཙོ་
 བོར་བྱས་ནས་བསྒྲུབ་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཉོན་སྐྱབ་
 སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤང་བའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་
 པ་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། (༡༩༠བ)གཞུང་འདིས་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཉོན་སྐྱབ་སྤང་བྱའི་
 གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་གང་ཟག་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཐབ་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཉོན་སྐྱབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་མ་ལུས་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྒྲུབ་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་མེད་
 པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་

མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གཞུང་འདིས་བདག་མེད་གཉིས་གཏན་ལ་ཕབ་
པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག །གཞུང་འདིས་ཐེག་དམན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཉོན་སྤྱོད་སྤང་བའི་གཙོ་
བོར་བྱས་ནས་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟན་བཅོས་གཙོ་བོར་བྱས་
ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། གཞུང་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་
དམན་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་
ཕབ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཞུང་འདི་
ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་བསྟན་
བཅོས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདི་ཐེག་དམན་གྱི་བསྟན་བཅོས་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་
རྟགས་ནས་སྒོམ་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་
བསྒོམ་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་
དང་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་དེ་གཉིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟགས་ཚུལ་ལ་བྱད་པར་
མེད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་(༡༢)ན་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་རྟགས་པ་ལ་དབང་བོ་རྣེ་འཛུལ་གྱི་བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེ་གཉིས་ལ་དབང་བོ་རྣེ་བཅུལ་གྱི་བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བདེན་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་
ན། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པའི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྤྱོད་པ་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུབ་

མཐའ་ངན་པས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་རང་ཡུལ་སྒྲོ་འདྲགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདྲོད་ན། ཁྱོད་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་ཁྱོད་གྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གང་
ཟག་གི་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། སོ་
སོ་སྒྲེ་བོས་གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་
པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། སྟང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་འཕགས་ལམ་འཆོལ་
བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གོང་དུ་བདག་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲོ་
ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ། འོ་ན། བདག་མེད་དེ་ལ་མདོར་བསྟུན་དུ་ཡོད་སྟུང་ན། དེ་
ལ་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །ཅེས་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱང་།
ངག་དོན་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབྱེ་
ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་དབྱེ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། ཆོས་གྱི་བདག་མེད་
གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིར་བདག་མེད་གཉིས་པོ་དེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་དགོས་
པ་ཡོད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་(༡༩)བཅོམ་པའི་ཕྱིར་དུ་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་བསྒྲུལ་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གདུལ་བྱ་ཡོད་ཀྱང་། ཆོས་གྱི་བདག་
མེད་རྫོགས་པར་བསྒྲུལ་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་མེད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟ་སྒྲེས་ཡིན་པས་བྱུང་བོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་ཐེག་
དམན་གྱི་མདོ་ཡོད་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་བསྒྲུལ་པའི་ཐེག་
དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པའི་

རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲོག་ས་སྟོན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡོད་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲོག་ས་སྟོན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲོག་ས་སྟོན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དེ་ཆོས་ཅན། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲོག་ས་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲོག་ས་བསྒྲུབ་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་བསྒྲུབ་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲོག་ས་(༡༤༡ན)བསྒྲུབ་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲོག་ས་གཏན་ལ་འབེབས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་སྟོས་ཏེ་དབང་པོ་གིན་ཏུ་བརྟུལ་བའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཞུང་འདིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པར་ཐལ། གཞུང་འདིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་

གདུལ་བྱ་ལའོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན།
འདིས་ཐེག་དམན་གྱི་གདུལ་བྱ་ལའོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
འདིས་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ལའོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་
ཕྱིར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་ལ་གཙོ་བོར་དགོངས་
ནས་གསུངས་པའི་བསྟན་བཅས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདི་
ཐེག་དམན་གྱི་བསྟན་བཅས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། བདེན་འཛིན་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་
པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་དང་བདེན་འཛིན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། བདེན་འཛིན་ཀྱན་བརྟགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྒྲོས་དང་བཅས་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགག་བཞག་(༡༤༡བ)སྤང་གསུམ།
དང་བོ་ནི། ཁ་ཅིག །སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཐེག་ཆེན་ཡིན་ཟེར་ན། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་
ཆོས་ཅན། ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་
ཆེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཁྱེན་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཐེག་ཆེན་ཡིན་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཁྱེན་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་

ན། དེ་དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག །རྒྱལ་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་བསྟན་པའི་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་
ཐེག་ཆེན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཡང་སྤར་དང་འདྲའོ། །

སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ནི། བདག་མེད་འདི་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདག་མེད་སྤོ་མོ་
བསྟན་ནས་སྤར་ཡང་གདུལ་བྱའི་བསམ་ངོ་དང་བསྟན་ནས་བདག་མེད་གཉིས་པོ་དེ་ལ་
སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བྱེ་བ་བཞིར་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྟན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱང་། དག་
དོན་ནི། བདག་མེད་གཉིས་པོ་དེ་གདུལ་བྱའི་བསམ་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་སྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ།
བདག་མེད་གཉིས་པོ་དེ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བྱེ་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་བཞིར་བྱེ་བ་དང་། དེ་
ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཐེག་ཆེན་མ་
ཡིན་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་
ཡིན་ནོ། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་པོ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྟོན་སྟན་བསྟན་
པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་རྣམས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་སྒྲིག་
པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཐེག་ཆེན་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་དུ་
ཡང་བཞེད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འདིར་བསྟན་པའི་སྟོང་ཉིད་
བཅུ་དྲུག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། འདིར་བསྟན་པའི་
སྟོང་ཉིད་དུག་པོ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་

མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོང་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དེ་མེད་པར་
ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། སྟོང་ཉིད་བཙུ་བྱག་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་
བསྟན་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་བཙུ་བྱག་པོ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་ཕྱོག་རྣམས་
གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་
ཅན་དབང་ཕྱོག་རྣམས་སྟོང་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་གཏན་
ལ་ཡབ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་སྟོང་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དེ་ཤེས་
སྒྲིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར།

ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སྔོང་བ་བཤད་པ།

སྐད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར། ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ།
དང་བོ་ནི། ཁ་ཅིག །ས་བདུན་པར་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་ཐབས་དེ་ཡིན་ན་ཐབས་ཤེས་
གཉིས་གྱི་ནང་ནས་ཐབས་ཡིན་པས་བྱུང་བོ། །ཟེར་ན། དེ་མ་བྱུང་པར་ཐལ། དེ་
འདྲའི་ཐབས་དེ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་ཤེས་རབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། དེ་ཡིན་ན། ཕྱིན་དུག་གི་ནང་ནས་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
ཡར་ཕྱིན་(༡༥༣བ)ལྷག་མ་བཞི་བོ་དེ་ཕྱིན་དུག་གི་ནང་ནས་ཤེར་ཕྱིན་དུ་འདུས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་གྱི་སྟོད་པ་ཉམས་ལེན་དེ་ལ་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཏུ་ངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྐད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འཇུག་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་
བསྟན་པའི་འགོག་པ་ཡིན་ན། ས་བདུན་པ་བའི་རྒྱུད་གྱི་འགོག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བོ། །
ཟེར་ན། འོ་ན། ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་སྟོབས་གྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།

དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་གང་
ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་དག་གཞི་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་
པ་ཡང་དག་པའི་མཐའི་སྟངས་དུ་དག་གུ་སྟངས་ཉིད་ཐུ་མོ་བཀག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་ཡིན་ན། ས་བདུན་
པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་
དུག་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གསལ་སྒྲ། གཉིས་པ་ནི་གོང་དུ་ས་དུག་པར་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་
ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པར་བསྟན་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་བྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་
གོང་མའི་བྱང་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཐོབ་སྟམ་ན། ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་ཐོབ་པོ་ཞེས་བྱས་
པ་ལ། འོ་ན། ས་འདིར་ཡོན་ཏན་བྱང་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཐོབ་སྟམ་ན། དུས་རྒྱུད་ཅིག་མ་རེ་
ལ་ཡུལ་སྟངས་པ་ཉིད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡང་རུས། ལྡང་བ་ཡང་རུས་པ་དེ་དག་ཕར་
ཕྱིན་ལྷག་མ་བཞིའི་ནང་ནས་ཐབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱང་།
ངག་(༡༥༤ན)དོན་ནི། བྱང་སེམས་ས་བདུན་པ་བ་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་ལྷག་ཚུལ་གྱི་
བྱང་པར་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དུས་རྒྱུད་ཅིག་མ་རེ་ལ་ཡུལ་སྟངས་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་ལྡང་མངོན་
སུམ་བྱེད་རུས་པ་སྒྲིགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ས་བདུན་པར་ཐབས་ཀྱི་ཕར་
ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་ཐབས་དེ་ཡིན་ན། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཤེས་རབ་ཡིན་
པས་བྱུང་། ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་དེ་སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་
འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁོན་རེ། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐབས་ཡིན་ན། ཤེས་

རབ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཐབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཡིན་ན། ཤེས་
རབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། ས་བདུན་པར་ཐབས་ཀྱི་ཕར་
ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཡིན་ན། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཤེས་རབ་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཟུ་བར་འདོད་ན། སེམས་བྱུང་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཙུ་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་དྲུག་པར་ཐབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་ཟེན་པར་ཐལ། ཐབས་
ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དེ་ཤེས་ཕྱིན་ཀྱི་ནང་དུ་འདུ་བ་ནི་གང་ཞིག །ས་དྲུག་པར་ཤེས་ཕྱིན་ལྷག་པར་
ཐོབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ས་དྲུག་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་
གསུམ་ཀ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ས་དྲུག་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་ས་བདུན་པ་ཐོབ་ཟེན་
པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་ཐབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་དྲུག་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་ཟེན་པར་ཐལ། ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཤེས་ཕྱིན་དུ་འདུ་བ་གང་ཞིག །ས་དྲུག་པར་ཤེས་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་
ཟེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་སོ། །

གཞན་ཡང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། ཤེས་རབ་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཐབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་(༡༩༧བ)པའི་ཐབས་ཡིན་
ན། ཤེས་རབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་ཐབས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་བྱུང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཙུ་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་བཤད་པ།

ཡང་ཡང་སྤར་དག། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་
པོ་ནི། ཁ་ཅིག། མི་གཡོ་དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་འཇུག། ཅིས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་
པའི་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ས་བརྒྱད་པ་བ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། དེ་མི་རིགས་པར་
ཐལ། གཞུང་འདིའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ས་བདུན་
པ་བ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་གཞུང་འདི་ས་བདུན་པ་བ་དེ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་
ཡོན་ཏན་ལས་ལྷག་པར་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ས་བརྒྱད་པར་འཇུག་པར་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་གཡོ་བ་དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་འཇུག། ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་བརྒྱད་པ་བ་དེ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལས་ལྷག་པར་
ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ས་བརྒྱད་པར་འཇུག་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་ཞེས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་མ་ཟིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག། སླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ས་བརྒྱད་
པ་ཡན་ཆད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པས་བྱབ་པོ། ཟེར་ན། སླ་མེད་རྫོགས་
བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་
རྟགས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་སྦྱར་ལམ་པ་དབང་རྩོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
ཏེ། སྦྱར་ལམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ས་ཡིན་ན། ས་བརྒྱད་པ་ཡིན་པས་མ་བྱབ་ཟེར་ན། དེ་

ཁྱབ་པར་ཐལ། བྱིར་མི་ལྡོག་དེ་ས་བརྒྱད་(༡༫༥ན)པའི་མིང་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
གང་དུ་བྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་འགྱུར་བ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། བྱིར་མི་
ལྡོག་པའི་ས་ཡིན་ན། ས་བརྒྱད་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་ས་ཡིན་
ན། ས་དྲུག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྲུག་བསྐལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་དེ། རྒྱལ་བ་རྣམས་
གྱིས་འགོག་ལས་སྒྲོང་བར་མཛད། ཅས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་འགོག་པ་ཡིན་
ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཤེར་བྱིན་ལྷག་སྟོབས་གྱིས་ཐོབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་
སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སུང་པོ་ལྷག་མེད་
དུ་ཞུགས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་ཁྱོད་མངོན་དུ་བྱས་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། སུང་
པོ་ལྷག་མེད་དུ་ཞུགས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་དེ་མངོན་དུ་
བྱས་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་སུང་པོ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་འགོག་པ་མངོན་
དུ་བྱས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཁྱོད་སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་སུང་པོ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
པའི་བྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྲུག་བསྐལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ཤེར་བྱིན་ལྷག་སྟོབས་གྱིས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་
འདས་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་སུང་པོ་
མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཐེག་དམན་སྟོབ་པ་
འཕགས་པས་སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་སུང་པོ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྒྲོང་བའི་བྱིར། མ་
གྲུབ་ན། ཐེག་དམན་སྟོབ་པ་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་དེ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་
ནས་སྒྲོང་བར་ཐལ། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་
སྒྲོང་བའི་བྱིར་ཏེ། ཉན་སྒྲིབ་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྒྲོང་བའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སྒྲོབ་པ་འཕགས་པ་དེས་ཤེས་སྒྲིབ་(༡༥༥བ)
སྤང་བུའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྒྲོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དོན་དུ་
གཉེར་བུའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་ལས་སྒྲོང་བར་མཛད། ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་
བསྟན་པའི་འགོག་པ་ཡིན་ན། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་
ཀྱི་འགོག་པ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། དེ་མ་བྱབ་པར་ཐལ། ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་སྟོབས་
ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་བརྒྱད་པ་དེས་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་
སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་དེ་ལ་མཚན་མེད་རྩོལ་བཅས་ཀྱི་སྒྲོང་བ་ཐོན་ཅིང་། ས་
བརྒྱད་པ་བ་དེ་ལ་མཚན་མེད་རྩོལ་མེད་ཀྱི་སྒྲོང་བ་ཐོན་པའི་སྒྲོན་ས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
འགོག་པ་ལས་སྒྲོང་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྤང་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འཇུག་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་པའི་སྐབས་
ནས་བསྟན་པའི་འགོག་པ་ཡིན་ན། ས་བརྒྱད་པའི་རྒྱད་ཀྱི་འགོག་པ་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་
འགོག་པ་དེ་དེའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་བྱུག་པ་
ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་དེ་ལ་སྟོམས་
པར་འཇུག་ལྡང་འདྲིས་པར་བྱས་ནས། ས་བརྒྱད་པར་དེ་ལ་དུས་སྤང་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་
འཇུག་ལྡང་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་རུས་པས་ཉན་རང་སྒོའི་སྒྲོན་ས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རུས་
པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་ལས་སྒྲོང་བར་མཛད། ཅེས་པའི་སྐབས་
ནས་བསྟན་པའི་འགོག་པ་ཡིན་ན། ས་བརྒྱད་པ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་འགོག་པ་མ་ཡིན་པས་བྱབ་
ཟེར་ན། བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་དེར་རང་རྒྱད་ཀྱི་འགོག་པ་ལ་སྤྲར་མི་ལྡང་བའི་

རྒྱལ་གྱིས་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལས་
སྒྲོང་བར་མཛད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱལ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་འགོག་ལས་སྒྲོང་བར་མཛད། །ཅིས་པའི་ལུང་གི་བསྟན་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། (༡༥༥ན)ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་ཡིན་ན།
ས་བརྒྱད་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་པ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ས་བརྒྱད་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་
གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དག་ས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྐད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འཇུག་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་
ནས་བསྟན་པའི་འགོག་པ་ཡིན་ན། ས་བདུན་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་པ་མ་ཡིན་དགོས་
པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་བདུན་པ་བ་དེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་པ་
ལ་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་འཇུག་ལྡང་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ཅུས་པས་ཉན་རང་སྒྲུའི་
སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་
རང་སྒྲུའི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅུས་པའི་དུས་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་ཡིན་ན། རྒྱལ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་འགོག་ལས་སྒྲོང་བ་མཛད། །ཅིས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་འགོག་པ་ཡིན་
པས་བྱུང་བེད་ན། འོ་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་པ་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ།
བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བ་དེས་བྱོད་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་ཅུབ་པའི་སྒོ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་
སྒྲིམས་པར་འཇུག་མི་ཅུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་བྱག་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་
འགོག་བཅོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་འགོག་པའི་སྒྲམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། (༡༥༥)ཆོས་ཅན་
དེའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐབས་ཀྱི་པ་རོལ་ཕྱིན་ལེགས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།
ས་བདུན་པ་བ་དེ་ཐབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བསྟན་པ་ལ། འོ་
ན། དེ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་གམ་སྒྲམ་ན། ས་བདུན་པ་བ་དེས་ས་བདུན་པ་ཡན་ཆད་ལས་
དགེ་བའི་རྩ་བ་ལྷག་པར་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ལ་འཇུག་
པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱང་། དག་དོན་ནི། བྱང་སེམས་ས་བདུན་པ་
བཅོས་ཅན། ཁྱོད་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བདུན་
པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལས་ལྷག་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། ས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ། ཡོན་ཏན་ལྷག་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རིམ་བུ་སྒྲམ་ན།
ཕར་ཕྱིན་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྟོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་ཅིང་། རྒྱལ་
བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལས་སྟོང་བར་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ནོ། ཞེས་སྟོན་
པ་ལ། འདི་ཡི་སྟོན་ལམ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱང་། ས་བརྒྱད་པ་འདིར་ཡོན་ཏན་
ལྷག་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཕར་ཕྱིན་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྟོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་
པར་ཐོབ་ཅིང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལས་སྟོང་བར་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་
ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཤེས་ཕྱིན་ལྷག་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་དེ་
སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལས་སྟོང་
བར་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བརྒྱད་པ་བ་དེས་རང་རྒྱད་ཀྱི་འགོག་པ་ལས་
སྒྲར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲམས་པར་འཇུག་ན་གཞན་དོན་རྒྱན་ཆད་ཀྱིས་དོགས་
ནས་སྟོང་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། མི་གཡོ་དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་འཇུག། ཅེས་པའི་སྐབས་
ནས་བསྟན་པའི་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ། ས་བརྟན་པ་བ་ལ་བྱེད་རིགས་
པར་ཐལ། (༡༥༥ན)ཁྱོད་ཀྱི་སྦྱར་བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ས་
བརྟན་པ་བ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞེས་བཤད་པ་ལ་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་སྟབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ས་
བརྟན་པ་བའི་རྒྱུ་ཀྱི་འགོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ས་བརྟན་པ་བ་རང་རྒྱུ་ཀྱི་འགོག་
པ་ལས་སྦྱང་བར་མཛད་པའི་གང་ལས་སྦྱང་བའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དར་ཐལ།
རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་ལས་སྦྱང་བར་མཛད། ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་
པའི་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་དང་སངས་འཕགས་
ཀྱི་རྒྱུ་ཀྱི་འགོག་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་ས་བྱུག་པ་བ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཉགས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ས་བརྟན་
པ་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ས་ཡིན་ན། ས་བརྟན་པ་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ས་བརྟན་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་
གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དག་ས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་བརྟན་པ་ཆོས་ཅན། ས་བརྟན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱིར་མི་ལྷོག་
པའི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་སོ་ཟེར་ན། འོ་ན། བྱེད་པ་འདུ་
བྱེད་ཀྱི་སྟུག་བསྐལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་ཆོས་ཅན། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རྒྱུ་
ཀྱི་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ལ་རྫོགས་སྟོན་སྦྱངས་

གསུམ་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གདམས་པའི་གདམས་
 ཡུལ་དུ་གྱུར་(༡༩༧)བའི་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པའི་བྱར། མ་ཁྱབ་ན། ཁྱབ་པ་ཡོད་
 པར་ཐལ། ས་བརྒྱད་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་པ་ལས་སྒྲོང་བར་མཛད་པའི་འགོག་པ་ཡིན་
 ན། ས་བརྒྱད་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། ཏྲགས་མ་གྲུབ། དེར་ཐལ།
 བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ལ་རྫོགས་སྒྲིན་སྒྲུངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་མཐའ་
 མངོན་དུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གདམས་པའི་གདམས་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་ཡང་དག་མཐའ་ཡོད་
 པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་ཞུགས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་
 པས་ཁྱོད་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེས་སྤྲུག་ཀྱང་ཀྱི་ཡུང་
 པོ་མ་ལུས་པར་སྒྲུངས་པའི་བྱིར། བྱིར་མི་སྒྲོག་པའི་ས་ཡིན་ན། ས་བརྒྱད་པ་ཡིན་དགོས་
 པར་ཐལ། མི་གཡོ་བའི་ས་ཡིན་ན། ས་བརྒྱད་པ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། མངོན་དུ་
 བྱུགས་པའི་ས་ཡིན་ན། ས་དུག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་བརྒྱུ་པ་ཆོས་ཅན། ས་དུག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་དུ་བྱུགས་
 པའི་ས་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཆོས་ཐོབ་པ་ལ་མངོན་དུ་བྱུགས་པའི་ས་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་ཁྱབ་ན། ཁྱབ་པར་ཐལ། སྒྲ་
 མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ས་ཡིན་ན། བྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ས་ཡིན་དགོས་
 པའི་བྱིར། ཏྲགས་སྒྲ། ཅ་ཏྲགས་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་བྱིར། འདོད་ན་སྒྲ།

ཆགས་པ་མེད་པའི་སྒོ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ། དགག་གཞག་སྒྲུང་གསུམ།
 དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བཅོས་ཅན། ཉན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྒྲུངས་
 པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་
 པའི་བྱིར་ཟེར་ན། དམན་ལམ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་བཅོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། (༡༩༨)མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ས་

བརྒྱད་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉོན་སྒྲིབ་ཕྱ་ཁིང་ཕྱ་བའི་དངོས་གཉེན་
བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ས་བརྒྱད་པ་བ་ཡིན་ན། ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པས་བྱབ་པོ་ཟེར་
ན། འོ་ན། ས་བདུན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་དུའི་དངོས་
གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ས་
བདུན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན། སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་འབྲིང་གི་དངོས་གཉེན་
བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན།
སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་དངོས་
གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་བདུན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན། སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་
འབྲིང་གི་རྒྱུ་དུའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ས་ལྔ་པ་དང་
དྲུག་པ་དང་བདུན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གསུམ་དང་། སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་འབྲིང་
སྒྲོར་གསུམ་སྤང་གཉེན་སྦྱར་བ་འདི་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་གཉིས་
པ་དང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གསུམ་དང་། སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་
མོངས་ཆེན་པོ་སྒྲོར་གསུམ་སྤང་གཉེན་དུ་སྦྱར་བ་འདི་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་དང་པོའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། སྒྲིབ་པ་ཀྱན་བཏགས་སྤང་
གཉེན་དུ་སྦྱར་བ་འདི་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་དུ་སྒྲོར་གསུམ་གྱི་དངོས་གཉེན་(༡༤༥བ)
དུ་སྦྱར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་མེད་པར་ཐལ། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ན་ཡང་
དེ་མེད། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ན་ཡང་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ས་བརྒྱད་

པ་ཡིན་ན། ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཏགས་ཁས། ཕྱི་
མ་དེར་ཐལ། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། སྒོམ་སྤངས་
ཉོན་མོངས་ཆེ་འབྱིང་དུག་སྤང་གཉིན་དུ་སྒྱུར་བ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
དེ་གསུམ་གྱི་དངོས་གཉིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་མེད་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གསུམ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྒྱུད་ལྡན་
གྱི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་
པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རུས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ས་བརྒྱད་པ་བ་དེ་
རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་ལ། འོ་ན། སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་རི་ལྗ་
བྱ་དང་ལྡན་སྟམ་ན། ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་
ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱང་། དག་དོན་ནི། ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་
གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཅན། ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་སྤངས་པའི་ཡོན་
ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བྱུང་བའི་སྒོ་
ནས་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་
དེས་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཤིང་། ས་བརྒྱད་པ་བ་དེས་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་མ་
སྤངས་པའི་བྱུང་བར་འཐད་པར་ཐལ། (༡༥༧ན)ཁྱོད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ས་བརྒྱད་པ་ཆོས་ཅན། ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པར་ཐལ། དེ་སྤངས་
པའི་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཏགས་པ་མེད་པའི་སྒོ་ནི་
སྒྲོན་རྣམས་དག་དང་ལྡན་ཅིག་མི་གནས་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི། ས་བརྒྱད་པ་

བ་དེ་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་སྟོན་བྱེད་གྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་བརྒྱད་པ་བས་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པར་ཐལ། ས་བརྒྱད་པ་ལ་དྲི་མ་དེ་དག་རྩ་བཅས་ཉེ་བར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདིའི་བསྟན་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྒྱུར་གསུམ་སྤངས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་གསུམ་སྤངས་པའི་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདིས་ནི་ཀྱན་ཏུ་སྒྱུར་བ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི། ས་དང་པོ་བ་དེ་མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྒྱུར་གསུམ་སྤངས་པའི་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པར་སྟོན་བྱེད་གྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྒྱུར་གསུམ་མ་སྤངས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དང་མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྒྱུར་གསུམ་མ་སྤངས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་དང་མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྒྱུར་གྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྒྱད་ལྡན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་དང་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྒྱད་ལྡན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་བཤད་པ།

དགུ་པ་ལ་ནི་དེའི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །ས་དགུ་པར་སྟོབས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་སྟོབས་ཏེ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་སྟོབས་བརྩུ་བོ་དེ་(༡༩༤བ)ལ་བྱེད་དོ་ཟེར་ན། འོ་ན། ས་དགུ་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དེ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་

པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་བཅུ་པོ་ཆགས་ཐོགས་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཁྱེན་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་དགུ་པ་བ་དེ། ཡུལ་བཅུ་
 པོ་དེ་ཉོན་སྦྱིབ་དང་ཤེས་སྦྱིབ་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཁྱེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་དགུ་པ་བས་ཤེས་སྦྱིབ་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། ས་དགུ་པ་བ་དེས་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པར་ཐལ། དེས་གནས་དང་
 གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སོགས་སྟོབས་བཅུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་བཅའ་དེའི་
 ཕྱིར་ཏེ། འདོད་ན། ས་དགུ་པ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་བདག་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལ་ཆོས་
 མཐུན་གྱི་སྒྲིལ་བ་མེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། མི་འཇིགས་པ་བཞི་ཐོབ་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ས་དགུ་པར་ཐོབ་པའི་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་པོ་དེ། སོ་སོ་ཡང་དག་
 རིག་པ་བཞི་མཆན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། འོ་ན། ས་དགུ་པར་སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་
 །ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དེ། སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་མཆན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་དགུ་པར་ཐོབ་པར་བཤད་པའི་ཤེར་
 ཕྱིན་དེ་ཤེར་ཕྱིན་མཆན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོབ་
 ལམ་ན་ཤེར་ཕྱིན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ས་དགུ་པར་ཐོབ་པར་བཤད་པའི་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་པོ་དེ།
 སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་དགུ་པ་བ་དེས། སོ་སོ་ཡང་
 དག་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པའི་སྒྲོ་ནས་ས་དགུ་པ་དེ་ལ། ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ཞེས་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་དགུ་པ་དེ་ལ་(༡)ཡོན་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ཞེས་བཤད་པའི་རྒྱ་
 མཆན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ས་དགུ་པར་སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་སྟོབས་དེ་

ཡིན་ན། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་དགོས་སོ་ཟེར་ན། མ་ཡིན་
མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་ནང་དུ་འདྲུབ་འདི་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡར་ཕྱིན་ལྷག་མ་བཞི་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་ནང་དུ་འདྲུབ་འདི་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་
དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འདི་ཡི་སྒྲོན་ལམ། ཞེས་སྐགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ས་བརྒྱུད་པར་སྒྲོན་
ལམ་གྱི་ཡར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པར་བསྟན་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་ལམ་གོང་མའི་བྱུང་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཐོབ་སྟམ་ན། ས་དགུ་པ་ལེགས་པའི་སྒྲོ་
གོས་དེ་ཐོབ་བོ་ཞེས་བྱས་པ་ལ། འོ་ན། ས་དགུ་པ་འདིར་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་པར་ཇི་ལྟ་
བུ་ཐོབ་སྟམ་ན། ཡར་ཕྱིན་ལྷག་མ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྟོབས་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་
ཅིང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ཡང་ཐོབ་བོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་
བྱུང་། དག་དོན་ནི། ས་དགུ་པ་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་ལྷག་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་དང་ལྡན་ཏེ།
ཡར་ཕྱིན་ལྷག་མ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྟོབས་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་ཅིང་། དེའི་སྟོབས་
ཀྱིས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ས་དགུ་པར་
ལྷག་པར་བཤད་པའི་སྟོབས་དེ་ཡིན་ན། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཤེས་རབ་ཡིན་
པས་བྱུང་། དེ་འདྲ་བའི་སྟོབས་དེ་ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱུ་ནས་བཤད་པའི་སྟོབས་བཅུ་
པོ་དེ་ལ་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། བྱང་སེམས་ས་དགུ་པ་བ་དེས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་
བཞི་ཐོབ་པར་ཐལ། བྱུང་གི་སྒྲུབ་བ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་
(༡༥༠༠)འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞིའི་སྡེ་ཆོན་མཚན་
ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་
རྒྱས་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་

རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲ་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། སངས་འཕགས་
 ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་འཛིགས་པ་བཞི་པོ་དེའི་སྡེ་ཆོན་མཆོན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་
 ལ་ཡོད་ན། དེ་བཞི་ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་བཞིའི་སྡེ་ཆོན་མཆོན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་མེད་
 པར་ཐལ། འདྲ་པའི་ཕྱིར། འདྲ་ན། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་སོ་ཡང་དག་
 དེག་པ་བཞི་ཆོས་ཅན། ལྷན་མོང་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ལྷན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལ། སུམ་རྩ་རྩ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་
 མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ལས། སུམ་
 རྩ་བདུན་དང་སུམ་རྩ་བཞི། །སུམ་རྩ་རྩ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ས་བརྩའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

དེ་ཆོ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་གཞག་སྤང་གསུམ།
 དང་པོ་ནི། ས་དང་པོ་བཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་ཐོབ་པའི་རྩལ་ཡོད་
 དེ། སངས་རྒྱས་བརྒྱའི་ཞལ་མཐོང་བ་དང་། དེ་དག་གིས་རང་ལ་བྱིན་གྱིས་རྫོབས་
 པ་ཡང་དག་པ་དང་། ས་དང་པོར་བསྐལ་པ་བརྒྱར་གནས་རྩས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་
 བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། སངས་རྒྱས་བརྒྱའི་ཞལ་མཐོང་
 བ་དེ་ས་དང་པོའི་ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་ཀྱི་སྦྱར་བ་དེ་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། འདྲ་ན། སངས་རྒྱས་བརྒྱའི་ཞལ་མཐོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་
 མེད་པར་(༡༥)ཐལ། འདྲ་པའི་ཕྱིར། འདྲ་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། རྩ་འཕྲུལ་

གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྒྱུར་འགྲོ་བར་རྩས་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ས་བརྩུ་བ་བ་དེས། ས་བརྩུ་བར་སངས་རྒྱས་ཞིང་བརྒྱུར་དུ་མེད་པའི་ཡང་བརྒྱུར་དུ་མེད་པའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་བསྐྱལ་བར་གནས་པར་བྱེད་པར་ཐལ། ས་དང་པོ་བས་ས་དང་པོར་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུར་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ས་གོང་མ་གོང་མ་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱ་བ་བུལ་དུ་འགྲོ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། །

གཉིས་པ་ནི། གོང་དུ་ས་བརྩུ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ། འོ་ན། དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་རིམ་ལྔ་བྱ་ཞེ་ན། དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ས་དང་པོར་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྩུ་གཉིས་ཐོབ་པོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱུང་། དག་དོན་ནི། ས་དང་པོ་བ་ཚོས་ཅན། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྩུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་རྩལ་ཡོད་དེ། དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་བརྒྱའི་ཞལ་མཐོང་བ་དང་། དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་དེ་དག་གིས་རང་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡང་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ས་དང་པོར་བསྐྱལ་བ་བརྒྱའི་ཡུན་ཚད་དུ་གནས་རྩས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྩུ་གཉིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་ཡུན་ཡང་ཡིན། བསྐྱལ་བ་བརྒྱའི་ཡུན་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། ས་དང་པོ་བ་དེས་ས་དང་པོར་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱའི་ཡུན་དུ་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དུས་ཤིན་ཏུ་བྱུང་བ་ཡང་ཡིན། དུས་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། འོ་ན། རྩལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་བའི་(༡༥༡)བོ་ས་ཡང་ཡིན། སྟོང་གསུམ་མི་འདྲེད་འདྲིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་གོ་ས་ཡང་

ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། རྩལ་གྱིན་ཏུ་སྤྱོད་མའི་གོ་སར་སྤོང་གསུམ་མི་འདྲེད་འདྲིལ་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྟོན་ཡང་། རྩལ་རགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཞིང་། འདྲིལ་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྤྱོད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩལ་རགས་མི་འགྱུར་འདྲིལ་རྟེན་སྤྱོད་མི་འགྱུར། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཆོས་སྐྱུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གནས་དང་སྐྱུ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

གང་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད། ཅེས་སྐགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ཆོས་སྐྱུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གནས། འོག་མིན་ཁོ་ནར་ངེས་སོ་ཟེར་ན། དེ་མ་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ཆོས་སྐྱུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཆོས་སྐྱུ་དང་པོར་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གནས། འོག་མིན་ཁོ་ནར་མ་ངེས་སོ་ཟེར་ན། དེ་ངེས་པར་ཐལ། འདིར་ཡང་། འོག་མིན་དུ་ནི་གང་གི་དོན་དུ་འབད་གྱུར་གོ་འཕང་མཆོག་ཞི་བ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། རང་གིས་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་བརྩུ་བ་བརྟེས་ནས། གང་གི་དོན་དུ་འབད་པས་བརྩོན་པ་དེ་ཡང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འོག་མིན་ཁོ་ནར་བརྟེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཆོས་སྐྱུ་དང་པོར་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གནས་དེ། འདོད་ཁམས་སུ་གཏོགས་པ་ཡོད་ཟེར་ན། འདོད་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ལོངས་སྐྱུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལོངས་སྐྱུ་ཡིན་ན། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྒྱ་གར་དོ་ཨེ་གདན་དེ། ཆོས་སྐྱུ་དང་པོར་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་

གནས་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། སྟོན་པ་སྤྱུ་ཐུབ་པ་དེ་
ལོངས་སྒྲུ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། སངས་འཕགས་(༡)ཡིན་
ན་ལོངས་སྒྲུ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག །གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་
གནས་འོག་མིན་དེ། ཚེས་སྒྲུ་དང་པོར་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་འོག་མིན་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། དེ་
ཚེས་ཅན། བྱོད་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ལའོར་བས་བསྐྱུས་པའི་གནས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གནས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཚེས་ཅན། བྱོད་ཚེས་སྒྲུ་དང་པོར་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གནས་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ།
ལོངས་སྒྲུའི་སྒྲུ་དངོས་ཀྱི་ལའོར་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ལོངས་སྒྲུའི་སྒྲུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཚེས་སྒྲུ་དང་པོར་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
གནས་དེར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྒྲེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཁམས་
གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་དུ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྒྲེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གཟུགས་ཁམས་སུ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྒྲེ་བ་ལེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ལལ་ཆེན་ལས་བཤད་པའི་ལོངས་སྒྲུ་རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་ཆེན་པོ་
བཞུགས་པའི་གནས་གཞི་དང་སྟོང་པོ་མེ་རྟོག་གིས་བརྒྱན་པའི་ཞིང་། ཚེས་སྒྲུ་དང་པོར་
མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གནས་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། དེ་ཚེས་ཅན། བྱོད་གཟུགས་ཁམས་སུ་
གཉོགས་པར་ཐལ། ཚེས་སྒྲུ་དང་པོར་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ།
ལང་གཤེགས་ལས། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་དེར། །འདྲོད་ཆགས་བྱལ་

ཁྱོད་འཆང་རྒྱལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཆོས་སྐྱོད་དང་པོར་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གནས་ཡིན་ན། གཟུགས་
ཁམས་སུ་གཏོགས་པས་བྱབ་པར་ཐལ། ཡོངས་སྐྱོ་ཡིན་ན། གཟུགས་(༡༥༡)ཁམས་
པའི་ལྟའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཆོག་གི་སྐྱལ་སྐྱེ་ཡིན་ན། འདོད་
ཁམས་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་ན།
གཟུགས་ཁམས་པའི་ལྟའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ། མ་
གྲུབ་པ་དེ་གང་ཞིག །འདོད་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས།
ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། འོན་ཀྱང་། རྒྱལ་བུ་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་དེ་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་
པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་དེ་
བསྐྱལ་པ་དབག་དུ་མེད་པའི་སྟོན་རྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་མ་ལ་འདོད་
ན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཡོངས་སྐྱོ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། གཟུགས་མེད་ན་གཟུགས་རགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །རྩ་བར་འདོད་ན། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡིན་ན། གཟུགས་ཁམས་སུ་གཏོགས་པས་བྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གོང་དུ་ས་བཅུའི་གནས་སྐབས་སུ་པར་བྱིན་བཅུ་རིམ་གྱིས་ཉམས་སུ་
ལེན་པར་བསྟན་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་བྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་
པར་རི་ལྟ་བུ་འབྱུང་སྟམ་ན། ས་བཅུ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་རྣམས་མུར་དུ་ཐོབ་རུས་པར་མཐོང་ནས། སྤྱར་ཡང་འབད་པ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་
ལ། འོན་ཀྱང་། ཆོས་སྐྱོད་དང་པོར་གནས་གང་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་སྟམ་ན། དང་
པོར་འོག་མིན་ཁོ་ནར་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱང་། དག་

དོན་ནི། བྱང་སེམས་ས་བརྩ་བ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐབས་འདིར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
 བྱིར་དུ། སྐར་ཡང་འབད་བ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཅུས་པར་
 མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་འབད་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། (༡)ཡ་ནན། ཁྱོད་ཀྱི་
 ཆོས་སྐྱེ་དང་པོར་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གནས་ཡོད་དེ། འོག་མིན་སྟག་པོ་བཀོད་པ་ཁོ་ནར་
 མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར། འོག་མིན་དེའི་ངོ་བོ་ཡང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཁམས་
 གནས་རིགས་བརྩ་བདུན་གྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་འོག་མིན་ལས་རྒྱང་གསལ་གྱི་ཚུལ་དུ་
 འཕགས་པའི་འོག་མིན་དེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་དང་པོར་མངོན་དུ་བྱེད་
 པའི་གནས་འོག་མིན་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཆོས་སྐྱེ་དང་པོར་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གནས་དེ་གཟུགས་ཁམས་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་མཚན་གཞི་དེ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ལའོར་བས་བསྟུས་
 པའི་གནས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། འདོད་ཁམས་ཡིན་ན། ལའོར་
 བས་བསྟུས་པའི་གནས་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། གཟུགས་ཁམས་ཡིན་ན། ལའོར་བས་བསྟུས་པའི་གནས་ཡིན་དགོས་
 པར་ཐལ། གཟུགས་ཁམས་ལའོར་བས་བསྟུས་པའི་གནས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
 ཁམས་གསུམ་ཀ་ལའོར་བས་བསྟུས་པའི་གནས་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། བདེ་བ་
 ཅན་དེ་ཁམས་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན།
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེ་བ་ཅན་དེ། ཞིང་དེར་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་མཐུན་
 ཀྱི་ལས་ལས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་སྒྲོབ་ལམ་དུ་
 རྫོགས་སྒྲིན་སྐྱེད་སྐྱེས་གསུམ་གྱི་དགེ་ཅུས་གསར་དུ་སྐྱབ་པའི་ཞིང་ཡིན་པའི་བྱིར། གཟུགས་
 ཁམས་གནས་རིགས་བརྩ་བདུན་གྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་གནས་འོག་མིན་ལས་རྒྱང་
 གསལ་གྱི་ཚུལ་དུ་འཕགས་པའི་འོག་མིན་ཏེ་མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གང་ཟག་

ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་སྐྱོད་དང་པོར་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱིས་པའི་གནས་འོག་མིན་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་སྐྱོད་དང་པོར་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གནས་འོག་མིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མ་(༡༢༣)འོངས་པ་ན། སངས་རྒྱུ་འགྱུར་གྱི་གང་ཟག་
 རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་སྐྱོད་དང་པོར་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གནས། འོག་མིན་དེ་ད་ལྟའི་དུས་སུ་
 གྲུབ་ཟིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག །གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་
 ཀྱི་འོག་མིན་ལས་རྒྱུ་གྲགས་ཀྱིས་ཆོད་པའི་འོག་མིན་དེ། ད་ལྟའི་དུས་སུ་གྲུབ་ཟིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་ད་ལྟར་གྲུབ་ཟིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཁམས་ད་ལྟར་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་འོངས་པ་
 ན། སངས་རྒྱུ་འགྱུར་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་བྱུར་གྱུར་པའི་ལོངས་སྐྱོད་ད་ལྟར་གྲུབ་
 ཟིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱུ་འགྱུར་གྱི་གང་
 ཟག་རྣམས་ད་ལྟར་སངས་རྒྱུ་ཟིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་གྱི་ནང་ཆོད་དུ་གྱུར་པའི་
 གནས་འོག་མིན་ལས་རྒྱུ་གྲགས་ཀྱིས་ཆོད་པའི་འོག་མིན་དེ་ཆོས་སྐྱོད་དང་པོར་མངོན་དུ་
 བྱེད་པའི་གནས་འོག་མིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་སྐྱོད་དང་པོར་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
 གནས་འོག་མིན་དེ། སློབ་ལམ་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚྭ་གསལ་སྒྲིན་སྤངས་གསུམ་
 ཀྱི་དགོ་རྩ་གསལ་དུ་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སློབ་ལམ་དུ་ཚྭ་གསལ་
 སྒྲིན་སྤངས་གསུམ་གྱི་དགོ་རྩ་བསགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །
 འོ་ན། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ལུས་མཆོད་དཔེས་བརྒྱན་པ་དེ་གཟུགས་སུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། དེ་སློབ་ལམ་དུ་ཚྭ་གསལ་སྒྲིན་སྤངས་གསུམ་གྱི་དགོ་རྩ་གསལ་དུ་སྒྲུབ་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། ལྷུ་བ་ལ་འགྲིག །མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཆོས་སྐྱོད་དང་པོར་མངོན་དུ་བྱས་མ་
 ཐག་པའི་ལོངས་སྐྱོད་ལུས་མཆོད་དཔེས་སྤྲུལ་པ་དེ། བྱང་སེམས་(༡༢༤)ཀྱི་སློབ་

ལམ་དུ་རྫོགས་སྒྲིན་སྤངས་གསུམ་གྱི་དགོ་རྩ་གསར་དུ་སྤྱབ་དགོས་པ་གང་ཞིག །
 སྤྱད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལུས་མཚན་དཔེས་སྤྱས་པ་དེ། ཆོ་དེ་ལ་ཆོས་སྤྱད་
 པོར་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ལོངས་སྤྱིའི་མཚན་དཔེས་སྤྱས་པའི་སྤྱར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 སྤྱད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་སེམས་ཆོ་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་
 བ། དེ་གཟུགས་ཁམས་སུ་གཏོགས་པར་ཐལ། སྤྱད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་སེམས་གཟུགས་
 ཁམས་པའི་ལྷའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། གསང་བ་ཀྱན་གྱི་གནད་རྣམ་
 པར་དབྱེ་བ་ལས་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་འཛང་རྒྱ་རྒྱལ་འཛད་པའི་སྐབས་སུ། ས་དེ་དག་
 རིམ་གྱིས་བཞོད་དེ། སངས་རྒྱ་རྒྱལ་ལ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་གཟུགས་ཁམས་སུ་ལྷའི་
 རྟེན་ལ་འཛང་རྒྱ་བ་དང་། ཅེས་པ་ནས། དེས་ན་བྱང་སེམས་དང་པོར་འཛང་རྒྱ་བའི་
 རྟེན་ནི། འོག་མིན་གྱི་ལྷ་ཁོ་ནར་ངེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་
 པའི་འོག་མིན་ལས་རྒྱང་གྲགས་ཀྱིས་ཆོད་པའི་འོག་མིན་སྤྱག་པོ་བཞོད་པ་དེ། སངས་
 རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱད་པོར་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གནས་འོག་མིན་ཡིན་པར་ཐལ།
 གཙང་མའི་གནས་དག་སྤངས་ནས་ནི། འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ཅན་དགའ་བར། །ཡང་
 དག་སངས་རྒྱས་དེར་སངས་རྒྱས། །སྤྱལ་པ་པོ་གཅིག་འདིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱད་པོར་མངོན་དུ་བྱེད་(༡)མཇུག་པའི་
 གནས་འོག་མིན་དེ་ཡང་འོག་མིན་ཙམ་པོ་དང་འོག་མིན་སྤྱག་པོ་བཞོད་པ་གཉིས་ལས་
 ཕྱི་མ་ལ་བྱེད་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དག་དབང་གྲགས་པའི་ཆོག་སྤྱལ་སྤྱལ་ དཔལ་ལྷན་སྤྱག་
 པོ་བཞོད་པར་དོན་དམ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་གྱུར་ཞིང་། །འཇམ་གླིང་སྤྱོད་པོའི་ངོར་ནི་བྱོད་
 བོ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་འགྱུར། །དེ་ནས་འདིར་ནི་ཤུག་ཏེ་ཏོག་གང་འགྱུར། །འཆི་བདག་
 ལས་རྒྱལ་སྤྱུ་མ་སྟོན་པ་དེ་ལ་འདུད། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉན་ས་ལས། གཙང་

མའི་གནས་རྒྱུ་ལས་འདས་ནས་ནི། དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་གནས་ཡོད་པར་བཤད་པ་ཡང་
ཉན་རང་འཕགས་པ་སྒྲེ་བར་རུས་པའི་འོག་མིན་ལས་འདས་པའི་འོག་མིན་གཅིག་ཏུ་འོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རི་ལྟར་སྒྲོད་ཀྱི་དབྱེ་བས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་གཞག་སྤང་གསུམ།
དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་
པ་ན། དེའི་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱར་འགྱུར་བ་དང་། ལུས་མཚན་དབུས་སྤྱོད་པའི་
རིགས་འདྲ་བྱི་མ་ལོངས་སྐྱར་འགྱུར་བ་རྒྱུས་དུས་མཉམ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། རང་དོན་ཆོས་སྐྱེ་ཡིན་ན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་རང་དོན་ཆོས་སྐྱེ་ཡིན་ན།
ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་སྒྲེ་འགག་དང་བྲལ་དགོས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཆེ་སྒྲེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་(༡༥༥)ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་
ན། དེའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་དེ། ངོ་བོའི་བྱད་པར་སྒྲེ་འགག་དང་
བྲལ་བར་ཐལ། ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ལྷ་མ་ལ་མ་བྱལ་ན་
བྱལ་བར་ཐལ། དེ་ཆེ་སྒྲེ་བ་མེད་ཅིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི། ཤེས་བྱའི་བྱད་
ཤིང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཆོས་སྐྱེ་དེའི་ངོ་བོའི་བྱད་པར་སྒྲོན་བྱེད་ཀྱི་
གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་པོ་དེ་ཡེ་ཤེས་

ཆོས་སྐྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་དག་
སྐབས་འདིར་སྐྱུ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྐྱུའི་རྣམ་གཞག་གི་ཡོ
ན་ཏན་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་འཆད་རིགས་པར་ཐལ། དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གནས་དང་གནས་མིན་མཐུན་སྟོབས་དང་། །
ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་སྐྱུ་དང་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྐྱུའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་
བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་
རྣམ་གཞག་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྐབས་(༡)ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྐྱུའི་ཐ་སྟོན་མེད་
པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་དང་ཡོངས་སྐྱུ་སྐྱུ་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་
ཕྱིར། ཉི་མེ་སྒྲུང་བ་ལས། ད་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྣམ་པ་
གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱས་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་ཡོངས་སྐྱུ་དུ་རྗོགས་པའི་སྐྱུ་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་ལོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཤས་མ་ལུས་པ་བསགས་ཤིང་ཆོགས་པའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་
ཐུག སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཡོངས་སྐྱུའི་
མཆན་དཔེ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གཞན་དོན་གཟུགས་
སྐྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག སྐྱུར་བཞི་བསྐྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་དེ། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྟེ་ཆོན་
ཉེར་གཅིག་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སྐྱུ་ལ་རྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གནས་དང་གནས་མིན།
ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་སྐྱུ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ནང་ནས་སྐྱུའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་

གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལོངས་སྤྱིའི་དབུ་སྒྲ་བུང་བ་ལྟར་ནག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ལོངས་སྤྱིའི་མཆོན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན།
གཞན་དོན་གཟུགས་སྤྱི་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུ་གྱི་སྤྱད་ཞིག། གཟུགས་ཅན་
གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། ལོངས་(༡༥)སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ཀྱི་དབུ་སྒྲ་བུང་བ་ལྟར་ནག་དེ་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སངས་
འཕགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག། ཆོས་སྤྱི་དང་པོ་མངོན་དུ་བྱས་མ་ཐག་པའི་ལོངས་སྤྱི་དང་རྒྱུད་གཅིག་
ཅིང་དུས་མཉམ་པའི་སྤྱལ་སྤྱི་ཡོད་དོ། ཟེར་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱལ་སྤྱི་དེ་སྤྱལ་བ་
པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་སྤྱི་དང་པོ་མངོན་དུ་བྱས་མ་ཐག་པའི་ལོངས་
སྤྱི་དེ་ཡང་སྤྱལ་བ་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བ་དེ་སྤྱལ་བ་
པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེས་སྤྱལ་པའི་སྤྱལ་སྤྱི་ཡིན་
ན། དེ་ལས་བྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། སྤྱོད་ལམ་ན་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་
པར་གཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་སྤྱལ་སྤྱི་དུ་མ་སྟོན་ཅུས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་
ཕྱིར། འདྲོད་ན། སྤྱོད་ལམ་ན་སྤྱོད་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་དུས་གཅིག་ཆར་དུ་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཅུས་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཆོས་སྤྱི་དང་པོ་མངོན་དུ་བྱས་མ་ཐག་པའི་ལོངས་སྤྱི་དང་རྒྱུད་
གཅིག་ཅིང་དུས་མཉམ་པར་གྱུར་པའི་སྤྱལ་སྤྱི་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་སྤྱི་དང་པོ་མངོན་དུ་
བྱས་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ལོངས་སྤྱི་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་དང་
པོ་མངོན་དུ་བྱས་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
སྤྱི་ཡི་མངོན་སུམ་མཛད་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁའི་ག རྒྱུ་མཐའ་བ་ཆོས་ཅན། (༡༧༤)ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་དང་པོར་མངོན་དུ་
མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་པའི་
ངང་ནས་ཆོས་ཉིད་དུས་གཅིག་ཆར་དུ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་སྐྱེ་མངོན་དུ་
བྱས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་དུས་གཅིག་ཆར་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། སྦྱར་བ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདས་
མ་འོངས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཆར་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དེས་ས་མུག་གཉིས་གཅིག་ཆར་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། ས་མུག་གཉིས་དུས་གཅིག་ཆར་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་མི་རུས་སོ། །

གཞན་ཡང་། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཆར་ཡོད་པར་ཐལ། ལྷ་
མ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷ་ཕྱིར་གྲུབ་པའི་ཆོས་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འོག་མིན་དུ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ས་བརྩུ་བ་བ་དེས། འོག་
མིན་ཁོ་ནར་ཆོས་སྐྱེ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་བརྟན་པ་ལ། ཆོས་སྐྱེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་རི་
ལྟ་བུ་སྟམ་ན། དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱང་། དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་རྒྱུ་
མཐའ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། (༡༧༥)ཆོས་
ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ངང་ནས་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་སྐྱེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་
སྐྱེ་དང་པོར་མངོན་དུ་བྱས་མ་ཐག་པའི་སྐྱེ་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་འོངས་སྐྱེ་གཉིས་སུ་
དེས་སོ། །རང་རྒྱ་སྒོ་བ་ལམ་དུ་ལར་ཕྱིན་བརྩུ་ཉམས་སུ་བྱངས་པ་ལ་རྟོན་ནས་ཐོབ་པའི་
སྐྱེ་མཐར་ཐུག་དེ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་འོངས་སྐྱེ་སྐྱུ་
སྐྱེ་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་གི་དང་པོས་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་

ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲི་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། དེས་དུས་གཅིག་ཆར་དུ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་དུས་གཅིག་ཆར་དུ་ས་སྐྱ་གཉིས་
རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུས་གཅིག་ཆར་དུ་ས་སྐྱ་གཉིས་ཡོད་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐད་ཅིག་སྤྱི་ཁོ་ནར་ས་སྐྱ་
གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲི་ལ་གསུམ་དུ་གངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་
སྒྲི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ས་ལ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆན་ཉེར་གཅིག་པོ་ཡེ་
ཤེས་ཆོས་སྒྲི་ཡོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཆད་
མེད་པ་ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྒྲི་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲི་ལ་རྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ན། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲི་
མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆན་ཉེར་གཅིག་པོ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲི་
མ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་འཇགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་
བདེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲི་ལ་
རྟོན་པའི་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲི་དེ་ལ་གསུམ་དུ་མ་ངེས་པར་ཐལ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་
ཆེན་དུ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བྱང་(༡༧༧)རྒྱུ་པ་དེ་ཡང་། ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲི་
ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་རྒྱུད་དུ་ཡང་། དེ་ཡང་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲི་ལ་སོགས་པ་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཆོས་སྒྲི་དང་པོར་མངོན་དུ་བྱས་མ་ཐག་པའི་འོངས་སྒྲི་དང་རྒྱུད་གཅིག་

ཅིང་དུས་མཉམ་པའི་སྐུལ་སྐུ་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་སྐུ་དང་པོར་མངོན་དུ་བྱས་མ་ཐག་པའི་
 སྐུ་དེ་ལ་ལོངས་སྐུ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། ཆོས་སྐུ་དང་པོར་མངོན་དུ་བྱས་མ་ཐག་པའི་ལོངས་སྐུ་དང་། དངོས་སྐུ་ཆོག་གས་
 པ་ཆར་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་བའི་སྐུལ་སྐུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བཅ་
 མཁར་ལྷ་བ་ཤར་བ་ན། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཆུ་ནང་དུ་ལྷ་བའི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་
 བ་ལྟར། ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཆེ་དག་པའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ལ་
 ལོངས་སྐུའི་སྣང་བ་ཤར་བ་ན། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་མ་དག་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་
 སྐུལ་སྐུའི་སྣང་བ་ཤར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་བའི་དགྱིལ་
 འཁོར་དུ། །གང་ལ་ཉེ་དང་རིང་རྣམས་ལ། །ཆུ་དང་ནམ་མཁའ་ལྷ་གཟུགས་བཞིན། །
 དེ་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཆོས་སྐུ་དང་པོར་མངོན་དུ་བྱས་མ་ཐག་པའི་ལོངས་
 སྐུ་དེ་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཅིང་དུས་མཉམ་པའི་སྐུལ་སྐུ་དུ་མ་སྐུལ་བར་རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 སྒོན་གྱི་སྒོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འབད་མེད་དུ་དེ་ལྟར་སྐུལ་རུས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རང་རྒྱ་སྒོ་བ་ལམ་ན་པར་ཕྱིན་བརྩུ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་ལ་རྟེན་
 བས་ཐོབ་པའི་སྐུ་མཐར་ཐུག་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་མཆན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
 མཆན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐུ་མཐར་ཐུག་དེ་མཆན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། དེ་མཆན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྣམ་
 མཁྱེན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོས་དུས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་(༡༧)མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་ན། དུས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་མི་དགོས་པར་ཐལ།
 དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ལྷ་གྱ་འཇལ་བའི་རྣམ་མཁྱེན་དེས་ལོ་སྤྱ་མའི་དུས་ཀྱི་ལྷ་གྱ་དང་།
 ལོ་ཕྱི་མའི་དུས་ཀྱི་ལྷ་གྱ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། ལོ་སྤྱ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་གྱ་གཉིས་

པོ་དེ་རིང་གི་དུས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་དང་།
མདོ་སྡེ་གཉིས་ཀར། དེ་དག་སྐར་མ་བཤད་པར་སྐུ་ལ་རྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་
པ་འདི་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་སྤྱི་ཐལ་བྱའི་བྱད་བཞིན་དེ་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་
གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ།
ནམ་མཁའི་ཟླ་བ་དང་རྩ་ནང་གི་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྟན་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དངོས་པོ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་ཐལ་བྱའི་བྱད་བཞིན་དང་མེ་ལོང་གཡའ་དག་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་དེ་སྤྱི་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཆོས་སྐུ་དང་པོར་མདོན་དུ་བྱས་མ་ཐག་
པའི་ལོངས་སྐུ་དེ་དང་། རྒྱུད་གཅིག་ཅིང་དུས་མཉམ་པའི་མཆོག་གི་སྐུ་ལ་སྐུ་ཡོད་
པར་ཐལ། དེའི་སྒོན་གྱི་སྒོན་ལམ་དང་ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས་མཆོག་གི་སྐུ་ལ་སྐུར་སྒོན་
རུས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེའི་སྒོན་གྱི་སྒོན་ལམ་དང་ཐུགས་
རྗེའི་དབང་གིས་སྐུ་ལ་སྐུ་དུ་མ་སྒོན་རུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་མེད་
པར་ཐལ། མཆོག་གི་སྐུ་ལ་སྐུ་ཡིན་ན། རང་གི་རྩ་བའི་ལོངས་སྐུ་དེས་བདག་(༡༧༥)
ཀྱིན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་མཚན་ཉིད་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

ཤེས་བྱའི་བྱད་ཤིང་སྒྲ་མ་པོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དགག་གཞག་སྤང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག །དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐུ་ངོ་བོ་

ཉིད་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་
གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དག་པ་གཉིས་ཡོན་ཏན་དུ་ལྡན་པ་གང་ཞིག་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དང་པོ་དེར་ཐལ། གྲོ་བུར་རྣམ་དག་གི་ཡོན་ཏན་དང་ཡང་ལྡན་རང་
བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཡོན་ཏན་དང་ཡང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལོངས་སྐྱེ་དེ་
ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ གྲོ་བུར་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་། རང་བཞིན་རྣམ་དག་
གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་འགལ་ལོ། ཟེར་ན། དེ་མི་འགལ་བར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་
སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། སྒྲིབ་གཉིས་
སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྤངས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན།

ཁ་ཅིག་ དབྱེངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སྤངས་བྱ་གྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཅི་
རིགས་དང་བྲལ་བའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་
རྒྱལ་གྱི་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དབྱེངས་རང་བཞིན་
གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སྤངས་བྱ་གྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱེ་གང་ཞིག་ འདུས་
མ་བྱས་ཀྱི་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དང་པོ་དེར་ཐལ། སངས་རྒྱལ་(༡༥༩)ཀྱི་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་
ཟེར་ན། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་གང་ཞིག་ ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལོངས་སྐྱེ་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེའི་
མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་གཉིས་
སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དེ་ཆད་མས་ངེས་ན། དེ་མཚན་བྱ་དེར་ཆད་མས་ངེས་དགོས་པའི་
ཕྱིར། དེ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་ཆད་མས་ངེས་ན། དེ་སྤངས་

བ་ཆོས་སྐྱར་ཆད་མས་ངེས་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཆད་
མས་ངེས་དགོས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག རྣམ་མཁུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན།
རྣམ་མཁུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ། སངས་འཕགས་ནང་པན་རྒྱུ་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་
ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་
རྣམ་མཁུན་བདག་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་
ཐལ། རྣམ་མཁུན་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་
བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁུན་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་
ཀྱན་བཏགས་ཡོད། བྱོད་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་།
རྣམ་མཁུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་སངས་འཕགས་ནང་པན་རྒྱུ་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་
ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུ་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་རྣམ་མཁུན་བདག་
མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་རྣམ་(༡༥༧)མཁུན་བདེན་པར་འཛིན་
པའི་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཕྱ་མོའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་
ཤེས་སྒྲིབ་ཕྱ་མོའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། མཁུན་བཟང་བྱོད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ས་བརྩུ་བ་བ་དེས་
ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཆོས་སྐྱ་མངོན་དུ་བྱེད་
པར་བསྟན་པ་ལ། འོ་ན། མངོན་དུ་བྱ་བའི་སྐྱ་དེ་ལ་དུ་ཡོད་སྟམ་ན། དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་
སྐྱ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་བྱས་པ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་དེ་བྱད་ཆོས་ཇི་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་
སྟམ་ན། དེ་བྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྟན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱང་། དག་དོན་ནི།

ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། བྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། རྩོམ་པོ་བྱད་པར་སྐྱེ་འགག་དང་
བྲལ་བ། ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱད་པར་རང་ལ་ཕྱེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་གནས་
སྐབས་སུ། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་སྒྲིག་པ་ལ། མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱད་པར་ལོངས་
སྐྱེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་བྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེའི་ཆོས་ཉིད་
ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེའི་མཆོན་ཉིད། སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དེ་
བཞིན་ཉིད་དེ་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
སྐྱེའི་མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་
མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་མཆོན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་
གཉིས་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དེ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེར་ཆད་མས་
ངེས་ན། དེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེར་ཆད་མས་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེར་ཆད་
མས་ངེས་ན། དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེར་ཆད་མས་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་(༡༥༠ན)ཏེ། དེ་ཆོས་
ཉིད་དུ་ཆད་མས་ངེས་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
སྐྱེའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དེ་བཞིན་
ཉིད་དེ་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འདིར་མ་བྱུང་། འདོད་ན་དེ་ཆོས་
ཅན། སངས་འཕགས་ནང་པན་རྒྱུན་ཁོ་ནའི་དངོས་ཀྱི་སྐྱེད་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། ངོ་བོ་
ཉིད་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་དེས་བྱོད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་
བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་

རྣམ་མཁུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དེ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཁྱོད་རྣམ་མཁུན་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་
བཏགས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁུན་བདེན་པར་འཛིན་པའི་
བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་ཡོད། ཁྱོད་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཆོས་
ཅན། ཁྱོད་སངས་འཕགས་ནང་པན་ཚུན་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་རྟེ། ཁྱོད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
སྒྲིབ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

གཞན་ཡང་། ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲིབ་མཆོན་གཞིར་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པས་ཁྱད་པར་དུ་
བྱས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། རྣམ་མཁུན་(༡༥༠བ)གྱི་ཆོས་
ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གནས་
རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་བཞིན་གནས་བསྐྱར་བས་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲིབ་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར། ཅུ་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་
སྒྱེ་རུང་གི་རུས་པ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲིབ་ཡིན་ན། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་སྒྱེ་འགག་དང་བལ་བས་མ་
ཁྱབ་པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲིབ་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲིབ་དེ་སེམས་ཅན་
གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་གསར་དུ་བྱུང་བའི་སྤར་
མེད་གསར་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འོ་ན། དེས་པ་ལྟ་ལྟན་གྱི་གཟུགས་སྒྲིབ་
མཐར་ཐུག་དེ་ལོངས་སྒྲིབ་མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རྟེ། གཟུགས་སྒྲིབ་མཐར་ཐུག་མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རང་དོན་ཆོས་སྒྲིབ་མཆོན་
ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་སྤང་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོབ་ལམ་
ཡོད་པར་ཐལ། སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་སྒྲོབ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོབ་ལམ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱེད་འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འོངས་སྐྱེ་དེ་བྱང་འཕགས་ཡན་ཆད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྱུད་ཡུལ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དེ་སངས་འཕགས་ནང་ཡན་ཚུན་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་
གྱི་སྒྱུད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེའི་མཆོན་
གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཆོག་གི་སྐུལ་སྐྱེ་དེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལས་དག་ཡན་ཆད་
ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྱུད་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་(༡༥)ན་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེ་
གསུམ་པོ་དེ་གདུལ་བྱ་ལ་སྤང་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་སོ་སོར་བྱེད་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཁྱེད་དོན་དམ་བདེན་བ་ཡིན་ན། ཁྱེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་
སྒྲོབ་བ་འཕགས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་སྤངས་བ་མཐར་ཐུག་དེ་
དོན་དམ་བདེན་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགག་གཞི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྤྲེད་དུ་དགག་
བྱ་སྒོ་བུར་གྱི་རི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་དེ་ཡང་དོན་དམ་བདེན་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཞི་སྐྱེ་དཔག་བསམ་གིང་ལྟར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་སྐྱེ། དགག་བཞག་སྤང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པའི་གཟུགས་སྐྱེ་དེ།
འོངས་སྐྱེའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པའི་
མཆོག་གི་སྐུལ་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོག་མིན་གྱི་རྟོན་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་
པའི་མཆོག་གི་སྐུལ་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱིད་བ་ཐ་མའི་བྱང་ལེམས་ཀྱི་

བདག་སྐྱོན་དག་པའི་བཤེས་གཉིན་དུ་གྱུར་པའི་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག། ལོངས་སྤྱོད་ཇོགས་སྤྱོད་སྤྱལ་སྤྱོད་མཆོན་དཔེ་ཐུ་རགས་ཀྱི་བྱང་པར་
མེད་དོ་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ལོངས་སྤྱོད་ཇོགས་སྤྱོད་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱོད་
གཉིས་ལ་ཐུ་རགས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་དེ་བྱང་འཕགས་ཡན་ཆད་
ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱོད་སོ་སྤྱོད་ལས་དག་ཡན་ཆད་
ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག། ལོངས་སྤྱོད་སྤྱལ་སྤྱོད་མཆོན་དཔེ་གཉིས་ལ་སངས་རྒྱས་ཡིན་མ་ཡིན་
ཀྱི་(༡༥)བྱང་པར་ཡོད་དོ། ཟེར་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱོད་
མཆོན་དཔེ་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་དེ་གཏུལ་བྱ་ལ་མཆོན་དཔེའི་སྤྱང་བ་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་མཆོན་དཔེར་འཛོག་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་གཏུལ་བྱ་ལ་མཆོན་དཔེའི་སྤྱང་བ་བསྤྱོད་
པའི་སྒོ་ནས་མཆོན་དཔེར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་མཆོན་དཔེ་དེ་སངས་
རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱའི་བྱང་ཤིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ། རོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་
བྱང་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པར་བཟུན་པ་ལ། འོན། ལོངས་སྤྱོད་བྱང་ཆོས་རིམ་བྱང་དང་
ལྡན་སྟུང་ན། དེ་བྱང་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ནོ། ཞེས་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱང་། དག་དོན་
ནི། ལོངས་སྤྱོད་ཇོགས་པའི་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། བྱང་བྱང་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། འབད་
ཅོལ་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཞི་བའི་བྱང་པར། གཏུལ་བྱའི་དོན་དུ་གསལ་བའི་བྱང་པར། ལམོར་
བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་བཞུགས་པའི་བྱང་པར། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་
མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་པར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་
གཞུགས་སྤྱོད་མཐར་ཐུག་དེ་ཡང་། ལོངས་སྤྱོད་མཆོན་ཉིད། ལོངས་སྤྱོད་མཆོག་གི་

སྤྱུལ་སྤྱིའི་མཚན་དཔེ་ལ་སངས་རྒྱལ་ཡིན་མ་ཡིན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་ཕྱ་རགས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་ནི་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། གཞན་དོན་གཟུགས་སྤྱི་ཚུལ་ཅན། ལོངས་སྤྱི་ཡིན་པར་
ཐལ། དེའི་མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེས་པ་ལྷ་ཡོན་ཏན་
དུ་ལྷན་པའི་གཟུགས་སྤྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་པ་ལྷ་པོ་དེས་གཟུགས་སྤྱིའི་
ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོངས་སྤྱིའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་(༡༥༥)ཕྱིར། བྱ་སྤྱེ།
ལོངས་སྤྱི་དེ་གཟུགས་སྤྱིའི་བྱ་ཕྱག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཅུ་བར་འདོད་ན། ལོངས་
སྤྱི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱི་ཁྱད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། འབད་ཚྭ་ཀྱི་རྒྱུ་རྟོག་ཞི་བ་དེ་ལོངས་སྤྱིའི་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་
ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱི་ཡིན་ན། འབད་ཚྭ་ཀྱི་རྒྱུ་རྟོག་ཞི་བས་
བྱལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་འཕགས་ཡིན་ན། འབད་ཚྭ་ཀྱི་རྒྱུ་རྟོག་ཞི་བས་བྱལ་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དེ་གཞུང་འདིའི་དོན་སྦྱོར་རྒྱུ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལོངས་སྤྱི་ཡིན་ན། དུས་དེས་པ་འཁོར་བ་མ་སྤྱོད་བར་དུ་བཞུགས་
པས་བྱལ་བར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། དེས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་གཟུགས་སྤྱི་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། སྤྱོད་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱི་ཚུལ་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱོད་དུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་སྤྱོད་དུས་སུ་འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་གྲུབ་
དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འགགས་ཟིན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལོངས་སྤྱིའི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་མེད་པར་ཐལ། ལོངས་
སྤྱིའི་འཁོར་ཡིན་ན། བྱང་འཕགས་ཤ་སྟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་
གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་བྱང་འཕགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ།

དེའི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་གཞིར་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ལོངས་སྒྲིལ་ཡིན་ན། སྒྲིབ་པ་མཆོན་དཔེས་སྒྲིལ་པའི་སྒྲིལ་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན། དེས་པ་ལྟ་(༡༥༥)ལྟ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། བག་པོས་དག་པའི་ས་ཕྱགས་ཀྱི་ལོངས་སྒྲིལ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དབུ་སྒྲིབ་པ་ལྟར་བག་དང་ལྟར་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན་ཡང་བག་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱུང་གཞན་དོན་གཟུགས་སྒྲིལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གནས་དེས་པ་འོག་མིན་ཁོར་བཞུགས་པའི་སྒྲིལ་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེས་པ་ལྟ་ལྟར་གྱི་གཟུགས་སྒྲིལ་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། འདོད་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་གཟུགས་སྒྲིལ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མཆོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲིལ་ཡིན་ན། འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། གཞན་དོན་གཟུགས་སྒྲིལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལམོར་དེས་པ་བྱང་འཕགས་གསུག་གིས་བསྐྱར་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེས་པ་ལྟ་ལྟར་གྱི་གཟུགས་སྒྲིལ་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གཞན་དོན་གཟུགས་སྒྲིལ་ལམོར་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། མཆོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲིལ་ལམོར་དུ་གྱུར་པའི་དེ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་ལམོར་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིལ་ཡང་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་དེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འབའ་ཞིག་གསུངས་པར་ཐལ། དེས་པ་ལྟ་ལྟར་གྱི་གཟུགས་སྒྲིལ་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཐེག་དམན་གྱི་བཀའ་མེད་པར་ཐལ། རང་དོན་ཆོས་སྒྲིལ་གསུངས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་བཀའ་མེད་པའི་བྱིར། གཞན་དོན་གཟུགས་སྒྲིལ་གསུངས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་བཀའ་མེད་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། རྒྱ་དྲུའི་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྒྲིབ་དེ་བྱང་ལས་འདའ་རྒྱལ་སྟོན་པར་ཐལ།

དེ་ལའོར་བ་རི་(༡༥ནན)མིན་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་ཕྱ་ངན་ལས་འདེལ་ཚུལ་མི་སྟོན་པར་བཞུགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལོངས་སྐྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ལོངས་སྐྱུའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན། ལོངས་སྐྱུའི་ལའོར་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ལོངས་སྐྱུའི་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡོད་ན། དེའི་ལའོར་དུ་གྱུར་པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱི་གན་རྒྱ་བོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཡིན་ན། ལོངས་སྐྱུའི་ལའོར་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཐུབ་དབང་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ །ངེས་པ་ལྟ་དང་མི་ལྟ་ན་པའི་གཟུགས་སྐྱུ་མཐར་ཐུག་མཆོག་གི་སྐྱུལ་སྐྱུའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། སྐྱུལ་སྐྱུ་ཡིན་ན། མཆོག་གི་སྐྱུལ་སྐྱུ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱུལ་སྐྱུ་དེ་ལ་བཟོ་བོ་སྐྱུལ་སྐྱུ། སྐྱེ་བ་སྐྱུལ་སྐྱུ། མཆོག་གི་སྐྱུལ་སྐྱུ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱུ་ལས། བཟོ་དང་སྐྱེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཆོ། །སངས་རྒྱས་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་འདི་ནི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ །ངེས་པ་ལྟ་དང་མི་ལྟ་ན་པའི་གཟུགས་སྐྱུ་མཐར་ཐུག་དེ་སྐྱུལ་སྐྱུའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱུ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ངེས་པ་ལྟ་དང་མི་ལྟ་ན་པ་གང་ཞིག་ །གཟུགས་སྐྱུ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། ངེས་པ་ལྟ་ལྟ་ན་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་སོ། །

ཁ་ཅིག་ །(༡༥ནན)སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུལ་པ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་བྱུང་བོ་ཟེར་ན། མ་བྱུང་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྟེན་གྱིང་རྟེན་གྱིང་དུ་སྐྱུལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐབས་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་རུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཞི་སྒྲུ་དབག་བསམ་གིང་ལྟར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལོངས་སྒྲུ་
 དེ་བྱང་ཆོས་བཞི་དང་ལྟན་པར་བཟླ་བ་ལ། འོ་ན། སྒྲུ་ལ་སྒྲུ་དེ་ཡོན་ཏན་རི་ལྟ་བུ་དང་
 ལྟན་སྟམ་ན། དེ་རུས་མཐུ་བྱང་པར་དང་ལྟན་ནོ། ཞེས་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱང་། དག་
 དོན་ནི། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཆོས་ཅན། རུས་མཐུ་བྱང་པར་དང་ལྟན་
 ཏེ། རང་གི་སྒྲུ་གཅིག་གི་བ་སྒྲུའི་བྱང་བྱ་གཅིག་ཏུ་རུས་གཅིག་ཏུ་རང་གི་འདས་མ་འོངས་
 ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་སྟོན་རུས་པའི་ཕྱིར། སོ་སྒྲེ་ལས་དག་ཡན་ཆད་ཀྱི་མངོན་
 སུམ་ཀྱི་སྒྲིང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རགས་པའི་གཟུགས་སྒྲུ་དེ། སྒྲུ་ལ་སྒྲུའི་མཆོན་ཉིད། དེ་
 ལ་བཟོ་བོ་སྒྲུ་ལ་སྒྲུ་སོགས་གསུམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུ་ལ་ཡོན་ན། སངས་རྒྱས་ཡོན་པས་
 མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། མཆོག་གི་སྒྲུ་ལ་སྒྲུའི་འདས་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་རུས་གཅིག་
 ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། མཆོག་གི་སྒྲུ་ལ་སྒྲུ་དེ་རང་གི་སྒྲུ་གཅིག་གི་བ་སྒྲུའི་བྱང་བྱ་གཅིག་ཏུ་
 རང་གི་སྟོན་ཀྱི་འདས་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་རུས་གཅིག་ཏུ་མ་འཆོལ་བར་གསལ་བར་སྟོན་
 རུས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཐུམ་པའི་འདས་པ་དང་། ཐུམ་པའི་ད་ལྟར་བ་རུས་གཅིག་ཏུ་
 ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཐུམ་པའི་རུས་སུ་ཐུམ་པའི་འདས་པ་སྒྲེབ་
 ཟེན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཐུམ་པ་རང་རུས་སུ་ཞེག་ཟེན་པར་ཐལ།
 འདྲོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། (༡༥༣)འདས་མ་འོངས་གཉིས་རུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ།
 མཆོག་གི་སྒྲུ་ལ་སྒྲུའི་འདས་མ་འོངས་གཉིས་རུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན།
 ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སངས་འཕགས་ནང་པན་ཚུན་དུ་ཡོན་ཏན་ཆེ་ཆུང་གི་བྱང་པར་ཡོད་
 པར་ཐལ། བྱ་རགས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལོངས་སྒྲུ་དང་སྒྲུ་ལ་སྒྲུ་གཉིས་ལ་བྱ་

རགས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ནང་ཕན་ཚུན་དུ་སངས་རྒྱས་ཡིན་མ་
ཡིན་གྱི་བྱང་པར་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་སོ། །

གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ནང་ཕན་ཚུན་དུ་ཡོན་ཏན་ཆེ་ཆུང་གི་བྱང་པར་མེད་པར་
ཐལ། སངས་འཕགས་ཡིན་ན། སྒྲོན་ཀྱན་ཟད་དང་ཡོན་ཏན་ཀྱན་རྩོགས་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྦྱོང་ཡུལ་དུ་
གྱུར་པའི་མཆོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲུ་མེད་པར་ཐལ། བྱང་གི་མཆོན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྦྱོང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། རོ་མཆར་མྱད་བྱུང་བཀོད་པའི་ཁིང་གི་གཙོ་བོ་དེ་དེ་འདྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རོ་མཆར་མྱད་བྱུང་བཀོད་པའི་ཁིང་གི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འོ་ན། རྩལ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་མའི་གོ་ས་ཡང་ཡིན། སྟོང་གསུམ་མི་མཛེད་
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་གོ་ས་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། སྟོན་པ་ཤུག་
ཐུབ་པས་རྩལ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་མའི་གོ་སར་སྟོང་གསུམ་མི་མཛེད་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གསལ་
བར་སྟོན་པར་བྱེད་ཀྱང་རྩལ་རགས་པར་མི་འགྱུར། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྤྲོ་བར་ཡང་
(༡༥༧)མི་འགྱུར་ཏེ། རྩལ་རགས་མི་འགྱུར་འཛིག་རྟེན་སྤྲོ་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདས་མ་འོངས་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། དུས་སྐད་ཅིག་མ་ཤིན་ཏུ་བྱུང་བའི་ཡུན་ཚད་ཀྱང་ཡིན། བསྐལ་པ་
བརྒྱའི་ཡུན་ཚད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། ས་དང་བོ་བ་དེས་ས་དང་བོར་
དུས་སྐད་ཅིག་མ་ཤིན་ཏུ་བྱུང་བ་གཅིག་ལ་བསྐལ་པ་བརྒྱའི་ཡུན་ཚད་དུ་གནས་རུས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ཆེན་བསྐལ་པ་བརྒྱར་གནས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། འདས་མ་འོངས་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། འོངས་སྒྲུ་དང་མཆོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲུ་གཉིས་ལ་སྤྲོ་བར་གྱི་བྱང་པར་

ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གདུལ་བྱ་ལ་སྤང་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ལོངས་སྤྱོད་དང་པོ་ཉིད་སྤྱོད་གཉིས་གདུལ་བྱ་ལ་སྤང་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། རོ་མཚར་མད་བྱང་བཀོད་པའི་ཁིང་གི་གཙོ་བོ་དེ་རང་གི་མ་དག་པའི་ཁིང་གི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རང་གི་མ་དག་པའི་ཁིང་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་ལམ་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་མ་དག་པའི་ཁིང་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་མ་དག་པའི་ཁིང་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། དག་པའི་ཁིང་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་ན། མ་དག་པའི་ཁིང་གི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་ཡིན་ན། སོ་སྤྱོད་ལས་དག་ཡན་ཆད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཉོན་པ་ཤྭ་བྱུང་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། (༡༥༣)དེའི་བྱིར། ཉགས་སྤྱ།

སྤྱོད་སྤྱུ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཅོད་སྤྱོད་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།

གནས་དང་གནས་མིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱུ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཡུལ་བཅུ་ཆགས་ཐོགས་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱི་མཁྱེན་པའི་མཁྱེན་པ་མཐར་ཐུག་དེ། སྤྱོད་སྤྱུ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཉོན་པ་ཤྭ་བྱུང་པའི་སྤྱོད་སྤྱུ་ཀྱི་མཚན་ཆོས་ཅན། མཁྱེན་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་སྤྱུ་ཀྱི་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་བྱིར། སྤྱུ་ལ་སྤྱོད་མེད་བྱུ་ཡི་སྤྱོད་སྤྱུ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དད་པ་ཆོས་ཅན། མཁྱེན་པ་

མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོབས་ལྟ་བུ་གང་རུང་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དད་པའི་སྟོབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གནས་དང་གནས་མིན་པ་སོགས་ཡུལ་བཅུ་ཆགས་ཐོགས་སྤངས་པའི་
ཚུལ་གྱིས་མཐུན་པས་རབ་རྟ་བྱེ་བའི་མཐུན་པ་མཐར་ཐུག་དེ། སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་མཐུན་
གྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་འཛིགས་པ་བཞི་པོ་
ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གནས་དང་གནས་
མིན་པ་སོགས་ཡུལ་བཅུ་ཆགས་ཐོགས་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐུན་པའི་མཐུན་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བདག་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པར་
སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལ་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཤོལ་བ་མེད་པའི་མཐུན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། མི་འཛིགས་པའི་རྣམ་མཐུན་ཡིན་པའི་(༡༥༥)ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། གནས་དང་གནས་མིན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། ཐམས་ཅད་རྟོ་
འགྲོ་བའི་ལམ་མཐུན་པའི་སྟོབས་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། གནས་དང་གནས་མིན་པ་
མཐུན་པའི་སྟོབས་ཡིན་ན། གནས་དང་གནས་མིན་ལ་ཆགས་ཐོགས་སྤངས་པའི་ཚུལ་
གྱིས་མཐུན་པས་རབ་རྟ་བྱེ་བའི་མཐུན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་
ཐལ། སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན། གནས་དང་གནས་མིན་
པ་སོགས་ཡུལ་བཅུ་ཆགས་ཐོགས་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐུན་པས་རབ་རྟ་བྱེ་བའི་
མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་མཐུན་ཡིན་ན། དེ་
གཉིས་ཀ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་
མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། དུན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་འགལ་བར་ཐལ། སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་མཐུན་
གྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དུན་པ་ཉེར་
བཞག་བཞི་པོ་དེ་སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གནས་དང་གནས་མིན་པ་སོགས་

ཡུལ་བཅུ་ཆགས་ཐོགས་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཁུན་པའི་མཁུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཞིག །གནས་དང་གནས་མིན་པ་སོགས་ཡུལ་བཅུ་ཆགས་ཐོགས་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཁུན་པའི་མཁུན་པ་དེ། སྟོབས་གྱི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་གྱི་བྱན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོབས་གྱི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྒྲ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། (༡༥ན)ཐུན་མོངས་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་གྱི་སྟོབས་བཅུ་པོ་དེ་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཞིག །རང་གི་རིགས་འདྲ་མཚན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཐུན་མོངས་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་རང་གི་རིགས་འདྲ་མཚན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་མེད་པ་དེ། ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད། དང་པོ་ལ། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་གྱི་སྟོབས་བཅུ་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། རང་གི་རིགས་འདྲ་མཚན་ཉིད་པ་བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་གྱི་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་པོ་དེ་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་གྱི་མི་འཛིགས་པ་བཞི་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཞིག །རང་གི་སྡེ་ཆོན་མཚན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མི་

འཇིགས་པ་བཞི་པོ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱད་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན།
 རང་གི་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པར་(༡༥༥)ཐལ། རང་
 གི་རིགས་འདྲའི་རྒྱན་སྒྲ་མ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དེར་ཐལ།
 དེ་རིགས་རྒྱན་ཤེས་པ་སྒྲ་མ་ལས་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །རྣམ་
 མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཞིག །རང་གི་སྡེ་ཚན་མཚན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱད་
 ལ་མེད་པ། ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག །
 རང་གི་སྡེ་ཚན་མཚན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་ཐུན་མོངས་པའི་
 རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ལ། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱད་
 གྱི་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ཚོས་ཅན། རང་གི་སྡེ་ཚན་མཚན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་
 མའི་རྒྱད་ལ་མེད་པར་ཐལ། ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལ་སུམ་བུ་སོ་དགུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། རང་གི་སྡེ་ཚན་མཚན་ཉིད་པ་བྱང་སེམས་ས་དགུ་པའི་
 རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ས་དགུ་པ་བའི་རྒྱད་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་དགུ་པར་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པས་ས་དགུ་པ་དེ་ལ་
 ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་
 སྒོ་བཟང་། །ས་དེ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཞིག །རང་གི་སྡེ་ཚན་མཚན་ཉིད་པ་འཕགས་
 པ་འོག་མའི་རྒྱད་ལ་མེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་
 གྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མཚན་ཉིད་དེ་ཚོས་ཅན། ཚོས་དེ་ཁྱོད་ཡིན་ན། ཚོས་
 དེ་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་(༡༥༦)པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོབས་

བུ་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་པོ་དེ་ཐུན་མོངས་
མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཞིག །
རང་གི་སྡེ་ཆོན་མཆོན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་
པའི་བྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་པོ་ཆོས་
ཅན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐུན་མོང་བའི་
རྣམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཞིག །རང་གི་སྡེ་ཆོན་མཆོན་ཉིད་པ་འཕགས་
པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དེ། ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་
ན། མཆོན་ཉིད་དེ་ཀ་ཆོས་ཅན། ཆོས་དེ་ཁྱོད་ཡིན་ན། ཆོས་དེ་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་
གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སངས་
འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོབས་བུ་པོ་
ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཞིག །
རང་གི་སྡེ་ཆོན་མཆོན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་རིགས་སུ་གནས་
པའི་བྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་དེར་ཐལ། དེ་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་དེར་
ཐལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན་སྟེ།

ཁ་ཅིག །ཐུན་(༡༥༥)མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་མེད་དོ་ཟེར་ན།
དེ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་གི་སྡེ་ཆོན་མཆོན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་
རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་པོ་དེ་
དེ་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་པོ་དེ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། བཞི་པོ་དེ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་ཞིང་རྗེས་སུ་ཤེས་

པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བདེན་གཉིས་དུས་གཅིག་ཆར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་ཤེས་རྣམ་
མཐར་ཐུག་དེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སངས་འཕགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་གཉིས་དུས་གཅིག་ཆར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་
མཁྱེན་པའི་ཤེས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་
འདོད་ན། ཡིད་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྒྲ། མ་ཁྱབ་ན་དེ་ཆོས་
ཅན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་སྤྱན་མོངས་མ་ཡིན་
པའི་བདག་རྒྱུན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
རང་གི་སྤྱན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དེ་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིད་
ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། སངས་འཕགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་(༡༥༥ན)
བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡོད་པར་ཐལ། སངས་
འཕགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་དེ་རང་གི་སྤྱན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་ཞི་ལྷག་ཟུང་
འབྲེལ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སངས་
འཕགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། རང་འབྲས་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པར་
ཐལ། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།
 ཁ་ཅིག རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ན། རྣམ་མཁུན་ཡིན་པས་མ་ཁྲལ་བོ་ཟེར་ན།
 འོ་ན། རྣམ་མཁུན་གྱི་དོན་རྣམ་ཡིན་ན། རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
 དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་པའི་རྣམ་
 པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །སྒྲུ་མ་ལ་
 མ་ཁྲལ་ན། འོ་ན། དོན་རྣམ་ཡིན་ན། ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། རྣམ་
 མཁུན་གྱི་དོན་རྣམ་ཡིན་ན། རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 ལུས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ལུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་
 པར་ཐལ། དེའི་དོན་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 ལུན་མོངས་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་(༡༥༥)རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་
 ཐལ། དེའི་དོན་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱའི་བྱུང་བའི་ཞེས་པ་ནས། ལུབ་དབང་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་བར་གྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུག་སྒྲུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལ། འོ་
 ན། སྒྲུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟ་བུ་སྒྲུམ་ན། དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་
 བས་ཐོག་མར་སྟོབས་བརྩུ་མདོར་བསྟན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་གཞུང་འདི་
 བྱུང་། དག་དོན་ནི། སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབྱེ་ན་དུ་མར་ཡོད་དེ།
 ཁྱོད་ལ་དབྱེ་ན་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁུན་པའི་སྟོབས་ནས། ཟག་པ་ཟད་པ་
 མཁུན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་བར་བརྩུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་སོགས་
 ཡུལ་བརྩུ་ལ་ཆགས་ཐོགས་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱི་མཁུན་པའི་མཁུན་པ་དེ། སྟོབས་ཀྱི་

རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པའི་མཆན་ཉིད། རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡང་ཡིན། རང་གི་སྡེ་ཆན་
མཆན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུ་ལ་མེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན་
པའི་གཞི་མཐུན་པ། ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་
ཡང་ཡིན། རང་གི་སྡེ་ཆན་མཆན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུ་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་
ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་དེ། ཐུན་མོངས་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པའི་མཆན་ཉིད།
སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་མཁུན་པ་མཐར་ཐུག་དེ། རྣམ་མཁུན་གྱི་མཆན་ཉིད།

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུ་གྱི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་ཆོས་
ཅན། སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། མ་
གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྣམ་མཁུན་(༡༥ན)ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་
པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་
མཁུན་དེ་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྟེ།

གཞན་ཡང་། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུ་གྱི་དྲན་པ་དང་བཙུན་འགྲུས་མི་འགལ་བར་
ཐལ། དེའི་རྒྱུ་གྱི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁུན་པའི་སྟོབས་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་
པར་སྒྲིན་པ་མཁུན་པའི་སྟོབས་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ།
རྣམ་མཁུན་ཡིན་ན། སྟོབས་བཙུ་ཀ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཏགས་ཁས། འདོད་ན། དེའི་
རྒྱུ་གྱི་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་མི་འགལ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུ་གྱི་སོ་སོ་ཡང་དག་རིགས་པ་བཞི་དེ་རང་གི་
སྡེ་ཆན་མཆན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུ་ལ་མེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པར་
ཐལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རིགས་གནས་སྐྱར་
བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འདོད་ན། དེ་བཞི་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
རང་གི་སྡེ་ཆན་མཆན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་བ་

བྱང་སེམས་ས་དགྲ་བ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བྱུང་མོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་མེད་པར་ཐལ། སྒྲོབ་པ་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་ན། སངས་རྒྱུ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་གྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །

སྒྲུང་ཡང་མི་གཡོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་(༡༥༥)ལྟ་དགག་བཞག་སྒྲུང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ངེས་འབྱུང་དགའ་བ་སྒྱུད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་བྱང་སེམས་སོ་སྒྲིའི་མཛད་པ་ཡིན་ལོ་ཟེར་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པ་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་སྟོན་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་སྟོན་ཏུ་ས་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་ཚུལ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། རྒྱུད་སྒྲུབ་མ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུལ་ས་མ་གཡོས་པར། སྒྲེ་བ་མངོན་པར་སྒྲེ་བ་དང་། །དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། །ཡུམ་གྱི་ལྷུ་མས་སུ་བཞུགས་པ་དང་། །བཅུན་མོའི་འཁོར་གྱིས་དགྲེས་རྩལ་དང་། །བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། །ངེས་འབྱུང་དགའ་བ་སྒྱུད་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྒྲོ་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་དུས་གཅིག་ཆར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྒྱལ་ཁབ་དོན་གྲུབ་དེ་བྱང་སེམས་སོ་སྒྲིའི་མཛན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྟོན་པ་སྤྲུལ་པ་དེ་སྒྲེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྟོན་རྩལ་ནས་སངས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྒྲེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྒྲུ་རྩལ་ནས་སངས་རྒྱུ་ཟིན་པའི་གང་ཟག་ཞིང་འདིར་སྒྲུལ་སྒྲུ་དང་ཕོར་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གནས་དང་། འཛམ་གླུ་གླིང་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྒྲེ་བ་མཛོན་པར་སྒྲེ་བ་དེ་མཛོན་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མ་ཡིན་ནོ་ཟེར་
ན། འོ་ན། རྗེ་བཅུན་བྱམས་མགོན་དེ་མཆོག་གི་སྐུ་སྒྲེ་མཛོན་པ་དང་པོ་ལ། (༡༩༠ན)
གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སངས་རྒྱས་
ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུམ་བར་མའི་མདོ་
ལས། སྒྲེ་བ་གཅིག་གི་ཐོག་ས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་བ་
དེ་ལ་དྲིས་ཤིག་དང་། དེའི་དོན་དེས་ལན་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཉེ་བའི་སྐས་བརྒྱད་ཀ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེ་བཅུན་བྱམས་
པ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། བྱང་སེམས་ཡིན་ན། སངས་
རྒྱས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དག་པའི་ཞིང་གི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཆོག་གི་སྐུ་སྒྲེ་ཡིན་ན། མཛོན་
པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་རྫོགས་པར་མི་སྟོན་པས་བྱབ་བོ་ཟེར་ན། སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཁྱེད་ཀྱི་དག་པའི་ཞིང་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆོག་གི་སྐུ་སྒྲེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པའི་དག་པའི་ཞིང་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་རང་གི་དག་
པའི་ཞིང་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སྒྲོབ་ལམ་དུ་རྫོགས་སྟོན་སྐྱེད་སྐྱངས་གསུམ་གྱི་དགོ་རྩ་བསགས་ཟེན་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། མཛོན་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་རྫོགས་
པར་སྟོན་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་ཆོས་ཅན། མཛོན་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་
རྫོགས་པར་མི་སྟོན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དག་པའི་ཞིང་གི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
མཆོག་གི་སྐུ་སྒྲེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་གི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
མཆོག་གི་ (༡༩༠བ)སྐུ་སྒྲེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཇམ་བུའི་གླིང་དུ་དེ་ལྟར་

སྟོན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག །མཛད་པ་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དངོས་གནས་ལ་
མེད་དོ་ཟེར་ན། འོ་ན། སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་མཛད་པ་དེ་དངོས་
གནས་ལ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོན་པས་ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་
གསུམ་དུ་བསྐྱོར་བ་དེ་དངོས་གནས་ལ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོན་
པས་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དངོས་གནས་ལ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། བཀའ་མཆོན་ཉིད་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག །མཛད་པ་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་དངོས་གནས་ལ་གྲུབ་
བོ་ཟེར་ན། འོ་ན། སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་ཐུངས་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ་དེ་དངོས་གནས་
ལ་གྲུབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐུངས་ལས་འདའ་ཚུལ་
སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འཆི་བ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ།
ཁྱོད་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་དུ་བྱོན་ནས་ལ་ལར་སྤྱི་བལྟམས་པ་དང་ལ་ལར་སྤྱི་གཤེགས་
པའི་ཚུལ་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་གཟུགས་
མེད་དུ་བྱོན་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཆོག་
གི་སྤྱལ་སྤྱུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་གཟུགས་མེད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཟུགས་མེད་ན་ཆོས་ཉན་པའི་ཉན་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གནས་(༡༧)ན་དང་གནས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྤྱི་གསུམ་
ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལ། འོ་ན། མཆོག་གི་སྤྱལ་
སྤྱུ་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་སྟོན་ན། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་དེ་ས་འོག་ས་སྟངས་
ས་སྒྲིའི་སྤྱིད་པ་གསུམ་དུ་བྱོན་ནས་ལ་ལར་སྤྱི་གཤེགས་པ་དང་། ལ་ལར་སྤྱི་བལྟམས་

པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱུང་།
 དག་དོན་ནི། མཆོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་
 དེ། ས་འོག་ས་སྟངས་སྒྲུའི་སྤྱིད་པ་གསུམ་དུ་བྱོན་ནས། ལ་ལར་སྒྲུ་གཤེགས། ལ་ལར་
 སྒྲུ་བལྟམས་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཆོག་གི་སྒྲུལ་
 སྒྲུའི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་
 དང་པོ་ཡང་། དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཕོ་བ་ནས། ཡུམ་གྱི་ལྷུ་མས་སུ་ཞུགས་པ་དེ་ཡིན་
 ནོ། །མཆོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲུ་ཡིན་ན། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པས་བྱུང་། དེ་སྟོན་
 པའི་གནས་དེ་ཡིན་ན། འཇམ་བུའི་གླིང་ཡིན་པས་བྱུང་།

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། མཆོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲུ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ས་འོག་ས་སྟངས་
 ས་སྒྲུ་གསུམ་དུ་བྱོན་ནས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ཇོགས་པར་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ས་གསུམ་དུ་བྱོན་ནས་ལ་ལར་སྒྲུ་གཤེགས་
 པ་དང་། ལ་ལར་སྒྲུ་བལྟམས་པའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་ན། མཆོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ཇོགས་པར་
 སྟོན་པའི་གནས་ཡིན་ན། འཇམ་(༡༧༡)བུའི་གླིང་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྒྱེ་བ་མངོན་པར་སྒྱེ་བ་དེ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཡིན་ན།
 ཇེ་བཅུན་བྱམས་མགོན་མཆོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲུའི་མཛད་པ་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྒྱེ་བ་མངོན་པར་སྒྱེ་བའི་མཛད་པ་དེ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
 དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
 ན། དེར་ཐལ། སྒྱེ་བ་མངོན་པར་སྒྱེ་བ་དང་། ཞེས་ཐོག་མར་བཤད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་
 ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཉིད་ལས་མི་གཡོས་པར་སྒྱེ་བ་མངོན་པར་

སྒྲེ་བའི་མཛད་པ་སྟོན་ཅུས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། བྱབ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་
གཡོས་པར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འོན། དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་ནང་ཚན་ཡིན་པའི་
བྱིར། མ་གྲུབ་ན། བསྐྱལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྟོང་མེད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ནང་ཚན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ཅིག་
ཡོད་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་སངས་འཕགས་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་བྱང་
སེམས་སུ་རྒྱུལ་བཟུང་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སངས་འཕགས་དེས་ཐབས་
སྣ་ཆོག་གི་སྟོན་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་དོན་བྱེད་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། མཆོག་གི་སྐུ་ལ་སྐུ་ཡིན་ན། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུལ་རྫོགས་
པར་སྟོན་པས་མ་བྱུང་པར་ཐལ། དག་པའི་ཞིང་གི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཆོག་གི་སྐུ་ལ་
སྐུ་དེས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུལ་རྫོགས་པར་སྟོན་པར་མ་དེས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་
བཅུན་མོའི་ལའོར་གྱིས་དབྱེས་རྩལ་གྱི་མཛད་པ་སྟོན་པར་མ་དེས་པའི་(༡༩༡ན)བྱིར།
དག་པའི་ཞིང་གི་གསུལ་བྱ་རྣམས་རང་གི་ཞིང་གི་གཙོ་བོ་ལ་མ་དད་པ་སྦྱེད་ཀྱང་བའི་བྱིར།

གང་བྱིར་འདི་ན་དེ་ཉིད་ཤེས་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ། དགག་བཞག་སྤང་
གསུམ། དང་བོ་ནི། ཁ་ཅིག །མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་བོ་ཟེར་ན། མཐར་
ཐུག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་བྱིར། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ།
ལུང་བོ་ལྷག་མེད་དུ་ཞུགས་པའི་ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པ་དེ་རང་ལམ་ནས་ལོག་ནས།
ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་བྱིར་དུ་

སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དག་
ལས་ཁྱོད་ཐར་གྱང་། །ད་དུང་ཁྱོད་ནི་མྱ་ངན་ཡོངས་མི་འདལ། །སངས་རྒྱུ་ཐེག་པ་
འདི་ནི་བསྐྱལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་
སྟོན་པ་དེའི་ལུང་དང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས།
ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི། དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། རྒྱུད་སྤྱོད་མ་ལས།
ཐེག་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །སྟེ་བའི་དོན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་རྟོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རིགས་རྒྱུད་ལ་མི་ལྟན་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་
ཐལ། ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་མི་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
འདྲའི་ཉན་ཐོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སང་། དེར་ཐལ། ལུང་པོ་ལྟག་མེད་དུ་ཞུགས་
པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དེ་འདྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐར་ཐུག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གནས་
རིགས་རྒྱུད་ལ་མི་ལྟན་(༡༩༡བ)པའི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཡིན་ན།
རང་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བདེན་པས་སྟོང་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རིགས་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུ་པར་མ་ངེས་
པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་པོ་ལྟག་མེད་དུ་ཞུགས་པའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་
དེ་དེ་འདྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐར་ཐུག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་
ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡིན་ན། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རིགས་རྒྱུད་ལྟན་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་དེས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་བོ་ཟེར་ན། འོ་ན། སངས་རྒྱས་མི་སྤྱི་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རིགས་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག །སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཟིན་པའི་དུས་མི་སྤྱི་དོ། །ཟེར་ན། འོ་ན། བྱང་འཕགས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་མི་སྤྱི་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་ས་བརྩུ་བ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཟིན་པའི་དུས་མི་སྤྱི་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱན་མཐའ་བ་སངས་རྒྱས་ཟིན་པའི་དུས་མི་སྤྱི་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས། དེ་ཐམས་ཅད་རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཆོས་སྐྱ་མངོན་དུ་བྱེད་དེས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རང་རྒྱད་ཀྱི་སྤྱི་བ་བ་གཉེན་པོས་སྤང་དུ་མི་རུང་བའི་སོ་སྤྱོ་ཡོད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་མི་སྤྱི་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་དེས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྤྱི་བ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་ལས་འབྲལ་རུང་གི་སྒོ་ལྷུང་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །འཁོར་བ་ལ་བྱི་མའི་མཐའ་མེད་དོ་ཟེར་ན། འོ་ན། རང་གི་འཁོར་བ་ལ་བྱི་མའི་མཐའ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་མི་སྤྱི་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། (༡༩༣ན) འདོད་མི་རུས་སོ། །

གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་མི་སྤྱི་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་མི་སྤྱི་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གོང་ནས་ཤེས།

གཉིས་པའི། སྤྱང་ཡང་མི་གཡོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱེད་ས། གདུལ་བྱ་རྣམས་མཐར་མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་ལ་དཀྱི་བར་བཟན་བ་ལ། འོ་ན།

མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་ལུང་དང་འགལ་ལོ། །སྟམ་ན། ལུང་དེ་དང་
དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱུང་། དག་དོན་ནི། སངས་
རྒྱུ་བཙུམ་ལྟ་འདས་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་དྲི་མ་མཐའ་དག་
གི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཡིན་ལ། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་
པར་མེད་ཅིང་། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་བཞག་དེས་ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་རྣམ་
པའི་སྒོ་ནས་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡིན་ན། སངས་རྒྱ་དེས་ཡིན་པས་
བྱུང་ཅིང་། སངས་རྒྱ་བས་ཡང་བྱུང་བོ། །སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་ཟིན་པའི་དུས་ཀྱི་
འཁོར་བ་ལ་འཁོར་བའི་ཕྱི་མཐའ་ཡོད།

གསུམ་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། མཐར་
ཐུག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སྒྲོབ་ལམ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མཐར་ཐུག་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ཐེག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བཏེན་ཤིས། མཛུལ། ॥

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཚིག་དོན་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་བཀྲ་ལ་ལན་
སྐལ་བཟང་ན་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ཞུགས་སོ། །

མཆོད་བརྗོད་དང་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ།

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཚིག་དོན་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་བཀྲ་ལ་ལན་སྐལ་བཟང་ན་
རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ། རྗེ་བཙུང་ཁ་བ་ཡབ་སྐུ་གྱི་ཞབས་ལ་གྲུས་པས་བྱུག་འཆལ་ལོ། །

མཁུན་པ་ཤར་རིའི་ཕྱེ་མོར་ནི། །འཛེག་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་སྟོང་ཅན། །འགྲོ་སྒྲིའི་
སྣང་བ་རྒྱས་པའི་གཉེན། །འཇམ་དབྱངས་ཉི་མ་དེ་ལ་འདུད། །གསུང་རབ་རྒྱ་མཆོའི་
གཏིང་མཐའ་ཡང་། །གང་སྒྲིའི་ཆད་ཀྱིས་འཇལ་བ་བཞིན། །མུ་མཐའ་བྲལ་བའི་མཁུན་
པ་ཅན། །ཁྱུ་སྐུ་སྐུ་བའི་དབང་ལྷག་རྒྱལ། །ཁྱོད་ལྷགས་ལྟ་ཡི་ལམ་ཡངས་ནས། །སྡོན་
མེད་ཟབ་མོའི་ལྷ་བཞི། །རྒྱ་ཆེན་གྲགས་པའི་འོད་དཀར་ཅན། །ཉིན་མོའི་དཔལ་ལ་
འགྲན་པ་བཞིན། །སྒྲོ་བཟང་གང་གི་གྲགས་པའི་གཏམ། །རྣ་བའི་དཔལ་དུ་འཇུག་པ་
ཅན། །མགོན་ཁྱོད་སྐུ་དང་བཅས་པ་ལ། །སྟིང་ནས་འདུད་དོ་རྗེས་བཅུར་མཛོད། །
འདི་ན་ཟབ་མོའི་གཞུང་ལྷགས་ལ། །འཇུག་པར་འདོད་པའི་ལྷག་བསམ་ཅན། །ཚིག་དོན་
རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡི། །ངལ་བ་ལྟར་ལེན་འགའ་ཡི་ཆེད། །དམ་ཆོས་སྤང་ཕྱིའི་དཔལ་
འབྱོར་གྱིས། །དགའ་སྟོན་མི་ཟད་(༡༩)བྱེད་འདོད་པས། །རིང་ནས་བསྐྱལ་བྱིར་ཉར་
མཁོའི་གཏམ། །ཡིད་རབ་དད་པས་སྤྱོད་བར་བྱ། །

དེ་ཡང་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་འཛིན་ཆོས་མོ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛོད་པའི་དགོངས་
པ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ཉོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར། །གཞུང་སྤྱིའི་འཆད་ཚུལ། །སྒྲོ་གང་ནས་སྤྱན་

མོངས་མ་ཡིན་པར་འགྲེལ་པའི་གནད་རྣམས་དང་བཅས་པ། གཞུང་འགྲེལ་དགོངས་
པ་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེར་བདག་གིས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་

མ་དང་འཇུག་ཚུལ་ལ་དབྱད་པ།

འདིར་གཞུང་སོ་སོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནད་ཆེ་ཡོང་རགས་པ་རྣམས་ལ།
ད་ལྟའི་ལས་དང་བོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་སྒྲོ་ཁ་འབྲེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་ལ་བ་དང་ལན་
གྱིས་རྣམ་པར་བཞག་པ་རུང་ཟད་ཡི་གེར་བགྱི་དགོས་སོ། །ཞེས་ནན་གྱིས་བསྒྲུལ་བ་
དག་གི་དོན་དུ་གོ་སྒྲུབ་པའི་དག་གིས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རེ་ཤིག་དབྱད་ན། ཞེས་
བ་སྐབས་སུ་གང་བྱུང་བ་རྣམས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འགོག་པ་མིན་པས། སྒྲོ་གྲོས་འཕེལ་
བའི་ཐབས་ཅམ་དུ་བཟུང་བར་གྱིས་ཤིག །ཐོག་མར་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཅེས་པའི་
མཚན་གྱི་དོན་ལ་དོགས་པའི་གནས་དབྱད་ན། སྒྱིར་དབུ་མའི་ངོས་འཛིན་གང་། བྱེ་
བྲག་ཏུ་འདིར་འཇུག་པའི་དབུ་མ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་ཐོག་མར་དྲི་བར་བྱའོ། །

འདི་ལ་ཁ་ཅིག །སྒྱིར་དབུ་མ་དེ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། གཞི་དབུ་མ། ལམ་དབུ་མ།
འབྲས་བུ་དབུ་མའོ། །དེ་ཡང་རིམ་བུར་བདག་མེད་གཉིས་དང་། དེ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོབ་
ལམ་རྣམས་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་
སོ། །འདི་ནི་རྒྱུད་སྒྲུ་མ་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པར་ཡང་དེ་དག་བཞེད་པར་
སྤང་མོད། རེ་ཤིག་དབྱད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་
(ཤབ)པའི་ཆོས་ཡིན་ན་དབུ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དབུ་མ་ཅམ་ལ་དེ་ལྟར་གསུམ་
དུ་དབྱེ་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། དེར་

ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྟོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་རྒྱལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། གཞི་གྲུབ་ན། དབུ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་དེ་ཉིད་དབུ་མ་ཡིན་ལོ། ། ཞེས་ཟེར། མ་རྟོ་མ་ཀའི་སྒྲ་བཤད་ལུགས་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་རྒྱལ་ཡོད་པ་དེ་དབུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གནས་ལུགས་ཀྱི་རྟོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྟོན་གྱི་ཁ་ཅིག རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཀྱང་དབུ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་ལ་མཐའ་བྲལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཉ་ཅང་མི་འཆམས་ཏེ། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཆད་མཐའ་ཡང་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དབུ་མ་དངོས་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་ལ་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ཞེས་དང་། དེ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་བྱའོ། །གསུང་སྒྲིམ་རྣམས་སུ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མ་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དབུ་མའི་སྒྲ་(༣ན)བཤད་ལུགས་ཡིན་གྱི། དབུ་མ་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་ཡིན་ན་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མའི་ལྟ་བུ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ན། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་རྟོགས་པའི་སྟོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་ཀྱང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་དབུ་མའི་ལམ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ལོ། །

འོ་ན། ལེགས་ལྷན་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས། དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟོགས་སམ་
མ་རྟོགས་སྟུང་ན། མ་རྟོགས་པར་སྒྲུབ་གོས་ཏེ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཕྱ་མོ་དེ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག །དབུ་མའི་ལྟ་བ་རགས་པ་ཙམ་རྟོགས་པས། ལེགས་ལྷན་གྱིས་རྟོགས་
པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་དེས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་
རགས་པ་རྟོགས་ན་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ། དབུ་མའི་ལྟ་བ་རགས་པ་རྟོགས་
ན་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། འདོད་ན། རང་སྡེ་དངོས་སྒྲུབ་
བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་
བྱུང་པའི་རྣམ་ཡིད་ཀྱིས་སྒྲོང་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། མ་རྟོགས་པར་
ཐལ། གང་ཟག་བདག་མེད་ཀྱང་མ་རྟོགས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱང་མ་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་དེར་ཐལ། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་
མ་དེར་ཐལ། སྤང་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན།
འདིར་བདག་མེད་གཉིས་ལ་ཕྱ་རགས་ཀྱི་བྱུང་བར་མེད་དོ། །

ཁོ་ན་རེ། སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
དབུ་མའི་ལྟ་བ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱུང་སྟེ། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་
བདེན་པར་མེད་པ་ཞེ་ཐག་པ་(ཨ་བ)ནས་དམ་བཅའ་ཞིང་། བདེན་གྲུབ་འགོག་པ་ལ་
གཙོ་བོར་ཞུགས་པས། དབུ་མ་པར་འཛིག་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཙམ་གྱི་
ལྟ་བ་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཙམ་པ་སྟགས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། སྒྲེབ་པ་སྡེ་ཕྱི་མེད་
པར་མ་རྟོགས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་དུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་དམ་བཅའ་ཞིང་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པས།
རྒྱུད་འཕེན་དུ་འཛིག་རྒྱས་པ་དང་མཚུངས་སོ། །འདིར་གང་ལ་འཇུག་པའི་དབུ་མ་ནི།
ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་འདི་
སྒྲུབ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟགས་མང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

འོན། དེ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གང་ཡིན་སྟེ་མ་ན། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
 འཇུག་པའི་དང་པོ་ནི། དབུ་མ་པ་གཞན་དང་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པར་འགྲེལ་བ་དང་།
 སེམས་ཅམ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་འདི་ལ་ཟེར་ཞིང་། གཉིས་པ་ནི་
 འཇུག་པ་འདིར་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ། སོ་སོའི་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ། འཕགས་པ་
 སྒྲོ་བ་པའི་ས་བཅུ། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལ་
 ཟེར་བར་ཁ་འཆམ་མོད། རེ་ཤིག་དབྱེད་ན། ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན། ཅུ་ཤེའི་དགོངས་པ་
 སེམས་ཅམ་པ་དང་། ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པར་འགྲེལ་བ་འདི། སྐབས་འདིའི་ཟབ་པའི་
 སྒྲོ་ནས་འཇུག་པའི་ཚུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་ཀྱང་
 ཅུ་ཤེའི་དགོངས་པ་སེམས་ཅམ་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
 བ། དེར་ཐལ། དེའི་དགོངས་པ་དངོས་སྒྲུབ་པ་དང་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པར་བཀྲལ་བའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་ཅུ་ཤེའི་དགོངས་པ་གྲུབ་མཐའ་
 སྒྲུབ་བཞིའི་ནང་གི་དབུ་མའི་ཚུལ་དུ་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱུད་དུ་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་ཅུ་ཤེའི་དགོངས་པ་(༤ན)དབུ་མ་པ་གཞན་དང་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པར་
 བཀྲལ་བ་འདི། སྐབས་འདིའི་ཟབ་པའི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་དུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྒྲོ་བ་
 དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས་ཀྱང་ཅུ་ཤེས་དབུ་མ་པ་གཞན་དང་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པར་
 བཀྲལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་དགོངས་པ་དབུ་མ་ཐལ་འབྱུར་བ་དང་ཐུན་མོངས་མ་
 ཡིན་པར་བཀྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དགོངས་པ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཀྲལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །

རྒྱ་ཆེ་བའི་འཇུག་ཚུལ་ལའང་རེ་ཞིག་དབྱེད་ན། ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན། འཇུག་པ་
 འདིས་ཚོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱི་ལམ་བཞོད་པའི་རིམ་པ་རྒྱས་པར་
 སྟོན་པ་འདི། ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་སྐབས་

འདིའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་འཇམ་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་
འདྲ་བའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གཅིག་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
འདོད་ན། མ་བསྟན་པར་ཐལ། དངོས་སུ་ཡང་མ་བསྟན། རྒྱགས་ལ་ཡང་མ་བསྟན་པའི་
ཕྱིར། རྒྱགས་དང་པོ་མིག་གིས་མཐོང་བ་དང་འདྲ། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་སྟུང་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་པ་མོ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་ཆོག་ཡིན་ན། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་
གྱི་རིམ་པ་རྒྱགས་ལ་བསྟན་པས་བྱུང་བར་ཐལ། ཅུ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་
གྱི་རིམ་པ་རྒྱགས་ལ་ཆང་བར་བསྟན་འདུག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉ་ཅང་ཐལ་བཞོན་པོ། །

ཉན་རང་ཐུབ་དབང་དང་། ཐུབ་དབང་བྱང་སེམས། བྱང་སེམས་འདིར་
བསྟན་ཆོས་གསུམ་ལས་འབྲངས་ཚུལ་བཅས་ལ་དབྱད་པ།

ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྟེས། ཞེས་པར། ཉན་ཐོས་དང་
སངས་རྒྱས་འབྲིང་པོ་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཞེས་འཛིན་ན། བརྟ་ལ་མ་
སྦྱང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་སངས་རྒྱས་དེ་སངས་རྒྱས་འབྲིང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། སྦྱར་བ་དེའི་
ཕྱིར། (༧བ)འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་པར་
ཐལ། ཐེག་པ་འབྲིང་གི་གང་ཟག་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་འབྲིང་པོ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག །
ཐེག་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྒྱགས་དང་པོ་ཁས། འདོད་
ན། ཉན་ཐོས་དེ་སངས་རྒྱས་ཆུང་དུ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག ། རང་རྒྱལ་དེ་
སངས་རྒྱས་འབྲིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱགས་གཉིས་ཀ་སོང་། དེ་ཡང་འདོད་ན། བྱང་
སེམས་དེ་སངས་རྒྱས་ཆེན་པོར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཉན་ཐོས་དེ་ཉིད་རྒྱགས་
འབྲིང་ཐུབ་དབང་སྟེས། ཞེས་པ་དོན་ལ་ཐོབ་དགོས་རྒྱ་ཡིན་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱགས་པའི་

གང་ཟག་ལ་ཁུང་དུ་ཉན་ཐོས། འབྲིང་རང་རྒྱལ། ཆེན་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་གསུམ་
དུ་འདིར་འབྱེད་ན། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་
པས་བྱབ་བམ། འོན་ཏེ་མ་བྱབ་འདྲིའོ། །

ཁ་ཅིག །དེ་གསུམ་གང་རུང་གི་གང་ཟག་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས། ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་
པས་མ་བྱབ་ཀྱང་། དེ་གསུམ་གང་རུང་གི་འཕགས་པ་ཡིན་ན། ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་པས་
དེས་པར་བྱབ་པོ་ཟེར་ན། གསུང་སྒྲིམ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་མོད། དེ་གི་དབྱེད་ན།
ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་ལྷོང་གི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་པས་
བྱབ་པར་ཐལ། འཕགས་པ་ཡིན་ན། དེས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་སོང་། འདོད་ན། ལྷོང་
ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ལྷོང་གི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ལྷོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པས་བྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ན། བདེན་འཛིན་མངོན་
འགྱུར་བ་རྒྱད་ལྟ་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་
ཐལ། ལྷོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་(༥ན)ལམ་ཐོབ་ལྷོང་གི་གང་ཟག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲིམ་ལམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་གྱིས་ལྷོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་
པ་རྒྱད་ལ་ལྟན་བཞིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་སྒྲིམ་འགོད་གྱི་ཆོ། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན།
རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་གསུང་ལས་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་རྟོན་འབྲེལ་ཟབ་མའི་
ཆོས་བསྟན་པའི་དོན་སྒྲིམས་པ་ལས་ཁྱོད་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་ལེགས་སོ། །

སྤྱིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྟོང་། ཞེས་པར། བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་
བའི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་དེས་པ་ལ། ཁ་ཅིག །སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་
པོ། ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། ཀུན་རྗེ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གསུམ་པོ་ཡིན་ནོ།

ཟེར་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱོད་བ་ཙམ་ལ་བྱེད་ན་ལེགས་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
དངོས་ལ་བྱེད་ན། དགོངས་པའང་མིན་ཞིང་། རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་
ཆོས་ཅན། ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་
ལས་དང་པོ་བའི་སྔོན་དུ་རང་རྒྱུད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། མེད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོར་ཐོབ་པ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་
ལམ་དུ་ཐོག་མར་ཞུགས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་དམ་སེམས་
བསྐྱེད་ཐོག་མར་ཐོབ་པ་དང་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་དུ་དང་པོར་ཞུགས་པ་དུས་མཉམ་
པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་འདི་ཡི་སེམས་གང་འགོ་བ་
རྣམས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །(༡༧)ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཡོད་པས་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་
སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་དོ་སྙམ་ན། འདི་ལ་འདི་དབྱུང་པར་བྱ་སྟེ། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་ཉན་
ཐོས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་མ་ཞུགས་
ཀྱི་རང་རྒྱལ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ན། འོ་ན། རང་རྒྱལ་
ཀྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་ན། རང་རྒྱལ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། རང་
རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་ཁྱི་རྒན་དུ་མ་ཡོད་པས་མི་འཐད་དོ། །

དེས་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་སྒྲུབས་སུ། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་
དང་སྤྱིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ནི་
མེད་ལ། འོན་ཀྱང་སེམས་དེ་སྒྲོམ་པ་དང་སྒྲོ་སྒྱུར་བ་ཡོད་པས། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཡང་
ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ལམ་རིམ་རྣམས་
སུ་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་གཞུང་སྤྱོད་ནི། བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཀྱི་སྔོན་དུ་

འགྲོ་བའི་རྒྱ་ཡང་ཡོད་དེ། རང་རྒྱ་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་སོགས་རྒྱའི་གཙོ་བོ་གསུམ་ལས་སྒྲེ་
དགོས་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟ་བོད་མང་པོས། ཉན་ཐོས་དང་ཉན་ཐོས་སྒྲེ་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་
ནས། ཉན་ཐོས་ལམ་མ་ཁྱགས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་དང་། རང་རྒྱལ་ཡིན་ན། དེའི་དགྲ་
བཅོམ་པ་ཡིན་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི། མཐའ་གཉིས་སུ་ལྟར་བའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

འོན་སྐབས་འདིར་རང་རེའི་ལྷགས་ལ་སྟོང་ཉིད་ལེགས་པར་གཏན་ལ་མ་འབབས་
པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཡོད་དམ་མེད་སྟུམ་ན། མི་མང་རྣམས་ན་རེ། བྱང་
སེམས་ལས་དང་པོ་བ་དབང་པོ་རྩོད་བརྒྱལ་གཉིས་ལས། སྒྲུབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་
མེད་ཅིང་། གཞུང་འདི་ཡང་དེའི་དབང་དུ་བྱས། དབང་བརྒྱལ་ཐོག་མར་སེམས་(༥ན)
བསྐྱེད་ནས་དེའི་རྩེས་སུ་ལྟ་བ་འཆོལ་བར་གསུངས་པས། སྟོང་ཉིད་སྒྲུབ་རྟོགས་མ་སྟུང་
པ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔུམ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་ཤེས་འཆོལ་སྒྲོན་བཏང་སྟེ། །
ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པར་རང་རེའི་སྒྲུབ་པ་ལ་བསྐྱས་ཀྱིས་བཀྲལ་བ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་སེམས་
པར་བྱེད་དོ། །

གསུང་འདིའི་དགོངས་པར་ཁོ་བོ་ནི། ལམ་དུ་མ་ཁྱགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོ་ཐོག་
མར་སྟོང་རྒྱལ་ལ་དབང་པོ་རྩོད་བརྒྱལ་གཉིས་རིམ་པ་དེ་ལྟར་ངས་ཀྱང་། བྱང་སེམས་ལམ་
ཁྱགས་ལ་ལྟ་བ་སྒྲུབ་མ་རྟོགས་པ་མི་སྟོན་དམ་སྟུམ་ཏེ། འདི་ལྟར། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡོད་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་
སྒྲུབ་རྟོགས་མ་སྟུང་བའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། འདོད་
ན། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
རྟགས་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་ཤར་ཕྱིན་ཡིན་ན། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་ཀྱིས་
ཟིན་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཇུག་དོ། །

གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། བདག་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི། །

སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ན། །དེ་ཡི་ཙུ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་
བརྟན་དང་། །སྒྲིགས་མཐས་གཏུགས་པའི་སྟིང་རྩེ་དང་། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་
ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི། བྱང་སེམས་དབང་རྩོན་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
བརྟན་པར་ཐལ། །སྟིང་རྩེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་སྒོ་དང་། །ཞེས་པ་འདི། བྱང་
སེམས་དབང་རྩོན་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་རང་རེའི་
མི་མང་རྣམས་ལ་སོང་། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རིན་ཆེན་སྤེང་བ་དང་འཇུག་པ་
ནས་གསུངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་བཟོད་རྒྱལ་(༥བ)འདི། བྱང་སེམས་དབང་རྩོན་ཁོ་
ནའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྟན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་
དབང་བརྟལ་གྱི་ལམ་བཟོད་རྒྱལ་ཀྱང་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཡེ་མ་བརྟན་པར་ཐལ་ལོ། །
རང་རེའི་མི་མང་རྣམས་ཀྱིས་འཇུག་ཤིག་གཟིགས་ལུགས་དེ་རྩུབ་ཟད་རྩིང་བར་མངོན་ནོ། །

དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་དོགས་དཔྱད་མཛད་པ་ན། ཆོགས་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་སྐབས་
གྱི་ཐོག་མའི་སྒོ་སྒྱུང་རྒྱལ་ཡིན་པར་བདག་གིས་སྤར་མང་དུ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །ཐེག་ཆེན་
གྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣེས་པར་ཡིན་ཀྱང་རྒྱ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་དུ། སྟིང་རྩེ་
ཆེན་པོ་འགོ་དགོས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་བརྟེན་ཏེ། ཅེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་། རྣམ་
འགྲེལ་ལས། སྒྲུབ་བྱེད་ཐུགས་རྩེ་གོམས་ལས་དེ། །ཞེས་པ་དང་། སྒྲིས་བྱ་འབྲིང་དང་
ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་མཆོམས་ཀྱང་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ནས་འཛིན་པ་སོགས་ལུང་རིགས་མང་པོས་
འགྲུབ་ཐུས་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན། སྒོ་སྒྱུང་བའི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་རི་འབྲུ་ཞིག །དེ་སེམས་བསྐྱེད་
མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་རྩེ་སྒྲ་མས་རི་ལྟར་བཞེད་སྟུམ་ན། སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷག་
བསམ་རྣམ་དག་གཉིས་ཀྱི་མཐུས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཅི་ནས་
ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱ་སྟུམ་པའི་སྒོ་སྒྲིམ་བྱུང་གི་སྟོང་བ་རྩོལ་མེད་མ་སྒྲིས་པར་ཐོས་བསམ་

གྱི་མྱོང་བ་རྩོལ་བཅས་སྒྲིམ་པ་ཙམ་དེ་ཉིད་ལ་འཛིག་ལ། དེ་ཙམ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་
མཚན་ཉིད་ཆང་བ་མ་ཡིན་པས། དེ་ཙམ་ལ་སློ་སྐྱོང་ཡང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་མཚན་
ཉིད་ཆང་བ་མ་ཡིན་པ་ནི། འཇུག་ཤིག་དར་ཤིག་གཉིས་ཀར་བྱང་པར་ཅན་ཞེས་གསུངས་
པ་དང་། ལམ་རིམ་གཉིས་ཀར་དུའང་། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཚིག་ཙམ་དུ་སོང་ན།
དེས་ཐེག་ཆེན་པའང་ཚིག་ཙམ་དུ་འགྱུར། སེམས་བསྐྱེད་བཙུགས་མིན་དུ་སོང་ན། ཐེག་
ཆེན་པ་ཡང་(ཡན)བཙུགས་མིན་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པས་ཤེས་རུས་སོ། །དེར་མ་ཟད།
ཤིག་ཆེན་དུ། རི་ལྟར་བྱུན་པ་དེ་བཞིན་སྒྲ་བ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི། བཤད་པ་མཛད་པ་
ལྟར་རོ། །དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། ཞེས་པར་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་
ཀྱི་ལྷགས་ལ། གང་ཟག་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་རྣམས་
ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་སློ་ནི་འཛིག་ལྟ་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན་ངར་འཛིན་དང་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་
འཛིག་ལྟ་གཉིས་ཡོད། ཚེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་འཛིག་ལྟ་འགལ་བ་ལྷགས་འདིས་ཀྱང་
འདོད་དོ། །

སྒྲིང་རྩེ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱང་པར་ལ་དྲོགས་པ་དབྱེད་པ།

སྐབས་འདིར་ནི། གང་ཟག་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་དང་ང་ཡི་བ་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློ་ནི་འཛིག་ལྟ་ཡིན་ལ། རྒྱར་བཞིན་ང་དང་ང་ཡི་
བར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་གཉིས་སུ་ངས་སོ། །

ང་དང་ང་ཡི་བའི་འཛིག་རྒྱུལ་ནི། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་རང་གི་སྤང་པོ་སོགས་
ཁོ་ན་ལ་འཛིག་པ་དང་། འདི་པས་ང་ཙམ་དང་ང་ཡི་བ་ཙམ་སྤང་སོགས་ཀྱི་སྒྲིང་དུ་
བཏགས་ནས་འཛིག་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་ངོས་འཛིན་ལྷགས་མི་འདྲ་བའི་གནད་

གྱིས་ཡིན་ནོ། །ད་དང་བདག་གཉིས་དོན་གཅིག་ཅིང་། ང་ཡི་བ་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་
 དོན་གཅིག་ཀྱང་། ངར་འཛིན་དང་ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་གཉིས་དང་། བདག་འཛིན་དང་
 བདག་གི་བར་འཛིན་པ་གཉིས་ལ་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གཞན་རྒྱད་ཀྱི་ང་དང་
 ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི། རིམ་པ་ལྟར་བདག་
 དང་བདག་གི་བར་འཛིན་པ་ཡིན་ཀྱང་། ང་དང་ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ངར་
 འཛིན་དང་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་ན། འཛིན་ལྟ་ཁོ་ན་ཡིན་དགོས་པས། རང་
 རྒྱད་ཀྱི་ང་དང་ང་ཡི་བ་གང་རུང་ལ་(ཡབ)དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་འདི་
 དབྱུང་ཏེ། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའམ་བདག་གི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་འདི་གང་ཟག་
 གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་སྟུང་ན། ཕྱི་མ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་ལྟ་འགལ་བ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། རང་རེའི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག་ །གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་འདོད་ལ། ཁ་
 ཅིག་ །དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བདག་འཛིན་ལུང་གསུམ་པར་འདོད་པ་དང་།
 ཡང་ཁ་ཅིག་ །གང་ཟག་བདག་འཛིན་དངོས་མིན་ཀྱང་དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་
 འདོད་པའི་ལུགས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། རེ་ཤིག་ལུགས་དང་པོ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན།
 འདི་ལྟར་དབྱུང་དེ། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་
 དེ་ཡིན་ན། གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་
 ཡིན་ན། ལུང་སྐགས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་འཛིན་གཉིས་རྣམ་
 པས་མི་འབྱེད་པར་དམིགས་པ་ཁོ་ནས་སོ་སོར་འབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་
 མེད་གཉིས་དགག་བྱ་ཕྱ་རགས་ཀྱིས་མི་འབྱེད་པར་དགག་གཞི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་
 དབྱེ་བ་ཁོ་ནས་སོ་སོར་འབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་དེ་ནི་འགོ་བ་རྣམ་དགོལ་

ཕྱིར། ཚེས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། ཁྱེས་གསུངས་པ་དང་། བཞི་
བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར། དེ་ནི་ཚེས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཁྱེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རྩ་བར་འདོད་ན། ང་ཡི་བ་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། (༥ན)
འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། ང་ཡི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་རང་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་།
བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་དང་། ང་དང་ང་ཡི་བ་གཉིས་གང་ཟག་གང་གི་འང་སྟེང་
དུ་འགལ་ལོ། །

ལྷགས་གཉིས་པ་ལྟར་འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན། ང་ཡི་བ་དེ་ཚེས་དང་གང་
ཟག་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཚེས་ཀྱང་མ་ཡིན་གང་ཟག་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱ་ཕྱང་གསུམ་
པོ་ཡིན་པར་ཐལ། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་དེ་བདག་འཛིན་ཕྱང་གསུམ་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཚེས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཚེས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་གྲུབ། གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། བདག་འཛིན་ལ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩ་
བའི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བདག་མེད་ལ་འང་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་
ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ལྷགས་གསུམ་པ་ལ་འང་འདི་ལྟར་དབྱུང་ཏེ། ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་ཚེས་
ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་ཆ་ཤས་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
གྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱིར་
བདག་འཛིན་གང་ཞིག །འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་དངོས།

རང་ལྷགས་ནི། འདི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་གང་ཟག་ལ་
དམིགས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་

གི་བ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདག་གི་ལོ་ཞེས་དམིགས་པའི་ཆོ་སྒོ་དེའི་དམིགས་པ་ལ་དེ་དང་བདག་མ་སོང་བ་མི་སྲིད་ཏེ། ལྟ་སྒྱུན་གྱིས་མིག་གོ་སྟམ་དུ་དམིགས་པའི་ཆོ་དེའི་དམིགས་པར་(༥༧)ལྟ་སྒྱུན་ཡང་དེས་པར་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་འཛིག་པ་ལ་སྒོ་དེའི་དམིགས་པར་གང་ཟག་དེས་པར་ཡོད་དགོས་ཀྱི། སྒོ་དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་ན། གང་ཟག་ཡིན་མི་དགོས་པས། ཅུ་བའི་ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་བྱལ་མེད་ཀྱི་ལན་བཏབ་ན་ལེགས་པར་མངོན་ནོ། །

རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག །གཞུང་འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་སུ་དར་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་དེ་མིན་པའི་བདག་གི་བ་ལ་དམིགས་པར་གསུངས་པས། སྒོ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ནོ་སྟམ་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། གསུང་དེས་ང་དང་ང་ཡི་བ་འགལ་བར་བསྟན་གྱི། བདག་འཛིན་དང་བདག་གི་བར་འཛིན་པ་གཉིས་འགལ་བར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རང་རེ་རྣམས་ཀྱིས་སྒོ་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་ཇི་ཙམ་བསམས་ཀྱང་། བདག་དམིགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཡེ་མ་སོང་བར། བདག་གི་བ་འབའ་ཞིག་ཡན་གར་བའི་ཚུལ་དུ་དམིགས་ནས་བདག་གི་འདིའོ་སྟམ་དུ་ཞེན་པ་གཏན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། དར་འཛིན་འཛིག་ལྟ་དང་དེ་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་མི་འགལ་བར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་བདག་གི་བར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བྱལ་བ་མེད་དེ། དར་འཛིན་གྱི་འཛིག་ལྟ་འཛིག་པ་ལ་ང་ཡི་བས་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ཙམ་འབའ་ཞིག་ལ་དམིགས་པ་དགོས། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་འཛིག་པ་ལ་བདག་གི་བས་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པར་བདག་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་དེས་པར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་། དར་འཛིན་དང་བདག་འཛིན་ལ་བྱལ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པར་སྒར་བཤད་པའི་གནས་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །

གཞུང་འདྲིའི་ངག་དོན་ནི། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྩེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བསྟོད་པར་འོས་ཏེ། དམིགས་པ་སྟུག་བསྟུལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་(༧ན)ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་སྟུག་བསྟུལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་སྟོ་ཡིན་པའི་བྱིར། སོ་སྟེ་ཐ་མལ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཁོར་བར་སྟེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུད་གྱི་འཛིག་ལྟ་གཉིས་གྱི་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་བྱིར་རོ། །

འགྲོ་བ་གཡོ་བ་རྒྱ་ཡིན་ནང་གི་སྟེ་བ་ལྟར། ཞེས་པར། སྟིང་རྩེ་གསུམ་པོ་འགལ་ལམ་མི་འགལ། དག་ས་ཡན་ཆད་དུ་གསུམ་ག་ཆང་བར་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་དྲི་བར་བྱའོ། ། དེ་ལ་རང་རེའི་རྩེ་འབྲང་རྣམས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པའི་སྟོ་ནས་འགལ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། སྟིང་རྩེ་དང་པོ་ཡིན་ན་བདག་མེད་ཕྱ་རགས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པས་ཁྱབ། གཉིས་པ་ཡིན་ན། བདག་མེད་རགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པས་ཁྱབ། གསུམ་པ་ཡིན་ན། བདག་མེད་ཕྱ་མོས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པས་ཁྱབ་པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། བདག་མེད་ཕྱ་རགས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་རྩེ་མི་སྟིང་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བདག་མེད་ཕྱ་རགས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྟིང་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཡིན་ན། བདག་མེད་ཕྱ་རགས་གཉིས་ཀས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པས་ཁྱབ་པའི་བྱིར། རྟགས་འབྱུང་དོ། །

ཡང་དེ་ལས་ཞིབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ན་རེ། དེ་གསུམ་དམིགས་པའི་སྟོ་ནས་འགལ་ཏེ། དང་པོ་ཡིན་ན་བདག་མེད་ཕྱ་རགས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པས་ཁྱབ། གཉིས་པ་ཡིན་ན། བདག་མེད་རགས་པ་ཅམ་(༧བ)གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་དམིགས་པས་ཁྱབ། གསུམ་པ་ཡིན་ན། བདག་མེད་

ཕ་མོས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
 པ་ནི། གསུང་སྒྲོས་ཀྱི་དགོངས་པར་གནས་མོད། རེ་ཤིག་དབྱད་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན།
 མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ན། སེམས་ཅན་མི་རྟག་
 པར་དམིགས་དགོས་པར་ཐལ། སྙིང་རྩེ་དང་པོས་རགས་པའི་བདག་མེད་པས་ཁྱད་
 པར་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཡང་དམིགས། གཉིས་པས་དེ་ལྟར་དམིགས་པ་གང་ཞིག །
 སྙིང་རྩེ་དང་པོ་གཉིས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་འགལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལམ་མ་
 བྱགས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྩེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་
 བྱབ་ན། དེར་ཐལ། བདག་མེད་རགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་
 དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ན། དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
 བས། རྣམ་པ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་ཡིན་པར་ཐལ། །སེམས་ཅན་མི་རྟག་པར་
 རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདོད་ན། དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་
 རྣམ་པ་སྟུག་བསྐལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་སྒོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ལམ་མ་བྱགས་ཀྱི་སྒོ་གང་ཞིག །འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་རྩེ་ཉིད་ཀྱིས། སྙིང་རྩེ་རྒྱད་ལྔ་གྱི་གང་ཟག་དེས་བདག་མེད་ཕྱ་རགས་
 རྟོགས་ཀྱང་། སྙིང་རྩེའི་འཛིན་སྟངས་ལ་བདག་མེད་ཕྱ་རགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་
 དུ་མེད་པས་སྙིང་རྩེ་གཅིག་ལ་འཛིན་སྟངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་མི་སྲིད་པར་གསུངས་
 པ་སོགས་དང་ཡང་ཆེས་འགལ་བའོ། །

གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བདེན་སྙིང་གི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་
 ལ་(༡༠ན)དམིགས་ན། སེམས་ཅན་བདེན་སྙིང་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ། སྙིང་རྩེ་
 གསུམ་པོས་དེ་ལྟར་དམིགས། སྙིང་རྩེ་གཉིས་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་མ་དམིགས་དགོས་

པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། འདོད་ན། དམིགས་པ་བདེན་སྟོང་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ཡིན་
ན། བདེན་སྟོང་རྟགས་པའི་སྒོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
བདེན་སྟོང་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྟགས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
དེར་ཐལ། ཟྱོད་དང་བདེན་སྟོང་བདེན་སྟོང་དུ་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་དམིགས་
པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་རྣམས་པའི་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྒོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པ་རྣམས་ནི་རེ་ཤིག་དབྱུད་པ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

རྩ་བའི་དྲི་བ་གཉིས་པའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡང་སྟོང་ཇེ་གསུམ་
ཀ་ཡོད་པར་འདོད་ན་མི་རིགས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
བདག་མེད་ཕྱ་རགས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་
པའི་སྟོང་ཇེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཇེ་གསུམ་ཀྱི་དང་པོ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས་སྤངས། འདོད་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། སངས་འཕགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་
ན། བདག་མེད་ཕྱ་རགས་གཉིས་ཀས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
པའི་སྒོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་
ཀྱི་སྟོང་དུ་བདག་མེད་ཕྱ་རགས་གཉིས་ཀ་རྟགས་པའི་སྒོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
འབྱུང་།

དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། དག་ས་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྟོང་ཇེ་ཡིན་ན། སྟོང་ཇེ་གསུམ་པ་ཡིན་
པས་ངེས་པར་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡན་ཆད་དུ་སེམས་ཅན་དམིགས་པར་འཛིན་པའི་ཀྱིས་བདེན་
སྟོང་གིས་(༡༠བ)ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་དམིགས་པར་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དག་ས་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན། སེམས་
ཅན་སྤང་མ་ལྟ་བུར་རྟགས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདི་ཉན་རང་དག་བཅོམ་ལའང་མཚུངས་
ཏེ། བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས། ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཆོས་གང་རྟགས་པ་ན་འང་།

སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ།
 ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །མ་དག་སའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ནི་སྟིང་རྗེ་
 གསུམ་ཀ་ཡོད་དེ། དེ་མན་ཆད་དུ་སེམས་ཅན་དམིགས་པར་འཛོག་ཤེས་ཀྱིས་བདེན་
 སྟོང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛོག་པས་མ་ཁྱབ། བདག་མེད་རགས་པས་ཁྱད་པར་
 དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་འཛོག་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་བདེན་པར་འཛོན་པའི་
 བདེན་འཛོན་དང་། རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛོན་པའི་སྒོ་མངོན་གྱུར་པ་འཇུག་
 སྟེང་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དབེར་མཚོན་ན། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛོན་
 པའི་སྒོ་མངོན་གྱུར་པ་རྒྱད་ལྔ་ཀྱི་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
 པའི་ཆོ། བདག་མེད་སྤྱ་རགས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སེམས་ཅན་ལ་
 དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྗེའི་གསུང་ལས། བུམ་པ་མི་རྟག་པར་ལན་ཅིག་རྟོགས་
 ཟེན་པས་ཀྱང་བུམ་པ་དམིགས་པར་འཛོག་ཤེས་ཀྱིས་མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་
 ནས་འཛོག་མི་དགོས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞིན་ནོ། །སྟིང་རྗེ་གསུམ་
 རྣམ་པས་སོ་སོར་མི་འབྱེད་པར་དམིགས་པས་འབྱེད་པའི་སྐབས་འདིར། བདག་མེད་
 སྤྱ་རགས་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱས་པའི་
 སྒྱུ་མི་སྒྱུར་གྱི། བདག་མེད་རགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས། ཞེས་(༡༠ན)པ་དང་།
 སྤྱ་མོས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་ཞེས་སོགས། མི་ཟད་པའི་ཆོག་བསྟུང་ཅེས་པ་འོག་མ་
 འདྲན་པའི་ཆོག་སྒྱུར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་གཤམ་པར་བྱ་སྟེ། བདག་
 མེད་སྤྱ་རགས་གང་ཡང་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་སྟིང་རྗེ་ཕྱི་མ་གཉིས་མེད་
 ཅིང་། དང་པོ་ཁོ་ན་ཡོད། བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་ཅིང་སྤྱ་མོ་མ་རྟོགས་པའི་གང་
 ཟག་གི་རྒྱད་ལ་དང་པོ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་གསུམ་པ་མེད། བདག་མེད་སྤྱ་མོ་ལགས་པར་
 རྟོགས་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་བཟུང་སྟེ། ས་བདུན་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྟིང་རྗེ་

གསུམ་ཀ་ཅི་རིགས་པ་ཡོད། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ནས་སྟོང་རྗེ་གསུམ་པ་ཁོ་ན་མ་
གཏོགས། དང་པོ་གཉིས་མེད་དོ། །སྟོང་རྗེ་དང་པོ་འདིའི་མིང་ལ་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་
དམིགས་པའི་ཚིག་བསྟུ་བར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཞེས་བཏགས་
པ་ཡིན་ལ། བསམ་པ་ཆུང་དུ་གང་དག །སེམས་ཅན་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་འཕགས་
པའི་རྒྱུད་ལ་བྱོད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་རྗེ་གང་ཞིག །
སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེར་ཐལ།
སྟོང་རྗེ་གང་ཞིག །ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐགས་འཕེན་པ་རྣམས་ནི་གསར་
བུ་ལ་ཐོག་མར་སྟོབ་ན་མ་གཏོགས་ཆོས་སྐད་ཞུགས་པ་ལ་བསྐྱེ་བར་མི་བྱའོ། །

གཞུང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ངག་དོན་ཡང་སྟོང་རྗེ་གཉིས་སོ་སོར་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་
ནས། བྱོད་ལ་བསྟོད་པར་འོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཞེས་དམ་བཅའ་དང་། སོ་སོའི་
དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ཏགས་སུ་འགོད་པ་སྐགས་སྒྲ་མ་ལྟར་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །འི་ཀར་
རབ་(༡༡)བ་ཏུ་བྱེ་བཅས་པ་ནི། རྣམ་པའི་མཇུག་དུ་ཡོད་ཀྱང་། དམིགས་པ་གསུམ་
ལའང་སྒྱུར་དགོས་རྒྱ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཅམ་སྟེའི་རུས་པ་ལྟག་དང་བཅས་པ་
ཐོན་པར་འགྱུར་རོ། །མཚན་བཟོད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་དོགས་པ་རྣམས་དབྱེ་ཟིན་ཏོ། །

སེམས་བསྐྱེད་དང་པོའི་སྐབས།

དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཉན་རང་རིགས་ཀྱི་

སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཚུལ་ལ་དབྱུང་བ།

རྒྱལ་བའི་སྐས་པོ་འདི་ཡི་སེམས་གང་འགོ་བ་རྣམས། །ཞེས་པར། ས་དང་པོའི་
མཚན་ཉིད་ལ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་གསར་དུ་ཐོབ་པས་རབ་རྒྱ་བྱེ་བའི་བྱང་སེམས་
ཀྱི་ས་ཞེས་འཛིན་ན། ས་གཉིས་པར་འཕོ་ཁ་མའི་ས་དང་པོ་ཚེས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་
ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་
དང་པོ་ཐོབ་མ་ཐག་ནས་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ས་དང་
པོ་ཐོབ་པ་དང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དང་པོ་འདི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་ཡིན་
ཞེས་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། ས་དང་པོ་ཚེས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱིར་དོན་དམ་
སེམས་བསྐྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཙོ་བོ་སེམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། ཁྱེད་ཀྱང་ཡིན། འཁོར་སེམས་བྱང་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
སྡུ་མ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཀྱན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན། གཙོ་བོ་སེམས་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འབུད། དེས་ན་ས་དང་པོའི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་
ཐོག་མར་ཐོབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། ས་དང་པོ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཡིན་ལ། ས་
དང་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་གང་ཡིན་ཀྱང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྟངས་ཉིད་ལ་
གཉིས་སྒྲུབ་ཅུབ་བཞིན་པའི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་དོན་དམ་སེམས་

བསྐྱེད་དུ་འཛོག་(༡ ༡༣)ཅིང་སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་ཡང་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་དོན་
དམ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་འགལ་བས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རབ་ཏུ་བྱེ་བའམ། རྟོགས་
རིགས་གང་རུང་གིས་འབྱེད་དགོས་སོ། །ངག་དོན་ནི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོར་
ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དེ་ཆོས་ཅན། ས་དང་པོ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་ལུགས་བཞིན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་
བོའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞིག །ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་
གནས་པ་དེ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉན་རང་ལའང་ཡོད་མོད། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་
དུ་འཛོག་པ་ལ། རྟོགས་སྒྱུར་མན་ཆད་དུ་བསགས་པའི་བསྐལ་པ་གངས་མེད་གཅིག་
གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྟོགས་གྲོགས་སུ་ཡོད་དགོས་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ། བསྐལ་པ་དཔག་
མེད་བསྟན་བཀུར་བྱས། །ཞེས་དང་འདིའི་འགྲེལ་པར། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་རྗེ་
ལ་སོགས་པས་ཟིན་པ་ནི། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། བར་
ཕྱིན་བརྩའི་ནང་ནས་སྦྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ལྷག་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས།
དབྱེ་ན་མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་གཉིས་ཏེ། ཞེས་མཚོན་ནས་ས་བརྩའི་བར་དུ་རིགས་
བསྐྱེ་བར་བྱའོ། །

རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་ལྟ་དང་པོ་ལ་གནས་ཤིང་། ཞེས་པར། བྱང་སེམས་
ས་དང་པོ་བ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རུས་
ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་དང་ལྷག་བསམ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
རུས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་ས་དང་པོ་བ་ཉན་
(༡ ༡༤)སྦྱིབ་སྤངས་པའི་སྤང་པའི་སྒྲོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རུས་པར་ཐལ། ས་དང་པོ་
བས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་དང་ལྷག་བསམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་

གཞོན་རྒྱལ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། འདོད་ན། ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པས་ས་དང་པོ་
བ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱལ་པར་ཐལ། དེས་དེ་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱལ་
པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ན། ས་དང་པོ་བས་བྱང་ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
རྒྱལ་པར་ཐལ། དེས་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱལ་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ཕྱི་རྟགས་
སོང་། འདོད་ན། ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་
ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་རྒྱལ་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་ཁྱོད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
རྒྱལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་དངོས།

གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་
ལམ་པས་ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱལ་པར་ཐལ། ས་
དང་པོ་བས་དེ་རིགས་ཀྱིས་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱལ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐེག་
ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟེལ་
གྱིས་གཞོན་རྒྱལ་པས་བྱང་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་དུ་
རིགས་ངེས་པའི་ཁྱི་རྒྱ་རྒྱ་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉན་
རང་དགྲ་བཙམ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱལ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ན།
ཉ་ཅང་མི་འཆོམ་མོ། །

འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཅེས་པའི་གཞུང་གི་རྟེན་ཏུ་ཆེ་ཡང་། སྒྲིམ་བུ་བྱང་བཞི་
དང་གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་རགས་པ་ཙམ་ནི་ཡར་ཕྱིན་པ་དང་འདྲ་ཞིང་
བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་རྟེན་ཏུ་བཞེད་པའི་ཆ་ནས་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་(༡༩)པའི་བྱང་པར་ཐ་
མོ་ཡོད་པ་རེ་གི་ཁྱོད་གསུང་པར་དགའ་བས་བཏང་སྒྲིམས་སུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

ས་བདུན་པར་ཉན་རང་སློའི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཚུལ་ལ་དབྱད་པ།

འདི་རིང་སོང་གི་སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག་ཀྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 གྱིས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་སློའི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རུས་པའི་དུས་གཅིག་ཡོད་དེ།
 ས་བདུན་པ་ཐོབ་པའི་ཆེན་། ཁྱོད་གྱིས་དེ་སློའི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རུས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་འགོད་པ་ནི། བརྗོད་ཚུལ་མ་དག་པའི་སྒྱུར་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་དང་པོ་བས་
 ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་གཉིས་སློའི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རུས་པར་ཐལ། ས་དང་
 པོ་བས་ས་བདུན་པ་ཐོབ་པའི་ཆེན་། ས་དང་པོ་བས་དེ་གཉིས་སློའི་སྒོ་ནས་དེ་གཉིས་ཟེལ་
 གྱིས་གཞོན་རུས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས་སྤངས། འདོད་ན། གྲགས་ཆོད་དང་འགལ་ལོ། །

ད་ལྟ་ཁ་ཅིག་ཆོས་ཅན་དང་དམ་བཅའ་སྡུ་མ་བཞིན་ལ། ཁྱོད་གྱིས་ས་བདུན་པ་
 ཐོབ་པའི་ཆེན་། དེ་གཉིས་སློའི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་
 པ་ན་ལེགས་མོད། རེ་ཤིག་དབྱད་ན། ཉན་རང་དག་བཅོམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས་སྤངས། མ་གྲུབ་ན། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་ས་བདུན་པ་ཐོབ་པའི་
 ཆེན་། དེ་གཉིས་སློའི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་རུས་ན། ས་དང་པོ་བས་དེའི་ཆེན་དེ་ལྟར་
 རུས་པ་འབྱུང་། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་ཁྱོད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རུས་
 པའི་དུས་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་གིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རུས་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར།
 བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ད་ནི་འདི་དབྱད་ཏེ། ས་དང་པོ་ནས་ཉན་རང་དག་བཅོམ་སློའི་
 སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་འདྲིའོ། །སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
 ཏྲགས་(༡༩)པའི་སློ་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་པར་མཚུངས་པས། དེ་ལྟར་མི་རུས་པ་
 ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིའི་འགྲེལ་པ་ལས། ལྷགས་འདི་ལས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་

ལ་ཡང་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་གསལ་བར་ངེས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུམ་ན། བྱང་སེམས་ས་བདུན་པ་བས་ཀྱང་ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་
པ་སྒྲོའི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་རུས་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་
ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱབ་པ་མེད་ན། སྟོང་ཉིད་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ས་དང་པོ་ནས་ཉན་རང་སྒྲོའི་
སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་རུས་པར་གསུངས་པ་དེ་འཐད་པ་འབྱུང་།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ས་དང་པོ་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཉན་རང་ཟེལ་
གྱིས་གཞོན་པར་མི་རུས། ས་བདུན་པ་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཉན་རང་
ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རུས་པའི་བྱད་པར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། འདི་ཡང་
དབྱུང་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་དང་པོ་བས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་གྱིས་སྒོ་ནས་ཉན་རང་
དགྲ་བཙམ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རུས་པར་ཐལ། ས་དང་པོ་བས་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་
མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས། ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་གཉིས་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར་བྱུང་གིས་ཐེག་ཆེན་ལ། །དེ་ནི་ཆང་བར་སྟོན་པ་ལགས། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་རེ་ཤིག་དབྱུང་དེ། ས་དང་པོ་བཙམ་ཅན། བྱུང་གི་ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་
སྒྲོའི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རུས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཐབས་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་གྱི་
སྒྲོའི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་སྒྲོའི་
སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་སོང་། དེས་ན་འདིར་ནི། རང་
རྒྱལ་དགྲ་(༡༧ན)བཙམ་པས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙམ་སྒྲོའི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
རུས་པ་དང་། སྟོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག །ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་
མ་རྣམས་སྒྲོའི་སྒོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རུས་པར་ཁས་སྲུངས་པ་ལ་རེ་ཤིག་ཉེས་པ་མེད་

དོ། །ཡང་ས་བདུན་པ་ནས་ཉན་རང་སློང་སློན་ས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་རུས་ཅིང་དུག་པ་མན་
ཆད་དུ་དེ་ལྟར་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་འདྲིའོ། །

རང་རེ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ། ས་བདུན་པ་ནས་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དེ་
བཞིན་ཉིད་ལ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཇུག་ལྡང་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་རུས། དུག་པ་མན་ཆད་དུ་
དེ་ལྟར་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། རེ་གིག་འདི་ལྟར་དབྱུང་དེ། ས་
དུག་པ་མན་ཆད་དུ་དེ་ལྟར་བྱེད་རུས་པར་ཐལ། དེ་མན་ཆད་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྐད་ཅིག་
རེ་རེ་ལ་འཇུག་ལྡང་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་རུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱ་ཚྲོགས་ཀྱི་སྐད་
ཅིག་རེ་རེ་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད་རུས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན། ས་དུག་པ་བས་
བྱ་ཚྲོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འཇུག་ལྡང་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་རུས་
པར་ཐལ། དེས་བྱ་ཚྲོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཚེས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཚྲོགས་པར་
ཡང་རུས། ཡང་བྱ་ཚྲོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མཉམ་བཞག་དེ་ལས་ལྡང་རུས་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལ་ཚུང་བ་མེད་དེ། །

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ས་བདུན་པ་ནས་བྱ་ཚྲོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཐུང་མཐའ་རེ་རེ་ལ་
འཇུག་ལྡང་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་རུས་སོ་ཟེར་ན། འོ་ན། ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན། ས་བདུན་པ་
ནས་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འཇུག་ལྡང་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་
རུས་པར་ཐལ། དེ་ནས་བྱ་ཚྲོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཐུང་མཐའ་རེ་རེ་ལ་དེ་ལྟར་(༡༧བ)
རུས་པ་གང་ཞིག་ །བྱ་ཚྲོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཐུང་མཐའ་ཡིན་ན། དུས་མཐའི་སྐད་
ཅིག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྐད་ཅིག་མའི་ཐུང་མཐའ་ཡིན་ན།
དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འདིར་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་
ཁས་མི་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན། མི་རྟག་པ་ལ་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་དང་
བྱ་བའི་མི་རྟག་པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་མ་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་

མ་དང་བྱ་རྒྱུགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕ་བར་འདོད་ན། ས་
 བདུན་པ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་རེ་ལ་ཆོས་
 ཉིད་ལ་མཛོན་སུམ་དུ་འཇུག་ལྡང་བྱེད་རྒྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་།
 དེ་དག་རེ་ཤིག་སྒྲོགས་འཕེལ་བའི་ཐབས་སུ་དབྱེད་པ་ཡིན་ལ། རོན་ལ་གནས་པའི་
 དགོངས་པ་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། འདིར་སྒྲུབ་སྒྲོན་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན། ཞེས་གསུངས་པ་
 བེ། སྒྲོག་པ་ཡིན་ལ་མི་བྱ་ཡི། ཆོས་ཉིད་རྟགས་པའི་སྒྲོ་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་ནོ། །ཤེས་
 རབ་དེས་ཆོས་ཉིད་རྟགས་ཚུལ་ཙམ་གྱི་སྒྲོན་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་གསུངས་པ་ཡང་
 ཡིན་པས། ཤེས་རབ་དེས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འཇུག་ལྡང་བྱེད་ལུགས་བྱུང་པར་བ་ཞིག་
 གི་སྒྲོན་ནས་ལྟག་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ས་དུག་པར་ཤེར་ཕྱིན་ལྟག་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་
 འགོག་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་བྱུང་པར་ཅན་གསར་དུ་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་
 གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་འགོག་པ་ནི། ས་ལྡ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སྤང་བྱ་སྤངས་པས་བྱུང་པར་
 སྤྱུས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འདོད་ཅིང་། དེ་ལ་སྐབས་འདིར་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་
 མཐའ། ཞེས་གསུངས་ཀྱི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཙམ་ལ་འགོག་པའི་རོན་མ་ཆང་ངོ། །དེ་འདྲའི་
 འགོག་པ་བྱུང་པར་ཅན་ས་དུག་པར་(༡༥ན)ཐོབ་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས་
 པས་ས་བདུན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྐད་ཅིག་མའི་ཡུན་ཆད་ཤིན་ཏུ་བྱང་བ་ལ་མཛོན་
 སུམ་དུ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་རྒྱས་ཤིང་། ཡང་དེ་ཙམ་ལས་ལྡང་རྒྱས་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་
 ལ། དུག་པ་མན་ཆད་དུ་འཇུག་ལྡང་གི་ཚུལ་དེ་མི་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཆན་འདི་འགྲེལ་
 པར་བཤད་དོ། །བོད་མ་མ་རྒྱམས་ཀྱིས་ཡེ་མ་ཐོན་ཅིང་། རེ་མདའ་བ་ཆེན་པོའི་སྒྲོགས་ཀྱི་
 ཕུལ་ཁོ་ན་ལས་འོངས་པ་ཡིན་པས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟགས་པ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ།
 རིང་དུ་སོང་འདིར་འདི་ནི་སྐད་ཅིག་དང་། སྐད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པ་འཇུག་འགྱུར་ཞིང་། །
 ཞེས་པའི་ཕ་ཁྱེལ་དང་། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ཡི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་

བརྒྱད་པ་ན་འགོག་པ་འདི་ལ་རགས་པའི་འབད་ཚུ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་ཤུགས་ཀྱིས་
སྟོམས་པར་ཞུགས་ཀྱིས་པས། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལས་སྤྱོད་བར་མཛད་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སར་ཕྱིན་གྱི་ཡང་དག་མཐའི་སྐབས་དང་སྐྱར་ནས་
སྤོའི་མཐུ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པར་བྱའོ། །འདིའི་ཐད་ཀྱི་སྒྱུ་དོན་ལལ་ཆེ་བ་
རྣམས་ནི་བར་བར་དུ་དབྱེད་པར་བྱའོ། །

སྐྱིན་པ་སྐྱིན་བྱ་ཡིན་པོ་གཏོང་བོས་སྤྱོད་། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། སྐྱིན་པའི་སར་
ཕྱིན་ཆོས་ཅན། གཉིས་སུ་ཡོད་དེ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་དེ་ལས་འདས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་གང་ཡིན་འདིའོ། །སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་ཟེན་པའི་སྐྱིན་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། དེས་མ་ཟེན་པའི་སྐྱིན་པ་ནི་
འཛིག་རྟེན་པའི་སྐྱིན་པར་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། ཅུང་ཟད་ཅིང་པ་ཡིན་ཏེ། དམན་
ལམ་སྤྱོད་མ་སོང་གི་སྐྱོར་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སྐྱིན་པ་ཆོས་ཅན། འཛིག་རྟེན་ལས་(༡༥བ)
འདས་པའི་སྐྱིན་པར་ཐལ། ཤེས་རབ་དེས་ཟེན་པའི་སྐྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་
ཁས་སྤངས། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཛིག་རྟེན་པའི་སྐྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
སོ་སྤྱོད་སྐྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་གཞུང་དོན་ནི། སྤྱོད་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པ་
དང་མ་ཟེན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །སྐྱིན་པ་དང་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སོགས་པ་ཉན་རང་ལ་ཡང་
ཡོད་མོད་ཀྱི། སྐྱིན་པའི་སར་ཕྱིན་དང་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་སར་ཕྱིན་སོགས་ནི་ཐེག་ཆེན་
ལམ་ཞུགས་ཁོ་ནའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་བསྐྱེད་དང་པོའི་དོགས་དབྱེད་རྣམས་
དབྱེད་ཟེན་ཏེ། །

སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པའི་སྐབས།

སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ། གལ་ཏེ་དེ་ནི་བྲིམས་དག་རང་བཞིན་ལྟ། དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཚུལ་བྲིམས་དག་མི་འགྱུར་ཅས་པར། ཁ་ཅིག །དགོས་སྤྱོད་སློབ་ལས་བརྩམས་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྟ་ན་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པར་མ་བཟོ་དེ་ཅས་པ་གཞུང་དོན་དུ་ཁས་ལེན་ན། ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན། སློབ་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་དག་དང་ལྡན་ན་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་དག་དང་ལྡན་པས་མ་བྱུང་པར་ཐལ། སློབ་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་དག་དང་ལྡན་པའི་དགོས་སྤྱོད་གིས་དེའི་འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྟ་ན། དེ་འདྲི་དགོས་སྤྱོད་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་དག་དུ་བཟོ་དེ་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས། འདོད་ན། ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་དག་དང་ལྡན་པའི་དགོས་སྤྱོད་ཡིན་ན། དཔུ་མ་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན། སེམས་ཅམ་པའི་དགོས་སྤྱོད་རྣམ་དག་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བལྟ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་དག་དུ་མ་འགྱུར་བ་གཞུང་འདིའི་དོན་(༡༥)ཡིན་ནོ་ཞེས། འོ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་དག་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅམ་པ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྟ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་དག་དུ་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས། འདོད་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་རྣམ་དག་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅམ་པ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན། རྟགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་རྣམ་དག་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅམ་པ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་མི་

ཅུས་ཏེ། བསྐྱབས་ཆེན་གྱི་ཕ་ལྟ་བུ་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་གཞུང་དོན་ནི་ཚུལ་བྱིས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་ལམ་གསུམ་ལ་བདེན་པར་
 བཟུང་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཚུལ་བྱིས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ན། དེ་ལ་ཚུལ་བྱིས་ཆེས་ཡོངས་སུ་
 དག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་རིགས་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན། དེ་ལ་ཚུལ་
 བྱིས་རྣམས་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་འགོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་
 པའི་དོགས་དབྱེད་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པའི་སྐབས།

སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ། ཤེས་བྱའི་བྱ་དེ་མ་ལུས་བསྐྱེད་པའི་མེ། །
 འོད་འབྱུང་ཕྱིར་ན་ས་ནི་གསུམ་པ་འདི། །ཞེས་པར། དག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཙན།
 ས་གསུམ་པ་ལ་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཉམ་བཞག་ཏུ་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་བྱེད་པར་ཙན་དང་། རྗེས་སྐྱོབ་ཏུ་འོད་ཀྱི་སྣང་བ་བྱེད་པར་ཙན་འབྱུང་
 བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཤེས་སྒྲིབ་
 ཀྱི་བྱ་དེ་མ་ལུས་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་དེ་
 བར་བྱའོ། །ས་འདིའི་མཉམ་བཞག་ཏུ་སྣང་བུ་ཤེས་སྒྲིབ་མཛོན་གྱུར་བ་སྦྱང་ཅུས་པ་
 ཙམ་ལ་འདོད་དོ་སྙམ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཙན། ཤེས་(༡༥བ)སྒྲིབ་སྣང་བའི་མ་མཐའི་ས་
 མཚམས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཛོག་མི་རིགས་པར་ཐལ། ས་གསུམ་པའི་མཉམ་བཞག་
 ཏུ་ངོ་སྐུལ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་མཛོན་གྱུར་བ་སྦྱང་ཅུས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་སོང་། འདོད་མི་ཅུས་
 ཏེ། དམན་ལམ་སྦྱོན་དུ་སོང་མ་སོང་གང་ཡིན་གྱང་རུང་ས་བརྒྱད་པ་མ་སྐྱོབ་བར་དུ་ཤེས་
 སྒྲིབ་སྣང་བའི་མགོ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག །དགྲ་བཙུག་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བ་རྣམས་དེ་ལྟར་ཡིན་
 གྲང་། སྟོན་སོང་རྣམས་མཐོང་ལམ་ནས་ཀྱང་ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་རུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲི་
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་སྤེལ་གྱིས་སྤང་བྱ་ནི་ཡོད། དེས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་
 ཟེན་པའི་ཕྱིར་སྟུམ་ན། འདི་ལྟར་འདོད་པས་རྗེ་སྤྱི་མའི་དགོངས་པའི་ལུགས་མ་རྟོགས་
 པ་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤང་བྱ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་བོན་
 སྟོང་རུས་པ་ལ། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གཉིས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དངོས་སམ།
 དེའི་དོད་ལུབ་གང་རུང་གྲོགས་སུ་ངེས་པར་དགོས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་གནད་
 ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱི་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དང་པོ་ནས་སྤྲུགས་ལ་ལུགས་པའི་གདུལ་བྱས་
 རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྱུ་ལུས་མ་ཐོབ་བར་དུ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་
 པ་དང་། ཡང་དེས་དག་པའི་སྒྱུ་ལུས་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤང་བའི་མགོ་མི་འཇུག་
 པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ཐལ་ངག་རྟུ་བྱིལ་ན། དགྲ་བཙུག་པའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་མཐོང་ལམ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚོས་ཅན། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གཉིས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་
 རྟོགས་པར་བྱས་པའི་མཁུན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་ངོ་སྤེལ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་
 གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་སོང་། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར།

གཞན་ཡང་དམན་ལམ་(༡༥)སྟོན་མ་སོང་གི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 དེས་ངོ་སྤེལ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན། དེས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་
 མ་ཟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། འོ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་
 ཤིང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ལམ་ཡིན་ན།
 རང་གི་ངོ་སྤེལ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམན་ལམ་སྟོན་

མ་སོང་གི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་གཉིས་
 གྱི་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོག་ས་རྩོག་ས་མ་ཟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་དངོས་གཉེན་
 བྱེད་མི་རུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་མ་ཟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ངོ་སྐལ་གྱི་ཤེས་
 སྒྲིབ་སྤོང་མི་རུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། དག་བཅོམ་གྱི་རྟོགས་པ་
 སྤོན་དུ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་ཆོག་ས་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་གི་སྤོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་མཁུན་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐབས་གྱི་ཆ་མང་པོ་ཞིག་ལ་སྟོས་
 མི་དགོས་ན། ལམ་འོག་མའི་ཆོག་ས་ལམ་ནས་ཀྱང་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་མི་རུས་པར་ཐལ་
 བ་ལྟོག་དུ་མེད་དོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་འདྲ་བའི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་སྒྲིབ་གཉིས་གང་
 ཡང་མི་སྤོང་གི་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་དོ། །ཞེས་སྒྲུས་པ་ནི།
 ཟེར་རྒྱས་འཕྲོངས་པ་སྟེ། ས་དང་པོ་ཐོབ་ཟེན་ནས་དེ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་པ་
 སྤང་དགོས་པ་བཞད་གང་གྱི་གནས་ཡིན་ནོ། །

ད་ལྟ་ཁ་ཅིག །བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་རྗེས་ཐོབ་དུ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་
 གཉིས་འབྲེན་པ་ལ་གོགས་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་སྤངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དེ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱང་མ་
 ཡིན། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་སྤང་གསུམ་པར་འདོད་དོ། །མཁས་གྲུབ་ཐམས་
 (༡༥)ཅད་མཁུན་པས་བར་སྐབས་ཞིག་དུ་དོགས་པ་འདི་ལྟར་བསུ་བ་ཙམ་སྤང་འདུག་
 ནའང་། མི་རིགས་པར་མངོན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་དུ་ཡོན་ཏན་
 བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་འབྲེད་པ་ལ་གོགས་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱང་མ་ཡིན། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱང་མ་ཡིན། སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་དང་པོ་གཉིས་ཁས་སྤངས། གསུམ་པ་མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
 བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ན་རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྟོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པའི་དངོས་གཉེན་

ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ། རང་གི་ངོ་སྤེལ་གྱི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་
འཇུག་གི་སྒྲིབ་པའི་དངོས་གཉིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲུབ་སྒྲུབ་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་
ལ་ཀྱུན་བཏགས་དང་ལྟན་སྒྲིབ་གཉིས་སུ་དབྱེ་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་
ཡང་འདོད་ན། སྒྲུབ་མེད་པའི་ཆོས་སྐད་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དག་བཙམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྒྲུབ་དུ་སོང་བའི་
ཆོག་ས་ལམ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་དེས་དངོས་སུ་བྱངས་
པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྟགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་ཅིང་། དེ་འདྲའི་མཐོང་ལམ་ལ་ཤེས་བཞིན་
སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་ཐ་སྙད་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །དེ་འདྲ་བའི་མཐོང་ལམ་དུ་འཕོས་པའི་
ས་མཆོམས་གང་ལ་བྱེད་སྒྲུམ་ན། དེ་ལྟར་ན་ལམ་འོག་མའི་ཆོག་ས་ལམ་དུ་འཕོས་པའི་
ས་མཆོམས་དང་། དེ་འདྲའི་དྲོད་ནས་ཅེ་མོ། ཅེ་མོ་ནས་བཞིན་པ་སྟགས་སུ་འཕོས་པའི་ས་
མཆོམས་ཁྱོད་ཅག་ལ་ཡར་ལ་དྲིའོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ས་རྟོགས་པའི་ལུལ་ཆེ་རུང་
གི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་མཐོང་མན་དེ་དག་གི་བྱེད་པར་འཛོག་གོ་ཟེར་ན། ཤིན་ཏུ་བདེན་
ཏེ། སྒྲུབ་ལམ་ནས་མཐོང་ལམ་དུ་འཕོ་མཆོམས་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་ཏེ། འདི་དག་བདག་
གིས་ཕྱོགས་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

(༡)ན)ཅུ་བའི་དྲི་བ་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག །ས་གསུམ་པའི་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཤེས་སྒྲིབ་
སྒྲོང་མི་རུས་ཀྱང་། ཤེས་སྒྲིབ་མངོན་གྱུར་མི་འབྱུང་བ་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས། ཤེས་སྒྲིབ་
ཀྱི་བྱེད་ཤིང་བསྐྱེད་ས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་
ན། འོ་ན་ས་དང་པོའི་མཉམ་གཞག་ཏུ་འདྲ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་བྱེད་ཤིང་བསྐྱེད་ས་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་སྒྲུང་བ་འབྱུང་རིགས་པར་ཐལ། མཉམ་གཞག་དེར་ཤེས་སྒྲིབ་མངོན་གྱུར་མི་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཁས། འདོད་ན། ཤེས་བྱའི་བྱེད་ཤིང་མ་ལུས་བསྐྱེད་ས་པའི་མེ། །ཞེས་
སྟགས་ཀྱི་གཞུང་འདི། ས་གསུམ་པའི་ངེས་ཆོག་འཆད་བྱེད་དུ་མི་རིགས་པར་ཐལ།

འདོད་པའི་བྱིར། དེས་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སྣང་ལྟུལ་བའི་བག་ཆགས་ཕྱ་མོ་
ཙམ་ནི་ས་བརྩའི་མཉམ་བཞག་གི་དུས་ན་ཡོད་ཏེ། མཉམ་བཞག་གི་ཡེ་ཤེས་དེའི་སྟངས་
ན་མེད་ཀྱང་། དེ་ཙམ་བཏགས་ཡོད་དེའི་སྟངས་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་སྣང་ལྟུལ་བའི་ཆ་ནི། ཤེས་སྒྲིབ་མངོན་གྱུར་པ་ཡིན་པས་དེར་ཡོད་
ན། མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེའི་སྟངས་ན་ཡོད་དགོས་པ་ལས། ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་གཉིས་སྣང་
ལྟུལ་བའི་ཆ་མེད་དེ། ཆོས་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་ཕྱ་མོ་ཙམ་ཡང་རྩལ་བའི་བྱིར། དེས་
ན་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་སྒྲོབ་པ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་གཉིས་
སྣང་ལྟུལ་བའི་བག་ཆགས་ཡོད་ཀྱང་དེས་མཉམ་བཞག་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་མ་བསྐྱེད་ཅིང་།
གཉིས་སྣང་ལྟུལ་བ་དུས་དེར་གཏན་མེད་པས་མཉམ་བཞག་དེ་དྲི་མ་གང་གིས་ཀྱང་
མ་སྐྱེད་པའི་བྱིར། ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་འདྲའི་ཤེས་སྒྲིབ་
མངོན་འགྱུར་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་མཆུངས་ཀྱང་།
དེ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་མཉམ་(༡༥བ)བཞག་ས་གཉིས་པ་མན་ཆད་ལས་ལྷག་པ་
གཅིག་ས་གསུམ་པ་འདིར་ཐོབ་པས་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱུང་བར་
གསུངས་སོ། །

རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ནི། ཁ་དོག་དམར་སེར་གྱི་སྣང་བ་ཡིན་ཀྱང་། མཉམ་བཞག་
གི་མཐུས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་འཆད་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དབང་གིས་དེ་འདྲ་
བའི་སྣང་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གང་བྱིར་རྒྱལ་གྲས་རྣམས་ལ་ཁྲོས་པ་ཡིས། ཞེས་པའི་
སྐབས་ཀྱི་དོགས་དབྱེད་ནི་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་རྣམས་སུ་གྲགས་ཆེ་བས་འདིར་མ་སྒྲོས།

འདོད་ཆགས་ཞེས་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་རྣམ་བཤད་
ཆེན་མོར། སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཆེ་འབྲིང་དུག་གི་ས་བོན་ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་
བར་ལ་སྒྲོང་བར་གསུངས་ནས། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་

བར་དུ་མི་ཟད་པར་གསུངས་པས། སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ལ་པར་བྱིན་པ་ལྟར་ཆེ་འབྲིང་
དགུར་མི་མཛད་པར་ཆེན་པོ་གསུམ། འབྲིང་གསུམ་དང་དུག། རྩུང་ཅུ་ལ་སྤྲར་ཡང་གསུམ་
དུ་མ་བྱེ་བར། རྩུང་ཅུ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བཅིས་ནས་དེ་ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
དང་པོ་དེས་སྤྲང་དགོས་པར་མངོན་ནོ། །དེ་བྱིན་ཆད་བར་ཆད་མེད་ལམ་མཐའ་དག་གེས་
སྒྲིབ་འབའ་ཞིག་གི་དངོས་གཉེན་དུ་སྒོམ་པའོ། །སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པའི་དོགས་དཔྱོད་
བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སེམས་བསྐྱེད་བཞི་པའི་སྐབས།

སེམས་བསྐྱེད་བཞི་པའི་སྐབས་སུ། རང་དུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། །
ཅེས་པར། ས་བཞི་པ་བ་ཆོས་ཅན། སྤང་བའི་བྱད་པར་དང་ལྟན་ཏེ། རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་
སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་འཛིག་ལྟ་བུ་རྒྱལ་གཉིས་ཀ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་བྱིར། ཅེས་པ་འགོད་
ན། རྩུང་ཟད་ཅིང་སྟེ། ས་བཞི་པ་བས་ས་བཞི་པའི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤངས་པར་ཐལ།
དེས་ས་བཞི་པའི་ངོ་སྐལ་གྱི་འཛིག་ལྟ་བུ་རྒྱལ་གཉིས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་བྱིར། རྒྱལ་ས་
ཁས། འདོད་(༡༩ན)ན་ས་བརྩུ་བ་བས་ས་བརྩུ་པའི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་སྤངས་
པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ན། ས་བརྩུ་བ་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་མཐའི་ངོ་
སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤངས་ཟིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ན། སངས་རྒྱལ་
སུ་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར། དེས་ན་ས་བཞི་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་
ཆོས་ཅན། སྤངས་པའི་བྱད་པར་དང་ལྟན་ཏེ། རང་རྒྱུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་སྐལ་གྱི་
འཛིག་ལྟ་བུ་རྒྱལ་གཉིས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འགོད་ན་ལེགས་
སོ། །འདིའི་ངོ་སྐལ་གྱི་འཛིག་ལྟ་བུ་རྒྱལ་བ་དེ་གང་ཡིན་དྲིས་པ་ལས། གང་ཟག་རང་རྒྱུ་

ཐུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་གཅིག་ལ་འདོད་དོ་ཟེར་ན། འདི་
ནི་བདེན་མོད་དེ། དེ་ཡང་གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་བར་
འཛིན་པ་ལ་ཕྱ་རགས་ཅི་ཡོད་དྲིས་པ་ལས། དེ་གཉིས་ལ་ཕྱ་རགས་ཀྱི་བྱུང་བར་མེད་
དོ་སྙམ་ན། འདི་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་སྒྲ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན།
གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་དང་། ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་
མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་བར་འཛིན་པའི་སྟོ་གཉིས་ལ་ཕྱ་རགས་ཀྱི་བྱུང་བར་ཡོད་པར་ཐལ།
སྒྲ་མ་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད། བྱི་མ་ཡིན་ན་ཀུན་བཏགས་
ཁོ་ན་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་རྟག་ཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་
པའི་སྟོ་ཡིན་ན། ཀུན་བཏགས་ཁོ་ན་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་
དོན་ནི། ཕུང་པོ་འཛིག་ཅིང་ཆ་དུ་མ་དང་བཅས། བདག་ནི་རྟག་ཅིང་ཆ་མེད་པའི་གཅིག་
ཕུའི་འཛིན་པས་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོན་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་དུ་འཛིན་(༡༩བ)པའི་དོན་གང་ཡིན་སྙམ་ན། བདག་
ནི་ཕུང་པོ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་པོ་ལྟ་བུ་དང་ཕུང་པོ་ནི་དེའི་དབང་བསྐྱར་བྱ་ལྟ་བུའི་དོན་
གཞན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། འདི་སྟོ་ལྟན་སྐྱེས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་སོ། །འདི་
རྣམས་རྗེའི་དགོངས་པ་ཕྱ་མོ་ཡིན་པས་པལ་ཆེར་གྱིས་མ་བྱེད་པར་སྤང་ངོ། །སེམས་
བསྐྱེད་བཞི་པའི་དོགས་དཔྱེད་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་པའི་སྐབས།

སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་པའི་སྐབས་སུ། སྟོ་བཟང་བདེན་རང་བཞིན། །ཞིབ་མོ་རྟོགས་
ལའང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་འཕྲོད། །ཅིས་བར། ས་ལྟ་བ་བ་ཚོས་ཅན། །ཡོན་ཏན་བྱུང་བར་

ཅན་དང་ལྷན་ཏེ། བདེན་བཞི་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།
 སྐབས་འདིར་བདེན་བཞི་དང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ལ་མི་འགལ་བའི་ལན་དུ།
 འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། གཞན་གསུམ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འདུས་པའི་
 ལན་འགྲེལ་པ་དང་རྣམ་བཤད་དུ་མཛད་པས། འགོག་བདེན་ཡིན་ན་དོན་དམ་བདེན་
 པ་ཡིན་པས་བྱབ་པའམ། དེས་མ་བྱབ་ཀྱང་འགོག་བདེན་ཅམ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་
 པ་གང་ཡིན་དེའོ། །དང་པོ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་ན་དོན་དམ་བདེན་
 པ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། འགོག་བདེན་ཡིན་ན་དེས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ངོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་དགོས་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་
 དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། གྲོ་བར་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ན། ངོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱི་སྐྱེ་དེ་དག་པ་གཉིས་ལྷན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །རྩ་བའི་དྲི་བ་གཉིས་པ་ལྟར་ཁས་
 ལེན་ན། འགོག་བདེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མེད་དགག་ཡིན་
 པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་དང་། (༡༠ན)ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཕྱི་མ་སྒྲ། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། འོན་ཀྱང་སྒྲ་སྒྲོལ་བ་རྟགས་འགོག་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 མེད་དགག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འགོག་བདེན་ཡིན་ན་སྒྲ་སྒྲོལ་བ་རྟགས་འགོག་
 མ་ཡིན་པ་བྱད། སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་བུའི་དོགས་དབྱེད་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སེམས་བསྐྱེད་དུག་པའི་སྐབས།

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགོག་སྟོམས་ལ་དབྱད་པ།

སེམས་བསྐྱེད་དུག་པའི་སྐབས་སུ། མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་མཉམ་བཞག་སེམས་གནས་ཏེ། ཞེས་པའི་ངག་དོན་ནི་ས་དུག་པ་བ་ཆོས་ཅན། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། བར་ཕྱིན་བཅུའི་ནང་ནས་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པར་བྱའོ། །འདིར་བསྟན་གྱི་འགོག་སྟོམས་དང་། འདིར་བསྟན་གྱི་འགོག་པ་ལ་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་དེས་པ་ལ། དབྱེ་བ་མ་ཕྱེད་པ་ཁ་ཅིག་། དེ་གཉིས་ལ་བྱད་པར་མེད་དེ། ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ཀྱི། འགོག་སྟོམས་འཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་མ་གསུངས་སོ་སྟམ་ན། འདི་ནི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་པོ་མ་ཕྱེད་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རིང་དུ་སོང་འདིར་འདི་ནི་སྐད་ཅིག་དང་། སྐད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འཇུག་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འགོག་པ་དེ་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་འགོག་པ་དེ་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། ས་བདུན་པ་བས་གང་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཡུལ་གྱི་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དེ་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ན། དེ་འདྲའི་འགོག་པ་ཆོས་ཅན། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་(༡༠བ)ཕྱིར། དེས་ན། འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་མཁན་གྱི་ས་དུག་པའི་མཉམ་བཞག་སྟེ། སྐབས་འདིའི་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དང་། དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་བྱད་པར་བ་ནི་སྐབས་འདིའི་འགོག་པ་ཡིན་

ནོ། །ཡང་འདིར་བསྟན་གྱི་འགོག་སྟོམས་དེ། མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགའི་ནང་ཚན་
 གྱི་འགོག་སྟོམས་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན། སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་ །དེ་ཡིན་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་དུ།
 ཐོད་ཀྱི་འགོག་སྟོམས་གཞི་དང་སྒྲེལ་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་འགོག་སྟོམས་དེ་སྒྲུལ་ལམ་ཅེ་སྒྱུར་དུ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མ་འབྲེལ་ཏེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་པ་ས་ཏུག་
 པ་པའི་དེའི་རྒྱུ་གྱི་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དགག་བྱ་ཆོགས་ཏུག་
 རགས་པ་འཁོར་བཅས་བཀག་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ། མཐར་
 གནས་སྟོམས་འཇུག་དགའི་ནང་ཚན་གྱི་འགོག་སྟོམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།
 འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོབ་པའི་རྒྱུ་གྱི་
 མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་འགོག་སྟོམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་འགོག་སྟོམས་དེ།
 ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་ལྟག་པའི་སྒྲོབ་པའི་སྒྲོབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཆོགས་ཏུག་
 རགས་པ་འཁོར་བཅས་བཀག་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་འགོག་སྟོམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 མེ་རུས་ཏེ། ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཅིས་པ་དང་། དེའི་
 འགྲེལ་པར་ས་ལྟ་པ་མན་ཆད་དུ་ཤེར་ཕྱིན་ལྟག་པ་མེད་པས་སྐབས་འདིའི་འགོག་སྟོམས་
 དེ་མ་འཐོབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་ལས་སྒྲོང་(༡༡)ན་
 བར་མཛད། །ཅིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ། མཐར་གནས་དགའི་
 སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ། སྐབས་འདིའི་འགོག་སྟོམས་དེ་མཐར་གནས་དགའི་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ན། དེའི་སྐབས་ཀྱི་འགོག་སྟོམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མངོན་པ་ནས་
 ཇི་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་འགོག་སྟོམས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་
 ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་འགོག་སྟོམས་ལས་ཆོས་ལྔ་པའི་

འགོག་སྟོམས་གནི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཚས་ཀྱི་བདག་མེད་
གཏན་ལ་འབབས་ཚུལ་ལ་དྲོགས་པ་དབྱད་པ།

དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག་ཁེས་པར། ངག་དོན་ནི།
ལྷ་གྲུ་ཚས་ཅན། མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལ་འོག་ནས་འབྱུང་
བའི་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདིར་ལྷ་གྲུ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་
བའི་དོན་གང་ཡིན་དེའོ། །རང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་བདག་
སྐྱེ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རེ་ཤིག་དབྱད་ན། ལྷ་གྲུ་ཚས་ཅན། རང་དང་བདག་ཉིད་
གཅིག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། རང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་
མེད་པ་དེ་བདག་སྐྱེ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཚས་ཅན། ལྷ་གྲུ་
དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ལྷ་གྲུ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་
པའི་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ལྷ་གྲུ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་དངོས་
པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་གྲུའི་མི་རྟག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཙམ་བདག་སྐྱེའི་དོན་དུ་འདོད་པ་
ཡང་མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་འབྲས་རང་(༡༧)བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
གཉིས་དངོས་པོར་གྲུབ། རྒྱུ་ཡིན་ན་འབྲས་སུ་ཡིན་དགོས། འབྲས་སུ་ཡིན་ན་རྒྱུ་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། ལྷ་གྲུ་ལྟ་སུའི་འབྲས་སུ་རྣམས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་
པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་ན། བདག་སྐྱེར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་རང་རེའི་ལུགས་ལ་

བདག་སྒྱེ་ཁས་ལེན་ཞིང་དེ་ཡང་དངོས་པོར་འདོད་པ་ཡིན་པས། ད་ལྟ་གཞན་དག་གིས་
འགལ་འདྲུག་ཏུ་ཆེ་བ་རྗེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ་སྟུང་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཚིག་ཅུང་ལ་ཞེན་པ་
སྟེ། དེའི་སྒྱུན་སྒྲངས་པའི་དབང་དུ་བྱེད་ན། ལྷགས་གཉིས་ལས། བདག་སྒྱེ་མེད། བདག་
ལས་སྒྱེ་བ་ཡོད། ཅིས་དམ་བཅའ་བར་བྱའོ། །

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བདག་སྒྱེ་ཡོད་པར་ཐལ། བདག་ལས་སྒྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན།
འོ་ན། རང་རིག་ཡོད་པར་ཐལ། རང་ཉིད་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་
ཐལ། ཀུན་གྱི་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་ཡིད་ཡོད་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་པ་ཁས་སྒྲངས།

ཡང་ན། བདག་ལས་སྒྱེ་བ་ཡང་མེད། བདག་ལས་འབྲས་བུ་སྒྱེ་བ་ཡོད། ཅིས་དམ་
བཅའ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བདག་ལས་སྒྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། བདག་ལས་འབྲས་
བུ་སྒྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་ཐལ། གང་ཟག་ལྟ་
སྒྱུན་གྱི་བདག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་པ་སྟེ་མའི་སྟངས་དུ་ཁས་སྒྲངས་སོ། །མ་གྲུབ་ན། དེར་
ཐལ། གང་ཟག་ལྟ་སྒྱུན་གྱི་བདག་དེ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐལ། ལྟ་སྒྱུན་གྱི་
ལུང་པོ་དེ་ལྟ་སྒྱུན་གྱི་བདག་དེའི་གདགས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། བདག་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ལས་སྒྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལས་
འབྲས་བུ་སྒྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་(༡༩ན)ཟེར་ན། སྐབས་སྟོབས་ཀྱི་ཚེས་ཅན་ཡིན་ཏེ། གང་
ཟག་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལྟ་སྒྱུན་གྱི་བདག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
བྱ་བ་པ་སྟེ་མའི་ཐོབ་ཏུ་སོང་།

ཡང་ཁ་ཅིག་ སྒྱིར་བདག་སྒྱེ་ཡོད། མཐའ་བཞི་གང་རུང་གི་བདག་སྒྱེ་མེད་ཅིས་
སྒྱེ་བ་ཡང་དགོངས་པ་རུང་སྟེ། སྒྱིར་གཞན་སྒྱེ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན། མཐའ་བཞི་གང་རུང་
གི་གཞན་སྒྱེ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་

དེའི་ཕྱིར། འདི་དག་ཆོག་འབའ་ཞིག་གི་ཚུང་བ་ཡིན་པས་ལུགས་སྒྲ་མ་གཉིས་གང་རུང་ལ་
བརྟེན་པར་བྱའོ། །གཞུང་འདིའི་འཕྲོས་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་གཞུང་འབྲེལ་དུ་བརྫོང་
ཟེན་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ། བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷ་གྲ་ཆོས་ཅན།
ས་བོན་ལས་སྤྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ། ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་གྲུབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས། རྩབ་པ་མེད་ན། ལྷ་གྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། ས་
བོན་གྱི་དུས་སུ་གྲུབ་ཟེན་སྤྱར་ཡང་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཐལ་
འགྱུར་སྒྲ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་གསལ་བ་གངས་ཅན་གྱིས་ཁས་སྤངས་ཏེ། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་
བསྐྱོག་པའི་དོན་དང་ཡང་ཕ་རོལ་པོ་ཉིད་ལ་འབྲེལ་གྱི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་
ནོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར། དངོས་པོ་གང་གི་སྟངས་དུ་ཡང་སྤྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་ཁས་
ལེན་དགོས་པས། དེ་ལ་རེ་ཤིག་དབྱུང་ན། ལྷ་གྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་
ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེས་(༡༡བ)ཟེན་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལྷ་གྲ་སྐྱེས་ཟེན་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷ་གྲ་སྐྱེས་ཟེན་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ལྷ་གྲ་སྐྱེས་
ཟེན་པའི་འོག་ཏུ་ལྷ་གྲ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་གྲ་སྐྱེས་ཟེན་པའི་འོག་ཏུ་ལྷ་
གྲ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ལྷ་གྲ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐྱེས་ཟེན་པའི་འོག་ཏུ་ཁྱོད་
འཇིག་པར་ཐལ། ཅེས་པ་རྣམས་གསར་སུ་བ་ལ་ཐོག་མར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །འདི་དང་
སྒྲ་མའི་སྐབས་སུ་གངས་ཅན་གྱིས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཁས་སྤངས་སོ་ཟེར་ན། གངས་
ཅན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཁས་མ་སྤངས་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་བདག་
ལས་འབྲས་སུ་གང་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་གྱིས་བདག་དེ་

རྒྱ་ཡང་མ་ཡིན་འབྲས་བྱ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་
 ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། གངས་ཅན་གྱི་གཞུང་ལས། སྤྱི་ལུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནམ་ འགྱུར་
 མིན། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་བདག་སྤྱི་བསམ་དོན་ལ་མ་དབྱུང་པར།
 བདག་ལས་སྤྱི་ཞེས་པའི་ཚིག་ཙམ་ལ་ཉ་ཅང་འབྲིས་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པའོ། །

བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་དྲོགས་པ་དབྱུང་པ།

དངོས་ཀྱི་ཡང་དག་རྒྱུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། ཅིས་པར། གཞུང་གི་འཕྲོས་འབྲེལ་
 བསྒྲིགས་ལྟར་ཁས་སྤངས་ནས། བག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་
 ཀྱན་གྱི་སྤྱི་དུ་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དེ། རིགས་ཤེས་
 ཀྱི་རྟེན་དོན་དུ་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་དང་། ཐ་སྙད་ཚད་མའི་རྟེན་དོན་དུ་གྱུར་པའི་ངོ་
 བོ་གཅིག་དང་གཉིས་(༡༣)སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་ཤིག་དབྱུང་དེ། ཤེས་བྱ་
 ཚེས་ཅན། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་ན། དོན་དམ་པའི་ངོ་
 བོ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྤྱིར་བཤད་དེ་ལྟར་འགོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུས་
 པས། གཤམ་ཅིང་། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གཞུང་པའི་དོན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་གཞུང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་ལྟར་བརྟགས་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་གཞུང་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་གཉིས་སོ་སོར་མཚན་ཉིད། ཚད་མ་གཉིས་སོ་སོའི་རྟེན་དོན་
 གང་ཞིག། སོ་སོར་ཚད་མ་དེ་གཉིས་སྟེ་སོང་བ། ཅིས་པ། ད་ལྟ་གྲགས་ཚད་ལྟར་ཟུར་
 གཉིས་པ་ཅན་འཛིན་ན། ཟུར་དང་པོ་ལ་དགོས་ལུས་མེད་པར་མངོན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཚེས་
 ཅན། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མའི་རྟེན་དོན་གང་ཞིག། དེ་མཐར་ཐུག་
 དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་སྟེ་སོང་བའི་ཚེས། ཅིས་པ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་

བཞག་པ་དེ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་དེ་བྱོད་
ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོན་
ཉིད་སྟོན་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན། དེ་མཐར་ཐུག་
དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བའི་ཡུལ་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
ཡིན་ན་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
འོག་ཏུ། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་བསྐྱུ་བར་འདོད་ན། བྱོད་ལ་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བ་
ཅས་སྟོར། ཞེས་ཀྱི་ཆོན་དུ་གསུངས་པས། རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བའི་ཡུལ་ཡིན་པ་ཙམ་
གྱིས་དོན་དམ་བདེན་པར་འཇོག་ཀྱས་སོ། །

དེས་མཆོན་ནས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་ལའང་། ཟུར་དང་པོ་(༡༣བ)

དགོས་ཀྱས་མེད་པའི་སྟོན་འཕེན་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་
ཤེས་དང་། ཐ་སྙད་པའི་ཆོད་མ་གཉིས་འགལ་མི་འགལ་བྱའོ། །མི་མངས་རྣམས་ཀྱི་ཆོན་
གྱི་དགོངས་པར་བསམ་ནས། སངས་རྒྱུ་གྱི་སར་དེ་གཉིས་མི་འགལ་ཡང་། སྟོབ་ལམ་
དུ་དེ་གཉིས་འགལ་སྟམ་པ་ན་མི་རིགས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྟོབ་ལམ་དུ་འང་ཆོད་
མ་དེ་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ། ཐེག་ཆོན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་
རིགས་ཤེས་ཀྱང་ཡིན། ཐ་སྙད་པའི་ཆོད་མ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་
ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་སུ་ཐལ། དོན་དམ་བདེན་པ་འཇལ་བྱེད་
གྱི་ཆོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་འཇལ་བྱེད་
གྱི་ཆོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། ལམ་མ་ཁྱུགས་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཆོད་མ་དེ་
གཉིས་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པས་མི་འགལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རི་ལྷ་རི་སྟོན་མཐུན་པའི་
རྣམ་མཐུན་གཉིས་འགལ་ན་ཆོད་མ་འདི་གཉིས་ཀྱང་འགལ་བ་ལེགས་མོད། རྣམ་མཐུན་
དེ་གཉིས་མི་འགལ་བར་གསུངས་པས། འདི་གཉིས་ཀྱང་མི་འགལ་བར་ལེགས་སོ། །

བོད་ཁ་ཅིག །རིགས་ཤེས་ཞེས་པ། རྗེས་དཔག་ཁོ་ན་ལ་འདོད་པ་ནི། བརྟམ་ལ་
མ་སྦྱངས་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་
ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཐར་ཐུག་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་
ཤེས་ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདི་དག་ཏུ་ཡང་ལོག་གི་ནམ་
གཞག་ལ་དབྱུང་ན། སྒྱིར་ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་ལོག་གི་ཆོས་གཉིས་དང་། བདེན་རྒྱུན་གཉིས་
དང་། བསྐྱེལ་བསྐྱེལ་ཆོས་གཉིས་(༡༧ན)དང་། བདེན་པ་གཉིས་ནམས་སུ་གྲངས་ངེས་
པར་བྱུང་པར་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་འདྲ་ཡང་དག་དང་དོན་དམ་སོགས་ལ་སྒྱར་ཡང་ལོག་
གཉིས་ཤེས་ངོ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་མི་འབྱེད་ཅིང་། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ལོག་
པའི་ཆོས་དང་། བསྐྱེལ་བའི་ཆོས་དང་། བརྒྱན་པ་ནམས་ལ་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་
ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་ལོག་གཉིས་
སུ་འབྱེད། ཅེས་པ་དང་། བྱུང་པར་ལམ་རིམ་རྒྱུད་བའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་ཤེས་ངོ་ལ་
ལྟོས་ཏེ་ཀྱན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་པར་གསུངས་སོ། །

འདི་སོར་བཞག་ཏུ་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ། རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་ཁས་ལེན་རིགས་པར་
ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་
རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རྒྱུ་ཟད་མ་དགོངས་པར་མཛོན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་
ཅན། ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ལ་སྒྱུ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་
བ་རང་ལུགས་ལ་གྲངས་ཅན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྒྱུ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་
ཕྱིར། བྱུང་པ་སོང་། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། གྲངས་ཅན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྒྱུ་རྟག་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གྲངས་ཅན་གྱི་ངོར་སྒྱུ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། བ་སྟད་པའི་ཚད་མས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་
 གྲུབ་པར་བཅུ། བ་སྟད་པའི་ཚད་མ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཀྱན་རྫོབ་ལ་དེ་ལྟར་གཉིས་སུ་འབྱེད་
 རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡང་བྱབ་པ་མ་དེས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གྲངས་ཅན་གྱི་
 (༡༧བ)ཤེས་པས་སྒྲ་རྟག་པར་གྲུབ་པར་བཅུ། གྲངས་ཅན་གྱི་ཤེས་པའི་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་
 སྒྲ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྒྲ་རྟག་པར་
 གྲུབ་པའི་ཤེས་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པས་གྲུབ། ཤེས་པས་གཞུག། ཤེས་པས་རིག་
 ཅེས་པ་རྣམས་དོན་འདྲའོ། །ཡང་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ལ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་
 ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་པ་དང་ཡང་དག་པའི་གཞི་མཐུན་མ་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་དང་བདེན་པའི་གཞི་མཐུན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་
 བ། རྒྱུན་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འང་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཁས་ལེན་ནམ་
 སྟམ་ན། འདི་ལ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱན་རྫོབ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་འཛིག་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་འཛིག་ན་ཡང་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་འཛིག་དགོས་པས་
 དུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རྣམས་རྒྱུན་པར་འཛིག་
 རྟེན་པའི་ཚད་མས་མ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པར་གསུངས་
 པས། འདི་ལ་རེ་ཤིག་དབྱུད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་གྲུབ་པར་
 བཅུ། ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་ན་ལོག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེར་བཅུ། དོན་དམ་ཡིན་
 བ་ཡང་དག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འབྱུང་།

གཞན་ཡང་། ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་གྲུབ་པར་བཅུ། ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་
 པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་བཅུ། ལུས་པ་དེ་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེར་བཅུ། ལུས་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡང་དག་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཚད་མས་ལུས་པ་དེ་རྒྱུན་

པར་གྲུབ་པར་གྲུབ་རྒྱས་པར་ཐལ། ལུས་པ་དེ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ལྷམ་ན། (༡༥ན)འི་ཀ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ལ་དེ་འདྲ་གཅིག་གནས་མོད། རེ་ཤིག་དབྱུང་
 བ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་དེ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་
 འཛིག་རྟེན་པའི་ཆད་མས་རྒྱུན་པར་འགྲུབ་རྒྱས་པར་ཐལ། གཟུགས་བརྟན་དེ་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྷོས་པའི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ལ་ཐམས་ཅད་
 ཁ་འཆམ། དེ་ལ་བྱབ་པ་མེད་ན། ལྷ་མ་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་པ་བྱད། ཅུ་བར་འདོད་ན།
 ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆད་མས་བྱད་བཞིན་གྱི་
 གཟུགས་བརྟན་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་རྒྱས་པར་ཐལ། དེ་རྒྱུན་པར་རྟོགས་རྒྱས་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྱ་གུ་བདེན་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་དགོས་
 གྱི་ཕྱི་ཆོལ་གཟུགས་བརྟན་མཐུན་དཔེར་སོང་བ་དེས། གཟུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་དུ་
 ལྷང་བ་ལྟར་གྱི་མི་བདེན་པའི་རྒྱུན་པར་རྟོགས་ཀྱང་། གཟུགས་བརྟན་རང་བཞིན་མེད་
 བར་མ་རྟོགས་པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་དགའ་བའི་གནས་
 རྣམས་ལ་དབྱུང་བ་ཡིན་ལ། ཡང་ཕྱན་ཆོག་ལགའ་ཞིག་དབྱུང་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པ་ཡིན་ན་སྒྱུ་བའི་ཆོས་དང་། ལོག་པ་དང་རྒྱུན་པ་སོགས་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཁས་སྤངས་
 པ་ལ། དབུ་མའི་སྒློང་དང་འབྲིས་རྒྱུང་བའི་གསང་ཕུ་བ་དག་ན་རེ། ལས་རྒྱ་འབྲས་ཆོས་
 ཅན། བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆད་མ་ཆོས་
 ཅན། བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུས་གྱི་
 བཀའ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱིན་ཅི་
 མ་ལོག་པའི་སྒོ་ཆོས་ཅན། ལོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་(༡༥བ)ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་འཕེན་པ་རྣམས་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ལན་བཏབ་ན། འདོད་ལན་དོན་མཐུན་
 ཐེབས་ཏེ། དགོ་སྤིག་གི་ལས་རྒྱ་འབྲས་སྤྱིར་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཡིན་ཀྱང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་

ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་མི་བསྐྱུ། སྤྱིར་རྒྱན་པ་ཡིན་པས་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་བདེན། ཚད་མ་སྤྱིར་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཡིན་ཀྱང་། རང་གི་
 གཞུལ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་རྒྱན་པ་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱན་མ་ཡིན། བདེན་
 ཀྱང་བདེན་པ་མིན། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྤྱིར་ལོག་པ་ཡིན་ཀྱང་། ལོག་པའི་ཤེས་པ་མ་
 ཡིན། ཞེས་ལན་བཏབ་པར་བྱའོ། །

མདོར་ན་འདི་དག་ནི། ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེ་དབག་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པ་དང་བྱད་པར་མེད་དོ། །འདིར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་པའི་འཇིག་རྟེན་ནི་
 འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་འཇིག་རྟེན་ཅམ་ལ་
 བྱར་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱིར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ཡང་འཇིག་
 རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་འབྱེད་ན་ཐལ་འགྱུར་
 བ་རང་ལུགས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འབྱེད་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ལེགས་
 པར་མ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་སྤྱིར་ལམ་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱིར་ཉིད་
 རྟོགས་མ་སྤྱིར་བའི་གང་ཟག་གི་ཤེས་ངོ་ཅམ་ལ་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་
 པ་དང་མ་ཞུགས་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །དེར་མ་ཟད། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཚད་
 མ་ཡིན་ན་ནི། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། རྗེ་བོ་
 ཆེན་པོས། མདོར་སུམ་རྗེས་དབག་དགོས་པ་མེད། །མུ་སྟེགས་ཅོད་པ་སྒྲིག་ཕྱིར་ཡིན། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་བཤད་མ་ཐག་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་
 ཏེ། རྗེས་(༥༦ན)འབྲང་པལ་ཆེར་གྱིས་མ་རྟོགས་པར་སྒྲུང་དོ། །ཡང་ལོག་གི་རྣམ་བཞག་
 རང་ལུགས་གང་ཡིན་པ་ཆེས་གསལ་བར་སྐབས་འདིའི་གཞུང་འབྲེལ་དུ་བཀོད་ཟིན་ཏོ། །

སྤྱི་མ་སྤྱི་ག་རྒྱ་སོགས་ལ་བཏགས་པ་གང་། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་
 མིན་ཉིད། །ཅིས་པར་གྲངས་ཅན་གྱིས་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་གཙོ་བོ་དང་། སྤྱི་མ་ལ་རྟོ

སྤང་དང་། སྒྲིག་སྒྲུ་ལ་ཚུ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ལ་བྱུང་པ་མ་གྱུ་
 པར་སྤར་བཤད་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་རྟོགས་ཀྱིས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །
 སྒྲུ་མའི་རྟ་སྤང་དང་སྒྲིག་རྒྱུའི་ཚུ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་གཞོན་ཅེས་
 མི་བྱ་སྟེ། སྒྲུ་མ་ལ་རྟ་སྤང་མ་གྱུ་བ་ཀྱང་། སྒྲུ་མའི་རྟ་སྤང་གྱུ་བ། སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་ཚུ་མ་གྱུ་བ་ཀྱང་།
 སྒྲིག་རྒྱུའི་ཚུ་གྱུ་བ། ཚུ་ནང་ན་ཟླ་བ་མ་གྱུ་བ་ཀྱང་། ཚུ་ནང་གི་ཟླ་བ་གྱུ་བ། མི་ལམ་ན་
 ཁང་བྱིམ་སོགས་མ་གྱུ་བ་ཀྱང་། མི་ལམ་གྱི་ཁང་བྱིམ་སོགས་གྱུ་བ་པར་ཁས་ལེན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །སྐབས་འདིར་ཇི་ཀ་ཆེན་དུ། གངས་ཅན་གྱིས་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་གཙོ་བོ་དང་།
 བྱེ་བྲག་པས་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་བདག་རྟག་པ་སོགས་མེད་པར་འཛིག་རྟེན་རང་ག་
 བས་མི་རྟོགས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། གྱུ་བ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་འཛིག་རྟེན་པ་ལ་
 དགོངས་པས་སྤར་བཤད་པའི་འཛིག་རྟེན་དང་བྱུ་བ་ཆེ་ཚུང་གི་བྱུ་བ་པར་ཡོད་དོ། །

མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དམིགས་པ་ཡིས། ཁྱེད་པར། གཞན་སྒྱེ་བཀག་པ་ལ།
 འཛིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་མི་གཞོན་དེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་ལ་མ་
 རིག་པས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པས་མི་གཞོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་སྐབས་གྱི་དོན་ཡིན་ལ།
 འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་གཟིགས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་སྒྱེ་དགག་པ་ཡིན་གྱི།
 འཛིག་རྟེན་པའི་(༡༥བ)མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན།
 ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཞན་སྒྱེ་མེད་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདིར་གཞན་
 སྒྱེ་བཀག་པ་ནི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་གཟིགས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བཀག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གཞན་སྒྱེ་མེད་པ་ཅམ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྱེ་བ་མེད་
 པའི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ན། མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་
 མི་སྒྱེ་བ་དེ་ལྟ་གྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྱེ་མེད་དུ་སྒྱུ་བ་པའི་ཐ་སྟོད་འབའ་ཞིག་སྒྱུ་བ་གྱི་རྟགས་
 ཡང་དག་དེར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྗེ་ཉིད་གྱི་གསུང་དང་འགལ་ལོ། །

གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ལྷ་གྲུའི་ཆོས་
 ཉིད་ལྟ་བུ་ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྒྲིབ་ཤད་དུ་ཡོད་དམ་མེད་དྲིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས།
 ཡོད་ཏེ། ཆོས་ཉིད་དེ་ཡང་སྟོ་ཀུན་རྫོབ་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་བདེན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
 བ་བྱུང་བ་མ་དེས་ཏེ། ལྷ་གྲུའི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྒྲིབ་ཤད་
 དུ་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་ལ་དོན་དམ་བདེན་པའི་སྒྲིབ་ཤད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འོ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཉན་རང་དག་
 བཅོམ་དང་། དག་སའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྒྲུང་གི།
 བདེན་པར་མ་སྒྲུང་། ཟེར་ན། དབྱེ་བ་མ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དག་སའི་
 རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་སྒྲུང་བར་ཐལ། དག་ས་བའི་རྒྱུད་ལ་
 རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བདེན་སྒྲུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཉིས་སྒྲུང་
 ལ་བྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་མངོན་གྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདེན་པར་
 ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ལྟར་མི་སྒྲུང་ཞེས་བྱའོ། །བདེན་པར་མི་སྒྲུང་ཞེས་མི་བྱའོ། །འདིའི་
 དག་དོན་ནི། བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། (༡༧ན)བྱོད་སྟོ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་
 ལུགས་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་ཀུན་
 རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་སྒྲིབ་ཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྟོ་ཀུན་རྫོབ་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོ་
 ཅམ་དུ་བདེན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་པ་ཆོས་ཅན། དག་སའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་
 ལ་བྱོད་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་སྒྲུང་སྟེ། དེས་བྱོད་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་
 བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པ་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། འཕྲོས་ནི་གཞུང་འབྲེལ་ལྟར་རོ། །

རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྒྲིབ་ཤད་ལ་སོགས་པའི། ཅེས་པར། དག་དོན་ནི། དོན་དམ་
 བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་ངོས་ནས་འགོད་པར་བྱའོ། །གཞུང་གི་ཚིག་དོན་ལ། རབ་རིབ་

ཅན་གྱིས་མཐོང་ཚུལ་དེ་སྐྱ་ཤད་ཀྱི་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་མིག་དག་པས་མཐོང་ཚུལ་དེ་སྐྱ་ཤད་
 དེའི་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པ་སོར་བཞག་ཏུ་མཛད་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱ་ཤད་ཀྱི་
 དེ་ཉིད་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་ཤད་ཀྱི་གནས་ལུགས་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཕྱི་རོལ་གྱི་སྐྱ་ཤད་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱ་ཤད་འཛག་སྒྲུང་ཞེས་པ་ནི། རབ་རིབ་
 གྱིས་བསྐྱད་པའི་མིག་ཤེས་ལ་ཕྱི་རོལ་ན་སྒྲུའི་སྒྲུ་ཉག་འཛག་པ་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲུའི་རྣམ་
 པར་སྒྲུང་བ་ལ་ཟེར་བས། སྐབས་འདིར་ཡང་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་སྐྱ་
 ཤད་ཡོད་པ་ནི་སྒྲུ་མའི་རྟ་སྒྲུང་སོགས་དང་འབྲེལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྐྱ་ཤད་ནི་མེད་དེ། གཞུང་
 འདིའི་འགྲེལ་པར་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གིས་སྒྲུང་སོགས་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་སྒྲུང་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཟིགས་པའི་དོན་གང་ཡིན་དྲིས་པ་ལ། ཆོས་ཉིད་ལ་
 ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་གཟིགས་ངོར་ཆོས་
 ཅན་ཀྱན་རྫོབ་པ་མི་སྒྲུང་བའི་དོན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྦྱིར་བཏང་དུ་དགོངས་
 པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་(༡༧བ)མོད། རེ་ཤིག་དབྱུང་ན། ཇི་ལྟ་བ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཐུན་
 ཀྱི་གཟིགས་ངོར་ཀྱན་རྫོབ་པ་མི་སྒྲུང་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
 འབྲེལ་བའི་རྣམ་མཐུན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཟིགས་ངོར་ཆོས་ཅན་ཀྱན་རྫོབ་པ་སྒྲུང་བར་
 ཐལ། ཆོས་ཅན་ཀྱན་རྫོབ་པ་མཛོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག །དེའི་གཟིགས་ངོར་ཀྱན་རྫོབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་
 པའི་གཟིགས་ངོར་དེར་ཀྱན་རྫོབ་པ་མེད་དོ། །ཡེ་ཤེས་དེས་ཇི་ལྟ་བ་གཉིས་སྒྲུང་རུབ་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས། ཇི་སྟེད་པ་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། སྒྲ་མའི་དགོངས་པ་ཞིབ་ཏུ་བཏང་བ་ཡིན་པས་
 ལེགས་མོད། རེ་ཤིག་དབྱུང་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཀ་བ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཐུན་གྱིས་ཀ་
 བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་དེར་སུམ་པ་མ་གཟིགས་པར་ཐལ། རྣམ་མཐུན་དེས་ཀ་

བ་གདུང་སྟེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་རུས་པར་གཟིགས། ལུམ་པ་ལྟ་ཕྱིར་བའི་ཚུལ་དུ་གཟིགས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བྱབ་པ་མེད་ན་སྐུ་མ་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་པ་སྟེ། འདོད་ན། རྣམ་མཁུན་
དེས་ཀ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་སྤང་ན་ཀ་བ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཅིག་གང་
ཞིག །འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ན། ཀ་བའི་མི་རྟག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཅིག་གང་ཞིག །དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཡིས། །
ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐོང་བ་ཉིད། །ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་སྤང་བཅས་
རུབ་སོགས་ནི་ཤེས་བྱ་མཁུན་ཚུལ་འོག་མའི་སྐབས་སུ་དབྱེད་པར་བྱའོ། །

གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཆད་ཡིན་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་མང་པོར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་ཞེས་པ་གིན་ཏུ་གྲགས་
ཆེ་བས། དེ་གིག་དབྱེད་ན། འཇིག་རྟེན་ཞེས་པ་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ཁ་འཁྲུག་པ་མཛོད་
ཅིག །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་(༡༥ན)ཉིད་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་
མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྟུ་གུ་བདེན་སྟོང་སྟུབ་
པའི་སྐབས་སུ་འང་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྟུ་གུ་བདེན་སྟོང་དུ་སྟུབ་པའི་བྱོགས་ཆོས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མངོན་
སུམ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་མྱོང་བའི་གང་ཟག་གི་
མངོན་སུམ་ཆད་མས་སྟུ་གུ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆད་མ་དེས་སྟུ་གུ་ས་
བོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་བ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་
མར་རུང་གྱང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཆད་མར་མི་རུང་ཞེས་རྣམ་པར་དབྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པ་ཅུང་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོགས་བྱབ་
འཇལ་བའི་དུས་སུ་བསྟུབ་བྱ་ལ་དབྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་བསྟུབ་བྱ་རྟོགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གནད་འདི་ལྟ་བུ་ཡང་གོང་འོག་ཀྱན་ཏུ་ཁྱེར་དགོས་སོ། །

འཛིག་རྟེན་དོན་ནི་འཛིག་རྟེན་གྲགས་ཉིད་ཀྱིས། །ཞེས་པར་བུམ་པ་རྩམ་མ་ཡིན་
ཏེ། །ཞེས་དམ་བཅའ་བ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་དེ། །ཅེས་པའི་དམ་
བཅའ་བྱེད་ན། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། །བུམ་པ་རྩམ་མ་ཡིན་པ་ཆད་མས་གྲུབ་པར་ཐལ། །དམ་
བཅའ་དེའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། །བུམ་པ་ཆོས་ཅན། །རྩམ་གྲུབ་ཏུ་ཐལ། །རྩམ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། །འདོད་ན། །བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཐལ་ལོ། །

དེས་ན་རྩམ་འབྲང་ཁ་ཅིག །རྩམ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཁས་ལེན། །རྩམ་དང་རྩམ་
གྲུབ་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་གསུངས་ཞིང་། །སྟོང་བུན་དུ་རྩམ་གཅིག་དང་རྩམ་ཐ་དད་ཀྱང་
ཞལ་གྱིས་མི་བཞེད་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར། །གཞུང་དོན་ལ། །བུམ་པ་ནོར་མེན་པར་
དམ་བཅས་པའི་དམ་བཅའ་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་ཏེ། །དེ་ནོར་ཡིན་
པར་འཛིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཀོད་ན་ལེགས་སོ། །

གལ་ཏེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་བརྟེན་འགྱུར་ན། །ཞེས་(༡༥བ)པར། །གཞུང་འགྲེལ་
ལྟར་འཕྲོས་སྒྲུང་ནས། །དག་དོན་ནི། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། །དངོས་པོ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། །མ་གྲུབ་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་
དངོས་པོའི་འཛིག་རྟེན་ཐལ་བའི་སྒྱུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་བཀོད་ན། །དེའི་འཕུལ་
མཆོམས་གང་ཡིན་དྲིས་པ་ལ། །དངོས་པོ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ། །འཕགས་པའི་
མཉམ་བཞག་གིས་དངོས་པོ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཟེར་ན། །བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་ཙམ་ལ་སྒོ་ཅེ་མི་གཏད་ན་དེ་ལྟར་དབྱུང་ཏེ། །ཤེས་
བྱ་ཆོས་ཅན། །བུམ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དེ་བུམ་པའི་འཛིག་རྟེན་ཐལ། །བུམ་
པ་ཡོད། །ཆད་མ་དེས་བུམ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་ན། །སྒྲ་མའི་
འཕུལ་མཆོམས་ལ་འཐད་པ་བྱད། །རྟགས་ཟུར་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། །བུམ་པ་མེད་པར་རྟོགས་

པའི་ཚད་མ་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སུམ་པ་མེད་པར་འཇུག་པར་ཐལ། ཁྱོད་སུམ་པ་མེད་
པར་ཉོགས་པ་ཚད་མ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་ཁྱོད་དང་གཅིག་ཡིན་
པར་ཐལ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་གཞི་མ་གྲུབ་པོ་ཅེ་ན། གྲུབ་པར་ཐལ། སུམ་
པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞུང་འདི་ལ་ཡང་ས་དག་གཉིས་ཀྱི་ཚུད་པ་ཡིན་པས། ས་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ན་
རེ། རང་རྒྱུད་པས་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་རོ། །
ཤེས་བྱ་ཚུལ་ཅན། རང་རྒྱུད་པས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་པས་ཐ་སྙད་དུ་
དངོས་པོར་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་པས་ཐ་སྙད་དུ་
གཞན་སྒྱེ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞན་སྒྱེ་དོན་དམ་དུ་འགོག་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་
ཁས་ལེན་པའི་རྟོག་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུང་འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་སྔ་
བ་པོ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིའི་མཚན་སྒྱུར་དུ་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་སྒྱེ་
བ་དགག་པ་རིགས་མོད། ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་(༡༧)གཤོན་མི་ཟ་
བར་གཞན་ལས་སྒྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རྒྱུད་
པས་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཁུངས་གསལ་གོས་འདི་ཡིན་ནོ། །

དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་དྲུག་པ།

གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་མི་འགག་པ། ཞེས་དང་། འཕྲོས་གཞུང་འགྲེལ་ལྟར་
ཁས་སྤངས་ནས། སྒྱུར་འགོད་ནི། ཤེས་བྱ་ཚུལ་ཅན། ལས་འབྲས་ཀྱི་ཉེན་དུ་ཀྱན་གཞི་
སོགས་མེད་ཀྱང་། ལས་ཞིག་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་ཀྱང་འབྲས་སུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། དག་མི་དགའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པས་ལས་ཀྱི་འབྲས་སུ་འབྱེན་ལུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

པ་འདི་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གི་སྐབས་འདིར། རང་རེའི་གསུང་སྒྲོས་ལས་དགེ་མི་དགའི་ལས་
 གྱི་ཞེན་པ་གཉིས་གྱིས་སོ་སོའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་ལུ་བདེ་སྟག་འབྱེན་པར་གསུངས་པ་
 དང་། ཡང་། ལས་དང་པོར་བྱས་པ་ཞིག་ནས་བསྐྱལ་པ་སོགས་ལེན་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་
 སྟར་གྱི་ལས་དེའི་ཞིག་པས་འབྲས་ལུ་འབྱེན་པ་དང་། སྟོང་བུན་སྐྱལ་བཟང་མིག་འབྱེད་
 དུ། ཐོག་མར་ལས་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་དེ་ལས་གྱི་ཞིག་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཞིག་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་
 ཞིག་པའི་ཞིག་པ་དང་དེའི་འདི་ཞིག་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དག་ལ་དབྱད་ན་
 དོགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡོད་དེ། ཐོག་མར་དགེ་བའི་ལས་གྱི་ཞིག་པ་ཆོས་ཙན། དགེ་བ་
 ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་ལུ་བདེ་བ་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མི་དགེ་
 བའི་ལས་གྱི་ཞིག་པ་ཆོས་ཙན། མི་དགེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འབྲས་རྣམ་སྤྲིན་སྟག་
 བསྐྱལ་འབྱེན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་བླངས་ཤིང་། རྩབ་བ་ཡོད་དེ། འདི་
 ཉིད་དུ། དེ་ཕྱིར་རྣམ་སྤྲིན་མི་དགེ་ནག་པོའི་ལས། རྣམ་སྤྲིན་དགེ་ཉིད་དགེ་ལས་ཡིན་
 མཐོང་ཞིང་། ཞེས་པ་དང་། ཆོས་མཛོན་པར། རྣམ་སྤྲིན་རྒྱ་ནི་མི་དགེ་དང་། འདག་པ་
 ཟག་བཙས་རྣམས་ཁོ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕ་བར་འདོད་ན། རིམ་པ་བཞེན་
 ད་ལྟར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དགེ་(༡༩བ)བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེར་ཐལ། མི་དགེ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་བ་ངེས་པར་ཡོད་དོ། འདོད་པོ་སྟར་ཡོད་ཞིག་པའི་ཆ་ལ་འདས་
 པ་འཇོག། སྒྲེ་འགྱུར་མ་སྒྲེས་པའི་ཆ་ལ་མ་འོངས་པར་འཇོག་པ་འདི་པའི་ལྷགས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ཐལ་བ་སྟར་མ་གཉིས་ལ་འདོད་ན། ད་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞིག་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཙན། ཁ་སང་གི་དགེ་བའི་ལས་གྱི་ཞིག་པས་དེ་རིང་དུས་
 སུ་འབྲས་ལུ་དངོས་སུ་འབྱེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དགེ་མི་དགའི་ལས་གྱི་ཞིག་པས་ལས་
 དེ་བྱས་ནས་བསྐྱལ་པར་ལེན་པའི་འོག་ཏུ་འབྲས་ལུ་དངོས་སུ་འབྱེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་དོ། །འདོད་ན། ཁ་སང་གི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་
ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ན། ཁ་སང་གི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་ཞིག་པའི་
ཞིག་པ་དེ་ཁ་སང་གི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་
དངོས་སུ་ཁས་བླངས་སོ། །

མདོར་བསྟུན། ཁ་སང་གི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དེ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་
པར་མ་ཞིག་པར་ཐལ། ཁ་སང་གི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དེ་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས། ཁོ་ན་རེ། ཁ་སང་གི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ།
དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ཁ་སང་གི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
སྟུང་ན་བྱུང་བ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ཁ་སང་གི་ལས་ཡོད་པར་
ཐལ། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ལས་དེའི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་ཁ་སང་གི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་
རིང་གི་དུས་སུ་ཁ་སང་གི་ལས་དེ་ཞིག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་བྱུང་སྟེ། འོ་ན། སང་ཉིན་
གི་དུས་སུ་ཁ་སང་གི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སང་ཉིན་གི་དུས་སུ་ཁ་སང་གི་
ལས་དེ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཁ་སང་གི་ལས་
ཀྱི་ཞིག་པ་དེ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མ་ཞིག་པར་ཐལ། དེ་སང་ཉིན་གྱི་
དུས་སུ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱུང་བ་(༡༠ན)ཡོད་པར་ཐལ། ཁ་སང་གི་ལས་སང་
ཉིན་གྱི་དུས་སུ་ཡོད་ན། ལས་དེ་རང་གྲུབ་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མ་ཞིག་པས་བྱུང་
པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལས་ཀྱི་ཞིག་པས་རྣམ་སྤྲིན་རྫོགས་པར་བྱས་
ཟེན་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ལས་བྱས་ནས་བསྐལ་བ་བརྒྱ་
སྟངས་སྟགས་ལོན་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་སྤར་གྱི་ལས་དེ་ཉིད་ཞིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་

ཁས། འདྲོད་ན། རྣམ་སྒྲིན་ལྷུང་ཟེན་པའི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། རང་
འབྲས་རྣམ་སྒྲིན་འབྲིན་བྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟགས་ཁས། དེ་ལ་བྱུང་བ་མེད་ན་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ཞིག་པས་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་ལུ་
བདེ་བ་འབྲིན་རྒྱས་པ་ལུད། འདྲོད་ན། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་ལུ་འབྲིན་པ་ཐུག་མེད་
རྟུ་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་འདི་རྣམས་ལ་ནི། རི་བོ་དགེ་ལྡན་པ་སྤྱི་པས་ལན་
གདབ་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཁུར་ཤིན་རྩ་ལྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །

སྐབས་འདིར་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། སྟོང་ཐུན་དུ། འདས་
པའི་མཆོན་ཉིད་ལ། རང་ཉིད་དུས་གསུམ་པོ་གང་དུ་འཛོག་པ་ཆོས་གང་གི་དུས་ལ་ལྟོས་
ནས་བཞག་དགོས་པའི་ཆོས་དེ་རང་དུས་ལས་ཐལ་ཟེན་པའི་ཆ་ཅས་གསུངས་པ་ནི།
དོན་སྒྲིན་ཆེར་མེད་ཀྱང་། ཆོག་ལ་སྒྲིན་ཅུང་ཟད་ཆགས་ཏེ། ལུམ་པ་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན།
མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལུམ་པ་ཞིག་
པ་དེ་ལུམ་པ་རང་དུས་ལས་ཐལ་ཟེན་པའི་ཆ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
འདྲོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུམ་པ་རང་དུས་ལས་ཐལ་ཟེན་པའི་ཆ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར། ལུམ་པ་ཡིན་ན་རང་དུས་ལས་ཐལ་མ་ཟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་ན།
རང་དུས་སུ་མ་ཞིག་པར་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འབུད་དོ། །

ཡང་(༣༠བ)སྟར་གྱི་མཆོན་ཉིད་དེ་ལ། རང་དུས་ལས་ཞེས་མི་བརྗོད་པར་རང་དུས་
སུ་ཐལ་ཟེན་པའི་ཆ་ཟེན་ན་ཡང་སྒྲིན་དེ་ཉིད་འཇུག་སྟེ། ལུམ་པའི་ཞིག་པ་དུས་གསུམ་
གང་རྩ་འཛོག་པའི་ལྟོས་ས་ནི་ལུམ་པ་ལས་འོས་མེད། ལུམ་པ་རང་དུས་སུ་ཐལ་ཟེན་པ་
མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་དུས་སུ་སྤྱིབ་ཅམ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །སྟར་གྱི་མཆོན་ཉིད་དེ་ལ། ཆོས་དེའི་རང་དུས་ལས་ཐལ་ཟེན་པ་ཟེར་
ན། འདི་ནི་བསམ་དོན་འཆུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལུམ་པའི་ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་

ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སུམ་པའི་ཞིག་པ་དེ་སུམ་པའི་
རང་དུས་སུ་ཐལ་ཟེན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། སུམ་
པའི་ཞིག་པ་དེ་སུམ་པའི་དུས་སུ་མ་སྟེབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སུམ་པ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྣ་
རོལ་ཏུ་མ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་སྟོན་ཆགས་
ཏེ། རིགས་བསྐྱེས་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་བདག་གི་སྤྲུལ་མས། རང་གི་དགག་བྱར་གྱུར་པའི་ཚོས་ཞིག་འགག་པའི་ཆ་
འདས་པའི་མཚན་ཉིད། སྟེ་འགྱུར་གྱི་ཚོས་འགའ་ཞིག་མ་སྟེས་པའི་ཆ་མ་འོངས་པའི་
མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཚོས་འགའ་ཞིག་མ་སྟེས་པའི་ཆ་ཡང་ཡིན། ཚོས་འགའ་
ཞིག་འགག་པའི་ཆ་མ་ཡིན་པ་དེ་ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ནི། མདོ་སྡེ་བ་
མན་ཆད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་པར་འོས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་འདས་མ་འོངས་
གཉིས་དངོས་པོར་འདོད་མི་འདོད་ཅམ་མ་གཏོགས། དུས་གསུམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་མཚུངས་
པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་ཐུན་དུ། སུམ་པའི་ཞིག་པ་རང་དུས་སུ་ཞིག་པ་ཡིན་གྱང་།
རང་དུས་སུ་རང་ཉིད་མ་ཞིག་ཅེས་གསུངས་པ་འདི། ཁ་སང་གི་སུམ་པ་དེ་རིང་གི་དུས་
སུ་འདས་གྱང་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་འདས་པ་མིན། དུས་སུ་ཞིག་གྱང་། དེ་རིང་གི་དུས་སུ་
ཞིག་པ་མ་ཡིན། སང་ཉིན་གྱི་སུམ་པ་དེ་(༡༧)དེ་རིང་གི་དུས་སུ་མ་འོངས་གྱང་། དེ་
རིང་གིས་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་ཁས་སྤངས་ན་ལེགས་པར་མངོན་ནོ། །

ད་ལྟ་མི་མང་རྣམས་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་བ་གསུམ་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་དུས་ལ་
བྱུང་པར་མི་འབྱེད་པ་ནི། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སུམ་པ་ཚོས་ཅན།
ད་ལྟ་བའི་དུས་ཡིན་པར་ཐལ། ད་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་
ཡིན་པར་ཐལ། དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རིང་བའི་དུས་ཡིན་ན་ལྡན་
མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པས་བྱུང་། བྱུང་བའི་དུས་ཡིན་ན་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་པས་བྱུང་།

པའི་ཕྱིར། དུས་ཞེས་པ་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་རེ་ལ་ཟེར་བས། བཅ་པོ་དང་
དུས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མི་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་རྒྱུད་པ་དང་། མདོ་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་པའི་ཞིག་པ་ལྟ་བུ་འདས་པར་འདོད་
ཀྱང་འདས་པའི་དུས་ཡིན་པར་མི་འདོད་དེ། དུས་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་
ཁས་མི་ལེན་པའི་རང་སྡེ་སུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་བདག་གི་སྒྲ་མས། ཁ་སང་གི་བུམ་པ་དེ་རང་གི་དུས་སུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་ཁས་ལེན་པ་ལ་དེ་རིང་དུས་སུ་དུས་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རིང་གི་
དུས་སུ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་འཕེན་པ་ཡང་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་
དང་དུས་གསུམ་ལ་ཁྱད་པར་མི་མཛད་པའི་ལུགས་སོ། །

ད་ལྟ་མི་མང་རང་ཅག་རྣམས་སྟོང་བུན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་ནས་ཞིག་པ་དེ་ཞིག་པ་
ཡིན་མ་ཞིག་ཅེས་དམ་བཅའ་བ་མགྱིན་གཅིག་ཏུ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ཆོག་གི་ཚུད་པ་ཅམ་
བྱེད་ན། ཁྱོད་ཆོས་དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཆོས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་ཁྱབ་
པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཁྱོད་ཆོས་དེ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཆོས་དེ་མ་
(31བ)ཡིན་པ་བྱད། འདོད་ན། རེ་ཤིག་སོང་། ཞིག་པ་ཆོས་ཅན། ཞིག་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་མིན་ནམ།

རྣམ་རིག་འགོག་པའི་སྐབས་ཀྱི་དྲོགས་དཔྱད།

ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། ཞེས་པར། གཞུང་འགྲེལ་ལྟར་འཕྲོས་
སྒྲངས་ནས། དག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་
གསུངས་པ་མི་འཐད་མི་དགོས་ཏེ། ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་བྱང་དོན་དགོངས་

བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞུང་འདི་ས་དག་གཉིས་ཀྱིས་ཚུང་བ་ཡིན་པས། ས་ཕྱོགས་རྣམས་ན་རེ། གཞུང་འདིས། ཀུན་གཞི་གང་ཟག་ཕུང་པོ་རྣམས་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་དང་དོན་དགོངས་བ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅུ་བསྟན་པའི་མདོ། །མདོ་དགོངས་བ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོ་གཉིས་ཡོད་ཅུ་བསྟན་པའི་མདོ་ཡང་དགོངས་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དེ་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་མཚུངས། ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་མཚུངས་ཡིན་ནོ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་མི་འཐད་དེ། ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དང་དོན་དགོངས་བ་ཅན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་སྐུ་རྟག་བརྟན་གྱི་སྟིང་པོ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་མེད་པ་དང་དོན་དགོངས་བ་ཅན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །མདོ་དེ་གཉིས་དངོས་ཟེན་ཅུ་ལ་མ་བསྟན་པའི་དགོངས་གཞི་གཅིག་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པར་འཇུག་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རིགས་པའི་གནོད་བྱེད་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གཞི་མ་གྱུ་བ་པར་ཐལ། རྟེན་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་ལ་དུག་ཏུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་པོ་དེ་ལ་དུག་ཏུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དམིགས་བ་ཡུལ་དེ་ལ་དུག་ཏུ་གངས་ངེས་(༣༡ན)པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐལ་འགྱུར་བས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་གང་ཟག་ཏུ་འཛོག་རིགས་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བས་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱུ་བ་པོ་ཡོད་པའི་གནད་ནི། ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་དུ་བསམ་ནས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅེ་བར་འདོད་ན། འོ་ན་ཐལ་འགྱུར་བས་ཕུང་པོ་རེ་རེ་བ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་པར་ཐལ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་

པར་ཤེས་པ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་སྤང་
བོ་ནི། །ལྷ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད། ཅིས་པ་འདི་ཕྱོགས་སྤྱི་མའི་
གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་བྱིར།

དེས་ན། གཞུང་འདི་དང་། ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་རུས་བྱིར། ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་
རིགས་པའི་འགྲོས་ལ་ལྷ་ཤེས་ན། དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་པས། ཀུན་གཞི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཞལ་
གྱིས་མི་བཞེས་པ་ཆེས་གསལ་ཡོད་ཀྱང་། སྒོ་མིག་ནང་ནས་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་
བྱས་ཀྱང་རྟོགས་པར་མི་རུས་པར་སྤང་ངོ་། །

འཇིག་ཚོགས་ལྟ་དང་བྲལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི། ཞེས་པར། གཞུང་དོན་ནི། ཤེས་
བྱ་ཆོས་ཅན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་གྲུབ། ཅིས་གསུངས་པ་དགོངས་པ་
ཅན་དུ་གསུངས་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། སྟོན་པས། རང་རྒྱུད་ལ་རང་འཇིན་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་
ལྟར་གསུངས་པ་དེ། དེའི་དཔེ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞུང་འདིའི་དོན་ལ་བསམ་ནས། ད་ལྟ་
མང་པོ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་ལ་ངོ་སྤྲོད་པའི་མཁྱེན་པ་མེད་དོ། ཞེས་ཟེར་ངོ་། འདི་ནི་
མི་རིགས་ཏེ། ངོ་སྤྲོད་པའི་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་། ངོ་སྤྲོད་པའི་མཁྱེན་པ་ཡོད་དོ། ཇི་ལྟར་
ཡོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་ངོ་སྤྲོད་པའི་མཁྱེན་པ་ཡོད་
པར་ཐལ། དེ་ལ་ང་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་པའི་མཁྱེན་
པ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་(༡༡བ)ཐལ། དེ་བཞིན་གསཤེགས་པས། འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ང་ནི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལ་ཆོས་མཐུན་གྱི་
ཀྟོལ་བ་མེད་པའི་བྱིར། མི་འཇིགས་པ་བཞིའི་དམ་བཅའི་ཚུལ་ལ་ལེགས་པར་བསམ་
པས་དེ་བཞིན་གསཤེགས་པ་ལ་ཡང་ངོ་སྤྲོད་པའི་སྒོ་ཙམ་ཡོད་པར་གོ་རུས་སོ། །

གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་ངོ་སྤྲོད་པའི་སྒོ་ཡོད་པར་ཐལ། འདི་
ནི་ངའི་ཉན་ཐོས་སོ་སྟེ་མ་པའི་སྒོ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེང་བྱིན་ཆད་ངའི་ཉན་ཐོས་

རྣམས་ཀྱི་སློག་གཅོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་གསུང་འདི་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་སྤང་
དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱལ་ཀྱི་རྒྱུད་ལའང་ངའོ་སྣམ་པའི་སློ་ཡོད་པར་ཐལ། མིང་དུ་
བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ངའོ་སྣམ་པའི་སློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་
གྱི་ཕུང་བོའོ་སྣམ་པའི་སློ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཕུང་བོ་བཏགས་ཡོད་
དུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ནི་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པའོ། །

སེམས་ཙམ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་དོགས་པ་དབྱུང་ན། འདི་ནི་ཇི་ལྟར་སང་བཞིན་ཇི་
སྤྱིད་དུ། །མ་སང་དེ་སྤྱིད་དེ་ལ་གསུམ་པོ་ཡོད། །སང་པར་གྱུར་ན་གསུམ་ཆར་ཡོད་མེན་
ལྟར། །གཏི་མུག་གཉིད་སང་ལས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པར། གཞུང་དོན་ནི། མི་ལམ་
གྱི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་དང་། སང་དུས་གྱི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་རྒྱན་
པར་མཚུངས་ཏེ། མི་ལམ་གྱི་དེ་གསུམ་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་ངོར་ཡོད་ཅིང་སང་དུས་སུ་མེད།
སང་དུས་གྱི་དེ་གསུམ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་ངོར་ཡོད་ཅིང་། དེས་མ་བསྐྱད་པའི་
འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ཤེས་ངོར་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་པར་
རིགས་མོད། དེ་ཤིག་དབྱུང་ན། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་ངོར་ཡུལ་གང་
ཡང་མེད་པར་ཐལ། དེའི་གཟིགས་ངོར་སང་དུས་གྱི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་གང་
ཡང་མེད། མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་(༡༣)པོ་གང་ཡང་མེད་པ་གང་ཞིག །
གཞི་གྲུབ་ན། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
དང་པོ་ཁས་སྤངས། བར་པ་མ་གྲུབ་ན། མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་
སང་དུས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་ངོར་ཡོད་པ་
གང་ཞིག །འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡིན་ན། གཉིད་ཀྱིས་མ་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་ངོར་ཡུལ་ཆོས་

ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ཀྱི་རྣམ་དེ་ལ། །དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཅེས་བྱ་བ་
 རྟོགས། །ཞེས་པར། སེམས་ཙམ་པའི་ཕྱོགས་སུ་བརྗོད་པ་ནི། །ཁ་ཅིག །སེམས་ཙམ་པས་
 མིག་དབང་རྩལ་གྱུ་བ་ཏུ་མི་འདོད་པས། མིག་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཁྱེན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཙམ་ལ་
 མིག་དབང་ཏུ་འཛོག་གོ། །ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཙམ་པས་མིག་
 ཤེས་ཀྱི་དམིགས་ཁྱེན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཙམ་ལ་གཟུགས་སུ་འདོད་པར་ཐལ། དེས་མིག་
 ཤེས་ཀྱི་བདག་ཁྱེན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཙམ་ལ་མིག་དབང་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 གཟུགས་ཀྱི་སྟངས་གི་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་ཁྱེན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་དེ་གཟུགས་སུ་འདོད་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ན། སེམས་ཙམ་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྟངས་
 མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་ཁྱེན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་དེ། ཚུར་མཐོང་གི་མིག་ཤེས་ཀྱི་མངོན་སུམ་
 ཏུ་རྟོགས་པར་འདོད་པར་ཐལ། གཟུགས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། རྣམ་
 འགྲེལ་ལས། དེ་མིག་དབང་དང་རྣམ་སྟགས་ལ། །དབང་པོའི་སྒོ་རྣམས་མི་འཇུག་
 ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་བསྟན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་སྟངས་གི་རྣམ་པ་དེ་གཟུགས་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པས་ཀྱང་ལེགས་པར་གྱུ་བ་བོ། །དེ་
 ཕྱིར་ཆི་ལམ་ཏུ་འང་དེ་དངོས་མིན། །ཞེས་(༡༡བ)པའི་གཞུང་འདི་ལ། ཆི་ལམ་ཀྱི་མིག་
 དབང་རྟུན་པ་དེ། ཆི་ལམ་ཀྱི་མིག་ཤེས་རྟུན་པ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས། ཆི་ལམ་ཀྱི་
 ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ། སོང་དུས་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་སུ་སྦྱར་བ་བྱེད་ན། དེ་ཤིག་
 འདི་ལྟར་དབྱེད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཆི་ལམ་ཀྱི་མིག་དབང་དེ་ཆི་ལམ་ཀྱི་མིག་ཤེས་
 དེའི་བདག་ཁྱེན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཆི་
 ལམ་ཀྱི་གཟུགས་དེ། ཆི་ལམ་ཀྱི་མིག་ཤེས་དེའི་དམིགས་ཁྱེན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆི་ལམ་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་ཁྱེན་མ་ཡིན་

པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་སྒྲིལ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འོ་ན། མི་ལམ་གྱི་མིག་ཤེས་དེ་མིག་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཤེས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་ལམ་ན་མིག་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། མི་ལམ་གྱི་སྒྲིལ་བ་དེ་སྒྲིལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་ལམ་གྱི་མིག་ཤེས་
དེ་མིག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲིལ་བའི་སྒྲུབ་པོ་དེ་སྒྲུབ་པོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །
གཞན་ཡང་། མི་ལམ་གྱི་ར་དེ་ར་དངོས་ཡིན་པས། རང་རེ་རྣམས་གསོལ་རས་མི་པོངས་
པར་འགྱུར་བས་ལེགས་སོ། །

ད་ནི་འདི་དབྱེད་དེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ལམ་གྱི་མི་དང་། མི་ལམ་གྱི་སྒྲིལ་བ་བྱུང་མེད་
སྟགས་ཡོད། མི་ལམ་ན་དེ་དག་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ། གསུངས་པ་རྣམས་ལ་འདི་
ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། མི་ལམ་ན་མིག་དབང་ཡོད་པར་ཐལ། གཉིད་
དུས་སུ་མིག་དབང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཉིད་དུས་ཀྱི་མིག་དབང་དེ་མིག་
དབང་དེ་མཚུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སད་དུས་ཀྱི་མིག་དབང་གཟུགས་ལ་ལྟ་
བཞིན་པ་དེ་མིག་དབང་བརྟེན་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མིག་དབང་ལ་དབྱེ་
ན། རྟེན་བཅས་དང་དེ་མཚུངས་གཉིས་སུ་ངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་གནས་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱེད་ན། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་(༡༧ན)ཉིད་ལ་བྱུང་བ་མེད་པའི་ལན་བཟུང་པར་བྱའོ། །

དོན་ཤིལ་གྱིས་སྒྲིལ་ན། མི་ལམ་གྱི་མིག་དང་མིག་ཤེས་སྟགས་ངོས་འཛིན་ལུགས་
རི་ལྟར་བྱེད། མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་འབྱུལ་པ་ལ་གཟུགས་ཐ་མལ་པའི་མིག་དུ་སྒྲུབ་པའི་
སྒྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་མི་ལམ་གྱི་མིག་དང་། ཡིད་ཤེས་འབྱུལ་པ་དེ་ལ་གཟུགས་མཐོང་པའི་
མིག་ཤེས་སུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་དེ་མི་ལམ་གྱི་མིག་ཤེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཉིད་ཀྱིས་
བསྐྱད་པའི་མིག་ཤེས་འབྱུལ་པ་ལ་ཁང་མིག་དུ་སྒྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་མི་ལམ་གྱི་ཁང་པ་དང་།
མི་ལམ་གྱི་སྒྲིལ་བ་བྱུང་མེད་སྟགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། སྟགས་རྣམས་ཀྱིས་

བསྐྱད་པའི་མིག་ཤེས་འབྱུལ་པ་ལ། སྐྱལ་གཞི་དེའི་ཤིང་ཁུ་རྒྱུ་གི་སྤྱང་དུ་རྟ་གྲང་
སོགས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཤར་བ་ལ་སྐྱུ་མའི་རྟ་གྲང་སོགས་སུ་འཛོག་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
སྙམ་ན། འདི་ནི་རྗེ་སྤྱི་མའི་དགོངས་པ་མ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་མི་ལམ་གྱི་མིག་
དབང་རྒྱན་ལ་མི་ལམ་གྱི་མིག་ཤེས་རྒྱན་པའི་རྒྱར་འཛོག་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས།
སྤྱར་གྱི་དབྱད་པ་དེ་དག་སྤྱི་མ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ལུགས་འདིའི་རྗེས་འབྲང་
རྒྱུ་སྤྱི་ཤིག་ཚུད་པ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་སྤྱི་ལས་ཚུང་དུར་འདུག་པ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །

དེས་ན། རྒྱུ་སྤྱི་མའི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ནི་གཉིད་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་ཡིད་ཤེས་ལ་ཡུལ་མི་
འདྲ་བ་སྤྱང་བའི་སྤྱང་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཤེས་འབྱུལ་པ་དེ་ཉིད་མི་ལམ་
མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུ་མའི་རྟ་གྲང་དེ་ཉིད་སྐྱུ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་སྤྱང་བའི་ཤེས་
པ་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། སྐྱལ་གཞི་རྒྱུ་སྤྱི་མ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་བརྟན་དང་སྤྱི་
བརྟན་སོགས་ཀྱི་དངོས་འཛིན་ཚུལ་དེ་རྒྱུ་སྤྱི་མ་དང་མཚུངས་སོ། །

ཚུ་འབབ་ལ་དྲུགས་པ་དབྱད་པ།

རབ་རིབ་དང་ལྡན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་པ། ཚུ་འབབ་ཀྱང་ལ་ཡི་དྲུགས་རྒྱལ་
སྒོ་ཡང་། ཞེས་པར། འཕྲོས་གཞུང་འགྲེལ་ལྟར་བྱས་ནས། དག་དོན་ནི། རྒྱལ་ཁྲོག་
མེད་བཞིན་དུ་ཚུ་ཀྱང་རྒྱལ་ཁྲོག་ཏུ་སྤྱང་བའི་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་(༡༧)ཆོས་ཅན།
ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ལོག་པའི་ཡུལ་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད།

འདི་ལྟར་དབྱད་དེ། གཞུང་སྤྱི་མའི་སྐབས་སུ་གོང་རུས་མེད་བཞིན་དུ་གོང་རུས་
གསལ་བར་སྤྱང་བའི་ཉིང་འཛིན་འབྱུལ་པ་སེམས་ཅམ་པས་དཔེར་སྤྱངས་པ་བཞིན་དུ་

འདིར་ཡང་རྣལ་ཁྱབ་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྤང་བའི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་དེ། ཕྱི་རོལ་
 མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་དཔེར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་པར་
 གཞུང་འདིས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། གཞན་ཚུ་གྲུང་གི་སྟེང་དུ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་
 ཤེས་ལ་སྤང་བ་ལྟར་རྣལ་ཁྱབ་དོན་ལ་ཡོད་པ་གཅིག་དང་མེད་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་
 གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ཀའ་རུས་ལ་ཡང་ཉིང་འཛིན་ལ་སྤང་བ་ལྟར་ཀའ་རུས་དོན་ལ་ཡོད་
 བ་དང་མེད་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་དགོས་སོ། ། རྣམ་འགྲེལ་དུ་མི་གཙང་བ་པར་ས་ལ་སོགས། །
 ཞེས་པ་དང་། འདིར་བཤད་པའི་གཞུང་སྤྱི་གཉིས་ནི་མེད་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་
 ཤེས་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་བཤད་པས་ཤེས་རུས་
 སོ། །དེ་ལྟར་ནའང་ཆ་ཅན་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་ཐོར་བ་གང་གི་སྟེང་དུ། ཆ་ཤས་རྣལ་
 ཁྱབ་བདུད་ཅི་ཚུ་གཙང་གསུམ་གྱི་ཆ་ཚད་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པ་སྤིང་པར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ།
 ཆོས་རྗེ་རོང་སྟོན་པས་བཤེས་སྤྱིངས་ཀྱི་ཀུན་ལ། གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་མི་འདྲ་བ་
 རྣམས་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་གོ་མི་འགོག་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་
 འཕངས་པ་ནི། ཕྱོགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་རུས་པ་ཆེ་ཤོས་རང་ཡིན་ནོ། དེའི་སྟོན་
 སྤྱོད་ཚུལ་ནི། སྟོང་ཐུན་དུ། ཐལ་འགྱུར་དེ་ལ་བྱབ་པ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་
 ཐོར་གང་གི་སྟེང་དུ་ཆ་ཤས་དེ་གསུམ་ཡང་ཐོར་གང་གི་ཚད་དུ་ལོང་པ་རེ་ཡོད་པར་ཁས་
 སྒྲུངས་ན། སྟོན་དེ་འཇུག་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཁས་མ་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་འདིས།
 ལན་ལེགས་པར་ཐེབས་སོ། །དེར་མ་ཟད། མདོན་སུམ་གྱིས་(༡༥ན)བསལ་བ་ཡང་
 བརྟན་པར་བྱས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཅན་གཞན་གྱིས་གཞན་གྱི་གོ་ས་མི་
 བེགས་པར་ཐལ། ཆ་ཅན་ཞོ་ཐོར་གང་གི་སྟེང་དུ་ཚུ་གཙང་ཐུར་མ་གང་དང་། ཁྱབ་ཐུར་
 མ་གང་བསྐྱེས་པའི་ཆེ་ཆ་ཤས་ཀྱི་དངོས་པོ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་སྤིང་
 པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། ཚུད་འོ་མ་བསྐྱེས་པའི་ཆེ་བྱ་ངང་བ་དང་རུས་སྐུལ་

སོགས་ཀྱིས་འོ་མའི་ཆ་འབྲང་བའི་ཤུལ་དུ་ཆུ་གཙང་གི་ཆ་ལུས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་
པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་བར་སོམས་ཤིག །

གཞན་ཡང་། ལྷན་གཤེར་ཚོར་བ་གང་གི་སྟེང་དུ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་རྣལ་
ཞག་དུ་སྒྲུང་བའི་ཆོ། དེ་འབྲའི་རྣལ་ཞག་ལ་ཡི་དྲགས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་མི་སྲིད་པར་
ཐལ། དེའི་ཆོ་རྣལ་ཞག་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ཁང་མིག་རྒྱུང་དུའི་
ནང་དུ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོས་ཀྱན་བཟང་གི་མཆོད་སྦྱོན་སྦྱུལ་པའི་ཆོ། གཞི་དེར་མཐོང་
བའི་ཡོ་བྱད་ཇི་ལྟར་སྦྱུལ་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། གཅིག་གང་ཞིག །འདོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཆོ་དོན་ལ་མེད་པའི་ལུས་སྒྲུང་ཙམ་གྱིས་མཆོད་པས་རྒྱལ་བ་
སྤྲས་བཅས་མཉེས་པ་དང་། དག་ས་ཡན་ཆད་ཀྱི་བྱང་སེམས་ལའང་ཕྱལ་གྱི་ལུས་རྒྱས་
བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལོངས་ཤིག །

གཞན་ཡང་། ས་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ལ་སྦྱོན་འདི་ལྟར་ཡོད་དེ། ཡི་དྲགས་རྣམས་ལ་
སོས་ཀའི་དུས་སུ་ནི། །སྒྲུབ་འང་ཆ་ལ་དགུན་ནི་ཉི་མའང་གང་། །ཞེས་པའི་དོན། ཡི་
དྲགས་ཀྱི་ལུས་ཤེས་ཕྱལ་གྱི་ལུས་རྒྱས་བསྐྱད་པ་ལ། ཆ་གང་དུ་སྒྲུང་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་
དོན་ལ། དེའི་ཆོ་ཆ་གང་རེག་རྒྱུ་མེད་ན། དཔུལ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་ལའང་། དོན་
ལ་ཆ་གང་གིས་གཞོད་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྟ་མའི་
ལུས་ལ་ཆ་གང་གི་རེག་པས་དོན་ལ་ཕན་པ་མི་སྲིད་(༣༥བ)པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། འགོ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་འབྲས་སུ་འདི་ལས་གཞན་བཀག་ཐབས་ཅི་ཞིག་
ཡོད། སྒྲིག་དང་བྲལ་ཟེན་པ་ལ་སྤྲུང་ཡང་མཆོན་བསྦྱོར་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པས་དེ་ཙམ་
ལས་མ་སྦྱོས། རང་རེ་དགོ་ལྟར་པ་རྣམས་ལ་ནང་གསུམ་དུ་དབྱད་ན། སྤྲུམ་ཡབ་སྤྲས་
ཀྱིས་སྤྲགས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་ལག་པས་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བ་ལ་རེག་པའི་ཆོ།
ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་སྟེང་ན་གང་བའི་རེག་བྱ་གཅིག་གསལ་དུ་སྦྱེས། དེ་བཞིན་

དུ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ལུས་དབང་དང་ཕྱད་པའི་ཚོ། ཉི་མའི་སྤྱང་ན་འང་གང་རེག་གསར་དུ་སྐྱེས་
 པ་སོགས། ཞལ་གྱིས་བཞེས་ལ། རེ་ཤིག་དཔུང་ན། ཤེས་བྱ་ཚྲོས་ཅན། རྣམས་ཀྱིས་
 བཏབས་པའི་ལག་པས་མེ་ལ་རེག་པའི་ཚོ། མེའི་སྤྱང་ན་གང་བའི་རེག་བྱ་ཡོད་པར་
 ཐལ། དེའི་ཚོ་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་སྤྱང་ན་གང་བའི་རེག་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། མེའི་རེག་བྱ་ཡིན་ན། ཚ་རེག་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན།
 ཚ་ཞིང་བསྐྱེད་པའི་རེག་བྱ་ཡིན་ན། ཚ་རེག་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཡང་འདོད་ན། འཁུང་དོ། །

གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཚྲོས་ཅན། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཡིན་ན། ཚ་ཟེར་ཡིན་མི་
 དགོས་པར་ཐལ། ཉི་འོད་ཀྱི་རེག་བྱ་ཡིན་ན། ཚ་བའི་རེག་བྱ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 རྣམས་ཁས། རང་རེ་དགོ་ལྡན་པས། ཚ་ཅན་གཅིག་གི་གོ་སར་ཚ་ཤས་ཀྱི་དངོས་པོ་
 གཟུགས་ཅན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་དུས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ། གཟུགས་ཅན་
 གཞན་གྱིས་གཞན་གྱི་གོ་མི་འགོགས་པར་ཐལ་བ་ལ། འདོད་ལན་ཡེ་མ་ཐོབ་པ་ནི། རེ་
 ཤིག་དཔུང་ན་འདི་ལྟར་མཛོན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཚྲོས་ཅན། གཟུགས་ཅན་གཞན་གྱིས་གཞན་
 ཀྱི་གོ་མི་འགོགས་པར་ཐལ། སའི་གོ་སར་ཁུ་རྩལ་ཡོད་པ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། རྣམས་རེ་ཤིག་
 སོང་། དེར་ཐལ། སའི་སྤྱོད་གཅིག་གི་གོ་སར་ཁུ་རྩལ་ཡོད་པ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
 ན་རེ་ཤིག་སོང་། ཚ་ཅན་སའི་སྤྱོད་གཅིག་གི་གོ་སར་ཚ་ཤས་ཁུ་དང་། (༡༥)རྣམས་ཁྱེད་
 ལ་སོགས་པ་ཡོད་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བའི་སྤྱོད་གང་གི་གོ་སར་
 ཁུ་གཙང་བདུད་ཅི་རྣམས་ཁྱེད་གི་ཚ་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། རྣམས་
 གསལ་རྣམས་སྤྱིང་ཆགས་སུ་ཁས་བླངས་སོ། །དེས་ན་ཚ་ཅན་གཅིག་གི་གོ་སར་གཟུགས་
 ཅན་གྱི་ཚ་ཤས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་ལྟར་འདི་ལ་དུང་ཞིབ་ཏུ་བརྣམས་དགོས་སོ། །

ཚད་འགོག་གི་རྣམ་གཞག་ལ་དྲོགས་པ་དབྱད་པ།

གང་ཕྱིར་གང་གི་ཡུལ་མྱོང་གྱུར་དེ་ལས། དྲན་པ་འདི་གཞན་དེ་ལ་ཡོད་མིན་པ། །
 ཞེས་པར་གཞུང་འགྲེལ་ལྟར་འབྲེལ་སྒྲངས། སྒྱུར་འགོད་ནི། ཤེས་བྱ་ཚུལ་ཅན། ཁ་སང་
 གི་སྒྲོན་འཛིན་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་མྱོང་བྱེད་མེད་ཀྱང་དེ་རིང་གི་དུས་སུ་དེ་དྲན་པ་མི་འཐད་
 མི་དགོས་པར་ཐལ། ཁ་སང་གི་སྒྲོན་འཛིན་དང་དེ་རིང་གི་དེ་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་གཉིས་
 རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་སྒྲོན་པོ་གཅིག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་དྲན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྒྲ་བའི་ལུགས་དང་། ཡང་དམ་བཅའ་སྡེ་མ་
 ལ། དེ་རིང་གི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་སྒྲོན་པོ་དྲན་པའི་སྒྲ་བས་ཀྱིས་སྒྲོ་འཛིན་ཡང་དྲན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་སྒྱུད་འཇུག་མཐུན་པའི་ལུགས་སོ། །མདོ་སེམས་སོགས་ཀྱིས་ཁ་སང་
 གི་སྒྲོན་འཛིན་ལ་དུས་དེར་མྱོང་བྱེད་ཡོད་པར་ཐལ། ཕྱིས་དེ་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 བ། ཁ་སང་གི་ཡུལ་སྒྲོན་པོ་ལ་དུས་དེར་མྱོང་བྱེད་སྒྲོན་འཛིན་ཡོད་པས་ཕྱིས་ཡུལ་སྒྲོན་
 པོ་དྲན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལ་འདིར་བྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །
 སྒྲོན་པོ་ལ་མྱོང་བྱེད་སྒྲོན་འཛིན་ཡོད་ཀྱང་། ཡུལ་ཅན་སྒྲོན་འཛིན་ལ་རང་དུས་སུ་མྱོང་བྱེད་
 མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

སྒྲུབ་པ་འདི་དག་ཏུ་སྒྲོན་འཛིན་གྱིས་སྒྲོན་པོ་མྱོང་བ་ཡུལ་མྱོང་གི་དོན་དུ་རང་རེ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པ་འདི་ལ་རེ་ཤིག་དབྱད་ན། ཤེས་བྱ་ཚུལ་ཅན།
 སྒྲོན་འཛིན་གྱིས་དམིགས་ན། སྒྲོན་འཛིན་གྱིས་མྱོང་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། (༥༧)སྒོ་དེས་དམིགས་ན་སྒོ་དེས་མྱོང་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཚུལ་ཅན། ཁ་སང་གི་སྒྲོན་འཛིན་དེ་དེ་རིང་གི་དྲན་ཤེས་

ཀྱིས་མྱོང་བར་ཐལ། དེ་དེ་རིང་གི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་ཁས།
འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཚུལ་ཅན། ཁ་སང་གི་ཕྱོད་པོ་ལ་མྱོང་བྱེད་དོན་གཞན་ཡོད་པར་ཐལ།
འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མྱོང་བྱེད་དོན་གཞན་ཅེས་པ་མདོ་སེམས་ཡན་ཆད་
གང་གིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཚུལ་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུས་ཀྱི་ཤེས་པས་དཔྱལ་བའི་
སྤྲུག་བསྐལ་མྱོང་བར་ཐལ། དེས་དེ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་ཁས། འདོད་ན། ལྟའི་
བདེ་བ་ལ་དམིགས་པའི་དཔྱལ་བ་པའི་ཤེས་པས་ལྟའི་བདེ་བ་མྱོང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་འཚོལ་བར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས།
དེས་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །དམིགས་མྱོང་དག་ནི་ཐ་དད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། འདིར་ཡང་། དམིགས་མྱོང་སོ་སོར་བྱེ་ན་ལེགས་སམ་སྙམ་མོ། །དེ་ལས་གཞན་
དུ་ན། ལུ་རམ་གྱི་རོ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ལུ་རམ་གྱི་རོ་མྱོང་
དགོས་པས། ར་དང་ལུ་རམ་གྱི་རོ་རང་གི་ལྟེ་དབང་དང་མ་འཕྲད་ཀྱང་དེ་དག་མྱོང་ན་རང་
རེ་རྣམས་ར་དང་ལུ་རམ་སོགས་ཀྱིས་མ་ཐོངས་པར་འགྱུར་བས་ལེགས་སོ། །དེ་དག་ནི་
ཕྱོད་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ཕྱོད་པོ་མྱོང་བ་འདི་བ་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་འདུག་པས་རེག་ཤེས་
ཀྱི་དབྱུང་པའོ། །

ད་ནི་འདི་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། ཚུར་མཐོང་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱོད་
པོ་འཇུག་པའི་ཆོ། ཡུལ་ཕྱོད་པོ་གྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཕྱོད་འཛིན་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། ཡུལ་
ཅན་ཕྱོད་འཛིན་ལ་དེའི་ཆོག་པ་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་གྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་རི་ལྟར་ཡོད་དབྱུང་
བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཡུགས་འཛིན་ཆེན་པོས། སྐབས་འདིར། ཕྱོད་འཛིན་གྱི་
ཕྱོད་པོ་དངོས་སུ་གཞལ་བ་བཞིན་དུ། ཕྱོད་འཛིན་རང་ཉིད་ཤུགས་ལ་གཞལ་རུས་པས།
ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་(༡༥)ཀ་ལ་དུས་དེར་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཏེ།

རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་སྔོན་པོ་གྲུབ་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ལས་འོགས་སུ་ཡུལ་ཅན་གྲུབ་བྱེད་གྱི་
 ཚད་མ་འཛིན་མི་དགོས་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་གསུངས་ཞིང་།
 དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཀྱང་ཡུལ་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཤུགས་ལ་ཡུལ་ཅན་རང་ཉིད་རྟོགས་པ་སོགས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ། །

རྒྱལ་ཚབ་ཚོས་རྗེས། རྣམ་འགྲེལ་ཁྲི་ཀར། རྒྱུ་མཐོང་གི་ཁ་བྱིལ་འི་ཤེས་པས།
 རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཤེས་པ་མི་སྤྱིད་ཅེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་།
 ཁས་སྤངས་པ་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རྒྱུ་མཐོང་གི་སྔོན་འཛིན་དེས།
 རང་ཉིད་ལ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་མི་འཆར་བ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་རིག་
 པར་ཐལ། དེས་རང་ཉིད་རིག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་རང་ཉིད་ལ་གཉིས་སུ་སྤང་བ་
 རུབ་པའི་སྒོ་ནས་རང་ཉིད་རིག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན།
 བྱོད་རང་རིག་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་གཉིས་སུ་རུབ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་
 རིག་པའི་རྒྱུ་མཐོང་གི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རལ་གྱི་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་གཙོད་རུས་པ་
 སོགས་སུ་ཐལ། རྒྱུ་མཐོང་གི་སྔོན་འཛིན་ལ་རང་ཉིད་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གྱི་རྣམ་པ་མི་
 འཆར་བ་བཞིན་དུ། རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་རིག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དུས་གཅིག་
 ཁོ་ན་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རིག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་མི་མཚུངས་སོ། །དེ་
 ལྟ་མ་ཡིན་ན། འདི་རང་ཉིད་རང་ལ་བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་སོམས་
 ཤིག །

གཞན་ཡང་། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚོས་ཅན། བྱོད་མཐོང་ལམ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་མ་གཞལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་རྟོག་པའི་དོན་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་(༡༧བ)པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་མི་རྟག་སྟགས་
བཅུ་དྲུག་གང་རུང་རྟོགས་པའི་ལམ་ཙམ་གྱིས་ལའོར་བ་ལས་གོལ་རུས་པར་ཐལ། མཐོང་
ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་རགས་པའི་མི་རྟག་སྟགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
རུས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཤིག་སོང་། དེར་ཐལ། དེས་དེའི་ལམ་བདེན་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཤིག་སོང་། དེར་ཐལ། དེས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཕ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། རགས་པའི་མི་རྟག་སྟགས་
བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟེ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིང་སོང་སྐབས་ཀྱི་སྒྱི་
དོན་རྒྱུས་ལ་བལྟས་ཤིག །

གཞན་ཡང་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་གཟིགས་ངོར་ཡོད་
པའི་ཆོས་ཡིན་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱུན་རྒྱུ་
བདེན་པ་ཡང་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། འབུད་དོ། །

དེས་ན་རང་ལུགས་ལ་འདིར་བྱུགས་ལ་རྟོགས་པ་ཙམ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ཤེས་
བྱ་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་མ་ཡིན་
དགག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དགག་པ་གང་ཞིག །དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བྱུགས་ལ་ཆོས་
གཞན་བར་ཆད་མེད་ལམ་རང་ཉིད་ཡང་འཕངས་འདུག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། མ་
གྲུབ་ན། ཡུལ་ཆོས་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བྱུགས་ལ་ཡུལ་ཅན་བར་ཆད་མེད་ལམ་
རང་ཉིད་རྟོགས་པ་བྱད། དེས་ན་རྗེའི་དགོངས་པ་སྟོང་བྱུན་ལྟར་བཀྲལ་བར་བྱ་སྟེ། ཚུར་
མཐོང་གི་སྟོན་འཛིན་གྱིས་སྟོན་པོ་གཞལ་བའི་དུས་དེར་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟོན་འཛིན་
འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་ཀྱང་སྟོན་འཛིན་འབྲུབ་བྱེད་ཙམ་ཡོད་དེ། སྟོན་འཛིན་ཚད་
མས་ཡུལ་སྟོན་པོ་གཞལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་ཉིད་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཆོག་གསལ་
ལས། ཚད་མ་ལ་ལྟོས་ནས་གཞལ་བྱ་འབྲུབ་པ་དང་། གཞལ་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚད་མ་

འགྲུབ་པར་(༥༥ན)གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེས་
གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཁོ་ན་རེ། ཚུར་མཐོང་གི་སྒྲོ་འཛིན་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་སྒྲོན་འཛིན་རང་ཉིད་གྲུབ་
པར་ཐལ། སྒྲོ་འཛིན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྙམ་ན། བྱས་པས་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་གྲུབ་པར་ཐལ།
བྱས་པས་དེ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན་དེར་ཐལ། སྒྲུ་མི་རྟག་པར་འགྲུབ་
བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། བྱོད་
ཀྱིས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱིས་དེ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚུར་མཐོང་གི་
སྒྲོན་འཛིན་ཆོད་མ་དེ་རང་ཉིད་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་ཡིན་ཀྱང་། རང་ཉིད་འཇམ་བྱེད་ཀྱི་
ཆོད་མ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །

འོ་ན། དེ་འཇམ་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་གང་ཡིན་ཟེར་ན། སྦྱིར་རྣམ་མཁུན་སོགས་མཐའ་
ཡས་མོད། གང་ཟག་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱིས་ཀྱི་བྱེད་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱར་བྱི་སྒྲོ་འཛིན་
འཇམ་བར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་སོ་སོའི་སྒྱུ་བོའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། རང་དུས་དེར་གང་ཟག་དེ་ཀའི་
རྒྱུད་ལ་རང་ཉིད་འཇམ་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་མི་སྤྱིད་ལ། འཕགས་པ་སྒྲོབ་པའི་མཉམ་གཞག་
ཟག་མེད་ལ་རང་དུས་སུ་རང་རྒྱུད་ལ་རང་ཉིད་འཇམ་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་མེད་མོད། སྐབས་
འདིར་སྒྲོས་ཏེ་བཤད་ན། སྦྱིར་ཆོད་མའི་མཆོན་ཉིད་གང་། དབྱེན་དུ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་
གཞལ་བྱའི་དབྱེན་བ་དང་གངས་ངེས་སོགས་ཀྱང་རི་ལྟར་ཡིན། སྙམ་ན། སྐབས་འདིར་
ཡང་ཡལ་ཆེར། སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་མཐའ་དཔྱོད། རང་ལྷགས་
བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་འབྲང་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་ ཁྱིམ་གསལ་དུ་ཆོད་མའི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་གསར་རྟོགས་དགོས་པ་ལ་དགག་པ་མཛད་ནས། མི་བསྐྱུ་བ་ཙམ་ལ་
ཆོད་མར་འཛིག་པ་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་ཆོད་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་

རང་གི་གཞུང་གི་ལ་མི་སྤྱི་བའི་རིག་པ་(༡༥༧)ཙམ་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་དུ་བཞེད་ཅིང་།
 དེའི་ཕྱིར་དེའི་ཡུན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་
 བཞག་གོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐད་སྐུ་ལྟར་། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་ལ་ཡུལ་སྤང་བའི་
 སྤང་བ་ཙམ་ལ་རྟགས་ལ་མི་ལྟོས་པར་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པ་རྟགས་པ་
 ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་ཅིག་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱབ་ཅེས་པ་
 དང་། ཡང་དེ་ལས་ཞིབ་ཏུ་བཏང་ནས་ཤེས་པ་ཡིན་ན། སྤྱིར་ཆད་མ་ཡིན་པས་མ་བྱབ་
 ཀྱང་རང་གི་སྤང་བ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱབ་ཅེས་པ་དང་། སྤྱིར་སྤྱོད་དུ་དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་ལ་གཞོན་ཕྱིད་བཞིན་ནས་གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྤང་བ་ལ་
 ཆད་མ་ཡིན་པས་བྱབ་ཅིང་། དེ་ཙམ་གྱིས་སྤྱིར་ཆད་མར་འཛིག་པའི་ངེས་པ་མེད། ཅེས་
 གསུངས་པ་འདི་དག་ལ་དོགས་པ་འདི་ལྟར་ཡོད་དེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་དབྱེད་ན། ཆད་
 མིན་གྱི་སྒྲོ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཆད་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན། ལོག་ཤེས་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་
 ཡིན་ན་གཞི་གྲུབ་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་
 ན། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 ཤེས་ཕྱོགས་ཅན། དེར་ཐལ། གང་ཟག་ཙམ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་དམིགས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྤྱི་དེ་སྤྱི་རྟག་འཛིན་རྟོག་པའི་དམིགས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམ་བཅའ་བར་མ་ལ་སྤྱིར་སྤྱོད་ལྟར་བཞིན་དེ། མཐོང་ལམ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། རང་གི་སྤང་བ་ལ་ཆད་མར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་
 པ་ཁས། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་སྤང་བ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དངོས་སུ་ཡང་མ་རྟོགས། རྟགས་ལ་(༡༧༣)ལ་ཡང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་

ན། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་སྣང་བའི་སྣང་བ་ཆོས་ཅན། རོན་
དམ་བཤེན་བར་ཐལ། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། གཞལ་བྱའི་རང་ལྷོག་གི་གཞོད་བྱེད་ཡང་མི་འཇུག་སྟེ། མཐོང་ལམ་
བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞལ་བྱ་དེ་ཉིད་རོན་དམ་བཤེན་བར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་ཉིད་མེད་དགག་ཏུ་ཁས་ལེན་རིགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསང་ལུ་བ་སྤྲ་མ་དག་རི་བོང་གི་རྩ་དེ་ཁྱོད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མེད་དགག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ནི། དེ་སངས་སྤྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཏྲགས་ཕྱི་མ་མ་གྱུ་བ་ན། ཤེས་
བྱ་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་གྱི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་མ་ཡིན་དགག་དུ་ཐལ།
དེ་དགག་པ་གང་ཞིག །དེ་དངོས་སུ་ཏྲགས་པའི་ཤུགས་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྣང་བ་འཕང་
ས་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། དམ་བཅའ་གསུམ་པ་ལ། སྒྱོན་འདི་ལྟར་ཡོད་དེ།
ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཐུང་མཐར་གྱུར་པའི་ལུས་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
རང་གི་སྣང་བ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྱུ་བ་ན། དེར་ཐལ། ལུས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་
ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་སྣང་བ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཡུལ་
མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཐུང་མཐའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཐལ་འགྱུར་འདི་ནི་མཁས་གྱུ་བ་ཆོས་རྗེ་དང་མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེ་གཉིས་ཆར་གྱི་ཁུར་
བཅི་བ་ཡིན་པས། མ་མཉིས་ན་བཟོད་པར་མཛོད་ཅིག །གཞོད་བྱེད་འདི་མ་འཇུག་ན།
རྣམ་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ། ཚུར་མཐོང་གི་ཡིད་མངོན་ཆད་མ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་
ཡིན་ཁྱོད་དགེ་ལྡན་པ་ (༡༧༧) རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོས་ཤིག །དེ་བས་ན་ཁྱེད་ཀྱི་ཆེན་དུ་བཤད་
མ་ཐག་པའི་ཆོག་གསལ་ལ་འབྱུང་བསྐྱར་པ་འདི་རང་ཡུལ་གཏན་ལ་འབབ་ལུས་པའི་
གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་མཐའ་དག་ལ་དགོངས་སོ། །

གཞན་ཡང་། ཟླ་བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་ཚད་མར་འདོད་པ་ལ་སྒྲིན་འདི་ལྟར་
ཡོད་དེ། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་དང་ཚད་མའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་ཚད་མ་ལ་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ན། ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཁས་ལེན་པར་
མཛེས་སོ། །

གལ་ཏེ། དེ་ཚེས་ཅན། ཚད་མར་ཐལ། རང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཟེར་ན། རྟགས་བསྐྱབ་གཅིག་ །དེར་ཐལ། རང་གི་སྤང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་ཚད་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ད་དུང་བསྐྱབས་གཅིག་ །དེར་ཐལ། རང་གི་སྤང་བ་ལ་ཚད་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟམ་ན། མཚམས་འདིར་བྱབ་པ་མེད་དེ། ཟླ་བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་
ཤེས་ལ་རང་གི་སྤང་ཡུལ་ཡོད་ཀྱང་། སྤང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་
དེའི་སྤང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡོད་ན་ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་
ཟད་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་ཁྱོད་གྱི་འཛིན་སྤངས་གྱི་ཡུལ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱི་
ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། ཁྱོད་རང་གི་འཛིན་
སྤངས་གྱི་ཡུལ་ལ་ཚད་མར་ཐལ། རང་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་
པ་ལ་བྱབ་པ་ལེགས་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། རང་གི་འཛིན་སྤངས་གྱི་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱབ་པའི་རིག་པ་
དེ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་མངོན་རྗེས་གཉིས། མངོན་སུམ་ལ་འདིར་ཡང་ཚད་མ་
ཡིན་པས་མ་བྱབ་སྟེ། མངོན་སུམ་དཔྱད་ཤེས་རྣམས་ཚད་མ་ཡིན་ཀྱང་། མངོན་སུམ་སྤང་
ལ་མ་ངེས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་རྣམས་ཚད་མར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

(༤༠ན)དེས་ན། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་འཛིན་སྤངས་གྱི་ཡུལ་
དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རིག་པའི་གྲོ། འདིར་མངོན་

སུམ་གྱི་ཤེས་པ་རྟོག་བྲལ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། རྒྱུ་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་མངོན་པ་ལ་ཆེ་
 བ་རྟོག་པ་ཁོ་ནའི་སྤྲོད་ནས་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་དབྱེ་ན།
 རང་རིག་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་ལས། དབང་མངོན་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་སྤྱན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་དངོས་སུ་སྒྲུས་ཤིང་རང་
 གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ལོ། །
 དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཚད་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ལྔ་ལོ། །སྤྱར་
 བཤད་པ་བཞིན། རྒྱུ་མཐོང་གི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སོགས་ལའང་། དུས་ཀྱི་
 སྤང་མཐར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡོད་པས་ཚད་མ་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །དུས་ཀྱི་
 སྤང་མཐའ་ཞེས་པ། ཤིན་ཏུ་སྤང་བའི་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ཙམ་ལ་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི།
 རང་སྤྲེའོག་མ་ལྟར། དུས་ཆ་མེད། རུལ་ཕན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་སོགས་ཁས་ལེན་པ་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 བདག་རྒྱུན་ཡིད་དབང་ལས་དངོས་སུ་སྤང་ཞིང་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མ་བརྟེན་པའི་འཛིན་
 སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ལ་མི་སྐྱུ་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལོ། །
 ཚད་མ་སྤྲེའོག་བདུན་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཡིད་མངོན་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
 འགལ་མི་འགལ་ལུགས་སོ་སོ་བ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་འགལ་བར་འདོད་པས་
 ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱས་དུ་སྒྲོས་དགོས་སོ། །སྤྲོད་སྤྱན་གྱི་ལུགས་འདི་
 ལྟར་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་སོགས་ལ་ཡིད་མངོན་མེད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེད་དགོས་
 པ་ཡོད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་མངོན་སུམ་(༤༠བ)ཀྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་བདག་རྒྱུན་ཞི་ལྷན་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་དངོས་སུ་སྒྲུས་ཤིང་། རང་
 གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་བདེན་པའི་རྣམ་པའམ་བདག་མེད་ཕྱ་རགས་གང་རུང་ལ་མངོན་
 སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྒྲོ་ནས་མི་བསྐྱུ་བའི་རྟོག་བྲལ་གྱི་རིག་པ་ལོ། །དེ་དག་གི་དཔེར་བརྗོད་

ནི། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་རྟོག་པའི་མིག་གེས་དང་ཉན་གེས་སོགས་དབང་མངོན་ཚད་མ་
 དང་། དེ་དག་གིས་བྱངས་པའི་གཟུགས་བྱན་པའི་རྟོག་པ་དང་། སྒྲ་བྱན་པའི་རྟོག་པ་
 སོགས་ནི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་། བྱང་སེམས་སོ་སྒྲུའི་རྒྱུད་ཀྱི་རགས་པའི་མི་རྟག་
 སོགས་བཅུ་དྲུག་དང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་
 ཏུ་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་རྣམས་དང་། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་མཐའ་
 དག་ནི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །དབང་མངོན་ཀྱིས་བྱངས་པའི་བྱན་གེས་རྣམས་
 ཡིད་མངོན་ཏུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན། ཡིད་ཀྱི་གེས་པ་ཡང་ཡིན། ཡུལ་མངོན་སུམ་པ་
 རྟོགས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འཇལ་ཞིང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་མངོན་སུམ་པ་ཅེས་པ་ཚད་མའི་སྐབས་ཀྱི་མངོན་
 བྱུང་ཞེས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། སྟོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རིག་མི་དགོས་
 པར་འཇལ་ལུས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱན་གེས་དེ་རྣམས་ཡིད་མངོན་
 ཡིན་ཀྱང་། རང་གི་ཡུལ་དེ་དག་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། དེས་ན་འདིར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལ་འང་རང་ཡུལ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པས་
 མ་བྱུང་བོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ །དེའི་ཡུལ་ཀྱི་རྣམ་པར་གེས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་མངོན་སུམ་ཉིད་ཏུ་
 རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་
 མངོན་གྱུར་ཀྱི་ཆ་རྣམས་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་ནི། ཅུང་(༤)ན་མི་བདེ་
 པར་མངོན་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། འདོད་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་ཡུལ་དེ་དག་མངོན་སུམ་པ་ཡིན་ཀྱང་མངོན་
 སུམ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ན་ལེགས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སོ་སོ་སྒྲུ་བོ་ལ་ཡོད་
 ཀྱང་། བྱི་རོལ་པ་དང་ལམ་མ་ལུགས་པའི་གང་ཟག་ལ་ནི་མི་སྤིད་དོ། །རྗེས་དཔག་

ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། ཏྲགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་
 གཞལ་བྱ་སྒྲོག་གྱུར་བ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་རྩང་ཟད་
 དབྱད་དགོས་པ་ཡོད། སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དངོས་སུ་བྱངས་
 པའི་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཚོས་ཅན། རྗེས་དཔག་ཚད་མར་ཐལ། མཚན་
 ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་རྟོགས་
 པའི་རྗེས་དཔག་དེ་ཏྲགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། འོ་ན་ཤེས་བྱ་ཚོས་
 ཅན། དེ་འདྲའི་རྗེས་དཔག་གིས་བརྒྱད་ནས་བྱངས་པའི་སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་ངེས་པའི་ངེས་
 ཤེས་རྗེས་དཔག་དུ་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྗེས་དཔག་གིས་དངོས་སུ་བྱངས་པའི་སྐྱ་མི་ཏྲག་
 པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱ་མི་ཏྲག་པར་ངེས་
 པའི་ངེས་ཤེས་ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན།
 ལུང་བོ་བདེན་མེད་དུ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཡིན་ན་རྗེས་དཔག་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ་
 ལོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན། སྐྱར་ལམ་ཚོས་མཚོག་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་རྗེས་དཔག་གི་
 གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་
 དང་རྗེས་དཔག་གི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྗེས་དཔག་གིས་བྱངས་པའི་
 ངེས་ཤེས་རྣམས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ནང་དུ་བསྐྱུ་ན། རང་གི་རྟེན་ཏྲགས་ཡང་དག་
 ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་ནས་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་སྒྲོག་གྱུར་(༤༡བ)
 ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་རིག་པ་ཞས་པ་རྗེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ལེགས་པར་
 མངོན་ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་ན་མི་ཏྲག་པ་དང་བདག་མེད་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་
 ཐལ་ལོ། །དེ་དག་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་ལ། བྱུང་བ་
 བློ། ལན་བཏབ་དགོས་ཏེ། སྐྱིར་ཚོས་དེ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལ། ཚོས་
 དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་མ་བྱུང་བར་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །མདོར་བསྐྱུ་ན།

མངོན་སུམ་གྱིས་དངས་པའི་དྲན་ཤེས་རྣམས་ཡིད་མངོན་དུ་བསྐྱེས་ཀྱང་རྗེས་དཔག་གིས་དངས་པའི་དྲན་ཤེས་རྣམས་གང་དུའང་མ་བསྐྱེས་པས། སྤྱིར་ཚད་མ་ནི་ཡིན། གལ་ཏེ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། དེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཕྱི་མ་རྣམས་ལའང་མཚུངས་པས་སྤྱིར་ལམ་ཚོས་མཚོག་གི་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་དཔག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཡིད་མངོན་གྱི་ནང་དུ་བསྐྱེད་གོས་སྐྱམ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་ད་དུང་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

རྗེས་དཔག་གི་དབྱེ་བ་ལ། བདག་གི་སྤྱི་མ་ཁ་ཅིག་། དངོས་སྟོབས། ཡིད་ཆེས། རྒྱགས་པའི་རྗེས་དཔག་གསུམ་དུ་ཚད་མ་པ་ལྟར་འབྱེད་ཅིང་། སྟོང་ཐུན་དུ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཁས་སྤང་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པས། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གྱང་མི་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །སྟོང་ཐུན་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་རེ་ཤིག་འདི་ལྟར་དཔྱད། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་ཡོད་པར་ཐལ། ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས་པའི་རྒྱ་མཚན། ཚིག་གསལ་ལས་བཤད་པའི་ཡུལ་ཚད་མ་ཡབ་སྐུས་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཏུ་ཞལ་གྱིས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅུ་བར་འདོད་ན། རེ་ཤིག་སྒྲུ་མི་རྟག་པ་གཞལ་བྱ་ལྷོག་གྱུར་ཡིན་ན། ཤིན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཤིན་ཏུ་ལྷོག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་(༤༡ན)ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་ལྷོག་གྱུར་ཡིན་ན་ཤིན་ཏུ་ལྷོག་གྱུར་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་རྗེས་དཔག་གྱང་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་། དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཅམ་ཞིག་ཁས་སྤངས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དམ་དཔྱད། ཡང་ལྷགས་འདིར་གཞལ་བྱའི་དངས་དེས་ཇི་ལྟར་དུ་འདོད་བྱའོ། །

ཁ་ཅིག་གིས། ཚིག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་མཚན་གཞིའམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་
སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རུང་སྟེ། འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་ན་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་
དམིགས་པར་སྒོག་ཏུ་མ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གཞལ་བྱ་ལ་
རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་འདིར་ཡང་བཞེད་དེ། ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་
མི་འཐད་དེ། རང་མཚན་གཞི་མ་གྱུབ་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྱུབ་པ་མི་སྤྱིད་པའི་བྱིར་རོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པ་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་། ཚད་མ་པ་ལ་
གྲགས་པའི་རང་མཚན་ཙམ་ཁས་ལེན་ནོ་སྟུམ་ན། ཆེས་མི་འཐད། འོ་ན། དོན་དམ་པར་
དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ནས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བར་མཚམས་
ཡོད་པའི་བྱིར། དེས་ན་འདིར། གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་ཁས་མི་
ལེན་ཀྱང་། མངོན་གྱུར་དང་སྒོག་གྱུར་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་ཁས་ལེན། ཇི་སྐད་
བཤད་པའི་ཚིག་གསལ་གྱི་དོན་ཡང་། དངོས་སྒྲུབ་ས་རང་སྤྱི་སྒྲགས་སུ་འདོད་པའི་དངོས་
པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་ཞེས་པའི་དོན་སྟོང་ཐུན་ལས་བཤད་པ་
ལྟར་རམ། ཡང་ན། སྤྱིས་འཛིག་གནས་གསུམ་འདུས་བྱས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་
པ་ལྟ་བུ་དང་། ཆ་ཤིང་སྤྱོད་པ་སྒྲགས་རང་རང་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ལ་(༤༡བ)རང་གི་
མཚན་ཉིད་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་མཚན་
གཞིའམ་ཞེས་པའི་ཚིག་འདིས་ཤེས་སོ། །

དེས་ན། ཚད་མ་ལ། མངོན་རྟེན་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ། གཞལ་བྱ་
ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་ངེས་པའི་བྱིར་རོ། ཟེར་ན་བྱུབ་པ་མེད་དེ། སྐབས་འདིར།
ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་པན་ཚུན་ལྟོས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཡ་རི་ཚུ་རི་པན་ཚུན་ལྟོས་
པ་ལྟར་དུས་སྟུམ་པའི་ལྟོས་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་སྐབས་འདིར་ས་བོན་དང་སྤྱུ་གྱུ་

ལྷ་སྤྱ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ལྷོས་པར་ཁས་ལེན་ཏེ། ས་བོན་ལ་ལྷོས་ནས་ལྷ་
གྲུ་འབྲས་བུར་འཛིག་པ་བཞིན་དུ། ལྷ་གྲུ་ལ་ལྷོས་ནས་ཀྱང་ས་བོན་རྒྱར་འཛིག་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཆོས་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་དོན་
གཞན་གང་ཞིག་ཆོས་དེ་ཁྱོད་ལ་ལྷོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྷ་སྤྱ་ལ་གྲུ་བ་མཐའ་ལོག་མའི་
སྐབས་སུ་བྱུང་བའི་ཆ་ཡང་། འདིར་བྱུང་མེད་གྱིས་ལན་གདབ་དགོས། །ལུགས་འདིའི་
ཆོད་མ་དང་གཞལ་བྱའི་རྣམ་གཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དགའ་
བར་ཡོད་པས་སྒྲོས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཇི་ལྟར་ཁྱོད་གྱིས་གཞན་དབང་དངོས་འདོད་ལྟར། །ཅེས་པར། གཞུང་འགྲེལ་
ལྟར་འབྲོས་སྤངས་ནས། དག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དཔུ་མ་པས་གཞན་དབང་
བདེན་གྲུབ་བཀག་པས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་འགལ་བའི་སྒྲིན་མེད་པར་ཐལ།
དཔུ་མ་པས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཅིག་ཁས་མ་སྤངས་
པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་སྙད་གྱིས་བདག་པོ་ཙམ་ཅིག་ཁས་
སྤངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤང་དོར་གྱི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བོད་སྤྱ་མས་གཞུང་འདི་དཔུ་མ་པ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་མེད་ཅིང་། འཛིག་རྟེན་
པའི་ངོ་ཅམ་དུ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་(༤༩ན)ལེན་པའི་ཁྱུངས་སུ་མཛད་དེ། དེ་
དག་མི་འཐད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་རྟོགས་སྤོ། །ཇི་ལྟར་ཕུང་པོ་སྤངས་
ནས་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། དག་བཅོམ་ལྷག་མེད་དུ་ཞུགས་པའི་ཆེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་
པོ་སྤངས་པ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱིར་ཕུང་པོ་སྤངས་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བྱེད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།
དག་བཅོམ་ལྷག་མེད་དུ་ཞུགས་པའི་ཆེ་ཕུང་པོ་མ་ལུས་པ་མ་སྤངས་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་
ཕུང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷག་མེད་དུ་
ཞུགས་པའི་ཆེ་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷག་མེད་ལས་ལངས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་

གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

བྱང་པེས་ཀྱི་མདོ་ལ་དྲུག་ས་པ་དབྱུང་པ།

མདོན་གྱུར་མདོན་ཕྱོགས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཡི། །ཅེས་པར། གཞུང་འགྲེལ་
ལྟར་འཕྲོས་སྒྲངས་ནས། དག་དོན་ནི། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་ཞེས་པའི་
ས་བཙུ་པའི་མདོ་ཆོག་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པར་མ་བསྟན་པར་ཐལ། ཁམས་གསུམ་པོ་རང་རྒྱ་ནང་གི་སེམས་ཙམ་ལས་བྱུང་
བར་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདི་དག་ཏུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་
ཁས་ལེན་པ་ལས། དངོས་པོ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་འཛིག་དྲི་བར་བྱའོ། །

དེ་ལ་ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ལྟར་རྩལ་ཕྱན་ཆ་མེད་བསགས་པའི་རགས་པ་
ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མི་འདོད་ཀྱང་། རང་ཤེས་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་རྩལ་གྲུབ་
ཙམ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་ཤེས་པ་
ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་རྩལ་གྲུབ་ཡིན་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚུར་མཐོང་གི་མིག་དབང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། བཅ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། ཕྱི་དོན་བཅ་པོ་
ཡིན་པར་ཐལ། བཅ་པོ་གང་ཞིག །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་(༤༩བ)ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་
མ་ཁས་སྒྲངས། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་དོན་བཅ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔ་སྒྲུབ་
རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མདོ་སྡེ་གང་ལས་ཕྱི་རོལ་སྒྲུང་ཡོད་མིན། །ཞེས་པར། གཞུང་འགྲེལ་ལྟར་འཕྲོས་
སྒྲངས་ནས། དག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་ན། ལང་ཀར་

གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་སྤྱི་དོན་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་སྒྲིན་མེད་པར་
ཐལ། སྤྱི་དོན་མེད་པར་གསུངས་པའི་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ཆོག་དེ་དང་དོན་
དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར།

རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྤྱི་གཞན་ཡང་ནི། །ཞེས་པར། གཞུང་འགྲེལ་ལྟར་འབྲེས་
བྱངས་ནས། དག་དོན་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་
མདོ་ཆོག་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་དང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཏེ། དང་དོན་དགོངས་
པ་ཅན་ཡིན་པར་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་ལུང་གིས་འགྲུབ་པའི་བྱིར། སོགས་ཁོངས་
ནས་འདོན་རྒྱ་ད་དུང་གསུམ་ཡོད་དོ། །ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་ལུང་གི་འི་ལྟར་ནད་
པ་ནད་པ་ལ། ཞེས་སོགས་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིའི་འགྲེལ་པར་སྟོགས་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་
པར་བྱེད། དཔེར་ན། ཐག་པ་བརློག་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་བརྟགས་
པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་སྒྲུབ་དངོས་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་
པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རིག་པ་རང་བཞིན་
འབའ་ཞིག་མདོན་སུམ་ཏུ་མཛད་པ་དེ་ཉིད་སྟགས་སུ་རྒྱུད་པའི་བྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་
བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་དབྱེད་གིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཡང་དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་
ལ་མ་རིག་པའི་དོན། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་འི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་དོར་ཆོས་
ཅན། ཀྱན་རྗོད་པ་མི་སྣང་བར་བཞེད་པ་ཉིད་ལེགས་པ་ཡིན་གྱི། ཁ་ཅིག་དངོས་པོ་
བྱས་པ་ཅན་བདེན་སྣང་ལ་བཞེད་ན་འདི་ལྟར་(༤༤ན)དབྱེད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་
དང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱས་
པ་ཅན་དེ་བདེན་སྣང་ཅམ་ལ་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། སྐབས་འདིའི་བྱས་པ་ཅན་དེ་དེ་
ལ་འདོད་རིགས་པའི་བྱིར་རོ། །འདོད་ན། དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྐབས་དེའི་བྱས་པ་
ཅན་དེ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བྱས་པ་ཅམ་ལ་འདོད་རིགས་པའི་བྱིར་རོ། །འདི་ལ་སྤྲུལ་ཡང་དབྱེད་

པ་མང་དུ་བྱས་ཟེན་ཏེ། །

སྐབས་འདིར། ཐལ་འགྱུར་པ་རང་ལུགས་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
 རི་ལྟར་བྱེད་འདྲིའོ། །དེ་ལ་ཉི་མའི་བྱམས་ལུས་ཀྱི་ལེའུར་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
 རི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་འདིར་ཁས་སྤངས་ནས། དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འགྲེལ་བར་སྐབས་འདིའི་འགྲེལ་བར་
 གསུངས་པས། རང་ལུགས་ལ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཀྱན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་གསུམ་གྱི་ཆ་ཚང་བར་ཁས་ལེན་པ་
 ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། གཟུགས་སྤང་སོགས་ལ་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས། རྣམ་བཏགས་
 ཀྱི་གཟུགས། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་གསུམ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་ཡང་ཀྱན་
 བཏགས། རྣམ་བཏགས། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་གསུམ་དུ་འཛིག་རིགས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁའི་སྤྲེང་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་
 གསུམ་གྱི་ཆ་གྲུབ་པར་ཐལ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 སྤྲེང་དུ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་ན། རྣམ་མཁའི་སྤྲེང་དུ་གཞན་དབང་
 གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྒྱ་རྒྱེན་ལས་
 སྦྱོས་པའི་ཆ་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་གཞན་(༤༤བ)དབང་གི་ཆ་གཅིག་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། བྱམས་ལུས་ཀྱི་ལེའུར་དགོངས་པ་ཡིན་པས་གཟུགས་ནས་
 རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དངོས་
 དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲེང་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དོད་སྤྱབ་ཅམ་བཞག་
 བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་རྣམ་མཁའ་ལ་གསུམ་དུ་བཞག་པའི་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་ནི་
 རྣམ་མཁའི་སྤྲེང་དུ་བདག་གཉིས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆ་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་བཏགས་ཀྱི་

ནམ་མཁའ་ནི་གདགས་གཞིའི་ནམ་མཁའ་ཉིད་ལ་འདོད་པ་དང་། ཚེས་ཉིད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་
ནི་ནམ་མཁའི་སྟེང་གི་བདག་མེད་གཉིས་ལྟ་བུ། དེས་མཚན་པས་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་
རིགས་འགྲེ་བར་བྱའོ། །

ཇི་ལྟར་ལུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཁྱེད་པར། སྦྱར་འགོད་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་
བཀའ་ཚེས་ཅན། ཁྱེད་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་དེ། ཁྱེད་ལ་དང་དོན་དང་དེས་དོན་གྱི་
མདོ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རྟོགས་སྤྲི་ཞིང་། དང་དེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། རང་
རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་མེད་སྒྲ་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཤེར་སྟོང་གི་མདོ་ཚིག་དེ་ལྟ་
བུར་སྟོང་ཉིད་ཕྱ་མོ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་ཀྱང་། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་ཚུལ་དུ་མ་བསྟན་
པས། མདོ་དེ་དག་དང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འདོད་པས། དེས་དོན་གྱི་མདོ་ལ་སྟོང་
ཉིད་ཕྱ་མོ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་ཚུལ་དུ་བསྟན་པ་གཅིག་དགོས་པར་དབུ་མ་སྤང་བ་སོགས་
ལས་གསུངས་སོ། འདིར་ནི་སྟོང་ཉིད་ཕྱ་མོ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་
པའི་ཚུལ་དུ་མི་སྟོན་པ་མི་སྤྲིད་པས། ཤེར་སྟོང་གི་མདོ་ཚིག་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་དེས་དོན་གྱིས་
མདོར་ཁས་ལེན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། སྤང་བོ་ལྟ་བོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་
སྟོང་པར་རྣམ་པར་ལྟའོ། །ཞེས་པ་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་དུ་སྟོས་པའི་གནད་ཀྱིས། འོག་
གི་གཟུགས་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱང་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅིང་ཅེས་པ་སྒྲ་(༤༥ན)
ཇི་བཞིན་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ན། །རང་རྒྱུད་པས་ནི། རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་བྱའི་ཚད་དུ་ཁས་མི་ལེན་པས་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་དུ་མི་
འདོད་པར་སྤང་ངོ་། །

ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་གཟུགས་མེད་པར་ཐལ། ཤེར་སྟོང་གི་ཚིག་དེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་
ལེན་དུ་རུང་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། ཁྱབ་པ་འགལ་བ་གོང་དུ་བཤད་ཟེན་པས་ཤེས་
རུས་སོ། །དེ་ནི་དབུ་མ་ལྟགས་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན། བདུད་སྤྲིག་ཅན་ཚེས་ཅན། ཤེར་བྱིན་ལ་

བརྩོན་པར་ཐལ། ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྩོན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་མདོ་ཚིག་སྒྲུ་རི་བཞིན་
པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས་སྤངས། འདོད་ན་ཡ་མཚན་ནོ། །

དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། དོན་དམ་བདེན་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པས་རབ་རྩ་
ཕྱེ་བའི་མདོ། དེས་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་བརྗོད་
བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པས་རབ་རྩ་ཕྱེ་བའི་མདོ། དང་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད་དུ་རིགས་
སོ། །རབ་རྩ་ཕྱེ་བ་ཞེས་པས་ནི་གང་གཙོད་སྟུམ་ན། རྩལ་སྤྱི་དང་ཉིས་འགྲོའི་རིགས་
ཅན་རྣམས་གཙོད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེའི་ནང་དུ་དང་དོན་དང་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཚིག་གཉིས་
ཀ་ཚུང་བ་རྣམས་མཐའ་གཅིག་རྩ་དང་དེས་གང་རུང་དུ་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་ཚེས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་བརྗོད་
བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པས་རབ་རྩ་ཕྱེ་བའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་
རིམ་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པས་རབ་རྩ་ཕྱེ་བའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན།
དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟུམ་
ན། མཚམས་འདིར་བྱབ་པ་མེད། དེ་ཚེས་ཅན། ཀྱན་རྗོད་བདེན་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་
བོར་སྟོན་པས་རབ་རྩ་ཕྱེ་བའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་དོན་མདོན་རྟགས་ཀྱི་རིམ་པ་
བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པས་རབ་རྩ་ཕྱེ་བའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། (༧༧)མ་གྲུབ་ན།
རེ་ཤིག་སོང། དེར་ཐལ། སྤྱོད་དོན་མདོན་རྟགས་ཀྱི་རིམ་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་
པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རྟགས་ཐོག་དང་། བྱབ་པ་བྱབ་ཐོག་ལ་འབྱུང།

ཁོ་ན་རེ། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་ཚེས་ཅན། དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་
ཐལ། མདོ་གང་ཞིག །དེས་དོན་གྱི་ཚེས་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་
གསུམ་དེས་དོན་གྱི་ཚེས་འཁོར་དུ་ཐལ། བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚེས་འཁོར་
དེས་དོན་གྱི་ཚེས་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟུམ་ན། མཚམས་འདིར་བྱབ་པ་མེད་དེ།

རྒྱལ་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་རིལ་པོ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་ལའོར་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།
མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། བྱོད་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་
དོན་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོ་ཡོད་པའི་བྱིར། བྱོད་ཀྱི་ནང་ཚན་གྱུར་པའི་མཐར་ཐུག་ཐེག་
པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡོད་པའི་བྱིར།

འོ་ན། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་སྟོན་པའི་
མདོ་ཚིག་དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་ལའོར་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་བུ་པ་མ་ངེས་སྟུམ་ན། མདོ་
ཚིག་དེ་ཚོས་ཅན། ངེས་དོན་གྱི་ཚོས་ལའོར་དུ་ཐལ། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་ལའོར་མ་
ཡིན་པའི་བྱིར། དོན་ལ་ལའོར་གསུམ་ཁས་མ་སྒྲངས་སམ་སྟུམ་ན། ཞིབ་ཏུ་དབྱད་ན་རྒྱལ་
འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་རིལ་པོ་ངེས་དོན་དང་ཚོས་ལའོར་བར་པ་ཡིན་པར་དགོངས་འགྲེལ་
སོགས་ལས་ཇི་ལྟར་བཤད་བརྟགས་དགོས་སོ། །དེ་དག་ནི་རེ་ཤིག་དབྱད་པ་ཡིན་ལ།
ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལའོར་ལོ་གསུམ་གྱི་འཛིག་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཞིག་དང་
ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འཇུག་ཉིད་དུ་བགྱང་བ་ལྟར་ཤིས་དགོས་པས་དེ་ཉིད་ལྟར་ན། ལའོར་
ལོ་དང་པོའི་མདོ་ལ་ཡང་ངེས་དོན་གྱི་ཆ་མང་དུ་ཡོད་ལ་ལའོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་ལ་ངེས་
དོན་གྱི་མདོ་གཏན་མི་སྲིད་པས་དང་དོན་གྱི་མདོ་ཁོ་ནའོ། །རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཐམས་ཅད་
དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ལའོར་ལོ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པར་སྟོང་(༤༦ན) ཐུན་
གྱིས་ཐོག་མར་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་དེའི་དབང་དུ་བྱེད་ལ། དང་ངེས་ཀྱི་བྱོད་
པར་ནི་བཙོན་བྱའི་སྟོན་ནས་འཛིག་པར་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །མདོ་སེམས་གཉིས་གྱིས་
བཙོན་བྱའི་སྟོན་ནས་བྱོད་པར་མི་འབྱེད་པར། བཙོན་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ནས་དང་དོན་དང་། དང་
དོན་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་བྱོད་པར་མི་བྱེད་ཀྱང་། དབུ་མ་པ་གཉིས་ཆར་གྱིས་དེ་ལྟར་བྱེད་
དེ། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོ་རྣམས་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲང་དུ་མི་རུང་ཞིང་། དང་དོན་
གྱི་མདོ་ཙམ་པ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་སྒྲང་དུ་རུང་བ་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་བྱིར།

གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེས་དང་། །རྒྱ་ལ་མ་ལྟོས་
ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྲལ། །ཞེས་པར། འདི་ཡན་ཆད་དུ་མཐའ་
བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་རྟགས་དང་ཕྱོགས་ཆོས་བསྐྱབ་པ་ནས། རྟགས་དངོས་འགོད་པ་
ནི། ལྷ་གུ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་སྟེ། མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན། རྣམ་མཁའི་པར་བཞིན། ཞེས་པ་འགོད་དོ། །

རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག །འོག་དྲུ། དེས་དེ་ཉིད་ལའང་བདེ་སྒྲག་འཇུག་འགྱུར་བས། །
ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བསམ་ནས་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དེ་རང་བཞིན་
གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དེ་
དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་དམ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བ་སོགས་རེ་རེ་ནས་དོན་དམ་
བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་རྟགས་དེ་ནི་དོན་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཁོ་ན་
ཡིན་ནོ། །

ལུ་སོགས་དེ་དག་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་། །ཞེས་པ་འཕྲོས་གཞུང་འགྲེལ་ལྟར་ཁས་
སྲངས་ནས། སྒྱུར་འགོད་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབྱུང་བའི་ལུགས་ལ་དངོས་པོ་
རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པར་རིགས་ཏེ། བྱེ་བྲག་སྐྱབ་པ་རང་
གི་ལུགས་ལ་ལུ་སྐྱེ་སོགས་ཆ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་རྗེས་ཡོད་དུ་མ་
གྲུབ་ཀྱང་ཀྱན་རྫོབ་བདགས་(༤༦བ)ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག །རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་
ཕྱིར། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་དུ་རི་ལྟར་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྐྱབ་པའི་ལུགས་ལའང་ཞེས་པའི་
སྐབས་སུ། ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་བྲུབ་པ་མ་གྲུབ་པ་དཔེར་འགོད་པ་དང་ངོ་བོ་
ནི་གཞུང་འདིར་བཤད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག །

འདི་ལ་ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་ལུ་སྐྱེ་པ་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་ཁས་སྲངས་

བ་བཞིན་དུ། ཞེས་གཞུང་གི་དོན་ལ་འཆད་པ་ནི། སྒོ་གྲོས་ཅིང་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཚུལ་
 ཅན། མདོ་སྡེ་པས་བསྐྱུ་བ་དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་
 གཉིས་ཆར་གྱིས་དེ་ལྟར་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་པས་བསྐྱུ་བ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེར་ཐལ། དེས་བསྐྱུ་བ་རང་མཚན་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་
 པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་གང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །ཚུལ་གྱི་བདག་
 འགོག་པའི་སྐབས་ཀྱི་དོགས་དབྱེད་རྣམས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

བདག་འགོག་འཕྲོས་དང་བཅས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དོགས་དབྱེད།

གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་གཞུང་འགྲེལ་ལྟར་འཕྲོས་པ་ཅམ་ནས།
 ཐོག་མར། ཉན་ཐོས་སྒྱུན་རྣམས་མ་ལུས་འཛིག་ཚོགས་ལ། ཞེས་པར། སྒྱུར་འགོད་
 བྱི། ཤེས་བྱ་ཚུལ་ཅན། ཐར་འདོད་ཀྱི་གདུལ་བྱས་ཐོག་མར་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པ་དགག་དགོས་ཏེ། ཆགས་སོགས་ཉན་ཐོས་རྣམས་རང་རྒྱ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཛིག་
 ལྟས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་དགག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱེད་ནི། བདག་མེད་གཉིས་ལ་ཐོག་མར་ངེས་དཀའ་སྒྲུའི་
 ཟུང་པར་ཇི་ལྟར་ཡིན་འདྲིའོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ །ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་གསུངས་པས་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་ངེས་པར་ཁས་ལེན་སྟམ་ན། ཤེས་བྱ་ཚུལ་ཅན། རམ་མཁའ་བདེན་
 སྟོང་དུ་ངེས་པ་ལས་གང་ཟག་བདེན་སྟོང་དུ་ངེས་སྒྲུ་བར་ཐལ། ཚུལ་གྱི་བདག་མེད་ལས་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ངེས་སྒྲུ་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གང་ཟག་བདེན་སྟོང་
 དུ་(༤༧ན)མ་རྟོགས་ཤིང་ནམ་མཁའ་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གཅིག་མེད་

པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གང་ཟག་རྫས་སུ་མ་གྱུབ་པར་མ་རྟོགས་ཤིང་
ནམ་མཁའ་རྫས་སུ་མ་གྱུབ་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། གང་ཟག་དངོས་པོར་མ་
གྱུབ་པར་མ་རྟོགས་ཤིང་ནམ་མཁའི་དངོས་པོར་མ་གྱུབ་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་
གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་དངོས་པོར་གྱུབ། ནམ་མཁའ་དངོས་པོར་མ་
གྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཚུལ་ཅན། ཚུལ་གྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་ཤིང་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་ན་ཚུལ་གྱི་བདག་མེད་ལས། གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་རྟོགས་སྒྲིབ་པའི་བྱེད་པར་ཡོད་པར་ཐལ། ཚུལ་གྱི་བདག་མེད་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་ངེས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀ་བ་བདག་མེད་དུ་ངེས་པ་ལས་སུམ་པ་བདག་མེད་དུ་
ངེས་སྒྲིབ་པར་ཐལ། ཀ་བ་བདག་མེད་དུ་མ་ངེས་ཤིང་སུམ་པ་བདག་མེད་དུ་ངེས་པའི་གང་
ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བྱུང་བ་མེད་ན་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་འབྱུང་། མ་གྱུབ་ན་
དེར་ཐལ། ཀ་བ་བདག་མེད་ལ་སྒྲོ་བ་མ་ཕྱོགས་ཤིང་སུམ་པ་བདག་མེད་ལ་སྒྲོ་བ་ཕྱོགས་
པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀ་བའི་སྤྲེང་དུ་བདེན་པར་གྱུབ་མ་གྱུབ་
དཔྱོད་པ་ལ་མ་ཞུགས་ཤིང་སུམ་པ་བདེན་པར་གྱུབ་མ་གྱུབ་དཔྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་
གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཚུལ་ཅན། ཀ་སུམ་གཉིས་བདག་
མེད་དུ་ངེས་དཀའ་སྒྲིབ་པར་མེད་པར་ཐལ། ཀ་སུམ་གཉིས་ལ་མི་རྟག་པར་ངེས་
དཀའ་སྒྲིབ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཅིག་གང་ཞིག །ཀ་བ་མི་རྟག་པར་མ་
རྟོགས་ཤིང་སུམ་པ་མི་རྟག་པར་མ་རྟོགས་པ་ཡང་ཡོད། སུམ་པ་མི་རྟག་པར་མ་རྟོགས་
ཤིང་ཀ་བ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྗེ་སྒྲིབ་མ་ཉིད་(༤༧བ)ལ་ཡང་འདི་
འབུལ་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཚུལ་ཅན། རང་སྤྱི་དངོས་སྒྲིབ་པས་གང་ཟག་དང་ནམ་མཁའ་གཉིས་

ལས་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ལས་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་བདེན་པར་ཞེན་
 པའི་དོགས་པ་ཤས་ཆེ་བར་ཐལ། གང་ཟག་བདག་མེད་དུ་ངེས་པ་བས་ནམ་མཁའ་བདག་
 མེད་དུ་ངེས་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན། གང་ཟག་བདག་མེད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་ངེས་དཀའ་བ་འབྱུང། ཅུ་བར་འདོད་ན། རང་སྡེ་དངོས་སྒྲུབ་པས་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྟེང་
 དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་དོགས་པ་ཤས་ཆེ་ཞིང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བདེན་པར་ཞེན་
 པའི་དོགས་པ་སྡེ་མ་ལས་ཤས་ཆུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲུབ་
 མ་ཉིད་ཀྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སོ། །

དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། བདག་མེད་གཉིས་ལ་སྦྱི་ལྷོག་ནས་ངེས་དཀའ་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱུང་
 པར་མེད། གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་མ་ངེས་པར། སྤང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་འགའ་ཞིག་
 བདེན་སྟེང་དུ་ངེས་པའང་ཡོད། སྤང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་བདེན་སྟེང་དུ་མ་ངེས་པར་གང་ཟག་
 བདེན་སྟེང་དུ་ངེས་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ། ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་ངེས་སྒྲུབ་ཞིང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་ལས་ངེས་དཀའ་བ་དང་། ཡང་གང་
 ཟག་གི་རིགས་འགའ་ཞིག་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ངེས་དཀའ་ཞིང་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་དེ་ལས་ངེས་སྒྲུབ་བསྐྱེད་པས་མཐའ་གཅིག་རྒྱ་མ་ངེས། དཔེར་ན་ཀ་བུམ་གཉིས་ལ་
 མཐའ་གཅིག་རྒྱ་མི་རྟག་པར་ངེས་དཀའ་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱུང་བར་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །

ཡང་འདི་ལྟར་དབྱུང་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་
 ལུལ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་དྲི་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་མི་མང་རྣམས་ན་རེ། དེ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་ཏུ་པ་དེ་
 སྒྲུབ་ཏུ་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་ལུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུབ་ཏུ་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་རང་གི་ཞེན་
 ལུལ་ལ་འབྲུལ་བའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲུབ་ཏུ་འཛིན་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་
 དེ་སྒྲུབ་ཏུ་འཛིན་རྟོགས་པའི་ཞེན་ལུལ་གྱི་ལོག་ཕྱོགས་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེར་མ་ཟད་གཞན་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་དམིགས་པའི་(༤༥ན)

ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེ་ནས་དམིགས་ཡུལ་གྱི་བདག་དེ་ཡོད་ཅིང་། ཞེན་ཡུལ་གྱི་བདག་དེ་མེད་པར་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན། ཤིན་ཏུ་ལེགས་མོད་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་གང་ཡིན་དེ་བའི་ཆོ་ན། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཅིག་ཡོད་ན་དེ་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྟགས་པ་མཐའ་བཟུང་གི་སྒོ་ནས་དགག་ཕྱོགས་ངོས་འཛིན་དགོས་པ་ལས། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་དང་བོ་ཉིད་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་དེ་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་ཆོས་བྱས་པ་ལ་ཉེས་པ་འདི་ལྟར་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་དམ་བཅའ་བའི་དམ་བཅའི་ཞེན་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་རྟག་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་མཚུངས་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །རགས་པ་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་བྱེད་ན། ཁྱོད་ཁྱོད་འཛིན་རྟག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་དང་། ཁྱོད་ཁྱོད་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱར་ཐལ། བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་གཉིས་དང་། ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་སྒྱུ་དེ་ཁྱོད་འཛིན་རྟག་པའི་སྒྲ་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་དང་། ཁྱོད་ཁྱོད་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་སྒྲ་བའི་བརྗོད་བྱར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་གཉིས་ལ་བྱབ་པ་དམ་བཅའ་ན་གོ་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་མངོན་ནོ། །

ཡང་སྐབས་འདིར། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་ལྟ་སོགས་ལ་ཕྱ་རགས་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ་གང་ཡིན་དེའོ། །མི་མང་རྣམས་ན་རེ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་(༤༥)འཛིན་རགས་པ། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ནི་ཕྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྟུམ་ན། དོན་ལ་གནས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་དབྱུང་ཏེ། འོ་ན་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱབ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་

པའི་སློ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་རགས་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་འགལ་ལོ་སྒྱུ་མ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ། སྤྱ་རགས་
 གཉིས་སུ་འབྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་རགས་བ་ཡིན་ན་གང་
 ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཁས། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་
 ཚེས་ཅན། བྱོད་བདེན་འཛིན་དུ་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
 བྱལ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཚེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ན་བདེན་འཛིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་འཇུག། དེ་ལ་འང་བྱལ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཚེས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་
 གཉིས་ལ་སྤྱ་རགས་ཀྱི་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་མེད་གཉིས་ལ་སྤྱ་
 རགས་ཀྱི་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་སློ་གང་ཟག་བདག་
 འཛིན་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གང་
 ཟག་གི་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་བྱུང་མཐའ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་
 བདག་འཛིན་དུ་བཏགས་པས་བདག་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡང་མི་འཚམས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་
 དུ་འཛིན་པའི་སློ་དེ་ལ་ཀྱན་བཏགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་པར་ཐལ། དེ་
 ཀྱན་བཏགས་ཁོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་
 པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་སློ་ལྟན་སྐྱེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདག་རྟུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་
 ཡོངས་སུ་ཟད། །ཅེས་པའི་སྐུ་བས་དང་། རིག་ཆེན་གྱི་གཞུང་གཞན་དུ་འང་ལན་དུ་མར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན། ཚེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཀྱན་(༤༧ན)བཏགས་
 ཡིན་ན་ཚེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀྱན་

བཏགས་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། འདོད་
ན། བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་ན་བདེན་འཛིན་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་
པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་། འདོད་ན། ཐལ་ཆེའོ། །

གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་ཏྲག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་
པའི་སྒོ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་རགས་པའི་ཡང་རགས་པར་ཐལ། གང་ཟག་རང་
རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་རགས་པ་གང་
ཞིག་། དེ་ལ་འད་ཕྱ་རགས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གང་
ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ལྟ་སྒྲིམ་ཡོད་ཀྱང་། ཐུང་པོ་དང་མཚན་
ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་བར་འཛིན་པ་ནི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་བདག་གིས་ཕྱོགས་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་
ཏོ། །སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པ་ནི་སྟོང་ཐུན་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། ལྷགས་
འདིས་ཉོན་སྒྲིབ་ལ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རགས་པ་རེ་དང་། བདེན་འཛིན་
ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་བྱས་པའི་ཕྱ་མོ་རེ་འདོད་པ་ལ། འདོད་ཆགས་ཞེས་པ་སྒྲིམ་ཅན་ཉོན་དང་
ཉེ་ཉོན་རྣམས་ལ་ཕྱ་རགས་གཉིས་གཉིས་སུ་འབྱེད་པར། སྤྱིད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་
ཡང་། ཞེས་སྒྲིམ་ཀྱི་དགོངས་པར་མཛད་ན། དེ་དག་གི་ཕྱ་རགས་འབྱེད་རྒྱལ་ཇི་ལྟར་
ཡིན་དྲིའོ། །གསུངས་སྒྲིམ་ལ་བརྟེན་པ་དག་ན་རེ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་
དུ་འཛིན་པས་དངས་པའི་སྤྱིད་པ་དང་། ད་རྒྱལ་དང་། སེར་སྣ་ལ་སྒྲིམ་པ་མངོན་པ་ནས་
བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རགས་པ་ཡིན་ལ། བདེན་འཛིན་ཕྱི་མས་དངས་པའི་འདོད་ཆགས་ཞེ་
སྤང་ད་རྒྱལ་སྒྲིམ་ཅན་ཉོན་ཉེ་ཉོན་རྣམས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་(༤༧བ)ཉོན་མོངས་ཕྱ་
མོར་འཛིན་ཅིང་། དེ་དག་གི་བག་ཆགས་དང་ས་བོན་ལ་འད་དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་གཉིས་
སུ་འབྱེད་དོ་སྟམ་ན། དེ་ཅུ་ཞིག་གསུང་སྒྲིམ་སུ་བཀོད་མོད། བདེན་འཛིན་གྱིས་ཡེ་མ་

དངས་པར་བདག་འཛིན་རགས་པ་ཁོ་ནས་དངས་པའི་ཉོན་མོངས་བསྟན་དུ་ཡོད་ན་དེ་
ལྟར་རིགས་ཀྱང་། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་མངོན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། གང་ཟག་
གི་བདག་འཛིན་རགས་པས་དངས་ཤིང་སྤྱ་མོས་མ་དངས་པའི་ཉོན་མོངས་སྟེང་པ་གཅིག་
ཡོད་པར་ཐལ། སྤར་གྱི་དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་འདྲ་མེད་པར་ཐལ། གང་
ཟག་གི་བདག་འཛིན་རགས་པས་དངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ན་རང་རྒྱ་བདེན་འཛིན་
སྤྱ་མོས་དངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདག་འཛིན་རགས་
པ་རྒྱད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ངེས་པར་བདག་འཛིན་སྤྱ་མོ་རྒྱད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་
ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་
སྟོ་རྒྱད་ལ་ལྟན་བཞིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདག་
འཛིན་རྒྱད་ལ་ལྟན་བཞིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འབུད།

བདག་འཛིན་སྤྱ་རགས་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་དབྱད་ན། གང་ཟག་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། དེའི་སྟེང་དུ་སྤྱར་ཡང་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་སྤང་བོ་ལ་ཡང་མི་ལྟོས་ཤིང་། དེའི་དབང་བསྐྱར་བ་བོ་
ལྟ་བུའི་དོན་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་རགས་པའི་འཛིན་ཚུལ་ཡིན་པར་གསུངས་
ཏེ། རྗེ་ཉིད་ནས་དངོས་སུ་བརྒྱད་པའི་ལྟ་བྱིད་འབོགས་པ་འགའ་ཞིག་ལའང་དགག་བྱ་
སྤྱ་རགས་གཉིས་ཀྱི་འཆར་ཚུལ་ཞེས་སོ་སོར་བརྟེན་པ་དང་སང་གི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །

གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བདེན་འཛིན་ཡང་ཡིན། སྟེང་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
མཐུན་གྲུབ་པར་ཐལ། མངོན་པ་ནས་(༥༠ན)བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སྟེང་པ་ལས་རྣམ་པའི་
འཛིན་སྟངས་སྤྱ་བའི་བདེན་འཛིན་ཁོ་ནས་དངས་པའི་སྟེང་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
ཁས། འདོད་ན། འདོད་ཆགས་དང་གཉི་སྟག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ན། གཉི་སྟག་དང་ཞེ་སྟང་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་

ན་འདི་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་དབྱེ་དཀའ་བར་མཐོང་ནས་དཔྱོད་པ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཙམ་ཞིག་
 བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། བདག་གིས་རྗེ་སྤྱི་མའི་གསུང་ལས་བཀྲལ་བར་ག་ལ་རུས། ལྷགས་
 འདིའི་ཤེས་སྒྲིབ་ངོས་འཛིན་ལའང་། མངོན་གྱུར་དང་ཕྱ་མོ་གཉིས་ལས། ཕྱ་མོ་ནི་ཉོན་
 མོངས་པའི་བག་ཆགས་ལ་འཛིན་གོ་ཞེས་པ་ད་ལྟ་གྲགས་ཆེ་ཡང་། སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་ཁྱད་
 བར་མ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ཡིན་
 བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱང་ཡིན། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་
 ཆོས་ཙན། དེར་ཐལ། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱང་ཡིན། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་
 བའི་ས་བོན་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་འཛིན་གྱིས་
 བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཡང་ཡིན་རང་འབྲས་བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་ཀྱང་ཡིན་པའི་
 གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་འཛིན་མངོན་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་རང་གི་བག་
 ཆགས་ལས་བྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་
 མ་ཡིན་པར་གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་བའི་ཆ་ཙམ་གྱི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པའི་བག་ཆགས་ནི། ཤེས་
 སྒྲིབ་ཕྱ་མོར་འཛིན་པ་ཡིན་པས། བདེན་འཛིན་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་ཤེས་
 སྒྲིབ་དང་ཉོན་སྒྲིབ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །འོག་ཏུ་ཉོན་མོངས་གང་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་
 འཛིན་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་(༥༠བ)མངོན་གྱུར་བའི་མཚན་གཞི་གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་པ། ཅེས་
 པ་འདི་ལ་ཅུང་ཟད་དབྱད་ན། གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་སྒྲུང་བའི་བདེན་སྒྲུང་འདི་
 ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་པར་འཛིན་གོ་སྟམ་ན། དེ་འདྲ་བའི་བདེན་སྒྲུང་ཆོས་ཙན།
 ཁྱོད་གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱིར་འབྲུལ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། ཁྱོད་གང་ཟག་ཡིན་པ་གང་ཞིག། ཁྱོད་ཡིན་པའམ་ཁྱོད་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་
 ཤེས་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་ཕྱི་མ་གྲུབ་ཤི། ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐམ་ན། རྒྱུད་སྤྱི་མའི་དར་ཀྱི་ཐོག་མར་དེ་འབྲུག་ཅིག་བཀོད་འདུག་
ཀྱང་། ཕྱིས་འདི་ནི་མ་ལེགས་པར་བཤད་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བདེན་འཛིན་དང་ཤེས་
སྤྱིབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་གྲུབ་པར་ཐལ། ཤེས་སྤྱིབ་དང་ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འབྲུག་མེད་པར་ཐལ། བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་ཉོན་སྤྱིབ་ཡིན་དགོས་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན། ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱི་བཏགས་ཀྱང་མེད་དེ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱིས་དངོས་
སུ་སྤངས་ཀྱས་པའི་ཤེས་སྤྱིབ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤར་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

མོ་གཤམ་ཁུ་ལྟར་སྤྱི་བ་དང་བྲལ་ཕྱིར། །དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཡོད་མིན་
ཞེད། ཞེས་པར། གཞུང་དོན་ནི། བྲངས་ཅན་དང་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ཀྱིས་བཏགས་པ་
ལྟར་གྱི་བདག་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐ་སྙད་དུ་བདག་དུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། མ་སྤྱིས་པའི་
ཕྱིར་མོ་གཤམ་གྱི་ཁུ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །

སྐབས་འདིར་གཞན་གྲགས་སམ་རང་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་རང་
ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དེའི་དོན་གང་ཡིན་དེའོ། །བྱས་པ་ལ། ཚུལ་གསུམ་
ཆོལ་བྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྤང་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། བྱི་ཆོལ་རང་ལ་གྲགས་པ་ཙམ་
གྱིས་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་འདོད་དོ་ཟེར་ན། ཐོག་མར་འདི་ལྟར་དབྱུང་དེ། ཤེས་
བྱ་ཆོས་ཅན། ཚུལ་གསུམ་ཆོལ་བྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྤང་དུ་གྲུབ་པའི་གཏན་
ཚིགས་ཡིན་ན་རང་(༡༡)ན་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་
དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ནང་ཕན་ཚུན་དུ། རྟགས་
ཡང་དག་འགོད་པ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འབྲུག་སྤྱིད་པར་ཐལ།
མདོ་སྤེ་པ་ནང་ཕན་ཚུན་དུ་རྟགས་ཡང་དག་འགོད་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། དུ་བའི་རྟགས་
ཀྱིས་དུ་ལྟན་ལ་ལ་མེ་ཡོད་དུ་སྤྱུབ་དགོས་ཀྱི་བྱི་ཆོལ་གྱི་མདོ་སྤེ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ལ་རྟགས་དང་ཆོས་

ཅན་ལ་སྟགས་པ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་ཁས་མི་
ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པ་འདི་ལ་དབྱུང་
ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དཔུམ་ཐལ་རང་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་གཅིག་
ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་
ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར།
དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀས་ཤུག་ཐུབ་པ་སྟོན་པ་ནམ་དག་དུ་ཁས་ལེན་ཅིང་ཆད་མས་
གྲུབ་པའི་བྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐལ་རང་གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་སྟགས་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་
ཀྱང་། ཏྲགས་དང་ཆོས་ཅན་སྟགས་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་གཅིག་
མེད་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། འདི་ཡང་ཞིབ་ཆ་
ཆེར་བཏང་བ་ཡིན་པས་ལེགས་མོད། རེ་ཤིག་དབྱུང་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཐལ་རང་
གཉིས་ལ་ཆོས་ཅན་ཆད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཐལ་
རང་གཉིས་ལ་སྟོན་པོ་དེ་སྟོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་གྲུབ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་
ཡོད་པའི་བྱིར། སྟོན་པོ་སྟོ་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་འཇམ་ཚུལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་
པའི་བྱིར། (༡༡)དེར་ཐལ། ཐལ་རང་གཉིས་ཀས། སྟོན་པོ་དེ་སྟོ་འཛིན་དབང་མངོན་
གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་འཇམ་པ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀས་
སྟོན་པོ་མི་ཏྲག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེས་སྟོན་པོ་མི་ཏྲག་པ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་
འཇམ་པར་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། ཅ་བའི་དམ་བཅའ་ལ། འདི་ལྟར་དབྱུང་དེ། ཚུལ་གསུམ་ཆོལ་བྱི་
ཆོལ་གཉིས་ཀའི་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པར་བྱི་ཆོལ་གཞན་ལ་གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་གཞན་
དོན་སྐབས་ཀྱི་ཏྲགས་ཡང་དག་ཡོད་པར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་ཆོལ་བྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀས་

མཐུན་སྒྲིལ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་བྱི་ཚོ་ལ་གཞན་ལ་གྲགས་པ་ཅམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་
 དེ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་འདྲ་
 མེད་པར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་ཚོ་ལ་བྱི་ཚོ་ལ་གཉིས་ཀས་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་གཞན་
 དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། ཚུལ་གསུམ་བྱི་ཚོ་ལ་རང་
 གི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་རང་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
 སྒྱིར་ཚུལ་གསུམ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པའི་བྱིར། ད་ལྟོ་ས་
 རྩོགས་པ་རྣམས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་པ་ཚུལ་གསུམ་གཏན་ནས་ཆད་
 མས་མ་གྲུབ་པར་བྱི་ཚོ་ལ་གྱིས་ཁས་བླངས་པ་ཅམ་གྱིས་གཏན་ཚིགས་ལ་འདོད་པར་
 སྒྲུབ་མོད། ཁོང་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་བ་དོ་མི་ཆ་ཡང་རང་རེའི་ངོས་ནས་དེ་འདྲའི་
 དམ་བཅའ་ལ་གཞོན་བྱེད་བརྗོད་པ་དོ་ཆོའོ། །

ཡང་ས་རྩོགས་པ་རྣམས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱུང་པའི་
 སྐབས་སུ་གཞན་གྲགས་མ་གཏོགས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཁས་མི་ལེན་ཡང་། ཐ་
 སྟོང་ལ་དབྱུང་པའི་སྐབས་སུ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡང་དོ་ཆ་བོར་བའི་གཏམ་(༥༡ན)ཡིན་པས་སྟིང་པོ་མེད་དེ། རང་རྒྱུད་ཁས་
 ལེན་པའི་ཚུལ་གྱི་སྒྲིར་འདི་ལ་དོགས་དབྱུང་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་བྱར་ཡོད་ཀྱང་། བར་
 ཆད་ཀྱི་ཆོས་སྐད་སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་དབུ་མ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གོ་མི་རུས་པར་མཐོང་
 བས་མ་སྟོས་སོ། །

རང་ལུགས་མདོར་བསྡུས་པ་ཅམ་ཞིག་གནད་དུ་བཟུང་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རྟགས་
 དེའི་ཚུལ་གསུམ་གྱི་གཞི་ལྟོག་ནས་མིང་གིས་པར་བཏགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ལུལ་
 རང་གི་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་གཅིག་བྱུང་ན་དེ་འདྲ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་
 ཚིགས་ཟེར་ཞིང་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་རྟགས་ཡང་དག་ཐམས་ཅད་དོན་ལ་འང་དེ་

ལྷ་མ་གནས་པར་འདོད། །ཚུལ་གསུམ་ཚོལ་བ་གཉིས་ཆར་གྱིས་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྱུབ་མ་
གྱུབ་གང་ཡིན་ཀྱང་འདྲའོ། །ཡུལ་རང་གི་སྔོན་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་མ་གྱུབ་པར་མིང་གི་
ཐ་སྙད་གྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་ལེགས་པར་གྱུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཐམས་ཅད་ལ་
གཞན་གྲགས་སམ་རང་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཟེར་བ་ཡིན་པས་གནད་འདི་ལྟ་བུ་
ཟུངས་ཤིག །

ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་ཐུང་པོ་ནི། །ལྷ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་
འདོད། །ཅིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་བཞེད་ཚུལ་ལ། དེ་ལ་སྒྱུར་ལས་འབྲས་དང་
བྱང་གྲོལ་སྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་པའི་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་
བདག་ཁས་ལེན་པའི་ཁ་ཅིག་ཀྱང་མེད་དེ། ཐ་ན་རྒྱུད་འཁེན་གྱིས་ཀྱང་ཆེ་འདི་
ཉིད་ཀྱི་བདག་ཙམ་ཞིག་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་བདག་ཁས་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་
གྱིས་ཀྱང་བདག་འཛིན་གྱིས་གང་ལ་དམིགས་པའི་རྟེན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པས་
འདིར་ཡང་བདག་འཛིན་གྱི་དམིགས་པའི་རྟེན་དུ་གང་འདོད་དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་
དེ་ལ་བྱི་རོལ་བ་ལལ་ཆེ་བས་ཐུང་པོ་(༥༡བ)རང་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རྟག་
གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ཉིད་བདག་འཛིན་གྱི་དམིགས་རྟེན་དང་། ལས་
འབྲས་ཀྱི་གཞིར་ཁས་ལེན་པ་གོང་དུ་བཀག་ཟེན་ལ། གཞུང་འདི་ནི་རང་གི་སྡེ་བ་རྣམས་
གྱིས་བདག་ཁས་ལེན་ཚུལ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་འདོད་པ་ཆང་བར་བཀོད་ནས།
གལ་ཏེ་ཐུང་པོ་བདག་ན། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱོན་བཞེད་པ་མཛད་
པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞུང་འདིའི་དོན་དུ་མ་འདུས་པའི་རང་སྡེ་འོག་མའི་བདག་འདོད་
ཚུལ་ཐུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ལྟ་བུ་ཐུང་པོ་ལྷ་ཆར་བདག་དུ་འདོད་
པའི་ཕྱོགས་སུ་འདུས། སེམས་ཙམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས། ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་
འདོད། །ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སུ་མར་འདུས་པའི་བྱིར།

དེས་ན་རང་རེ་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
 བ་ལ་གང་ཟག་དུ་འདོད་ཅེས་པའི་གསུང་འདི་སྒྲ་རི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་མི་རུས་པར་
 ཡར་བྱོལ་ཚུར་བྱོལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཟོལ་འདོད་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་སྤང་ཁིང་། ས་སྟོགས་པ་རྣམས་
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལྷགས་འདི་ལ་སྦྱོད་པར་སྤང་ངོ་། །འདི་ལྟ་བུའི་མཚམས་སུ་ཁོ་བོས་
 རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གཞུང་གཙུགས་ནས་ཁས་སྤངས་པར་བྱ་ཡི། འདི་ནས་གནོད་བྱེད་
 བརྗེད་ཅིག །རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་ཀྱན་གཞི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་ཡིན་
 བར་ཐལ། རང་རྒྱུད་པས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གང་ཟག་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། དེའི་ལྷགས་ལ་ཁྱི་རྒན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁྱི་རྒན་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་
 སྟགས་འདི་ནི། ཐལ་འཇུག་དང་པོ་ལ་བྱབ་པ་མེད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཙམ་
 བ་ཀྱན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་གིས་ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གང་ཟག་དུ་འདོད་པའི་
 ཕྱིར། བྱབ་པ་ལེགས་པར་ཁས་སྤངས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། (༥༣)དེ་དག་གིས་
 ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀྱན་
 གཞི་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འདོད་པའི་ཆོལ་བ་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་སེམས་ཙམ་པས་ཀྱན་གཞི་ལ་བདག་ཏུ་འདོད་པར་ཐལ། སེམས་ཙམ་
 པས་ཀྱན་གཞི་ལ་བདག་འཛིན་ལྟར་སྦྱོས་ཀྱི་དམིགས་རྟེན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། གཞུང་འདིའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་སུ་ལ་བདག་ལྟའི་
 དམིགས་རྟེན་དུ་འདོད་མཁན་གྱི་སེམས་ཙམ་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་
 འདིའི་སྟོགས་སྒྲ་སྒྲ་བ་པོ་དང་སེམས་ཙམ་པའི་གཞི་མཐུན་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་
 བར་འདོད་ན། འོ་ན་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ལ། ཁྱི་རྒན་གྱི་ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་ཁྱི་རྒན་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱབ་ཁས་སྤངས། འདོད་ན། སེམས་ཙམ་

པའི་ལུགས་ལ་ཁྱི་ཀན་གྱི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁྱི་ཀན་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་པའི་
ལུགས་ལ་འད་ཁྱི་ཀན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁྱི་ཀན་མ་ཡིན་པ་སྟེ།

གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གཞུང་འདིས་མུང་པོ་རེ་རེ་བ་ལ་བདག་ཏུ་འདོད་
མཁན་གྱི་རང་སྤེའི་ཕྱོགས་སྒྲུ་མ་མི་བརྗོད་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་པ་ཡང་མུང་པོ་རེ་རེ་བ་
ལ་བདག་ཏུ་འདོད་མཁན་དེ་མ་ཡིན་ན། སེམས་ཙམ་པ་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་མཁན་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། རང་རྒྱུད་པ་དེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ལ་བདག་ཏུ་འདོད་མཁན་ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་པ་མུང་པོ་རེ་རེ་བ་ལ་བདག་ཏུ་
འདོད་མཁན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། སེམས་ཙམ་པ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ལ་བདག་ཏུ་འདོད་མཁན་དུ་ཐལ། མུང་པོ་རེ་རེ་བ་ལ་བདག་ཏུ་འདོད་མཁན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཏྲགས་ཁས། ཁོ་བོས་ནི་རྩལ་འདི་ལྟ་སྤྱོད་ལ་བསམ་(༥༣)ནས་རྗེ་སྤྱོད་མའི་གསུང་
ལ་ངས་ཤེས་ལྟག་པར་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟོན་དུ་མུང་པོ་ནི། །ལྟ་ཆར་ཡང་འདོད། ཅིས་
གསུངས་པས་མུང་པོ་ལྟ་ཆར་ལ་བདག་ལྟའི་དམིགས་རྟོན་དུ་འདོད་མཁན་གྱི་རང་སྤེའི་
སྤྱོད་པར་སྒྲོགས་ཤིག །ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པར་འདོད་མཁན་ལྟའི་ལུགས་ལ། ཁྱི་ཀན་གྱི་མུང་པོ་ལྟ་
ཆར་བདག་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཁྱི་ཀན་གྱི་མུང་པོ་ལྟ་ཆར་ལ་བདག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།
ཏྲགས་ཁྱབ་ཁས་སྤངས། འདོད་ན། དེ་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པར་འདོད་མཁན་ལ་ཁྱི་ཀན་གྱི་མུང་
པོ་ལྟ་ཆར་ཁྱི་ཀན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ལ་སེམས་ཤིག །
བདག་གི་སྤྱོད་པར་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པར་ཆོས་པོ་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་གསུང་ན་རེ། གཞུང་འདི་རང་རྒྱུད་
པས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིར་འདོད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི།
དེ་ལ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་པོན་ལེགས་ལྟར་འབྱེད་ཀྱིས་ཁོ་

བོ་ཅག་ཀྱང་ཐ་སྟད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྒྱུ་དངོས་སུ་འདོགས་ཏེ། ཞེས་པ་
 དང་། དེའི་འཇུག་ཏུ་ལུས་དང་དབང་པོའི་ཚོགས་པ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེ་བར་འདོགས་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་གསུང་འདི་འཁོར་གྱི་ཚོགས་
 སུ་བཀའ་སྒྱལ་བས་རང་རེའི་མི་མང་པལ་ཆེར་དང་། ད་ལྟའི་ས་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་།
 དེ་ཁོ་ན་རང་གི་ལུགས་སུ་སྒྱུ་བར་བྱའོ། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རང་རྒྱུད་པས་ཡིད་གྱི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིར་ཁས་ལེན་པ་འདི། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་ན་
 དེ་ཕྱིར་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་འགོག་རིགས་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་པས་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིར་ཁས་ལེན་པ་དེ་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད་
 ཅེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་(༥༢ན)པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིར་དཔལ་ལྷན་
 གླེབས་ཀྱང་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་སྤང་པོ་ནི། །ལྡ་ཆར་ཡང་
 འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད། ཅེས་པའི་གཞུང་འདིས་སྤང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་འདོད་
 པའི་རང་སྤེའི་ལུགས་མ་བརྟོན་པར་སྤང་པོ་བདག་གི་གདགས་གཞི་འདོད་པ་ཙམ་སྐབས་
 འདིའི་ཕྱོགས་སུ་མར་བསྟན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད་ཅེས་པའི་
 གཞུང་འདིས། ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་ཏུ་འདོད་པའི་རང་སྤེའི་ལུགས་མ་
 བརྟོན་པར་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིར་འདོད་པའི་རང་སྤེའི་ཕྱོགས་
 སུ་མ་བརྟོན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། གཞུང་
 འདིའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱོགས་སུ་མའི་འདོད་པ་དེ་དཔལ་ལྷན་གླེབས་འགོག་
 མི་རིགས་པར་ཐལ། གཞུང་འདིས་སྤང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་མཁན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་མ་
 བརྟོན་པའི་ཕྱིར། སྤང་པོ་བདག་གི་གདགས་གཞིར་འདོད་པ་ཙམ་ཕྱོགས་སུ་མར་བརྟོན་

འདུག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེ་འདྲོད་ན། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ། ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་དག་ཟླ་བ་རང་གི་ལུགས་ལ་གཞོན་བྱེད་བཟོད་པའི་གཞུང་དུ་ཐལ།
 གཞུང་སྒྲ་མས་བསྟན་པའི་ཕྱོགས་སྒྲ་ཟླ་བས་འགོག་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟགས་ཁས།
 གངས་རི་འཛིན་པའི་གདོང་ལྡ་པ། ཁོ་ངེས་སྒྲེས་ལྟར་སྒྲོགས་ན། ཁངས་འགོ་ཕྱ་མའི་
 གཟུགས་ཅན་རྣམས། ཅི་དགར་སྒྲ་བ་མཆར་ཅི་ཡོད། འོ་ན་དེ་དག་གི་ཕུང་པོ་རེ་རེ་བ་
 བདག་ཡིན་པར་མི་འདྲོད་ཀྱང་། ཕུང་པོ་རེ་རེ་བ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་
 ཡིན་སྟུང་ན། གནས་མ་བྱ་པའི་སྡེ་(༥༧བ)པ་མ་གཏོགས་རང་སྡེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 སྒྱིར་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་འདྲོད་ཀྱང་། མིང་གིས་ཐ་སྟོད་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་
 ཀྱིས་བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱང་ཙམ་དུ་འཛིན་མི་ཤེས་པས་ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་
 གྲུབ་པར་འདྲོད་དོ། ཁྱེད་ཀྱི་ཆོ་གང་ཟག་གང་ཡིན་དེས་པ་ནི། རང་ངོས་ནས་འདིའོ། ཞེས་
 མཆན་གཞི་མཐར་ཐུག་པ་གཅིག་འཛིན་རྒྱ་དགོས་པས། ཕུང་པོ་རེ་རེ་བ་དང་ཆོགས་པ་
 སོགས་ལ་གང་ཟག་འདིའོ་ཞེས་འཛིན་དགོས་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ཁྱེད་ཀྱི་རང་སྡེ་འོག་
 མ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་འདྲོད་ཀྱང་། བཏགས་
 ཡོད་ཀྱི་དོན་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བས་ན། རང་རྒྱུད་པས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་ ཡིད་
 ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་ཏུ་མི་འདྲོད། ཅེས་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་ལ་དོན་
 དུ་འགལ་འདུ་ཡོད་ཀྱང་གྲུབ་མཐའི་སྒྲིན་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། ཤིན་ཏུ་ཕྱེ། །

གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ན་ཅེས་ངག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གཅིག་
 ལ་བདག་ཤེས་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་མ་དུས་གཅིག་ཆར་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཕུང་པོ་ལྡ་པོ་རེ་རེ་བ་
 ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ད་ལྟ་མི་མང་རྣམས་ན་རེ། གང་
 ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་བདག་མང་པོ་ཡོད་པར་ཐལ། ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །

གང་ཟག་གཅིག་ལ་སྤང་བོ་མང་བོ་དུས་གཅིག་རྩ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། རང་ཉིད་
ལ་ཚོ་འདྲི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་དང་བོ་ཁས་ལེན་མཁན་ཡང་མེད། རང་གིས་
ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་བྱེད་རང་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གསལ་བ་པ་ལ་འདོད་ལན་
དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཐོབ་ན། གང་ཟག་གཅིག་ལ་བདག་མང་བོ་ཡོད་
པར་ཐལ། གང་ཟག་གཅིག་ལ་བདག་སྐད་གཅིག་སྤྱི་ཕྱི་མང་བོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་གང་ཟག་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་རྩ་ཡང་བདག་མང་བོ་ཡོད་པར་ཐལ།
(༥༥ན)གང་ཟག་གཅིག་ལ་གཟུགས་སྤང་ལ་བཏགས་པའི་བདག་ཁོར་བ་ལ་བཏགས་
པའི་བདག་འདྲ་ཤེས་ལ་བཏགས་པའི་བདག་ལ་སོགས་པ་དུས་གཅིག་རྩ་ཡོད་པ་གང་
ཞིག་དེ་རྣམས་བདག་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་རྣམ་པ་ལྟར་ན། གལ་ཏེ་སྤང་བོ་
བདག་ཡིན་ན། ཅེས་འབྲུ་བསྟན་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མཁན་རང་སྡེ་སྤྱི་ཡང་
མེད་པས། དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་པས་ཐལ་འགྱུར་དེ་རྣམས་ནམ་མཁའ་སྤྱོད་པ་ལ་འང་ཅི་རིགས་
པར་འགྱུར་རོ། །

ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། གལ་ཏེ་སྤང་བོ་ལ་བདག་དུ་འདོད་ན། ཞེས་འཕེན་པ་ཡིན།
འདིར། བྱང་ན་འདས་སྡོན་སྐད་ཅིག་དག་ནི། སྤྱི་འཇིག་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ལ་
གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ལྡ་ཡོད་པའི་དང་བོར་གཞིའི་གསལ་བ་རྣམས་རང་སྡེ་འོག་
མས་དངོས་སུ་ཁས་སྤངས་པས་འགལ་ཞིང་ལྡ་བ་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་ན། བྱེད་པ་མེད་
པས་དེ་འབྲས་མེད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་འཕུལ་མཚམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གཞོད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་
ཏེ། གཞུང་འགྲེལ་དུ་བརྗོད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །འཇིག་རྟེན་མཐའ་ལྷན་ལ་སོགས་མེད་ཕྱིར།
ཞེས་པར། གཞུང་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སྤང་བོ་རེ་རེ་བ་ལ་བདག་རྩ་འདོད་མི་
རིགས་པར་ཐལ། དེ་རིགས་ན་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་དྲི་བ་རྣམས་ལ་དེར་སྟོན་པའི་ལན་
ལུང་དུ་སྟོན་རིགས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཁའི་གཤམ་ཁྱེན་མཐའ་ལྡན་སོགས་ཀྱི་དྲི་བ་ལ་ལན་ལུང་བསྟན་དུ་མེད་ཅེས་
སྒྱུར་བཅུང་ལ་བརྗོད་པ་ནི་བདུ་ལ་མ་སྒྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དྲི་བ་དེ་རྒྱམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
ལ་སྟོན་པས་ལན་ལུང་བསྟན་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དྲི་བའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
བྱབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། དྲི་བ་ཀྱན་ལན་འདེབས་པར་བཞེད། །
ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ལྡན་སོགས་ཀྱི་དྲི་བ་ལ་ (༥༥བ)
སྟོན་པས་ལན་ཐེབས་པར་ཐལ། སྟོན་པའི་ལན་མི་ཐེབས་པའི་དྲི་བ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར། རང་རེ་རྒྱམས་ཀྱིས། འཇིག་རྟེན་ཀྱན་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །དུས་
གཅིག་ཉིད་དུ་ཐེ་ཆོམ་དོན་ལུས་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་དབྱངས་སུ་སྒྲོག་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་
གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིར་དབྱུང་པར་བྱ་བའི་གནས་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་། ཡར་ཕྱིན་པ་
དང་མཐུན་མེད་པ་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་བདག་གིས་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །
ཁྱོད་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ། །དེ་ཆོ་ངེས་པར་དངོས་རྒྱམས་མེད་པར་
འགྱུར། །ཞེས་པའི་སྐབས་འདིར་སྒྱུར་འགོད་ཤིན་ཏུ་གཟབ་དགོས་ཏེ། རང་ལྷགས་
ལའང་བདག་གཅིག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྣལ་
འབྱོར་པས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཆོ་ལུང་པོའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཙམ་
ཞིག་ཏུ་མཐོང་བར་ཐལ། ལུང་པོ་རེ་རེ་བ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་ཏུ་འདོད་
དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་དམ་བཅའ་སྡུ་མ་ལ་ལུང་པོ་ལ་བདག་
ཏུ་འདོད་པ་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ཙམ་འགོད་ན་རང་ལའང་མཚུངས་པར་འཇུག་
སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྣལ་འབྱོར་པས་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཆོ། ང་
ཙམ་མེད་པར་མཐོང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ང་ཙམ་ལ་བདག་ཏུ་འཇིག་རིགས་པའི་ཕྱིར།
དེ་ལ་བྱབ་པ་མེད་ན་སྒྱུར་འགོད་སྡུ་མ་རིགས་པ་བྱད། མདོ་ལས་ལུང་པོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་

གསུངས་པ། །དེ་ཕྱིར་སྤང་བོ་འདུས་ཙམ་བདག་མ་ཡིན། །ཞེས་པར་གཞུང་དོན་ནི།
 ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤང་བོ་ཆོག་ས་ཙམ་བདག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤང་བོ་ཆོག་ས་ཙམ་
 གདགས་གཞིར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་འདོགས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཞུང་འདིའི་དོན་ལ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་བཏང་ལ་ཁྱོད་ཆོས་དེ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཁྱོད་ཆོས་དེའི་(༥༦ན)གདགས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཙམ་ལ་ཤེས་བྱའི་
 གདགས་གཞི་དང་བདག་མེད་གྱི་གདགས་གཞི་ལ་སོགས་པས་མ་དེས་པའི་སྒྱུན་འཇུག་
 གྲུང་། མཆོན་གཞི་གཅིག་ལ་ལེགས་པར་བཅད་ན། ཆོས་དེ་བཏགས་པའི་གདགས་
 གཞིར་གང་སོང་བ་དེ་རང་གི་སྤྱིར་བཏགས་པའི་བཏགས་ཆོས་གྱི་ཆ་དེར་གཏན་མི་
 རུང་ཏེ། དཔེར་ན། ཤེས་བྱའི་གདགས་གཞི་དེ་སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ཡིན་གྲུང་རང་གི་སྤྱིར་བཏགས་
 པའི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱ་དེ་མ་ཡིན་པ་དང་། བདག་མེད་གྱི་གདགས་གཞི་
 དེ་སྤྱིར་བདག་མེད་ཡིན་གྲུང་རང་ཉིད་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་
 ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་པའི་ཆ་དེ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །སྤང་བོ་རེ་རེ་བ་དང་ཆོག་ས་
 པ་ལ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གནད་ཤིན་ཏུ་དམ་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །

སྤྱིར་བཏང་དུ། ཁྱོད་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིར་
 གྱུར་པའི་སྤང་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། ཤིང་རྩ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་རྩའི་
 གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཙམ་ལ་བྱབ་པ་མ་དེས་ཏེ།
 གང་ཟག་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་
 ཟག་གི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་སྤང་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་
 གདགས་གཞི་གང་ཞིག །སྤང་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མ་དེར་ཐལ། གང་ཟག་གི་ཆ་ཤས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། ཤེས་
 བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་

གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བྱེ་བྲག་རྩ་གྲུར་པའི་གང་ཟག་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 ཤིང་རྩའི་སྒོར་ལ་ཡང་། ཤིང་རྩའི་ཆ་ཤས་སུ་གྲུར་པའི་ཤིང་རྩ་ཆོས་ཅན། ཤིང་རྩ་མ་
 ཡིན་པར་(༥༥བ)ཐལ། དེའི་གདགས་གཞིར་གྲུར་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། ཤིང་རྩའི་གདགས་གཞི་གང་ཞིག །ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་
 དེར་ཐལ། ཤིང་རྩའི་ཆ་ཤས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་དེར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཅུ་
 བར་འདོད་མི་རྩལ་པ་སྤར་དང་འདྲའོ། །བྱེད་པོ་མེད་ལས་ཡོད་སྟུང་སྒོ་ཡིན་ན། །མ་
 ཡིན་གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ལས་མེད། །ཞེས་པ་དང་། གང་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཡན་
 ལག་དག །མེད་པས་དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྩར་རིགས་པའང་མིན། །ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 སྐབས་སུ། བྱོགས་སུ་སྤྲོ་བ་པོ་རང་སྡེ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ལས་དང་། ཡན་ལག་ཅན་
 མེད་པའི་ཡན་ལག་ཡོད་པར་དངོས་སུ་ཁས་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པ་འདྲ་བ་གཅིག་མཛད་
 བས་སྒྱུན་བཟོད་པ་ནི། འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་རང་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཁས་མི་
 ལེན་ཀྱང་། སྐྱེས་པར་རང་སྡེ་འཕུལ་རྩལ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་བཤད་པ་བཞིན་གདགས་
 གཞིའི་ཕྱང་པོ་ཙམ་ལ་བདག་རྩ་འཛོག་དགོས་པ་དང་། ཤིང་རྩའི་ཡན་ལག་ཆོགས་ཙམ་
 ལ་དེ་དག་གིས་ཤིང་རྩར་འཛོག་དགོས་པ་བྱུང་བས། དེ་ལྟར་ན་གདགས་གཞི་ཙམ་
 ལས་མ་གཏོགས་པའི་བཏགས་ཆོས་མེད་པར་འགྱུར་བས། བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ལས་
 དང་། ཡན་ལག་ཅན་མེད་པའི་ཡན་ལག་དོན་གྱིས་ཁས་སྐྱེས་པར་འཕུལ་བ་ཡིན་ཏེ།
 ལེན་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་པོ་རང་ཡན་ལག་ཅན་དང་ཆ་ཤས་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གྲངས་
 དེར་ཡང་སྐྱེད་བྱ་དང་ཡན་ལག་དང་བྱ་བའི་ལས་དང་ཆ་ཤས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གྲངས་
 སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་། དེ་ཉིད་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཆ་ཤས་ཅན། །ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་སྡེ་འོག་མས་འདི་ལྟར་འདོད་དགོས་པ་དང་། ཕྱང་པོ་རེ་རེ་
 བ་དང་ཆོགས་པ་ལ་བདག་རྩ་འདོད་པ་སྤར་བཤད་པ་རྣམས་དང་དོན་གཅིག་རྩ་ཤེས་པར་

བྱའོ། །འདི་སྐོར་དཀའ་བ་རང་ཅིག་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་རི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དོ་རྩེ་ཡིས། །(༥༥ན)ཞེས་པར་སྦྱར་འགོད་ཅམ་བྱེད་
ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། འཛིག་ལྷ་ཀུན་བཏགས་ལ་དབྱེ་ན་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། སྤང་བོ་ལྷ་བོ་
རེ་རེ་ལ་བརྟེན་པའི་འཛིག་ལྷ་བཞི་བཞིར་དབྱེར་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་ཅམ་གྱིས་ཚོགས་གོ། །
གང་བྱིར་ཁྱོད་སུམ་དངོས་པོར་མ་གྱུབ་པའི། །ཞེས་སོགས་ནི་གནས་མ་སུ་པའི་སྡེ་པས་
སུམ་པ་དངོས་པོར་མ་གྱུབ་པར་ཁས་སྤངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྤར་བཤད་པ་ལྷར་གྱི་རྩམ་
ཡོད་དུ་ཁས་མ་སྤངས་པར་བཏགས་ཡོད་ཅམ་དུ་ཁས་སྤངས་པ་དཔེར་འགོད་པ་ཡིན།
གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱི་རྒྱ་ཡིས་འཕྲད་ནས་འབྲས་བསྐྱེད་བྱེད་ན་དེ་ཡི་ཚོ། ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་
གྱི། རྟེན་འབྲེལ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱི་སྐབས་ལྷར་འཕྲད་པ་ལྷོས་པ་རྟེན་པ་གསུམ། དོན་གཅིག་ཏུ་
བྱེད་ན་ས་སྐྱུག་གཉིས་སྦྱིར་ཕྱད། ལྷན་ཅིག་ཏུ་མ་ཕྱད། རང་བཞིན་གྱིས་མ་ཕྱད། ཅས་
པའི་ཁྱད་པར་དང་། སུན་འབྱེན་དང་སུན་དབྱུང་བྱ་གཉིས་ཀྱང་སྦྱིར་ཕྱད། ལྷན་གཅིག་
ཏུ་མ་ཕྱད། རང་བཞིན་གྱིས་མ་ཕྱད་ཅས་སོགས་སྦྱར་བར་བྱའོ། །

སུན་འབྱེན་ལྷག་མ་གོང་དུ་བསྟན་པར་ཡང་ནི་ཤེས་བྱས་ནས། །ཞེས་པའི་སྐབས་
གྱི་སུན་འབྱེན་ལྷག་མ་ནི། གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་གི་རྒྱ་འབྲས་ཕྱད་མ་ཕྱད་བརྟག་ནས་
བརྗོད་པའི་སུན་འབྱེན་དངོས་སྐྱ་བ་ལ་ཡར་འཕངས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བྱ་སྟེ། ཚོས་གྱི་བདག་
འགོག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱ་དགོས་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་དེར་མ་བཤད་པས་ལྷག་མ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་སྐོར་སྤར་བཤད་ལྷག་མ་ཞེས་པའི་སུན་འབྱེན་ལྷག་མ་ནི་གཞུང་འདིས་
སྦྱིར་མ་བཤད་པའི་སུན་འབྱེན་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་བྱའོ། །

རི་ལྷར་ཁྱོད་གྱིས་ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་ཡོད་ཁྱད་པར་རྣམས། །ཞེས་པ་ནས།
བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ། ཅས་པའི་སྦྱར་འགོད་བྱེད་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན།
སྐྱབ་བྱེད་རྩན་པ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་རྩན་པ་འགྲུབ་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། གཞུགས་བརྟན་རྩན་པ་

ལ་བརྟེན་ནས་བྱད་བཞིན་གྱི་(༥༧བ)དྲི་མ་སྤྲོད་བ་སོགས་འཐད་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་ལ་
 ལྟ་བུ་འགོད་དོ། རྟོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེའི་སྐབས་སུ། མིག་སོགས་རེ་རེ་བའི་ཆོས་ཉིད་
 རྣམས་སྤྱིར་ནང་གི་གནས་ལུགས་སུ་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་སྤྱོད་སོགས་རེ་རེའི་གནས་
 ལུགས་རྣམས། སྤྱིར་བྱེའི་གནས་ལུགས་འདོད་པ་དང་། ཤར་བྱོགས་ལ་སོགས་པའི་
 བྱོགས་རེ་རེའི་གནས་ལུགས་རྣམས་སྟོང་གཞི་ཆེན་པོའི་གནས་ལུགས་སུ་འདོད་པ་དང་།
 ལུང་པོ་ལྟ་བུ་བདེན་པས་སྟོང་པ་འདུས་བྱས་ཅམ་གྱི་གནས་ལུགས་སུ་འདོད་པ་དང་། སྤྱིན་
 སོགས་བདེན་པས་སྟོང་པ་དེ་དོར་བྱར་མེད་པའི་གནས་ལུགས་སུ་འདོད་པ་སོགས་
 ཆོག་རིགས་པལ་མོ་ཆེ་ལ་སྤྱོད་འདི་ལྟར་ཆགས་ཏེ། རྟོད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ནང་གི་ཆོས་ཉིད་
 དེ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོད་ནང་གི་ཆོས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཅེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། ཡང་
 རྟོད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་བྱེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོད་བྱེའི་ཆོས་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟོད་
 ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོད་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་
 བྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་སོགས་དེ་འདྲའི་རིགས་ཅན་མེད་པ་ཞིག་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་
 པར་ཐལ། ཅུ་བའི་དམ་བཅའ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། ལུས་པ་ཆོས་ཅན། རྟོད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
 དེ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོད་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱབ་པ་ཁས་
 སྒྲངས། འདོད་ན། ལུས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 བྱིར། དེ་ཡང་འདོད་ན། ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་བྱིར། ཐལ་འགྱུར་འདི་འདྲ་ལ་འདོད་ལན་མི་འདེབས་ཀ་མེད་དུ་བྱུག་གོ།
 དེས་ན་བྱུང་བ་རེ་རེའི་ཆོས་ཉིད་རྣམས་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འཛོག་པར་དགའ་ཤིང་།
 དེས་མཆོད་ནས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་གསོག་ཡངས་དགར་པོ་རྒྱས་རྒྱར་པ། ཅེས་པ་ལ། ས་བྱུག་པ་
 བ་ཆོས་ཅན། ལྷུང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགོ་བུས་ཏེ། ཐབས་ཤེས་(༥༨ན)བྱད་པར་

ཅན་གྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་འགྲོ་བུས་པའི་ཕྱིར།

སའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ།

སའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐབས་སུ། དེ་ཉིད་ཆོ་ན་བསྐལ་པ་བརྒྱར་གནས་ཤིང་། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། ས་དང་པོ་བས་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་བསྐལ་པ་བརྒྱའི་ཡུན་
ཚད་དུ་གནས་པར་བྱས། ས་གཉིས་པ་བས་དུས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་བསྐལ་པ་སྟོང་གི་
ཡུན་ཚད་དུ་གནས་པར་བྱས་ཞེས་པ་ཡིན་ནམ། ཡང་ས་དང་པོ་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་
སུ་བསྐལ་པ་བརྒྱར་གནས་པ་ནས་ས་གཉིས་པ་བས་བསྐལ་པ་སྟོང་དུ་གནས་པ་སོགས་
གང་ཟེར་འདོད་པ་ཡིན། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། ས་བརྒྱ་པ་རང་གི་རང་ལ་བརྟེན་དུ་མེད་པའི་ཞིང་
གི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་བསྐལ་པར་གནས་དགོས་པས། ས་ཇི་ཙམ་
མཐོ་རུ་སོང་བ་ཙམ་གྱིས་འཆང་བྱ་བ་བྱལ་དུ་སོང་འདུག་གོ། །དང་པོ་ལྟར་ན། སྐད་ཅིག་
དང་ཐང་ཅིག་སོགས་ཀྱི་དུས་ལ་བསྐལ་པ་བརྒྱ་དང་སྟོང་ལ་སོགས་པར་གནས་བུས་པའི་
གོ་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་དགོས་སོ། །

རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཡུལ་མཁྱེན་ཚུལ་སོགས་ལ་དྲྀགས་པ་དཔྱད་པ།

འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ། གང་ཕྱིར་རྣམ་མཁྱེན་འདྲི་མ་མེད་ལ་རྒྱ་སྒྲིང་གསལ་བར།
ཞེས་པར། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཙུག་པོ་ལྟར་འདས་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ཀྱིས་དང་པོར་ཆོས་སྐྱ་
མངོན་དུ་མཛད་པའི་གནས་དང་དུས་བཞག་ཏུ་ཡོད། གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཆོགས་
བསགས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་འོག་མེན་གྱི་རྟེན་ལ་ཆོས་སྐྱ་མངོན་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་

འདིར་ཡོངས་སྒྲིའི་གནས་འོག་མིན་ངོས་འཛིན་སོགས་ཀྱི་དབྱུང་པ་རྣམས་བྱེད་དགོས་སོ། །

ཇི་ལྟར་སྟོན་ཀྱི་དབྱེ་བས་མཁའ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དེ་ལྟར། །ཞེས་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ལ། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཅན། །ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་མཛད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། །ཡེ་ཤེས་སྒྲིའི་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་སྐུ་(༡༥བ)མངོན་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིར་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་ཚུལ་ཀྱི་དོགས་དབྱེད་ལྷག་མ་བཟོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་ལུས་གཅིག་གིས་དུས་གསུམ་ལ་མཁྱེན་ཚུལ་གང་ཡིན་ཞེས་སྐུར་བྱ་ཞིང་། ཇི་ལྟར་ཇི་སྟེད་མཁྱེན་ཚུལ་བྱེ་བྲག་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་དེ། །དང་པོའི་ལན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་གཅིག་གིས་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དུས་གཅིག་ཆར་དུ་མཁྱེན་ནོ། །ཟེར་ན། ཆོག་རྒྱུ་མ་ཟད་དོན་ལ་སྒྲོན་ཆགས་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་གཅིག་གིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཆར་དུ་མཁྱེན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་གཅིག་གིས་ས་མུག་གཉིས་དུས་གཅིག་ཆར་དུ་མཁྱེན་པར་ཐལ་བ་དང་། །ཁ་སང་དང་དེ་རིང་གཉིས་དུས་གཅིག་ཆར་དུ་མཁྱེན་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན། དེ་རྣམས་དུས་གཅིག་ཆར་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །

རང་ལུགས་ནི། རྣམ་མཁྱེན་གཅིག་གིས་དུས་གཅིག་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཞེས་བ་དང་། དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་ཀ་མཁྱེན། ཞེས་དམ་བཅའ་བར་བྱའོ། །དྲི་བ་གཉིས་པའི་ལན་ལ། རྣམ་མཁྱེན་གཅིག་གིས་ཇི་ལྟ་བ་གཉིས་སྒྲིའི་ཐུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཁྱེན། ཇི་སྟེད་པ་གཉིས་སྒྲིའི་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཁྱེན་པས། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་མཁྱེན་གཅིག་ཉིད། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པ་དང་། ཇི་སྟེད་པ་མཁྱེན་པའི་

རྣམ་མཁུན་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལ་སྒྲིབ་མེད་ཅིང་། རེ་ཤིག་དབྱུང་ན།
 རྣམ་མཁུན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་ཡུལ་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཁུན་
 པར་ཐལ། རང་ཡུལ་ཇི་སྟེད་པ་རྣམས་དེ་ལྟར་དུ་མཁུན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་ཡུལ་
 གཉིས་སྣང་རུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཁུན་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་ཇི་ལྟ་པ་རྣམས་དེ་ལྟར་མཁུན་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀ་ཁས་བླངས། འདོད་ན། རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡུལ་ཆོས་ཅན།
 རྣམ་མཁུན་གྱིས་ཁྱོད་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་མཁུན་པར་ཐལ། (༥༧ན)
 དེས་ཁྱོད་གཉིས་སྣང་རུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཁུན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་དངོས། སྤར་
 བཤད་པའི་གཉིས་སྣང་ལུལ་པ་ཅེས་པ་ནི། ཤེས་པ་གང་ཡང་རུང་། ཡུལ་བདེན་པར་
 སྣང་བའི་སྣང་བ་ཙམ་ལ་འདོད་དེ། འཕགས་པ་སྒྲོབ་པ་མན་ཆད་ལ་འཇུག་ཤེས་དུག་
 ལ་ཡུལ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་རང་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་ཆ་དེའོ། །

དེས་ན་འཕགས་པ་སྒྲོབ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་། སོ་སོ་སྒྲེ་བའི་ཤེས་པ་
 མཐའ་དག་ལ་གཉིས་སྣང་ལུལ་བའི་ཆ་དང་། དེའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱད་པ་མི་
 སྲིད་པས་ལུལ་ཤེས་ཤིག་ཡིན་ལ། ཡུལ་གྱི་ལུལ་རྒྱས་བསྐྱད་པའི་ལུལ་ཤེས་
 དང་དོན་མི་གཅིག །འདིར་བཤད་པའི་གཉིས་སྣང་བཅས་རུབ་ནི། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོ་
 སོའི་སྣང་བའི་ཆར་ནི་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཀྱང་། སོ་སོའི་སྣང་བ་མི་འཆར་བ་
 ཙམ་གྱིས་རུབ་པའི་དོན་ཏུ་མི་འཇོག་སྟེ། ཡུལ་དེ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་རུབ་ན་ཡུལ་
 དེ་ལ་གཉིས་སྣང་རུབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་འཇོག །

འོ་ན། རྣམ་རྣམ་མཁུན་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་མཁུན་ཚུལ་གང་ཡིན་སྟུམ་ན།
 རྒྱལ་ཆ་བ་ཆོས་རྗེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁུན་པ་གང་ཡིན་འདྲ། རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་
 དངོས་སུ་མ་རྟོགས་པས། ཡུལ་གཞལ་བའི་ཤུགས་ཙམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་། གཉིས་སྣང་
 བཅས་རུབ་གང་གི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱང་མ་རྟོགས་པར་བཞེད་དོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དངོས་སུ་

རྟོགས་ན་རྣམ་པ་ཤར་ནས་རྟོགས་དགོས། དེ་ཡིན་ན་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པ་དང་
 གཉིས་སྣང་རུབ་པ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་རྟོགས་དགོས་པར་བཞེད་པའི་གནས་ཀྱི་ཡིན་
 བོ། །མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུན་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་འདྲ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 དེ་དངོས་སུ་རྟོགས། དེ་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་མི་དགོས། རྣམ་པ་མ་
 ཤར་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་གཉིས་སྣང་རུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ལོ། །
 ཞེས་བཞེད། ཏ་ཅང་དོགས་པ་འདིར་ཁོ་བོ་ཅག་མཚུངས་པར་མི་འདོད་མོད། སྤྱི་མ་རྣམ་
 གཉིས་ལ་བར་འཁྲུལ་ཞིག་ཞུས་ན། འདི་ལྟར་(༡༧བ)དམ་བཅའ། རྣམ་མཐུན་རང་ཉིད་
 ཀྱིས་རང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཤར་ནས་རྟོགས་མི་དགོས་པས། གཉིས་
 སྣང་བཅས་རུབ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་མ་རྟོགས། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
 ལ་འདི་ལྟར་ཞུ་སྟེ། ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཐུན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་བཅེན་པར་
 ཐུག། ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཐུན་དེས་ཁྱོད་ལ་གཉིས་སྣང་རུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁྱོད་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཞལ་གྱིས་བཞེས། རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྗེ་ལ་ཡང་འདི་འབུལ་བར་
 ཐུག་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམ་མཐུན་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐུག། ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་
 ཅད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། རྣམ་
 མཐུན་གྱིས་ཁྱོད་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐུག། རྣམ་མཐུན་གྱིས་ཁྱོད་རྟོགས་པ་གང་ཞིག །
 སྤྱགས་ལ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཐུན་
 གྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐུག། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དངོས་སུ་རྟོགས་
 པའི་རྣམ་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་
 སུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཐུན་ཡོད་པར་ཐུག། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མ་རྣམས་གཉིས་
 དེ་ཅུམ་གྱིས་སྤྱགས་དགོངས་ཆོས་ལས་ཆེ། ཁོ་བོའི་སྒོ་གྲོས་ལ་ད་དུང་ཟད་པ་མེད་དོ། །

བཅོམ་ལྷན་སྤྱགས་རྗེས་ཁྱོད་སྤྱགས་ནི་ལས་བསྐྱོག་པས་ཁྱོད་ལ་མྱ་ངན་འདས་མི་

མངལ། །ཞེས་པ་འདི་ལ། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟན་འདས་ཆོས་ཅན། །ལམ་པའི་
སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཀྱང་ཞི་བའི་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
མི་ཟད་པའི་སྒོ་ནས་ནམ་མཁའ་ཇི་སྟེན་གནས་ཀྱི་བར་དུ་ཁྱོད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྱིས་
གྲུབ་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མཛད་བྱང་།

འདིར་སྤྱི་པ། སློབ་བཟང་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་ཉེར་འཛིན་གཞི། ཐུགས་པའི་བ་དན་
ཐུགས་བརྩུར་གཡོ་བའི་དཔལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་རིག་པས་སྤྲིང་གི་ཅེར། །རིང་དུ་
འགྲོགས་པའི་མཛའ་བ་མི་ཉམས་པར། །དེ་ཡིས་རྣམ་དབྱེད་ལུས་ཀྱི་ཚུ་མཐོང་ཡང་། །
ཡངས་པ་འཕྲོག་བྱེད་མ་ལུས་ཤེས་བྱའི་གཟུགས། །འགྲན་པའི་འདོད་པས་མངོན་སུམ་
འོང་བ་བཞིན། །འདི་ན་ང་ཡི་རྣམ་འབྱུང་ཅི་ཡང་(༥༠ན)སྤྱང་། རིགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་
སྤྲིང་གི་རོལ་ཅེད་དང་། །དོན་བཟང་བཞིན་གྱི་འཇུག་མདངས་ཆེར་གསལ་བས། །སློ་
ཆེན་ལྷན་རྣམས་ཡིད་རབ་འཕྲོག་པའི་ཕྱིར། །མཁས་པའི་སྒྲོས་གར་གཉིས་པ་གཞན་
ཡོད་མིན། །ཡབ་རྗེ་དམ་པའི་འབབ་སྒྲོལ་ལས་འོངས་པ། །སྒྲོན་མེད་བརྟུང་བ་འདོད་
པའི་བརྩོན་པ་ཅན། །སྟེན་པ་གདུང་བ་དེ་དག་རིང་ཉིད་དུ། །རིགས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོའི་འཇུག་
དོགས་འདི་བསྟེན་ཅིག །གཞུང་བཟང་ཟབ་མའི་བདུ་ལས་ཆེར་བཀའ་ཏེ། །ཀུན་རྟོག་
པོར་གྱིས་རི་མོའི་ཕ་མཐའ་གང་། །ཡི་གེར་འགོད་དུས་གངས་ཅན་མཁས་པའི་གཟུགས། །
འདི་དག་ངལ་བ་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་མཚར། །སློ་གྲོས་སྒྲུན་པའི་རྣ་བར་མི་འབབ་ཀྱང་། །
ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་བཀོད་ལེགས་ཆོག་གི་དཔལ། །མཁས་པའི་རྣ་ལུང་ཁོ་ན་འཛིན་
པའི་ཕྱིར། །དེ་བས་འདི་ནི་སྤྱུང་བཟང་ན་རྒྱན་ཡིན། །དགོ་འདིས་ཆེ་རབས་ཀུན་ཏུ་ལྷག་

པའི་ལྷ། །རྩེ་བཙུན་གཉིས་དང་སྒོ་བཟང་དགའ་བའི་བཤེས། །མཛོན་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱལ་
བའི་དམ་ཚེས་ཀྱན། །དེ་དག་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་འཛིན་གྱུར་ཅིག །ཅིས་དཔུ་མ་
ལ་འཇུག་པའི་ཚིག་དོན་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་ཀྱལ་ལན་སྐལ་བཟང་རྣ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ། རང་
གི་སྒོ་བ་མ་སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ་སྒྲ་མ་ཚེས་ཀྱི་དཔལ་ཞེས་བགྱི་བས། ཐག་རིང་ནས་ནན་གྱིས་
བསྐྱལ་བའི་དོན་དུ། བཙུན་པ་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱིས་ཡི་གེར་བཀོད་
པའི་གནས་ནི་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་སོ། ། ། དགོའོ། །

༡༡༡། །འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱི་གསུང་འབུམ། །

། བོད་དང་པོ། །

མེར་གཙུག་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟེན་འཛོལ་བསྟུ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཁང་ནས་བསྒྲིགས། །

སྤྱི་ལོ་༡༠༠༧་ལྷ་བ་༥་ཆེས་༥་བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ས་གྲང་རྩ་ལྔ་ལྷ་བའི་
ཆེས་༡༥་དུས་ཆེས་བཟང་པོར།

《གངས་ཅན་བྱང་ཐོར་》 དཔེ་ཆོགས་ཆེན་མོའི་བསྟུ་སྒྲིག་དང་
ལས་ཁུགས་མི་སྣའི་མཆན་ཐོ།

བསྟུ་སྒྲིག་འགན་འཛིན་པ་གཙོ་བོ། སློབ་ཟུང་ལུན་གྲུབ། དབང་གྲགས། ཆེ་རིང་།

བསྟུ་སྒྲིག་འགན་འཛིན་པ་གཞོན་པ། སློབ་ཟུང་སྟོབས་བཅུ། ལུང་ལྷ་ཆོས་འཕེལ།

ལས་ཁུགས་མི་སྣ། སློབ་ཟུང་ཆོས་འབྱོར། རྒྱལ་མཆན་བྱམས་པ། གྲགས་པ་ཀུན་ལྷན། ཆེ་བརྟན་དོ་རྩེ།

སློབ་ཟུང་འཕགས་མཆོག །སྟན་གྲགས། སློབ་ཟུང་འཛིགས་མེད། ཆེ་རིང་མ།

བྱམས་པ་བརྟན་འགྲུས། དོ་རྩེ་མཆོ། སྟན་པ། ལྷག་པ་སྟོལ་མ། ཆེ་རིང་ཆོས་སྟོན།

ལྷ་སྒྲིད། བསོད་ནམས་དབྱངས་ཅན།

དེབ་འདིའི་ཁྱད་ག་དང་དགར་ཆག་སྒྲིག་མཁན། སློབ་ཟུང་ཆོས་འབྱོར། ལུང་ལྷ་ཆོས་འཕེལ། རྒྱལ་མཆན་བྱམས་པ།

ཆེ་བརྟན་དོ་རྩེ། སློབ་ཟུང་འཕགས་མཆོག །སྟན་གྲགས།

སློབ་ཟུང་འཛིགས་མེད། ལྷག་པ་སྟོལ་མ།

སྟོན་འབུལ་ཡིག་འཇུག་པ། བསོད་ནམས་དབྱངས་ཅན། ལྷ་སྒྲིད། སྟན་པ།

པར་སྒྲིག་ལག་རྩལ་པ། བྱམས་པ་བརྟན་འགྲུས།

གངས་ཅན་བྱང་ཁོར་དཔེ་ཚོགས།
པོད་ཐེང་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་གསུམ།